

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W3CN3385	ImageGroup:	I3CN3471
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

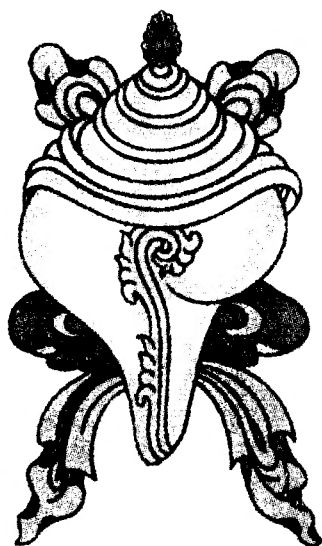
Title:	མངོན་པ་མཛོད་ཙུ་འགྲེལ། mngon pa mdzod rtsa 'grel/
Author:	འཇམ་དབྱངས་བློ་གཏོར་དབང་པོ་ 'jam dbyangs blo gter dbang po
Descriptor:	n/a
Original Publication:	n/a;n/a
Place:	n/a
Publisher:	gser thang bla rung lnga rig nang bstan slob gling /
Date:	n/a
Volume:	1
Total Volumes:	1
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at Tibetan Buddhist Resource Center, 1430 Massachusetts Ave, 5th Floor, Cambridge, Mass. 02138. Comments: 11/2016

༣༣། །མདོན་པ་མཛོད་རྩ་འགྲེལ་བཞུགས།

གསེར་ཐང་སྐུ་རུང་ལྷ་མིག་ནང་བཞུགས་སྒོ་བ་གླིང་།

༄༅། །མངོན་པ་མཛོད་
རྩ་འགྲེལ་བརྒྱགས།

སེཾྐོན་དཔེ་རྒྱན་ཚོགས་པ། སེཾྐོན་མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན་ཁང་།

འཇམ་གླིང་མཁས་པའི་གཙུག་རྒྱན་སྒྲིབ་དཔྱད་ཆེན་པོ་ལ་

དབྱིག་གཉེན་གྱི་རྣམ་ཐར་མདོར་བསྟུན།

འཇམ་གླིང་མཁས་པའི་གཙུག་རྒྱན་དབྱིག་གི་གཉེན། །ཞེས་བསྟགས་པ། མཁས་
མཆོག་དབྱིག་གཉེན་ནི། འཕགས་པ་སོགས་མེད་དང་ཡུམ་གཅིག་པར་འབྲངས་ཏེ་
འཕགས་པ་སོགས་མེད་འབྲངས་ནས་སྤུང་མོང་བའི་རིག་གནས་རྣམས་ལ་སྦྱངས་ཤིང་།
ཤིང་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་རིང་ཞིག་ལོན་པ་ན་སྤོང་ཡུན་རིང་པོ་ནས་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་
ཆེས་ཆེར་རྒྱས་པ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་སྤེལ་བའི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་མཐུ་ཅན་ཡུམ་བྲམ་ཟེ་མ་
གསལ་བའི་རྒྱལ་བྱིས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བྲམ་ཟེ་དང་འདུས་པ་ལས་ཁྱེད་མཆོན་དང་ལྷན་
པ་ཞིག་བཅས་ཏེ། ཁྱེད་དེའི་ལྷེ་ལ་རྟེན་ཏེ་གི་ཡི་གེ་ཨ་འདྲི་བ་སོགས་བྲམ་ཟེའི་རིག་
བྱེད་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་གྱི་སྒྲོ་རྩ་བའི་ཆོ་ག་བྱས་ཤིང་སྤྱས་དང་གཙང་སྤྱེལ་གནས་ལ་
པའི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱེད་བསྐྱངས་ཏེ་ནར་སོན་པ་ན་ཡི་གེ་དང་། ཅིས་དང་། རིག་བྱེད་བཞི་
ལ་སོགས་པ་སྤུང་མོང་བའི་རིག་གནས་རྣམས་ཡུམ་ཉིད་ཀྱིས་ལེགས་པར་བསྐྱབས་ཏེ་
ཁོང་ཏུ་རྒྱུད་པར་བྱས། དེ་ནས་ཡུམ་གྱིས་སྤྱས་ལ་འདི་སྐད་ཏུ། བྱ། ཁྱོད་སྐྱེད་པ་ནི་
རིགས་སྤེལ་བ་སོགས་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བའི་ཆེད་ཏུ་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། རྒྱལ་བའི་
བསྟན་པ་སྤེལ་བའི་ཕྱིར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་ལ་ཐེ་སྤྱོད་གསུམ་ལ་སྦྱངས་ལ་
ཏེ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་དར་བར་གྱིས་རྟོག །ཅེས་བསྟུན་ནས་རྣམ་ལྟར་རབ་ཏུ་བྱུང་།
རབ་ཏུ་བྱུང་ཅམ་ཉིད་ནས་མཁན་སྒྲིབ་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལྟར་འདུལ་བའི་བཅས་ལ་

མཚམས་སྤྱོད་པ་མཐའ་དག་མིག་འབྱས་ལྟར་བསྐྱར་བ་གཞིར་བཞག་ནས་ཟླ་.....
 མྱོད་གསུམ་ལ་སྦྱངས་པས་མཁས་པའི་སྤུལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་གྱུར། དེ་ནས་མངོན་པའི་ཟླ་
 མྱོད་ཀྱི་དགོངས་དོན་སྤྱོད་པ་དག་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཟླ་པ་བཙ་
 བརྒྱད་སྐོར་མའི་ལྷགས་མ་འདྲེས་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་རང་
 དང་གཞན་གྱི་བྱ་བ་པའི་མཐའ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་སྐོར་ལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་.....
 མཁས་བྱ་བ་ཏུ་མའི་འབྱུང་གནས་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་ཏུ་ལེབས་ནས་མཁས་པ་ཆེན་པོ་འདུན་
 བཟང་གི་བྱུང་ཏུ་སྟོན་དག་བཙམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་པ་ཟླ་བཏུན་དང་འདུལ་བ་....
 ལྟར་ཟླ་བཞིའི་གནད་རྣམས་བསྐྱུ་ཏེ་གཏན་ལ་ལབ་པའི་བསྟན་བཙམ་བྱེ་བྲག་ཏུ་.....
 བཤད་པ་ཆེན་པོ་གཞུང་འབུམ་སྤྱག་གཅིག་ཏུ་ཡོངས་པ་ཡོད་པ་དེ་ལ་སྦྱངས་སོ།།
 བསྟན་བཙམ་འདི་ལ་སྟོན་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱེ་བྲག་བཤད་མཚོ་ཆེན་མོ་ཞེས་....
 གྲུང་བརྗོད། བྱེ་བྲག་བཤད་མཚོ་དེས་གྲུང་བརྗོད་དོ། དེ་ལྟ་བུའི་བསྟན་བཙམ་ཆེན་
 པོ་དེ་ཡོངས་སྤྱོད་གས་པ་སྤྱགས་ལ་བཟུང་ནས་དོན་གྱི་གནད་མཐའ་དག་ལ་འབྲུལ་....
 པའི་དྲི་མ་སྤྱོད་མཐའ་མེད་པར་དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་པ་སྤྱོད་མཐའ་ལེགས་པར་དབྱེད་.....
 རས་མཐའ་དག་པར་སྤྱགས་ལ་རྒྱུད་པར་མཛད། གཞན་ཡང་སློབ་དཔོན་འདུན་
 བཟང་ལ་མངའ་བའི་ཟླ་མྱོད་གསུམ་གྱི་བཤད་སློབ་མཐའ་དག་ལ་སྦྱངས་ནས་མཁས་
 པའི་སྤུལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་གྱུར་ཏེ། ཁ་ཆེའི་ཡུལ་ཏུ་གདུལ་བྱ་བཟང་བ་ལས་འདས་པ་ལ་
 ཆོས་མང་ཏུ་བསྟན་ཅིང་དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་ལམ་རྒྱས་པར་མཛད། དེ་ནས་རྒྱ་གར་
 ཏུ་འཁྱོན་པར་བཞེད་པའི་ཆེ་བཏུང་ཕྱིག་ཏོ་ཅན་གྱིས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིས་རྒྱལ་
 བའི་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད་པ་མ་བརྗོད་ནས་ཆོས་རྒྱུན་པ་མང་པོ་དང་....
 ཤོ་གམ་བསྐྱར་བའི་གནད་ཕྱིན་གྱི་ཡོད་བསྐྱར་ཏེ་དེ་དག་གིས་སློབ་དཔོན་གྱི་ལྟ་རྟེན་...
 དང་སྤྱིགས་བཅས་ལ་སྤྱིགས་པ་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་སྤྱིགས། ཡང་སྤྱིགས་བཅས་ལ་སྤྱིགས་

པ་གསར་དུ་བཞེངས་ནས་མེད་པར་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་སྤྲུགས་པ་ན་སློབ་དཔོན་
 གྱི་ཐུགས་ལ་ད་ནོར་ནི་མེད་སྒྲིགས་བམ་མེད་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སློ་ལ་ཡོད་པ་.....
 ལུས་ཀྱང་དཔོག་དུ་མི་བརྟུབ་པས་ཡོ་བྱད་གང་ཡང་མེད་པར་འགྲོའོ་སྤྲུམ་དུ་དཀོངས་
 ནས་མེད་ཏེ་རྒྱ་ལ་རྒྱར་བྱོན། དེར་ནི་སྤྲོད་འཛིན་པ་མང་པོ་ལ་ཆོས་རྒྱ་ཆེར་སྟོན་ཅིང་
 བཞུགས་པ་ན། གཅེན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་མང་དུ་བཅུམས་པ་
 གསན་ནས། གྱེ་མ་ཐོགས་མེད་ནགས་སུ་ལོ། །བཙུ་གཉིས་བར་དུ་ཉིང་འཛིན་
 བསྐྱབས། ཉིང་འཛིན་མ་གྲུབ་སྤང་ཆེན་གྱི། རྒྱུ་ཁལ་ཁོངས་པའི་གྲུབ་མཐའ་
 བཅུམས། ཞེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་སྐྱར་པ་བྱས་པ་གཅེན་གྱིས་གསན་
 ནས། ལོག་སྐྱབ་དོན་མིན་དུ་འགྱུར་བ་མཁྱེན་ནས། དེ་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར་སློབ་མ་གཉིས་
 ས་བཙུ་པ་དང་། སློ་སྒྲིས་མི་བཟད་པས་བསྟན་པ་འཛིན་དུ་བཙུག་ནས། གཙུང་ཅན་
 དུ་སང་ལ་སྤྲོད་དང་ཐོ་རངས་ཐོན་ཅིག་ཅེས་བསྐོ་བ་ལྟར་བསྐྱབས་པས། མདོ་བཏོན་
 པས་དེ་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་གསན་པ་ན། སྤྲོད་ལ་ཐེག་ཆེན་འདི་རྒྱ་བཟང་
 འབྲས་བྱ་ཁ་གཡེལ་བ་འདྲ་གསུང་། ཐོ་རངས་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་བཟང་བར་འདུག་
 པ་ལ་ངས་སྐྱར་པ་བཏབ་པ་ལྟེ་འདིས་ལན་པས་གཅོད་གསུང་ནས་སྤྱི་འཆོལ་བའི་...
 ཆེ་ཁོང་གཉིས་ཀྱིས་ལྷགས་དགུམ་མི་འཆོལ། དེའི་སྤྱིབ་པ་སྤྱང་ཐབས་གཅེན་ལ་མངའ་
 བས་དེར་གསེགས་པར་བྱ་བྱས་པས། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་འཕགས་པ་ཐོགས་
 མེད་གྱི་སར་བྱོན་ཏེ་ཆོས་གསན་པས་དད་ནས་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ལ་ཉེས་པ་.....
 བཤགས་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་རྣམས་རིམ་གྱིས་གསན་ཞིང་། དེའི་ཆེ་འཕགས་པ་
 ཐོགས་མེད་ལ་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ་འབྲལ་མེད་དུ་བཞུགས་ནས་བྱ་བ་ཐམས་
 ཅད་རྗེ་བཙུན་ལ་བྱ་ཞིང་མཛད་པ་དེ་གཙུང་གིས་མཁྱེན་ནས་ལྟག་པའི་ལྟ་དེ་བདག་...
 ལ་བསྟན་པར་བྱ་བྱས་པས། རྗེ་བཙུན་ལ་བྱ་ཡི་གསུངས་ནས་བྱས་པས། རྗེ་བཙུན་གྱི་

ཞལ་ནས། ཁྱོད་སོ་སོའི་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཞིང་དང་པོར་ཐེག་ཆེན་ལ་སྐྱར་པ་བྱུང་བ་པས་ཆེ་
 འདི་ལ་ང་མཐོང་བའི་སྐལ་བ་མེད་ཀྱིས། སྤྱི་བ་པ་སྐྱར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 མདོ་འགྲེལ་མང་ཏུ་ཚྭ་མས། གཙུག་རྟོར་ནམ་རྒྱལ་གྱི་གཟུངས་སོན། བྱི་མ་ལ་མཇལ་
 གསུངས། དེ་ནས་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གཅེན་ལ་ལྷག་པར་དད་དེ། ང་ཡི་ཕུ་པོ་སྤྱོད་
 དང་འདྲ། ཁང་གི་ཆར་ཕྱོད་བྱ་དང་འདྲ། ཁྱུ་ཡི་རྒྱལ་པོས་ཆར་ཕབ་ཀྱང་། བྱུ་ཡི་གྲོ་
 བར་སོང་བ་མེད། ཁེས་གསུངས་ཤིང་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོའི་བཀའ་བཞིན་
 བསྐྱབས་ཏེ་སོག་མར་བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་སྤྱོད་བྱ་རྒྱུ་འབྱེད་གཉིས་གྱི་.....
 དམིགས་པ་དང་། སྤྱོད་བྱ་ཆེན་པོའི་ཡང་སྐྱབ་པའི་དམིགས་པ་བདེན་པ་བཞིའི་
 གནས་ཚུལ་ཞིབ་ཏུ་སྟོན་པ་ཆོས་མདོན་པ་མཛོད་ཀྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་བཙམས་ཏེ་....
 སྤྱོད་དང་བཅས་པ་འདུན་བཟང་ལ་སྤྱིངས་སོ། དེའི་སློབ་མ་དག་གིས་ལོ་དང་གྲགས་
 ལ་སོགས་པ་འདི་འོ་སྐལ་གྱི་བྱུ་བ་མཐའ་ལ་བྱུར་བཟོ། ཞེས་སྤྱོད་པ་དང་། ཁོང་བསྟན་
 བཅོས་ཚྭ་མ་པ་ལ་མཁས་པས་ཆོག་རྒྱན་ཡིན་གསུང་ཞིང་། ཤིན་ཏུ་མཉེས་ནས་འདི་ལ་
 རང་འགྲེལ་ཞིག་མཛོད་ཅེས་བསྐྱལ་མ་མཛད། དེ་ནས་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་སོགས་
 མེད་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྤེལ་མཐའ་དག་གསན་ཏེ་ལན་རེ་ཅམ་གྱི་ཐུགས་སྤྱོད་ཆུད།
 བྱམས་མགོན་གྱི་བཀའ་ལྟར་ལྷག་པའི་ལྷ་བསྐྱབ་པར་བཞེད་ནས་དོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་.....
 ཞིག་ལ་རྗེ་བཙུན་ནམ་རྒྱལ་མའི་དབང་། ཐུག་རྟོར་གྱི་དབང་དང་གདམས་ངག་
 གསན་ཏེ་གཟུངས་སྤགས་བསྐྱེད་པས་རྒྱུར་ཏུ་བྱུ་བ་སྤེལ་ལྷག་པའི་ལྷ་དེ་གཉིས་གྱི་ཞལ་....
 གཟིགས། ཏིང་འེ་འཛིན་གྱི་སྐོ་མང་པོ་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འབྱུངས། རྒྱལ་བའི་བཀའ་
 འཛམ་སུ་སྤྱིང་ན་བཞུགས་པ་མཐའ་དག་ཐུགས་སྤྱོད་དེ་དེའི་ཆེ་ཉན་སོས་གྱི་སྤེ་.....
 ཕྱོད་གསུམ་ལ་མདོ་ལྷ་བརྒྱ་ཤོ་ལོ་ཀ་འབྱུངས་སྤག་གསུམ་ཡོད་པར་གྲགས་པ་དང་། ཐེག་
 པ་ཆེན་པོ་ལ་འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་བཙེགས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། འདུས་པ་རིན་པོ་

ཆེད་མདོ། ཤེར་ཕྱིན་སྤྲོད་ཕྱག་བརྒྱ་པ་སྐགས་མདོ་ལྟ་བུ། གསང་སྐགས་ཀྱི་གཟུངས་
 རྒྱུད་ལྟ་བུ་ནམས་སྐགས་སུ་རྒྱུད་དེ་ལ་རེད་ནང་ཏུ་ལན་རེ་ཁ་ཏྲན་ཏུ་མཛད་དེ།
 དེ་ཡང་སྐགས་ཀྱི་གཞིར་རིང་ཏིལ་མར་གྱིས་བཀའ་བའི་ནང་ཏུ་ཁྱགས་ནས་ཉིན་.....
 མཚན་སྒྲེལ་མ་ཞག་བཅོ་ལྔ་རེད་རིང་ལ་གོང་ཏུ་སྒྲོས་པའི་མདོ་དེ་ནམས་ཚར་རེ་ཁ་.....
 ཏྲན་ཏུ་འགྲོ་བར་མཛད། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྩལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྒྱུད་སྤྲོད་པ་ནི་ཉིན་རེ་
 བཞིན་ཁ་ཏྲན་ཏུ་མཛད་དེ། རྒྱལ་བ་ཕྱ་རན་ལས་འདས་པའི་འོག་ཏུ་བདག་ཉིད་ཆེན་
 པོ་འདི་ལས་མང་ཏུ་སྒོས་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་སུ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་འཕགས་ཡུལ་གྱི་མཁས་པ་.....
 ནམས་གཏམ་ཏུ་སྒྲིང་རོ། །དེ་ནས་རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་གྱི་བཀའ་བཞིན་སྒྲེག་པ་
 ཆེན་པོའི་མདོ་འགྲེལ་ནམས་རིམ་གྱིས་མཛད་དེ་བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་མན་ངག་
 གི་གནད་ནམས་ཞིབ་ཏུ་སྤྲོད་པ་མདོ་སྤེ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་དང་། དབྱུས་མཐའ་ནམ་
 འབྲེད་གྱི་འགྲེལ་པ། ཆོས་ཉིད་ནམ་འབྲེད་གྱི་འགྲེལ་པ། ཐེག་བསྐྱས་གྱི་འགྲེལ་པ།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་རིག་ཅམ་ཏུ་སྤྲོད་པ་སུམ་ཅུ་པའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ། ཕྱི་རྩལ་གྱི་
 དོན་འགོག་པ་ཉི་ཤུ་པའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ། ཉི་ཤུ་པའི་རང་འགྲེལ། རང་བཞིན་
 གསུམ་ངེས་པར་བསྟན་པ། སྤང་པོ་ལྟའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ། ནམ་པར་བཤད་པའི་རིགས་
 པ་མདོ་སྤེའི་རྩམ་པ་བརྒྱ་པ། ནམ་པར་བཤད་པའི་རིགས་པ། ལས་བྱུང་པའི་རབ་ཏུ་
 བྱེད་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་བརྒྱ་གསལ་བའི་བསྟན་བཅོས། ཆོས་མདོན་པ་མཛོད་
 གྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ། དེའི་རང་འགྲེལ། བསྟན་བཅོས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་བསྐྱས་པ།
 དེའི་རང་འགྲེལ། དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་བསྟོད་པ། སྒོ་རྒྱག་པའི་གཟུངས་ཀྱི་ནམ་
 པར་བཤད་པ། ཡོན་ཏན་བདུན་བཟོད་པའི་གཏམ། རྒྱལ་བྱིམས་ཀྱི་གཏམ། ཆོགས་ཀྱི་
 གཏམ། སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བྱན་པའི་འགྲེལ་པ། ཆོས་རྗེས་སུ་བྱན་པའི་འགྲེལ་པ།
 དགོ་འདུན་རྗེས་སུ་བྱན་པའི་འགྲེལ་པ། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྟའི་ཉེས་དམིགས་

བཤད་པ། ཚིགས་ཁུ་བཅད་པ་གཅིག་པའི་བཤད་པ། ག་ཡ་གྱི་རིའི་མདྲའི་བཤད་པ།
 མདྲ་ལྗེ་ས་བརྩ་པའི་ནམ་པར་བཤད་པ། སྒྲོ་སྒྲོ་མི་བཟད་པས་བསྟན་པའི་མདྲའི་རྒྱ་
 ཆེར་འགྲེལ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་དང་པོ་དང་ནམ་པར་དབྱེ་བ་བཤད་པ།
 མདྲ་ལྗེ་ས་བརྩ་པའི་འགྲེལ་པ། བཟད་སྒྲོད་སྒྲོན་ལམ་གྱི་འགྲེལ་པ་ནམས་མཛད་དོ། །
 འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་འག་རྩ་རྒྱ་ལ་རྒྱའི་མཁན་པོ་མཛད་དེ་
 ཉིན་རེ་བཞིན་རབ་རྩ་བྱུང་བ་དང་བསྟེན་པར་རྒྱགས་པ་མང་པོའི་མཁན་པོ་མཛད་པ་
 བ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདྲ་ལྗེ་མི་འདྲ་བའི་ཆོས་སྟུན་ཉི་ཤུ་རེ་འཆག་མེད་གནང་
 བ་དང་། ལུ་སྟེགས་གྱི་སྒྲ་བ་ངན་པ་བྱུང་ན་དེ་མ་ཐག་ཆར་གཅོད་པ་དང་། བསྟན་
 བཅོས་རྩལ་པ་སོགས་མཁས་པའི་བྱ་བ་ནམ་པ་གསུམ་གྱིས་རྩས་འདའ་བར་མཛད།
 དེ་རྩས་འཛམ་བུ་གླིང་གི་ཆེ་དགུ་མཐའ་དག་གིས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདྲིའི་ཞབས་་་་
 ལ་གཏུགས་ནས་མཛོད་ཅིང་བསྟེན་བཀྲའ་བ་དང་། རང་རང་གི་དབང་པོ་དང་
 འཆམས་པའི་ཆོས་གྱི་བགོ་སྐལ་ལེན་པར་བྱེད་པས་དད་པ་ཅན་དག་གིས་གསོལ་བ་་་་
 བཏབ་པ་ལྟར་ཡུལ་གཞན་དང་གཞན་རྩལ་བྱོན་ནས་གང་དང་གང་རྩ་རྒྱལ་བའི་་་་
 བསྟན་པ་ཉམས་པ་དེ་དག་གསོ། སྤར་ཡོད་པ་ནམས་ཆེས་ཆེར་འཕེལ་བར་མཛད།
 སྒྲོབ་དཔོན་འདི་ཤར་སྟེགས་གྱི་རིའི་ཡུལ་རྩ་བྱོན་ནས་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་མང་པོ་་་་་
 ཞིག་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདྲ་ལྗེ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པས་དཀར་སྟེགས་གྱི་ལྟ་ནམས་་་་་་
 གྱིས་གསེར་གྱི་མེ་ཏོག་གི་ཆར་ཕབ་པ་ཀུན་གྱི་མཐུན་སྤང་རྩ་བྱུབ་པ་བྱུང་བས་ཐམས་་
 ཅད་དད་པ་ལྟག་པར་འཕེལ་ཏེ་སྒྲོབ་དཔོན་འདིའི་བཀའ་བཞིན་བསྐྱབས་པས་་་་་་་་
 སྟེགས་དེར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རྒྱ་ཆེར་འཕེལ། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིང་རྩ་གནས་
 པའི་ཕྱིར་དགེ་འདུན་གྱི་ལྗེ་གང་དང་གང་ན་ཡོད་པ་དེ་དང་དེར་མཛོད་གཞི་རྒྱ་ཆེན་
 པོ་འཇུགས་པར་མཛད། ཨོ་ཏི་ཐི་ཤའི་ཡུལ་རྩ་བཅ་ཐེ་ཆེན་པོ་ཞིག་གིས་སྟུན་བདག་

བྱས་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་འདུན་སྣང་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་ལ་ཟླ་བ་གསུམ་རུ་ཆོས་.....
 འཁོར་བཅུགས་ཏེ་རུས་སྟོན་རྒྱས་པར་བྱས། སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་
 རུས་ལས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་འཆད་ཉན་རྒྱས་པར་བྱང་སྟེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་.....
 འདིའི་སློབ་མ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་སྣང་བྱག་ཁྲི་ཡངས་པ་བྱང་ཞེས་གྲགས་སོ། །སློབ་
 དཔོན་རང་ཉིད་དང་ཉན་ཅིག་རུ་གནས་པའི་དགེ་སྣང་ལྡེ་སྟོད་འཛིན་པ་འང་སྟོང་.....
 ཅམ་རེ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཚུལ་ཁྲིམས་ནམ་པར་དག་པ། ལྡེ་སྟོད་གསུམ་
 ལ་མང་རུ་ཐོས་པ་དང་ལྟན་པ། རྒྱལ་བའི་བཟུན་པ་འཛིན་ཅིང་སྟེལ་རུས་པ་ཤ་ལྟག་
 བྱང་ཞེས་གྲགས། །དེ་ལྟར་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་དགྲང་ལོ་བརྒྱར་ཉེ་བའི་
 བར་རུ་རྒྱ་གར་རུ་བཟུན་པ་ལ་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད་ནས་མཐར་དགོས་པ་མང་པོ་.....
 ཞིག་ལ་གཟིགས་ནས་སློབ་མ་ལྡེ་སྟོད་འཛིན་པ་སྟོང་དང་བཅས་བལ་ཡུལ་རུ་བྱོན་ཏེ་...
 བལ་ཡུལ་ན་གནས་པའི་དགེ་འདུན་ནམས་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་རྒྱ་ཆེར་བཟུན་.....
 ཅིང་བཟུན་པ་ཡུན་རིང་རུ་གནས་པའི་ཕྱིར་སྦྱགས་དེར་མཆོད་གཞི་ཡང་མང་རུ་.....
 འཇུགས་པར་མཛད། དེ་ནས་རང་བྱུང་གི་མཆོད་རྟེན་རུ་གྲགས་པ་མཆོད་རྟེན་གོ་མ་
 ས་ལ་གཞེ་ལ་ཞབས་བསྐྱར་མཛད་ཅིང་བཞུགས་པ་ན་ཉང་རུ་ཞེས་པར་རབ་བྱུང་གི་...
 ཆ་བྱད་འཛིན་པའི་བྱིམ་བཅུན་ཞིག་གིས་ཞིང་ཚོད་པ་དང་ཆང་གི་བུམ་པ་ཐོགས་པ་...
 གཟིགས་པས་རྒྱལ་བའི་བཟུན་པ་འདི་ལྟར་ཉམས་དམས་སོ་སྟམ་རུ་བྱུགས་སྤྱང་ནས་...
 དགེ་འདུན་ནམས་ལ་ཐ་མའི་གསུང་ཆོས་མང་རུ་སྦྲལ་ཏེ་གཙུག་རྟོར་ནམ་རྒྱལ་གྱི་.....
 གཟུངས་འགོ་གཤམ་ཕྱོག་ནས་བཟླས་ཏེ་སྦྲ་ཆེའི་འདུ་བྱིད་བཏང་སྟེ་དེ་ཉིད་རུ་སྦྱེའི་...
 བཀོད་པ་བསྟུས་ནས་རྩེ་བཅུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ་དང་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གང་...
 རུ་བཞུགས་པའི་གནས་དགའ་ལྟན་ཆོས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་རུ་ཐེབས་སོ། །སློབ་དཔོན་དབྱིག་
 གཉེན་གང་རུ་རྒྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ས་དེར་སློབ་མ་དད་པ་ཅན་དག་གིས་སྦྲ་.....

གཏུང་བཞུགས་པའི་མཆོད་རྟེན་བཅིགས་པ་ད་ལྟའང་ཡོད་དོ། སློབ་དཔོན་བདག་
 ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ལ་སློབ་མ་བསྟན་པ་འཛིན་རྒྱུ་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ལྟར་ཞིང་།
 དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་ཡུར་པ་བཞི་ཉེ། འདུལ་བ་ལ་མཁས་པའི་མཆོག་
 ཏུ་ཡུར་པ་སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མངོན་པ་ལ་མཁས་པའི་མཆོག་ཏུ་ཡུར་པ་སློབ་
 དཔོན་སློ་སྟོན་བཟན་པ། ཆོད་མ་ལ་མཁས་པའི་མཆོག་ཏུ་ཡུར་པ་སློབ་དཔོན་སྟོགས་
 ཀྱི་གྲང་པོ། སར་བྱེན་ལ་མཁས་པའི་མཆོག་ཏུ་ཡུར་པ་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ནམ་
 སྐལ་ལྡན་བཞིའོ། དེ་ལ་འདུལ་བ་ལ་མཁས་པའི་མཆོག་ཏུ་ཡུར་པ་སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་
 འོད་ནི་ཡུལ་བཅོམ་བཟག་ཏུ་བྲམ་ཟེའི་རིགས་སུ་འབྱུང་ས། རྒྱུ་འབྱེད་རྒྱུ་ནས་རིག་
 གནས་མཐའ་དག་ལ་མཁས་པར་སྦྱང་ས། དེ་ནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་
 ཞིང་བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་མཁས་མཆོག་དབྱིག་གཉེན་གྱི་བྱང་ཏུ་ཐེབས་ཏེ་ལྷོ་ལྷོ་
 གསུམ་ལ་སྦྱང་ས་ཤིང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་གསན་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་
 ལྷོ་མཐའ་དག་ལ་སྦྱང་ས། ལྷོ་པ་བཙུང་བ་མཆོད་པོ་སོ་སོའི་ཡུགས་མ་འདྲེས་པར་མཁྱེན་
 ཅིང་འདུལ་བ་འདུམ་ལྷོ་ཐུགས་ལ་བཟུང་ཉེ་རྒྱུན་ཏུ་ཁ་ཏྲོན་ཏུ་མཛད། དེ་ལྟར་སྟོག་པ་
 མོས་བསམ་དང་སྤྱོད་བ་བསམ་གཏན་ལ་བཙོན་པར་མཛད་པས་རང་དང་གཞན་གྱི་
 རྒྱུ་པའི་མཐའ་རྒྱ་མཆོ་ལྟ་བུའི་ལ་རྩ་ཏུ་སོན་ཞིང་གཟུངས་དང་། སློབས་པ་དང་།
 མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་། ཉིང་འཛིན་གྱི་སྒོ་བརྒྱ་ཐག་མང་པོ་ཐུགས་ལ་འབྱུང་ས།
 ལྷག་པར་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་རིམ་གྱིས་བསྟོད་
 དེ་འཕགས་པའི་ས་ཐོབ་པས་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཡོན་ཏན་འོད་ཅེས་སྟེན་པའི་
 རྒྱགས་པས་སྟོགས་ཀྱན་བྱུང་པར་ཡུར་ཅིང་། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་མཛད་ཐྱིར་
 འདུལ་བ་ཡུང་ལྷོ་བཞིའི་གནད་ཐམས་ཅད་བསྟུས་པ་འདུལ་བ་རྒྱ་མཆོའི་སྤྱིང་པོ་ཞེས་
 བྱ་བའི་བསྟན་བཙུན་ཆེན་པོ་མཛད་དེ། དེ་ལ་ནི་འདུལ་བའི་མདོ་ཞེས་ཡོངས་སུ་

གྲགས་ཤིང་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་བྱད་པར་མེད་པར་རྒྱལ་བའི་བཟུན་པ་ལ་རབ་དུ་་་་
 བྱང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཚད་མར་འཛིན་ཅིང་འདུལ་བ་ལྟང་ལ་བཟུ་བའི་མིག་ལྟ་བུ་་་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཟུན་པའི་སྒྲོན་མེ་སྒྲོན་བྱོན་པའི་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཙོས་་་
 སྔ་ཆེར་མཛད་དོ། །གཞན་ཡང་འདུལ་བའི་ལས་བརྒྱ་ཙུག་གཅིག་གི་ཆོག་ཀྱང་ཤ་ཉམ་
 ཏུ་གྲགས་པ་ཡང་མཛད་དེ། ད་ལྟ་རྒྱལ་བའི་བཟུན་པ་ལ་ཞུགས་ནས་དགེ་བཟུན་དང་།
 བར་མ་རབ་བྱང་དང་། ཆོགས་ཐུ་མ་དགེ་རྒྱལ་གྱི་སྒྲོམ་པ་དང་། བསྐྱབ་གཞི་ཡོངས་སུ་
 རྒྱུགས་པ་དགེ་སྤྱོད་གི་སྒྲོམ་པ་ལེན་པའི་ཆོག་དང་གཞི་གསུམ་གྱི་ཆོག་སོགས་འདུལ་་་
 བའི་ལས་གྱི་ཆོག་རྣམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ཁོ་ནའི་བཀའ་དྲིན་ལས་བྱང་བས་་་
 བཟུན་པ་འདི་ལ་བཀའ་དྲིན་མཚུངས་པ་མེད་པ་ཞིག་གོ། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་
 འཕྲིན་ལས་ཀྱི་བྱབ་བདལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་ལྟན་ཅིག་གནས་པའི་དགེ་སྤྱོད་ཡང་སྤྱོད་་་་
 ཐུག་ལུ་རེ་ཅམ་ཡོད་པར་བཤད་ཅིང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐེ་སྒྲོན་གསུམ་ལ་མང་ཏུ་
 ཐོས་པ་དང་ལྟན་པ། ཉིན་ཞག་སྤྲགས་རེའི་ནང་ཏུ་ལྷུང་བ་བཤགས་པར་འོས་པ་
 རྣམས་བཤགས། བཟུམ་པར་འོས་པ་རྣམས་བཟུམས། ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་འོས་པ་
 རྣམས་ཕྱིན་གྱིས་རྒྱབས་ཏེ་རྒྱལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་སྒྲོན་རྒྱལ་བ་ཞལ་བ་ཞུགས་་་་་
 ཏུས་དང་བཟུན་པའི་གཏད་རབས་ཀྱི་སྐབས་དག་བཙམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཟུན་པ་་་་་
 སྤྱོད་པའི་ཏུས་བཞིན་ཡོད་ཅེས་སྒྲོན་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་ལ་གཏམ་ཏུ་གྲགས་སོ། །
 བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དབྱིག་གཉེན་གྱི་སྒྲོབ་མ་མངོན་པ་ལ་མཁས་པའི་མཆོག་ཏུ་ལྟར་་་
 པ་སྒྲོབ་དཔོན་སྒྲོ་གོས་བརྟན་པ་ནི། སྒྲོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ཟླ་ག་སྤྱི་དྲུག་ཞེས་བྱ་བ་
 ན་འབྱུ་མར་གྱིས་ཟངས་བཀའ་བའི་ནང་ན་ཞུགས་ཏེ་འཇུག་ཐེ་བརྒྱད་ཅུ་ཞལ་ཉོན་་་
 མཛད་པའི་ཆོ་ཕུག་རོན་ཞིག་རྒྱན་ཏུ་ཉན་ནས་སྤོད་པ་ནམ་ཞིག་ཆོ་འཕྲོས་ཏེ་མཐའ་་་
 འཁོབ་འདྲ་མ་ཞེས་བྱ་བར་དམངས་རིགས་ཀྱི་བྱར་སྐྱེས། སྐྱེས་མ་ཐག་ངའི་སྒྲོབ་

དཔོན་གང་ན་བཞུགས་ཞེས་འདྲི་བ་ལ། བས་ཁྱོད་ཀྱི་སློབ་དཔོན་སུ་ཡིན་དྲིས་པས་
 དབྱིག་གཉེན་ཡིན་ཟེར། བས་ལྟལ་དབྱས་སུ་འགོ་བའི་ཆོང་པ་ལ་དྲིས་པས་དབྱིག་
 གཉེན་བཞུགས་པར་ཐོས་ནས། ཅུང་ཟད་སྐྱེས་པ་དང་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ཅན་
 ཏུ་བསྐྱལ། སློབ་དཔོན་གྱིས་དེ་ལ་ཡི་གེ་བྱི་མ་སློབ་པ་ནས་བཟུང་ཉེ་དག་པའི་གནས་
 ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པར་བསྐྱབས། ཅུང་ཏུ་འུས་ན་ནུ་ལ་རྒྱ་ན་སློབ་མའི་རྟེན་
 བཞུགས་པའི་ཕྱག་ཏུ་སྐྱ་མའི་སྤྱད་སྤུལ་ལ་བཟུང་སྐྱམ་ནས་འགའ་ཞིག་སྤུལ་བས་.....
 འགྲེལ་ནས་བྱུང་། ཡང་སྤུལ་བས་འགྲེལ། འཕགས་མས་མ་གསོལ་བར་རང་ཟ་བ་མི་
 འོང་སྐྱམ་ནས་ཟད་ཟད་སྤུལ་ཡང་འགྲེལ་བས་བྱིས་པ་ཏུ་ས་སོ། །དེར་འཕགས་མས་
 ཞལ་དངོས་སུ་བརྟན་ཏེ་ཏུ་མི་དགོས། ངས་ཁྱོད་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྟུན་བྱིས་བྱིས་ཏུ་
 སོངས་གསུངས། དེ་ནས་མཁྱེན་རབ་ཐོགས་མེད་ཏུ་ཡུར་ཏེ་རྟེན་དེ་ལ་སྐྱ་མའི་སློབ་
 མ་ཞེས་གྲགས་སོ། །སློབ་དཔོན་དེ་ལ་མདོ་དགོན་མཆོག་བརྟེན་པའི་ལེའུ་བཞི་བརྟེན་
 ཞེ་དགུ་ཡན་ཆད་སྤྱགས་ལ་མངའ་ཞིང་འགྲེལ་བ་ཡང་མཛད་ཅེས་གྲགས་སོ། །དེའི་ཆེ་
 མཁས་པའི་གྲགས་པས་སྤྱགས་ཀྱན་ཏུ་བྱབ་ཅིང་། སློབ་དཔོན་དེས་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་
 པ་གནམ་ལྷགས་ཐོག་གཟེར། ཆོས་མངོན་པ་ཀྱན་ལས་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་པ། རབ་ཏུ་
 བྱེད་པ་ལྷེ་བརྟུད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལ་སོགས་པ་བརྟན་བཅས་མང་ཏུ་བརྩམས་སོ། །སློབ་
 དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་སློབ་མ་ཆད་མ་ལ་མཁས་པའི་མཆོག་ཏུ་ཡུར་པ་སློབ་དཔོན་.....
 སྤྱགས་ཀྱི་སྤང་པོ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་ནི་རྒྱ་གར་སྟོ་.....
 སྤྱགས་ཀྱི་གོང་ཁྱེར་སིཊ་བརྟ་ཅེས་བྱ་བར་བམ་ཟེའི་དིགས་སུ་འབྱུངས། སྤྱ་འབྱུངས་
 ནས་རིང་པོར་མ་ལོན་པར་བམ་ཟེའི་དིག་བྱེད་ཐམས་ཅད་དང་། གཞན་ཡང་དིག་
 གནས་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པའི་སྤུལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་ཡུར། སྟོན་ལུན་རིང་པོ་ནས་
 གོམས་པའི་བག་ཆགས་བརྟན་པས་འཁོར་བ་མཐའ་དག་མེ་འབར་བའི་རྒྱབས་ལྟར་...

གཟིགས་ནས་ངེས་འབྱུང་ཤུགས་དྲག་པོས་བྲམ་ཟེའི་རིགས་དང་། མངས་སྤྱད་དང་
 སློབ་འཁོར་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མ་ཆགས་པར་གནས་མ་བྱ་པའི་ཕྱེ་པའི་མཁན་པོ་སྤང་པོ་.....
 ཕྱིན་ཞེས་བྱ་བ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། མཚན་སྦྱགས་ཀྱི་སྤང་པོར་གསལ། མཁན་པོ་དེ་
 ཉིད་ལ་བརྟེན་ཏེ་གནས་མ་བྱ་པའི་ལུགས་དང་མཐུན་པའི་ཕྱེ་སྤྱད་གསུམ་ལ་མཁན་.....
 པར་བྱས་ཤིང་བྱད་པར་ལྷག་པོར་རྟོགས། དེ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལྷང་དང་མན་
 ངག་མཐའ་དག་གསན་པར་བཞེད་ནས་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་བྱང་ཏུ་བྱོན།
 སྤྱིར་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཕྱེ་སྤྱད་མཐའ་དག་དང་། བྱད་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདྲོ་ཕྱེ་
 རྣམས་དང་། རྩེ་བཙུན་བྲམས་པ་ནས་བརྒྱད་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་རྣམས་
 བུམ་པ་གང་བྱོའི་ཚུལ་ཏུ་ལེགས་པར་གསན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདྲོ་ཕྱེ་ལྷ་བརྒྱ་ཙམ་ཁ་
 ཏོན་ཏུ་མཛད། དེ་ནས་རྩོ་རྩེ་སློབ་དཔོན་ཞིག་ལས་རྩེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་
 ཀྱི་དབང་དང་སྦྱབ་ཐབས་ལེགས་པར་གསན་ནས་སྦྱབ་པ་མཛད་པས་རྩེ་བཙུན་.....
 འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ཞལ་མདོན་ཏུ་གཟིགས་ཤིང་གདམས་པ་དང་རྩེས་སུ་བརྟན་...
 པ་ལེགས་པར་ཐོབ། དེ་ནས་བཟུང་ནས་འདོད་ཏུ་རྩེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་
 ཞལ་གཟིགས་ཤིང་ཆོས་གསན་པར་མཛད། དེ་ནས་ཨ་ཁི་ཅི་ཤའི་ཡུལ་གྱི་ནགས་ཆལ་
 ཤིན་ཏུ་དབེན་པའི་བྲག་རིའི་སྐྱག་ཅིག་ཏུ་སྦྱབ་པ་ལ་ཙེ་གཅིག་ཏུ་བཞུགས། དེ་ནས་རྒྱ་
 ལྡར་ལྷ་སྦྱགས་ཀྱི་ཚོད་པ་བྱེད་པ་བྱུང་བ་ན་སློབ་དཔོན་འདིས་ཆར་བཅད་དོ། །
 བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིས་སྤྱིར་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་དགོངས་པ་.....
 བཀྲལ་ཞིང་། ལྷག་པར་ཚད་མ་གཏན་ལ་འབེབ་པ་ལ་དམིགས་པ་བརྟག་པ་སོགས་
 ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་བརྒྱ་ཙམ་མཛད་པར་གྲགས། སྤྱིར་ཡང་ཨ་ཁི་ཅི་ཤའི་ཡུལ་ཏུ་
 གཤེགས་ནས་སྤར་གྱི་སྐྱག་པར་བསམ་གཏན་ལ་ཙེ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བར་མཛད། ཏུས་
 རྣམ་ཞིག་ན་རིགས་པའི་མིག་དང་བྲལ་བའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་སྐྱགས་བཙེ་བ་ཆེན་...

བོས་གཟིགས་ཏེ་རིགས་པའི་མིག་སྒྲིན་པར་མཛད་བཞིན་པ་ན། གཏུལ་བྱ་ནམས་སྒྲི་
 སྒོས་ཀྱི་མཐུ་ཤིན་ཏུ་རྒྱུར་བ་དང་། སྤར་བཅམ་པའི་ཚད་མའི་བསྟན་བཅས་ནམས་
 གྱུར་ནམ་གྲངས་མང་བས་ཁ་འཁོར་བ་ལྟ་བུར་གྱུར་པར་གཟིགས་ཏེ། སྤར་མཛད་པ་
 དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་བསྟུན་ཏེ་གསུང་རབ་སྤྱིའི་དགོངས་འབྲེལ་ཚད་མ་ཀྱན་
 ལས་བཏུས་པ་བཙུམ་པར་བཞིན་ནས། ཚད་མར་གྱུར་པ་འགྲོ་ལ་ཐན་བཞིན་པ། ཉམ་
 པ་བདེ་གཤེགས་སྒྲོབ་ལ་ཐུག་འཆལ་ཏེ། ཁྱེས་པ་སྒྲོབ་ཐུག་གི་བྲག་རོས་ལ་རྩོ་རྒྱས་
 གྱིས་བྲིས་པ་ཅམ་གྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་འོད་གྱི་སྤར་བ་ཆེན་པོ་བྱུང་། ས་
 གཡོས་ཤིང་སྒྲ་ཆེན་པོ་གྲག ཁྱ་ཉིགས་ཀྱི་ཉམ་པ་ནམས་ཀྱི་བྱིན་པ་རེངས་པར་གྱུར།
 དེ་གང་གི་ལྟས་ཡིན་སྟམ་ཏུ་ཐུ་ཉིགས་སྤུལ་རྒྱལ་ནག་པོས་མངོན་ཤེས་གྱིས་བརྟགས་
 པས་ཚད་མ་མདོའི་མཚོད་བརྒྱུད་བྲིས་པའི་བྱིན་རྒྱུས་ཀྱི་མཐུར་མཐོང་ནས། སྒྲོབ་
 དཔོན་བསོད་སྟོམས་ལ་གཤེགས་པའི་བྱལ་ཏུ་རྩོ་འབྲུལ་གྱིས་འོངས་ནས་མཚོད་
 བརྒྱུད་ཀྱི་ཆོག་དེ་བསུབས་ནས་བཞག ཁྱེ་ལྟར་ལན་གསུམ་བྱས་པའི་ཐ་མ་ལ་སྒྲོབ་
 དཔོན་གྱིས་གྲལ་ཀས་བསུབས་པ་ཡིན་ན་འདི་ལ་དགོས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་ཞིག་
 ཅིག ཚུད་པར་འདོད་ན་གཟུགས་སྟོན་དང་ཚོད་པར་བཟུང་། ཁྱེས་བྲིས་པས་བསོད་
 སྟོམས་ལས་འཁོར་བའི་ཆེ་ཁོ་དངོས་སུ་བཅད་འདུག་པ་རིགས་པ་དྲི་མ་མེད་པས་
 ལན་གསུམ་གྱི་བར་ཏུ་ཐམ་པར་བྱས་པའི་ཆེ། ད་རྩོ་འབྲུལ་འགྲན་ཟེར་ནས་ཁ་ནས་མེ་
 སྤར་ཏེ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་ཆོས་གོས་ནམ་གསུམ་དང་ཡོ་བྱད་བསྐྱེད་པས། སྒྲོབ་དཔོན་
 ཐུགས་ཤིན་ཏུ་སྒྲོ་ནས་སེམས་ཅན་མ་རྩངས་པ་འདི་འདྲ་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པས་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱ་མི་རུས་ཀྱི། མོད་ལེ་ཀོར་ནམ་མཁར་འཕངས་ནས་
 འདི་ནམ་ས་ལ་བབས་པའི་ཆེ་རང་ཉིད་གཅིག་པུ་གྲོལ་བ་དོན་ཏུ་གཉེར་བར་བཟུང་།
 སྟམ་ཏུ་དགོངས་པས། མོད་ལེ་ཀོར་འབབ་ཏུས་མ་བྱུང་བས་ནམ་མཁར་གཟིགས་པ་

བ་རྩེ་བཅུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་བཟླ་བས་ཚག་མི་ཤེས་པ་ཞིག་གིས་ཐོད་ལེ་གོར་དེ་...
 བཟླམས་ནས། རྩ། མ་བྱེད་མ་བྱེད་ཐེག་པ་དམན་དང་ཕྱད་ལས་སློ་གྲོས་ངན་སྦྱེ། །
 ཁྱོད་ཀྱི་བཟླན་བཅས་འདི་ལ་ཕྱ་ཉེགས་ཚགས་ཀྱིས་གཞོད་མི་རུས་པར་ཤེས། །ཁྱོད་ཀྱི་
 ས་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་རྩ་དགེ་བའི་བཤེས་སྤྱང་འབྱུར་གྱི། །ཕྱི་མའི་རུས་ན་འགྲོ་བ་ཀྱན་གྱི་
 མིག་གཅིག་རྩ་ནི་འདི་འབྱུར་རོ། །ཞེས་ལྷང་བཟླན་ཅིང་དབྱགས་སྤྱང་ནས་ཚད་མ་
 ཀྱན་ལས་བརྩས་པ་བཙོམ་པར་སྤྱལ་མ་མཛད་པ་ན་སློབ་དཔོན་ཕྱགས་ཀྱི་སྤྱང་པོས་...
 ཁྱང་ཐུགས་རྩེ་དང་སྟོང་སྟོབས་ཆེར་བཞེས་ནས་ཚད་མ་ཀྱན་ལས་བརྩས་པ་མཛད་དེ།
 འཇམ་བྱ་སྤྱིང་གི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སློ་གྲོས་ཀྱི་མིག་སྦྱོན་པར་མཛད་དོ། །དེ་ནས་
 སྤྱར་ཡང་བསམ་གཏན་ལ་ཅེ་གཅིག་རྩ་བཞུགས་པས་སངས་རྒྱས་མང་པོའི་ཞལ་.....
 མཐོང་ཞིང་། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སློ་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོ་ཐོབ། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་མེ་ཉོག་གི་
 ཆར་པ། བཀས་ཚལ་དེའི་སྒྲོན་ཤིང་དང་མེ་ཉོག་རྣམས་ཀྱང་སློབ་དཔོན་གྱི་ཕྱགས་
 སྤྱ་མགོ་འདུད། སྤྱང་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་ནགས་ཚལ་དེ་ན་གནས་པའི་རི་དྲགས་རྣམས་
 ཀྱང་སློབ་དཔོན་གྱི་ཞབས་ལ་མགོ་བོས་གཏུག་ཅིང་གྲས་པའི་རྒྱལ་བྱེད། ཡུལ་དེའི་
 རྒྱལ་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པས་ཀྱང་ཞབས་ལ་ཐུག་བྱས་སོ། །དེ་ནས་སྒྲོ་ཕྱགས་སྤྱ་བྱོན་
 ཉེ་ཕྱ་ཉེགས་ཀྱི་སློབ་ངན་པ་རྣམས་ཚར་བཅད། དགེ་འདུན་གྱི་ཐེ་རྣམས་ལ་ཐེ་སྒྲོད་
 གསུམ་རྒྱ་ཆེར་བཤད་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཟླན་པ་ཆེས་ཆེར་སྤེལ་བར་མཛད་དོ། །དེ་
 ནས་སྤྱར་ཡང་ཨོ་ཁི་མི་ཤའི་ཡུལ་རྩ་བྱོན་ནས་ཡུལ་དེའི་རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་སངས་...
 རྒྱས་ཀྱི་བཟླན་པ་ལ་བཅུད། ཐམ་བེ་ཆེན་པོ་ཞིག་གིས་སྦྱོན་བདག་བྱས་ཉེ་དགེ་འདུན་
 གྱི་ཐེ་མང་རྩ་བཅུགས། ཡུལ་དེའི་སྦྱོ་བོ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཟླན་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་
 རྟེན་པའི་ཕྱིར་ཨ་རུ་རའི་སྤྱང་པོ་ཆེན་པོ་སྐམ་པོ་ཞིག་བདེན་ཆོག་བཙོད་ནས་སངས་...
 རྒྱད་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་འཕགས་ཡུལ་གྱི་ཕྱགས་ཐམས་ཅད་རྩ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

བཏྲན་པས་བྱབ་པར་མཛད་ནས་མཐར་ཨོ་ཁི་མི་ཤའི་ནགས་ཚལ་དབེན་པའི་སྐབ་.....
 བྱག་དེ་ཉིད་རྩ་རྩོ་མཚར་བའི་ལྷས་རྩ་མ་དང་བཅས་ཏེ་ཞིང་གཞན་རྩ་གཤེགས་ས། །
 དེས་ན་བྱང་རྩུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྒྲི་སྒྲིང་བར་འདྲིན་པ་རྣམས་གྱིས་མཁས་མཚོག་...
 དབྱིག་གཉེན་ལ་ཡོན་ཏན་དང་བཀའ་བྱིན་བྲན་པའི་དད་གུས་ཆེན་པོས་གསོལ་བ་.....
 འདེབས་ཤིང་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིས་མཛད་པའི་ལེགས་བཤད་རྣམས་ལ་བལྟས་.....
 རས་ལྷང་ཅམ་སྐྱབས་སུ་བྱུར་པ་མིན་པར་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་གྱི་དགོངས་དོན་དྲི་...
 མ་མེད་པའི་རིགས་པས་རྟེན་པར་བྱས་ལ་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་.....
 པའི་སྒྲིང་པོའི་དོན་བྱང་རྩུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཉམས་ལེན་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ།།

ཞེས་པ་འདི་ནི་ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བརྩམས་པའི་《ལམ་རིམ་
 ལྷ་མ་བརྒྱད་པའི་རྣམ་ཐར》 ལས་ཁོལ་རྩ་བྱང་བའོ།།

དཀར ཆག

ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཆོག་ལུང་བྱས་པ་བཞུགས།

སྒྲིབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཤུག་ཏུ་དག་སྒྲིབ་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད། ཟུ་གར་གྱི་
མཁན་པོ་ཇི་ན་མི་ཏུ་དང་། ལྷ་ཆེན་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་བརྟེན་དཔལ་བཅེགས་གྱིས་བསྐྱར་
ཅིང་ལྷས་ཏེ་གཏན་ལ་ལབ་པ།(1)

ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་མཆན་འགྲེལ་དབྱིག་གཉེན་དགོངས་པ་གསལ་བའི་སྒྲན་.....
མེ་ཞེས་བྱ་བ།

- འཇམ་དབྱངས་སྒྲིབ་གཏིར་དབང་པོས་བཅུམས།(51)
- འགྲེལ་པའི་མཆོད་བརྗོད་དང་ཚུལ་པར་དམ་བཅའ་བ།(52)
- ལེ་ཆན་དང་པོ། མཆན་གྱི་དོན།(55)
- ལེ་ཆན་གཉིས་པ། འགྱུར་གྱི་ཐུག(55)
- ལེ་ཆན་གསུམ་པ། གཞུང་གི་དོན།(56)
- ས་བཅད་དང་པོ། བསྟན་བཅོས་ཚུལ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག(56)
- དང་པོ། མཆོད་བརྗོད་སྒྲན་ཏུ་འགྲོ་བས་ཚུལ་པར་དམ་བཅའ་བ།(56)
- གཅིག མཆོད་པར་བརྗོད་པ།(56)
- གཉིས། ཚུལ་པར་དམ་བཅའ་བ།(58)
- གཉིས་པ། སྒྲིབ་སྒྲན་ཏུ་བཏང་ནས་མཆན་གྱི་དོན་བཤད་པ།(59)

གཅིག	ཆོས་མངོན་པ་བཤད་པ།	(59)
གཉིས།	མངོན་བཤད་པ།	(60)
གསུམ་པ།	དགོས་པ་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་བའི་སྟོན་པས་གསུངས་པར་བསྐྱབ་པ།	(60)
ས་བཅད་གཉིས་པ།	བཅམས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་དངོས།	(62)
དང་པོ།	བརྗོད་བྱ་ངོས་གཟུང་པ།	(62)
གཉིས་པ།	དེ་རྒྱས་པར་གྲན་ལ་དབབ་པ།	(63)
གཅིག	འདུས་མ་བྱས་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	(63)
གཉིས།	འདུས་བྱས་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	(64)
(གཅིག)	སྤྱི་འོན།	(64)
[གཅིག]	གནས་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ།	(65)
[གཉིས]	བརྒྱད་པོ་དེ་དག་གི་འབྲེལ་བ་རྣམ་པར་གཞག་པ།	(65)
[གསུམ]	གནས་གང་ན་བརྗོད་བྱ་གང་བསྟན་པ།	(66)
(གཉིས)	གཞུང་གི་དོན།	(66)
[གཅིག]	ཁམས་བསྟན་པའི་གནས་བཤད་པ།	(66)
<གཅིག>	འདུས་བྱས་ཀྱི་ཕྱོགས།	(66)
<གཉིས>	མིང་གི་རྣམ་གྲངས།	(67)
<གཅིག>	སྤྱིར་འདུས་བྱས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས།	(67)
<གཉིས>	བྱེ་བྲག་ཟག་བཅས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས།	(68)
<གསུམ>	ཡུང་ཁམས་སྤྱི་མཆེད་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	(69)
(གཅིག)	ཡུང་ཁམས་སྤྱི་མཆེད་ཀྱི་རང་བཞིན།	(69)
[གཅིག]	དངོས་བཤད་པ།	(69)

《གཅིག》	གཟུགས་ཕུང་གི་རྣམ་གཞག་.....	(69)
༡	མདྲོར་བསྟན་པ།	(69)
༢	རྒྱས་པར་བཤད་པ།	(69)
(༡)	དབང་པོ་ལྔ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིན་ནས་བསྟན་པ།	(70)
(༢)	དོན་ལྔ་མཚན་གཞིའི་སྒྲིན་ནས་བསྟན་པ།	(70)
(༣)	རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་བཤད་པ།	(72)
《གཉིས》	དེ་དག་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཏུ་བྱ་བ།	(73)
《གསུམ》	རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་རྣམ་གཞག་	(74)
《བཞི》	རྣམ་ཚས་ལ་དོགས་པ་གཅད་པ།	(75)
[གཉིས]	གསུམ་པོ་སོ་སོའི་སྐྱེ་དོན་དགོས་པ་དང་བཅས་པ།	(76)
[གསུམ]	ཆར་འདུ་གཉིས་ཕུང་པོ་ལོགས་སུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན།	(78)
[བཞི]	ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གོ་རིམ་ངེས་ཚུལ།	(78)
[ལྔ]	སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་ཀྱི་ངེས་པ།	(80)
[གཉིས]	ཚས་གཞན་བསྟུ་བའི་ཚུལ།	(81)
[གཅིག]	ཚས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བསྟུ་བའི་ཚུལ།	(81)
[གཉིས]	དེ་གཞན་ལའང་སྐྱར་བ།	(82)
[གསུམ]	ཁམས་དང་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ།	(85)
[གཅིག]	བསྟན་ཡོད་ལ་སོགས་པ་ལྟ།	(85)
[གཉིས]	རྟོག་བཅས་དཔྱེད་བཅས་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ།	(87)
[གསུམ]	དམིགས་བཅས་ལ་སོགས་པ་ལྟ།	(89)
[བཞི]	ཕུང་བ་གསུམ་གྱི་རབ་དབྱེ།	(91)

[ལ]	རྣམ་པོ་ལ་སྐྱེས་པ་ལ།	(92)
[དུག]	མཐོང་སྤང་ལ་སྐྱེས་པའི་རབ་དབྱེ།	(95)
[བདུན]	ལྟ་བ་དང་ལྟ་མིན་གྱི་རབ་དབྱེ།	(96)
[བརྒྱད]	གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལ་སྐྱེས་པ་གསུམ།	(101)
[གཉིས]	དབང་པོ་བསྟན་པའི་གནས་བཤད་པ།	(103)
<གཅིག>	དབང་པོའི་རྣམ་གཞག་.....	(103)
<གཅིག>	དབང་པོའི་རང་བཞིན།	(103)
[གཅིག]	དབང་པོའི་བྱེད་ལས།	(103)
[གཉིས]	དབང་པོའི་གྲངས་ངེས།	(106)
<གཉིས>	སྐབས་སུ་བབ་པའི་རྩ་བོ།	(107)
[གཅིག]	ཆོར་བའི་དབང་པོ་ལྟ་བཤད་པ།	(107)
[གཉིས]	དབང་པོ་ཐ་མ་གསུམ་བཤད་པ།	(108)
<གསུམ>	རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ།	(109)
[གཅིག]	སྐྱེས་ལ་ལྟོས་པའི་རབ་དབྱེ།	(109)
[གཉིས]	རྒྱ་འབྲས་ལ་ལྟོས་པའི་རབ་དབྱེ།	(109)
[གསུམ]	རྩ་བོ་ལ་ལྟོས་པའི་རབ་དབྱེ།	(110)
[བཞི]	སྤང་བྱ་ལ་ལྟོས་པའི་རབ་དབྱེ།	(112)
<བཞི>	དབང་པོ་རྟེན་གཏོང་།	(112)
[གཅིག]	རྟེན་ཚུལ།	(112)
[གཉིས]	གཏོང་ཚུལ།	(113)

《 <u>ལ</u> 》	དག་སྦྱང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་དབང་པོ་རུས་འཛོལ།.....	(114)
《 <u>བྱག</u> 》	དབང་པོའི་ལྡན་ཚུལ།	(117)
《 <u>གཅིག</u> 》	ངེས་ལྡན།	(117)
《 <u>གཉིས</u> 》	མིད་ལྡན།	(118)
《 <u>གཉིས</u> 》	འརུས་བྱས་ཀྱི་ཆས་ཀྱི་སྦྱེ་ཚུལ།	(119)
《 <u>གཅིག</u> 》	དངོས་བཤད་པ།	(119)
《 <u>གཅིག</u> 》	གཟུགས་ཅན་གྱི་ཆས་ཀྱི་སྦྱེ་ཚུལ།.....	(119)
《 <u>གཉིས</u> 》	གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཆས་ཀྱི་སྦྱེ་ཚུལ།	(120)
《 <u>གཅིག</u> 》	མདོར་བསྟན་པ།	(120)
《 <u>གཉིས</u> 》	རྒྱས་པར་བཤད་པ།	(120)
《 <u>གཅིག</u> 》	མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྦྱེ་ཚུལ།	(120)
《 <u>གཅིག</u> 》	ཕྱི་ཆན་རུ་ངེས་པའི་རབ་དབྱེ།.....	(121)
༡	མདོར་བསྟན་པ།	(121)
༢	རྒྱས་པར་བཤད་པ།	(121)
(༡)	མེས་ཀྱི་ས་མང་པོ་བ།	(121)
(༢)	དག་བའི་ས་མང་པོ་བ།	(122)
(༣)	ཉོན་མངས་པའི་ས་པ།	(122)
(༤)	མི་དག་བའི་ས་མང་པོ་བ།	(122)
(༥)	ཉོན་མངས་རྒྱུ་རུའི་ས་པ།.....	(123)
《 <u>གཉིས</u> 》	མ་ངེས་པ་དང་བཅས་པའི་མཚུངས་ལྡན།	(123)
《 <u>གསུམ</u> 》	འདྲ་བ་ལྟ་བུའི་བྱད་པར།	(125)

《 <u>བཞི</u> 》	ཐ་དང་ལྷ་བུའི་གཅིག་པ།	(126)
《 <u>གཉིས</u> 》	མཚའས་ལྡན་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་ཚུལ།	(127)
《 <u>གཅིག</u> 》	མདོར་བསྟན་པ།	(127)
《 <u>གཉིས</u> 》	རྒྱས་པར་བཤད་པ།	(127)
༡	ཐོབ་མ་ཐོབ་བཤད་པ།	(128)
(༡)	དངོས་བཤད་པ།	(128)
(༢)	དེའི་བྱད་ཚེས་བཤད་པ།	(129)
[༡]	ཐོབ་པའི་བྱད་ཚེས།	(129)
[༢]	མ་ཐོབ་པའི་བྱད་ཚེས།	(132)
༢	སྐལ་མཉམ་བཤད་པ།	(134)
༣	འདུ་ཤེས་མེད་པ་བ་བཤད་པ།	(134)
༤	སྟོམས་འབྱུག་གཉིས་བཤད་པ།	(135)
(༡)	འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འབྱུག་བཤད་པ།	(135)
(༢)	འགོག་པའི་སྟོམས་འབྱུག་བཤད་པ།	(136)
(༣)	དེ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་སྤྱན་མང་ཏུ་བཤད་པ།	(138)
༥	སྒྲིག་བཤད་པ།	(138)
༦	མཚན་ཉིད་བཤད་པ།	(139)
༧	བརྗོད་བྱེད་བཤད་པ།	(140)
《 <u>གཉིས</u> 》	ཞར་ལ་རྒྱ་རྒྱེན་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་བཤད་པ།	(142)
(<u>གཅིག</u>)	རྒྱ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་བཤད་པ།	(142)
[<u>གཅིག</u>]	རྒྱ་བཤད་པ།	(142)

〈གཅིག〉	མདྲ་བཟུང་པ།	(142)
〈གཉིས〉	རྒྱལ་པར་བཤད་པ།	(142)
〈གཅིག〉	བྱེད་རྒྱ།	(142)
〈གཉིས〉	ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱ།	(143)
༡	མཚན་ཉིད།	(143)
༢	མཚན་གཞི།	(143)
(༡)	སྤྱི་བཟུང་པ།	(143)
(༢)	སེམས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།	(144)
〈གསུམ〉	སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ།	(145)
〈བཞི〉	མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱ།	(146)
〈ལྔ〉	ཀྱན་འགྲུའི་རྒྱ།	(146)
〈དྲུག〉	ནམ་མཁུན་གྱི་རྒྱ།	(147)
〈གསུམ〉	དོན་བསྟུ་བ།	(147)
〈གཉིས〉	འབྲས་བུ་བཤད་པ།	(147)
〈གཅིག〉	མདྲ་བཟུང་པ།	(147)
〈གཉིས〉	རྒྱལ་པར་བཤད་པ།	(148)
〈གཅིག〉	འབྲས་བུ་གང་རྒྱ་གང་གི་ཡིན་པ།	(148)
〈གཉིས〉	ས་སའི་མཚན་ཉིད།	(148)
〈གསུམ〉	དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མིང་གི་ཚལ་བཤད་པ།	(150)
〈གཅིག〉	འབྲས་བུ་འཛིན་འབྱེན་གྱི་དུས།	(150)
〈གཅིག〉	དངོས་པོ་གང་རྒྱ་དུས་བསྐྱེད་པ།	(151)

〈གཉིས〉	རྒྱན་བཤད་པ།.....	(152)
〔གཅིག〕	མདོར་བསྟན་པ།	(152)
〔གཉིས〕	རྒྱས་པར་བཤད་པ།	(153)
〈གཅིག〉	རྒྱན་སྐྱོང་མཚན་ཉིད།	(153)
〈གཉིས〉	རྒྱན་གང་གིས་འབྲས་བུ་རྒྱས་གསུམ་པ་གང་ལ་བྱ་བ་བྱེད།.....	(154)
〈གསུམ〉	དངོས་པོ་གང་རྒྱན་རྒྱས་བསྐྱེད་པ།	(154)
〈བཞི〉	དེ་མ་ཐག་རྒྱན་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	(156)
〈གཅིག〉	སེམས་བརྩ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ།	(157)
༡	དངོས་བཤད་པ།	(157)
༢	རྒྱན་དང་རྒྱན་ཅན་སྤྱར་བ།.....	(157)
〈གཉིས〉	སེམས་ཉི་ཤུར་དབྱེ་བ།	(163)
〈གསུམ〉	སེམས་བརྩ་གཉིས་པོ་གང་ལས་གང་གསར་བྱ་རྟེན་དཔྱད་པ། ...	(164)
〔གསུམ〕	འཇིག་རྟེན་བསྟན་པའི་གནས་བཤད་པ།.....	(166)
〈གཅིག〉	གང་སྟེ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན།	(166)
〔གཅིག〕	ཁམས་གསུམ་བྱ་དབྱེ་བ།	(166)
〔གཉིས〕	འགྲོ་བ་ལྔར་དབྱེ་བ།.....	(168)
〈གཉིས〉	ཚས་ཀྱི་བྱད་པར་བསྟན་པ།.....	(169)
〔གཅིག〕	ནམ་ཤེས་ཀྱི་གནས་པ་བརྟན།.....	(169)
〔གཉིས〕	སེམས་ཅན་གྱི་གནས་དགུ།.....	(171)
〔གསུམ〕	ནམ་ཤེས་གནས་པ་བཞི།	(171)

(བཞི) བདུན་དང་བཞིའི་བསྐྱེད་པ་དབྱེད་པ།	(172)
《གསུམ》 རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	(172)
(གཅིག) དང་པོར་འཇུག་ཚུལ།	(172)
[གཅིག] གང་དུ་འཇུག་པའི་སྐྱེ་གནས།	(172)
[གཉིས] གང་གིས་འཇུག་པའི་བར་སྤྱི།	(173)
《གཅིག》 རོ་མོ།	(173)
《གཉིས》 སྐབ་བྱེད།	(174)
《གཅིག》 རིགས་པའི་སྐབ་བྱེད།	(174)
《གཉིས》 ལུང་གི་སྐབ་བྱེད།	(175)
《གསུམ》 ཤ་ཚུགས།	(175)
《བཞི》 ཆོས་ཀྱི་བྱུང་པར།	(176)
《ལྔ》 སྐྱེ་གནས་སུ་འཇུག་ཚུལ།	(177)
(གཉིས) བར་དུ་གནས་ཚུལ།	(178)
[གཅིག] གང་གནས་པ་ལེམས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ།	(178)
《གཅིག》 མདོར་བསྟན་པ།	(178)
《གཉིས》 རྒྱས་པར་བཤད་པ།	(179)
《གཅིག》 གནས་སྐབས་པའི་རྟེན་འབྲེལ།	(179)
༡ རང་བཞིན།	(180)
(༡) དབྱེ་བ།	(180)
(༢) ས་སའི་མཆན་ཉིད།	(180)
(༣) དེ་དག་གི་ངེས་པ།	(182)

༡	བཟུ་བ་དབྱད་པ།	(182)
༡	གངས་རེས་པའི་རྒྱ་མཚན།	(183)
༤	འབྱུང་བྱུང་གི་བྱད་པར།	(184)
༼གཉིས༽	སྐབས་སུ་བབས་པའི་རོ་བོ།	(185)
༡	མ་ཤིག་པ་བཤད་པ།	(185)
༡	མིང་བཤད་པ།	(186)
༡	རེག་པ་བཤད་པ།	(186)
༤	ཚེར་བ་ཁ་འཕང་དང་བཅས་པ་བཤད་པ།	(187)
༼གསུམ༽	ཡན་ལག་དཔེ་དང་སྦྱར་བ།	(189)
༼གསུམ༽	མཐུག་བཟུ་བ།	(190)
༼གཉིས༽	གང་གིས་གནས་པ་ཟས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ།	(191)
༼གཅིག༽	མདོར་བསྟན་པ།	(191)
༼གཉིས༽	རྒྱས་པར་བཤད་པ།	(191)
༼གཅིག༽	ཟས་ཀྱི་རང་བཞིན།	(191)
༼གཉིས༽	ཞར་ལ་བར་སྲིད་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གངས།	(192)
༼གསུམ༽	དེ་དག་གི་རེས་པ།	(193)
༼གསུམ༽	མཐར་འགྲོ་ཚུལ།	(193)
༼གཉིས༽	གང་ཏུ་སྐྱེ་བ་སྔོན་ཀྱི་འཇིག་རྟེན།	(195)
༼གཅིག༽	མིམ་པ་དང་ཚད་དངོས།	(195)
༼གཅིག༽	རྟེན་བཤད་པ།	(195)
༼གཅིག༽	རྒྱུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་བཤད་པ།	(195)

[གཉིས]	ཅུ་དང་གསེར་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་བཤད་པ།	(196)
[གཉིས]	བརྟེན་པ་བཤད་པ།	(196)
[གཅིག]	རི་བཤད་པ།	(196)
[གཉིས]	མཚེ་བཤད་པ།	(198)
[གསུམ]	སྒྲིང་བཤད་པ།	(199)
[གཅིག]	སྒྲིང་གཙོ་ལོ་བཤད་པ།	(199)
[གཉིས]	སྒྲིང་ཕྱན་བཤད་པ།	(199)
[གསུམ]	འཛམ་བུ་སྒྲིང་གི་ཚུལ་གྱི་བྱད་པར་བཤད་པ།	(200)
[གསུམ]	སེམས་ཅན་གྱི་གནས་བྱེ་བྲག་རྒྱ་བཤད་པ།	(201)
[གཅིག]	དངོས་བཤད་པ།	(201)
[གཅིག]	ངན་སོང་གི་གནས།	(201)
[གཅིག]	ཆ་དམུལ།	(201)
[གཉིས]	གང་དམུལ།	(202)
[གཉིས]	མཐོ་རིས་ཀྱི་ལྷའི་གནས།	(202)
[གཅིག]	ས་དང་འབྲེལ་བ།	(203)
༡	རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི།	(203)
(༡)	གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་བརྟེན་པ།	(203)
(༢)	རི་ལ་བརྟེན་པ།	(206)
༢	སྐམ་རྒྱ་ཙ་ཙ་མས་ཀྱི་གནས།	(207)
[གཉིས]	ས་དང་མ་འབྲེལ་བ།	(209)
[གཉིས]	དེ་དག་གི་སྒྲིབ་པ་བཤད་པ།	(211)

〈གཉིས〉	ཞར་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་ཚད་བཤད་པ།	(212)
〔གཅིག〕	ལུས་ཚད།	(212)
〔གཉིས〕	ཆེ་ཚད།	(213)
〔གཅིག〕	དངོས་བཤད་པ།	(213)
〈གཅིག〉	མཐོ་ངོས་གྱི་ཆེ་ཚད།	(214)
〈གཉིས〉	ངན་སོང་བའི་ཆེ་ཚད།	(215)
〔གཉིས〕	ཞར་བྱང་།	(216)
〈གསུམ〉	ཚད་དེ་ཉིད་ཉིད་བྱ་བཤད་པ།	(216)
〔གཅིག〕	ཚྭ་པའི་དང་པོ་མདོར་བསྟན།	(216)
〔གཉིས〕	རྒྱས་པར་བཤད་པ།	(216)
〔གཅིག〕	ལུས་གཞུགས་གྱི་ཚད།	(217)
〔གཉིས〕	དུས་གྱི་ཚད།	(217)
〈གཅིག〉	ལོ་བཤད་པ།	(217)
〈གཉིས〉	བསྐལ་པ་བཤད་པ།	(217)
〈གཅིག〉	དངོས་བཤད་པ།	(218)
༡	མདོར་བསྟན་པ།	(218)
༢	རྒྱས་པར་བཤད་པ།	(218)
(༡)	འཇིག་པའི་བསྐལ་པ།	(218)
(༢)	འཆགས་པའི་བསྐལ་པ།	(220)
(༣)	གནས་པའི་བསྐལ་པ།	(220)
(༤)	བསྐལ་ཆེན།	(221)

《གཉིས》 ཞར་ལས་བྱང་བ།(221)

༡ བསྐལ་ཆེན་གྱི་ཞར་བྱང་།(221)

(༡) སངས་རྒྱས་འབྱུང་ཚུལ།(221)

(༢) རང་སངས་རྒྱས་འབྱུང་ཚུལ།(222)

(༣) འཁོར་ལོས་སྐྱར་རྒྱལ་འབྱུང་ཚུལ།.....(222)

༢ འཇིག་བསྐལ་གྱི་ཞར་བྱང་།.....(226)

(༡) འཇིག་པའི་དབྱེ་བ།(226)

(༢) ལྷས་པའི་ཅེ་མ།(226)

(༣) འཇིག་པའི་གོ་རིམ།(227)

[བཞི] ལས་བསྟན་པའི་གནས་འཆད་པ།.....(228)

《གཅིག》 མཚམས་སྐྱར་བ།(228)

《གཉིས》 ལས་དངོས་བཤད་པ།(228)

《གཅིག》 ལས་ཀྱི་ངོ་བོ།.....(228)

《གཅིག》 མདོར་བསྟན་པ།(228)

《གཉིས》 རྒྱས་པར་བཤད་པ།(229)

[གཅིག] ལས་ཀྱི་རང་བཞིན།(229)

《གཅིག》 རྣམ་པར་རིག་བྱེད།(229)

《གཅིག》 ལྷས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད།.....(229)

《གཉིས》 ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད།.....(230)

《གཉིས》 རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ།(230)

〈གཅིག〉	ལྷ་གི་སྒྲུབ་བྱེད།	(231)
〈གཉིས〉	རྒྱ་འབྱུང་བའི་བྱད་པར།	(233)
〈གསུམ〉	ཚེས་ཀྱི་བྱད་པར།	(233)
[གཉིས]	ལས་གསུམ་སྒྲིའི་ཚེས་ཀྱི་བྱད་པར།	(234)
〈གཅིག〉	དངོས་བཤད་པ།	(234)
〈གཉིས〉	ཞར་བྱུང་བཤད་པ།	(235)
〈གཅིག〉	དགེ་བ་ལ་སྐྱེས་པའི་དབྱེ་བ།	(235)
〈གཉིས〉	ཀུན་སྒྲོང་བཤད་པ།	(236)
〈གསུམ〉	ཚེས་ཀྱི་བྱད་པར།	(237)
[གསུམ]	ནམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་དབྱེ་བ།	(238)
〈གཅིག〉	མདོར་བསྟན་པ།	(238)
〈གཉིས〉	རྒྱས་པར་བཤད་པ།	(238)
〈གཅིག〉	སྒྲིམ་པ་བཤད་པ།	(238)
༡	སྒྲིམ་བསྟན་པ།	(238)
༢	ཞིབ་རྒྱས་ལྟ་བཤད་པ།	(239)
(༡)	སྐྱེས་པར་གྱི་སྒྲིམ་པ།	(239)
[༡]	དབྱེ་བ།	(239)
[༢]	རྩ་བ།	(240)
[༣]	སྒྲིམ་དོན།	(241)
[༤]	ལྷན་པའི་གང་ཟག་.....	(241)
(༢)	བསམ་གཏན་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲིམ་པ།	(241)

(༡) ཞར་བྱང་།.....	(241)
《གཉིས》 ལྡན་ཚུལ་བཤད་པ།	(242)
༡ རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ལྡན་ཚུལ།.....	(242)
༢ རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་ལྡན་ཚུལ།	(243)
(༡) དངོས་བཤད་པ།	(243)
(༢) ཞར་བྱང་།.....	(244)
༣ ལྡན་པའི་མུ་བཞི་བཤད་པ།.....	(244)
《གསུམ》 འཛོལ་གཏོང་བཤད་པ།	(245)
༡ འཛོལ་ཚུལ།	(245)
(༡) སྣམ་པའི་འཛོལ་ཚུལ།.....	(245)
[༡] ཇི་ལྟར་འཛོལ་པ།	(245)
《༡》 བསམ་གཏན་ཟག་མེད་ཀྱི་སྣམ་པ་འཛོལ་ཚུལ།	(245)
《༢》 ས་ཐར་ཀྱི་སྣམ་པ་འཛོལ་ཚུལ།.....	(245)
《༣》 དངོས་བཤད།.....	(246)
《༤》 ཞར་བྱང་།	(246)
(༡) སྣམ་པ་དང་སྣམ་མིན་ཀྱི་རྒྱས་ཀྱི་ངེས་པ།	(246)
(༢) བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྣམ་པའི་བྱད་པར།.....	(247)
[༡] ལེན་ཐབས།	(247)
[༢] ཡན་ལག་གི་ངེས་པ།	(247)
[༣] རྟེན་ཀྱི་ངེས་པ།	(248)
(༤) དགེ་བསྟེན་ཀྱི་སྣམ་པའི་བྱད་པར།	(248)

[༡]	དངོས་བཤད་པ།	(248)
[༢]	སྐབས་འགྲེལ་ལྟ་བུ་བཤད་པ།	(249)
[༣]	ཡན་ལག་གི་ངེས་པ།	(249)
༡	གང་ལས་འཛོལ་པ།	(250)
(༡)	སྤམ་མེན་གྱི་འཛོལ་ཚུལ།	(252)
(༢)	བར་མའི་འཛོལ་ཚུལ།	(252)
༢	གཏོང་ཚུལ།	(252)
(༡)	སྤམ་པའི་གཏོང་ཚུལ།	(252)
[༡]	སྤམ་པའི་སྤམ་པའི་གཏོང་ཚུལ།	(253)
[༢]	བསམ་གཏན་ཟག་མེད་གྱི་སྤམ་པའི་གཏོང་ཚུལ།	(254)
(༢)	སྤམ་མེན་གྱི་གཏོང་ཚུལ།	(254)
(༣)	བར་མའི་གཏོང་ཚུལ།	(254)
< བཞི >	ལྡན་པའི་གང་ཟག་བཤད་པ།	(255)
< གཉིས >	མདོ་ལས་བྱུང་བའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས།	(255)
(གཅིག)	མཆན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིག་སྤྱོད་བཤད་པ།	(255)
(གཉིས)	འབྲས་བུའི་སྒྲིག་སྤྱོད་བཤད་པ།	(256)
[གཅིག]	མདོར་བསྟན་པ།	(256)
[གཉིས]	རྒྱས་པར་བཤད་པ།	(256)
< གཅིག >	བསྐྱོད་ལྡན་སྤྱོད་བཤད་པ།	(256)
< གཉིས >	བདེ་སྤྱོད་བཤད་པ།	(257)
< གཅིག >	ཐུང་འབྱུར་གསུམ་སྤྱོད་མཆན་གཞི།	(257)

༡ རང་ལུགས།	(257)
༢ གཞན་ལུགས།	(257)
<u>《གཉིས》</u> མྱོང་འགྱུར་གྱི་དབྱེ་བ།	(258)
༡ ལྔ་དབྱེ་བ།	(258)
༢ རྣམ་སྒྲིན་མྱོང་འགྱུར་བྱེ་བྲག་རྒྱ་བཤད་པ།	(258)
(༡) སྤྱི་བསྟན་པ།	(258)
[༡] ལས་གྱི་དབྱེ་བ།	(259)
[༢] ཁམས་དང་འགྲོ་བ་གང་ན་ལས་གྱི་འཁེན་པ་རྒྱ་ཡོད་པ།	(259)
(༢) མྱོང་ངེས་བྱེ་བྲག་རྒྱ་བཤད་པ།	(261)
<u>《གསུམ》</u> ལས་གང་གི་འབྲས་བྱ་ཚར་བ་གང་ཡིན་པ།	(262)
༡ དངོས་བཤད་པ།	(262)
༢ གཡང་བའི་མེས་བྱེ་བྲག་རྒྱ་བཤད་པ།	(263)
(གསུམ) རྒྱུ་འབྲས་ནས་དབྱེ་བ།	(264)
(བཞི) རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀའི་སྒྲིན་ནས་དབྱེ་བ།	(264)
[གཅིག] མདོར་བསྟན་པ།	(264)
[གཉིས] རྒྱས་པར་བཤད་པ།	(265)
(ལྔ) རྟེན་གྱི་སྒྲིན་ནས་དབྱེ་བ།	(266)
(དྲུག) ཐུང་པའི་སྒྲིན་ནས་དབྱེ་བ།	(266)
(བདུན) རེགས་སྤྱད་དང་ཉེས་སྤྱད་བཤད་པ།	(267)
[གཅིག] ལས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག	(267)
<u>《གཅིག》</u> མདོར་བསྟན་པ།	(267)

〈གཉིས〉	རྒྱས་པར་བཤད་པ།	(267)
〈གཅིག〉	རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ངེས་པ།	(268)
〈གཉིས〉	ལས་ལམ་རྣམ་གསུམ་རྟུ་དབྱེ་བ།	(269)
〈གསུམ〉	མི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་བྱེ་བྲག་རྟུ་བཤད་པ།	(270)
༡	མི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་གྱི་བྱེད་པ།	(270)
༢	ས་སའི་མཆན་ཉིད།	(271)
(༡)	ཅ་བ་བཞི།	(271)
(༢)	ཐ་སྟད་བཞི།	(272)
(༣)	ཡན་ལག་རྒྱག།	(272)
༣	ལས་ལམ་གྱི་སྒྲ་དོན།	(273)
〈བཞི〉	དགེ་ཅ་གཅོད་པ་དང་མཆམས་སྦྱར་ཚུལ།	(273)
〈ལྔ〉	སེམས་པ་ལས་ལམ་རྟུ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ།	(274)
〈རྒྱག〉	ཁམས་དང་འགྲོ་བ་གང་ན་ལས་ལམ་རྟུ་ཡོད་པ།	(276)
〈བརྟན〉	ལས་ལམ་གྱི་འབྲས་བླ།	(277)
〔གཉིས〕	ལྷག་འཆོ་སྐྱེས་ལྷགས་སུ་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆན།	(278)
〔གསུམ〕	ལས་གང་འབྲས་བླ་རྟུ་དང་བཅས་པ།	(279)
〈བརྒྱད〉	རིགས་དང་རིགས་མིན་པས་བསྐྱེད་པའི་ལས་གྱི་དབྱེ་བ།	(281)
〈དགུ〉	འཕེན་བྱེད་དང་རྫོགས་བྱེད་གྱི་དབྱེ་བ།	(282)
〈བརྒྱ〉	སྒྲིབ་པ་གསུམ་བཤད་པ།	(283)
〈བརྒྱ་གཅིག〉	མཆམས་མེད་པ་ལྔ་བཤད་པ།	(285)
〈བརྒྱ་གཉིས〉	མཆམས་མེད་པ་དང་ཉེ་བ་ལྔ་བཤད་པ།	(290)

(བརྩ་གསུམ) བསོད་ནམས་བྱ་བའི་གཞི་གསུམ་བཤད་པ། (293)

(བརྩ་བཞི) ཆ་མཐུན་གསུམ་བཤད་པ། (299)

(བཙ་ལྔ) རིགས་པས་རབ་རྩ་བརྩག་པའི་ལས། (300)

[ལྔ] སྤ་རྒྱས་བཏྲན་པའི་གནས་འཆད་པ། (302)

⟨གཅིག⟩ མཚམས་སྦྱར་བ། (302)

⟨གཉིས⟩ སྤ་རྒྱས་དངོས་བཤད་པ། (302)

⟨གཅིག⟩ སྤ་རྒྱས་ཀྱི་དབྱེ་བ། (302)

(གཅིག) དངོས་བཤད་པ། (302)

[གཅིག] ཅ་བའི་དབྱེ་བ། (303)

[གཉིས] བྱད་པར་གྱི་དབྱེ་བ། (303)

(གཉིས) ཞར་བྱང་བཏྲན་པ། (305)

[གཅིག] སྤང་བྱ་ངེས་པ། (305)

[གཉིས] ལྟ་བ་ས་སའི་མཚན་ཉིད། (305)

[གསུམ] ལྟ་བ་ཐ་མ་དང་འབྲེལ་བའི་ཚྭ་སྤང་། (306)

(བཞི) ཕྱིན་ཅི་ལྟག་གི་རབ་དབྱེ། (306)

[ལྔ] ང་རྒྱལ་གྱི་དབྱེ་བ་སྦྱས་པ་དང་བཅས་པ། (307)

⟨གཉིས⟩ རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག (309)

(གཅིག) རྒྱལ་ལྟོས་པའི་རབ་དབྱེ། (309)

(གཉིས) དམིགས་ལྷལ་ལ་ལྟོས་པའི་རབ་དབྱེ། (310)

(གསུམ) རོ་བོ་ལ་ལྟོས་པའི་རབ་དབྱེ། (312)

[གཅིག]	དངོས་བཤད་པ།	(312)
[གཉིས]	ཅ་བའི་བྱེ་བྲག་.....	(313)
[གསུམ]	དྲི་བ་ཡུང་མ་བསྟན་པའི་ཞར་བྱང་།	(314)
(བཞི)	རུས་ལ་ལྟོས་པའི་ལྷན་ཚུལ།	(315)
[གཅིག]	དངོས་བཤད་པ།	(315)
[གཉིས]	ཞར་ལ་རུས་གསུམ་གྱི་ནམ་གཞག་དཔྱད་པ།	(316)
[གཅིག]	ཡུལ་རུས་གསུམ་ཇས་སུ་བསྐྱབ་པ།	(316)
[གཉིས]	དེ་ལ་ཚད་པ་དགོད་བ།	(318)
[གསུམ]	དེའི་ལན་གདབ་པ།	(319)
[གསུམ]	སྤངས་པ་དང་བྲལ་བའི་བྱད་པར།	(319)
(ལྔ)	ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་བྱེ་བྲག་.....	(320)
[གསུམ]	སེམས་སྤ་རྒྱས་དང་བཅས་པའི་ཚུལ།	(322)
[བཞི]	ཉོན་མོངས་སྐྱེ་ཚུལ།	(323)
[ལྔ]	ནམ་གངས་བཤད་པ།	(323)
[གཅིག]	མདོ་ལས་འབྱུང་བའི་ནམ་གངས།	(323)
[གཅིག]	ཟག་པ་བཤད་པ།	(324)
[གཉིས]	ཚུ་སྦྱར་བཤད་པ།	(325)
[གསུམ]	ཉེར་ལེན་བཤད་པ།	(325)
[བཞི]	དེ་དག་གི་ངེས་པ་བཤད་པ།	(326)
[གཉིས]	བསྟན་བཅོས་ལས་འབྱུང་བའི་ནམ་གངས།	(327)
[གཅིག]	མདོར་བསྟན་པ།	(327)

〈གཉིས〉	རྒྱལ་པར་བཤད་པ།	(327)
〈གཅིག〉	ཀུན་སྦྱར།	(327)
〈གཅིག〉	ཀུན་སྦྱར་དག།	(327)
〈གཉིས〉	འག་མའི་ཆ་མཐུན་ལ།	(328)
〈གསུམ〉	གང་མའི་ཆ་མཐུན་ལ།	(329)
〈གཉིས〉	འཆིང་བ།	(330)
〈གསུམ〉	ཉེ་ཉོན།	(330)
〈བཞི〉	ཀུན་དགིས།	(330)
〈གཅིག〉	དངོས་བཤད་པ།	(330)
〈གཉིས〉	ཞར་བྱང་།.....	(332)
༡	རི་མ་རྩག་.....	(332)
༢	ཆོས་ཀྱི་བྱང་པར།	(332)
〈རྩག〉	གང་དང་གང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ།	(334)
〈གཅིག〉	ནམ་ཤེས་གང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ།	(334)
〈གཉིས〉	ཆོར་བ་གང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ།	(334)
〈བརྩན〉	སྒྲིབ་པ་ལྟ་བཤད་པ།	(336)
〈གསུམ〉	དེ་སྤྱང་བའི་ཚུལ།.....	(337)
〈བཞི〉	སྤངས་པའི་འབྲས་སུ་ཡངས་ཤེས་བསྟན་པ།	(340)
〈གཅིག〉	དབྱེ་བ།.....	(340)
〈གཉིས〉	ལམ་གང་གི་འབྲས་སུ་གང་ཡིན་པ།	(341)
〈གསུམ〉	གྲངས་ངེས་པ།	(343)

《བཞི》 གང་ཟག་གང་ལ་ལྟན་པ།(343)

《ལྔ》 འཛོལ་གཏོང་།.....(344)

[བྱག] ལམ་དང་གང་ཟག་བསྟན་པའི་གནས་བཤད་པ།.....(346)

《གཅིག》 དམིགས་ཡུལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ།.....(346)

《གཅིག》 མཚམས་སྐྱར་བ།(346)

《གཉིས》 ལམ་རང་གི་ངོ་བོ།(346)

《གསུམ》 བདེན་བཞི་དངོས།.....(347)

《བཞི》 འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྟག་བསྐལ་ཏུ་བསྐྱབ་པ།(348)

《ལྔ》 ཞར་ལ་བདེན་གཉིས་བཤད་པ།.....(348)

《གཉིས》 བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ།(349)

《གཅིག》 མདོར་བསྟན་པ།(349)

《གཉིས》 རྒྱས་པར་བཤད་པ།(349)

《གཅིག》 ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན།(349)

《གཉིས》 ཉེན་སྡོད་ཏུ་བྱུང་བའི་ཚས་ཀྱི་བྱད་པར།(350)

《གསུམ》 སྒྲིམ་པ་ལ་འབྱུག་པའི་ཚུལ་དངོས།(351)

[གཅིག] ཞི་གནས།(351)

《གཅིག》 མདོར་བསྟན་པ།(351)

《གཉིས》 རྒྱས་པར་བཤད་པ།(352)

《གཅིག》 མི་སྟག་པ་བསྒྲིམ་པ།(352)

《གཉིས》 དབྱུགས་འབྱུང་རྒྱུ་བསྒྲིམ་པ།(353)

[གཉིས]	ལྷག་མཐོང་བསྐྱེད་པ།	(355)
<གཅིག>	ཆོགས་ལམ།.....	(355)
<གཉིས>	སྦྱར་ལམ།	(356)
<གཅིག>	སྦྱར་ལམ་གྱི་རང་བཞིན།.....	(356)
<གཉིས>	ཆོས་ཀྱི་བྱང་པར།	(358)
<གསུམ>	དོགས་གཙོད་གཞན་བསྟན་པ།	(359)
<གསུམ>	བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ།	(360)
<གསུམ>	བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག	(361)
<གཅིག>	དབྱེ་བ་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པ།.....	(362)
(གཅིག)	ཆགས་བྲལ་སྟོན་སྣང་།	(362)
[གཅིག]	ཞུགས་པ།	(362)
[གཉིས]	གནས་པ།	(363)
(གཉིས)	མཐར་གྱིས་པ།.....	(364)
[གཅིག]	རྒྱ་མཚན།	(364)
[གཉིས]	རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་གང་ཟག.....	(365)
<གཅིག>	རྒྱན་ཞུགས།.....	(365)
<གཉིས>	ཕྱིར་འོང་།	(365)
<གཅིག>	ཞུགས་པ།.....	(365)
<གཉིས>	གནས་པ།.....	(366)
<གསུམ>	ཕྱིར་མི་འོང་།	(366)
<གཅིག>	ཞུགས་པ།.....	(366)

《གཉེས》	གནས་པ།		(366)
༡	སྤྱི་བསྟན་པ།		(366)
༢	བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།		(366)
(༡)	དབྱེ་བ།		(367)
[༡]	དངོས་བཤད་པ།		(367)
[༢]	དོན་གྱི་ཁྱད་པར།		(368)
(༢)	སྤེལ་མ་བསྟོམ་པ།		(370)
(༣)	ལུས་མདོན་བྱེད་བཤད་པ།		(371)
《བཞི》	དགྲ་བཅོམ་པ།		(371)
《གཅིག》	ཁྱུགས་པ།		(371)
《གཉེས》	གནས་པ།		(371)
༡	དངོས་བཤད་པ།		(372)
༢	ཞར་ལ་སྤང་བྱ་སྤྱོད་ཚུལ།		(372)
(༡)	ལམ་གང་གིས་ས་གང་གི་སྤང་བྱ་སྤྱོད་བ།		(372)
(༢)	ས་གང་གིས་ལས་གང་གི་སྤང་བྱ་སྤྱོད་བ།		(374)
(༣)	ཞར་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱི་དམིགས་རྣམ་བཤད་པ།		(375)
༣	ཤེས་པའི་འབྱུང་ཚུལ།		(375)
༤	དགེ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་བསྟུ་བ།		(375)
༥	ཚངས་པའི་འཁོར་ལ།		(377)
༦	དགེ་སྤྱོད་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་འཁོབ་ཚུལ།		(378)
༧	དགྲ་བཅོམ་གྱི་དབྱེ་བ།		(379)

(༡) དངོས་བཤད་པ།	(379)
(༢) ཚེས་ཀྱི་བྱད་པར།	(380)
(༣) ཉམས་པའི་དབྱེ་བ།	(381)
(༤) དབང་པོའི་འཕྲ་ཚུལ་བྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པ།.....	(382)
《གཉིས》 མཐུག་བསྟུ་བ།	(383)
《བཞི》 མངོན་རྟོགས་ཀྱི་ལམ་བསྟན་པ།.....	(384)
《གཅིག》 སྦྱར་སྟགས་བཞི་བཤད་པ།	(385)
《གཉིས》 གནས་དང་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་པའི་ལམ་བཤད་པ།.....	(385)
《གསུམ》 བྱང་ཆུབ་སྦྱོགས་མཐུན་ཀྱི་ལམ་བཤད་པ།.....	(385)
《གཅིག》 མིང་གི་སྟོན་ནས་དབྱེ་བ།.....	(386)
《གཉིས》 རྣམ་ཀྱི་སྟོན་ནས་དབྱེ་བ།.....	(387)
《གསུམ》 རྟེ་ཚན་གྱི་གོ་རིམ།	(388)
《བཞི》 རོ་པོའི་བྱད་པར།	(389)
《ལྔ》 ས་གང་གིས་བསྟུས་པ།	(389)
《དྲུག》 ཞར་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་ཚུལ།	(390)
《བདུན》 མི་སྟོབ་པའི་ཚེས་བྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པ།	(391)
《གཅིག》 དངོས་བཤད་པ།	(391)
《གཉིས》 ཞར་ལ་སྤང་བྱ་སྤང་ཚུལ།	(392)
《བདུན》 ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་གནས་འཆད་པ།	(395)
《གཅིག》 ཤེས་པའི་གཞི།.....	(395)

- <གཉིས> ཤེས་པའི་རང་བཞིན།(395)
 <གཅིག> བསྐྱ་བ་ཡུལ་དང་བཅས་པ།.....(396)
 <གཉིས> དབྱེ་བ་བྱུང་པར་དང་བཅས་པ།(396)
 <གསུམ> གྲངས་ངེས་གཉིན་པོའི་བྱེ་བྲག་དང་བཅས་པ།(398)
 <བཞི> རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག(399)
 <ལ> ཆོས་ཀྱི་བྱུང་པར།.....(401)
 <གསུམ> ཤེས་པའི་ལྡན་པ།.....(405)
 <བཞི> ཤེས་པའི་འཛོལ་པ།.....(405)
 <གཅིག> ལམ་གང་རུ་ཤེས་པ་རུ་འཛོལ་པ།.....(405)
 <གཅིག> མཐོང་ལམ་རུ་ཤེས་པ་རུ་འཛོལ་པ།.....(405)
 <གཉིས> སྒྲིམ་ལམ་རུ་ཤེས་པ་རུ་འཛོལ་པ།(407)
 <གསུམ> བཤད་པའི་ལྷག་མ་ལ་ཤེས་པ་རུ་འཛོལ་པ།(409)
 <གཉིས> ས་གང་རུ་ཤེས་པ་རུ་འཛོལ་པ།(409)
 <གསུམ> འཛོལ་པའི་དབྱེ་བ།(410)
 <ལ> ཤེས་པས་བསྐྱས་པའི་ཡོན་ཏན།(411)
 <གཅིག> ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན།(411)
 <གཅིག> མདོར་བསྟན་པ།(411)
 <གཉིས> རྒྱས་པར་བཤད་པ།(411)
 <གཅིག> རྟོགས་བཤད་པ།(412)
 <གཅིག> ཐུགས་ཀྱི་རྟོགས།(412)
 <གཉིས> རྟེན་རྟོགས།.....(413)

- [གཉིས] མི་འཇིགས་པ་བཤད་པ།(414)
- [གསུམ] ཏུན་པ་ཉེར་གཞག་བཤད་པ།.....(414)
- [བཞི] ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སྦྱས་པ་དང་བཅས་པ་བཤད་པ།(415)
- <གཉིས> ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན།(416)
- [གཅིག] མདོར་བསྟན་པ།(416)
- [གཉིས] རྒྱས་པར་བཤད་པ།(416)
- [གཅིག] འཕགས་པ་དང་ཐུན་མོང་བ།.....(417)
- <གཅིག> ཉོན་མོངས་མེད་པ།(417)
- <གཉིས> སྦྱོན་ནས་ཤེས་པ།.....(417)
- <གསུམ> ས་ས་ཡང་དག་པ་རིག་པ་བཞི་བཤད་པ།.....(418)
- [བཞི] འཕོ་ཕྱུག་(419)
- <གཉིས> ཐུན་མོང་བའི་ཡོན་ཏན།.....(420)
- [གཅིག] དབྱེ་བ།(420)
- [གཉིས] རོ་བོ།(420)
- [གསུམ] ཆོས་ཀྱི་བྱད་པར།.....(421)
- [བཞི] མདོན་ཤེས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ཡོན་ཏན།(421)
- [གཅིག] རིག་པ་གསུམ་བཤད་པ།(421)
- [གཉིས] ཆོས་འབྲུལ་གསུམ་བཤད་པ།(422)
- [ལྔ] མདོན་ཤེས་དང་པོ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།.....(422)
- [གཅིག] རྒྱ་འབྲུལ་གྱི་མདོན་ཤེས་བཤད་པ།(423)
- <གཅིག> རོ་བོ་ཡུལ་དང་བཅས་པ།(423)

〈གཉིས〉	སྤྱལ་སེམས་བཤད་པ།	(424)
〈གསུམ〉	རྩ་འབྲུལ་གྱི་དབྱེ་བ།	(426)
〔གཉིས〕	ལྷ་འཇིག་རྩ་བཤད་པ།	(426)
〔གསུམ〕	དྲིགས་གཙོད་ལྷག་མ་བཤད་པ།	(427)
〔བརྒྱད〕	སྒྲམས་འབྲུག་བསྟན་པའི་གནས་བཤད་པ།	(429)
〈གཅིག〉	སྒྲམས་འབྲུག་དངོས།	(429)
〈གཅིག〉	དངོས་གཞི།	(429)
〔གཅིག〕	དབྱེ་བ།	(429)
〔གཅིག〕	རྩ་བ་ར་དབྱེ་བ།	(429)
〈གཅིག〉	བསམ་གཏན་གྱི་དབྱེ་བ།	(429)
〈གཉིས〉	གཞུགས་མེད་ཀྱི་དབྱེ་བ།	(430)
〔གཉིས〕	བསྟུ་བ་བསྟན་པ།	(432)
〔གཉིས〕	བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་	(432)
〔གཅིག〕	རྩ་སྒྲམས་འབྲུག་གི་ཡན་ལག་	(432)
〈གཅིག〉	དགེ་བའི་ཡན་ལག་	(432)
〈གཅིག〉	མིང་གི་སྒྲི་ནས་དབྱེ་བ།	(433)
〈གཉིས〉	རྩ་སྒྲི་སྒྲི་ནས་བསྟུ་བ།	(434)
〈གཉིས〉	ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡན་ལག་	(435)
〈གསུམ〉	བཞི་པ་མི་གཡོ་བར་བཞག་པའི་རྩ་མཆན།	(435)
〔གཉིས〕	འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ན་ཆོར་བ་རྩ་ཡོད་དཔྱད་པ།	(436)

- (གསུམ) ཇི་ལྟར་འཛོལ་ཚུལ། (437)
- (བཞི) གང་ལས་གང་འབྱུང་བ། (437)
- [གཅིག] གསུམ་པོ་གང་ལས་གང་འབྱུང་བ། (437)
- <གཅིག> སྟོམས་འཇུག་གི་དབང་ཏུ་བྱས་པ། (437)
- <གཉིས> དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་པ། (439)
- [གཉིས] དག་པ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། (439)
- [གསུམ] མོད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། (440)
- (ལྔ) ཚོས་ཀྱི་བྱད་པར། (441)
- <གཉིས> ཉེར་བསྒྲགས། (442)
- <གསུམ> བྱད་པར་ཅན། (442)
- <བཞི> ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་དབྱེ་བ། (443)
- (གཅིག) ཁམས་ཀྱི་སྒྲིན་ནས་དབྱེ་བ། (443)
- (གཉིས) ལམ་གྱི་སྒྲིན་ནས་དབྱེ་བ། (443)
- (གསུམ) ལམ་སུན་འབྱེན་པའི་སྒྲིན་ནས་དབྱེ་བ། (444)
- (བཞི) བྱད་པའི་སྒྲིན་ནས་དབྱེ་བ། (445)
- <གཉིས> སྟོམས་འཇུག་གིས་བསྐྱས་པའི་ཡན་ཏན་བཤད་པ། (446)
- <གཅིག> ཚད་མེད་བཤད་པ། (446)
- <གཉིས> རྣམ་པར་ཐར་པ་བཤད་པ། (447)
- <གསུམ> ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་བཤད་པ། (449)
- <བཞི> ཟད་པར་བཤད་པ། (450)
- <ལྔ> དེ་དག་གི་སྒྲོས་པ་བཤད་པ། (450)

ལེ་ཚན་བཞི་པ། མཚུག་གི་དོན།	(452)
དང་པོ། བསྟན་པའི་གནས་ཚད།	(452)
གཉིས་པ། རང་དགའ་སྤངས་ཤིང་ཁེངས་པ་སྦྱང་བ།	(453)
གསུམ་པ། ཐུ་རབས་ལ་བག་ཡོད་པར་བྱ་བར་གདམས་པ།	(453)
འགྲེལ་པའི་མཚུག་བྱང་།	(456)
པར་བྱང་།	(459)

༡༡། །ཆོས་མངོན་པའི་མངོད་ཀྱི་ཆོག་ལེན་ར་
བྱས་པ་བརྒྱགས།

སྤྱབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད།

གྲུ་གར་སྐད་ཏུ། ཨ་ཉི་རྒྱལ་གོ་རྒྱ་ཀླ་རི་ཀླ། བོད་སྐད་ཏུ། ཚེས་མངོན་པའི་མཛོད་
 གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ། འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། །གང་ཞིག་
 ཀུན་ལ་ཐུན་པ་གཏན་བཙམ་ཞིང་། །འཁོར་བའི་འདམ་ལས་འགྲོ་བ་དྲངས་མཛོད་པ། །
 རྟོན་བཞིན་སྟོན་པ་དེ་ལ་ཐུག་འཆལ་ནས། །ཚེས་མངོན་མཛོད་གྱི་བསྟན་བཙམ་རབ་
 བཤད་བྱ། །ཚེས་མངོན་ཤེས་རབ་བྱི་མེད་རྗེས་འབྱང་བཙས། །དེ་སྟོབ་བྱ་ཐྱིར་གང་
 དང་བསྟན་བཙམ་གང་། །འདིར་དེ་རྟོན་ཏུ་ཡང་དག་ཚུད་ཐྱིར་རམ། །འདི་ཡི་གནས་
 དེ་ཡིན་པས་ཚེས་མངོན་མཛོད། །ཚེས་རྣམས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་མེད་པར་ཉོན་
 མོངས་རྣམས། །གང་ཐྱིར་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཐབས་མེད་ལ། །ཉོན་མོངས་པས་
 ཀྱང་འཇིག་རྟེན་སྲིད་མཚེ་འདིར་འབྱམས་ཏེ། །དེ་བས་དེ་ཐྱིར་འདི་ནི་སྟོན་པས་
 གསུངས་སོ་ལོ། །ཟག་བཙས་ཟག་པ་མེད་ཚེས་རྣམས། །ལམ་མ་གཏོགས་པའི་འདུས་
 བྱས་རྣམས། །ཟག་བཙས་གང་ཐྱིར་དེ་དག་ལ། །ཟག་རྣམས་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པར་འགྱུར། །
 ཟག་མེད་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་། །འདུས་མ་བྱས་རྣམ་གསུམ་ཡང་སྟེ། །ནམ་མཁའ་
 དང་ནི་འགོག་པ་གཉིས། །དེ་ལ་ནམ་མཁའ་མི་སྒྲིབ་པའོ། །སོ་སོར་བརྟགས་པས་
 འགོག་པ་གང་། །བྲལ་བའོ་སོ་སོ་སོ་སོ་ཡིན། །སྟེ་ལ་གཏན་ཏུ་གཤམ་བྱེད་པ། །འགོག་
 གཞན་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་པས། །འདུས་བྱས་ཚེས་རྣམས་དེ་དག་ཀྱང་། །གཟུགས་ལ་
 སོགས་པའི་སྤང་པོ་ལྷ། །དེ་དག་ཉིད་ཏུས་གཏམ་གཞི་དང་། །ངེས་པར་འབྱུང་བཙས་
 གཞི་དང་བཙས། །གང་དག་ཟག་བཙས་ཉེར་ལེན་པའི། །སྤང་པོའང་དེ་དག་འཐབ་
 བཙས་ཀྱང་། །སྟུག་བསྐལ་ཀུན་འབྱུང་འཇིག་རྟེན་དང་། །ལྟ་གནས་སྲིད་པའང་དེ་
 དག་ཡིན། །གཟུགས་ནི་དབང་པོ་ལྷ་དང་རྟོན། །ལྷ་དང་རྣམ་རིག་བྱེད་མིན་ཉིད། །དེ་

དག་ནམས་ཀྱི་ནམ་ཤེས་རྟེན། །མིག་ལ་སྐྱེས་གཟུགས་དང་བ་ནམས། །གཟུགས་ནམ་
 གཉིས་དང་ནམ་ཉི་ཤུ། །སྤྱི་ནམ་པ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། །རྟོ་ནི་ནམ་དྲུག་དྲི་ནམ་བཞི། །
 རེག་བྱ་བརྒྱ་གཅིག་བདག་ཉིད་དོ། །གཡངས་དང་སེམས་མེད་པ་ཡི་ཡང་། །དགེ་དང་
 མི་དགེའི་རྗེས་འབྲེལ་གང་། །འབྱུང་བ་ཆེ་ནམས་རྒྱར་བྱས་པ། །དེ་ནི་ནམ་རིག་བྱེད་
 མིན་བརྗོད། །འབྱུང་བ་དག་ནི་ས་ཁམས་དང་། །རྒྱ་དང་མེ་དང་རྒྱང་ཁམས་ནམས། །
 འཛིན་པ་ལ་སྐྱེས་ལས་སྤྱུ་བྱ། །སྤྱ་གཤེར་རྩ་ཉིད་གཡོ་བ་ནམས། །འཛིག་རྟེན་གྱི་ནི་
 བ་སྟངས་དུ། །ཁ་དྲོག་དབྱིབས་ལ་ས་ཞེས་བརྗོད། །རྒྱ་མེ་ཡང་རྩ་རྒྱང་ཆོགས་ཁམས།
 ཉིད་ཡིན་དེ་དང་འདྲ་བའང་ཡིན། །དབང་དོན་དེ་དག་ཁོ་ན་ལ། །སྤྱེ་མཆེད་དང་ནི་
 ཁམས་བརྒྱར་འདོད། །ཆོར་བ་རྩྱུང་བའོ་འདྲ་ཤེས་ནི། །མཚན་མར་འཛིན་པའི་བདག་
 ཉིད་དོ། །འདྲ་བྱེད་ལྷུང་པོ་བཞི་ལས་གཞན། །དེ་གསུམ་ནམ་རིག་བྱེད་མིན་དང་། །
 འདྲས་མ་བྱས་ནམས་བཅས་པ་ནི། །ཆོས་ཀྱི་སྤྱེ་མཆེད་ཁམས་ཞེས་བྱ། །ནམ་ཤེས་ས་
 སར་ནམ་རིག་པ། །ཡིད་ཀྱི་སྤྱེ་མཆེད་ཀྱང་དེ་ཡིན། །ཁམས་བདུན་དག་ཏུ་འང་འདོད་
 པ་སྟེ། །ནམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག་དང་ཡིད། །དྲུག་པོ་འདས་མ་ཐག་པ་ཡི། །ནམ་ཤེས་གང་
 ཡིན་དེ་ཡིད་དོ། །དྲུག་པའི་རྟེན་ནི་རབ་བསྐྱབ་ཕྱིར། །ཁམས་ནི་བཙོ་བརྒྱད་དག་ཏུ་
 འདོད། །ལུང་པོ་དང་ནི་སྤྱེ་མཆེད་དང་། །ཁམས་གཅིག་གིས་ནི་ཐམས་ཅད་བསྐྱས། །
 རང་གི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རྟེ། །གཞན་གྱི་དངོས་དང་མི་ལྟན་ཕྱིར། །མིག་ལ་སྐྱེས་པ་
 གཉིས་མོད་ཀྱི། །རིགས་དང་རྒྱུད་ལྷལ་ནམ་པར་ཤེས། །འདྲ་བའི་ཕྱིར་ན་ཁམས་གཅིག་
 ཉིད། །མཛེས་བྱའི་ཕྱིར་ན་གཉིས་བྱུང་རོ། །སྤྱངས་དང་སྤྱེ་སྒྲི་རིགས་ཀྱི་དོན། །ལུང་པོ་
 སྤྱེ་མཆེད་ཁམས་ནམས་ཡིན། །ཆོངས་དབང་འདོད་ནམ་གསུམ་གྱི་ཕྱིར། །ལུང་པོ་ལ་
 སྐྱེས་གསུམ་བསྟན་རོ། །ཆོད་པའི་རྩ་བར་གྱུར་པ་དང་། །འཁོར་བའི་རྒྱ་ཕྱིར་རིམ་
 རྒྱུའི་ཕྱིར། །སེམས་བྱུང་ནམས་ལས་ཆོར་བ་དང་། །འདྲ་ཤེས་སྐྱེས་ཤིག་ལྷུང་པོར་

བཞག །ཕྱང་པོ་དག་ཏུ་འདུས་མ་བྱས། །དོན་ཏུ་མི་རུང་ཕྱིར་མ་བཤད། །རིམ་ནི་
 རགས་དང་ཀྱན་ཉོན་མོངས། །སྤྱོད་སྐྱེས་དོན་ཁམས་ཇི་བཞིན་ནོ། །ད་ལྟའི་དོན་ཕྱིར་
 དང་པོ་ལྟ། །འབྱུང་བ་ལས་ཐུར་དོན་ཕྱིར་བཞི། །གཞན་མི་ཆེས་རིང་ཐུར་འཇུག་ཕྱིར། །
 ཡང་ན་ཇི་ལྟར་གནས་བཞིན་རིམ། །བྱེ་བྲག་དོན་དང་གཙུག་པོའི་ཕྱིར། །ཆོས་མང་བ་
 དང་མཆོག་བསྐྱེས་ཕྱིར། །གཅིག་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། །གཅིག་ནི་ཆོས་ཞེས་
 བྱ་བར་བརྗོད། །ཆོས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་བརྒྱད་ཁྱིེད་ག །གང་ནམས་སྐབ་པས་གསུངས་དེ་
 དག །ཆོག་གམ་མིང་ཡིན་དེ་དག་ནི། །གཟུགས་དང་འདུ་བྱེད་དག་ཏུ་འདུས། །ཁ་ཅིག་
 བསྟན་བཅོས་ཆེད་ཅེས་བྲེ། །ཕྱང་པོ་ལ་སྐྱེས་གཏམ་རེ་ཡིན། །སྤྱོད་པ་ནམས་ཀྱི་
 གཉེན་པོར་ནི། །ཆོས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་མཐུན་པར་གསུངས། །དེ་བཞིན་གཞན་ཡང་ཅི་རིགས་
 པར། །ཕྱང་པོ་སྐྱེ་མཆེད་ཁམས་ནམས་ནི། །རང་གི་མཆོན་ཉིད་ལེགས་དཔྱད་དེ། །ཇི་
 སྐད་བཤད་པ་བསྐྱེད་བར་བྱ། །བྱ་ག་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཤེས་བྱ། །སྤང་དང་ཐུན་པ་དག་
 ཡིན་ལོ། །ཟག་དང་བཅས་པའི་ནམ་ཤེས་ནི། །ནམ་ཤེས་ཁམས་ཡིན་སྐྱེ་བའི་རྟེན། །
 བསྟན་བཅོས་འདིར་ནི་གཟུགས་གཅིག་སྟུ། །ཐོགས་དང་བཅས་པ་གཟུགས་ཅན་བརྒྱ། །
 ཕྱང་མ་བསྟན་བརྒྱད་དེ་དག་ཉིད། །གཟུགས་སྐྱེ་མ་གཏོགས་གཞན་ནམ་གསུམ། །
 འདོད་ཁམས་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ན་བརྒྱ་བཞིའོ། །དྲི་དང་
 ར་དང་སྒྲ་དག་ནི། །བྱེ་ཡི་ནམ་ཤེས་ཁམས་མ་གཏོགས། །གཟུགས་མེད་གཏོགས་པ་
 ཡིད་དང་ནི། །ཆོས་དང་ཡིད་ཀྱི་ནམ་ཤེས་ཁམས། །དེ་གསུམ་ཟག་བཅས་ཟག་པ་མེད། །
 ལྟག་མ་ནམས་ནི་ཟག་བཅས་སོ། །རྟོག་དང་དཔྱེད་དང་བཅས་པ་ནི། །ནམ་པར་ཤེས་
 པའི་ཁམས་ལྟ་ཡིན། །ཐ་མ་གསུམ་ནི་ནམ་གསུམ་མོ། །ལྟག་མ་ནམས་ནི་གཉིས་ཀ་
 སྤངས། །ངེས་པར་རྟོག་དང་རྗེས་དྲན་པའི། །ནམ་པར་རྟོག་པས་ནམ་མི་རྟོག །དེ་དག་
 ཡིད་ཀྱི་ཤེས་རབ་གཡེང་། །ཡིད་ཀྱི་དྲན་པ་ཐམས་ཅད་ཉིད། །དམིགས་བཅས་སེམས་

གྱི་ཁམས་བདུན་ནི། ཚེས་གྱི་ཁྱེད་ཀྱང་མ་ཐེན་དག། བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ནམས་དང་
 སྒྲ། དགུ་པོ་གཞན་ནི་ནམ་པ་གཉིས། རེག་བྱ་ནམ་པ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། ལྷག་མ་
 གཟུགས་ཅན་དགུ་པོ་ནི། འབྲུང་ཕྱར་ཚེས་ཁམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཀྱང་། གཟུགས་ཅན་
 བརྒྱ་ནི་བསགས་པའོ། གཙོད་བྱེད་གཅད་པར་བྱ་བ་ཉིད། བྱི་རོལ་གྱི་ནི་ཁམས་བཞི་
 ཡིན། རྟེན་བཞིན་བསྐྱེད་བྱ་འཇལ་བྱེད་པའོ། བྱིག་དང་གཞལ་ལ་མི་མཐུན་སྒྲ། རྣམ་
 པར་སྤྲིན་ལས་བྱུང་བ་དང་། རྒྱས་ལས་བྱུང་བ་ནང་གི་ལ། སྤྲིན་ནམ་སྤྲིན་ལས་སྐྱེས་
 མིན། རྒྱ་མཐུན་ལས་བྱུང་ནམ་སྤྲིན་སྐྱེས། རྟོགས་པ་མེད་བརྒྱད་གཞན་ནམ་གསུམ། རྒྱས་
 དང་ལྷན་གཅིག་ཐ་མ་གསུམ། སྤྲིན་ཅིག་མ་སྤྲིན་མིག་དང་ནི། རྣམ་ཤེས་ཁམས་
 དག་སོ་སོ་དང་། ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཡང་འཛོལ་པ་ཡོད། རྣང་གི་བརྒྱ་གཉིས་གཟུགས་ལ་
 སོགས། མ་གཏོགས་ཚེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྟེན་པ་དང་བཅས་ལྷག་མ་ནི། རྟེན་དང་
 མཚུངས་པ་དག་ཀྱང་ཡིན། གང་ཞིག་རང་གི་ལས་མི་བྱེད། བརྒྱ་ནི་བསྐྱེད་པས་སྤང་
 བྱ་ཡིན། ལྷ་ཡང་ཐ་མ་གསུམ་ནམ་གསུམ། རྟེན་མོངས་ཅན་མིན་མཐོང་སྤང་མིན། རྒྱ་
 གཟུགས་མིན་དུག་པ་མིན་སྐྱེས་མིན། མིག་དང་ཚེས་གྱི་ཁམས་ཕྱོགས་ནི། ལྷ་བ་ཡིན་
 ཏེ་ནམ་པ་བརྒྱད། རྣམ་ཤེས་ལྷ་དང་མཚུངས་སྐྱེས་སྒྲ། རེས་རྟོག་མེད་བྱིར་ལྷ་མ་
 ཡིན། མིག་གིས་གཟུགས་ནམས་མཐོང་སྤྲིན་བཅས། རྟེན་ལ་བརྟེན་པའི་ནམ་ཤེས་
 མིན། གང་བྱིར་བར་དུ་ཚོད་པ་ཡི། གཟུགས་ནི་མཐོང་བ་མིན་བྱིར་ལ། མིག་ནི་
 གཉིས་ཀ་དག་གིས་ཀྱང་། མཐོང་སྤྲིན་གསལ་བར་མཐོང་བྱིར་རོ། མིག་དང་ཡིད་དང་
 རྣ་བ་ནི། ལྷ་ཡང་མ་ཐུང་གསུམ་གཞན་དུ། ལྷ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱིས་ནི། ལྷ་ལ་ནི་
 མཉམ་པར་འཛིན་པར་འདོད། ཐ་མའི་རྟེན་འདས་ལྷ་ནམས་གྱི། རྟེན་དག་ལྷན་ཅིག་
 སྐྱེས་པའང་ཡིན། རྟེན་དག་ཕྱར་པས་འབྱུར་ཉིད་བྱིར། རྟེན་ནི་མིག་ལ་སོགས་པ་ཡིན། རྟེན་
 བྱིར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་བྱིར། རྟེན་དག་གིས་ནི་ནམ་ཤེས་བརྟན། ལྷས་ལ་འོག་མའི་

མིག་མ་ཡིན། །མིག་གི་གོང་མའི་གཟུགས་མ་ཡིན། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་འང་དེ་ཡི་
གཟུགས། །ལུས་ཀྱི་འང་གཉིས་ཀ་ཐམས་ཅད་དུ། །རྣམ་པར་དེ་བཞིན་གསུམ་དག་དུ། །
ཐམས་ཅད་རང་གི་ས་པ་ཉིད། །ལུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་འོག་དང་ནི། །རང་གི་ས་ཡིད་མ་
ངས་ཏེ། །གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་བྱི་ཡི་ལྟ། །འདུས་མ་བྱས་ཆོས་རྟག་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་བྱེད་
དང་གང་དག་ནི། །བརྩུ་གཉིས་ནང་གིར་བཤད་དབང་པོ། །ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་
ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས། །ཁམས་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གནས་དང་པོའོ། ॥

ལུ་པོ་རྣམས་ནི་དོན་བཞི་ལ། །དབང་བྱེད་བཞི་རྣམས་གཉིས་ལའོ། །ལུ་དང་
བརྒྱད་པོ་དེ་རྣམས་ནི། །ཀྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམ་བྱང་ལ། །རང་གི་དོན་དང་ཐམས་
ཅད་ལ། །དམིགས་པར་དབང་བྱེད་ཐྱིར་དབང་དུག །མོ་ཉིད་པོ་ཉིད་ལ་དབང་བྱིར། །
ལུས་ལས་མོ་དང་པོ་དབང་དག །རིགས་གནས་ཀྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་། །རྣམ་པར་
བྱང་ལ་དབང་བྱེད་བྱིར། །སྟོག་དང་ཆོར་བ་རྣམས་དང་ནི། །དད་སྟོགས་དབང་པོ་
ལུར་འདོད་དོ། །ཟུང་ན་འདས་སྟོགས་གོང་ནས་གོང་། །འཛོལ་བ་ལ་ནི་དབང་བྱེད་
བྱིར། །ཀྱུན་ཤེས་བྱེད་དང་ཀྱུན་ཤེས་དང་། །དེ་བཞིན་ཀྱུན་ཤེས་ལྡན་དབང་པོ། །
སེམས་ཀྱི་རྟེན་དང་དེའི་བྱེ་བྲག །གནས་དང་ཀྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཉིད། །ཆོགས་དང་
རྣམ་བྱང་ཇི་སྟེད་པ། །དབང་པོ་དག་ཀྱང་དེ་སྟེད་དུ། །ཡང་ན་འཇུག་པའི་རྟེན་དང་
ནི། །སྟེ་དང་གནས་དང་ཉེར་སྦྱད་ལས། །བརྩུ་བཞི་དེ་བཞིན་ལྟོག་པ་ལ། །དབང་པོ་
རྣམས་ནི་གཞན་ཡིན་ནོ། །ལུས་ཆོར་སེམ་པ་མ་ཡིན་གང་། །སྟོག་བསྐལ་དབང་པོའི་
སེམ་པ་ནི། །བདེ་བའོ་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ན། །སེམས་ཀྱི་དེ་ནི་བདེ་དབང་པོ། །
གཞན་ན་དེ་ཡིད་བདེ་བ་ཡིན། །སེམས་ཀྱི་སེམ་པ་མ་ཡིན་པ། །ཡིད་མི་བདེ་བའོ་
བཏང་སྟོམས་ནི། །བར་མའོ་གཉིས་ཀའི་མི་རྟག་བྱིར། །མཐོང་སྟོམ་མི་སྟོབ་ལམ་ལ་
དགྲ། །གསུམ་ཡིན་གསུམ་ནི་དྲི་མ་མེད། །གཟུགས་ཅན་སྟོག་དང་སྟོག་བསྐལ་དག །

ཟག་དང་བཅས་པ་དགུ་ཙམ་གཉིས། །སྲོག་ནི་ཙམ་སྤྲིན་བརྩ་གཉིས་གཉིས། །ཐ་མ་
 བརྩ་དང་ཡིད་མི་བདེ། །མ་གཏོགས་པ་སྟེ་དེ་གཅིག་ནི། །ཙམ་པར་སྤྲིན་བཅས་བརྩ་
 ཙམ་གཉིས། །ཡིད་དང་ཚར་གཞན་དང་ལ་སོགས། །དགེ་བ་བརྩ་དང་མི་བདེ་བ། །
 ཙམ་གཉིས་ཡིད་དང་ཚར་གཞན་ནི། །ཙམ་གསུམ་གཞན་ནི་ཙམ་པ་གཅིག་དྲི་མེད་མ་
 གཏོགས་འདྲི་དང་པར་གཏོགས། །སྔ་མའི་དབང་དང་སྤྱད་བསྐལ་དག །མ་གཏོགས་
 གཟུགས་གཏོགས་གཟུགས་ཅན་དང་། །བདེ་བའང་མ་གཏོགས་གཟུགས་མེད་
 གཏོགས། །ཡིད་དང་ཚར་བ་གསུམ་ཙམ་གསུམ། །གཉིས་ཀྱིས་སྤང་བྱ་ཡིད་མ་བདེ། །
 དགུ་ནི་བསྐྱེད་པས་ལྷ་པོ་ནི། །སྤང་བར་བྱ་མིན་ཡང་གསུམ་མིན། །འདྲི་དང་པར་དང་པོ་
 ཙམ་སྤྲིན་གཉིས། །རྟེན་དེ་རྩལ་ཏེ་སྟེ་བས་མིན། །དེ་ཡིས་བྱུག་གས་བརྩན་ནམ་བརྩད། །
 གཟུགས་ན་བྱུག་གོ་གོང་མར་གཅིག་གཟུགས་མེད་དག་ཏུ་འཆི་བ་ནི། །སྲོག་དང་ཡིད་
 དང་བཏང་སྟོམས་ཉིད། །འགག་པར་འགྱུར་རོ་གཟུགས་ན་བརྩད། །འདྲི་དང་པར་
 བརྩ་ལམ་དགུ་ལམ་བརྩད། །རིམ་གྱིས་འཆི་བ་དག་ལ་བཞི། །དགེ་ལ་ཐམས་ཅད་དག་ཏུ་
 ལ། །འབྲས་བུ་ཐ་མ་གཉིས་དགུས་འཛོལ། །གཉིས་ནི་བརྩན་དང་བརྩ་དང་དགུས། །
 བརྩ་གཅིག་དག་གིས་དག་བཅོམ་ཉིད། །འགའ་ཞིག་སྤྲིད་ཕྱིར་བཤད་པ་ཡིན། །བཏང་
 སྟོམས་དང་ནི་སྲོག་དང་ནི། །ཡིད་དང་ལྡན་ལ་ངེས་གསུམ་ལྡན། །བདེ་ལྷས་ལྡན་ལ་
 བཞི་དག་དང་། །མིག་སོགས་ལྡན་ལ་ལྷ་དང་ལྡན། །ཡིད་བདེ་ལྡན་ཡང་སྤྱད་བསྐལ་
 ལྡན། །བརྩན་དང་མ་ཡི་དབང་སོགས་ལྡན། །བརྩ་དང་ཀུན་ཤེས་ལྡན་པ་ཡི། །དབང་
 པོ་ལྡན་ལ་བརྩ་གཅིག་ལྡན། །ཀུན་ཤེས་བྱེད་པའི་དབང་ལྡན་ལ། །བརྩ་གསུམ་དག་
 དང་ལྡན་པ་ཡིན། །དགེ་མེད་ནང་ན་ཁྱེད་ལྡན་པ། །ལྷས་ཚར་སྲོག་ཡིད་བརྩ་དང་
 ལྡན། །གཟུགས་མེད་བྱིས་པའང་དེ་བཞིན་ཏེ། །བཏང་སྟོམས་སྲོག་ཡིད་དགེ་ཙམས་
 དང་། །མང་པོར་ལྡན་ལ་བརྩ་དགུ་སྟེ། །དྲི་མ་མེད་ཙམས་མ་གཏོགས་སོ། །མཚན་

གཉིས་འཕགས་པ་ཆགས་བཅས་ཏེ། །མཚན་གཅིག་དྲི་མེད་གཉིས་མ་གཏོགས། །
 འདོད་ན་དབང་པོ་མེད་པ་དང་། །སྤྲེལ་བྱ་རབ་རྩལ་ཇས་བརྒྱད། །ལྷས་དབང་ལྡན་
 ལ་ཇས་དགུའོ། །དབང་པོ་གཞན་ལྡན་ཇས་བརྒྱའོ། །སེམས་དང་སེམས་བྱང་ངེས་ལྡན་
 ཅིག །ཐམས་ཅད་འདུས་བྱས་མཚན་ཉིད་དང་། །ཐོབ་པ་འཕ་སེམས་བྱང་ནམ་ལྡན། །
 ས་མང་ལ་སོགས་ཐ་དད་ཕྱིར། །ཚེར་དང་སེམས་པ་འདུ་ཤེས་དང་། །འདུན་དང་རིག་
 དང་སྒོ་སྒྲིལ་བྱན། །ཡིད་ལ་བྱེད་དང་མོས་པ་དང་། །ཉིང་ངེ་འཛིན་སེམས་ཐམས་ཅད་
 ལ། །དད་དང་བག་ཡོད་ཤིན་ཏུ་སྤྱངས། །བཏང་སྒྲིམས་ངོ་ཚ་ཤེས་བྲིལ་ཡོད། །ཅ་བ་
 གཉིས་ནམ་མེ་འཆེ་དང་། །བཙུན་འགྲུས་རྟག་ཏུ་དགེ་ལ་འབྱུང་། །ཚོངས་དང་བག་
 མེད་ལེ་ལོ་དང་། །མ་དད་པ་དང་སྤྲུགས་དང་ཚོད། །ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་རྟག་ཏུ་
 འབྱུང་། །མི་དགེ་ལ་ནི་བྲིལ་མེད་དང་། །ངོ་ཚ་མེད་པའི་སྒོ་བ་དང་། །སྒོན་ཏུ་འཛིན་
 དང་གཡོ་དང་ནི། །ཐུག་དོག་འཆིག་འཆབ་སེར་སྤྲ་དང་། །སྤྲ་དང་རྟགས་དང་ནམ་
 འཆེ་ནི། །ཉོན་མོངས་རྒྱུ་དུང་ས་པ་ནམས། །འདོད་པའི་དགེ་བའི་སེམས་ལ་ནི། །
 རྟོག་དང་དཔྱེད་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། །སེམས་ལས་བྱང་བ་ཉི་ཤུ་གཉིས། །ལ་ལ་དག་
 ཏུ་འགྱུར་པ་བསྟན། །མི་དགེ་བ་ནི་མ་འདྲིས་དང་། །ལྟ་དང་ལྡན་ལའང་ཉི་ཤུ་འབྱུང་། །
 ཉོན་མོངས་བཞི་དང་སྒོ་སོགས་དང་། །འགྱུར་པ་དང་ནི་ཉི་ཤུ་གཅིག །བསྐྱབས་ལ་
 བཙུ་བརྒྱད་ལྷང་མ་བསྟན། །གཞན་ལ་བརྩུ་གཉིས་དག་ཏུ་འདོད། །གཉིད་ནི་ཀུན་ལ་
 མི་འགལ་ཕྱིར། །གང་ལ་ཡོད་པ་ངེ་བསྟན་ནོ། །དེ་ལས་འགྱུར་གཉིད་མི་དགེ་ནམས། །
 བསམ་གཏན་དང་པོ་དག་ན་མེད། །རྟོག་པའང་བསམ་གཏན་བྱད་པར་ཅན། །དེ་ཡི་
 གོང་ན་དཔྱེད་པ་ཡང་། །མ་གུས་ངོ་ཚ་མེད་བྲིལ་མེད། །ཁ་ན་མ་སྒོ་འཇིགས་མི་ལྟ། །
 དགའ་དང་གུས་ཉིད་ངོ་ཚ་ཤེས། །དེ་གཉིས་འདོད་དང་གཟུགས་དག་ན། །རྟོག་དང་
 དཔྱེད་པ་ཅིང་ཞིབ་ཉིད། །ང་རྒྱལ་ཁེངས་པ་རྟགས་པ་ནི། །རང་གི་ཆོས་ལ་ཆགས་པ་

ཡི། །སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པའོ། །སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་ཤེས་ནི། །དོན་
 གཅིག་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་དང་། །རྟེན་དང་དམིགས་དང་རྣམ་བཅས་དང་། །
 མཚུངས་པར་ལྡན་པའང་རྣམ་པ་ལྟ། །མི་ལྡན་པ་ཡི་འདུ་བྱེད་རྣམས། །ཐོབ་དང་མ་
 ཐོབ་སྐལ་མཉམ་དང་། །འདུ་ཤེས་མེད་སྟོམས་འཇུག་པ་དང་། །སྟོག་དང་མཚན་ཉིད་
 རྣམས་དང་ནི། །མིང་གི་ཚགས་ལ་སོགས་པ་ཡང་། །ཐོབ་པ་རྟེན་དང་ལྡན་པའོ། །ཐོབ་
 དང་མ་ཐོབ་རང་རྒྱུད་དུ། །གཏོགས་པ་རྣམས་ཀྱིའོ་འགོག་གཉིས་ཀྱི། །དུས་གསུམ་པ་
 ཡི་རྣམ་པ་གསུམ། །དགེ་ལ་སོགས་ཀྱི་དགེ་ལ་སོགས། །དེར་གཏོགས་རྣམས་ཀྱི་རང་
 ཁམས་པ། །མ་གཏོགས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཞི། །སྒྲོབ་དང་མི་སྒྲོབ་མིན་ཀྱི་གསུམ། །
 སྤང་བྱ་མིན་པའི་རྣམ་གཉིས་འདོད། །ལྷང་བསྟན་མིན་ཐོབ་ལྡན་ཅིག་སྟེ། །མངོན་ཤེས་
 སྤུལ་པ་མ་གཏོགས་པ། །བསྐྱེདས་པའི་གཟུགས་ཀྱིའང་འདོད་པ་ན། །གཟུགས་ཀྱི་སྤར་
 བྱི་སྟེ་བ་མེད། །མ་ཐོབ་མ་བསྐྱེདས་ལྷང་མ་བསྟན། །འདས་མ་སྐྱེས་ཀྱི་དེ་རྣམ་གསུམ། །
 འདོད་སོགས་གཏོགས་དང་དྲི་མེད་ཀྱིའང་། །ལམ་མ་ཐོབ་པ་ས་ས་ཡི། །སྟེ་ཐོར་འདོད་
 རོ་དེ་ཐོབ་དང་། །ས་འཕོས་རྣམས་ནི་རྣམ་ཉམས་འཕྱུར། །སྐལ་མཉམ་སེམས་ཅན་
 འདུ་བའོ། །འདུ་ཤེས་མེད་པ་བ་འདུ་ཤེས། །མེད་པར་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས། །
 འགོག་པའོ་རྣམ་སྟོན་དེ་འབྲས་ཆེ། །དེ་བཞིན་འདུ་ཤེས་མེད་སྟོམས་འཇུག །བསམ་
 གཏན་ཐ་མར་འབྱུང་འདོད་པས། །དགེ་བའོ་སྐྱེས་ནས་མྱོང་འབྱུར་ཉིད། །འཕགས་
 པའི་མ་ཡིན་དུས་གཅིག་འཐོབ། །འགོག་པ་ཞིས་པའང་དེ་བཞིན་ཉིད། །འདི་གནས་
 རོན་དུ་སྤྲིད་ཅེ་སྟེས། །དགེ་བའོ་གཉིས་སུ་མྱོང་འབྱུར་དང་། །མ་ངས་འཕགས་པའི་
 མྱུར་བས་འཐོབ། །ཐུབ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་ཐོབ་བྱ། །དང་ཐོར་མ་ཡིན་སྐད་ཅིག་མ། །
 སུམ་ཅུ་ཅ་བཞིས་ཐོབ་ཐུར་རོ། །གཉིས་ཀ་འདོད་དང་གཟུགས་རྟེན་ཅན། །འགོག་པ་
 དང་ཐོར་མིའི་ནང་དུ། །སྟོག་གི་ཆོ་ཡིན་དྲོད་དང་ནི། །རྣམ་ཤེས་རྟེན་གང་ཡིན་པའོ། །

མཚན་ཉིད་དག་ནི་སྐྱེ་བ་དང་། །ཀ་དང་གནས་དང་མི་ཉག་ཉིད། །དེ་དག་སྐྱེ་བའི་
 སྐྱེས་ལ་སྟགས། །དེ་ཆོས་བརྒྱད་དང་གཅིག་ལ་འཇུག། རྩ་དང་རྩེན་དག་མེད་པར་ནི། །
 སྐྱེ་བས་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་མིན། །མིང་གི་ཆོགས་ལ་སྟགས་པ་ནི། །མིང་དང་དག་དང་
 དེ་གཉིས་ཆོགས། །འདོད་དང་གཟུགས་གཏོགས་སེམས་ཅན་ལྟན། །རྩ་མཐུན་ལྷང་
 བཟུན་མིན་དེ་བཞིན། །སྐལ་མཉམ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་འང་ཡིན། །ཁམས་གསུམ་པ་སྟེ་
 སྐྱེ་བ་རྣམ་གཉིས། །མཚན་ཉིད་རྣམས་ཀྱང་སྟོམས་འཇུག་དང་། །མི་ལྟན་པ་དག་རྩ་
 མཐུན་པ། །བྱིད་རྩ་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་། །སྐལ་མཉམ་མཚུངས་པར་ལྟན་པ་
 དང་། །ཀྱན་ཏུ་འགོ་དང་རྣམ་སྒྲིན་དང་། །རྩ་ནི་རྣམ་པ་རྒྱུག་ཏུ་འདོད། །རང་ལས་
 གཞན་པ་བྱེད་རྩེད་རྩ། །ལྟན་ཅིག་འབྱུང་གང་པན་ཚུན་འབྲས། །འབྱུང་བཞིན་སེམས་
 གྱི་རྗེས་འཇུག་དང་། །སེམས་དང་མཚན་ཉིད་མཚན་གཞི་བཞིན། །སེམས་ལས་བྱུང་
 དང་སྟོམ་གཉིས་དང་། །སེམས་དང་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད། །སེམས་གྱི་རྗེས་འཇུག་
 ཏུས་དང་ནི། །འབྲས་སྟགས་དགེ་ལ་སྟགས་པས་སོ། །སྐལ་མཉམ་རྩ་ནི་འདྲ་བའོ། །
 རང་རིགས་ས་པའོ་སྲར་སྐྱེས་རྣམས། །ས་དགའི་ལམ་ནི་པན་ཚུན་ཏུ། །མཉམ་དང་
 རྩད་པར་ཅན་གྱི་ཡིན། །སྦྱར་བྱུང་དེ་གཉིས་ཁོ་ནའི་ཡིན། །སྐྱེས་དང་བསམ་བྱུང་ལ་
 སྟགས་པ། །མཚུངས་ལྟན་རྩ་ནི་སེམས་དག་དང་། །སེམས་བྱུང་རྟེན་མཚུངས་ཅན་
 རྣམས་སོ། །ཀྱན་འགོ་ཞེས་བྱ་ཉོན་མོངས་ཅན། །རྣམས་ཀྱི་རང་ས་ཀྱན་འགོ་སྟེ། །རྣམ་
 སྒྲིན་རྩ་ནི་མི་དགེ་དང་། །དགེ་བ་ཟག་བཅས་རྣམས་ཁོ་ན། །ཀྱན་འགོ་སྐལ་མཉམ་
 ཏུས་གཉིས་པ། །གསུམ་པོ་དག་ནི་ཏུས་གསུམ་པ། །འདུས་བྱས་བལ་བཅས་འབྲས་བྱ་
 ཡིན། །འདུས་མ་བྱས་ལ་དེ་དག་མེད། །རྣམ་སྒྲིན་འབྲས་བྱ་ཐ་མའི་ཡིན། །བདག་པོའི་
 འབྲས་བྱ་དང་པོའི་ཡིན། །རྩ་མཐུན་སྐལ་མཉམ་ཀྱན་འགོ་བའི། །སྐྱེས་བྱ་པ་ནི་གཉིས་
 གྱི་ཡིན། །རྣམ་སྒྲིན་ལྷང་ཏུ་མ་བཟུན་ཆོས། །སེམས་ཅན་བརྗོད་ལྷང་བཟུན་བྱས་

འབྱུང་། །རྒྱ་མཐུན་རྒྱ་དང་འདྲ་བའོ། །བྲལ་བ་སྤྲོ་ཡི་ཟད་པའོ། །གང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་
 གང་སྦྱིས་པའོ། །འབྲས་དེ་སྦྱིས་བྱ་བྱེད་ལས་སྦྱིས། །སྟོན་བྱུང་མ་ཡིན་འདུས་བྱས་ནི། །
 འདུས་བྱས་ཁོ་ནའི་བདག་པོའི་འབྲས། །ལྡོ་པོ་ད་ལྟར་འབྲས་བྱ་འཛིན། །གཉིས་ནི་
 རབ་རྩ་འབྱེན་པར་བྱེད། །ད་ལྟར་གྱི་དང་འདས་པ་དག་གཅིག་ནི་འདས་པས་འབྱེན་
 པར་འབྱུར། །ཉོན་མོངས་ཅན་དང་རྣམ་སྟོན་སྦྱིས། །ལྟག་དང་དང་པོ་འཕགས་རིམ་
 བཞིན། །རྣམ་སྟོན་ཀུན་འགྲོ་དེ་གཉིས་དང་། །སྤྲལ་མཉམ་མ་གཏོགས་ལྟག་ལས་སྦྱིས། །
 སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། །མཚུངས་ལྡན་མ་གཏོགས་གཞན་དེ་བཞིན། །
 རྒྱུན་ནི་བཞི་པོ་དག་རྩ་གསུངས། །རྒྱ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱ་ལྡོ་ཡིན། །སེམས་དང་སེམས་བྱུང་
 སྦྱིས་པ་རྣམས། །ཐ་མ་མིན་མཚུངས་དེ་མ་ཐག །དམིགས་པ་ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་
 རོ། །བྱེད་རྒྱ་ཞེས་བྱར་བདག་པོར་བཤད། །རྒྱ་གཉིས་པོ་དག་འགག་པ་ལ། །བྱ་བ་བྱེད་
 རོ་གསུམ་པོ་ནི། །སྦྱེ་ལའོ་དེ་ལས་གཞན་པ་ཡི། །རྒྱུན་དག་དེ་ལས་བསྐྱོག་པ་ཡིན། །བཞི་
 ཡིས་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས། །གསུམ་གྱིས་སྟོམས་པར་འདུག་པ་གཉིས། །
 གཞན་ནི་གཉིས་པོ་དག་ལས་སྦྱེ། །དབང་ཕྱག་སོགས་མིན་རིམ་སོགས་སྦྱིར། །དེའི་རྒྱ་
 འབྱུང་བ་རྣམ་པ་གཉིས། །འབྱུང་ལས་ལྟར་པའི་རྣམ་པ་ལྟ། །འབྱུང་ལྟར་རྣམ་གསུམ་
 ཕན་ཚུན་རྩ། །འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་དེ་རྣམ་གཅིག་འདོད་ཡིད་དགེ་དང་མི་དགེ་དང་། །
 བསྐྱིབས་པ་དང་ནི་མ་བསྐྱིབས་པ། །གཞུགས་དང་གཞུགས་མེད་པ་དག་ན། །མི་དགེ་
 ལས་གཞན་ཟག་མེད་གཉིས། །འདོད་སེམས་དགེ་བ་ལས་སེམས་དག། །དེ་ནི་བརྒྱད་པོ་
 ཁོ་ན་ལས། །མི་དགེ་བ་ནི་བརྩ་དག་ལས། །དེ་ལས་བཞི་སྟེ་བསྐྱིབས་དེ་བཞིན། །མ་
 བསྐྱིབས་པ་ནི་ལྡོ་དག་ལས། །དེ་ལས་མཐུག་སོགས་སེམས་བདུན་ནོ། །གཞུགས་ན་དགེ་
 ལས་བརྩ་གཅིག་གོ། །དེ་ནི་དགྲ་ཡི་མཐུག་སོགས་སྟ། །བསྐྱིབས་པ་བརྒྱད་ལས་དེ་ལས་
 དུག །མ་བསྐྱིབས་པ་ནི་གསུམ་ལས་སོ། །དེ་ལས་དུག་སྟེ་གཞུགས་མེད་པའང་། །དེ་ཡི་

རྒྱལ་ལོ་དགེ་བ་ལས། །སེམས་དགུ་དག་གོ་དེ་བྱུག་གི། །བསྐྱེད་པ་ལས་བརྒྱན་དེ་དེ་
 བཞིན། །སྒྲོབ་པ་བཞི་ལས་དེ་ལས་ལ། །མི་སྒྲོབ་པ་ནི་ལྷ་ལས་སོ། །དེ་ལས་སེམས་ནི་
 བཞི་དག་གོ། །བརྒྱ་གཉིས་དེ་དག་གི་ཤར་ཡང་། །གསུམ་རྩ་སྐྱེས་ནས་ཐོབ་པ་དང་། །
 སྦྱར་བྱང་དགེ་རྣམ་གཉིས་ཕྱེ་ནས། །རྣམ་སྤྲིན་སྐྱེས་དང་སྦྱོང་ལམ་པ། །བཟོ་ཡི་གནས་
 དང་སྦྱལ་པ་དང་། །འདོད་ན་ལྷང་བསྟན་མིན་རྣམ་བཞིར། །གཟུགས་ན་བཟོ་མ་
 གཏོགས་པའོ། །ཁམས་གསུམ་པ་ཡི་ཉོན་མོངས་ཅན། །བྱུག་དང་བྱུག་དང་གཉིས་རྟེན་
 རོ། །གཟུགས་སྐྱེས་དགེ་ལ་གསུམ་དག་གོ། །སྒྲོབ་པ་ལ་བཞི་ལྟག་ལ་དེ། །ཆོས་མངོན་
 པའི་མངོན་གྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས། །དབང་པོ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཉེ་གནས་
 གཉིས་པའོ། །

དཔུལ་བ་ཡི་དྲུགས་རྩད་འགོ་དང་། །མི་རྣམས་དང་ནི་ལྟ་བུ་དག །འདོད་པའི་
 ཁམས་ཡིན་དཔུལ་བ་དང་། །སྤྱིར་དབྱེ་བ་ལས་དེ་གི་ཤུ། །གོང་མའི་གནས་དག་བརྒྱ་
 བརྒྱན་ནི། །གཟུགས་ཁམས་ཡིན་དེར་ས་ས་ཡི། །བསམ་གཏན་ས་ནི་གསུམ་པ་ཡིན། །
 བཞི་པ་ས་ནི་བརྒྱད་པ་ཡིན། །གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་གནས་མེད་དོ། །སྐྱེ་བ་ལས་ནི་
 རྣམ་པ་བཞི། །དེར་ནི་རིས་དང་སྒྲིག་ལ་ཡང་། །སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ནི་རྟེན་པ་ཡིན། །དེར་
 ནི་དཔུལ་སོགས་འགོ་བ་ལ། །རང་གི་མིང་གིས་བསྟན་དེ་དག །ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་
 ལྷང་བསྟན་མིན། །སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བར་སྤྱིད་མིན། །ལྷས་དང་འདྲ་ཤེས་ཐ་དང་
 དང་། །ལྷས་ཐ་དང་ཅིང་འདྲ་ཤེས་གཅིག །བརྒྱུག་དང་ལྷས་དང་འདྲ་ཤེས་གཅིག །
 གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་གསུམ་པོ་དག །རྣམ་ཤེས་གནས་པ་བརྒྱན་ལྟག་མ། །དེ་འཛོམས་
 བྱེད་ལྟན་སྤྱིད་ཅེ་དང་། །འདྲ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས། །སེམས་ཅན་གྱི་ནི་
 གནས་དགུར་བཤད། །མི་འདོད་བཞིན་གནས་སྤྱིར་གཞན་མིན། །གནས་པ་དག་ནི་
 ཡང་བཞི་ཉེ། །ཟག་དང་བཅས་པའི་ཤུང་པོ་བཞི། །རང་གི་ས་པ་ཉིད་རྣམ་ཤེས། །

འབའ་ཞིག་གནས་པར་མ་བཤད་དོ། །བསྐྱ་ན་ཕུ་ནི་བཞི་ཡིན་ནོ། །དེར་ནི་སྐོང་ལས་
 སྐྱེས་སོགས། །སེམས་ཅན་སྐྱེ་གནས་བཞི་དག་ཏུ། །མི་དང་རྩད་འགྲོ་ནམ་པ་བཞི། །
 དཔུལ་བ་ནམས་དང་ལྟ་ནམས་དང་། །སྲིད་པ་བར་མ་རྩལ་ཏེ་སྐྱེ། །ཡི་དྲུགས་མངལ་
 ནས་སྐྱེ་བའང་ཡིན། །འདིར་གང་འཆི་དང་སྐྱེ་བ་ཡི། །སྲིད་པའི་བར་རྩ་འབྱུང་བའོ། །
 བཤྲོད་པའི་ཡུལ་རྩ་མ་ཕྱིན་ཕྱིར། །སྲིད་པ་བར་མ་བྱུང་བ་མིན། །འབྲུ་ཡི་རྒྱན་དང་
 ཆོས་མཐུན་ཕྱིར། །སྲིད་པ་ཆད་ལས་བྱུང་བ་མིན། །གཟུགས་བརྟན་མ་གྲུབ་ཕྱིར་པ་
 དང་། །མི་འདྲའི་ཕྱིར་ན་དཔེ་མ་ཡིན། །གཅིག་ན་ལྟན་ཅིག་གཉིས་མེད་ཕྱིར། །རྒྱན་
 མིན་ཕྱིར་གཉིས་ལས་བྱུང་ཕྱིར། །མགུར་ནས་གསུངས་ཕྱིར་ཡོད་དི་ཟ། །ལྷར་གསུངས་
 འགྲོ་མདོ་ལས་ཀྱང་གྲུབ། །དེ་ནི་འཕེན་པ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། །སྤྲོན་རྩས་སྲིད་འབྱུང་ག་
 རྒྱུགས་ཅན། །དེ་ནི་འཆི་བའི་སྤྲོན་རྩ་ཏེ། །སྐྱེ་བའི་སྐད་ཅིག་པན་ཆད་དོ། །རིགས་
 མཐུན་ལྟ་མིག་དག་པས་མཐོང་། །ལས་ཀྱི་རྩ་འབྲུལ་ཤུགས་དང་ལྟན། །དབང་པོ་ཀྱན་
 ཆོང་སོགས་མེད་ལྟན། །མི་སྒྲིག་དེ་ནི་དི་ཟའོ། །སྤྲོ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གྱུར་པས། །ཚོད་གས་
 འགྲོ་བའི་ཡུལ་རྩ་འགྲོ། །དྲི་དང་གནས་ལ་མངོན་འདོད་གཞན། །དཔུལ་བ་ཡི་ནི་སྐྱེ་
 རྒྱུགས་ཡིན། །གཅིག་ནི་ཤེས་བཞིན་རྩ་འརྱུག་གོ། །གཞན་ནི་གནས་པ་ཡང་གཞན་ནི། །
 འབྱུང་བའང་གཞན་ནི་ཐམས་ཅད་སྐྱོངས། །སྐོང་ལས་སྐྱེས་རྟག་ཏུའོ། །མངལ་རྩ་
 འརྱུག་པ་གསུམ་དག་སྟེ། །འཁོར་ལོས་རྒྱུར་དང་རང་བྱུང་གཉིས། །ལས་སམ་ཡེ་ཤེས་
 སམ་གཉིས་ཀ། །རྒྱ་ཆེའི་ཕྱིར་ན་གོ་རིམས་བཞིན། །བདག་མེད་ཕྱང་པོ་ཅམ་ཉིད་དོ། །
 ཉོན་མོངས་ལས་ཀྱིས་མངོན་འདུས་བྱས། །སྲིད་པ་བར་མའི་རྒྱན་གྱིས་ན། །མར་མེ་
 བཞིན་རྩ་མངལ་རྩ་འགྲོ། །རི་ལྷར་འཕངས་བཞིན་རིམ་གྱིས་རྒྱན། །སྐྱེས་ནས་ལས་དང་
 ཉོན་མོངས་གྱིས། །འཇིག་རྟེན་པ་རྩལ་དག་རྩ་འགྲོ། །སྲིད་པའི་འཁོར་ལོ་སོག་མ་མེད། །
 དེ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་བའི། །ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཆ་གསུམ་མོ། །སྤྲོན་དང་ཕྱེ་

མཐའ་གཉིས་གཉིས་དང་། །བར་དུ་བརྒྱད་ཡོངས་རྫོགས་ལྡན་ལ། །མ་རིག་ཉོན་མོངས་
 བཅོན་གནས་སྐབས། །འདུ་བྱེད་དག་ནི་སྟོན་ལས་ཀྱི། །རྣམ་ཤེས་མཚམས་སྦྱར་ཕྱང་པ་
 ཡིན། །མིང་དང་གཞུགས་ནི་དེ་པན་ཆད། །སྦྱེ་མཆེད་དུག་དོད་ཚུན་ཆད་དོ། །དེ་ནི་
 གསུམ་འདུས་ཚུན་ཆད་དོ། །རེག་པ་བདེ་སྦྱག་ལ་སོགས་ཀྱི། །རྒྱ་ཤེས་རྣམས་པ་ཚུན་ཆད་
 དོ། །ཆོར་འཁྲིག་ཚུན་ཆད་སྲིད་པ་ནི། །ཡོངས་སྦྱོར་འཁྲིག་པ་ཆགས་ཅན་ཀྱི། །ཉེ་བར་
 ལེན་པ་ཡོངས་སྦྱོར་རྣམས། །ཐོབ་པར་བྱ་བྱིར་ཡོངས་རྒྱག་པའི། །དེ་སྲིད་འབྲས་བུ་
 འབྱུང་འབྱུར་བའི། །ལས་བྱེད་དེ་ནི་སྲིད་པ་ཡིན། །ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བ་སྦྱེ་བ་ཡིན། །
 ཆོར་བའི་བར་ནི་ཁྱ་ཤི་ཡིན། །འདི་ནི་གནས་སྐབས་པར་འདོད་ལོ། །གཙུག་པོའི་བྱིར་ན་
 ཡན་ལག་བསྐྱགས། །སྟོན་དང་བྱི་མཐའ་བར་དག་ལ། །ཆོངས་པ་རྣམ་པར་བརྒྱག་བྱིར་
 རོ། །ཉོན་མོངས་གསུམ་མོ་ལས་གཉིས་སོ། །གཞི་བདུན་དེ་བཞིན་འབྲས་བུ་ཡིན། །
 གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་མདོར་བསྐྱས་པ། །བར་མའི་རྩེས་སུ་དཔག་པ་ལས། །ཉོན་མོངས་
 པ་ལས་ཉོན་མོངས་དང་། །བྱ་བ་ཉིད་དོད་ལས་གཞི། །དེ་ལས་གཞི་དང་ཉོན་མོངས་
 རྒྱ། །འདི་ནི་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་ལྷགས། །འདིར་ནི་འབྱུང་བ་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། །བྱུང་བ་
 འབྲས་བུ་ཡིན་པར་འདོད། །རིག་པའི་མི་མཐུན་སྦྱོགས་ཆོས་གཞན། །མ་རིག་མི་མཛའ་
 རྩན་སོགས་བཞིན། །ཀྱན་སྦྱར་སོགས་ཆོག་བྱིར་གལ་ཏེ། །ཤེས་རབ་ངན་པའོ་མིན་ལྟ་
 བྱིར། །ལྟ་བ་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་བྱིར། །ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་བསྟན་བྱིར་རོ། །མིང་
 ནི་གཞུགས་ཅན་མིན་ཕྱང་པ། །རེག་དུག་འདུས་ཏེ་བྱུང་བ་ཡིན། །ལྟ་ནི་སོགས་པའི་
 རེག་པ་ཡིན། །དུག་པ་སྒྲ་དུགས་ཆོག་ཅེས་བྱ། །རིག་དང་མ་རིག་དང་གཞན་རེག། །དྲི་
 མེད་ཉོན་མོངས་ཅན་ལྟག་མ། །གཞོད་སེམས་རྩེས་སུ་ཆགས་པའི་རེག་ །བདེ་བ་ལྟུང་
 འབྱུར་ལ་སོགས་གསུམ། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོར་བ་དུག །ལྟ་ནི་ལྷན་གྱིའོ་སེམས་ཀྱི་
 གཞན། །དེ་ཡིད་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་ལས། །རྣམ་པ་དག་ནི་ཡང་བཙོ་བརྒྱད། །འདོད་ན་

ཐམས་ཅད་རང་དམིགས་ཅན། །སྤྱད་ཡུལ་གཟུགས་ཅན་བརྩ་གཉིས་ས། །གོང་མ་
 གསུམ་གྱི་བསམ་གཏན་ནི། །གཉིས་ན་བརྩ་གཉིས་འདྲ་འགྲོ་རྣམས། །རང་ལ་
 དམིགས་བརྒྱད་གཟུགས་མེད་པ། །གཉིས་ཀྱིའོ་བསམ་གཏན་གཉིས་ན་བྱུག །བྱུག་གི་
 འདྲ་པའོ་རང་ནི་བཞིའི། །གོང་མ་གཅིག་གི་དམིགས་པ་ཡིན། །གཟུགས་མེད་ཉེ་བར་
 བསྟུགས་ན་བཞི། །གཟུགས་འགྲོ་གོང་མར་འགྲོ་བ་གཅིག །དངོས་གཞི་ན་གཅིག་རང་
 ཡུལ་ཅན། །བཙེ་བརྒྱད་ཐམས་ཅད་ཟག་དང་བཅས། །བཤད་དང་འཆད་པར་འགྱུར་
 བ་གཞན། །འདིར་ནི་ཉོན་མོངས་ས་བོན་བཞིན། །སྟུ་བཞིན་རྩ་བཞིན་ལྟོན་ཤིང་
 བཞིན། །དེ་བཞིན་ཤུན་པ་བཞིན་ཏུ་འདྲོད། །ལས་ནི་ཤུན་བཅས་འབྲས་དང་འདྲ། །དེ་
 བཞིན་སྟུན་དང་མེ་ཉོག་བཞིན། །གཞི་ནི་བཟའ་བརྒྱབ་པ་བཞིན། །སྲིད་པ་བཞི་
 ས་དེ་དག་ལས། །སྟེ་བའི་སྲིད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན། །རང་གི་ས་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱན། །
 གཞན་རྣམ་གསུམ་པོ་གཟུགས་མེད་གསུམ། །འགྲོ་བ་ཟས་ཀྱི་གནས་པ་ཡིན། །ཁམ་གྱི་
 ཟས་ནི་འདྲོད་པ་ན། །སྟེ་མཆེད་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དོ། །གཟུགས་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་མ་
 ཡིན་དེས། །རང་དབང་གྲོལ་ལ་མི་ཕན་བྱུར། །རིག་དང་སེམས་པ་རྣམ་ཤེས་ནི། །ཟག་
 བཅས་ཟས་ཡིན་གསུམ་དག་ན། །ཡིད་ལས་བྱུང་དང་སྲིད་ཆོལ་དང་། །དྲི་བ་སྲིད་པ་
 བར་མ་དང་། །འབྱུབ་པའོ་འདི་ལ་གནས་དང་ནི། །རྟེན་པ་རྒྱས་པའི་དོན་ཏུ་གཉིས། །
 སྲིད་གཞན་འཕེན་དང་འབྱུབ་པ་ཡི། །དོན་ཏུ་གཉིས་ཉེ་གོ་རིམས་བཞིན། །འཆད་དང་
 མཚམས་སྦྱར་འདྲོད་ཆགས་འབྲལ། །ཉམས་དང་འཆི་འཕོ་སྟེ་བ་རྣམས། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་
 ཤེས་ཁོ་ནར་འདྲོད། །འཆི་འཕོ་སྟེ་བ་བཏང་སྟོམས་ལ། །ཚེ་གཅིག་སེམས་མེད་དེ་ལ་
 མེད། །ཐུངན་འདའ་ལྷང་བསྟན་མིན་གཉིས། །འོག་མའི་ལྷར་འགྲོ་མི་སྟེ་རྣམས། །རིམ་
 གྱིས་འཆི་ན་རྒྱང་པ་དང་། །རྟེ་བ་སྟེང་གར་ཡིད་འཆི་འཕོ། །གནད་གཙོད་པ་ནི་རྩ་
 སྟགས་ཀྱིས། །འཕགས་དང་མཚམས་མེད་བྱེད་པ་དག །ཡང་དག་ལོག་པ་ཉིད་ཏུ་

དེས། །དེ་ལ་སྒྲིབ་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི། །གནས་པར་འདོད་པའི་འོག་དག་གི། །རྒྱུད་གི་
 དཀྱིལ་འཁོར་རྩམས་སུ་ནི། །ས་ཡ་བྱུག་འབྲུམ་གྲངས་མེད་དོ། །རྒྱ་རྩམས་འབྲུམ་སྤྱག་
 བརྩ་གཅིག་དང་། །སྒྲིབ་སྤྱག་དག་ནི་ཉི་ཤུའོ། །ཕྱིས་ནི་རྩམས་སུ་འབྲུམ་སྤྱག་བརྩུད། །
 ལྷག་མ་དག་ནི་གསེར་རུ་འགྱུར། །རྒྱ་དང་གསེར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི། །ཐད་ཀར་
 འབྲུམ་སྤྱག་བརྩ་གཉིས་དང་། །སྒྲིབ་སྤྱག་གསུམ་དང་བརྩ་སྤྱག་ནི། །ཕྱིད་དང་ལྷ་
 རྩམས་ཁོ་ནའོ། །ཁོར་ཡུག་རུ་ནི་སྤྱུམ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ལྷན་པོ་གཉའ་ཤིང་འཛིན། །
 གཤོལ་མདའ་འཛིན་དང་ཁེང་ལྗེང་ཅན། །དེ་བཞིན་ལྷ་ན་སྤྱག་རི་དང་། །རྟ་རྩ་དང་
 ནི་རྩམ་འབྲུད་དང་། །ཐུ་ཐུད་འཛིན་རིམ་དེ་ནས་ནི། །སྤྱིར་རྩམས་ཡིན་ནོ་དེ་དག་གི། །
 ཕྱི་རོལ་ན་ནི་ཁོར་ཡུག་སྟེ། །བརྩན་ནི་གསེར་ཡིན་དེ་ལྷགས་སོ། །ལྷན་པོ་རིན་ཆེན་
 བཞིའི་རང་བཞིན། །རྒྱ་ཡི་ནང་རུ་བརྩུད་ཁྱི་དག །རྩལ་པོ་དེ་བཞིན་སྟེང་རུ་ཡང་། །
 དཔག་ཚད་དག་ནི་བརྩུད་ཁྱིའོ། །བརྩུད་པོ་འཕང་རུ་ཕྱེད་ཕྱེད་དམི། །དེ་དག་རྩམས་
 སྤྱང་འཕང་དང་མཉམ། །དེ་དག་བར་བརྩན་རོལ་མཆོ་ཡིན། །དང་པོ་སྒྲིབ་སྤྱག་
 བརྩུད་ཅུའོ། །དེ་ནི་ནང་གི་རྩ་མཆོ་ཡིན། །དེ་ཡི་རོས་ལ་སྤྱུམ་འགྱུར་རོ། །རོལ་མཆོ་
 གཞན་ནི་ཕྱེད་ཕྱེད་དོ། །ལྷག་མ་ཕྱི་ཡི་མཆོ་ཆེན་ཡིན། །འབྲུམ་སྤྱག་གསུམ་དང་སྒྲིབ་
 སྤྱག་ནི། །ཉི་ཤུ་གཉིས་སོ་དེ་ལ་ནི། །འཛམ་བུའི་སྤྱིར་སྟེ་རོས་གསུམ་ལ། །སྒྲིབ་སྤྱག་
 གཉིས་སོ་ཤིང་རྟའི་དབྱིབས། །གཅིག་ལ་དཔག་ཚད་ཕྱེད་དང་བཞི། །ཤར་གྱི་ལྷས་
 འཕགས་ཟླ་ཁམ་འདྲ། །རོས་གསུམ་འདི་དང་འདྲ་གཅིག་ལ། །དཔག་ཚད་སྤྱུམ་བརྩ་ལྷ་
 བརྩུའོ། །བ་ལང་སྒྲིབ་སྤྱིར་ལྷུམ་པོ་སྟེ། །སྒྲིབ་སྤྱག་ཕྱེད་དང་བརྩུད་ཡིན་ནོ། །དེའི་
 དབྱས་སྒྲིབ་སྤྱག་ཕྱེད་དང་གསུམ། །སྤྱི་མི་སྟན་བརྩུད་གྲུ་བཞིར་མཉམ། །དེ་ཡི་བར་གྱི་
 སྤྱིར་བརྩུད་ནི། །ལྷས་དང་ལྷས་འཕགས་སྤྱི་མི་སྟན། །སྤྱི་མི་སྟན་གྱི་ཟླ་དང་ནི། །རྩ་ཡབ་
 དང་ནི་རྩ་ཡབ་གཞན། །གཡོ་ལྷན་དང་ནི་ལམ་མཆོག་འགྲོ། །འདི་ནས་བྱང་རུ་རི་ནག་

སྤོ། །དགུ་འདས་གངས་རིའི་དེ་ནས་ནི། །སྤྱོད་དང་ལྷན་བཞེས་ཚུ་རྩལ་ན། །ཆུ་ཞིང་ལྷ་
 བཙུ་ཡོད་པའི་མཆོ། །འདི་འག་སྤྱང་སྤྱག་ཉི་ཤུ་ན། །མན་མེད་པའི་དེ་ཙམ་མ། །དེ་ཡི་
 ཉིང་ན་དམུལ་བ་བརྟན། །བརྟན་པོ་ཀྱན་ལས་ལྷག་བཙུ་བྱག་ །དེ་དག་གི་ནི་རོས་བཞི་
 བ། །མེ་མ་ལྷན་དང་རྩ་ལྷགས་དང་། །སྤྱ་གྱིའི་ལམ་སྤྱགས་ཆུ་པོ་ཡིན། །ཆུ་བྱར་ཅན་
 སྤྱགས་གྲང་བརྟན་གཞན། །ཉི་ཟླ་ལྷན་པོའི་བྱེད་ནའོ། །དཔག་ཆད་ལྷ་བཙུ་གཅིག་དང་
 བཅས། །ནམ་བྱེད་ཉི་མ་རྩལ་པ་དང་། །ཉི་མ་བྱེད་དང་འཆར་བྱས་གཅིག །དབྱར་གྱི་
 ཟླ་བ་གཉིས་པ་ཡི། །མ་མའི་ཆོས་དགུ་ནས་མཆན་རིང་། །དགུན་ནམས་ཀྱི་ནི་བཞི་པ་
 ལ། །བྱང་བྱར་འབྱར་རྩ་ཉིན་མོ་བསྐྱོག །ཉིན་མཆན་རིང་བ་ཐང་གཅིག་ག། །ཉི་མ་ལྷ་
 བྱང་འགྲོ་ཆེའོ། །ཉི་མ་དང་ནི་ཉི་བ་ལས། །རང་གི་གྲིབ་མས་འགྲིབ་པར་སྤང་། །འདི་
 ལ་བར་རིམ་བཞི་ཡོད་དེ། །བར་གྱི་ཐག་ནི་སྤྱང་སྤྱག་བཙུ། །སྤྱང་སྤྱག་དག་ནི་བཙུ་
 བྱག་དང་། །བརྟན་དང་བཞི་དང་གཉིས་འཕགས་ས། །དེ་ལ་ལག་ན་གཞོང་སྤྱགས་
 དང་། །བྱང་སྤྱགས་དང་ནི་རྟག་ལྷོས་དང་། །རྩལ་ཆེན་བཞི་བའི་ལྷ་ནམས་གནས། །རི་
 ནི་བརྟན་པོ་དག་ལ་ཡང་། །ལྷན་པོའི་ཅེ་ན་སྤྱམ་ཅུ་གསུམ། །དེ་ཡི་རོས་ལ་བརྟན་ཁྲིའོ། །
 ལྷགས་མཆམས་བཅེགས་པ་བཞི་ལ་ནི། །ལག་ན་རྩོ་རྩེ་གནས་དབྱས་ན། །གྲོང་བྱར་ལྷ་
 ན་སྤྱག་ཅེས་པ། །རོས་ལ་ཉིས་སྤྱང་ལྷ་བརྟན་པ། །དཔག་ཆད་བྱེད་དང་གཉིས་གསེར་
 གྱི། །རང་བཞིན་གཞི་བྱ་མཉེན་པ་ཡོད། །དེ་ན་ནམ་པར་རྩལ་བྱེད་དེ། །རོས་ལ་ཉིས་
 བརྟན་ལྷ་བཙུའོ། །བྱེ་རྩལ་ཤིང་རྩ་སྤྱ་ཆོགས་དང་། །རྩལ་འབྱར་འདྲེས་ཆལ་དགའ་བས་
 བརྟན། །དེ་དག་གི་ནི་སྤྱགས་བཞི་ན། །ཉི་ཤུས་བཅད་ན་ས་གཞི་བཟང་། །བྱང་ཤར་
 མཆམས་ན་ཡོངས་འདུ་སྟེ། །ལྷ་རྩལ་མཆམས་ན་ཆོས་བཟང་རོ། །དེ་སྤྱང་ལྷ་ནམས་
 གཞལ་མེད་ཁང་། །འདོད་པ་སྤྱོད་པ་བྱག་ཡིན་ནོ། །གཉིས་གཉིས་འབྱུང་དང་ལག་
 བཅངས་དང་། །དགོད་དང་བལྟས་པས་འབྲིག་པ་ཡིན། །བྱིས་པ་ལོ་ལྷ་ལོན་པ་ནས། །

ལོ་བཅུ་ལོན་པ་ལྟ་བུའི་བར། །དེ་དག་རྩ་སྤྱོད་གཟུགས་ཅན་རྣམས། །ཀྱན་རྒྱལ་གས་གས་
 དང་བཅས་པ་ཉིད། །འདྲིང་པ་སྤྱོད་བ་གསུམ་པོ་ནི། །འདྲིང་པའི་ལྟ་དང་མེད་བཅས་
 རྣམས། །བདེ་བ་སྤྱོད་བ་གསུམ་པོ་ནི། །བསམ་གཏན་གསུམ་ལ་ས་དགུ་ཡིན། །གནས་
 རས་གནས་འོག་ཇི་སྤྱིད་པ། །དེ་ནས་དེ་ཡི་གོང་དེ་སྤྱིད། །རྩུ་འཕུལ་གཞན་རྟེན་མ་
 གཏོགས་པ། །དེ་དག་གོང་མ་མཐོང་བ་མེད། །སྤྱིང་བཞི་པ་དང་ཉི་ཟླ་དང་། །རི་རབ་
 དང་ནི་འདྲིང་ལྟ་དང་། །ཆངས་པའི་འཇིག་རྟེན་སྤྱང་ལ་ནི། །སྤྱང་ནི་སྤྱོད་ཕྱད་ཡིན་
 པར་འདྲིང་། །དེ་སྤྱང་ལ་ནི་སྤྱང་གཉིས་པ། །བར་མའི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཡིན་ནོ། །དེ་
 སྤྱང་ལ་ནི་སྤྱང་གསུམ་མོ། །མཉམ་རྩུ་འཇིག་ཅིང་འབྱུང་བ་ཡིན། །འཇམ་བུའི་སྤྱིང་པ་
 རྣམས་ཀྱི་ཆད། །ཁྲ་བཞི་པ་དང་ཐུང་དང་བཞི། །ཤར་དང་བ་ལང་སྤྱད་དང་ནི། །བྱང་
 ཞེས་བྱ་བ་ཉིས་འབྱུར་བསྐྱེད། །འདྲིང་དང་ལྟན་པའི་ལྟ་ཡི་ལུས། །བཞི་ཆ་ནས་ནི་རྒྱང་
 གྲགས་དག །ཐུང་དང་གཉིས་ཀྱི་བར་རྩུ་བསྐྱེད། །གཟུགས་ཅན་དང་པོ་དཔག་ཆད་
 ཐུང། །དེ་ཡི་གོང་མ་ཐུང་ཐུང་བསྐྱེད། །འོད་རླང་རྣམས་ཀྱི་ལྷག་ཡན་ཆད། །ལུས་ནི་
 ཉིས་འབྱུར་ཉིས་འབྱུར་རྟེ། །སྤྱིན་མེད་དཔག་ཆད་གསུམ་དྲེག་རོ། །སྤྱི་མི་སྤྱན་ན་ཆེ་
 སྤྱང་སྟེ། །གཉིས་ན་ཐུང་ཐུང་སྤངས་པའོ། །འདི་ན་མ་ངེས་ཐ་མར་ནི། །ལོ་བཅུ་དང་པོ་
 དཔག་རྩུ་མེད། །མི་རྣམས་ཀྱི་ལོ་ལྟ་བུ་ལ། །འདྲིང་པ་དག་གི་ལྟ་རྣམས་ལས། །འོག་མ་
 དག་ནི་རྟེན་ཞག་གཅིག །དེས་ན་ཆེ་ལོ་ལྟ་བུ་རྒྱུའོ། །གོང་མ་གཉིས་ཀ་ཉིས་འབྱུར་རོ། །
 གཟུགས་ཅན་རྟེན་མཆན་མེད་ཆེ་ནི། །རང་ལུས་གཞལ་བའི་བསྐལ་པ་ཡིས། །གཟུགས་
 མེད་བསྐལ་པ་སྤྱང་ཕྱག་ནི། །ཉི་ཤུ་ལྷག་པས་ལྷག་པ་ཡིན། །འོད་རླང་ནས་བཟུང་
 བསྐལ་ཆེན་རྟེ། །དེ་ཡི་འོག་མ་ཐུང་ཡིན་ནོ། །ཡང་སྤྱི་ལ་སྤྱི་གས་རྩུག་རིམ་བཞིན། །
 འདྲིང་ལྟའི་ཆེ་དང་རྟེན་ཞག་མཉམ། །དེས་ན་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་ཆོ། །འདྲིང་པའི་ལྟ་
 དང་འབྲུ་བ་ཡིན། །རབ་རྩུ་ཆ་ཐུང་མནར་མེད་ནི། །བར་གྱི་བསྐལ་པའོ་རྩུ་དེ་ལྟོ་

རྣམས། །མཚེག་རིང་བསྐལ་པའོ་ཡི་དུགས་རྣམས། །ཟླ་བ་ཉིན་ཞག་གི་ལྔ་བརྒྱ། །ཉིལ་
 ཟུངས་ནང་ནས་ལོ་བརྒྱ་ཞིང་། །ཉིལ་གཅིག་ཟུང་བས་ཟད་ཟུར་པ། །ཆུ་བྱར་ཅན་གྱི་
 ཆོ་ཡིན་ཏེ། །གཞན་གྱི་ཆོ་ནི་ཉི་ཤུས་བསྐྱར། །སྤྲི་མི་སྤན་མ་གཏོགས་པར་འཆི། །
 གཟུགས་མིང་དུས་མཐའ་རྩལ་ཡིག་དང་། །སྐད་ཅིག་སྤྲ་རབ་རྩལ་དང་ནི། །རྩལ་སྤན་
 དང་ནི་དེ་བཞིན་དུ། །ལྷགས་ཆུ་རི་སོང་ལྷག་དང་སྤང་། །ཉི་ཟེར་རྩལ་དང་སྤྲི་མ་
 དང་། །དེ་ལས་བྱུང་དང་དེ་བཞིན་དུ། །སོར་ཆོགས་ཞེས་བྱ་གོང་བདུན་བསྐྱར། །སོར་
 མ་ཉི་ཤུ་བཞི་ལ་བྲ། །བྲ་བཞི་ལ་ནི་གཞུ་གང་རོ། །དེ་དག་ལྔ་བརྒྱ་རྣམས་ལ་ནི། །རྒྱང་
 གྲགས་དེ་ལ་དགོན་པར་འདོད། །དེ་བརྒྱད་དཔག་ཚད་ཅེས་བྱའོ། །སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱ་
 ཉི་ཤུ་ལ། །དེ་ཡི་སྐད་ཅིག་དེ་དག་ཟུང་། །དུག་རྩལ་ནི་ཐང་གཅིག་གོ། །ཡུང་ཅམ་ཉིན་
 ཞག་ཟླ་གསུམ་ནི། །གོང་ནས་གོང་དུ་སྤུམ་རུ་འབྱུར། །ཞག་མི་སྤབ་དང་བཅས་པ་ཡི། །
 ཟླ་བ་བརྒྱ་གཉིས་ལ་ལོ་གཅིག །བསྐལ་པ་རྣམ་པ་མང་བཤད་པ། །འཇིག་པའི་བསྐལ་
 པ་དཔྱལ་བ་ཡི། །སྲིད་པ་མེད་ནས་རྫོད་ཟད་པ། །འཆགས་པ་དང་པོའི་རྒྱང་ནས་ནི། །
 དཔྱལ་བའི་སྲིད་པའི་བར་དུའོ། །བར་གྱི་བསྐལ་པ་དཔག་མེད་ནས། །ཆོ་ལོ་བརྒྱ་པའི་
 བར་དུའོ། །དེ་ནས་ཡར་སྐྱེ་མར་འབྲི་བའི། །བསྐལ་པ་གཞན་ནི་བཙུ་བརྒྱད་དང་། །
 ཡར་སྐྱེ་བ་ནི་གཅིག་ཡིན་ཏེ། །དེ་དག་ཆོ་ནི་བརྒྱད་བྲིའི་བར། །དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་
 ཆགས་པ་འདི། །བར་གྱི་བསྐལ་པ་ཉི་ཤུར་གནས། །འཆགས་པ་དང་ནི་འཇིག་པ་
 དང་། །ཞིག་ནས་འདུག་པ་དག་མཉམ་མོ། །དེ་དག་བརྒྱད་རྩལ་བསྐལ་ཆེན། །དེ་
 གྲངས་མེད་གསུམ་ལ་སངས་རྒྱས། །འབྱུང་རོ་མར་ནི་འབྲིབ་པ་ཡི། །བརྒྱ་ཡི་བར་ལ་དེ་
 དག་འབྱུང་། །རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་གཉིས་ཀ་ལ། །བསེ་རུ་བསྐལ་པ་བརྒྱ་ཡི་རྒྱས། །
 འཁོར་ལོས་སྐྱར་བ་འབྱུང་བ་ནི། །སྤོང་ཕྲག་བརྒྱད་རྩལ་སེ་འབྲུ། །གསེར་དཔྱལ་
 ཟངས་ལྷགས་འཁོར་ལོ་ཅན། །དེ་དག་སྤིང་གཅིག་སྤིང་གཉིས་དང་། །གསུམ་དང་བཞི་

ལས་མས་རིམ་བཞིན། །ལྷན་ཅིག་གཉིས་མིན་སངས་རྒྱས་བཞིན། །ཕས་བསྐྱར་རང་འགྲོ་
 གཡུལ་བཤམས་དང་། །མཚན་བཅམས་པས་རྒྱལ་གཤོད་པ་མེད། །ཐུབ་མཚན་ཡུལ་ན་
 གནས་པ་དང་། །གསལ་ལ་རྫོགས་པས་འཕགས་པ་ཡིན། །སྤར་བྱང་སེམས་ཅན་
 གཞུགས་ཅན་བཞིན། །དེ་ནས་རིམ་གྱིས་རྩ་ལ་ཆགས། །ལེ་ལོས་སྐྱེ་འཛིན་བྱས་ནས་
 བློ། །འཛིན་བཅས་རྣམས་གྱིས་ཞིང་དཔོན་བསྟུངས། །དེ་ནས་ལས་གྱི་ལམ་ལྷག་པས། །
 ཆེ་བྱང་ལ་ནི་བརྩུ་ཡིན་ནོ། །བསྐལ་པ་མཚན་དང་ནད་དང་ནི། །ཐུ་གེ་དག་གིས་ཆར་
 བྱང་ཏོ། །ཞག་རྣམས་དང་ནི་རྩ་བ་དང་། །ལོ་བདུན་དག་ཏུ་གོ་རིམས་བཞིན། །མེ་དང་
 རྩ་དང་རྩུང་དག་གིས། །འཇིག་པ་དག་ནི་ཡང་གསུམ་ཡིན། །བསམ་གཏན་གཉིས་
 སྐྱེས་གསུམ་པོ་ནི། །དེ་དག་གི་ཆེ་གོ་རིམས་བཞིན། །དེ་ཡི་རྒྱན་དང་ཆོས་མཐུན་
 བྱིར། །བཞི་པ་ན་ནི་མི་གཡོའི་བྱིར། །མི་རྟག་དེ་ཡི་གཞལ་མེད་ཁང་། །སེམས་ཅན་
 བཅས་ཏེ་འབྱུང་འཇིག་བྱིར། །མེ་ཡིས་བདུན་ནོ་རྩ་ཡིས་གཅིག་དེ་ལྷར་རྩ་བདུན་ཐལ་
 བསྐྱར་། །མེ་ཡིས་བདུན་ནོ་དེ་ནས་ནི། །མཐུག་ཏུ་རྩུང་གིས་འཇིག་པ་ཡིན། །ཆོས་
 མཛོད་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས། །འཇིག་རྟེན་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་
 གནས་གསུམ་པའོ། །

ལས་ལས་འཇིག་རྟེན་སྣ་ཆོགས་སྟེས། །དེ་ནི་སེམས་པ་དང་དེས་བྱས། །སེམས་པ་
 ཡིད་གྱི་ལས་ཡིན་ནོ། །དེས་བསྐྱེད་ལུས་དང་རག་གི་ལས། །དེ་དག་རྣམ་རིག་རྣམ་རིག་
 མིན། །ལུས་རྣམ་རིག་བྱེད་དབྱེབས་སུ་འདྲི། །འགྲོ་མིན་གང་བྱིར་འདུས་བྱས་ནི། །
 སྤང་ཅིག་མ་ཡིན་འཇིག་བྱིར་རོ། །རྩ་མེད་པ་ལས་འགའ་མི་འབྱུང་། །རྩ་ཡང་འཇིག་
 པ་པོར་འབྱུར་རོ། །གཉིས་གཞུང་འབྱུར་ཏེ་རྩལ་ལ་མེད། །རག་རྣམས་རིག་བྱེད་ནི་
 རག་སྟེ། །རྣམ་གསུམ་དྲི་མེད་གཞུགས་གསུངས་དང་། །འཕེལ་དང་མ་བྱས་ལམ་སྐྱེས་
 བྱིར། །འདྲི་དག་ཏོགས་རྣམ་རིག་མིན་སྤང་ཅིག་བྱིན་ཆད་འདས་པའི་འབྱུང་ལས་སྟེ།

ཟག་བཅས་ལྷས་དང་དག་གི་ལས། །རང་གི་འབྱུང་བ་དག་རྒྱུར་བྱས། །ཟག་མེད་གང་
 ཏུ་སྐྱེས་པའི་ཡིན། །རྣམ་རིག་བྱེད་མིན་མ་བློན་དང་། །རྒྱ་མཐུན་ལས་བྱང་མེས་མ་ཅན་
 ལྟན། །རྒྱ་མཐུན་བློན་པའི་འབྱུང་ལས་སྐྱེ། །ཉིང་འཛིན་སྐྱེས་འབྱུང་མ་བློན་དང་། །
 རྒྱས་བྱང་ཐ་དད་མིན་ལས་སྐྱེས། །རྣམ་རིག་མིན་ལྷང་བསྟན་མིན་མེད། །གཞན་ནི་
 རྣམ་གསུམ་མི་དགེ་ནི། །འདྲོད་ནའོ་གཟུགས་ནའང་རྣམ་རིག་མིན། །རྣམ་རིག་དཔྱེད་
 དང་བཅས་དག་ན། །འདྲོད་པ་ན་ཡང་བསྐྱབས་པ་མེད། །གང་ཕྱིར་ཀྱན་སྦྲང་མེད་
 ཐར་པ། །དམ་པའི་དོན་ཏུ་དགེ་ཅ་བ། །རྩོམ་ཁྲིལ་ཡོད་བདག་ཉིད་ཀྱིས། །དེ་དག་དང་
 ལྡན་མཚུངས་ལྡན་གྱིས། །བྱ་བ་ལ་སོགས་ཀྱན་སྦྲང་བས། །བསྐྱོག་པ་མི་དགེ་དོན་དམ་
 པར། །ལྷང་མ་བསྟན་པ་བསྟན་པ་དག །ཀྱན་སྦྲང་རྣམ་གཉིས་རྒྱ་དང་ནི། །དེ་ཡི་ཏུས་
 གྱི་སྦྲང་ཞེས་བྱ། །གཉིས་ལས་དང་པོ་རབ་འཇུག་བྱེད། །གཉིས་པ་རྗེས་སུ་འཇུག་བྱེད་
 ཡིན། །མཐོང་བས་སྤང་བའི་རྣམ་ཤེས་ནི། །རབ་ཏུ་འཇུག་བྱེད་ཡིན་ཡིད་ནི། །བསྐྱམ་
 པས་སྤང་བྱ་གཉིས་ཀ་ཡིན། །ལྷ་ནི་རྗེས་སུ་འཇུག་བྱེད་ཡིན། །རབ་ཏུ་འཇུག་བྱེད་དགེ་
 སོགས་ལས། །རྗེས་འཇུག་བྱེད་ཀྱང་རྣམ་གསུམ་འཇུག། རྒྱབ་པའི་འདྲ་བའམ་དེ་དགེ་
 པ། །རྣམ་སྤྲོད་ལས་སྐྱེས་གཉིས་ཀ་མིན། །རྣམ་རིག་མིན་རྣམ་གསུམ་ཞེས་བྱ། །སྤྲོམ་
 དང་སྤྲོམ་པ་མིན་དང་གཞན། །སྤྲོམ་པ་སོ་སོར་ཐར་ཞེས་བྱ། །དེ་བཞིན་ཟག་མེད་
 བསམ་གཏན་སྐྱེས། །སོ་སོར་ཐར་ཞེས་བྱ་རྣམ་བརྒྱད། །རྣམ་སུ་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ནོ། །
 མཚན་ལས་མིང་ནི་འཕོ་བའི་ཕྱིར། །ཐ་དད་དེ་དག་འགལ་བ་མེད། །སྤང་བྱ་ལྷ་བརྒྱད་
 བརྒྱ་དང་ནི། །ཐམས་ཅད་སྦྲང་བ་མཛོས་པ་ལས། །དགེ་བསྟོན་དང་ནི་བསྟོན་གནས་
 དང་། །དགེ་ཚུལ་ཆེད་དང་དགེ་སྦྲང་ཉིད། །རྒྱལ་བྱིས་དང་ནི་ལེགས་སྤྱད་དང་། །
 ལས་དང་སྤྲོམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དང་པོའི་རྣམ་རིག་རྣམ་རིག་མིན། །སོ་སོར་ཐར་དང་བྱ་
 བའི་ལམ། །སོ་སོར་ཐར་དང་ལྡན་པ་བརྒྱད། །བསམ་གཏན་སྐྱེས་དང་དེ་ལྡན་པ། །

ཟག་མེད་འཕགས་པའི་སེམས་ཅན་དང་། །མ་མ་གཉིས་ནི་སེམས་རྗེས་འབྲང་། །བར་
 ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེས་དེ་གཉིས། །མི་ལྷགས་མེད་ལ་སྤྲོད་ཞེས་བྱ། །ཤེས་བཞིན་དང་ནི་
 དྲན་དག་གཉིས། །ཡིད་དང་དབང་པོའི་སྤྲོ་པ་ཡིན། །སོ་སོར་ཐར་གནས་རི་སྤྲོད་དུ། །
 མ་བཏང་བར་དག་ད་ལྟར་གྱི། །རྣམ་རིག་མིན་ལྡན་སྐད་ཅིག་མ། །དང་པོ་ཕྱིན་ཆད་
 འདས་པ་དང་། །སྤྲོ་མིན་གནས་པའང་དེ་དང་འདྲ། །བསམ་གཏན་སྤྲོ་དང་ལྡན་
 པ་ནི། །རྟག་ཏུ་འདས་དང་མ་འོངས་དང་། །འཕགས་ནི་དང་པོ་འདས་དང་མིན། །
 མཉམ་གཞག་འཕགས་ལམ་གནས་དེ་གཉིས། །ད་ལྟར་དང་ལྡན་བར་གནས་ལ། །ཡོད་
 ན་དང་པོ་བར་གྱི་དང་། །ཕྱིན་ཆད་ཏུས་ནི་གཉིས་དང་ངོ་། །སྤྲོ་མིན་གནས་པ་དགེ་
 བ་དང་། །སྤྲོ་ལ་གནས་པ་མི་དགེ་བའི། །རྣམ་རིག་མིན་ལྡན་རི་སྤྲོད་དུ། །རབ་དང་
 ཉོན་མོངས་ཤུགས་ལྡན་པར། །རྣམ་རིག་བྱེད་ནི་ཐམས་ཅད་ལ། །བྱེད་པ་དག་ལ་ད་
 ལྟར་ལྡན། །མ་བཏང་བར་ཏུ་སྐད་ཅིག་མ། །ཕྱིན་ཆད་འདས་ལྡན་མ་འོངས་མེད། །
 བསྐྱེད་པ་དང་ནི་མ་བསྐྱེད་པ། །འདས་པ་དག་དང་ལྡན་པའང་མེད། །སྤྲོ་པ་
 མིན་དང་ཉེས་སྤྲོད་དང་། །འཆལ་བའི་རྒྱལ་བྱིས་ལས་དེའི་ལམ། །བར་མ་དོར་
 གནས་སེམས་ཞན་པས། །བྱེད་ན་རྣམ་རིག་ཉིད་དང་ལྡན། །རྣམ་རིག་བཏང་དང་མ་
 སྐྱེས་པའི། །འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམ་རིག་མིན། །བསམ་གཏན་ལས་སྐྱེས་བསམ་
 གཏན་གྱི། །ས་ཉིད་ཀྱིས་འཕྲོ་བ་ཟག་མེད་ནི། །འཕགས་དེས་སོ་སོར་ཐར་ཞེས་པ། །
 གཞན་གྱི་རྣམ་རིག་བྱེད་སྒྲུལ་གྱིས། །རི་སྤྲོད་འཆོ་དང་ཉིན་ཞག་ཏུ། །སྤྲོ་པ་ཡང་དག་
 སྐྱང་བར་བྱ། །ཉིན་ཞག་པ་ཡི་སྤྲོ་མིན་མེད། །དེ་དེ་ལྟར་ནོད་མེད་ཅེས་གྲག །དམའ་
 བར་འདུག་སྐྱས་བསྐྱས་པ་ཡིས། །མི་བརྒྱན་ནམ་ནི་ནང་པར་དུ། །བསྐྱེན་གནས་ཡན་
 ལག་ཆང་བར་ནི། །ནང་པར་གཞན་ལས་ནོད་པར་བྱ། །རྒྱལ་བྱིས་ཡན་ལག་བག་
 ཡོད་པའི། །ཡན་ལག་བརྒྱལ་བྱགས་ཡན་ལག་སྟེ། །བཞི་གཅིག་དེ་བཞིན་གསུམ་རིམ་

བཞིན། །དེ་ཡིས་དྲན་ཉམས་དྲིགས་པར་འགྱུར། །གཞན་ལ་འང་བསྟེན་གནས་ཡོད་
 མོད་ཀྱི། །སྐབས་སུ་མ་སང་བ་ལ་མེད། །དགེ་བསྟེན་ཉིད་ཏུ་ཁས་གྲངས་པས། །སྒྲིམ་པ་
 བསྟན་པ་དགེ་སྤྲོད་བཞིན། །གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་སྒྲིམ་ཡིན་ན། །ལྷ་གཅིག་སྦྱོད་སྟགས་
 ཇི་ལྟ་བུ། །དེ་སྦྱང་བ་ལ་གསུངས་ཞེས་གྲག། རྒྱུད་ཏུ་ལ་སྟགས་ཡིད་ཇི་བཞིན། །གང་
 ཞིག་གསུམ་ལ་སྐབས་འགྲོ་དེ། །སངས་རྒྱས་དགེ་འདུན་བྱེད་པའི་ཆས། །མི་སྦྱོབ་པ་
 དང་གཉིས་ཀ་དང་། །ཕྱ་དན་འདས་ལ་སྐབས་སུ་འགྲོ། །ལྟགས་གཡེམ་ཤིན་ཏུ་སྦྱང་
 ཕྱིར་དང་། །སྦྱ་ཕྱིར་མི་བྱེད་ཐོབ་ཕྱིར་རོ། །སྒྲིམ་པ་ཇི་ལྟར་ཁས་གྲངས་བཞིན། །འཛོལ་
 གྱི་རྒྱུད་ལས་མ་ཡིན་ནོ། །བསྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་འདས་གྱུར་ན། །རྩན་ཏུ་ཐལ་བར་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ། །སྦྱོས་འགྱུར་ལས་གཞན་བསྐྱང་ཕྱིར་རོ། །
 འདོད་གཏོགས་ཐམས་ཅད་གཉིས་ཀ་དང་། །ད་ལྟར་དག་ལས་འཛོལ་པར་འགྱུར། །
 བསམ་གཏན་ཟག་མེད་སྒྲིམ་པ་ནི། །དངོས་དང་ཏུས་ནི་ཐམས་ཅད་ལས། །སྒྲིམ་པ་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལས། །ཡན་ལག་རྒྱ་ལ་དབྱེ་བ་ཡོད། །སྒྲིམ་པ་མིན་པ་ཐམས་
 ཅད་དང་། །ཡན་ལག་ཀུན་ལས་རྒྱས་མིན་ནོ། །སྒྲིམ་པ་མིན་པ་བྱ་བ་འཕམ། །ཁས་ལེན་པ་
 ལས་འཛོལ་པར་འགྱུར། །ལྷག་མའི་རྣམ་རིག་མིན་ཞིང་དང་། །ལེན་དང་གྲུས་པར་
 བྱེད་པས་འཛོལ། །བསྐྱབ་པ་སྤུལ་དང་ཤི་འཕོས་དང་། །མཆོད་གཉིས་དག་ནི་བྱང་བ་
 དང་། །རྩ་བ་ཆད་དམ་མཆོད་འདས་ལས། །སོ་སོར་ཐར་པའི་འདུལ་བ་གཏོང་། །ཁ་
 ཅིག་ལྟར་བར་འགྱུར་ལས་སྒྲ། །གཞན་དག་དམ་ཆོས་རྒྱབ་པ་ལས། །ཁ་ཆེ་རྣམས་ནི་
 བྱང་བ་ལ། །བྱ་ལོན་ནོར་བཞིན་གཉིས་སུ་འདོད། །བསམ་གཏན་གཏོགས་པའི་དགེ་བ་
 ནི། །ས་འཕོས་ཉམས་པ་དག་གིས་གཏོང་། །དེ་བཞིན་གཟུགས་མེད་གཏོགས་འཕགས་
 པ། །འབྲས་བུ་ཐོབ་སྤང་ཉམས་པ་ལས། །སྒྲིམ་མིན་སྒྲིམ་པ་ཐོབ་པ་དང་། །ཤི་དང་
 མཆོད་གཉིས་བྱང་བ་ལས། །བར་མ་ཤུགས་གྲང་བྱ་བ་དང་། །དོན་ཆེ་རྩ་བ་ཆད་པ་

ལས། །འདྲོད་གཏོགས་དགེ་བ་གཟུགས་མིན་ནི། །ཅ་ཆད་གོང་དུ་སྐྱེས་པ་ལས། །ཉོན་
 མོངས་པ་ཅན་གཟུགས་མིན་ནི། །གཉེན་པོ་སྐྱེས་པས་ནམས་ཉམས་འགྱུར། །ཟ་མ་མ་
 ཉིང་སྐྱ་མི་སྟན། །མཚན་གཉིས་མ་གཏོགས་མི་ནམས་ལ། །སྤྲོམ་མིན་སྤྲོམ་པ་འང་དེ་
 བཞིན་ནོ། །ལྟ་ལ་འང་མི་ནམས་ལ་གསུམ་མོ། །འདྲོད་དང་གཟུགས་སྐྱེས་ལྟ་ནམས་ལ། །
 བསམ་གཏན་སྐྱེས་ཡོད་ཟག་མེད་ནི། །བསམ་གཏན་བྱད་པར་འདུ་ཤེས་མེད། །སེམས་
 ཅན་མ་གཏོགས་གཟུགས་མེད་ན་འང་། །ལས་བདེ་མི་བདེ་དང་གཞན་ནི། །དགེ་དང་
 མི་དགེ་དང་གཞན་ཡིན། །བསོད་ནམས་བསོད་ནམས་མིན་མི་གཡོ། །བདེ་བ་ཚྱུང་
 འགྱུར་ལ་སོགས་གསུམ། །བསོད་ནམས་འདྲོད་ཁམས་དགེ་བའི་ལས། །མི་གཡོ་གོང་མ་
 ལས་སྐྱེས་པའི། །གང་ཕྱིར་ས་ནི་དེ་དག་ཏུ། །ལས་ནམས་སྤྲིན་ཕྱིར་མི་གཡོའི་ཕྱིར། །
 བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་བར་དགེ་བ། །བདེ་བ་ཚྱུང་འགྱུར་དེ་ཡན་ཆད། །སྟག་མིན་
 བདེ་མིན་ཚྱུང་འགྱུར་བ། །སྟག་བསམ་ཚྱུང་འགྱུར་འདིའི་མི་དགོ། །འོག་ན་འང་བར་མ་
 ཡོད་དོ་ཞེས། །ཁ་ཅིག་ཟེར་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར། །བསམ་གཏན་བྱད་པར་ནམ་སྤྲིན་ལས། །
 སྤྲ་ཕྱི་མེད་གསུམ་སྤྲིན་འདྲོད་ཕྱིར། །འོ་པོ་ཉིད་དང་མཚུངས་ལྡན་དང་། །དམིགས་པ་
 དང་ནི་ནམ་སྤྲིན་དང་། །མངོན་སུམ་དུ་ནི་གྱུར་པ་ལས། །ཚྱུང་འགྱུར་ནམ་པ་ལྟ་ཡིན་
 ནོ། །དེ་ཡང་ངེས་དང་མ་ངེས་དང་། །མཐོང་བའི་ཆས་ལ་སོགས་པ་ལ། །ཚྱུང་འགྱུར་
 ཕྱིར་ན་ངེས་ནམ་གསུམ། །ཁ་ཅིག་ལས་ནམ་ལྟ་ཞེས་ཟེར། །གཞན་དག་ཕྱ་ནི་བཞི་ཞེས་
 ཟེར། །གསུམ་གྱིས་རིགས་ནི་འཕེན་པར་བྱེད། །ཐམས་ཅད་ན་ནི་འཕེན་པ་བཞི། །
 དཔུལ་བ་ན་ནི་དགེ་བའི་གསུམ། །གང་ལས་འདྲོད་ཆགས་བྲལ་བརྟེན་པའི། །བྱིས་པ་
 དེར་སྐྱེས་ཚྱུང་མི་བྱེད། །འཕགས་པ་གཞན་དུ་འང་ཚྱུང་མི་བྱེད། །འདྲོད་ཅེའི་མི་བརྟན་
 པ་ཡང་མིན། །སྲིད་པ་བར་མ་འདྲོད་ཁམས་སྟ། །འཕེན་པ་ནམ་པ་ཉི་ཤུ་གཉིས། །དེ་ནི་
 མཐོང་ཆས་འབྲས་བྱ་ཡིན། །དེ་ནི་རིགས་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན། །ཉོན་མོངས་རབ་དང་

དག་པོ་དང་། ཡོན་ཏན་ཞིང་དང་རྒྱན་ཆགས་སུ། བྱས་པ་གང་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། །
 ས་མ་གསོད་གང་དེ་ངེས་སོ། །མཐོང་ཆོས་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་ལས། ཞིང་དང་བསམ་
 པའི་བྱད་པར་ལས། །ས་དེའི་འདྲིང་ཆགས་གཏན་བྲལ་ཕྱིར། །རྣམ་སྤྲིན་ངེས་པ་གང་
 ཡིན་པའོ། །གང་དག་འགོག་བྱམས་ཉོན་མོངས་མེད། །མཐོང་དང་དགྲ་བཙམ་འབྲས་
 ལངས་པ། །དེ་ལ་ཕན་གནོད་བྱས་པ་ཡི། །འབྲས་བུ་འབྲལ་བུ་མྱོང་བར་འགྱུར། །རྣམ་
 པར་རྟག་པ་མེད་པ་ཡི། །དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་ནི། །སེམས་ཀྱི་ཆོར་བ་ཁོ་ནར་
 འདྲོད། །མི་དགེ་བ་ནི་ལྷས་ཀྱི་ཡིན། །གཡེངས་པའི་སེམས་ནི་ཡིད་སེམས་ལ། །དེ་ནི་
 ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་སྟེས། །སྤྲལ་གནོད་མ་མཉམ་མུ་ངན་གྱིས། །སྤྲ་མི་སྤྲན་མིན་འདྲོད་
 ལྡན་རྣམས། །སྦྱོན་ཡོན་སྟིགས་མར་གསུངས་པ་ནི། །གཡོ་དང་ཞེ་སྤང་འདྲོད་ཆགས་
 སྟེས། །དཀར་ནག་ལ་སོགས་བྱེ་བྲག་གིས། །ལས་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ནོ། །མི་དགེ་
 གཟུགས་དང་འདྲོད་གཏོགས་པའི། །དགེ་བ་ཉིད་ནི་རིམ་བཞིན་བྱ། །གནག་དང་
 དཀར་དང་གཉིས་ཀའི་ལས། །དེ་བྱད་བྱེད་པ་བྲག་མེད་ཡིན། །ཆོས་བཟོད་འདྲོད་
 ཆགས་བྲལ་བ་ཡི། །བར་ཆད་མེད་ལམ་བརྒྱད་ཀྱི་གང་། །སེམས་པ་རྣམ་པ་བརྒྱ་གཉིས་
 དེ། །ནག་པོ་བྱད་པར་བྱེད་པའི་ལས། །དགྲ་པའི་སེམས་པ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་དཀར་
 ནག་བྱད་བྱེད་ཡིན། །དཀར་པོ་བསམ་གཏན་ཆགས་བྲལ་བའི། །བར་ཆད་མེད་ལམ་
 སྟེས་ཐ་མས། །གཞན་ནི་དཔྱལ་བ་མྱོང་འགྱུར་དང་། །འདྲོད་གཞན་མྱོང་འགྱུར་གཉིས་
 སུ་རིག། །གཞན་ནི་མཐོང་བས་སྤང་བྱ་གནག། །འདྲོད་པ་ལས་སྟེས་གཞན་དཀར་
 གནག། །མི་སྦྱོབ་ལྷས་ངག་ལས་ཡིད་ཉིད། །ཐུབ་པའི་གསུམ་སྟེ་གོ་རིམས་བཞིན། །
 ལེགས་སྤྱད་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ནི། །གཙང་བྱེད་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ནོ། །ལྷས་ཀྱི་ལ་
 སོགས་མི་དགེ་བ། །ཉིས་པར་སྤྱད་པ་གསུམ་བུ་འདྲོད། །བརྒྱབ་སེམས་ལ་སོགས་ལས་
 མིན་ཡང་། །ཡིད་ཀྱི་ཉིས་སྤྱད་རྣམ་གསུམ་མོ། །བརྒྱག་པ་ལེགས་པར་སྤྱད་པ་ཡིན། །དེ་

ལས་ཆེ་ཡོང་བསྐྱུས་ནས་ནི། །དགེ་དང་མི་དགེ་ཅི་རིགས་པར། །ལས་ཀྱི་ལམ་ནི་བརྩུར་
 གསུངས་སོ། །མི་དགེ་བྱུག་ནི་རྣམ་རིག་མིན། །གཅིག་རྣམ་གཉིས་ས་དེ་དག་ཀྱང་། །
 བྱེད་ན་དགེ་བ་བརྩན་རྣམ་གཉིས། །ཉིང་འཛིན་ལས་སྦྱེས་རྣམ་རིག་མིན། །ཉེར་
 བསྐྱུས་རྣམས་ནི་རྣམ་རིག་བྱེད། །རྣམ་རིག་བྱེད་མིན་འགྱུར་བའམ། །མ་ཡིན་བརྒྱུག་
 པ་མཆུག་ཡིན་ནོ། །སྦྱར་བ་ཅ་བ་གསུམ་ལས་སྦྱེས། །དེ་ཡི་མཆུག་སྐོག་ལས་བྱུང་
 བྱིར། །བརྩུབ་སེམས་སྐོག་ཅ་གསུམ་ལས་སྦྱེས། །དགེ་བ་སྦྱར་དང་མཆུག་བཅས་
 རྣམས། །ཆགས་ལྡང་གཏི་ལྷག་མེད་ལས་སྦྱེས། །གསོད་དང་གཞོད་སེམས་ཆོག་རྩལ་
 པོ། །ཞེ་སྤང་གིས་ནི་མཐར་ཕྱིན་བྱེད། །ལྷག་གཡེམ་བརྩུབ་སེམས་མ་བྱིན་ལེན། །ཆགས་
 པ་ཡིས་ནི་རྫོགས་པར་བྱེད། །ལྷག་པར་ལྷ་བ་གཏི་ལྷག་གིས། །ལྷག་མ་གསུམ་གྱིས་
 རྫོགས་པར་འདོད། །གཞི་ནི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སྦྱང་དང་། །མིང་དང་གཟུགས་ནི་མིང་
 ཡིན་ནོ། །སྤང་དང་མཉམ་དུ་ཤི་བ་ལ། །དངོས་མེད་ལུས་གཞན་སྦྱེས་བྱིར་རོ། །དམག་ལ་
 སྐོགས་པར་དོན་གཅིག་བྱིར། །ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་པོ་བཞིན་ལྟན། །སྐོག་གཅོད་པ་ནི་
 བསམས་བཞིན་དུ། །མ་ཞོར་བར་ནི་གཞན་གསལ་པའོ། །མ་བྱིན་ལེན་པ་གཞན་གྱི་
 རོར། །མཐུ་དང་འཇལ་བྱས་བདག་གིར་བྱེད། །བསྐྱོད་མིན་འགྲོ་བ་འདོད་པ་ཡིས། །
 ལྷག་པར་གཡེམ་པ་རྣམ་པ་བཞི། །རྩལ་ཆོག་འདུ་ཤེས་གཞན་སྦྱར་བའི། །ཆོག་དོན་
 མདོན་པར་གོ་བའོ། །མིག་རྣ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་། །གསུམ་གྱིས་ཉམས་སུ་སྦྱང་གང་
 དེ། །མཐོང་སྐྱོབ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། །རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ་རིམ་བཞིན་བཤད། །སྤུ་མ་
 ལ་རོལ་དབྱེ་བའི་བྱིར། །ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོག །ཆོག་རྩལ་པོ་ནི་མི་སྟན་
 པ། །ཉོན་མོངས་ཅན་ཀུན་གྱལ་པ་ཉིད། །གཞན་ནི་དེ་ལས་གཞན་ཉོན་མོངས། །ཁ་
 གསག་སྦྱང་དང་རྫོགས་གར་བཞིན། །བསྟན་བཅས་ངན་བཞིན་བརྩུབ་སེམས་ནི། །ལྷག་
 པས་གཞན་གྱི་རོར་ལ་ཆགས། །གཞོད་སེམས་སེམས་ཅན་ལ་སྤང་བ། །དགེ་དང་མི་

དག་མེད་ལྟ་བུ། ཁོག་པར་ལྟ་བུ་ཡིན་འདི་ལ། གསུམ་ལམ་བརྟན་ནི་ལས་ཀྱང་ཡིན། །
 མེད་པར་ལྟ་བུས་ཚ་བ་གཙང་། །འདྲིང་གཏོགས་སྒྲིམ་ནས་ཐོབ་པ་ནམས། །རྩུ་དང་
 འབྲས་ལ་སྦྱར་འདེབས་པས། །ཀུན་གྱིས་རིམ་གྱིས་མིའི་ནང་དུ། །སྒྲིམ་པ་བྱུང་མེད་
 གྱིས་གཙང་དོ། །ལྟ་སྦྱང་དེ་ནི་མི་ལྟ་བུ་པའོ། །མཆམས་ནི་ཐེ་ཆོམ་ཡོད་ལྟ་བུས། །
 མཆམས་མེད་བྱེད་པའི་འདི་ལ་མིན། །མི་དག་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དག་དང་། །སེམས་པ་
 ཅིག་ཅར་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་། །དག་བ་བརྩུ་ཡི་བར་དག་དང་། །གཅིག་དང་བརྒྱད་དང་
 ལྟ་དང་མིན། །དཔུལ་བ་ན་ནི་ཀྱལ་པ་དང་། །ཆོག་རྩལ་གནོད་སེམས་རྣམ་གཉིས་སོ། །
 བརྒྱུ་སེམས་ཡོག་ལྟ་ལྟ་བུས་སོ། །སྒྲིམ་སྦྱར་ན་གསུམ་ཡོད་དེ། །དེ་ན་བརྟན་པ་
 དངོས་སུ་ཡང་། །འདྲིང་པ་གཞན་ན་མི་དག་བརྩུ། །དག་བ་གསུམ་ནི་ཐམས་ཅད་ན། །
 རྟེན་དང་མངོན་དུ་ཐུར་སྒྲོ་ནས། །གཞུགས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་སེམས་ཅན། །རྟེན་པས་
 བརྟན་ཡོད་ལྟག་བྱས་ན། །མངོན་དུ་ཐུར་པའི་སྒྲོ་ནས་ཀྱང་། །དཔུལ་བཅས་སྒྲིམ་སྦྱར་
 མ་གཏོགས། །ཐམས་ཅད་བདག་པོ་རྩུ་མཐུན་དང་། །རྣམ་སྒྲིན་འབྲས་བུ་འབྱེན་པར་
 འདྲིང་། །སྦྱག་བསྐལ་ཕྱིར་དང་བསད་ཕྱིར་དང་། །གཟི་བྱིན་མེད་ཕྱིར་འབྲས་རྣམ་
 གསུམ། །ལྷན་དང་དག་ལས་ཆགས་ལས་སྒྲིམ། །ཁོག་འཆོ་སྦྱང་དཀའི་ཕྱིར་ཡོགས་ཤིག།
 བརྟན་ཏོག་ལ་ཏེ་ཡོ་བྱུང་ལ། །ཆགས་བསྐྱང་མདྲོ་དང་འགལ་ཕྱིར་མིན། །དྲིར་བཅས་
 སྦྱང་བའི་ལམ་དག་གི། །ལས་ནི་ལྟ་ཡི་འབྲས་བུར་བཅས། །དྲི་མེད་བཞི་ཡི་ཟག་བཅས་
 གཞན། །དག་དང་མི་དག་གང་ཡིན་པའང་། །ཟག་པ་མེད་པ་ལྟག་མ་དང་། །ལྷང་
 བརྟན་མིན་གང་གསུམ་གྱིས་སོ། །དག་བའི་དག་ལ་སྐྱེས་པ་ནི། །བཞི་དང་གཉིས་
 དང་དེ་བཞིན་གསུམ། །མི་དགའི་དག་སྐྱེས་གཉིས་དང་ནི། །གསུམ་དང་བཞི་སྟེ་རིམ་
 པ་བཞིན། །ལྷང་བརྟན་མིན་གྱི་དག་ལ་སྐྱེས། །དེ་དག་གཉིས་དང་གསུམ་དང་
 གསུམ། །འདས་པའི་ཐམས་ཅད་བཞི་ཡིན་ནོ། །བར་མ་ཡི་ནི་མ་འོངས་པའང་། །བར་

27

གངས་ཏེ་གོ་རིམས་བཞིན། །བསྐྱེདས་ངན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བཅས། །ཉོན་མོངས་ཅན་ཆོས་
 དྲི་མེད་དག། །ཀྱུ་ལོ་མ་འདུས་བྱས་དག་བཞེན་བྱ། །ཐར་པ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡིན། །ཆོས་
 མངོན་པའི་མངོད་ཀྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས། །ལས་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཞེ་གནས་
 བཞི་པའོ། །

སྤྱིད་པའི་ཙ་བ་ལྷ་རྒྱས་དུག །འདྲོད་ཆགས་དེ་བཞིན་ཁོང་ཁྱོད་དང་། །ང་རྒྱལ་མ་
 རིག་ལྟ་བ་དང་། །ཐེ་ཆོམ་ཡིན་ཏེ་དེ་དུག་ཀྱང་། །འདྲོད་ཆགས་དབྱེ་བས་བདུན་དུ་
 བཤད། །ཁམས་གཉིས་ལས་སྐྱེས་སྤྱིད་འདྲོད་ཆགས། །ཁ་ནི་ནང་དུ་བལྟས་ཕྱིར་དེར། །
 ཐར་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་ཕྱིར་བཤད། །ལྟ་བ་ལྷ་ཉེ་འཇིག་ཆོགས་དང་། །ལྷག་དང་
 མཐར་འཇིན་ལྟ་བ་དང་། །ལྟ་བ་དང་ནི་རྩལ་བྲིམས་དང་། །བརྒྱལ་ཞུགས་མཆོག་དུ་
 འཇིན་དང་བཅུ། །དེ་དག་བཅུ་དང་བདུན་བདུན་བརྒྱད། །ལྟ་བ་གསུམ་གཉིས་མ་
 གཏོགས་པ། །འདྲོད་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ། །མཐོང་བས་རིམ་བཞིན་སྤྱང་བར་
 བྱེད། །བཞི་ནི་བསྐྱེད་པས་སྤང་བྱ་ཡིན། །ཁོང་ཁྱོད་མ་གཏོགས་དེ་དག་ཉིད། །གཟུགས་
 ཁམས་གཟུགས་མེད་དེ་དང་འདྲ། །དེ་ལྟར་དགུ་བཅུ་བརྒྱད་དུ་འདྲོད། །སྤྱིད་ཅེ་ལས་
 སྐྱེས་བཅོད་པ་ཡིས། །གཞོམ་བྱ་མཐོང་བས་སྤང་བྱ་ཉིད། །ལྷག་སྐྱེས་མཐོང་དང་བསྐྱེད་
 གཉིས་ཀྱིས། །བཅོད་པས་གཞོམ་མིན་བསྐྱེད་ཁོ་ནས། །བདག་དང་བདག་གི་རྟག་ཆད་
 དང་། །མེད་དང་དམན་ལ་མཆོག་ལྟ་དང་། །རྒྱ་མིན་ལམ་མིན་དེར་ལྟ་བ། །དེ་དག་ལྟ་
 བ་ལྟ་ཡིན་ནོ། །དབང་སྤྱག་སོགས་རྒྱར་མངོན་ཞེན་པ། །བདག་རྟག་ཕྱིན་ཅི་ལྷག་པ་
 ཡིས། །རབ་དུ་འཇུག་པས་དེ་ཕྱིར་དེ། །སྤྱག་བསྐྱེད་མཐོང་བས་སྤང་བྱ་ཉིད། །ལྟ་བ་
 གསུམ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལྷག་བཞི་ཆན་ཕྱིན་ཅི་ལྷག་ཕྱིར་དང་། །དེས་རྟོགས་ཕྱིར་དང་སྐྱོ་
 འདྲོགས་ཕྱིར། །སེམས་དང་འདུ་ཤེས་དེའི་དབང་གིས། །ང་རྒྱལ་བདུན་ནམ་དགུ་
 གསུམ་པོ། །མཐོང་དང་བསྐྱེད་པས་ཟད་བྱ་བ། །བསྐྱེད་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་ནི། །

གསོད་སྒྲུགས་ཀྱན་ནས་དགེས་པའོ། །དེ་བཞིན་འཇིག་སྲིད་འཕགས་པ་ལ། །རྣམ་
 སྟགས་ངོ་སྟོམ་མི་འབྱུང་། །ལྟ་བུས་རྒྱས་པར་འབྱུར་ཕྱིར་རོ། །མི་དགེའི་འགྲོད་
 པའང་མ་ཡིན་ནོ། །སྐྱུག་བསྐྱལ་རྒྱ་མཐོང་སྤང་བྱ་བ། །ལྟ་དང་དེ་བཞིན་ཐེ་ཚོམ་དང་། །
 གང་དེ་ལྟན་ཅིག་མ་འདྲེས་པའི། །མ་རིག་གང་ཡིན་ཀྱན་ཏུ་འགོ། །དེ་དག་ལས་དགུ་
 ཞོང་ཏུ་དམིགས། །ལྟ་བ་གཉིས་པོ་མ་གཏོགས་སོ། །དེ་དག་དང་ནི་ལྟན་ཅིག་གང་། །
 འབྱུང་དེའང་ཀྱན་འགོ་ཐོབ་མ་གཏོགས། །འགོག་དང་ལམ་མཐོང་སྤང་བྱ་བ། །ལྟག་ལྟ་
 ཐེ་ཚོམ་དེ་དག་དང་། །ལྟན་དང་འབའ་ཞིག་མ་རིག་དང་། །དྲུག་ནི་ཟག་མེད་སྦྱོད་
 ཡུལ་ཅན། །རང་གི་ས་པའི་འགོག་པ་དང་། །ལམ་ནི་ཕན་ཚུན་རྒྱ་ཡིན་པས། །ས་དྲུག་
 ས་དགའི་ལམ་ནི་དེའི། །སྦྱོད་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །འདོད་ཆགས་མིན་ཉི་སྤང་
 བྱའི་ཕྱིར། །གནོད་མི་བྱེད་ཕྱིར་ཞེ་སྤང་མིན། །ཞི་དང་དག་དང་མཆོག་གྱུར་ཕྱིར། །ང་
 རྒྱལ་མ་ཡིན་མཆོག་འཇིན་མིན། །སྤ་རྒྱས་ཀྱན་ཏུ་འགོ་རྣམས་ནི། །དམིགས་པའི་སྒྲོ་
 བས་རང་གི་ས། །ཐམས་ཅད་ཏུ་ནི་རྒྱས་པར་འབྱུར། །ཀྱན་འགོ་མ་ཡིན་རང་རིས་སུ། །
 ཟག་མེད་གོང་མའི་ཡུལ་ཅན་མིན། །བདག་གིར་མ་བྱས་གཉེན་པོའི་ཕྱིར། །གང་ཞིག་
 གང་དང་མཚུངས་ལྟན་པ། །དེ་ནི་དེར་མཚུངས་ལྟན་སྒྲོ་ནས། །གོང་མ་ཐམས་ཅད་
 ལྷང་མ་བསྟན། །འདོད་ན་འཇིག་ཆོགས་ལྟ་བ་དང་། །མཐར་འཇིན་ལྟན་ཅིག་མ་རིག་
 པ། །ལྟག་མ་རྣམས་འདིར་མི་དགེ་བའོ། །འདོད་ན་འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁྱོད་དང་། །
 རྒྱངས་རྣམས་མི་དགེའི་རྩ་བ་ཡིན། །ལྷང་མ་བསྟན་པའི་རྩ་བ་གསུམ། །དེ་ནི་སྲིད་དང་
 མ་རིག་སྒྲོ། །རྣམ་གཉིས་མཐོར་འཇུག་ཕྱིར་དེ་ལས། །གཞན་མིན་བཞི་ཞེས་ཉི་འོག་པ། །
 དེ་དག་སྲིད་ལྟ་ང་རྒྱལ་རྒྱངས། །བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མ་རིག་ལས། །མགོ་གཅིག་
 དང་ནི་རྣམ་བྱེད་དང་། །དྲི་དང་གཞག་པར་ལྷང་བསྟན་པ། །འཆི་དང་སྦྱེད་དང་བྱུང་
 པར་འཕགས། །བདག་གཞན་ལ་སྟགས་ལྟ་བུ་ཡིན། །འདས་དང་ཉེར་གནས་འདོད་

རྣམ་པ་བརྒྱད། །ཁྱོད་དང་འཆབ་པའོ་འདྲོད་ཆགས་ཀྱིས། །རྩི་ཆ་མེད་ཤོད་མེར་ལྷ་
 བསྐྱར་། །འཆབ་པ་ཚོད་དོ་མ་རིག་ལས། །རྒྱགས་དང་གཉིད་དང་ཁྱེལ་མེད་དོ། །མེ་
 ཆོམ་ལས་འགྱོད་ཁྱོད་བ་དང་། །ཕྱག་དོག་ཁོང་ཁྱོད་ཀྱི་ལས་བྱུང་། །གཞན་ཡང་ཉན་
 མོངས་དྲི་མ་བྱུག །ལྷ་དང་གཡོ་དང་རྒྱགས་པ་དང་། །དེ་བཞིན་འཆོག་དང་འཁོན་
 འཛིན་དང་། །རྣམ་འཆོ་ལྷ་དང་རྒྱགས་པ་ནི། །འདྲོད་ཆགས་ལས་སྦྱོས་ཁོན་འཛིན་
 དང་། །རྣམ་འཆོ་ཁོང་ཁྱོད་ལས་སྦྱོས་སོ། །འཆོག་པ་ལྷ་བ་མཆོག་འཛིན་ལས། །གཡོ་ནི་ལྷ་
 བས་ཀྱན་ནས་བསྐྱར་། །དེ་ལས་རྩི་ཆ་མེད་པ་དང་། །ཁྱེལ་མེད་རྒྱགས་གཉིད་ཤོད་རྣམ་
 གཉིས། །དེ་ལས་གཞན་ནི་བསྐྱོམ་སྤང་བྱ། །རང་དབང་དེ་བཞིན་དྲི་མ་རྣམས། །འདྲོད་
 ན་མི་དགོ་རྣམ་གསུམ་ཉིད། །དེ་ཡན་ཆད་ནི་ལྷང་མ་བསྐྱར། །འདྲོད་དང་བསམ་
 གཏན་དང་པོ་ན། །གཡོ་ལྷ་ཆངས་པས་འདྲིད་བྱིར་རོ། །རྒྱགས་ཤོད་རྒྱགས་པ་ཁམས་
 གསུམ་ན། །གཞན་དག་འདྲོད་ཁམས་ལས་སྦྱོས་པ། །མཐོང་སྤང་བྱ་གཉིད་དང་རྒྱལ་
 བཅས། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ས་པ་ཡིན། །ཉེ་བའི་ཉན་མོངས་རང་དབང་ཡང་། །གཞན་
 ནི་རྣམ་ཤེས་བྱུག་ཉེན་ཅན། །བདེ་བ་དག་དང་འདྲོད་ཆགས་སུ། །མཚུངས་ལྡན་ཞི་
 སྤང་བསྐྱོག་པའོ། །མ་རིག་པ་དག་ཐམས་ཅད་དང་། །མེད་ལྷ་ཡིད་བདེ་སྤྱད་བསྐྱེལ་
 དང་། །ཡིད་མི་བདེ་དང་མེ་ཆོམ་མོ། །གཞན་ཡིད་བདེ་དང་འདྲོད་ལས་སྦྱོས། །བཏང་
 སྦྱོམས་དང་ཀྱན་ས་གོང་མ། །ས་རི་བཞིན་རྩ་རང་རང་དང་། །འགྱོད་དང་ཕྱག་དོག་
 ཁྱོད་བ་དང་། །རྣམ་འཆོ་ཁོན་རྩ་འཛིན་པ་དང་། །འཆོག་པ་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། །མེར་
 ལྷ་དག་ནི་བསྐྱོག་པ་ཡིན། །གཡོ་དང་ལྷ་དང་འཆབ་དང་གཉིས། །གཉིས་ཀ་དང་ལྡན་
 བདེ་དག་དང་། །རྒྱགས་པ་བཏང་སྦྱོམས་ཀྱན་རྩ་འགོ། །བཞི་པ་གཞན་ནི་ལྷ་དག་
 དང་། །འདྲོད་ན་སྤྱི་བ་རྣམས་མི་མཐུན་དང་། །ཟས་དང་བྱ་བ་གཅིག་པའི་བྱིར། །
 གཉིས་གཅིག་སྤང་པོ་གཞོད་བྱེད་དང་། །མེ་ཆོམ་བྱིར་ན་ལྷ་ཉིད་དོ། །དམིགས་པ་

ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། །དེ་ལ་དམིགས་པ་ཡང་དག་པར། །ཟད་དང་དམིགས་པ་
 སྤངས་པས་སོ། །གཉེན་པོ་སྦྱོས་པས་ཟད་པར་འགྱུར། །གཉེན་པོ་རྣམ་བཞི་སྤྱང་བ་
 དང་། །གཞི་དང་སྤྱི་ཉིད་རྣམ་པར་ནི། །སྤྱན་འབྱེན་ཞེས་བྱ་དམིགས་པ་ལས། །ཉོན་
 མོངས་པ་ནི་སྤང་བྱར་འདོད། །མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་མི་མཐུན་སྟོགས། །ཡུལ་རྣམ་ཆད་
 དང་དུས་ཀྱིས་ཏེ། །འབྱུང་དང་རྩལ་བྱིས་སྟོགས་དང་ནི། །དུས་གཉིས་རིང་བ་ཉོན་
 ལྟ་བུའོ། །ལན་ཅིག་ཏུ་ཟད་དེ་དག་གི། །བྲལ་བའི་ཐོབ་པ་ཡང་དང་ཡང་། །གཉེན་པོ་
 སྦྱོས་དང་འབྲས་ཐོབ་དང་། །དབང་པོ་རྣམ་པར་འཕེལ་རྣམས་སུ། །ཡོངས་སུ་ཤེས་
 དགུ་འདོད་པ་ན། །དང་པོ་རྣམ་གཉིས་ཟད་ལ་གཅིག་གཉིས་ཟད་པ་ནི་དེ་གཉིས་སོ། །
 དེ་བཞིན་གང་མའི་དེ་གསུམ་ཉིད། །ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་གཞན་གསུམ་སྟེ། །ཐ་མའི་ཆ་
 དང་མཐུན་གཟུགས་དང་། །ཟག་པ་ཀུན་ཟད་དུག་བཟོད་འབྲས། །ལྷག་མ་རྣམས་ནི་
 ཤེས་པའི་ཡིན། །མི་སྟོགས་མེད་འབྲས་ཐམས་ཅད་དོ། །བསམ་གཏན་རྣམས་ཀྱི་ལྷའམ་
 བརྒྱད། །ཉེ་བར་བསྟོགས་པའི་གཅིག་ཡིན་ཏེ། །གཟུགས་མེད་དངོས་གཞི་གསུམ་གྱི་
 ཡང་། །ཐམས་ཅད་འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་ཡིན། །འཇིག་རྟེན་པའི་གཉིས་རྗེས་ཀྱི་ཡང་། །
 ཆོས་ཤེས་པའི་ནི་གསུམ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྟོགས་མཐུན་གྱི་དུག་དང་ལ། །བྲལ་བའི་ཐོབ་
 པ་ཟག་མེད་དང་། །སྤྱི་ཅེ་ཉམས་པར་བྱས་པ་དང་། །རྒྱ་གཉིས་ཀུན་ཏུ་བཅོམ་པའི་
 ཐྱིར། །ཡོངས་ཤེས་ཁམས་ལས་འདས་པ་ལས། །གཅིག་མིན་མཐོང་ལ་གནས་པ་ནི། །ལྷ་
 ཡི་བར་དང་ཡང་དག་ལྟར། །བསྟོམ་ལ་གནས་པ་དུག་གམ་ནི། །གཅིག་གམ་ཡང་ན་
 གཉིས་དང་དོ། །ཁམས་ལས་འདོད་ཆགས་བྲལ་བ་དང་། །འབྲས་སུ་ཐོབ་ཐྱིར་དེ་དག་
 བསྟོམས། །ལ་ལ་གཅིག་གཉིས་ལྷ་དང་དུག་ །གཏོང་སྟེ་འཐོབ་པ་ལྷ་མིན་ནོ། །ཆོས་
 མངོན་པའི་མངོད་ཀྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས། །སྤྱ་རྒྱས་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་གནས་ལྷ་
 པའོ། །

བདེན་པ་མཐོང་དང་བསྐྱེམས་པ་ལས། ཉེན་མོངས་སྤངས་པ་ཞེས་བཤད་པ། །
 བསྐྱེམ་པའི་ལམ་ནི་ནམ་གཉིས་ཏེ། མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བཀ་པ་མེད། བདེན་པ་དག་ནི་
 བཞིར་བཤད་དོ། ལྷག་བསྐལ་ཀྱན་འབྱུང་དེ་བཞིན་དུ། འགོག་དང་ལམ་སྟེ་དེ་ལྟར་
 བ། ཇི་དག་ཇི་ལྟར་མངོན་རྟོགས་རིམ། ཡིད་འོང་ཡིད་དུ་མི་འོང་དང་། ཇི་ལས་
 གཞན་བཀ་བཅས་ནམས་ཉིད། ལྷག་བསྐལ་ཉིད་གསུམ་ལྟར་པའི་ཕྱིར། ཅི་རིགས་མ་
 ལུས་ལྷག་བསྐལ་ལོ། ཀའ་ལ་བཅོམ་དང་སྒྲ་ཡིས་གཞན། བསལ་ན་དེ་སྒྲ་མི་འབྱུག་
 པ། བུམ་ཚུ་བཞིན་དུ་ཀྱན་རྫོབ་དུ། ཡོད་དེ་དོན་དམ་ཡོད་གཞན་ནོ། ཚུལ་གནས་
 ཐོས་དང་བསམ་ལྟར་པས། བསྐྱེམ་པ་ལ་ནི་རབ་དུ་སྦྱར། ཐོས་སྒྲགས་ལས་བྱུང་སྒྲ་
 ནམས་ནི། མིང་དང་གཉིས་ཀ་དོན་ཡུལ་ཅན། བསྐྱེམ་གཉིས་ལྟར་ཆོག་མི་ཤེས་དང་།
 འདྲ་ཆེན་ཅན་ལ་མ་ཡིན་ནོ། རྟེན་ལ་ཡང་སྟེན་ཆོག་མི་ཤེས། མ་རྟེན་ལ་འདྲ་
 འདྲ་ཆེན་ཅན། བསྐྱེམ་པ་དེ་ཡི་གཉེན་པོ་དག་ཇི་གཉིས་ཁམས་གསུམ་གཏོགས་ཀྱི་
 མེད། མ་ཆགས་འཕགས་རིགས་དེ་དག་ལས། གསུམ་ནི་ཆོག་ཤེས་བདག་ཉིད་དོ། །
 གསུམ་གྱིས་ཚུལ་བསྟན་ཐ་མས་ལས། སྟེན་པ་སྟེ་བའི་གཉེན་པོའི་ཕྱིར། བདག་གིར་
 བདག་འཛིན་དངོས་འདྲ་པ། ཇི་ཡི་དུས་དང་གཏན་ཞིའི་ཕྱིར། ཇི་ལ་འབྱུག་པ་མི་
 ལྷག་པ། འབྱུགས་རྩལ་འབྱུང་བ་དུན་པ་ཡིས། འདྲ་ཆགས་ནམ་རྟོག་ལྷག་ནམས་
 སོ། ཀའ་དུས་ཆགས་བཅས་ཐམས་ཅད་ལ། དུས་པ་རྒྱ་མཚའི་བར་དུ་ནི། སྒྲ་ཞིང་
 ལྷུང་པས་ལས་དང་པོ། ཀའ་དུས་ནས་ནི་ཐོད་བྱེད་བར། བཏང་བས་སྦྱང་བ་བྱས་
 པར་བཤད། སྦྱོན་མའི་བར་དུ་སེམས་འཛིན་པས། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྫོགས་པ་ཡིན། །
 མི་ལྷག་མ་ཆགས་ས་བཅུ་དང་། འཕྲིགས་པ་འདྲ་སྤང་མི་སྦྱེད་དོ། འབྱུགས་རྩལ་
 དཔུགས་འབྱུང་དུན་པ་ནི། ཤེས་རབ་ས་ལྷ་སྦྱོང་ཡུལ་རྒྱུད། འདྲ་ཆེན་ཕྱི་པའི་མ་
 ཡིན་ནོ། བཟང་ལ་སྐགས་པ་ནམ་པ་དུག འབྱུགས་རྩལ་དཔུགས་འབྱུང་གང་ལས་

ལུས། །སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་མ་བྱེད་པ་ལོ། །རྒྱ་མཐུན་ལས་བྱུང་འོག་མ་ཡི། །ཡིད་གྱིས་དེ་
 གཉིས་མ་རྟོགས་སོ། །ཞི་གནས་བྱུང་པར་གྱུར་པ་ཡིས། །དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བསྐྱེམ་
 པར་བྱ། །ལུས་ཚར་སེམས་དང་ཚས་རྣམས་ལ། །མཚན་ཉིད་གཉིས་སྤྱོད་ངས་བརྟགས་
 པས། །ཤེས་རབ་ཐོས་སྒྲགས་ལས་བྱུང་བའོ། །གཞན་ནི་འབྲེལ་དང་དམིགས་པ་ལས། །
 རིམ་ནི་རི་ལྟར་སྒྲུབ་བཞིན། །ཕྱིན་ཅི་ལྷག་གི་གཉེན་པོར་བཞི། །དེ་ནི་ཚས་དྲན་ཉེར་
 གཞག་པ། །སྤྱི་ལ་དམིགས་པ་ལ་གནས་ཏེ། །དེ་དག་ལ་ནི་མི་རྟག་དང་། །སྤྱག་བསྐྱེལ་
 རྟོང་བདག་མེད་པར་ལྟ། །དེ་ལས་རྩོལ་བར་གྱུར་པ་འབྱུང་། །དེ་ནི་བདེན་བཞིན་སྤྱིད་
 ལུལ་ཅན། །རྣམ་པ་བརྒྱ་དྲུག་རྩོལ་ལས། །ཆེ་མོ་དེ་ཡང་དེ་དང་འདྲ། །གཉིས་ཀ་ཚས་
 གྱིས་རྣམ་པ་གཏོང། །གཞན་དག་གིས་ཀྱང་འཕེལ་བར་བྱེད། །དེ་ལས་བཟོད་པ་གཉིས་
 དེ་བཞིན། །ཐམས་ཅད་ཚས་གྱིས་འཕེལ་བར་བྱེད། །ཆེན་པོ་འདོད་གཏོགས་སྤྱག་
 བསྐྱེལ་ལུལ། །དེ་ནི་སྐད་ཅིག་གཅིག་དེ་བཞིན། །ཚས་མཚག་ཐམས་ཅད་ཤུང་པོ་ལྟ། །
 ཐོབ་པ་མ་གཏོགས་དེ་ལྟར་ན། །ངས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་རྣམ་པ་བཞི། །བསྐྱེམས་བྱུང་མི་
 ལྷོགས་མེད་པ་དང་། །བྱུང་པར་བསམ་གཏན་ས་པའོ། །གཉིས་ནི་འོག་ན་འང་ཡོད་
 པའམ། །འདོད་རྟེན་ཚས་མཚག་བྱུང་མེད་གྱིས། །གཉིས་ཀའི་རྟེན་ཅན་འཐོབ་པར་
 འབྱུར། །འཕགས་པས་དེ་དག་ས་པོར་ནས། །གཏོང་ངོ་འཕགས་མིན་འཆིབས་སོ། །
 དང་པོ་གཉིས་ཡོངས་ཉམས་པས་ཀྱང་། །དངོས་གཞིས་དེ་ཉིད་ལ་བདེན་མཚོང་། །
 རྣམ་པར་ཉམས་ཆེ་སྒྲུབ་མེད་འཐོབ། །ཉམས་པ་གཉིས་ནི་མི་ལྟན་པ། །ཆེ་མོ་ཐོབ་པ་
 ཅ་མི་འཆད། །བཟོད་ཐོབ་ངན་སོང་མི་འགྲོའོ། །གཉིས་སྤྱོད་རིགས་ལས་བསྐྱེལ་ནས་
 ནི། །སངས་རྒྱས་སྤྱོད་འབྱུར་གཞན་གསུམ་ཡང་། །སྟོན་དང་བཤེ་ཅུ་བྱང་ཆུབ་བར། །
 བསམ་གཏན་མཐའ་རྟེན་གཅིག་ལ་ཀྱན། །དེ་ཡི་སྟོན་དུ་ཐར་ཆ་མཐུན། །ལྟར་བར་
 སྤྱིད་པ་གསུམ་གྱིས་ཐར། །ཐོས་བསམས་ལས་བྱུང་ལས་གསུམ་མོ། །མི་ཡི་ནང་ནས་

མཐ་མི་སྒྲོབ་ལྟ། །དེ་ནི་དག་བཅོམ་ཐམས་ཅད་ལ། །དག་སྒྲོང་ཚུལ་ནི་དྲི་མེད་ལམ། །
 །འབྲས་བུ་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས། །དེ་དག་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་དགུའ། །སྒོལ་ལམ་ཟད་པ་
 །ནམས་དང་བཅས། །འབྲས་བུ་བཞིར་ནམ་གཞག་པ་ནི། །རྒྱ་ལྗང་དག་ནི་སྤྱིད་ཕྱིར་རྟ། །
 །འབྲས་ལ་སྒྲོན་ལམ་བཏང་བ་དང་། །གཞན་སྐོབ་པ་དང་ཟད་བསྐྱམས་དང་། །ཤེས་པ་
 །བརྒྱད་ཚན་སྐོབ་པ་དང་། །ནམ་པ་བརྒྱ་དྲུག་སྐོབ་པའོ། །འཇིག་རྟེན་པ་ཡིས་སྐོབ་
 །འབྲས་ནི། །བསྐྱེད་དང་ཟག་མེད་སྐོབ་འཇིག་ཕྱིར། །དེ་ཉིད་ཆངས་ཚུལ་ཆངས་པ་ཡི། །
 །འཁོར་ལོ་ཆངས་པས་བསྐྱར་ཕྱིར་རྟ། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མཐོང་བའི་ལམ། །ལྟར་བར་
 །འགྲོ་སོགས་རྩེབས་སོགས་ཀྱིས། །འདྲིང་པར་གསུམ་འཐོབ་ཐ་མ་ནི། །གསུམ་དུའོ་གོང་
 །ན་མཐོང་ལམ་མེད། །མི་སྒྲོལ་ལས་འདིར་ཚུལ་ཞིང་། །དེ་མཐར་ཕྱིན་ཞེས་འབྲུང་
 །ཕྱིར་རྟ། །དག་བཅོམ་དྲུག་འདྲིང་དེ་དག་ལས། །ལྗང་ནི་དད་པས་མོས་ལས་སྒྲེས། །དེ་
 །དག་ནམ་གྲོལ་དུས་དང་སྒྲུར། །མི་གཡོའི་ཆོས་ཅན་མི་གཡོ་བ། །དེ་ཕྱིར་དེ་དུས་མི་
 །སྒྲུར་གྲོལ། །དེ་ནི་མཐོང་སྐོབ་རྒྱ་ལས་བྱུང་། །ཁ་ཅིག་དང་པོ་ནས་དེའི་རིགས། །ཁ་ཅིག་
 །སྒྲུངས་པ་ལས་བྱུར་ཏོ། །བཞི་ནི་རིགས་ལས་ལྷ་འབྲས་ལ། །ཉམས་འཇུག་དང་པོ་ལས་
 །མ་ཡིན། །སྒྲོབ་དང་འཕགས་མིན་རིགས་དྲུག་ལྟན། །མཐོང་བ་ལ་ནི་འཕོ་བ་མེད། །
 །སྐོབ་དང་མ་སྐོབ་ཉེར་སྒྲུད་ལས། །ཡོངས་ཉམས་ནམ་པ་གསུམ་ཞེས་བྱ། །སྒྲོན་ལ་ཐ་མ་
 །མི་གཡོ་ལ། །བར་མའང་གཞན་ལ་ནམ་གསུམ་མོ། །འབྲས་ལས་ཉམས་པ་འཆི་བ་མེད། །
 །བྱ་བ་མ་ཡིན་དེ་མི་བྱེད། །མི་གཡོ་ནམ་གྲོལ་བར་ཆད་མེད། །ལམ་དགུའོ་ཤིན་ཏུ་
 །བརྟེན་ཕྱིར་རྟ། །མཐོང་བས་སྐོབ་ལ་རེ་རེའོ། །ཟག་མེད་མི་ཡི་ནང་དུ་འཕེལ། །མི་སྒྲོབ་
 །ས་དགུ་ལ་བརྟེན་ཏེ། །སྒྲོབ་པ་དྲུག་ལ་གང་གི་ཕྱིར། །འཕེལ་བ་འབྲས་བུ་བྱུང་པར་
 །ཅན། །བཏང་སྟེ་འབྲས་བུ་སྐོབ་པར་འཇུག། །སངས་རྒྱས་གཉིས་དང་ཉན་སྐོས་
 །བདུན། །དེ་དག་དབང་པོ་ནམ་དགུ་ཅན། །གང་ཟག་བདུན་པོ་སྒྲུར་བ་དང་། །དབང་

སྒྲུལ་ལྟུག་ནམ་གྲོལ་དང་། གཉིས་ཀས་བྱས་པའི་དེ་དག་དྲུག འདི་ལྟར་ལམ་
 གསུམ་ལ་གཉིས་གཉིས། འགྲོག་ཐོབ་གཉིས་ཀ་ལས་ནམ་གྲོལ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཅིག་
 ཤོས་སོ། སྒྲུལ་ལྟུག་དབང་སྔ་འབྲས་ནམས་ཀྱིས། སྒྲོབ་པ་ཡོངས་སྒྲོགས་ཞེས་
 བྱའོ། གཉིས་ཀྱིས་མི་སྒྲོབ་ཡོངས་སྒྲོགས། མདྲོར་ན་ལམ་ནི་ནམ་བཞི་སྟེ། བྱང་
 པར་ཅན་དང་ནམ་གྲོལ་དང་། བར་ཆད་མེད་དང་སྦྱར་ཞེས་བྱ། བསམ་གཏན་དག་
 གི་ལམ་ནམས་སྟེ། ས་གཞན་དག་ནི་དཀའ་བ་ཡིན། སྒྲོ་རྒྱལ་མདྲོན་ཤེས་བྱལ་བ་སྟེ། ཅིག་
 ཤོས་ཀྱི་ནི་མདྲོན་ཤེས་ལྷུར། ཟུང་དང་མི་སྦྱེ་ཤེས་པ་ནི། བྱང་རྒྱལ་དེ་དང་
 མཐུན་ཉིད་བྱིར། སྒུམ་རྩ་ཆ་བདུན་དེའི་སྒྲོགས་མཐུན། མིང་གི་སྒྲོ་ནས་རྣམས་སྒྲུབ་བྱུ།
 དད་དང་བཙུན་འགྲུས་དྲན་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཉིང་འཛིན་བཏང་སྒྲུལ་དགལ། རྟོག་
 དང་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ཤེས་རབ་སྟེ། བཙུན་འགྲུས་
 ཡང་དག་འཛིག་ཅེས་བྱ། རྩུ་འབྲུལ་ཀླང་པ་ཉིང་འཛིན་རྟོ། གཙ་པ་སྒྲུལ་པ་དེ་དག་
 ནི། སྦྱར་བྱང་ཡོན་ཏན་ཀྱང་ཀྱང་ཡིན། རྩེ་ཆན་བདུན་ནི་གོ་རིམས་བཞིན། ལས་ནི་
 དང་སྔ་པ་དག་དང་། རེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་ནམས་དང་ནི། བསྒྲུལ་དང་མཐོང་ལ་
 རབ་ཏུ་བྱེ། བྱང་རྒྱལ་ཡན་ལག་ལམ་ཡན་ལག ཟུག་པ་མེད་གཞན་ནམ་གཉིས་སོ། བསམ་
 གཏན་དང་སྔ་ན་ཐམས་ཅད། མི་སྒྲོགས་མེད་ན་དགའ་མ་གཏོགས། གཉིས་པ་
 ན་ནི་རྟོག་མ་གཏོགས། གཉིས་ན་དེ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ། བསམ་གཏན་བར་ནའང་
 གཟུགས་མེད་པ། གསུམ་ནའང་དེ་དང་རྒྱལ་ཡན་ལག བྱང་རྒྱལ་དང་ནི་ལམ་ཡན་
 ལག མ་གཏོགས་འདྲོད་ཁམས་སྤིང་ཅེ་ན། བདེན་གསུམ་མཐོང་ན་རྒྱལ་ཁྲིམས་
 དང་། རྟོག་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་འཛོལ། ལམ་མདྲོན་རྟོགས་ན་སངས་རྒྱས་དང་། རེ་
 ཡི་དགེ་འདུན་དག་ལ་ཡང་། རྟོགས་བདེན་གསུམ་དང་རང་སངས་རྒྱས། བྱང་རྒྱལ་
 སེམས་དཔའི་ལམ་ཡིན་ནོ། རྣམས་སྒྲུག་གཉིས་ཉི་དད་པ་དང་། རྒྱལ་ཁྲིམས་དྲི་མ་མེད་

པ་ཡིན། །བཅིངས་མྱིར་སློབ་པའི་ཡན་ལག་རྒྱ། །རྣམ་གྲོལ་མ་བཤད་དེ་རྣམ་གཉིས། །
 ཉན་མོངས་བཅའ་པ་འདུས་མ་བྱས། །མོས་པ་འདུས་བྱས་ཡན་ལག་ནི། །དེ་ཡིན་དེ་
 ཉིད་རྣམ་གྲོལ་གཉིས། །བྱང་ཆུབ་ཇི་སྐད་བཤད་ཅེས་པ། །མི་སློབ་སེམས་ནི་སྐྱེ་འབྱུར་
 བ། །སློབ་པ་ལས་ནི་རྣམ་གྲོལ་འབྱུར། །འགག་པར་འབྱུར་བའི་ལམ་གྱིས་ནི། །དེ་ཡི་
 སློབ་པ་རབ་རྒྱ་སྤང་། །འདུས་མ་བྱས་ཉིད་ཁམས་ཞེས་བྱ། །འདྲིང་ཆགས་ཀྱན་ཟད་
 འདྲིང་ཆགས་བྲལ། །སྤངས་པའི་ཁམས་ནི་གཞན་དག་གོ། །འགོག་པའི་ཁམས་ཞེས་བྱ་
 བ་གཞི། །ལྷག་བསྐལ་རྒྱ་བཟོད་ཤེས་རྣམས་གྱིས། །ཡིད་འབྱུང་གང་གིས་སྤང་འབྱུར་
 བ། །ཀྱན་གྱི་འདྲིང་ཆགས་འབྲལ་བར་འབྱུར། །དེ་ལྟར་ན་ནི་ཐུ་བཞི་སྤྲིད། །ཆོས་
 མངོན་པའི་མངོད་ཀྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས། །ལམ་དང་གང་ཟག་བསྟན་པ་ཞེས་་་
 བྱ་བ་སྟེ་གནས་དུག་པའོ། །

དྲི་མེད་བཟོད་རྣམས་ཤེས་པས་མིན། །ཟད་དང་མི་སྐྱེའི་སྒྲ་ལྟ་མིན། །དེ་ལས་
 གཞན་འཕགས་སྒྲོ་གཉིས་ཀ། །གཞན་ཤེས་དུག་ནི་ལྟ་བའང་ཡིན། །ཤེས་པ་ཟག་བཅས་
 ཟག་པ་མེད། །དང་པོ་ཀྱན་རྫོབ་ཅེས་བྱའོ། །ཟག་མེད་རྣམ་གཉིས་ཆོས་དང་ནི། །རྗེས་
 ལུ་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན། །ཀྱན་རྫོབ་ཡུལ་ནི་ཐམས་ཅད་དོ། །ཆོས་ཞེས་བྱ་བའི་སྦྱོད་ཡུལ་
 ནི། །འདྲིང་ལྷག་བསྐལ་སྐྱེས་རྗེས་ཤེས་པའི། །སྦྱོད་ཡུལ་གང་མའི་ལྷག་བསྐལ་
 སྐྱེས། །དེ་དག་ཉིད་བདེན་བྱེ་བྲག་གིས། །བཞི་སྟེ་རྣམ་བཞི་དེ་དག་ནི། །མི་སྐྱེ་བ་དང་
 ཟད་པར་ཤེས། །དེ་གཉིས་དང་པོར་སྐྱེས་པ་ནི། །ལྷག་བསྐལ་རྒྱ་རྗེས་ཤེས་པ་ཡིན། །
 བཞི་ལས་པ་རྩལ་སེམས་རིག་པ། །དེ་ནི་ས་དབང་གང་ཟག་འདས། །ཞིག་དང་མ་སྐྱེས་
 མི་རིག་གོ། །ཆོས་རྗེས་སྒྲོ་ཕྱོགས་ཕན་ཚུན་མིན། །ཉན་མོས་མཐོང་བའི་སྐད་ཅིག་
 གཉིས། །རིག་སྟེ་བསེ་ཅ་ལྟ་བུས་གསུམ། །ཁངས་རྒྱས་སྦྱར་བ་མེད་པར་ཀྱན། །ཟད་
 པར་ཤེས་པ་བདེན་རྣམས་ལ། །ཡོངས་ཤེས་ལ་སྐྱེས་པ་ངེས་པའོ། །ཡོངས་ཤེས་བྱར་

མེད་ཅེས་ལ་སོགས། །མི་སྤྱི་བ་ཡི་སྒྲོ་འདྲོད་དོ། །རང་བཞིན་དང་ནི་གཉེན་པོ་དང་། །
 རྣམ་པ་རྣམ་པ་སྦྱོད་ལྟལ་དང་། །སྦྱོར་དང་བྱ་བ་བྱས་ཉིད་དང་། །རྒྱ་རྒྱས་པ་ལས་བརྒུ་
 ཡིན་ནོ། །བསྐྱེད་པའི་ལམ་ལ་འགོག་པ་འཇམ། །ལམ་ལ་ཚོག་ཤེས་གང་ཡིན་དེ། །ཁམས་
 གསུམ་གྱི་ནི་གཉེན་པོ་ཡིན། །འདྲོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་རྗེས་མ་ཡིན། །ཚོས་ཤེས་པ་དང་
 རྗེས་སུ་ཤེས། །རྣམ་པ་བརྒུ་བྱས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱས་ནི། །དེ་བཞིན་གཞན་དུ་འང་རང་རང་གི། །
 བདེན་པའི་རྣམ་པས་བཞི་ཡིན་ནོ། །ཕ་རོལ་ཡིད་ཤེས་དྲི་མེད་ཀྱང་། །དེ་བཞིན་དྲི་མ་
 དང་བཅས་ནི། །ཤེས་བྱ་རང་གི་མཚན་ཉིད་རྣམ། །རྗེས་རེ་རེ་ཞིག་སྦྱོད་ལྟལ་ལོ། །ལྷག་
 མ་རྣམ་པ་བརྒུ་བཞི་ཅན། །སྦྱོར་དང་བདག་མེད་མ་གཏོགས་སོ། །དྲི་མེད་བརྒུ་བྱས་
 གཞན་རྣམ་མེད། །གཞན་ཡིད་ཅེས་པ་བསྐྱེད་བཅོས་ལས། །རྗེས་སུ་རྣམ་པ་བརྒུ་བྱས་
 གོ། །རྣམ་པ་ཤེས་རབ་དང་བཅས་པའི། །དམིགས་དང་བཅས་པས་འཛིན་པར་བྱེད། །
 ཡིད་པ་ཐམས་ཅད་གཟུང་བྱ་ཡིན། །དང་པོ་རྣམ་གསུམ་གཞན་རྣམས་དག། །དང་པོ་
 ས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ན། །བྱས་ན་ཚོས་ཤེས་བྱ་བ་དག། །རྗེས་ཤེས་བྱ་བ་དེ་བཞིན་
 བྱས་གཞན་ཡིད་ཤེས་པ་བསམ་གཏན་བཞི། །དེ་ནི་འདྲོད་དང་གཟུགས་རྟེན་ཅན། །
 ཚོས་ཤེས་བྱ་བ་འདྲོད་རྟེན་ཅན། །ཁམས་གསུམ་པ་ཡི་རྟེན་ཅན་གཞན། །འགོག་སྒོ་
 དུན་པ་ཉེར་གཞག་པ། །གཅིག་སྟེ་ཕ་རོལ་སེམས་སྒོ་ནི། །གསུམ་པོ་ལྷག་མ་བཞི་ཡིན་
 ནོ། །ཚོས་སྒོའི་སྦྱོད་ལྟལ་དག་ཡིན་ནོ། །ལམ་རྗེས་སྒོ་ཡི་དག་ཡིན་ནོ། །ལྷག་བསྐྱེད་རྒྱ་
 སྒོའི་གཉིས་ཡིན་ནོ། །བཞི་ཡི་བརྒུ་ཡིན་གཅིག་གི་མིན། །ཚོས་བརྒུ་དག་ནི་སྦྱར་བར་
 བྱ། །ཁམས་གསུམ་པ་དང་དྲི་མེད་ཚོས། །འདུས་མ་བྱས་རྣམས་གཉིས་གཉིས་སོ། །ཀྱན་
 རྒྱུ་གཅིག་སྤུས་རང་ཚོགས་ལས། །གཞན་ནི་བདག་མེད་ཉིད་རིག་འཕྱར། །ཟག་མེད་
 སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ། །ཆགས་ཅན་ཤེས་པ་གཅིག་དང་ལྷན། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ཡན་
 ཆད་ནི། །བཞི་ལ་རེ་རེ་འཕེལ་དང་ལྷན། །མཐོང་བའི་ལམ་ལ་བཟོད་པ་དང་། །ཤེས་པ་

ཇི་ལྟར་སྐྱེས་པ་ན་མས། །མ་འོངས་པ་འཛོལ་དེ་ཉིད་ལ། །རྗེས་གསུམ་ལ་ནི་ཀྱན་རྫོབ་
 ཀྱང་། །དེ་ཕྱིར་མངོན་རྟོགས་མཐའ་ཞེས་བྱ། །དེ་ནི་མི་སྐྱེའི་ཚས་ཅན་ཡིན། །རང་དང་
 འག་ས་འགྲག་པའི་མཐའ། །རང་བདེན་ནམ་ཅན་འབད་ལས་བྱུང་། །ཆགས་བཅས་
 བརྩ་བྱག་པ་ལ་བྱག །འདྲོད་ལས་ཆགས་དང་བྲལ་བས་བརྟན། །དེ་ཡི་གོང་མ་ཆགས་
 བཅས་ཀྱི། །བསྐྱམ་པའི་ལམ་ལ་བརྟན་འཛོལ་པོ། །ས་བརྟན་ལས་རྒྱལ་མངོན་ཤེས་
 དང་། །མི་གཡོ་འཛོལ་དང་སྤེལ་བསྐྱམ་པའི། །བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་དག་དང་། །
 གོང་མའི་གྲོལ་བའི་ལམ་བརྒྱད་ལའང་། །སྟོབ་པ་སྟུང་བའི་གྲོལ་བ་ལ། །ཤེས་པ་བྱག་
 དང་བརྟན་འཛོལ་བམ། །བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ལ་བྱག །དེ་བཞིན་སྤྲིད་ཅེ་ནམ་རྒྱལ་
 ལའང་། །ཟད་པ་ཤེས་པ་ལ་དགུའོ། །མི་གཡོ་བས་ནི་བརྩ་འཛོལ་པོ། །དེར་འཕོ་གྲོལ་
 བའི་ཐ་མ་ལའང་། །བཤད་པའི་ལྷག་མ་ལ་བརྒྱད་འཛོལ། །གང་ལས་ཆགས་བྲལ་བྱ་
 ཕྱིར་གང་། །ཐོབ་པ་དེར་ཡང་འོག་མའང་འཛོལ། །ཟད་པ་ཤེས་ལ་ཟག་བཅས་ཀྱང་། །
 ས་ཀྱན་རྫོན་རྟེན་མི་འཛོལ་པོ། །རྟེན་དང་བསྟེན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། །དགེ་བ་འདུས་བྱས་
 ཐོབ་པའོ། །གཉེན་པོ་དང་ནི་ཐག་བསྐྱང་བའི། །ཐོབ་པ་ཟག་དང་བཅས་པའི་ཡིན། །
 སངས་རྒྱས་ཚས་ནི་མ་འདྲེས་པ། །སྟོབས་ལ་སོགས་པ་བཙ་བརྒྱད་དོ། །གནས་དང་
 གནས་མིན་ཤེས་པ་བརྩ། །ལས་འབྲས་ལ་བརྒྱད་བསམ་གཏན་སོགས། །དབང་པོ་ཕྱིས་
 དང་ཁམས་ལ་ནི། །དགུའོ་ལམ་དག་ལ་བརྩའམ། །གཉིས་ནི་ཀྱན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཡིན། །
 ཟད་པ་བྱག་གམ་བརྩ་ཡིན་ནོ། །སྟོན་གནས་འཆི་འཕོ་སྐྱེ་བའི་སྟོབས། །བསམ་གཏན་
 དག་ན་ལྷག་མ་ནི། །ས་རྣམས་ཀྱན་ན་ཅི་ཡི་ཕྱིར། །འདི་སྟོབས་གང་ཕྱིར་ཐོགས་མི་
 མངའ། །སྟེ་ལ་སྤེད་མེད་བྱ་ཡི་སྟོབས། །གཞན་དག་ཆོགས་ན་སྤང་ཆེན་སོགས། །བརྟན་
 རུས་སྐྱགས་པའི་སྟོབས་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་རིག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་དོ། །མི་འཇིགས་པ་ནི་ནམ་
 པ་བཞི། །རི་ལྟར་སྟོབས་ནི་དང་པོ་དང་། །བརྩ་བ་གཉིས་པ་བརྟན་པ་བཞིན། །བྱན་

དང་ཤེས་བཞིན་བདག་ཉིད་གསུམ། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཀུན་རྫོབ་སྒྲོ། །ཆོགས་དང་ནམ་
 པ་སྦྱད་ཡུལ་དང་། །མཉམ་པའི་ཕྱིར་དང་ཆེས་ཆེའི་ཕྱིར། །ཐ་དད་བྱ་བ་ནམ་པ་
 བརྒྱད། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཆོགས་དང་ནི། །ཆོས་སྒྲུ་འགྲོ་བའི་དོན་སྦྱད་པས། །
 མཉམ་པ་ཉིད་དེ་སྦྱ་ཆེ་དང་། །རིགས་དང་སྦྱ་བོང་ཆོད་ཀྱིས་མིན། །ཆོས་གཞན་སྦྱོབ་
 དང་ཐུན་མོང་ཡིན། །ཁ་ཅིག་སོ་སོའི་སྦྱོ་བོ་དང་། །ཉོན་མོངས་མེད་དང་སྦྱོན་ནས་
 ཤེས། །སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་མངོན་སོགས། །ཉོན་མོངས་མེད་པ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས། །བསམ་
 གཏན་མཐའ་ན་མི་གཡོའི་ཆས། །མིས་སྦྱེས་ཉོན་མོངས་འདྲོད་གཏོགས་པ། །མ་སྦྱེས་
 གཞིར་བཅས་སྦྱད་ཡུལ་ཅན། །སྦྱོན་ནས་ཤེས་པ་འང་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡི་དམིགས་པ་
 ཐམས་ཅད་དོ། །དེ་བཞིན་ཆོས་དོན་ངེས་ཆོག་དང་། །སྦྱོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག །
 གསུམ་ནི་གོ་རིམས་བཞིན་མིང་དང་། །དོན་དང་ངག་ལ་ཐོགས་མེད་ཤེས། །བཞི་པ་
 རིག་པ་ཐགས་ཐོགས་མེད། །མངོན་བརྗོད་ལམ་ལ་དབང་ཉིད་ལ། །དེ་ཡི་དམིགས་པ་
 དག་དང་ལམ། །ཤེས་པ་དགའའི་ས་ཐམས་ཅད། །ཡང་དག་དོན་རིག་བཅུ་འམ་བྱུག །དེ་
 བོ་ཀུན་ན་གཞན་ཀུན་རྫོབ། །ཆོས་རིག་འདྲོད་དང་བསམ་གཏན་ན། །ངག་ནི་འདྲོད་
 དང་དང་པོ་ན། །མ་ཆང་བར་ནི་དེ་ཐོབ་མེད། །བྱུག་པོ་དེ་དག་རབ་མཐའ་བས། །དེ་
 བོ་ནམ་བྱུག་བསམ་གཏན་མཐའ། །དེ་ནི་ས་ཀུན་གྱིས་མཐུན་བྱས། །འཕེལ་བའི་རབ་
 ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིན། །སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་སྦྱར་ལས་སྦྱེས། །རྩ་འབྱུལ་ན་བ་ཡིད་དང་
 བོ། །སྦྱོར་ཆེ་འཆི་འཕོ་སྦྱོ་བ་དང་། །ཟད་ཤེས་མངོན་བྱ་བྱ་བ་ཡི། །མངོན་ཤེས་ནམ་
 བྱུག་ནམ་གྲོལ་སྒྲོ། །བཞི་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་སྟེ། །སེམས་ལ་ཤེས་པ་ལྡ་ཡིན་ནོ། །ཟད་
 པའི་མངོན་ཤེས་སྦྱོབས་བཞིན་ནོ། །ལྡ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་དག་ན། །རང་དང་འོག་
 སའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན། །ཐོབ་བྱ་འདྲིས་པ་ཆགས་བྲལ་བས། །གསུམ་པ་བྲན་པ་ཉེར་
 གཞག་གསུམ། །དང་པོ་རྩ་འབྱུལ་ན་བ་མིག །མིག་དང་ན་བའི་མངོན་ཤེས་ནི། །ལྷང་

ཏུ་མ་བཏུན་ལྷག་ནམས་དག། །གསུམ་ནི་རིག་པ་སྟོན་མཐའ་སྟགས། །མ་རིག་པ་ནི་
 བསྐྱེད་ཕྱིར་རོ། །མི་སྒྲོལ་ཐ་མ་གཉིས་ནི་དེ་འི། །རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ཕྱིར་དེ་ཞེས་བྱ། །སྒྲོལ་ལ་
 འདྲོད་དེ་མ་རིག་དང་། །བཅས་རྒྱུད་ཕྱིར་ན་རིག་མ་བཤད། །དང་པོ་གསུམ་པ་རྒྱག་
 པ་ནི། །ཆོ་འབྲུལ་ནམས་ཡིན་བཏུན་པ་མཆོག་ །མི་འབྲུལ་ཕྱིར་དང་པོ་བཤད་པ་དང་། །
 ཡིད་འོང་འབྲས་ལ་སྦྱར་བྱེད་ཕྱིར། །རྩ་འབྲུལ་ཉིང་འཛིན་དེ་ལས་ནི། །སྐྱུ་དང་འགྲོ་
 བ་སྟོན་པ་ལ། །ཡིད་མཐུགས་འགྲོ་བ་གཞན་དག་ལ། །ཕྱིན་བྱེད་མས་པ་ལས་བྱང་
 ཡང་། །འདྲོད་པར་གཏོགས་པའི་སྐྱུ་པ་ནི། །ཕྱི་ཡི་སྐྱེ་མཆེད་བཞི་ནམ་གཉིས། །
 གཟུགས་གཏོགས་གཉིས་སྐྱུ་ལ་སེམས་དག་གིས། །དེ་དག་ཀྱང་ནི་བཅུ་བཞིའོ། །བསམ་
 གཏན་འབྲས་གཉིས་ནས་ལྡེ་བར། །རིམ་བཞིན་གོང་མ་ལས་སྐྱེས་མིན། །དེ་ཆེད་
 བསམ་གཏན་བཞིན་དེ་ནི། །དག་དང་རང་ལས་དེ་ལས་གཉིས། །རང་གི་ས་པས་སྐྱུ་
 པར་བྱེད། །སྐྱར་འཇུག་པ་ནི་འོག་མས་ཀྱང་། །སྟོན་མིན་སྐྱུ་པ་པོ་དང་བཅས། །ཕྱིན་
 གྱིས་བསྐྱབས་ནས་གཞན་འཇུག་ཕྱིར། །ཤི་བ་ལ་ཡང་ཕྱིན་བསྐྱབས་ཡོད། །མི་བཏུན་ལ་
 མེད་གཞན་དག་མིན། །དང་པོ་ཏུ་མས་གཅིག་ཡིན་ཏེ། །བྱང་བར་བྱུར་ནས་བསྐྱེད་
 པའོ། །བསྐྱེད་པས་སྐྱེས་པ་ལྟར་མ་བཏུན། །སྐྱེ་བ་ལས་སྐྱེས་ནམ་གསུམ་མོ། །རྩ་
 འབྲུལ་གསང་སྟགས་སྟོན་དག་དང་། །ལས་ལས་སྐྱེས་དང་ནམ་པ་ལ། །རྩ་ཡི་མིག་དང་
 རྩ་བ་ཡིན། །བསམ་གཏོན་ས་པའི་གཟུགས་དང་བ། །རྟག་ཏུ་རྟོན་བཅས་མ་ཆང་མེད། །
 ཐག་རིང་སྤྲ་སྟགས་སྦྱོད་ལྟལ་ཅན། །དག་བཅོམ་བའི་ཏུ་སྟོན་ནམས་ཀྱིས། །སྟོང་གཉིས་
 གསུམ་དང་གངས་མེད་མཐོང་། །གཞན་ཡང་སྐྱེ་བས་ཐོབ་དེས་ནི། །ཁྲིད་པ་བར་མ་མི་
 མཐོང་རོ། །སེམས་ཤེས་དེ་ནི་ནམ་གསུམ་གང་། །རྟོག་དང་རིགས་སྟགས་ཀྱིས་བྱས་
 པའང་། །དཔྱུལ་བ་པས་ནི་དང་པོ་ཤེས། །མི་ལས་སྐྱེ་བས་ཐོབ་པ་མེད། །ཆོས་མདོན་
 པའི་མཛོད་ཀྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས། །ཡེ་ཤེས་བཏུན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཉི་གནས་བཏུན་

པའོ། །

བསམ་གཏན་དག་ནི་རྣམ་གཉིས་བཞི། །དེར་སྦྱོར་བ་དག་རབ་ཏུ་བཤད། །སྟོམས་
འབྲུག་དགེ་བ་ཚེ་གཅིག་པ། །རྗེས་འབྲང་བཅས་ན་ཕུང་པོ་ལ། །དུལྱུང་དང་དགའ་དང་
བདེ་དང་ལྷན། །ཡན་ལག་ཁྲ་ཁྲ་སྤངས་པ་ཡི། །དེ་བཞིན་གཟུགས་མེད་ཕུང་པོ་བཞི། །
འོག་མའི་ས་ལས་དབེན་ལས་སྦྱེས། །ཉེར་བསྟོགས་གསུམ་དང་བཅས་པར་ནི། །
གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཤིག་ཅས་བྱ། །གཟུགས་མེད་པ་ན་གཟུགས་མེད་དོ། །གཟུགས་
ནི་སེམས་ལས་སྦྱོར་བར་འགྱུར། །རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་མཁའ་མཐའ་ཡས། །ཅི་ཡང་མེད་
ཅས་བྱ་དེ་ལྟར། །སྦྱར་བྱིར་དམན་བྱིར་འདུ་ཤེས་མེད། །འདུ་ཤེས་མེད་པའང་མ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ལྟར་སྟོམས་འབྲུག་དངོས་གཞིའི་རྣམས། །རྣམ་པ་བརྒྱད་བདུན་རྣམ་པ་གསུམ། །
རྩ་བུར་ལྷན་དང་དག་པ་དང་། །ཟག་མེད་བརྒྱད་པ་རྣམ་པ་གཉིས། །རྩ་བུར་མཚུངས་
ལྷན་མེད་བཅས་སོ། །འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་དགེ་བ་ནི། །དག་པ་དེ་ནི་དེས་བྱང་བྱ། །ཟག་
མེད་འཇིག་རྟེན་འདས་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྷ་རྟེན་དུལྱུང་དང་། །དགའ་དང་བདེ་དང་
ཉིང་འཇིན་རྣམས། །གཉིས་པ་ལ་ནི་ཡན་ལག་བཞི། །རབ་དང་དང་ནི་དགའ་ལ་
སྟགས། །གསུམ་པ་ལ་ལྷ་བཏང་སྟོམས་དང་། །དྲན་དང་ཤེས་བཞིན་བདེ་དང་གནས། །
མཐའ་ན་བཞི་དྲན་བཏང་སྟོམས་དང་། །བདེ་མིན་སྟག་མིན་ཉིང་འཇིན་རྣམས། །རྗེས་
སྟ་བཅུ་གཅིག་དང་པོ་ན། །ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་བདེ་བ་ཡིན། །རབ་ཏུ་དང་བ་དད་པ་
ཡིན། །ལྷང་རྣམ་གཉིས་བྱིར་དགའ་ཡིད་བདེ། །ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་དགའ་བདེ་དང་། །
རབ་དང་ཤེས་བཞིན་དྲན་པ་དང་། །བཏང་སྟོམས་དྲན་པ་དག་པ་མེད། །ཁ་ཅིག་ཤིན་
ཏུ་སྦྱངས་བཏང་སྟོམས། །སྦྱོན་བརྒྱད་ལས་ནི་གྲོལ་བའི་བྱིར། །བཞི་པ་གཡོ་བ་མེད་པ་
ཡིན། །རྟོག་དང་དུལྱུང་དང་དབུགས་དག་དང་། །བདེ་བ་ལ་སྟགས་བཞི་ཡིན་ནོ། །སྦྱོ་
བའི་བསམ་གཏན་དག་ནི། །ཡིད་བདེ་བདེ་དང་བཏང་སྟོམས་དང་། །བཏང་སྟོམས་

ཡིད་བདེ་བདེ་བ་དང་། །བཏང་སྒྲུལ་བཏང་སྒྲུལ་ཆེར་བ་ཡོད། །གཉིས་པ་སྐྱེས་
 ན་ལུས་མིག་དང་། །རྒྱ་བའི་རྣམ་ཤེས་རྣམ་རིག་སྤྲོད། །གང་ཡིན་དེ་ནི་དང་པོར་
 གཏོགས། །དེ་ལྟར་མ་བཟུང་ཉོན་མོངས་མིན། །དེ་དང་མི་ལྡན་འདྲིང་ཆགས་བྲལ། །སྦྱེ་
 བ་ལས་ནི་དག་པ་འཛོལ། །ཟག་མེད་འདྲིང་ཆགས་བྲལ་བ་ཡིས། །ཉོན་མོངས་ཅན་
 ཉམས་སྦྱེ་བ་ཡིས། །ཟག་པ་མེད་པའི་མཆུག་ཐོགས་སུ། །ལྷག་འོག་གསུམ་པའི་བར་
 དགེ་བ། །སྦྱོར་དག་པ་ལས་དེ་བཞིན། །རང་གི་ས་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱང་། །ཉོན་མོངས་
 ཅན་ལས་རང་དག་དང་། །ཉོན་མོངས་འོག་མའི་དག་གཅིག་ཀྱང་། །འཆི་འཕོའི་དག་
 ལས་ཉོན་མོངས་ཀྱན། །ཉོན་མོངས་ཅན་ལས་གོང་མ་མིན། །དག་པ་ཉམས་པའི་ཆ་
 མཐུན་སྐྱེས། །རྣམ་བཞི་དེ་ནི་གོ་རིམས་བཞིན། །ཉོན་མོངས་སྦྱེ་དང་རང་ས་དང་། །
 གོང་དང་ཟག་མེད་རྗེས་མཐུན་པ། །ཉམས་ཆ་མཐུན་སྐྱེས་མཆུག་ཐོགས་སུ། །གཉིས་
 དང་གསུམ་དང་གསུམ་དང་གཅིག །ས་བརྒྱད་རྣམ་གཉིས་འབྲེལ་པ་དང་། །གཅིག་
 ཀླུ་སོང་ཞིང་འོངས་ནས་ནི། །རིགས་མི་མཐུན་པས་གསུམ་པར་འགོ། །ཐོད་ཀླུ་གྱི་
 ནི་སྒྲུལ་འཇུག་ཡིན། །བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་རང་དང་ནི། །འོག་སའི་རྟེན་ཅན་
 འོག་དགོས་མེད། །སྤྲིད་རྩེར་འཕགས་པའི་ཅི་ཡང་མེད། །མདོན་སྒྲུལ་བྱས་ནས་ཟག་པ་
 ཟད། །སྤྲིད་བཅས་རང་གི་སྤྲིད་ལ་དམིགས། །བསམ་གཏན་དགེ་ཡུལ་ཡོད་དགྲ་ཡིན། །
 གཟུགས་མེད་དངོས་གཞི་དགེ་རྣམས་ཀྱི། །སྤྲིད་ཡུལ་ཟག་བཅས་འོག་མ་མིན། །ཟག་པ་
 མེད་པས་ཉོན་མོངས་རྣམས། །སྤྲིང་རྩེར་བརྒྱུག་དག་པས་ཀྱང་། །དེ་དག་ལས་ནི་
 ཉེར་བརྒྱུག་བརྒྱད། །དག་པ་བདེ་མིན་སྒྲུག་བསྐྱེད་མིན། །དང་པོ་འཕགས་པའང་ཁ་
 ཅིག་གསུམ། །རྟོག་མེད་བསམ་གཏན་བྱད་པར་ཅན། །རྣམ་གསུམ་བདེ་མིན་སྒྲུག་
 བསྐྱེད་མིན། །དེ་ནི་ཆངས་ཆེན་འབྲས་བུ་ཅན། །མན་ཆད་རྟོག་དཔྱད་བཅས་པ་ཡི། །
 ཉིང་འཛིན་ཡན་ཆད་གཉིས་ཀ་མེད། །མཚན་མ་ཞི་བའི་རྣམ་པ་དང་། །སྤྲིང་ཉིད་

བདག་མེད་སྤང་ཉིད་དུ། །འཇུག་པའོ་སྤྲོན་པ་མེད་པ་ནི། །དེ་ལས་གཞན་བདེན་ནམ་
 པ་དང་། །དག་དང་དྲི་མ་མེད་དེ་དག་དྲི་མེད་ནམ་ཐར་སྐྱ་གསུམ་མོ། །སྤང་ཉིད་སྤང་
 ཉིད་ཅེས་ལ་སོགས། །གཞན་ཡང་ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ་མོ། །གཉིས་ནི་སྤང་དང་མི་
 ཉག་པར། །མི་སྤྲོབ་པའི་ལ་དམིགས་པ་ཡིན། །མཚན་མ་མེད་པ་མཚན་མེད་ནི། །ཞི་
 བར་མ་བརྟགས་ཟད་པ་ལ། །ཟག་བཅས་མི་ནང་མི་གཡོ་ལ། །ཉེར་བསྐྱགས་བདུན་ནི་
 མ་གཏོགས་སོ། །དགེ་བའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནི། །བདེ་འགྱུར་ཉིང་འཛིན་སྤྲོམ་པ་
 ཡིན། །མིག་གི་མཛོན་ཤེས་མཐོང་འགྱུར་འདོད། །སྦྱར་བ་ལས་བྱུང་སྤྲོ་དབྱེར་འགྱུར། །
 རྩ་རྩེ་ལྟ་བུའི་བསམ་གཏན་མཐའི། །གང་ཡིན་དེ་ཟག་ཟད་འགྱུར་བསྐྱམ། །ཚད་མེད་
 པ་ནི་བཞི་ཡིན་ནོ། །གཞོད་སེམས་ལ་སོགས་གཉིན་པོའི་ཕྱིར། །ཞེ་སྤང་མེད་བྱམས་
 སྤྲིང་རྩེ་ཡང་། །ཡིད་བདེ་བ་ནི་དགའ་བ་ཡིན། །བཏང་སྟོམས་མ་ཆགས་ནམ་པ་ནི། །ཁྱེ་
 མ་བདེར་གྱུར་སྟག་བསྐལ་དང་། །དགར་གྱུར་སེམས་ཅན་ནམས་སྟམ་པ། །སྦྱོང་ཡུལ་
 འདོད་པའི་སེམས་ཅན་ནམས། །དགའ་བ་བསམ་གཏན་གཉིས་ན་ཡོད། །གཞན་ནི་
 དུག་ན་ཁ་ཅིག་ལ། །དེ་ཡིས་མི་སྤང་མི་དག་གི། །ནང་དུ་སྦྱེད་དེ་དེས་གསུམ་ལྟན། །
 རྣམ་པར་ཐར་བརྒྱད་དང་པོ་གཉིས། །མི་སྟག་བསམ་གཏན་གཉིས་ན་ཡོད། །གསུམ་པ་
 མཐའ་ན་དེ་མ་ཆགས། །གཟུགས་མེད་མཉམ་གཞག་དགེ་ནམས་སོ། །འགོག་པའི་
 སྟོམས་པར་འཇུག་པའོ། །ཕྱ་བ་ཕྱ་བའི་མཇུག་ཐོགས་སུ། །རང་གི་དག་དང་འོག་མ་
 ཡི། །འཕགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་དེ་ལས་ལྷང་། །དང་པོ་འདོད་གཏོགས་སྤང་ཡུལ་ཅན། །
 གང་དག་གཟུགས་ཅན་མིན་དེ་དག་སྦྱོང་ཡུལ་གོང་དང་རང་གི་སའི། །སྟག་བསྐལ་
 སོགས་དང་རྩེས་ཤེས་ཕྱོགས། །ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྦྱེ་མཆེད་བརྒྱད། །གཉིས་ནི་ནམ་
 ཐར་དང་པོ་བཞིན། །གཉིས་ནི་གཉིས་པ་བཞིན་དེ་གཞན། །སྟག་པའི་ནམ་པར་ཐར་
 པ་བཞིན། །ཟད་པར་བརྩའོ་བརྒྱད་མ་ཆགས། །བསམ་གཏན་མཐའ་ན་སྦྱོང་ཡུལ་ནི། །

འདྲི་པ་གཉིས་ནི་གཟུགས་མེད་དག། རྒྱུད་ཡུལ་རང་གི་ཕུང་པོ་བཞི། འགོག་པ་
 བཤད་ཟིན་ལྷག་མ་ནི། འདྲི་ཆགས་བྲལ་དང་སྦྱར་བས་འཛོམ། གཟུགས་མེད་ཅེས་
 བྱ་ཁམས་གསུམ་གྱི། རྟེན་ཅན་ལྷག་མ་མི་ལས་སྟེ། ཁམས་གཉིས་དག་ཏུ་གཟུགས་
 མེད་པ། རྒྱུ་དང་ལས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་བསམ་གཏན་ནམས། །
 དེ་དག་དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་། རྟོན་པའི་དམ་ཆོས་ནམ་གཉིས་ཏེ། ལུང་དང་
 རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། དེ་འཛིན་བྱེད་པ་སྟེ་བྱེད་དང་། སྦྱབ་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་
 ཡིན། བདག་གིས་མངོན་པའི་ཆོས་འདི་ལལ་ཆེར་ནི། ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྟེ་བའི་ཚུལ་གྱིས་
 བཤད། ཉེས་པར་ཟིན་གང་དེ་འདྲིར་བདག་གིས་ཉེས། དམ་ཆོས་ཚུལ་ལ་ཆད་མ་
 ཐུབ་ནམས་ཡིན། ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས། སྟོམས་པར་
 འཇུག་པ་བཟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཉེ་གནས་བརྒྱད་པའོ། །

རྟོན་པ་འཇིག་རྟེན་མིག་ནི་ཟུམ་གྱུར་ཅིང་། དཔལ་གྱུར་སྟེ་པོ་ལལ་ཆེར་བད་པ་
 ན། དེ་ཉིད་མ་མཐོང་རང་དགར་གྱུར་པ་ཡི། འན་རྟོག་ནམས་ཀྱིས་བཟན་པ་འདི་
 དགྲུགས་སོ། རང་གྱུར་རང་གྱུར་བཟན་པ་གཅེས་འཛིན་ནམས། མཆོག་ཏུ་ཞིར་
 གཤེགས་འགྲོ་མགོན་མེད་པ་ན། འདྲིམས་མེད་ཡོན་ཏན་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་ཡི། དྲི་
 མས་དགའ་མཁུར་དེང་སང་འདི་ན་སྦྱད། དེ་ལྟར་ཐུབ་པ་དག་གི་བཟན་པ་ནི། རྟོག་
 མར་སྟོག་ཕྱིན་འདྲ་དང་དྲི་མ་ནམས། རྟོབས་དང་ལྷན་པའི་ཏུས་སུ་རིག་ནས་ནི། །
 ཐར་པ་འདྲི་པ་དག་གིས་བག་ཡོད་ཀྱིས། །

ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་སྟོབ་དཔོན་ཤུག་འཛིན་དགོས་སྟེ་.....
 དབྱིག་གཉིན་གྱིས་མཛོད་པ་རྟོགས་སོ། །

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཇི་ན་མི་ཏ་དང་། ལྷ་ཆེན་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་བཞེ་དཔལ་བཅེགས་
 ཀྱིས་བསྐྱར་ཅིང་ལྷས་ཏེ་གཏན་ལ་ལབ་པའོ། །

༡༡ |ཚེས་མཛན་པ་འི་མཛོད་ཀྱི་མཆན་འབྲེལ་དབྱིག་
གཉེན་དགོངས་པ་གསལ་བའི་སྒྲིན་མེ་ཞེས་
བྱ་བ་བརྒྱགས་སོ།།

འཇམ་དབྱངས་སྒོ་གཉེར་དབང་པོས་བཅུམས།

ཞེས་ཆོག་གི་མེ་ཏྲག་ཏུ་ང་འཛར་བས་མཐུན་བསུས་ཏེ། གང་ཞིག་བརྗོད་པར་
 བྱ་བ་ནི་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་ལུང་བསྟན་པའི་སྒྲེས་བྲུ་འབྲུམ་ཐེ་
 དགུ་བཅུ་གོ་དགུ་ཐུགས་ལ་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་གཉིས་པར་ཐུགས་པ་སྟོབ་.....
 དཔོན་ཆེན་པོ་དབྱིག་གཉེན་ཞབས་གྱིས་ལེགས་པར་བཀྲལ་བའི་བསྟན་བཅས་བརྗོད་
 བྱ་གཞི་ལྟ་རྒྱུ་བྱེད་གནས་བརྒྱད་ཀྱི་སྟོན་ས་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་པ་ཆོས་.....
 མངོན་པའི་མཛོད་འདི་འཆད་པ་ལ་བཞི། མཚན་གྱི་དོན། འཕྱར་གྱི་ཐུག །གཞུང་གི་
 དོན། མཐུག་གི་དོན་ནོ།།

ལེ་ཚན་དང་པ། མཚན་གྱི་དོན།

དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚན་བསྐྱར་བ་དང་། མཚན་བཤད་པ་དང་། མཚན་གྱི་
དགོས་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་ན་སྐད་རིགས་ཆེན་པོ་བཞི་ཡོད་པ་ལས། ལེགས་
སྐྱར་ལྟའི་སྐད་ཏུ་བསྟན་བཅས་འདིའི་མཚན་ལ། ཨ་ཁྱི་རྩ་མ་གྲོལ་ག་རི་ཀླ་ཞེས་དང་།
དེའོད་སྐད་ཏུ་བསྐྱར་ན། ཆོས་མངོན་པའི་མངོད་ཀྱི་ཆོག་ལེུ་བྱས་པ་ཞེས་སོ། །
དེའང་ཨ་ཁྱི་ནི་མངོན་པ། རྩ་མ་ནི་ཆོས། གྲོལ་ནི་མངོད། ཀླ་རི་ཀླ་ནི་ཆོག་ལེུ་བྱས་
པ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི་འོག་ཏུ་འཆད། །གསུམ་པ་ནི། ཐོག་མར་མཚན་རྒྱ་སྐད་ཏུ་སྒྲིབ་
པའི་དགོས་པ་ཆོས་ཁྲུངས་བཅུན་པར་བསྟན་པ་སྟགས་དང་། བོད་སྐད་ཏུ་སྒྲིབ་པ་ལོ་
པའ་ན་མས་ལ་བྱས་ཤེས་དྲན་གཞིའི་ཆེད་དང་། གཉིས་ཀར་སྒྲིབ་པ་སྐད་གཉིས་ཤན་
སྐྱར་གྱི་རྩ་མ་དབྱེ་རྟོགས་པའི་ཆེད་དོ།

ལེ་ཚན་གཉིས་པ། འབྱུར་གྱི་ཕྱག

གཉིས་པ་འབྱུར་གྱི་ཕྱག་ནི། སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ལ་ཉེས་རྩལ་གྱི་དྲི་མ་བཟད་པས་ན་
འང་མ། སྐྱེ་འཕགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྟོན་བྱ་མཆོག་ཡིན་པས་ན་དཔལ། སངས་མཆོག་
རྒྱས་ཐུན་ནའང་ས་བརྒྱད་པ་གཞོན་ཅུའི་སར་བཞུགས་པས་ན་གཞོན་ཅུར་གྱུར་པ་དེ་
ལ་ལོ་རྩ་བས་བསྟན་བཅས་མ་བསྐྱར་བའི་ཐོག་མར་སྐྱོ་གསུམ་གྱས་པས་འདུད་པ་མཆོག་
སྟོན་ཏུ་བཏང་བ་ཡིན་པས་ན་ཕྱག་འཆལ་ལོ་ཞེས་སྒྲིབ་སོ། །འབྱུར་ཕྱག་གི་དགོས་པ་
ནི། སྐྱར་འབྱུར་མཐར་ཕྱིན་པ་སྟགས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འདོད་དོན་ཏུ་

མ་འབྲུག་པ་དང་། བྱང་པར་འཇམ་དབྱངས་ལ་སྦྱག་བམཛད་པས་ནི་གཞུང་འདི་
མཛོན་པའི་ཕྱི་ཕྱོད་ཀྱི་དགོངས་འབྲེལ་རྒྱ་ཤེས་པར་བྱེད་ལ། དེས་ན་འདི་ཕྱི་ཕྱོད་འོས་
འཛོན་གྱི་སྦྱག་གམ། ཚོས་རྒྱལ་བཀས་བཅད་གྱི་སྦྱག་ཀྱང་ཡིན་ནོ།།

ཕེ་ཆན་གཏུམ་པ། གཞུང་གི་དོན།

གསུམ་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ་གཉིས། བསྟན་བཅས་ཚུལ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་
ལག །བཟུམ་པའི་བསྟན་བཅས་ཀྱི་ཕྱུང་དངོས་སོ།།

ལ་བཅད་དང་ཕྱི་བཅད་ཀྱི་སྐོར་གྱི་འཇུག་པའི་ཡན་

८७

དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚན་བརྗོད་ཚུན་ཏུ་འགྲོ་བམ་ཚུམ་པར་དམ་བཅའ་བ་དང་།
ཚུ་བ་ཚུན་ཏུ་འགྲོ་བམ་མཚན་གྱི་དོན་བཤད་པ་དང་། དགོས་པ་ཚུན་ཏུ་འགྲོ་བམ་
ཚུན་པམ་གསུངས་པར་བརྒྱབ་པ་ལོ།

၂၂.၉, ၁၈၂.၁၈၂.၉၅, ၂.၁၉, ၁၁.၈၅, ၁၂.၂၅.....

बुद्ध'व।

དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚན་བརྗོད་དང་། ཚུལ་པར་དམ་བཅའ་བཞི།

གཅིག་མཆོད་པར་བརྒྱད་པ།

དང་པོ་ལ། རང་དོན་སྲུང་སྐྱོབ་ལྟོགས་ལྟུང་ཆོག་པ་དང་། གཞན་དོན་སྐྱོབ་ལས་
 ལྟུང་ཆོག་པ་དང་། དེ་སྐྱོབ་པའི་ཐབས་ལྟུང་སྐྱོབ་ལྟུང་ཆོག་པ་པའི་སྐོར་ས་པལྟོད་པ་གསུམ་
 ལས། སྲུང་སྐྱོབ་ལྟུང་ཆོག་པ་ནི། གང་ཞིག་ཅེས་སྐད་ཀྱི་ཆོག་རྒྱུད་གཅིག་གིས་
 པལྟོན། དེའང་གང་ཞིག་ཅེས་པ་སྤྱི་སྤྱི་ཡིན་པ་དང་། སྤྱི་སྤྱི་བྱུང་པར་པ་འཇུག་པ་ལ།

སྐབས་ཐོབ་ཀྱིས་འཇུག་པ་དང་། བྱད་པར་གྱི་ཚིག་དང་འབྲེལ་བས་འཇུག་པ་སོགས་
 ཏུ་མ་ཡོད་པས། འདིར་ཀུན་ལ་ཕྱན་པ་གཏན་བཙམ་ཞེས་པའི་བྱད་པར་གྱི་ཚིག་དང་
 འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་གོ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཀུན་ལ་ཕྱན་པ་གཏན་
 བཙམ་པ་དེ་སངས་རྒྱས་མ་གཏོགས་པ་གཞན་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བྲམ་ཟེ་
 དཀར་ཤམ་གོས་དཀར་པོ་ལྟོན་པ་ལ་བྱིན་ཅིག་བརྗོད་པ་ལས་བྲམ་ཟེ་ལྟ་སྦྱོང་ཁོ་ན་ལ་
 གོ་བ་བཞིན་ནོ། །ཀུན་ལ་ཞེས་པས་ནི་སྦྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚས་ནམས་བཟུང་བ་
ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། བྲམ་ཟེ་མམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྦྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་རི་སྟེད་པ་
 དེ་སྟེད་དོ། །ཞེས་སོ། ཕྱན་པ་ནི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྩ་བ་ཅན་གྱི་ཕྱ་རྒྱས་བཟུང་
ཏུ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མི་ཤེས་པའི་ཕྱན་པ་དང་། མི་ཤེས་
 པའི་རྒྱ་བཞི་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པའི་ཕྱན་པ་ལ་བརྗོད་
 པ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་ཕྱན་པས་གཟུགས་མཐོང་བ་ལ་བསྐྱེད་པ་བཞིན་
 ཏུ། མི་ཤེས་པ་གཉིས་པོ་དེས་ཀྱང་གནས་ལྷགས་མཐོང་བ་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན།
 མི་ཤེས་པའི་རྒྱ་བཞི་གང་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚས་ཟབ་ཅིང་སྤྲ་བས་མི་ཤེས་པ་ཤྱ་
 རིའི་བྱས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྩྭ་ལྗོངས་ཀྱི་སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་མི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་
 དང་། ལྷལ་ཤིན་ཏུ་བསྐྱལ་བས་མི་ཤེས་པ་མོ་གལ་གྱི་བྱས་རང་གི་མ་བྱང་སྟུགས་འོད་
 ཟེར་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ཏུ་སྦྱེས་པ་མ་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཏུས་ཤིན་ཏུ་བསྐྱལ་བས་མི་
 ཤེས་པ་ཤྱ་རིའི་བྱས་བྱིམ་བདག་དཔལ་སྦྱེས་ལ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་རྩ་ཡོད་པ་མ་
 ཤེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྣམ་པའི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པས་མི་ཤེས་པ་ནི། གནས་བརྟན་སྟེ་
 གཅན་ཟིན་གྱིས། མ་བྱའི་མདོངས་ནི་གཅིག་བྱ་ཡི། །རྒྱ་ཡི་དབྱེ་བ་སྣ་ཚོགས་པ། །ཀུན་
 མཁྱེན་མིན་པས་ཤེས་བྱ་མིན། །དེ་མཁྱེན་པས་ན་ཀུན་མཁྱེན་སྟོབས། །ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟ་བུའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནི་དེ་དག་མ་འདྲེས་པར་སོ་སོར་མཁྱེན་ནོ། །གཏན་

བཙམ་པ་ནི་སྤར་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་པའོ། ཞིང་ཞེས་ཆོག་པུང་དོ། །དེས་ན་
 གཞུང་འདིས་སྤངས་པ་ཕྱན་ཆོགས་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། རྟོགས་པ་ཕྱན་ཆོགས་
 རྟོགས་ལ་བསྟན་ཏེ། སྤངས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ལ་མི་འབྲུལ་བའི་ཕྱིར། བཙམ་ལུན་འདས་ནི་
 གཞན་དོན་ཕྱན་ཆོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པ་ལྷ་པོ་སྐྱེ་འཆི་
 གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་བརྒྱད་དེ་འཁོར་བས་ན་འཁོར་བའི་འདམ་ལས་འགྲོ་བ་རྣམས་
 སྐལ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དྲངས་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་བ་ལ་འདམ་ཞེས་
 བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འདམ་དེ་སྤྲ་སྤྲར་ཀུན་འཆགས་པའི་གནས་ཡིན་པ་
 དང་། བཀལ་བར་དཀའ་བ་དང་། གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་བཀལ་དགོས་པ་བཞིན་དུ།
 འཁོར་བ་འདི་འདྲ་ཀུན་འཆགས་པའི་གནས་ཡིན་པ་དང་། སྤེད་པའི་རྒྱན་དང་བཅས་
 པས་བཀལ་བར་དཀའ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་བརྟེན་ནས་བཀལ་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 ཡང་བཙམ་ལུན་འདས་ལ་གཞན་དོན་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ཕྱན་ཆོགས་མངའ་སྟེ། ཉིད་
 ཀྱིས་གཟིགས་པའི་ལམ་གཏུལ་བྱ་ལ་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྟོན་པར་མཛད་པའི་.....
 ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཕྱན་སྤྲུམ་ཆོགས་པ་གསུམ་མངའ་བའི་སྟོན་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ཞེས་བྱ།
 གང་གིས་ན། དབྱིག་གཉེན་གྱིས་སོ། །དུས་ནམ་གྱི་ཆོ་ན། བསྟན་བཙམ་རྩམ་པའི་ཐོག་
 མར་རོ། །རྩལ་ཇི་ལྟར་ན། །སྤྲུམ་གསུམ་གྱིས་པའི་སྟོན་ནས་སོ། །དགོས་པ་ནི། །རང་ཉིད་
 དམ་པའི་སྦྱོད་པ་དང་མཐུན་པ་དང་། འབྲུལ་ཡུན་གྱི་དོན་དུ་མ་འབྲུལ་པའི་ཆེད་དུ་འོ།
 །ནས་ཞེས་པ་ནི་འོག་མ་འདྲེན་པའི་ཆོག་གོ།

གཉིས། རྩམ་པ་དམ་བཅའ་བ།

གཉིས་པ་རྩམ་པར་དམ་བཅའ་བ་ནི། ཕྱག་འཆའ་ནས་ལས་སུ་ཅི་བྱེད་ན། ཆོས་
མདོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་བསྟན་བཙམ་རབ་དུ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་འདྲ་ཆོས་མདོན་པ་
 དང་མཛོད་ཀྱི་དོན་ནི་དེ་མ་ཐག་སྟོན་པར་འབྱུར་ཞིང་། བསྟན་བཙམ་ནི་ཤེས་ཞེས་པ།

གས་ན་འཆས་པ་དང་། རྒྱ་ཡ་སྦྱབ་པ་ཉི། ཉན་མངས་དང་ནམ་ཉིག་འཆས་ཤིང་། །
 ངན་འགྲོ་མིད་པའི་ལྷག་བསྐལ་ལས་སྦྱབ་པས་ནའོ། །དེ་ལྟ་བུ་དེ་རབ་བྱ་ཉི་ནམ་པར་
 དབྱེ་ནས་བཤད་པར་བྱའོ། །དགོས་པ་ནི་གནས་སྐབས་ཚུལ་པ་མཐར་ཐིན་པ་དང་།
 མཐར་ཐུག་ཐུང་འདས་ཐོབ་པའི་ཆེད་དོ།

གཉིས་པ། སྦྱ་བ་སྦྱན་བྱ་བ་དང་ནས་མཚན་གྱི་དོན་བཤད་པ་

པ།

གཉིས་པ་སྦྱ་བ་སྦྱན་བྱ་བ་དང་ནས་མཚན་གྱི་དོན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཆོས་
 མངོན་པ་བཤད་པ་དང་། མངོན་བཤད་པའོ།

གཅིག ཆོས་མངོན་པ་བཤད་པ།

དང་པོ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅས་འདིར་ཆོས་མངོན་པ་དང་། དེའི་མངོན་
 ཅས་བྱ་ཞེ་ན། སྦྱར་ཆོས་མངོན་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན་དོན་དམ་དང་། བརྟར་བཏགས་པ་
 གཉིས། དང་པོ་ནི། མཐོང་སྒྲུབ་མི་སྦྱབ་ལམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་དྲི་མ་མེད་པ་རྗེས་སུ་
 འབྲང་བའམ། འཁོར་དང་བཅས་ན་སྤང་པོ་ལྷའམ་བཞི་པའོ། །འཁོར་དང་བཅས་
 རྒྱལ་ནི་ཟག་མེད་སྒྲུབ་པ་ནམ་རིག་མིན་གཞུགས་དང་། བསམ་གཏན་དུག་གི་ཆར་
 འདུ། རྣམ་ཤེས། འདུ་བྱེད་སོགས་ཀྱང་བྱབ་བདེ་གཅིག་པས་ན་འཁོར་སྤང་པོ་ལྷའོ། །
 ཐེག་ཆེན་པ་རྣམ་རིག་མིན་གཞུགས་མི་འདོད་པས་སྤང་པོ་བཞི་པའོ། །བརྟེན་པའི་
 དོན་ཡང་ལམ་དེ་ས་དེའི་རོ་བོར་སྦྱོས་པ་ལ་བྱེད་ཀྱི། འཁར་གཞོང་ལ་རྒྱ་བྱག་བརྟེན་
 པ་ལྟ་བུའི་རྟེན་པ་རྟེན་པ་དོན་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བརྟར་བཏགས་པའི་
 ཆོས་མངོན་པ་ནི། དོན་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་དེ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པའི་
 རྒྱ་སྦྱོས་ཐོབ་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཁོར་ན་ཡོད་པའི་ཤེས་རབ་དང་། སྦྱར་བྱང་ཐོས་
 གསུམ་སྒྲུབ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཟག་བཅས་གང་དང་། དོན་དམ་བརྟར་བཏགས་དེ་

དག་བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་ བཟུལ་བཙུག་ རྩེ་བཅུན་བཤད་མཛོད་ སོགས་གང་ཡིན་པའོ། ལྷུང་
འཕུར་ཚུལ་ནི་སྤྱི་ཚོ་བའི་ཀྱི་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་ཀྱི་ དེ་ལས་བསམ་བྱུང་།
དེ་ལས་སྒྲུབ་བྱུང་། དེ་ལས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་སྤྱོད་པའི་སྤྱི་རྩེ་རྩེ། ཅི་འདྲི་སྤྱི་རྩེ་སྤྱོད་
མཛོད་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། རང་གི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པས་ན་ཆོས་དང་། དོན་དམ་པའི་
ཆོས་མུ་རན་ལས་འདས་པ་མཛོད་ཀྱི་བྱེད་པ་འཕམ། མཛོད་ཀྱི་སྤྱོད་པས་ན་མཛོད་པ་
ཞེས་བྱའོ།

གཉིས་ རྒྱུ་བཅད་པ།

གཉིས་པ་མཛོད་བཤད་པ་ནི། ཚས་མངོན་མཛོད་ཀྱི་བརྟན་བཙས་རབ་བཤད་
བྱ། །ཞེས་བཤད་ན། ཚས་མངོན་པའི་མཛོད་དེ་གང་ཞེ་ན། བརྟན་བཙས་འདི་ལ་ཚས་
མངོན་པའི་མཛོད་ཅས་བྱ་ཉྱེ། མངོན་པའི་ལྗེ་བརྟན་པོ་དེའི་དོན་གཅེས་གཅེས་ན་མས་
བརྟན་བཙས་འདིར་ནི་དེ་བཙོན་བྱའི་དོན་རྩ་ཡང་དག་པར་ཆུད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་
ན། རལ་གྱི་གང་རྩ་འཛུང་པའི་ཤུབས་དེ་ལ་རལ་གྱི་ཤུབས་ཞེས་བཙོན་པ་དང་།
ནོར་གང་རྩ་འཛུང་པའི་གནས་དེ་ལ་ནོར་གྱི་མཛོད་ཅས་བཙོན་པ་བཞིན་ནོ། །རལ་
ཉྱེ་ཡང་ན་ནི་མངོན་པ་ལྗེ་བརྟན་པོ་དེ་ལ་ཚས་མངོན་པའི་མཛོད་ཅས་བྱ་ཉྱེ། དེ་
བརྟན་བཙས་འདིའི་འབྱུང་ཁུངས་སམ་གནས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རལ་གྱི་
གང་ནས་སྤྱང་བ་དེ་ལ་རལ་གྱི་ཤུབས་ཞེས་བཙོན་པ་ཡིན་ནོ། །

[illegible]

מח' מלך' מלך'

གསུམ་པ་དགོས་པ་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་བའ་སྟོན་པ་ས་གསུངས་པར་བསྐྱབ་པ་ནི། ཅིའི་
 མིར་མངོན་པ་བསྟན་ཞིན། གང་གི་མིར་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གྱི་ཚུལ་རྣམས་རབ་ཏུ་
 རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་མེད་པར་ཅ་བ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་གང་……

བྱེད་ཅི་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཐབས་གཞན་མེད་ལ། དེ་མ་ཞི་བས་ཅི་འགྱུར་ཞིན།
 ཉན་མོངས་སྲིད་ཅ་ཡིན་པས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ལས་བསགས་པར་འཇིག་རྟེན་.....
 འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་འདིར་གཏན་འབྲུམས་སུ་འགྱུར་ཏེ་དེ་
 བས་ན་ཆོས་རབ་རྒྱ་རྣམས་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དེ་སྦྱོས་པའི་བྱེད་ཆོས་མངོན་པ་ལྟེ་.....
 བརྒྱན་པོ་འདི་ནི་དང་པོར་སྟོན་པས་གསུངས་སོ། །ཕྱིས་དག་བཅོམ་པ་བརྒྱན་གྱིས་...
 བསྐྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་སྦྱོབ་ཀྱིས་ཆེད་རྒྱ་བརྒྱད་པའི་ལྟེ་བསྐྱས་པ་བཞིན་ནོ། །ལོ་
 སྦྱོས་གཞན་འདོད་སྟོན་པ་སྟེ།མདོ་ལྟེ་པས་འདུས་མ་བྱས་ཇས་གྲུབ་རྒྱ་བ་སོགས་.....
 རིགས་པ་དང་འགལ་བ་རྒྱ་མ་སྤང་བས། འདི་དག་ནི་ཀུའི་བྱ་སོགས་ཀྱིས་བྱས་པ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར། བྱེ་སྦྱོས། འོ་ན། ལྟེ་སྟོན་གསུམ་མི་ཆང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ལ།
 མངོན་པའི་ལྟེ་སྟོན་མདོའི་ནང་དོན་དམ་གཏན་ལ་འབབས་ཤིང་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་...
 བརྒྱད་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ལན་འདེབས། དེའང་ཆོས་རྣམས་རབ་རྒྱ་རྣམས་འབྱེད་ཅེས་
 སོགས་འདི་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་པའི་བསྐྱར་བཅོས་ཀྱི་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་བསྐྱར་...
 པས། བསྐྱར་བཅོས་ཀྱི་སྟོན་རྒྱ་དགོས་འབྲེལ་གྱི་ངག་བཀོད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ།
 བྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱར་བཅོས་ལ་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་ཡོད་པར་རྟོགས་ནས་.....
 གཏུལ་བྱ་བསྐྱར་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱེད། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་
 ཆོས་རྣམས་བསྐྱར་བཅོས་ཀྱི་བརྒྱད་བྱ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཞེས་པས་བསྐྱར།
 དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱོབ་མའི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་རབ་རྒྱ་རྣམས་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པ་ནི་...
 དགོས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་རབ་རྒྱ་རྣམས་འབྱེད་ཅེས་པས་བསྐྱར། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
 ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་ཀྱི་ཐུང་འདས་ཐོབ་པ་ཉིད་དགོས་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་མེད་པར་
 ཉན་མོངས་རྣམས་ཞེས་པ་ནས། དེ་བས་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཤུགས་ལ་བསྐྱར། ཉིང་
 དགོས་དགོས་པ། དགོས་པ་བསྐྱར་བཅོས་ཀྱི་བརྒྱད་བྱ་ལ་རགས་ལས་པ་ནི་འབྲེལ་

ར་བཅད་གཉིས་པ། བཅའ་ར་པའི་བཅུན་བཙོན་ཁྱི་ལྷན་.....
 རྒྱུ་ལ།

དཀྱིལ་ རྒྱུ་རྩེ་གཡུ་བ།

62

རྒྱལ་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་ཚུལ་ནི་ཟག་པ་རྣམས་འདུས་བྱས་ཀྱི་རྒྱུན་དེ་དག་ལ་འཕྲོད་
 ཅིང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རམ་རྒྱུན་དེ་དག་ཀྱང་ཟག་པ་ལ་འཕྲོད་ཅིང་མཐུན་པའི་སྒྲི་.....
 རྣམ་རྒྱལ་པ་ཡིན་ནོ། །ཟག་མེད་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཟག་པ་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཚས་
 ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་། རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་འདུས་མ་བྱས་པ་རྣམས་པ་གསུམ་ཡང་ཡིན་....
 རྟེ། དེ་དག་ལ་ཟག་པ་རྣམས་དམིགས་མཚུངས་ཀྱིས་མི་རྒྱལ་པའི་ཕྱིར། རྣམས་པ་
 གསུམ་གང་ཞེ་ན། རྣམས་མཁའ་དང་ནི་སྐྱོ་སྐྱོར་བརྟགས་འགོག་དང་བརྟག་པ་མ་.....
 ཡིན་པའི་འགོག་པ་གཉིས་སོ།

གཉིས་པ། དེ་རྒྱལ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ།

གཉིས་པ་རྒྱལ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་གཉིས། འདུས་མ་བྱས་རྒྱལ་པར་བཤད་
 པ། འདུས་བྱས་རྒྱལ་པར་བཤད་པའོ།

གཅིག འདུས་མ་བྱས་རྒྱལ་པར་བཤད་པ།

དང་པོ་ནི། འདུས་མ་བྱས་གསུམ་པོའི་རོ་བོ་གང་ཞེ་ན། དེ་ལ་རྣམས་མཁའི་མཚན་
 ཉིད་ནི། རྟག་པ་གང་ཞིག །གང་ན་གཟུགས་ཀྱི་གྲོ་ཡོད་པས་མི་སྦྱིབ་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ།
 སྦྱིབ་བྱ་སྦྱིབ་བྱེད་དང་བྲལ་ལ། གཟུགས་ཅན་གྱི་གྲོ་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། སྐྱོ་སྐྱོར་བརྟགས་
 པས་འགོག་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། འདུས་མ་བྱས་རྟག་ཅིང་དགེ་ལྡན་གྱི་འགོག་པ་གང་
 ཞིག །བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ཟག་མེད་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲོབས་ཀྱིས་དགག་བྱ་ཟག་བཅས་
 དང་བྲལ་བའོ། །ཅི་སྐྱོ་སྐྱོར་བརྟགས་འགོག་ཐམས་ཅད་ལྡན་ཐ་དད་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་ཅེ་...
 ན། སྤང་བྱ་རིས་ལྟ་བུ་སྐྱོ་སྐྱོར་བ་ཡིན་པ་ལྟར། དེ་དག་གི་བྲལ་ཚོབ་ཀྱང་སྐྱོ་སྐྱོར་ཡིན་ཏེ།
 ལྷག་བསྐལ་འགོག་པ་ཀྱུན་འབྱུང་འགོག་པ་ལས་ཐ་དད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟག་
 ལྡན་སྐྱོ་སྐྱོར་བརྟགས་མིན་གྱིས་འགོག་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། འདུས་མ་བྱས་མ་བསྦྱིབས་
 ལུང་མ་བསྟན་རྟག་ལྡན་གྱི་འགོག་པ་གང་ཞིག །རང་གི་དགག་བྱ་མ་འོངས་པ་རྣམས་

ད་ལྟར་སྐྱེ་བ་ལ་རྒྱུན་མ་ཆང་བའི་སྒྲིབ་ས་ཀྱིས་གཏན་དུ་གཤམ་བྱེད་པ་ནི་སྔ་སྔ་མ་མ་.....
 བརྟགས་འགོག་ལས་གཞན་པའི་སྔ་སྔ་མ་མ་བརྟགས་པ་མེན་པས་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །
 གཤམ་བྱེད་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན། སྒྲིབ་ལམ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པས་ངན་སྒྲིབ་དུ་འགྲོ་
 བའི་ས་ཐོན་མ་སྤངས་ཀྱང་རྒྱུན་མ་ཆང་བས་འགོག་པ་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་ན་
 གཟུགས་སྒྲོན་པོ་ལ་མེག་དང་ཡིད་གཡེང་བའི་ཆོད་ལྟར་གྱི་གཟུགས་གཞན་དང་ནི་.....
 རྔ་སྔགས་ཡིད་དེའི་རྔ་སྔ་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ཏེ་བརྟགས་མེན་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་ལོ།
 རྩེ་བྲག་སྐྱེ་བས་ནི། འདུས་མ་བྱས་གསུམ་པོ་དེ་རྩེ་སྐྱེ་བུ་བྱེ། ནམ་མཁའ་ནི་གོ་
 འབྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བརྟགས་འགོག་གིས་ནི་རང་གི་དགག་བྱ་འགོག་
 པའི་ཕྱིར་དང་། བརྟགས་མེན་གྱི་འགོག་པས་ནི་རང་གི་དགག་བྱ་སྐྱེ་བ་ལ་གཤམ་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་འདུས་མ་བྱས་མེད་ན་ཆོས་གང་དག་འདུས་བྱས་ཀྱང་
 ཅུང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་ཅུང་སྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ནི་ཐུང་ན་ལས་འདས་
 པའོ་ཞེས་གསུངས་ན། མེད་པའི་མཆོག་མེད་པའོ་ཞེས་པ་ནི་སྒྲོན་མ་བྱུང་བའི་ཐ་སྙད་
 ངན་པའོ་ཞེས་པ་ལ། མདོ་སྟེ་པས་ནི། འདུས་མ་བྱས་མེད་པ་མེན་གྱི་རྩེ་སྐྱེ་བུ་མེད་པ་
 ཡིན་ཏེ། ནམ་མཁའ་ནི་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་རེག་བྱ་དང་བྲལ་ཅམ་དང་། བརྟགས་འགོག་
 ནི་རང་གི་དགག་བྱ་དང་བྲལ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བརྟགས་མེན་གྱི་འགོག་པ་ནི་
 ཆོས་གང་ཞིག་རྒྱུན་མ་ཆང་བའི་དབང་གིས་མ་སྐྱེས་པ་ཅམ་ལ་བཟོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 གསུངས།

གཉིས། འདུས་བྱས་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་འདུས་བྱས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྐྱེའི་དོན་དང་། གཞུང་གི་
 དོན་ནོ།

(གཅིག) སྐྱེའི་དོན།

དང་པོ་ལ་གསུམ། གནས་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ། བརྒྱད་པོ་དེ་དག་གི་
འབྲེལ་རྣམ་པར་བཞག་པ། གནས་གང་ན་བརྗོད་བྱ་གང་སྟོན་བསྟན་པའོ།

[གཅིག] གནས་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ།

དང་པོ་ནི། ཟག་བཅས་ཟག་པ་མེད་ཆས་རྣམས། །ཞེས་པས་མདོར་བསྟན་ནས།
དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ་གནས་བརྒྱད་དེ། དེ་ལ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་སྤྱིར་
བསྟན་པའི་སྤྱིར་གནས་དང་པོ་གཉིས་བསྟན། ཟག་བཅས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྟོན་པའི་དབང་
ཏུ་བྱས་ནས་གནས་གསུམ་སྟེ། གང་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ། གང་ཏུ་ཀྱན་ནས་ཉོན་
མོངས་པ། ཇི་ལྟར་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་རིམ་པ་ལྟར། སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་
རྟེན་ཁམས་གསུམ་འགྲོ་བ་ལྔ་དང་། སྟོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དང་། སྟེ་གནས་བཞི། རྟེན་
འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་སྟོན་པ་གནས་གསུམ་པ་དང་། གང་གིས་ཀྱན་ནས་ཉོན་
མོངས་པར་བྱེད་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་དབང་ཏུ་མཛད་
ནས་གནས་བཞི་པ་དང་ལྔ་པ་དང་། ཟག་མེད་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྟོན་པའི་དབང་ཏུ་མཛད་
ནས་གནས་སྟེ་མ་གསུམ་སྟེ། གང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་གང་ཟག་དང་། གང་ཏུ་རྣམ་
པར་བྱང་བའི་གནས་དང་། ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་བྱང་བའི་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་
པ་སྟོན་པ་གནས་རྒྱག་པ་དང་། མདོ་ལས། ཉོན་མོངས་པ་དག་ནི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་གཞིམ་
པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བས། གང་གི་རྣམ་པར་བྱང་བར་བྱེད་པ་གནས་
བརྒྱན་པ་དང་། མདོ་ལས། སེམས་མཉམ་པར་བཞག་པས་ནི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་
བཞིན་ཏུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་བས། ཡེ་ཤེས་རྟེན་བརྟེན་པའི་དབང་ཏུ་མཛད་
ནས་གནས་བརྒྱད་པ་སྟོམས་འཇུག་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།

[གཉིས] བརྒྱད་པོ་དེ་དག་གི་འབྲེལ་བ་རྣམ་པར་བཞག་པ།

གཉིས་པ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་གི་འབྲེལ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། ཆས་མདོན་པའི་

བཟླ་བུ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་སྟོན་པའི་དབང་ཏུ་མཛད་ནས་གནས་དང་པོ་བཤད་
 རོ། །དེར་མིང་ཙམ་སྟོན་པའི་དབང་པོ་དང་འདུས་བྱས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཟླ་
 པའི་ཕྱིར་དེའི་རྗེས་ལ་གནས་གཉིས་པ་དང་། དེ་དག་ཏུ་ཁམས་གསུམ་གྱི་མིང་ཙམ་
 སྟོན་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏུ་དེའི་རྗེས་ལ་གནས་གསུམ་པ་དང་། ཁམས་
 གསུམ་བཟླ་པ་དེའི་རྒྱ་དབང་ཐུག་ལ་མགས་པ་ཡིན་པ་བཀག་ནས་དངོས་སུ་ལས་
 ལས་བྱང་རོ་ཞེས་བཟླ་པའི་ཕྱིར་དེའི་རྗེས་ལ་གནས་བཞི་པ་དང་། ལས་དེའང་ཀུན་
 རས་སྟོང་བ་ནི་སྤ་རྒྱས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཟླ་པའི་ཕྱིར་དེའི་རྗེས་ལ་གནས་ལྔ་པ་དང་།
 སྤ་རྒྱས་དེ་དག་སྟོང་བྱེད་ནི་ལམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཟླ་པའི་ཕྱིར་དེའི་རྗེས་ལ་གནས་མཇུག་
 ཏུ་ག་པ་དང་། དེར་སྟོན་པའི་ཤེས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཟླ་པའི་ཕྱིར་དེའི་རྗེས་ལ་གནས་
 བཅུན་པ་དང་། དེ་ལས་ནི་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱེ་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་སྐྱེ་མོང་བའི་
 ཡོད་ཏན་གཉིས་བཟླ་པ་ལས་སྐྱེ་མོང་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དེའི་རྗེས་ལ་
 གནས་བརྒྱད་པ་བཟླ་ནོ།།

〔གསུམ〕 གནས་གང་ན་བཟླ་བུ་གང་བཟླ་ན་ལ།

གསུམ་པ་གནས་གང་ན་བཟླ་བུ་གང་སྟོན་བཟླ་པ་ནི། གཞུང་གི་ཆོག་དོན་
 ལས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ།

〔གཉིས〕 གཞུང་གི་དོན།

གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ་གནས་བརྒྱད་ཡོད་པ་ལས།

〔གཅིག〕 ཁམས་བཟླ་པའི་གནས།

དང་པོ་ཁམས་བཟླ་པའི་གནས་ལ་གསུམ། འདུས་བྱས་ཀྱི་སྐྱེ་གས། མིང་གི་རྣམ་
 བྱངས། སྤང་ཁམས་སྐྱེ་མཛེད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལོ།

〔གཅིག〕 འདུས་བྱས་ཀྱི་སྐྱེ་གས།

དང་པོ་ནི། སྤར། ལམ་མ་གཏོགས་པའི་འདུས་བྱས་རྣམས། ཞེས་པའི་འདུས་
 བྱས་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རྩ་ཁྲིན་རུ་མ་འདུས་ཤིང་ཕྱད་ནས་བྱས་པའི་ཆས་རྣམས་ནི་གང་
 རུ་བཤད་པ་དེ་དག་ལྟེ། ཟག་བཅས་དང་ལམ་གྱི་བདེན་པའོ། །འབྲང་ཞེས་པ་ནི་
 འདུས་མ་བྱས་ལ་དབྱེ་བ་ཡོད་པར་མ་ཟད་འདུས་བྱས་ལ་འང་དབྱེ་བ་ཡོད་ཅིས་པའི་
 རྣམ་ཏོ། །དེ་འང་དབྱེ་ན་ལྟ་ཡོད་དེ། གཟུགས་དང་། ལ་སོགས་པས་བསྐྱུས་པ་ཆར་
 བ། འདུ་ཤེས། འདུ་བྱེད། རྣམ་ཤེས་གྱི་སྤང་པོ་ལྟ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་པ་ཕལ་ཆར་
 རྣམ་ཤེས་ལ་བདག་དང་། བྱི་ནང་གི་གཟུགས་ལ་བདག་དང་འབྲེལ་བ། ཆར་བ་བདག་
 གིས་སྤང་བྱ། འདུ་ཤེས་ཐ་སྐྱད་འདོགས་བྱེད། འདུ་བྱེད་དགེ་བ་སོགས་པ་བྱེད་པར་
 འཛིན་པའི་ཕྱིར།

(གཉིས) མིང་གི་རྣམ་གྲངས།

གཉིས་པ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལ་གཉིས། སྤྱིར་འདུས་བྱས་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་
 དང་། བྱེ་བྱག་རུ་ཟག་བཅས་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ།།

(གཅིག) སྤྱིར་འདུས་བྱས་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས།

དང་པོ་ནི། ཆས་མངོན་པ་བ་རྣམས་མདོ་འཆད་པར་སྟོན། མདོ་ལས། རུས་
 དང་། གཏམ་གྱི་གཞི་དང་། དེས་པར་འབྱུང་བཅས་དང་། གཞི་དང་བཅས་པ་ཞེས་
 བཤད་ན། དེ་དག་གང་ཞེ་ན། དེ་དག་ནི་འདུས་བྱས་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ལ།
 འདུས་བྱས་ལ་དེ་དག་རུ་བརྟེན་པའི་རྩ་མཆན་ནི། འདུས་བྱས་དེ་དག་ཉིད་ལ་རུས་
 ཞེས་བརྟེན་པའི་རྩ་མཆན་ཡོད་དེ། སྤར་སང་ཟིན་པ་དང་། འགྲོ་བཞིན་པ་དང་། འགྲོ་
 བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཏམ་གྱི་གཞི་ཞེས་བརྟེན་པའི་རྩ་མཆན་ཡོད་དེ།
 གཏམ་ནི་ལྷང་རུ་བསྟན་པའི་སྒྲ་ཡིན། དེའི་གཞི་ནི་མིང་ཡིན་ལ། མིང་དོན་དང་བཅས་
 པར་སྟོན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཏམ་གྱི་དངོས་གྱི་བརྟེན་བྱ་མིང་དང་། ཞེན་པའི་བརྟེན་

བྱ་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ཡིན་ནོ། །ཡང་དེས་པར་འབྱུང་བཅས་ཡིན་ཏེ། གདོན་མི་བཟ་
 པར་དེས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་པར་འབྱུང་སའི་མུ་ངན་ནི་འདུས་བྱས་ཡིན་
 ལ། དེ་ལས་འདས་པ་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེས་པར་འབྱུང་བཅས་
 མོ། །འོ་ན། ལམ་བཤེན་དེས་པར་འབྱུང་བཅས་ངེ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཡིན་ཏེ། ལྷག་མེད་
 ཏུ་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆོ་ན་དེས་པར་དོར་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་གཞི་དང་
 བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞི་རྒྱ་གཉིས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར།

༼གཉིས༽ བྱེ་བྲག་ཟག་བཅས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས།

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཟག་བཅས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ནི། མདོ་ལས། སྤང་པོ་དང་།
 འཐབ་བཅས་དང་། ལྷག་བསྐལ་དང་། ཀྱན་འབྱུང་དང་། འཇིག་རྟེན་དང་། ལྷ་གནས་
 དང་། སྤྲིད་པ་ཞེས་བཤད་ན། དེ་དག་གང་ཞེ་ན། དེ་དག་ནི་ཟག་བཅས་ཀྱི་མིང་གི་
 རྣམ་གྲངས་ཏེ། རིམ་པ་བཞིན་ཏུ་ཟག་བཅས་ཀྱི་སྤང་པོ་ལ་ཉེར་བར་ལེན་པ་ཞེས་
 བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉེ་བར་ལེན་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་བྱུང་
 བའི་སྤང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ལྷ་ལས་བྱུང་བའི་མེ་ལ་རྩའི་མེ་བཟེར་བ་བཞིན་
 རོ། །ཡང་འདུས་བྱས་དེ་དག་ལ་འཐབ་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་ཉེ། ཉོན་མོངས་
 པ་ནི་རང་གཞན་ལ་གཞོད་པས་འཐབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་
 གང་རུང་གིས་རྒྱས་པར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར། ལྷག་བསྐལ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་བསྐལ་གསུམ་
 གང་རུང་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ཀྱན་འབྱུང་ཡིན་ཏེ། ལྷག་བསྐལ་ཀྱན་ཏུ་འབྱུང་
 བའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་ཡིན་ཏེ། སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་ཅིང་གཉེན་པོས་ཀྱང་འཇིག་
 པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷ་གནས་ཡིན་ཏེ། ལྷ་བས་དམིགས་ཤིང་རྒྱས་པར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར།
 སྤྲིད་པ་འང་འདུས་བྱས་དེ་དག་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་འཆིག་ཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་དེ་

འཁོར་བའི་ཕྱིར།

〈གསུམ〉 སྤང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

གསུམ་པ་སྤང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། སྤང་ཁམས་སྐྱེ་
མཆེད་ཀྱི་རང་བཞིན། །ཆོས་གཞན་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ། ཁམས་དང་ལྡན་པའི་རབ་དབྱེ།

〈གཅིག〉 སྤང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རང་བཞིན།

དང་པོ་ལ་ལ། དངོས་དང་། གསུམ་པོ་སྤང་སྐྱེ་དོན་དགོས་པ་དང་བཅས་པ།
ཆོར་འདུ་གཉིས་སྤང་པོ་ལོགས་སུ་འདོག་པའི་རྒྱ་མཚན། སྤང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གོ་
རིམ་ངེས་ཚུལ། སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་ཀྱི་ངེས་པའོ།

〈གཅིག〉 དངོས་བཤད་པ།

དང་པོ་ལ་བཞི། གཞུགས་སྤང་གི་རྣམ་བཞག། སྤང་པོ་བར་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་
བཞག །རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོའི་རྣམ་བཞག །རྣམ་ཆོས་ལ་དོགས་པ་བཅད་པའོ།

〈གཅིག〉 གཞུགས་སྤང་གི་རྣམ་བཞག

དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། དེ་དག་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཏུ་བྱེད།

〈གཅིག〉 དངོས་བསྐྱེད་པ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྐྱེད་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།

༡ མདོར་བསྐྱེད་པ།

དང་པོ་ནི། གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་སྤང་པོ་ལ། ཞེས་བཤད་ན། གཞུགས་ཀྱི་སྤང་
པོ་དེ་གང་ཞེ་ན། གཞུགས་སྤང་གི་མཚན་གཞི་ནི་མིག་ན་སོགས་དབང་པོ་ལྟ་དང་།

གཞུགས་སྐྱེ་སོགས་ལྟལ་དོན་ལྟ་དང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པའི་གཞུགས་ཏེ་
བཅུ་གཅིག་གོ །མཚན་ཉིད་ནི་གཞུགས་ཅན་ནང་སྤང་པས་སྐྱེ་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་

འཕྱར་བར་སྐྱོད་ཅིང་གཞུགས་སུ་བྱང་བའོ།

༡ རྒྱལ་པར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རྒྱལ་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། དབང་པོ་ལྷ་མཆན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིན་ནས་
བཟུན་པ། རྟོན་ལྷ་མཆན་གཞིའི་སྒྲིན་ནས་བཟུན་པ། རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཞུགས་
བཤད་པའོ།

(༡) དབང་པོ་ལྷ་མཆན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིན་ནས་བཟུན་པ།

དང་པོ་ནི། དབང་པོ་ལྷ་དང་། ཞེས་བཤད་ན། དབང་པོ་ལྷ་པོ་དེ་དག་གང་ཞེ་ན།
གཞུགས་སོགས་ཡུལ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་འདྲེས་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་
པ་རྣམས་ཀྱི་རྟོན་ནས་གནས་ཀྱི་གཞུགས་ཅན་དང་བ་རྣམས་ནི་མིག་ལ་སོགས་པའི་……
དབང་པོ་ལྷ་ཡིན་ནོ། མིག་དབང་གི་མཆན་ཉིད་ནི་རང་ཡུལ་གཞུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་
འཛིན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བདག་སྐྱེན་ཏུ་བྱང་བ་གང་ཞིག་གཞུགས་སོགས་དང་བ་……
རྣམས་སོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་ན་དབང་ནི་རང་ཡུལ་སྐྱེའི་སོགས་དབང་པོ་ལྷ་ཀ་ལ་རིགས་
འགྲེའོ།

(༢) རྟོན་ལྷ་མཆན་གཞིའི་སྒྲིན་ནས་བཟུན་པ།

གཉིས་པ་རྟོན་ལྷ་མཆན་གཞིའི་སྒྲིན་ནས་བཟུན་པ་ནི། རྟོན་ལྷ། ཞེས་བཤད་ན། དེ་
དག་གང་ཡིན་ཞེ་ན། མིག་གི་ཡུལ་ཏུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་ནི་བཟུན་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་
འདུ་སྟེ། ཁ་དྲོག་གི་གཞུགས་དང་། དབྱིབས་ཀྱི་གཞུགས་གཉིས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། རྒྱལ་
པར་བྱེན་རྣམ་པ་ཉི་ཤུར་ཡོད་དེ། ཁ་དྲོག་གི་གཞུགས་བརྒྱ་གཉིས། དབྱིབས་ཀྱི་
གཞུགས་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཅ་བའི་ཁ་དྲོག་སྒྲི་མེར་དཀར་དམར་
བཞི་དང་། ཡན་ལག་གི་ཁ་དྲོག་གི་བ་མ་དང་ཉི་མ། རྣང་བ་དང་ལུན་པ། སྐྱོན་དང་ཏུ་
བ། རུལ་དང་ཁྲག་སྐྱ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷང་གུ་དང་། བག་པོ་དང་། ཏུང་ཀ་

དང་། སྒྲིལ་ཁ་དང་། སྒྲིལ་ཆམས་ནི་དེ་དག་ཏུ་འབྱུང་སྟེ། དབྱིབས་ཀྱི་གཞུགས་ནི་
 བརྒྱད་ཡོད་དེ། ཁྲིའ་བ་དང་ཐུང་བ། མཚོ་བ་དང་དམའ་བ། ལྷམ་པ་དང་རྒྱམ་པ། ཐུ་
 ལེ་བ་དང་ཐུ་ལེ་བ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལས་རྩལ་ནི་རྒྱང་
 འཚུབ་པའོ། །ཁྱུག་ལྷ་ནི་ལྷ་ལྱུང་མའོ། །གྲིབ་མ་ནི་གཞུགས་རྣམས་སྤང་བའོ། །སྤང་
 ཐུན་ནི་འགལ་ཆའོ། །གསལ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་དོ། །ལྷམ་པ་ནི་བྱ་བཞིའོ། །རྒྱམ་པ་ནི་
 སྤལ་སྤལ་པོའོ། །དབྱིབས་མཉམ་པའམ་རྩིས་ཡངས་པ་ནི་ཐུ་ལེ་བ་དང་། དེ་ལ་བརྒྱུག་
 པ་ཐུ་ལེ་བ་མ་ཡིན་པའོ། །གཞན་རྣམས་ཤེས་སྟོན། །སྒྲིལ་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡོད་དེ།
 ཟིན་པའི་འབྱུང་བ་ལས་ལྱུང་པའི་སྤྲ་དང་། མ་ཟིན་པའི་འབྱུང་བ་ལས་ལྱུང་པའི་སྤྲ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ལེམས་ཅན་རུ་ཉོན་པ་དང་མི་ཉོན་པ་གཉིས། ལེམས་ཅན་རུ་
 ཉོན་པ་ལ་སྤྲ་པ་ཆོས་ཉོན་པའི་སྤྲ་དང་མི་སྤྲ་པ་ཆོག་རྩལ་སྤྲ་བའི་སྤྲ་ལྟ་བུ་གཉིས།
 ལེམས་ཅན་རུ་མི་ཉོན་པ་ལ་སྤྲ་པ་ལེག་རྟག་པའི་སྤྲ་ལྟ་བུ་དང་མི་སྤྲ་པ་ཁ་ཚུར་.....
 རྟག་པའི་སྤྲ་ལྟ་བུ་གཉིས། མ་ཟིན་པའི་འབྱུང་བ་ལས་ལྱུང་པའི་སྤྲ་ལ་ལེམས་ཅན་རུ་
 ཉོན་མི་ཉོན་གཉིས་ལས། ལེམས་ཅན་རུ་ཉོན་པ་ལ་སྤྲ་པ་སྤྱལ་པའི་གང་ཟག་གིས་
 ཆོས་ཉོན་པའི་སྤྲ་ལྟ་བུ་དང་མི་སྤྲ་པ་སྤྱལ་བའི་གང་ཟག་གིས་ཆོག་རྩལ་སྤྲ་བའི་སྤྲ་.....
 ལྟ་བུ་གཉིས། དེ་འདྲའི་ལེམས་ཅན་རུ་མི་ཉོན་པའི་སྤྲ་ལ་སྤྲ་པ་འཁར་རའི་སྤྲ་ལྟ་བུ་
 དང་མི་སྤྲ་པ་བྲག་རལ་བའི་སྤྲ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ར་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡོད་
དེ། མངར་བ་དང་སྦྱར་བ་གཉིས། ཆ་བ་དང་ལན་ཆ་བ་གཉིས། སྐ་བ་དང་ཁ་བ་
 གཉིས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དྲི་ལ་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ། དྲི་ཁིམ་པ་དང་མི་ཁིམ་
 པ། མཉམ་པ་དང་མི་མཉམ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རེག་བྱ་བཅུ་གཅིག་གི་
བདག་ཉིད་ཡོད་དེ། རྒྱུ་རེག་བྱ་འབྱུང་བ་བཞི། འབྲས་ལུ་རེག་བྱ་འཇམ་རྩལ་
 གཉིས། ལྷ་ཡང་གཉིས། གྲང་བ་དང་བཞེས་སྐྱམ་གཉིས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་

ལ་གྲང་བ་ནི་ཆུ་དང་རྒྱང་ཤས་ཆེ་བ་ལས་ཐུར་པའི་རིག་བྱ། རྩོ་བ་འདྲིང་པ་དང་།
བཀའ་པ་ནི་ཕོ་བའི་ནང་དུ་རྒྱང་ཤས་ཆེ་བ་ལས་ཐུར་པའི་རིག་བྱ་ཟས་འདྲིང་པ་.....
དང་། སྒྲིམ་པ་ནི་མེ་ཤས་ཆེ་བ་ལས་ཐུར་པའི་རིག་བྱ་སྒྲིམ་འདྲིང་པ་འོ།

(3) རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཞུགས་བཤད་པ།

གསུམ་པ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཞུགས་བཤད་པ་ནི། རྣམ་རིག་བྱེད་
མིན། ཞེས་བཤད་ན། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཞུགས་དེ་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་
བྱེད་པར་ལྷ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ཏེ། གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱེད་པར་དང་ཀྱན་སྒྲོང་གི་སེམས་
ལས་གཞན་གཡངས་པའི་སྐབས་སུ་འདྲ་རིག་མིན་ཡོད་པས་དེས་རིག་བྱེད་ལས་བྱེད་...
པར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་མེད་པ་ཡི་ཡང་སྟེ་འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་འགྲོག་པའི་...
སྒྲིམས་འཇུག་གི་སྐབས་སུ་འདྲ་རིག་མིན་ཡོད་པས། དེས་སེམས་སེམས་བྱུང་ལས་བྱེད་
པར་བྱེད་དོ། ཁོ་པོའི་བྱེད་པར་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་གང་ཅུང་ལས་ལྷང་མ་
བཟུན་པའི་དོ། །དུས་ཀྱི་བྱེད་པར་ཇིས་འབྲེལ་གང་སྟེ་རྒྱུན་འབྲེལ་བས་གཏོང་རྒྱུ་མ་
བྱུང་གི་བར་དུ་འབྱུང་བའོ། །རྒྱུའི་བྱེད་པར་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་
དང་། བཞེན་པ་དང་། གནས་པ་དང་། འཕེལ་བའི་རྒྱུ་བྱས་པའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་པར་
བཞེན་ལྷན་དེ་ནི་རྣམ་པའམ་རང་གི་ཀྱན་སྒྲོང་གཞན་ལ་རིག་པར་བྱེད་པ་མིན་པའི་.....
གཞུགས་སུ་བྱེ་སྟེ་ལྟར་སྒྲིབ་དཔོན་བཟོད་དོ། །འབྱུང་བ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འབྲས་
གཞུགས་སྟེ་ཆོགས་འབྱུང་བས་ན་འབྱུང་བ་དག་ནི་རང་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་རྒྱུར་
བྱས་པའི་གཞུགས་འདོན་པས་ན་སའི་ཁམས་དང་། རྒྱུའི་ཁམས་དང་། རྒྱུང་གི་.....
ཁམས་རྣམས་སོ། །དེ་དག་གི་ལས་གང་ཞེ་ན། སའི་ཁམས་ཀྱིས་འབྲས་གཞུགས་
རྣམས་མི་ལྟང་བར་འདོན་པ་དང་། ལ་སོགས་པ་རྒྱུས་མི་འབྲེས་པར་སྐྱེད་པ་དང་།
མས་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱུང་གིས་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་ནི་བྱེད་ལས་སུ་བྱུབ་པ་

ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་གང་ཞིན། སྤྲིན་འཐམ་པ་སའི་མཚན་ཉིད། ལྷན་
 ཞིང་གཤེར་བ་རྒྱུ་མཚན་ཉིད། རྩ་བ་ཉིད་མའི་མཚན་ཉིད། ཡང་ཞིང་གཡོ་བ་རྒྱུ་གི་
 མཚན་ཉིད་རྣམས་སོ། །འོ་ན། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ས་དང་མི་མཐོང་ངོ་ཞེས་པ་
 དང་འདིར་སྤྲིན་གཤེར་སྐྱེས་རེག་བྱ་བ་ཤད་པ་འགལ་ལོ་ཞིན། གསུང་རབ་ལས་
 རེག་བྱ་བ་ཤད་པ་ཡིན་ཡང་། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་འདྲོད་རྒྱལ་གྱི་ཐ་སྟངས་ཏུ་
 ཁ་དྲོག་དང་དབྱིབས་ལ་ས་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་བརྒྱུད་དེ། ས་དཀར་པོ་དང་གྲུ་བཞི་ལ་
 སྐྱེས་པར་གྲགས་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད། ལྷ་སྟན་པོའི་རིང་ཏུ་འབབ་པ་དང་། མི་
 དམར་པོ་གྱེན་ཏུ་འབར་བ་ལ་སྐྱེས་པ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པ་ཡིན་ནོ། ལྷ་
 གི་ཆོགས་ཀྱི་ཁམས་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་རེག་བྱ་ཉིད་ལ་རྒྱུང་ཡིན་པར་བརྒྱུད་པ་འདྲ་.....
 ཡོད་དེ། ལྷ་ལྟས་ལ་རེག་གོ་ཞེས་གྲགས་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་པ་ཁ་ཅིག་ནི་ཁ་དྲོག་
 དང་དབྱིབས་ལ་ས་ཞེས་བརྒྱུད་པ་དེ་དང་འདྲ་བ་འདྲ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་སྟན་པོ་དང་ལྷ་
 པོ་ལངས་ཞེས་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་ཕྱིར།

(གཉིས་) དེ་དག་ཁམས་དང་སྒྲེ་མཆེད་ཏུ་བྱ་བ།

གཉིས་པ་དབང་དོན་དེ་དག་སྒྲེ་མཆེད་དང་ཁམས་སྤྱུ་བ་ནི། སྤར་བཤྲན་པའི་
 མིག་སྐྱེས་དབང་པོ་ལྷ་དང་གཟུགས་སྐྱེས་དོན་ལྷ་པོ་དེ་དག་ཁོ་ན་ལ་སྒྲེ་མཆེད་.....
 བཤད་པའི་སྐབས་སུ་མིག་གི་སྒྲེ་མཆེད་སྐྱེས་གཟུགས་ཅན་གྱི་སྒྲེ་མཆེད་བཅུར་.....
 གསུངས་ཏེ། ཉེར་སྦྱོང་སྒྲེ་བའི་སྒྲ་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁམས་བཤད་པའི་སྐབས་
 སུ་ནི་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་བཅུར་འདྲོད་དེ། ཉེར་སྦྱོང་འཛིན་པ་འཕམ་རིགས་ཀྱི་ཆ་
 ནས་འཛོག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྷ་པོ་བར་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ལ། ཆོར་བའི་
 མཚན་ཉིད་ནི་སྒྲ་གང་ཞིག་རང་སྟོབས་ཀྱིས་རང་ལྷལ་དོན་གྱི་བྱུང་པར་ལྷོང་བའོ། །
 མཚན་གཞི་ནི་བདེ་སྤྱད་བྱུང་སྟོབས་གསུམ་སོ། །འདྲུ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་སྒྲ་གང་

ཞིག་རང་ཡུལ་སྤྱི་ལོ་སོགས་ཀྱི་མཚན་མ་མ་འདྲེས་པར་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་དོ།
མཚན་གཞི་ནི་རྟེན་གྱི་སྒྲིབ་ནས་དབྱེ་ན་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་བྱུག་གོ། འདུ་བྱེད་གྱི་
 མཚན་ཉིད་ནི་གཟུགས། ཆོར་བ། འདུ་ཤེས། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོ་བཞི་ལས་གཞན་
 པའི་འདུས་བྱས་གང་ཡིན་པའོ། མཚན་གཞི་ནི་ཆོར་འདུ་ལས་གཞན་པའི་སེམས་
 བྱང་རྣམས་མཚུངས་ལྡན་གྱི་འདུ་བྱེད་དང་། ཐོབ་པ་སོགས་མཚུངས་པར་མི་ལྡན་
 པའི་འདུ་བྱེད་དོ། འོ་ན། སེམས་སེམས་བྱང་གཅིག་གམ་ཐ་དད་ཅེ་ན། ཐ་དད་དེ།
 དོན་གྱི་རྩ་བར་རྟོག་པའི་མཐོང་བ་ནི་སེམས་དང་། བྱང་པར་རང་རྟོག་པའི་
 མཐོང་བ་ནི་སེམས་ལས་བྱང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དེ་དག་ཁམས་དང་སྦྱེ་མཆེད་
 གང་ཏུ་བསྐྱེལ་ན། ཆོར་འདུ་འདུ་བྱེད་དེ་གསུམ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པའི་
 གཟུགས་དང་། ཐུ་བཤད་པའི་འདུས་མ་བྱས་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག། སོ་སོར་
 བརྟགས་མིན། རྣམ་མཁའ་རྣམས་དང་བཅས་པའི་ཆོས་བདུན་པོ་དེ་ནི་སྦྱེ་མཆེད་
 བརྗོད་པའི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཀྱི་སྦྱེ་མཆེད་དང་། ཁམས་བརྗོད་པའི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཀྱི་
 ཁམས་ཞེས་བྱའོ།

(གསུམ་) རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོའི་རྣམ་བཞག

གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོའི་རྣམ་བཞག་ལ། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོའི་མཚན་
 ཉིད་ནི་ཡུལ་གྱི་རྩ་བར་རྟོག་པའི་སོ་སོར་རྣམ་པར་རིག་པའོ། དབྱེ་ན། འདིར་
 རྣམ་ཤེས་ཆོགས་བྱུག་ཏུ་འདོད་ལ། སེམས་ཅམ་པ་ནི་དམིགས་པ་ཕྱི་ནང་ཐམས་ཅད་
 ལ་དམིགས་ཏེ་རྣམ་པ་མི་གསལ་ཞིང་མ་ཆད་པར་འཛིན་པ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་.....
 དང་། དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་ངར་འཛིན་པ་ཉོན་ཡིད་དང་ཆོགས་བརྒྱད་ཏུ་འདོད་
 དོ། སྦྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཡིད་ཀྱི་སྦྱེ་མཆེད་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོ་དེ་
 ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཉེར་སྦྱོང་སྦྱེ་བའི་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོ་དེ་ཉིད་

མེས་ཀྱི་ཁམས་བརྩན་དག་ཏུ་འང་འདྲོད་པ་ཡིན་ཏེ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་……
 ཁམས་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཀྱི་བར་དྲུག་དང་། ཡིད་ཀྱི་ཁམས་སུ་
 བཞག་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཡིད་ཀྱི་ཁམས་གང་ཞེ་ན། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་སོགས་དྲུག་པོ་དེ་
 དག་ལས་རྩལ་ཐ་དང་པ་གཞན་ནི་མེད་ཀྱི། དེ་དག་ལས་འདས་མ་ཐག་པ་ཡི་གནས་
 སྐབས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་བརྟགས་ནས་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་ཞེས་……
 བརྗོད་དོ།

༡ བཞི། རྩལ་ཆོས་ལ་དོགས་པ་བཅད་པ།

བཞི་པ་རྩལ་ཆོས་ལ་དོགས་པ་བཅད་པ་ནི། ཁམས་བཙོ་བརྒྱད་ཏུ་གྲངས་མ་ངེས་
 པར་ཐལ། ཡིད་ཀྱི་ཁམས་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་པན་རྩྭ་གཅིག་གི་ནང་ཏུ་གཅིག་
 འདུས་པས་ཁམས་བརྩན་གཉིས་དང་བརྩན་བརྩན་གང་ཅུང་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
 སྦྱོན་མེད་དེ། རྣམ་ཤེས་དང་པོ་ལྷ་ལ་རྟེན་དབང་པོ་མི་འདྲ་བ་རེ་རེ་ཡོད་ལ། ཡིད་
 ཤེས་ལ་དེ་བདག་རྟེན་དབང་པོ་མེད་པས་དོན་གྱིས་དྲུག་པ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་……
 པའི་བདག་རྟེན་གྱི་རྟེན་དབང་པོ་ནི་ཡོད་དོ་ཞེས་རབ་ཏུ་བསྟུན་པའི་ཕྱིར་ཏུ་ཡིད་……
 ཁམས་སོ་སོར་བྱེ་ནས་ཁམས་ནི་བཙོ་བརྒྱད་དག་ཏུ་འདྲོད་པའི་ཕྱིར། སྤང་པོས་
 འདུས་བྱས་དང་། སྦྱེ་མཆེད་དང་། ཁམས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྟུན་པ་ནི་མང་པོས་
 བསྟུན་པ་ཡིན་མོད། དེ་བས་ཀྱང་ཉུང་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྟུན་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན།
 ཡོད་དེ། གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་དང་ནི་ཡིད་ཀྱི་སྦྱེ་མཆེད་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་གཅིག་
 རྟེ། གསུམ་པོ་དེ་དག་གིས་ནི་ཐམས་ཅད་བསྟུན་པའི་ཕྱིར། བསྟུ་རྩལ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན།
 གཟུགས་སྤང་གིས་གཟུགས་སྤང་དང་། གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་བརྩན་དང་། གཟུགས་
 ཅན་གྱི་སྦྱེ་མཆེད་བརྩན་དང་། ཆོས་ཁམས་ཀྱི་སྦྱོགས་གཅིག་རྣམ་རིག་མེན་གཟུགས་
 བསྟུན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡིད་ཀྱི་སྦྱེ་མཆེད་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོ་དང་། ཡིད་ཀྱི་སྦྱེ་

མཆེད་དང་། སེམས་ཀྱི་ཁམས་བརྒྱན་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་ཁམས་ཀྱིས་ཆོས་
 ཁམས་ཀྱི་སྒྲིགས་གཅིག་རིག་མེད་གཟུགས་དང་། ཆོར་འདུ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་
 གསུམ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱད་
 བྱེད་དང་བསྐྱེད་བྱ་གཅིག་གམ་ཐ་དད་ཅེན། རྣམ་ཐ་དད་མེད་ཏེ། སྤྱད་བྱེད་གསུམ་
 པོས་བསྐྱེད་བྱ་རྣམས་སྤྱད་བྱེད་རང་གི་རོ་བོ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱད་
 བྱེད་གསུམ་ལས་གཞན་གྱི་དངོས་པོའི་ཆོས་ཡོད་པ་དང་མི་ལྟོན་པའི་ཕྱིར། བསྐྱེད་.....
 དངོས་བཞིས་འཁོར་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་གྱི། སྒྲས་ཉན་བྱ་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །
 མིག་ན་སྒྲ་གསུམ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པས་ཁམས་ཉི་ཤུ་ཙ་གཅིག་ཏུ་ཐལ་ལོ་ཞེན། མི་
 འཕྱར་ཏེ། མིག་དང་། ལ་སོགས་པ་རྣ་བ་དང་། སྒྲ་དག་ལ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་མོད་
 གྱི། འོན་ཀྱང་མིག་གཉིས་ཀའང་རང་ཡུལ་གཟུགས་འཛིན་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཉེན་.....
 གཟུགས་དང་བར་རིགས་འདྲ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱད་ཡུལ་གཟུགས་སུ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་
 དང་། འབྲས་བུ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་སྐྱེ་བས་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ཏུ་
 འདྲ་བའི་ཕྱིར་ན་མིག་གི་ཁམས་ཞེས་གཅིག་ཉིད་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བ་
 དང་སྒྲ་གཉིས་ལའང་རིགས་འགྲོམ། འོན་ན། དགོས་མེད་ཏུ་འཕྱར་རོ་ཞེན། མི་འཕྱར་
 ཏེ། ཉེན་གྱི་ལྷས་མཛོས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ན་གཉིས་གཉིས་བྱང་བ་ཡིན། ཉེའང་འདི་
 ལྟར། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་དེ་ལྟ་བུ་དག་ལ་ཀྱན་ཏུ་བྱེད་པས་ལས་
 བསགས་པའི་དབང་གིས་འབྱུང་གི། འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་རང་དགར་འབྱུང་བ་མིན་
 ནོ།

[གཉིས] གསུམ་པོ་སྐྱེ་པའི་སྐྱེ་དོན་དགོས་པ་དང་བཅས་པ།

གཉིས་པ་གསུམ་པོ་སྐྱེ་པའི་སྐྱེ་དོན་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་ཕུང་
 ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་བྱ་ཞེན། དངོས་པོའི་ཆོས་ཏུ་མ་ཆོགས་ཤིང་འདུས་ནས་བྱངས་

པ་དང་། སེམས་སེམས་བྱང་སྐྱེ་ཞིང་མཆེད་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་། རིགས་ཀྱི་དོན་མེད་ཀྱི་སེམས་དང་ལྟུང་ལ་སྐྱེས་པའི་རིགས་མང་པོ་ཡོད་པའི་རི་དེ་ལ་ཁམས་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་
 ཏུ། འདིར་ཡང་རྒྱུད་གཅིག་ལ་རིགས་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པས་ན་ཁམས་ཞེས་དང་། ཡང་
 བ་རང་རང་གི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་བྱེད་པས་ན་རིགས་ཞེས་བརྗོད་དོ།
 དེ་ལ་མིག་སྐྱེས་ཏུ་གཞི་བདག་རྒྱུན་གྱིས་ཉེར་སྦྱང་སྐྱེ་བའི་སྒྲིབ་པ་གཞུགས་
 སྐྱེས་ཏུ་གཞི་བདག་སྐྱེས་ཏེར་སྦྱང་སྐྱེ་བའི་སྒྲིབ་པ་ཡོད་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་རིམ་པ་
 བཞིན་ཏུ་སྦྱང་པོ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཁམས་ནམས་རྒྱ་མཚན་སྦྱངས་པས་དང་།
 ཉེར་སྦྱང་སྐྱེ་བའི་སྒྲིབ་དང་། རིགས་སམ་རྒྱུ་འཛིན་ནས་བཟུང་པ་ཡོད་ནོ། །འོ་ན། དེ་དག་
 རེ་རེས་ཀྱང་འདུས་བྱས་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེས་པ་ཡོད་ན། སྦྱང་ཁམས་སྐྱེ་
 མཆེད་གསུམ་ཏུ་ཅིའི་བྱིར་བཟུང་ཞེ་ན། ཆོངས་པ་གསུམ་བསྐྱེས་པའི་བྱིར་ཡང་བཟུང་
 ཏོ། །སེམས་བྱང་ལ་རིམ་པོ་གཅིག་འཛིན་པའི་ཆོངས་པ་བསྐྱེས་ཏུ་སྦྱང་པོ་ལྟ་
 གསུངས་པའི་བྱིར་ཉེ། ཆོར་བ་སྐྱེས་གསུམ་ཏུ་བྱེ་བའི་བྱིར། གཞུགས་ལ་རིམ་པོར་
 འཛིན་པའི་གཉེན་པོར་གཞུགས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་བརྒྱ་དང་། གཞུགས་དང་ནམ་ཤེས་
 ལ་རིམ་པོར་འཛིན་པའི་ཆོངས་པ་བསྐྱེས་ཏུ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་གསུངས་ཉེ།
 གཞུགས་ལ་ཁམས་བརྒྱ་དང་ནམ་ཤེས་ལ་ཁམས་བརྒྱན་ཏུ་བྱེ་བའི་བྱིར། ཡང་དབང་
 པོ་རྣམས་འབྱིང་རྒྱལ་པོའི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་དེ་གསུམ་དང་། ཡང་འདོད་པའི་ཆོག་
 བསྐྱེས་པ་དང་། འབྱིང་དང་། རྒྱས་པར་དགའ་བ་ནམ་པ་གསུམ་གྱི་བྱིར་ཡང་སྦྱང་པོ་
 ལ་སྐྱེས་པ་གསུམ་པོ་བཟུང་པ་ཡོད་ནོ། ཅིའི་བྱིར་སྦྱང་པོ་ལྟ་ཉིད་ཏུ་ངེས་ཤིང་། རེས་
 ཉེ། རེ་ཞིག་གཞུགས་དང་དེ་མ་ཡོད་པ་གཉིས་སུ་དངོས་པོར་ངེས་ལ། གཞུགས་མིན་པ་
 ལ་སེམས་དང་སེམས་མིན་པ་གཉིས་སུ་ངེས་ཤིང་། གཞུགས་དང་སེམས་མིན་པའི་
 ཆོར་བ་ལ་སྐྱེས་པའི་སྦྱང་པོ་གསུམ་ཏུ་ངེས་པའི་བྱིར།

[གསུམ] ཆོར་འདུ་གཉིས་ཕྱང་པོ་ལྷགས་ལུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་
མཆན།

གསུམ་པ་ཆོར་འདུ་གཉིས་ཕྱང་པོ་ལྷགས་ལུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི། ཡང་ཅིའི་
 བྱིར་སེམས་ཕྱང་གཞན་རྣམས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ནང་དུ་བསྐྱས་ལ། ཆོར་འདུ་གཉིས་འདུ་
བྱེད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ལྷགས་ལྷགས་ཤིག་ཏུ་བཞག་ཅེ་ན། ཆོར་འདུ་གཉིས་ནི་བྱིམ་པ་དང་རབ་
ཕྱང་གི་རྒྱགས་གཉིས་ཀའི་ཚད་པའི་ཅ་བར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། བྱིམ་པ་རྣམས་ཆོར་
བདེའི་ར་རྒྱང་འདྲོད་པས་ནོར་དང་ཞིང་འབྲོག་བྱུང་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་ཚད་ཅིང་། རབ་
ཕྱང་རྣམས་རང་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་བཟང་ངན་དུ་འདུ་ཤེས་ནས་དགག་སྦྱབ་ཀྱིས་
ཚད་པའི་བྱིར་དང་། དེར་མ་ཟད་བདེ་ཆོར་ལ་ཆགས་པས་ལས་ངན་གསོག་ཀྱིས་
ཅིང་། དེའང་གཙང་བདེ་སོགས་འདུ་ཤེས་བྱིན་ཅི་ལྷག་ལས་ཕྱང་བས་འཁོར་བའི་
རྒྱའི་གཙ་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། འོག་ནས་བཤད་པའི་རགས་པ་སོགས་ཀྱི་རིམ་པར་
སྟན་པའི་རྒྱའི་མཆན་བཞི་ཡོད་པའི་བྱིར་ཡང་སེམས་ལས་ཕྱང་བ་གཞན་རྣམས་ལས་
ཆོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་ནི་ལྷགས་ཤིག་ཏུ་ཕྱང་པོར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་པར་
བཞག་པ་ཡིན་ནོ། ཡང་ཅིའི་བྱིར་སྦྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་དག་ཏུ་འདུས་མ་བྱས་བཤད་
 ལ། ཕྱང་པོར་མ་བཤད་ཅེ་ན། ཕྱང་པོ་ལྷ་དག་ཏུ་འདུས་མ་བྱས་མ་བཤད་དེ། འདུས་
མ་བྱས་ཕྱང་པོའི་དོན་དུ་སྤངས་པར་མི་རུང་ཞིང་། མཆན་ཉིད་དང་མི་ལྡན་པའི་བྱིར་
དང་། ཕྱང་པོ་དུག་པར་བཞག་ནའང་མི་རུང་ཞིང་། དུས་ཀྱིས་མ་བསྐྱས་པའི་བྱིར་མ་
བཤད་པ་ཡིན་ནོ།

[བཞི] ཕྱང་ཁམས་ཀྱི་སྦྱེ་མཆེད་ཀྱི་ག་རིམ་ངེས་ཚུལ།

བཞི་པ་ཕྱང་ཁམས་ཀྱི་སྦྱེ་མཆེད་ཀྱི་ག་རིམ་ངེས་ཚུལ་ནི། འོ་ན། ཕྱང་པོ་ལྷའི་ག་
རིམ་འདི་ལྟར་སྟན་པའི་རྒྱ་མཆན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཕྱང་པོ་ལྷའི་ག་རིམ་ནི་ཕྱར་རགས་ཀྱི་

མྱོན་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ལལ་ཆེ་བ་ཐོགས་བཅས་ཡིན་ཞིང་རགས་པས་
 དང་པོར་བསྟན། གཟུགས་ཅན་མིན་པའི་ནང་ནས་ངའི་ལག་པས་ཆོར། རྒྱུ་པས་
 ཆོར་ཞེས་ཆོར་བ་རགས་པས་ཆོར་བ་དང་། དེ་ནས་མཆན་མར་འཛིན་པས་འདུ་ཤེས་
 རགས། དེ་ནས་བདག་བདེ་བར་གྱུར་ཅིག །སྟག་བསྐལ་བར་མ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་འདུ་
 བྱེད་རགས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཙམ་རིག་པས་སྤྲ་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན་ཀུན་
ནས་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་བསྟན་ཏེ། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སྐྱེ་བོ་
 དག་གཟུགས་ལ་དགའ་བས་ཐོག་མར་གཟུགས་ལ་བཟ། གཟུགས་མངོས་མི་མངོས་
 ལས་ཆོར་བ་བདེ་སྟག་འབྱུང་། དེ་ལས་འདུ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་འབྱུང་། དེ་ལས་འདུ་
 བྱེད་ཆགས་སྤང་འབྱུང་། དེ་ལས་སེམས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
 ཡང་ན་ཟས་ལ་ཡོངས་སྟོང་པའི་ཟས་ཀྱི་སྟོང་དང་། སོགས་སྐྱས་ཟས་དང་། བྱན་པོ་
 དང་། ལག་བདེ་བ་དང་། ཟ་བ་པོའི་རིམ་པ་ལྟར་དོན་ཡང་བསྟན་ཏེ། གཟུགས་ནི་
 སྟོང་ལྟ་བུ། ཆོར་བ་ཟས། འདུ་ཤེས་བྱན་པོ། འདུ་བྱེད་ལག་བདེ་བ། རྣམ་ཤེས་ཟ་བ་པོ་
 ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་ཁམས་ཀྱི་རིམ་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བསྟན་ཏེ། འདོད་
 ཁམས་པ་རྣམས་ཡོན་ཏན་གཟུགས་ཀྱིས་རབ་རྒྱུ་བ་དང་། བསམ་གཏན་པ་རྣམས་
 ཆོར་བ་དང་། གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་འདུ་ཤེས་དང་། སྤྱིད་ཅེ་བ་རྣམས་འདུ་
 བྱེད་ཀྱིས་རབ་རྒྱུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གནས་
 པའི་ཕྱིར། ཡང་དབང་པོ་རྒྱག་ལས་མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་དང་པོར་སྟོན་པའི་རྒྱ་
 མཆན་ཡོད་དེ། རང་ཡུལ་ད་ལྟ་བའི་དོན་འཛིན་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཕྱིས་
 སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། རུས་གསུམ་གའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདུས་མ་བྱས་
 ལ་དམིགས་པས་རྟོགས་དཀའ་བའི་ཕྱིར། དེའི་ནང་ནས་མིག་སོགས་བཞི་དང་པོར་
སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པའི་དོན་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

ལུས་མྱིས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འབྲུང་བ་དང་འབྲུང་གུར་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་
 བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་བཞི་པོའི་ནང་ནས་མིག་དང་ན་བ་གཉིས་ནི་དང་པོར་སྟོན་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་ཡུལ་རིང་བ་ལ་འཇུག །སྤྲེ་གཉིས་ཉེ་བ་ལ་འཇུག་
 པའི་ཕྱིར། མིག་ན་གཉིས་ལས་མིག་དང་པོར་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ཡུལ་ཆེས་
རིང་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྒྱུང་རིང་པོའི་རྒྱ་རྒྱུང་གི་གཟུགས་མཐོང་
 ཡང་སྤྲེ་མི་ཐོས་པ་བཞིན་ནོ། །སྤྲེ་གཉིས་ལས་སྤྲེ་དང་པོར་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་
 དེ། དེ་ཡུལ་ལ་རྒྱུར་བར་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྩེས་རོ་མ་སྤྱང་བ་ན་སྤྲེ་དྲི་
ཆོར་བ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་དབང་ཉེན་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་གྱི་རིམ་པ་དང་.....
 མཐུན་པར་བསྟན་ཏེ། མིག་དང་པོ་ན་གནས་པ་ནས་ལུས་སལ་ཆེ་བ་འོག་ན་གནས་
 པའི་བར་གྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་འདིས་ནི་ནང་གི་སྤྲེ་མཆེད་དུག་གི་གོ་རིམ་བཤད་པ་
 ན་སྤྲེ་སྤྲེ་མཆེད་གྱི་གོ་རིམ་ཡང་ཤེས་ཏེ། ཡུལ་ཅན་གྱི་རིམ་པ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
 དེས་ནི་ཁམས་གྱི་གོ་རིམ་ཡང་གྲུབ་སྟེ། འབྲས་བུ་ནམ་ཤེས་གྱི་ཁམས་དུག་ནི་རྒྱུ་ལོ་གོ་
 རིམ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབང་པོ་དུག་གི་གོ་རིམ་གྲུབ་པ་ན་ཡུལ་དུག་དང་
 ནམ་ཤེས་དུག་གི་གོ་རིམ་ཡང་གྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན། རྒྱལ་པོ་དུག་གི་གོ་རིམ་གྲུབ་པ་ན་
 བཅུན་མོ་དུག་དང་རྒྱལ་བུ་དུག་གི་གོ་རིམ་གྲུབ་པ་བཞིན་ནོ།།

(ལ) སྤྲེ་མཆེད་གཉིས་གྱི་ངེས་པ།

ལྷ་པ་སྤྲེ་མཆེད་གཉིས་གྱི་ངེས་པ་ནི། ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་མིག་གི་ཡུལ་ཁོ་ན་ལ་
 གཟུགས་གྱི་སྤྲེ་མཆེད་དང་ཁམས་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། ཡིད་གྱི་ཡུལ་ཁོ་ན་ལ་ཆོས་གྱི་སྤྲེ་
 མཆེད་དང་ཁམས་ཞེས་བརྗོད་པ་མི་འཐད་དེ། མིག་ལ་སྟགས་པ་བཅུ་གཤང་གཟུགས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྲེ་མཆེད་དང་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
 བཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་གཟུགས་ཡིན་ཡང་དེ་དག་སྟོ་སྟོར་སྤྲེ་མཆེད་ཡིན་གྱི། ཕྱིར་ནི་མ་

ཡིན་ན་ཞེས་རྟགས་པའི་ཕྱིར་དུ་མིག་ལ་སྟགས་དགུ་ནི་རང་རང་གི་མིང་གིས་བཟུང་།
 ལ། མིང་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་མིག་གི་ཡུལ་དེ་ལ་གཞུགས་ཞེས་པའི་སྒྲི་སྒྲས་བྱེ་བྲག་དུ་
 རྟགས་པའི་དོན་དང་གཙ་བོའི་ཕྱིར་མིག་གི་ཡུལ་གཅིག་སུ་ནི་གཞུགས་ཀྱི་སྒྲེ་མཆེད་ཀྱི་
 དང་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་བརྗོད་དེ། རྟ་པ་མང་པོ་ཞེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དམག་ལ་སྟགས་པ་
 བྱེ་བྲག་དུ་ཚོན་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་མིག་གི་ཡུལ་ནི་གཏན་ཡོད་སྟགས་བཅས་ཡིན་
 པས་གཞུགས་ཀྱི་གཙ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་དེའི་སྒྲས་བརྗོད་དེ། མིའི་མཆོག་གིས་
 རྒྱལ་པོ་གོ་བ་བཞིན་ནོ། །ཡང་སྒྲེ་མཆེད་དང་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཡིན་པ་ལ། ཡིད་
 ཀྱི་ཡུལ་ཁོ་ན་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲེ་མཆེད་དང་ཁམས་ཀྱི་སྒྲས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
 ཆོར་བ་ལ་སྟགས་པ་བསྟུ་བར་བྱ་བའི་ཆོས་མང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཟུ་
 ངན་ལས་འདས་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ཀྱང་དེར་བསྟུས་པའི་ཕྱིར་ན་ཡིད་ཀྱི་
 ཡུལ་གཅིག་སུ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲེ་མཆེད་དང་ཁམས་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད་དོ།

(གཉིས་) ཆོས་གཞན་བསྟུ་བའི་རྒྱལ།

གཉིས་པ་ཆོས་གཞན་བསྟུ་བའི་རྒྱལ་ལ་གཉིས། ཆོས་ཀྱི་སྤང་པོ་བསྟུ་བའི་རྒྱལ་
 དང་། དེ་གཞན་ལའང་སྒྲིར་བའོ།

(གཅིག) ཆོས་ཀྱི་སྤང་པོ་བསྟུ་བའི་རྒྱལ།

དང་པོ་ནི། འོ་ན། མདོ་གཞན་དག་ལས་སྤང་པོ་ལ་སྟགས་པའི་མིང་ཅན་གཞན་
 དག་ཀྱང་འབྱུང་ན། དེ་དག་འདིར་སྒྲས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་བསྟུས་ན། དེ་དག་ལས་
 གཞན་པའི་ཆོས་ཡོད་པས། དེ་དག་དུ་གངས་མ་ངེས་པར་འབྱུར་བ་ལ། བསྟུས་ན་རི་
 ལྟར་བསྟུ་ཞེ་ན། མདོ་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྤང་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཞེས་གང་དག་ཡོད་པ་རྣམས་
 སྒྲ་གསུང་བྲགས་ཉེས་སྦྱོད་ལས་སྤང་པོ་སངས་རྒྱལ་གྱིས་གསུངས་པ་ཡིན་པས། དེ་
 དག་མདོ་མེ་པ་ལྟར་ན་རྣ་བའི་ཡུལ་དུ་བྱུར་པའི་ཆོག་གས། བྱེ་སྒྲ་ལྟར་ན་ཡིད་ཀྱི་

ཡུལ་རུ་བྱུར་པའི་མིང་ཡིན་པས་དེ་དག་ནི་རིམ་པ་ལྟར་གཞུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་དང་འདྲ་
 བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོ་དག་རུ་འདུས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། ཆོས་ཀྱི་སྤང་པོ་རེ་རེའི་ཚད་ཅི་ཙམ་
 ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་ན་རེ། མངོན་པའི་བསྟན་བཅས་ཀྱི་སྤང་པོའི་ཚད་དང་མཉམ་པ་རེ་
 ལ་བྱེད་ཅེས་ཟེར་རྟེ། ཤོ་ལོ་ཀ་རྒྱལ་སྤྱོད་ཡོད། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཀྱི་སྤང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་ལ་
 ཆོགས་ཅད་རུང་སྤང་སྤྱད་བཞི་དང་བྱེ་བ་བརྒྱད་རུ་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་འཕགས་པ་སྤྱི་
 རིའི་བྱས་བསྟན་བཅས་ཆོས་ཀྱི་སྤང་པོའི་ཚད་དང་མཉམ་མོ་ཞེས་ཟེར་རྟེ་ཚད་.....
 འདྲའོ། །གཞན་དག་ན་རེ། སྤང་པོ་དང་། ལ་སོགས་པས་བསྟན་པ་སྦྱེ་མཆེད།
 ཁམས། ཉེན་འབྲེལ་སོགས་ཀྱི་ཕྱེ་ཚན་རེ་རེ་རྣམས་པར་སྟོན་པའི་གཏམ་ཀྱི་བརྒྱད་རེ་
 རེ་ཆོས་ཀྱི་སྤང་པོ་རེ་རེའི་ཚད་ཡིན་ཀྱི། ཆོགས་བཅད་ཀྱི་གྲངས་ངེས་ནི་མེད་ཟེར་རོ། །
 འོ་ན། ཆོས་སྤང་དེ་དག་ཅིའི་ཕྱིར་བསྟན་ཅི་ན། གཏུལ་བྱ་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་
 ལུག་ཆ་མཉམ་སྟེ་བརྒྱད་ཁྲིར་སྦྱོད་པ་ན་མས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྤང་པོ་འདྲ་.....
 དེའི་གྲངས་དང་མཐུན་པ་བརྒྱད་ཁྲིར་གསུངས་སོ། །

(གཉིས་) དེ་གཞན་ལའང་སྦྱར་བ།

གཉིས་པ་དེ་གཞན་ལའང་སྦྱར་བ་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྤང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་སྤང་པོ་ལྟར་
 བསྟན་པ་དེ་བཞིན་རུ་གཞན་ཡང་ཅི་རིགས་པར་མདོ་ལས་བྱུང་བའི་སྤང་པོ་དང་།
 སྦྱེ་མཆེད་དང་། ཁམས་ཀྱི་མིང་ཅན་ན་མས་ནི་རང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ན་མས་.....
 ལེགས་པར་ཞིབ་མཐར་དབྱེད་དེ། བསྟན་བཅས་འདི་ལས་སྤང་པོ། སྦྱེ་མཆེད།
 ཁམས་ན་མས་སྟེ་རྒྱ་སྤྱོད་བཤད་པར་བསྟན་བ་བྱའོ། །བསྟན་ཚུལ་ནི་སྤང་པོའི་མིང་ཅན་
 ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཉིང་འཛིན། ཤེས་རབ། རྣམ་པར་གྲོལ་བ། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡེ་ཤེས་
 གཟིགས་པའི་སྤང་པོ་ན་མས་ནི་གཞུགས་དང་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོ་དག་རུ་བསྟན་རྟེ།
 ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་ལུས་རག་གི་སྤྱོད་བརྟན་གཞུགས་སྟེ་འདོད་ཅིང་། རྣམ་གྲོལ་མས་པ་

ཡིན་པས་བཞི་པ་ནི་སེམས་བྱང་ཡིན་ན་འདུ་བྱེད་གྱི་ཕུང་པོར་བསྟུས་སོ། །སྟེ་མཆེད་
 གྱི་མིང་ཅན་སྟེ་མཆེད་ཏུ་བསྟུ་བ་ནི་ཟད་པར་བརྟུ་ལས། དང་པོར་བརྟུ་མ་ཆགས་
 པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ཆོས་གྱི་སྟེ་མཆེད་གྱིས་བསྟུས་སོ། །འཁོར་དང་བཅས་ན་
 ཕུང་པོ་ལྗེ་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ཡིད་དང་ཆོས་གྱི་སྟེ་མཆེད་གྱིས་བསྟུས་སོ། །ཐ་མ་
 གཉིས་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གཉིས་མིང་གཞིའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ཆོས་དང་ཡིད་
 གྱི་སྟེ་མཆེད་ཏུ་བསྟུས་སོ། །ཟིལ་གཞོན་གྱི་སྟེ་མཆེད་བརྟུ་ཀྱང་མ་ཆགས་པ་ཡིན་པས་
 ཞང་དང་འབྲེལ། །ཁམས་གྱི་མིང་ཅན་ཁམས་སུ་བསྟུ་བ་ནི་སྟུང་བྱེད་ཁམས་བཙོ་
 བརྟུ་དང་བསྟུ་བྱ་བྱ་ཆོན་བྱ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་ཏུ་སྦྱར་རྟེ། དེ་ལ་འབྱུང་བཞི་
 ནི་རེག་བྱའི་ཁམས་གྱིས་བསྟུས་སོ། །ནམ་མཁའ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ནམ་མཁའ་དང་
 ཟུན་ནམ་མཁའ་མིན་གྱི། འདིར་བསྟན་པ་སྒོ་དང་སྐར་ཁྲུང་ལ་སོགས་པ་བྱ་ག་ནམ་
 མཁའི་ཁམས་དག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱའོ། །དེའང་ཉིན་མོ་སྤང་བ་དང་མཚན་མོ་སྟུན་པ་
 དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་གྱི་ཁམས་གྱིས་བསྟུས་པས་རང་གི་ངོ་པོར་གཞོད་པ་བྱར་
 ཏུང་བས་ཐོགས་བཅས་ཡིན་ལ། ཐོགས་བཅས་གཞན་གྱི་ཉེ་འཁོར་ན་ཡོད་པས་ཐོགས་
 བཅས་ཉེ་འཁོར་བའང་ཡིན་ནོ། །ལྷ་ཞེས་པས་ནི་མདོ་སྡེ་པའི་འདོད་པ་སྟོན་རྟེ།
 འདི་ལྟར་ནམ་མཁའ་ནི་ཐོགས་རེག་དང་བྲལ་ཞིང་། དེ་གཞན་གྱི་ཉེ་འཁོར་ན་ཡོད་
 པས་ཐོགས་མེད་ཉེ་འཁོར་བ་ཡིན་ནོ་གསུངས་སོ། །ནམ་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱ་ག་
 ཆོན་བྱ་གི་རྣམ་ཤེས་གྱི་ཁམས་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་རྟེ། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ནི་བྱ་ག་ཆོན་བྱ་གི་ནང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་.....
 ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཟག་མེད་མ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཟག་མེད་མ་ཡིན་ཞེ་ན། ཉིང་
 མཚམས་སྦྱར་སེམས་ནས་འཆི་སེམས་གྱི་བར་ཏུ་སྤྲིད་པ་སྟེ་བའི་རྟེན་ཏུ་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེའི་རྒྱུ་ལ་འདོད་པ་དང་། གཞོད་སེམས་དང་། རྣམ་པར་འཆོ་བ་དང་།

དེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། གནོད་མེད་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་འཆོ་བའི་ཁམས་
 ཞེས་བྱ་བ་རྒྱག་བཤད་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱིས་བསྟུས་ཏེ། དང་པོ་གསུམ་ནི་འདྲོད་
 པའི་འདྲོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། སེམས་ཅན་ལ་མཐོ་འཆོམས་པའི་རང་བཞིན་
 སྤང་བར་བྱ་བའི་སེམས་བྱུང་དང་། ཟ෍་མ་གསུམ་ནི་མ་ཆགས་པ་དང་། ཞེ་སྤང་མེད་
 པ་དང་། སྟོང་བཅེ་བའི་རང་བཞིན་གཞེན་པའི་སེམས་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྗེས་
 ལ་བདེ་བ་དང་། སྟག་བསྟུལ་དང་། ཡིད་བདེ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། བཏང་
 རྟོམས་དང་། མ་རིག་པའི་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱག་གསུངས་པའང་དང་པོ་ལྷ་ཆོར་བ་
 དང་། རྒྱག་པ་འདུ་ཤེས་ཡིན་པས་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱིས་བསྟུས་སོ། །དེའི་རྗེས་ལ་ཆོར་བ་
 དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་བཞི་གསུངས་པ་ནི་
 དང་པོ་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་དང་བཞི་པ་སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་གྱིས་བསྟུས་སོ། །
 དེའི་རྗེས་འདྲོད་པ་དང་། གཞུགས་དང་། གཞུགས་མེད་ཀྱི་ཁམས་གསུམ་གསུངས་པ་
 ནི་རིམ་པ་བཞིན་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དང་། གྲི་རོ་དང་སྣ་ལྷེའི་རྣམ་ཤེས་མ་གཏོགས་པ་
 བཅུ་བཞི་དང་། ཁམས་ཐ་མ་གསུམ་གྱིས་བསྟུས་སོ། །དེའི་རྗེས་ལ་གཞུགས་དང་།
 གཞུགས་མེད་པ་དང་། འགོག་པའི་ཁམས་གསུམ་གསུངས་པ་ནི་ཁམས་བཅུ་བཞི་
 དང་། ཐ་མ་གསུམ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱིས་བསྟུས་ཏེ། འདིར་འགོག་པའི་ཁམས་ནི་
 ས་སར་བརྟགས་འགོག་དང་བརྟགས་མིན་གྱིས་འགོག་པའོ། །དེ་ནས་འདས་པ་དང་།
 མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་ཁམས་གསུམ་གསུངས་པ་ནི་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་
 པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟུས་སོ། །དེའི་རྗེས་ལ་ངན་པ་དང་། བར་མ་དང་། བྱ་ཚོམ་པའི་
 ཁམས་གསུམ་གསུངས་པ་ནི་འདྲོད་པའི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་པོ་ཉིད་དོ། །དེའི་
 རྗེས་ལ་དགོ། མི་དགོ། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཁམས་གསུམ་གསུངས་པའི་དང་པོ་གཉིས་ནི་
 གཞུགས་དང་། སྤྲོ་དང་། ཆོས་དང་། སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་གྱིས་བསྟུས། ཐ་མ་ནི་

ཁམས་བཙུག་གིས་བསྟུན་སྟེ། དེའི་རྒྱུ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། མི་སྒྲིབ་པ་དང་།
གཉིས་ཀ་མིན་པའི་ཁམས་གསུམ་གསུངས་པའི་དང་པོ་གཉིས་ཁམས་ཐ་མ་གསུམ་.....
དང་། གསུམ་པ་ནི་ཁམས་བཙུག་གིས་བསྟུན་སྟེ། དེའི་རྒྱུ་ལ་ཟག་པ་དང་
བཅས་པ་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་ཁམས་གཉིས་གསུངས་པའི་དང་པོ་ཁམས་བཙུག་.....
བཙུག་དང་། ཕྱི་མ་ཐ་མ་གསུམ་གྱིས་བསྟུན་སྟེ། དེའི་རྒྱུ་ལ་འདུས་བྱས་དང་འདུས་
མ་བྱས་ཀྱི་ཁམས་གཉིས་གསུངས་པའི་དང་པོ་ཁམས་བཙུག་དང་། ཕྱི་མ་ནི་ཆོས་
ཀྱི་ཁམས་ཀྱིས་བསྟུན་ཏེ། དེ་དག་ལ་མཁས་ན་མཁས་པ་ཁམས་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱའོ།

(གསུམ) ཁམས་དང་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ།

གསུམ་པ་ཁམས་དང་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་ལ། བརྒྱུད་ན་རབ་དབྱེ་གི་བྱ་རྒྱ་
གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། བརྒྱུད་བདེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་བརྒྱུད་ཡོད་དེ། བརྒྱན་ཡོད་ལ་
སྐྱེས་པ་ལྡང་། རྟོག་བཅས་དཔྱེད་བཅས་ལ་སྐྱེས་པའི་དབྱེ་བ་དང་། དམིགས་
བཅས་ལ་སྐྱེས་པ་ལྡང་། རྩལ་བ་གསུམ་གྱི་རབ་དབྱེ་དང་། རྣམ་དང་ལྟན་པ་ལ་
སྐྱེས་པ་ལྡང་། མཐོང་སྤང་ལ་སྐྱེས་པའི་རབ་དབྱེ་དང་། ལྟ་བ་དང་ལྟ་མིན་གྱི་
རབ་དབྱེ་དང་། གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལ་སྐྱེས་པ་གསུམ་བཤད་པ་དང་བརྒྱུད་
དོ།

[གཅིག] བརྒྱན་ཡོད་ལ་སྐྱེས་པ་ལྡང་།

དེ་ལས་དང་པོ་ནི། ཁམས་བཙུག་པོ་དེ་དག་ལ་བརྒྱན་དུ་ཡོད་པ་ནི་དུ།
མེད་པ་ནི་དུ་ཞེན། འདི་ནི་འདི་ནའོ། བ་གི་ནི་ཡ་གི་ནའོ། ཞེས་མིག་ཤེས་ལ་བརྒྱན་
དུ་ཡོད་པ་ནི་ཁམས་བཙུག་པོ་འདིར་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་གཅིག་སྟེ་ཡིན་ནོ་.....
ཞེས་གཞན་ལྟར་རྣམ་དཔྱེད་དུ་སྦྱར་ཞིང་། མི་ལྟར་རྣམ་དཔྱེད་ནི་མིན་ཏེ། རྩལ་སྤང་
ཆ་མེད་ལ་མ་བྱུང་པའི་བྱིར་རོ། ཁམས་བཙུག་ལས་ཆོས་གང་ཞིག་གཅིག་གི་གོ་

སར་གཅིག་མི་འཇུག་པའི་སྐབ་པའམ་ཚོགས་པ་དང་བཅས་པ་ནི་གཟུགས་ཅན་གྱི་……
 ཁམས་བརྩ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ཅན་གྱིས་གཅིག་གི་གོ་སར་གཅིག་བཞག་པར་སྐབ་
 ཚོགས་དང་། དམིགས་ལྟལ་གཅིག་འཛིན་པས་དེ་ལས་གཞན་འཛིན་པའི་གོགས་བྱེད་
 པར་དམིགས་ཚོགས་དང་། མིག་གིས་གཟུགས་འཛིན་པ་ན་སྒྲ་ལ་ཚོགས་པ་ལྟ་བུ་ལྟལ་
 ཚོགས་ཏེ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁམས་བཙེ་བརྒྱད་ལས་དགེ་མི་དགེ་
 གང་རུའང་ལྷང་མ་བསྟན་པ་ནི་བརྒྱད་ཡིན་ཏེ། ཚོགས་བཅས་སུ་བཤད་པ་དེ་དག་
 ཉིད་ལས་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དང་སྤྱི་ཁམས་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་ནི་
 ཀྱན་སྒྲོང་གི་དབང་གིས་གསུམ་གང་འབྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱས་མ་
 བསྐྱས་ཀྱིས་དབྱེ་བའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ལས་གཞན་ལྷག་མ་བརྩ་པོ་རྣམས་ལ་ནི་
 དགེ་མི་དགེ་ལྷང་མ་བསྟན་རྣམ་པ་གསུམ་ག་ཅི་རིགས་པར་ཡོད་དེ། དེ་ལས་གཟུགས་
 སྒྲ་ནི་ལྷས་ངག་གི་རིག་བྱེད་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་ཀྱན་སྒྲོང་གི་དབང་གིས་དགེ་མི་དགེ་ལྷང་……
 མ་བསྟན་གསུམ་ག་དང་། རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱས་ཀྱང་རིག་བྱེད་ཀྱིས་མ་བསྐྱས་པ་དང་།
 རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྐྱས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ལྷང་མ་བསྟན་ནོ། །ཚོགས་མེད་
 ཀྱི་ཁམས་བརྒྱད་ལས་སེམས་ཀྱི་ཁམས་བརྒྱན་ནི་གོགས་མ་ཆགས་པ་དང་ཆགས་པ་ལ་
 ཚོགས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་དགེ་མི་དགེ་ལྷང་མ་བསྟན་གསུམ་ག་ཡོད་པ་……
 ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ནི་ཁ་ཅིག་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ཁ་ཅིག་མཚུངས་ལྡན་དང་། ཁ་
 ཅིག་ཀྱན་སྒྲོང་དང་། ཁ་ཅིག་དོན་དམ་པར་དགེ་བའང་དེ་བཞིན་རུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །
 ཡང་ཁམས་བཙེ་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་ལས་འདོད་ཁམས་སུ་གཏོགས་པ་ནི་རུ། གཟུགས་
 ཁམས་སུ་གཏོགས་པ་ནི་རུ། གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་གཏོགས་པ་ནི་རུ། ཁམས་སུ་མ་
 གཏོགས་པ་ནི་རུ་ཞེ་ན། ཁམས་བཙེ་བརྒྱད་པོ་ལས་འདོད་ཁམས་སུ་གཏོགས་པ་ནི་
 ཐམས་ཅད་དེ། དེ་དག་ལ་འདོད་པའི་ཉོན་མངས་རྒྱས་སུ་རུང་བའི་ཕྱིར།

གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ན་ནི་བརྩ་བཞིའོ། དེ་དག་གྲང་གང་ཞེ་ན། དྲི་དང་། རྩ་དང་།
ལྷའི་རྣམ་ཤེས་དང་ནི། ལྷའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་སོ། དྲི་རྩ་
 གཉིས་ནི་གཟུགས་ཁམས་ན་མེད་དེ། དེ་དག་ནི་ཁམས་ཟས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་འདྲད་
 ཆགས་དང་བྲལ་བ་དག་དེར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། འོ་ན། རེག་བྱའང་མེད་པར་འགྱུར་རྩ་ཞེ་
 བ། དེ་ལ་ནི་ཁམས་ཀྱི་ཟས་དང་ཟས་མིན་པ་གཉིས་ཡོད་པས་ཁམས་ཟས་སྲ་ཁྱུར་པའི་
 རེག་བྱ་མེད་ཀྱང་། དབང་པོ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྱུང་བ་དང་གོས་ཀྱི་
 རེག་བྱ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། དྲི་རྩ་ལ་ནི་ཁམས་ཟས་མིན་པ་མེད་དེ། གལ་ཏེ་
 ཡོད་ཏུ་རྒྱག་གྲང་གཟུགས་ཁམས་ན་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་སྣ་ལྷའི་རྣམ་
 ཤེས་གཉིས་གྲང་མེད་དེ། དེ་དག་གི་ཡུལ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་ཏུ་གཏོགས་
 པ་ནི་ཡིད་དང་། ཆོས་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་རྣམས་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་
 མེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་རྒྱས་སྲ་ཅུང་བའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་ལ་འདྲད་ཆགས་དང་བྲལ་
 བ་དག་དེར་སྐྱེ་ཞིང་། གཟུགས་ཅན་སྤངས་པས་དེ་ན་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་བརྩ་
 མེད་ལ། དེ་དག་མེད་པས་དེ་དག་གི་འབྲས་སུ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ལྷའང་མེད་
 པའི་ཕྱིར། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལས་གཟུགས་མེད་ཏུ་གཏོགས་པ་ནི་ཟག་བཅས་སུ་ངེས་
 ཀྱང་། སྤྱིར་ཡིད་དང་། ཆོས་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དེ་གསུམ་ལ་བདེན་པ་
 དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ཟག་བཅས་དང་། ལམ་བདེན་དང་། འདུས་མ་བྱས་
 ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ཟག་པ་མེད་པ་དག་གྲང་ཡོད་དོ། །ལྷག་མ་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་
 བརྩ་དང་། དེ་དག་གི་འབྲས་སུ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ལྷ་སྟེ་བཅོ་ལྔ་པོ་རྣམས་ནི་གཅིག་
 ཏུ་ཟག་བཅས་ཡིན་ཏེ། སྒྲིམ་སྤང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཟག་པ་རྣམས་རྒྱས་པར་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར།

(གཉིས) རྟོག་བཅས་དཔྱེད་བཅས་ལ་སོགས་རབ་དབྱེ།

གཉིས་པ་རྟོག་བཅས་དབྱེད་བཅས་ལ་སྐྱེས་པའི་རབ་དབྱེ་ནི། ཁམས་བཙུང་
 བརྒྱད་ལས་གཅིག་ཏུ་གྲོགས་རྟོག་པ་དང་བཅས་ཤིང་དབྱེད་པ་དང་བཅས་པ་ནི་མིག་
 ལ་སྐྱེས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ལྷ་པོ་ཡིན་ཏེ། ཁ་བྱེར་བལྟས་ཤིང་ཅིང་ཞིབ་
 དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་བྱེར། ཐ་མ་ཡིད་དང་། ཆོས་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་
 ཁམས་གསུམ་ནི་རྟོག་པ་དང་བཅས་ཤིང་དབྱེད་པ་དང་བཅས་པ་དང་། རྟོག་པ་མེད་
 ལ་དབྱེད་པ་ཅམ་དང་། རྟོག་པ་འང་མེད། དབྱེད་པ་འང་མེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་པ་
 ཡིན་ཏེ། འདྲོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཅམ་པོ་བའི་ཡིད་དང་།
 ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དང་། རྟོག་དབྱེད་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་
 མཚུངས་ལྡན་རྣམས་ནི་གྲོགས་སུ་རྟོག་དབྱེད་ངེས་པར་ཡོད་པས་རྟོག་པ་དང་བཅས་
 ཤིང་དབྱེད་པ་དང་བཅས་པ་དང་། འདྲོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་
 གཞི་ཅམ་པོ་བའི་རྟོག་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་བྱད་པར་ཅན་གྱི་
 དབྱེད་པ་ལས་གཞན་མཚུངས་ལྡན་རྣམས་ལ་གྲོགས་སུ་རྟོག་པ་མེད་ལ་དབྱེད་ལྡན་.....
 དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཅམ་པོ་བའི་ཟག་པ་གཉིས་པ་མེད་ཅིང་
 གྲོགས་སུ་དབྱེད་པ་ངེས་པར་ལྡན་ལ། བྱད་པར་ཅན་རྟོག་པ་སྤངས་ཤིང་དབྱེད་པ་
 ངེས་པར་ཡོད་པས་རྟོག་མེད་དབྱེད་ཅམ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་
 བྱད་པར་ཅན་གྱི་དབྱེད་པ་དང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཡིད་ལ་སྐྱེས་
 པ་དང་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་མཚུངས་ལྡན་མིན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་རིམ་པ་ལྟར། དབྱེད་པ་ལ་
 དབྱེད་པ་གཉིས་པ་མེད་ཅིང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་རྟོག་དབྱེད་སྤངས་
 པའི་ས་པ་ཡིན་ལ། མཚུངས་ལྡན་མིན་པ་དག་རྟོག་དབྱེད་གཉིས་ཀ་དང་མི་ལྡན་པས་
 རྟོག་དབྱེད་གཉིས་ཀ་མེད་དོ། །ལྷག་མ་མིག་ལ་སྐྱེས་པའི་གཟུགས་ཅན་བཙུ་པོ་
 རྣམས་ནི་མཚུངས་ལྡན་མིན་པས་གཅིག་ཏུ་རྟོག་དབྱེད་གཉིས་ཀ་སྤངས་པའོ། །ཁོ་ན་

དེ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ལྔ་པ་རྟོག་བཅས་ཡིན་ན། བདེ་ལས། དགེ་སྤྱོད་དག་
 མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་སྒྲོན་པོ་ཤེས་ཀྱི། སྒྲོན་པོའི་སྒྲུབ་ཏུ་ནི་མ་ཡིན་ན། །ཞེས་
 རྟོག་བཤམ་ཏུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། སྤྱིར་རྟོག་པ་ལ་རོ་བོ་ཉིད་
 དང་། དེས་པར་རྟོག་པ་དང་། རྗེས་སུ་དྲན་པའི་རྟོག་པ་དང་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། སྒྲོ་
 ལཱའི་རྣམ་ཤེས་ནི་དེས་པར་རྟོག་པ་དང་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་རྣམ་མཁས་.....
 པར་མི་རྟོག་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཀྱི། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྟོག་པ་དང་བཤམ་བར་བཤད་པ་
 མིན་ན། །འོ་ན། རྟོག་པ་དེ་དག་གང་ཞེ་ན། དང་པོ་ནི་སེམས་བྱུང་གི་ནང་ཏུ་འཆད་
 པར་བྱུར་ལ། དེས་པར་རྟོག་པ་དང་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་རྟོག་པ་དེ་དག་ནི་རིམ་པ་.....
 བཞིན་ཏུ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་གཡེང་.....
 པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་དྲན་པ་མིང་ལ་མ་སྟོས་པར་
 དོན་དྲན་པ་མཉམ་པར་བཞག་མ་བཞག་ཐམས་ཅད་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།

(གསུམ) དམིགས་བཅས་ལ་སོགས་པ་ལྔ།

གསུམ་པ་དམིགས་བཅས་ལ་སོགས་པ་ལྔ་ནི། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལས་གཅིག་ཏུ་
 དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ནི་གང་། དེ་ལས་གཞན་པ་ནི་གང་ཞེ་ན། དམིགས་པ་
 དང་བཅས་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་ཁམས་བརྟན་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་དམིགས་ནས་འཛིན་པར་.....
 བྱེད་པའི་བྱིར། ཆོས་ཁམས་ཀྱི་བྱེད་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་དམིགས་པ་དང་
 བཅས་པ་ཡིན་ན། །ཁམས་ལྷག་མ་བྱེད་དང་བརྟུ་གཅིག་ནི་མཚུངས་ལྡན་མིན་པས་
 དམིགས་པ་མེད་པ་གྲུབ་པོ། །དེ་དག་ལས་ཟིན་པ་ནི་དུ། མི་ཟིན་པ་ནི་དུ། གཉིས་ཀ་
 ཡིན་པ་ནི་དུ་ཞེ་ན། གཅིག་ཏུ་སེམས་ཀྱིས་མ་ཟིན་པ་ནི་དགྲ་ཡིན་ན། དགྲ་པོ་གང་ཞེ་
 ན། དམིགས་བཅས་སུ་བཤད་པའི་སེམས་ཁམས་བརྟན། ཆོས་ཁམས་ཀྱི་བྱེད་དང་
 བཅས་པ་སོགས་མེད་ཀྱི་ཁམས་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་རྣམས་དང་སྟའོ། །ཁམས་གཞན་.....

མིག་སྒྲིག་ལ་ལྟ་དང་། གཞུགས་ཀྱི་རྩ་རིག་བཞི་ཉེ་དགུ་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཟིན་མ་ཟིན་
 རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དབང་པོ་ལྟ་ད་ལྟར་བྱུང་བ་དང་། གཞུགས་
 ལ་སྒྲིག་པ་བཞི་ནི་ད་ལྟར་བྱུང་བ་དབང་པོའི་ཆོག་པ་ན་ཡོད་པ་ནི་ཟིན་པ་ཡིན་པ་
 ལ། མིག་སྒྲིག་འདས་མ་འོངས་ན་ཡོད་པ་དང་། གཞུགས་སྒྲིག་བཞི་རྒྱུད་ཀྱིས་
 བསྐྱུས་ཤིང་ད་ལྟ་བ་ཡིན་ཡང་། ཆ་བ་མ་གཏོགས་པའི་སྤྱོད་དང་། ཁ་སྤྱོད་དང་། སེན་མོ་
 དང་། ཁྲག་ལ་སྒྲིག་པ་དང་། རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྐྱུས་པ་ནི་མ་ཟིན་པའོ། །འདིར་ཟིན་
 པའི་དོན་ནི་དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་ལ་ཕན་གཏོང་བྱས་པས་ཆོར་བ་བདེ་སྤྱད་སྤྱོད་པ་
 ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་དངོས་པོར་བཟུང་བ་
 ཉེ། འཇིག་རྟེན་ན་སེམས་དང་བཅས་པ་ཞེས་གང་བརྗོད་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་མིག་སྒྲིག་
 དབང་པོ་དག་ནི་གཅིག་ཏུ་ཟིན་པ་ཡིན་པས་ན་མ་ཟིན་པ་དགུ་དང་། ཟིན་པ་ལྟ་དང་།
 གཉིས་ཀྱི་ཡོད་པ་ནི་བཞི་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཁམས་བཙུག་ལས་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་
 བྱུར་ནི་ཏུ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡིན་མིན་ཏུ་ཞེ་ན། དེ་དག་ལས་རིག་བྱ་ལ་ནི་འབྱུང་བ་དང་
 འབྱུང་བྱུར་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ས་ལ་སྒྲིག་པ་བཞི་འབྱུང་བ་དང་།
 འཇམ་པ་ལ་སྒྲིག་པ་བྱུན་འབྱུང་བ་བཞིས་རྒྱུར་བྱས་པ་ལས་བྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ལྷག་མ་མིག་ལ་སྒྲིག་པ་གཞུགས་ཅན་དགུ་པོ་ནི་འབྱུང་བ་ཞེས་རྒྱུར་བྱས་པ་ལས་
 བྱུང་བ་འཇམ་བྱུར་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཁམས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་
 མ་ཡིན་པའི་གཞུགས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ལས་བྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། འབྱུང་བ་ཆེ་རྣམས་རྒྱུར་
 བྱས་པ། དེ་ནི་རྣམ་རིག་བྱེད་མིན་བརྗོད། ཁེས་འབྲས་བུའི་གཞུགས་སུ་བཤད་པའི་
 ཕྱིར། ལྷག་མ་སེམས་ཀྱི་ཁམས་བྱུན་དང་། རིག་བྱེད་མིན་པ་མ་གཏོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་
 ཁམས་ནི་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་བྱུར་གཉིས་ཀྱི་མིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་གྲུབ་སོ། །ཡང་
 ཁམས་བཙུག་ལས་མིག་ལ་སྒྲིག་པའི་ཁམས་གཞུགས་ཅན་བཅུ་ནི་གཅིག་ཏུ་

རྩལ་སྤྱོད་པས་བསགས་པའོ། །ལྷག་མ་བརྒྱད་ནི་བསགས་པ་མིན་ནོ། །ཡང་དེ་དག་
 ལས་གཙང་བྱེད་སྒྲ་རེ་ལྟ་བུ་ནི་གང་། གཙང་བྱ་ཤིང་ལྟ་བུ་ནི་གང་ཞེ་ན། གཙང་བྱེད་
 སྒྲ་རེ་ལྟ་བུ་དང་གཙང་པར་བྱ་བའི་ཤིང་ལ་སྐྱེས་པ་དེ་དག་ཉིད་ནི་སྤྱོད་རྩལ་གྱི་.....
 ཁམས་གཟུགས་དྲི་རོ་རེག་བཞི་པོ་དེ་དག་ཉིད་ཡིན་གྱི། དབང་པོ་རྣམས་ནི་འོད་ལྟར་
 དྲངས་པས་གཙང་བྱེད་མིན་ལ། གཙང་བྱ་འང་མིན་ཏེ། དེ་ནི་འདུས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་
 བར་འབྱུང་བ་རྣམས་ལྟར་བྱ་བ་ལ་བརྟུན་ན། དབང་པོ་རྣམས་ནི་འབྲེལ་བའི་རྒྱན་
 གཉིས་སུ་བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་རྩལ་ནི་རྒྱན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁམས་སྐྱེས་མེད་
 བརྒྱད་ནི་ལྷན་མེད་པས་འདུས་པར་མི་གནས་པས་གཙང་བྱེད་དང་གཙང་བྱ་གཉིས་
 ཀ་མིན་ནོ། །རི་ལྟར་སྤྱོད་རྩལ་གྱི་ཁམས་བཞི་པོ་དག་གཙང་བྱེད་དང་གཙང་བྱ་གཉིས་
 ཀ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་རྩལ་སྤྱོད་པས་སྤྱོད་པར་བྱ་བ་དང་སྤྱོད་ཀྱིས་འཇལ་བར་བྱེད་པའང་...
 བཞི་པོ་དེ་དག་ཉིད་དོ། །སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་དང་གཞལ་བར་བྱ་བ་ལ་ནི་ཁ་ཅིག་ན་རེ།
 སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ནི་མེ་ཁོ་ན་དང་། གཞལ་བར་བྱ་བ་ནི་སྤྱོད་ཁོ་ན་ཡིན་པས། གཉིས་
 ཀ་འང་རེག་བྱ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རེག་བྱ་ཁོ་ན་མིན་ལ། འོན་ཀྱང་
 སྤྱོད་རྩལ་གྱི་ཁམས་བཞི་པོ་དེ་དག་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་མི་མཐུན་པར་སྤྱོད།

[བཞི] བྱང་བ་གསུམ་གྱི་རབ་དབྱེ།

བཞི་པ་བྱང་བ་གསུམ་གྱི་རབ་དབྱེ་ནི། ཡང་ཁམས་བཙུག་པ་བརྒྱད་ལས་རྣམས་སྤྱོད་
 ལས་བྱང་བ་ནི་དུ། མ་བྱང་བ་ནི་དུ། རྣམ་པར་སྤྱོད་པ་ལས་བྱང་བ་དང་རྒྱས་པ་ལས་
 པ་ལས་བྱང་བ་ནི་མིག་ལ་སྐྱེས་པའི་ནང་གི་ཁམས་ལྟ་ཡིན་ཏེ། མི་དགེ་བ་དང་དགེ་
 བ་ཟག་བཅས་ཀྱིས་ངན་སྤང་དང་མཐོ་རིས་ཀྱི་དབང་པོར་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱས་
 པའི་རྒྱ་ཟས། བསྐྱེད་མཉེ། གཉིད། ཉིང་འཛིན་དག་གིས་རྒྱས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 སྤྱོད་པས་ཁམས་ནི་རྣམས་སྤྱོད་ལས་སྤྱོད་པ་མིན་ཏེ། རྣམས་སྤྱོད་མཚུངས་ལྟར་མིན་པ་ནི་ཆད་

ནས་མཚམས་མི་སྤྱོད་ཞིང་། འདྲི་པ་ཅམ་གྱིས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱི་ནི་དེ་
 ལས་བསྒྲག་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་སྤྱི་ལ་རྒྱས་བྱུང་དང་རྒྱ་མཐུན་ལས་བྱུང་བ་ནི་ཡོད་ཏེ་
 རུང་ཉེ། ལུས་སྤྱོད་ལས་རྒྱས་པས་སྤྱི་གསང་མཐོ་བ་དང་། རག་གི་རིག་བྱེད་ཉོན་མོངས་
 ཅན་ཀུན་འཁྱའི་རྒྱས་སྤྱོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱི་ཐམས་ཅད་སྤྱི་ལ་བ་མཉམ་པ་
 དང་། རིགས་འདྲ་སྤྱི་ལ་ལས་བྱེད་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཐུན་ལས་བྱུང་བ་དང་
ནམ་མཁུན་ལས་སྤྱོད་པ་ནི་ཐོགས་པ་མེད་པའི་སེམས་ཁམས་བརྟན་དང་ཆོས་ཁམས་ཏེ་
བརྟན་པོ་དེ་དག་ཡོད་ཏེ། སྤྱི་ལ་མཉམ་དང་ཀུན་འཁྱའི་རྒྱས་བསྤྱོད་པ་དང་། ནམ་མཁུན་
གྱི་རྒྱས་བསྤྱོད་པ་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་བྱུང་ནི་མེད་དེ། བརྟན་པོ་དེ་དག་བསགས་
པར་མི་གནས་པ་གཞུགས་ཅན་རྒྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁམས་ལྷག་མ་གཞན་གཞུགས་
 དྲི་རྩ་རིག་བཞི་ནམ་མཁུན་ལས་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་ནམ་པ་གསུམ་ག་ཡོད་དེ། རྒྱས་
 བྱུང་གི་ཆོགས་པ་ན་ཡོད་པ་ནམས་རྒྱས་བྱུང་དང་། ། ནམ་མཁུན་སྤྱོད་གྱི་ཆོགས་པ་ན་
ཡོད་པ་ནམ་མཁུན་སྤྱོད་དང་། རྒྱད་གྱིས་མ་བསྐྱུས་པ་ནམས་རྒྱ་མཐུན་ལས་བྱུང་བའི་
 ཕྱིར།

(ལྔ) རྒྱས་ཡོད་ལ་སོགས་པ་ལྔ།

ལྔ་པ་རྒྱས་ཡོད་ལ་སོགས་པ་ལྔ་བཤད་པ་ནི། ཡང་ཁམས་བཙེ་བརྟན་ལས་གཅིག་
 ཏེ་རྟག་ཅིང་བརྟན་པའི་རྒྱས་ཀྱི་རྩ་ཐོར་ཡོད་པ་དང་ལྷན་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་གཅིག་
 ཐོའི་སྤྱོད་ལས་འདུས་མ་བྱས་སོ། །དེ་ལ་རྒྱས་སྤྱོད་པ་ནི་རྟག་ཅིང་བརྟན་པར་གནས་
 པ་དང་། རྟན་བྱེད་ལས་པ་དང་། རང་རྒྱུད་ཏེ་བྱུང་བ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པ་བཞི་
 ལས། འདིར་དང་ཐོའི་དབང་ཏེ་བྱས་སོ། །དེ་ལས་གཞན་པའི་ཁམས་ལྷག་མ་ནམས་ནི་
 འདུས་བྱས་ཡོད་པས་རྟག་ཅིང་བརྟན་པའི་རྒྱས་སྤྱོད་མེད་པར་བྱུང་སོ། །ཡང་ཁམས་དེ་
 དག་ལས་སྤྱོད་པ་ལྔ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་སྤྱོད་ཅིག་མ་དང་ཐོའི་ཆོགས་པ་ན་...

ཡོད་པའི་ཐ་མ་ཡིད་དང་། ཚས་དང་། ཡིད་ཀྱི་ནམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཟག་མེད་གསུམ་ནི་
 འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚོས་མཚོག་མན་ཆད་ཟག་བཅས་ཡིན་པས། ཟག་མེད་སྡོན་རྩ་མ་སོང་
 བས་སྐལ་མཉམ་ལས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རྒྱ་མཐུན་ལས་མ་བྱུང་བའི་སྐད་ཅིག་མ་སྟེ།
 དེའང་འདི་རྩས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ལ། སྟག་བསལ་ཚོས་བཟོད་བྱ་རྫོགས་ཀྱི་
 སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པས། དེའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་རྒྱ་མཐུན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་
 རོ། །འདི་དག་ནི། རྒྱ་མཐུན་ལས་བྱུང་ནམ་སྟོན་སྟེ། །ཐོགས་པ་མེད་བརྒྱད། ཅས་བྱ་
 བའི་སྒྱུར་བཏང་བ་ལ་དམིགས་བསལ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་དང་
 སྔོན་ཡིད་ལ་སོགས་པ་གསུམ་དང་ཚོས་ཁམས་ཀྱི་འདུས་མ་བྱས་ནི་བྱུང་བ་གསུམ་ག་་་
 མིན་པའི་ཕྱིར། གང་མིག་གི་ཁམས་དང་མི་ལྟན་པ་ལས་གསར་རྩ་ཐོབ་པ་དེ་མིག་གི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཀྱང་གསར་རྩ་ཐོབ་བམ་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཟུ་བཞི་ཡོད་དེ།
 འདི་ལྟར། མིག་དང་ནི་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དག་ས་ས་དང་ཞེས་པས་ཟུ་དང་
 སོ་གཉིས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལས་ཟུ་དང་སོ་ནི་འདྲོད་པར་སྐྱེས་པ་རིམ་གྱིས་མིག་གི་དབང་
 སོ་ཐོབ་པ་སྟེ། མིག་ཤེས་དགེ་བ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་སྟར་ཐོབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཟུ་
 གཉིས་པ་ནི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་པ་དག་བསམ་གཏན་དང་སྔོན་མིག་་་་
 ཤེས་མཛོན་རྩ་བྱས་ནས་གཟུགས་ལ་བལྟ་བ་ན་གཟུགས་ཁམས་པ་དག་དབང་སོ་ཆང་
 བ་ཅན་ཡིན་པས་མིག་སྟར་ཐོབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟུ་གསུམ་པ་ནི་མིག་དང་མིག་གི་
 རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དག་ལྟན་ཅིག་རྩ་ཡང་འཐོབ་པ་ཡོད་དེ། གཟུགས་མེད་ནས་ཤི་
 འཕོས་ནས་འདྲོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་སོར་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ནི་སྟར་དེ་
 གཉིས་དང་མིག་ལྟན་པ་ལས་བར་སྟིང་རྩ་ཉིང་མཚམས་སྟུར་བ་ན་བར་སྟིང་པ་ནི་་་་
 དབང་སོ་ཆང་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མིག་ཤེས་དགེ་བ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་
 འདས་མ་འོངས་ཀྱི་ཐོབ་པའང་གནས་སྐབས་དེར་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཟུ་བཞི་པ་ནི་

ཡང་ཞེས་པས་བཟུན་ཏེ། རྣམ་པ་དེ་དག་མ་གཏོགས་པའོ། ཡང་དེ་དག་ལས་ནང་གི་
 ཡིན་པ་ནི་མིག་ལ་སོགས་པ་བརྒྱ་གཉིས་སོ། །དེ་གང་ཞེ་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་
 ཡུལ་གྱི་ཁམས་དྲུག་མ་གཏོགས་པའོ། །དེས་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དྲུག་ནི་ཕྱིའི་ཡིན་
 པར་གྲུབ་སོ། །འདིར་ཕྱི་ནང་གི་དོན་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྐྱས་པ་དང་
 བསྐྱས་པ་ལ་བརྟེན་གྱི། བདག་ཡོད་མེད་ལ་ནང་དང་ཕྱི་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཕྱི་རྒྱལ་པས་ཀྱང་
 རྣམ་བཟུགས་པ་ལྟར་མིན་ནོ། ཡང་ཁམས་བརྒྱད་སོ་དེ་དག་ལས་ཆོས་ཁམས་ཞེས་བྱ་
 པ་ནི་གཅིག་ཏུ་རྟེན་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁམས་གང་ཞིག །རང་གི་ལས་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་པ་འཕམ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའང་རྩང་སྟེ་དེ་དག་གི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་
 པའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདིའི་ལྷགས་ཀྱིས་རང་རིག་མི་འདོད་པས། ཆོས་ཐམས་
 ཅད་བདག་མེད་དོ་སྟམ་པའི་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་རང་གི་ཤེས་པ་.....
 དང་། དེ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་བའི་ཆོགས་པ་མ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་འཁྱུར་
 ཞིང་། སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་དེའང་འཁྱུར་བའི་ཕྱིར། རང་རིག་འདོད་ན་སྐད་ཅིག་མ་
 གཅིག་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་འཁྱུར་བས། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ནི་རྟག་ཏུ་རྟེན་བཅས་ཡིན་ནོ།
 །ལྷག་མ་བརྒྱ་བདུན་སོ་ནི་དེ་དང་མཚུངས་པ་དག་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། ཁམས་གང་
 ཞིག །རང་གི་ལས་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཀྱང་ཞེས་པས་རྟེན་བཅས་ཀྱང་ཡོད་པར་
 བཟུན་ནོ། །རྟེན་བཅས་དེ་མཚུངས་ཀྱི་དོན་ནི། ཁམས་གང་ཞིག །རང་གི་ལས་མི་བྱེད་
 པ་དེ་མཚུངས་དང་། བྱེད་པ་དེ་ནི་རྟེན་བཅས་ཡིན་ཏེ། མིག་གང་གིས་གཟུགས་ལ་
 བཟུས་པ་དང་། ལྟ་བ་དང་། བཟུ་བར་འཁྱུར་བ་ནི་རྟེན་བཅས་ཡིན་པས་ན་ལྷས་ཀྱི་
 བར་དུའང་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་དང་མཚུངས་ནི་མིག་གང་གིས་གཟུགས་མ་
 མཐོང་བར་འགགས་པ་དང་། འགག་པ་དང་། འགག་པར་འཁྱུར་བ་དང་། མི་སྐྱེ་བའི་
 ཆོས་ཅན་དང་ནི་བཞི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཁ་ཆེ་བ་དག་ཟེར་ལ། ལུབ་ཚུགས་པ་ནི། མི་སྐྱེ་

བའི་ཚེས་ཅན་ལ་རྣམ་ཤེས་དང་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པ་གཉིས་ཡོད་པས་ལྔར་འགྱུར་...
 ར་ཞེས་ཟེར། དེ་བཞིན་དུ་གཞུགས་ལ་སྐྱེས་པའི་ཁམས་ལྔ་ལ་འང་སྐྱུར་བར་བྱའོ། །
 སེམས་ཀྱི་ཁམས་བརྟན་ནི་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་རྟེན་བཅས་དང་། མི་སྐྱེ་བ་ནི་དེ་མཚུངས་
 ཡིན་ཏེ། རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བ་དག་རང་གི་ཡུལ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར།

(དུག) མཐོང་སྤང་ལ་སྐྱེས་པའི་རབ་དབྱེ།

དུག་པ་མཐོང་སྤང་ལ་སྐྱེས་པའི་རབ་དབྱེ་ནི། ཡང་ཁམས་བཙེན་བརྒྱད་ལ་
 བསྐྱེམ་པ་ཡིན་པ་དུ། མཐོང་སྤང་ཡིན་པ་དུ། སྤང་བྱ་མིན་པ་དུ་ཞེ་ན། མིག་གི་ཁམས་
 ལ་སྐྱེས་པ་གཞུགས་ཅན་བརྟུ་ནི་བསྐྱེམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཟག་
 བཅས་ཡིན་པས་སྤང་བྱ་ཡིན་ལ། བདེན་པ་ལ་ལོག་པར་མི་རྟོག་ཅིང་། དེ་དང་འབྲེལ་
 བའང་མིན་པས་མཐོང་སྤང་མིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཚན་དེས་ན་མིག་ལ་སྐྱེས་པའི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྔ་ཡང་བསྐྱེམ་སྤང་ཡིན་ནོ། །ཐ་མ་ཡིད་དང་། ཚེས་དང་། ཡིད་ཀྱི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་གསུམ་ལ་ནི་མཐོང་སྤང་དང་། བསྐྱེམ་སྤང་དང་། སྤང་བྱ་
 མིན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། ལྟ་བུ་དང་ཐེ་ཚོམ་ལ་སྐྱེས་པ་འོག་ནས་འཆད་པའི་
 སྤྱ་རྒྱས་བརྒྱད་ཅུ་ཙམ་བརྒྱད་དང་། དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་། དེ་དག་གི་
 མཚན་ཉིད་དང་། རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཐོབ་པ་དང་བཅས་པ་ནི་
 མཐོང་སྤང་དང་། ཟག་བཅས་ལྷག་མ་རྣམས་ནི་བསྐྱེམ་སྤང་ཡིན་ལ། ཟག་མེད་རྣམས་
 ནི་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་གནས་མ་བྱ་བའི་སྡེ་པ་དག་ །ས་ས་སྐྱེ་བོ་དང་
 ངན་སོང་གི་ལྷས་ངག་གི་ལས་དག་ནི་ཚེས་ཅན། མཐོང་སྤང་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ལམ་སྐྱེས་
 པ་ན་འགག་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་ལས། རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་ངན་སོང་གི་འགྲོ་བ་
 འགགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འདོད་དོ། །དེ་འགོག་པ་ནི། ས་ས་སྐྱེ་བོ་
 ཉིད་ནི་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། ཉན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་

ས་ས་སྐྱེ་བོ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་ན། འདྲོད་པའི་ས་ས་སྐྱེ་བོ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་
 གྱིས་འདྲོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དག་ས་ས་སྐྱེ་བོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་ལས། ས་ས་ཡི། །
 སྐྱེ་བོར་འདྲོད་དང་དེ་ཐོབ་དང་། །ས་འཕོས་ནས་ནི་རྣམས་ཉམས་འགྱུར། །ཞེས་
 འཕོས་པས་གཏོང་གི། །འདྲོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཅམ་གྱིས་མི་གཏོང་བའི་ཕྱིར་ན་
 ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ལ། དགེ་ཅ་ཆད་པ་དག་ས་ས་སྐྱེ་བོ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བས་
 དགེ་བའང་མིན་ནོ། །དེས་ན་ས་ས་སྐྱེ་བོ་ནི་མ་བསྐྱིབས་ལྷང་མ་བསྟན་ཡིན་ནོ། །དེ་
 བཞིན་རྩ་དན་སོང་རྩ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་ལྷས་དག་གི་ལས་ཀྱང་མཐོང་སྤང་མིན་ཏེ།
 གཞུགས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ནི་བདེན་པ་ལ་ལོག་པར་མི་རྟོག་ཅིང་། དེའི་
 རྗེས་འབྲང་དང་ཐོབ་པའང་མིན་པའི་ཕྱིར་ན་དེར་སྐྱེ་བའི་རྩ་ལས་མི་དགེའོ། །རྩག་པ་
 ཡིད་ཤེས་མིན་པ་རྟེན་དབང་པོ་ལྷ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་...
 ཡང་མཐོང་སྤང་མིན་ཏེ། བདེན་པ་ལ་ལོག་ཞུགས་དང་། དེའི་འཁོར་གང་ཡང་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར།།

[བརྒྱན] ལྟ་བུ་དང་ལྟ་མིན་གྱི་རབ་དབྱེ།

བརྒྱན་པ་ལྟ་བུ་དང་ལྟ་མིན་གྱི་རབ་དབྱེ་ནི། ཡང་ཁམས་བཙེ་བརྒྱད་ལས་ལྟ་བུ་
 ནི་རྩ། ལྟ་མིན་ནི་རྩ་ཞེ་ན། མིག་དང་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་རྩྱགས་གཅིག་གི་སེམས་བྱང་
 ཁ་ཅིག་ནི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། རིམ་པ་ལྟར་གཞུགས་ལ་ལྟ་བུ་དང་། ལྷལ་ངེས་པར་རྟོག་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཁམས་ཀྱི་རྩྱགས་གཅིག་གང་ཞེ་ན། འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བུ་ལ་
 སོགས་པ་ལྟ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་དང་། སྒྲོབ་པའི་ལྟ་བུ་དང་།
 མི་སྒྲོབ་པའི་ལྟ་བུ་ལྟེ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། དེ་ལ་དང་པོ་ལྟ་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་།
 རྩག་པ་ནི་དགེ་བ་ཟག་བཅས་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་བསྐྱེད་སྤྱོད་གི་ས་བོན་དང་
 བཅས་པ་དང་དེ་མེད་པའི་ཟག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དབང་ཤེས་ཀྱི་ལྟ་བུ་དེ་

ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མིག་ལ་སྟགས་པའི་རྣམ་ཤེས་ལྷ་དང་མཚུངས་
 པར་ལྟ་བུ་སྟེ་པའི་སྒྲིལ་ཤེས་རབ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་མ་ཡིན་
 ཏེ། ལྷ་བ་ནི་ངེས་པར་རྟོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ནི་ངེས་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་། འོ་ན། མིག་གྲང་ལྷ་བ་མིན་པར་ཐལ། ངེས་རྟོག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མིག་
 གིས་གཟུགས་རྣམས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ལྷ་བ་ཞེས་བྱའི། ངེས་པར་རྟོག་པའི་ཕྱིར་མིན་
 རོ། མིག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་ངམ་ཞེ་ན། རྣམ་ཤེས་རྟེན་པ་དང་བཅས་པའི་མིག་
 གིས་མཐོང་གི། །དེ་དང་མཚུངས་པས་ནི་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་མིག་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་
 ཤེས་ཁོ་ནས་མཐོང་བར་འགྱུར་རྟེ་ཞེ་ན། མིག་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ནས་
 མཐོང་བ་མིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན། རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་ན་དེ་ནི་སྟགས་མེད་ཡིན་
 པས་ཅིག་པ་ལ་སྟགས་པས་བར་དུ་ཆོད་པའི་གཟུགས་གྲང་མཐོང་བར་འགྱུར་ན།
 ཅིག་པ་ལ་སྟགས་པ་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱིས་བར་དུ་ཆོད་པའི་གཟུགས་ནི་མཐོང་བ་མིན་པའི་
 ཕྱིར་། ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མདོ་སྡེ་པས་དེ་འགྲོག་པར་བྱེད་དེ། རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་
 ཡང་བསྒྲིབས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱིས་བར་དུ་ཆོད་
 པ་ལ་རྩ་མ་ཆར་ན་རྣམ་ཤེས་མི་སྟེ་ཡང་། རྩ་ཆར་ན་མཆིང་བུ་དང་། རྩ་དང་། ཤེལ་
 དང་། ལྷང་ཆེར་ལ་སྟགས་པས་ཆོད་པ་ལའང་རྣམ་ཤེས་སྟེ་བའི་ཕྱིར། མིག་ནི་གཉིས་
 ཀ་དག་གིས་གྲང་གཟུགས་མཐོང་སྟེ། མིག་གཅིག་གིས་བལྟས་པ་ལས་གཉིས་ཀྱིས་
 བལྟས་པ་གསལ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གྲང་ཞེས་པ་གཅིག་གིས་གྲང་མཐོང་ཞེས་
 པའོ། །འོ་ན། མིག་ལ་སྟགས་པས་ལྷལ་དང་འཕྲད་ནས་འཛིན་ནམ། མ་ཕྲད་པར་
 འཛིན་ཞེ་ན། མིག་དང་། ཡིད་དང་། རྣ་བ་གསུམ་ནི་ལྷལ་དང་མ་ཕྲད་པར་
 འཛིན་ཏེ། རྒྱང་རིང་པོ་ན་ཡོད་པའི་གཟུགས་སྒྲུ་འཛིན་པ་ཡིན་ཅིང་། ཡིད་གཟུགས་
 ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་ལྷུས་གསུམ་གྱིས་དེ་ལས་གཞན་དུ་ལྷལ་དང་ཕྲད་ནས་

འཛིན་ཏེ། རང་དང་འདབས་ཆགས་པའི་ཡུལ་འཛིན་པ་ལ་སྟོས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་
 མིག་གིས་རྒྱུ་རིང་པོ་ན་ཡོད་པའི་གཞུགས་དང་བར་དུ་ཆོད་པའི་གཞུགས་མཐོང་.....
 བར་འཕྱར་རོལ་ན། སྟོན་མེད་དེ། ཁབ་ལེན་གྱིས་རྫོང་འདྲེན་ཡང་། ཡུལ་རུང་བ་ན་
 གནས་པ་འདྲེན་གྱི། མི་རུང་བ་ན་གནས་པ་མི་འདྲེན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་ལ་སྟགས་པ་
 གསུམ་གྱིས་ནི་ཡུལ་ནི་བོང་ཆོད་མཉམ་པར་འཛིན་པ་འདོད་དེ། ཡུལ་གྱི་རྩལ་ལྷན་
 དང་ཕྱད་ནས་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མིག་སྒྲ་གཉིས་ཀྱིས་མཉམ་མི་མཉམ་ཅི་རིགས་
 པ་འཛིན་ཅིང་། ཡིད་ནི་མ་ངེས་ཏེ། གཞུགས་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐ་མ་ཡིད་གྱི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་ཏེ་བདག་སྟེན་ནི་རང་རྩས་འདས་མ་ཐག་པའི་ཡིད་ཁོ་ན་.....
 ཡིན་ལ། འཇུག་ཤེས་ལྷ་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་ནི་དབང་ཤེས་དེ་དག་དང་སྟན་ཅིག་སྟེས་པ་
 རྟེ། རྩས་མཉམ་པའི་དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་ད་ལྟ་བ་དང་ཡིད་ཀྱང་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།
 འོན་ཀྱང་ འཇུག་ཤེས་ལྷ་པོ་ཡུལ་དང་དབང་པོ་གཉིས་ཀ་ལས་སྟེ་བ་ལ་དབང་པོ་རྟེན་རྩ་
 འཛིག །ཡུལ་རྟེན་རྩ་མི་འཛིག་པ་ཅི་ལེན། འཇུག་ཤེས་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་ནི་མིག་ལ་
 སྟགས་པ་ཡིན་ཏེ། མིག་སྟགས་དེ་དག་གསལ་མི་གསལ་དུ་གྱུར་པས་མིག་ཤེས་ལ་
 སྟགས་པའང་དེ་དག་དུ་འཕྱར་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། གཞུགས་སྟགས་གྱུར་པས་ནི་རྣམ་
 ཤེས་དེ་དག་འཕྱར་བར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། འཇུག་ཤེས་དེ་དག་ལ་མིག་སྟགས་དེ་དག་
 གིས་རྣམ་ཤེས་ཞེས་བཏྲན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ་རང་རང་གི་བརྟེན་པ་སོ་སོའི་.....
 བདག་སྟེན་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུད་གཅིག་གི་རྣམ་ཤེས་སྟེས་པས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་
 ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟགས་པ་.....
 བདག་སྟེན་དབང་པོ་དེ་དག་གིས་མཚོན་པའི་སྟོན་ནས་ནི་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་.....
 སྟགས་བཏྲན་ཏེ། རས་ཀྱི་ལྷ་གྱ་དང་རའི་སྒྲ་བཞིན་ནོ། །གཞུགས་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ།
 མིག་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་གཉིས་ཀའི་རྒྱ་བྱེད་པས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།

རྒྱུད་ཀྱང་ཐ་དད་པའི་རྒྱ་བྱེད་པའི་བྱིར། ཡང་གལ་ཏེ་ལུས་གང་ལ་གནས་ཏེ་མིག་ཤེས་
 སོགས་སྐྱེད་པ་ན་ལུས་དང་། མིག་སོགས་དང་། གཟུགས་སོགས་དང་། རྣམ་ཤེས་
 གཅིག་གམ་ཐ་དད་ཅེ་ན། གཅིག་པ་དང་ཐ་དད་ཅི་རིགས་པ་ཡོད་དེ། དང་པོ་མིག་ལ་
 མཆོན་ན། འདྲོད་པའི་ལུས་ལྟ་བུ་གྱི་གང་ཟག་གིས་འདྲོད་པའི་མིག་གིས་འདྲོད་པའི་
 གཟུགས་ལ་ལྟ་ན་བཞི་གས་གཅིག་པ་དང་། འདྲོད་པས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་མིག་
 མཛོན་ཏུ་བྱས་ཏེ་འདྲོད་པའི་གཟུགས་ལ་ལྟ་ན་ལུས་གཟུགས་གཉིས་འདྲོད་པ་དང་།
 མིག་ཤེས་གཉིས་དང་པོའི་ལོ། འདྲོད་པ་པས་གཉིས་པའི་མིག་གིས་འདྲོད་པར་ལྟ་ན་
 ལུས་འདྲོད་པ། མིག་གཉིས་པ། ཤེས་པ་དང་པོའོ། འདྲོད་པས་བཞི་པའི་མིག་གིས་
 གསུམ་པར་ལྟ་ན་བཞི་ག་ཐ་དད་དོ། །དེ་ལ་མིག་སོགས་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལྟ་
 དང་ཡུལ་གཟུགས་སྐྱ་རེག་བྱ་རྣམས་ནི་འདྲོད་པ་དང་བསམ་གཏན་བཞི་ན་ཡོད་པས་
 ས་ལྟ་པའོ། །མིག་ན་ལུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ནི་འདྲོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་
 ཁོན་ན་ཡོད་དོ། །དྲི་རོ་དང་སྣ་ཁྱེའི་རྣམ་ཤེས་ནི་འདྲོད་པ་ཁོན་ན་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་
 ད་མིགས་བསལ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ས་གོང་མའི་ལུས་ལ་འོག་མའི་མིག་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། རང་ས་ན་མིག་མཆོག་ཡོད་པས་འོག་མའི་མིག་གི་དགོས་པ་མེད་པའི་བྱིར། དེས་
 ར་རང་གི་ས་པའང་གོང་མའི་ས་པའི་མིག་གི་རྟེན་ཡིན་ནོ། །འོག་མའི་མིག་གི་ཡུལ་ནི་
 ས་གོང་མའི་གཟུགས་མ་ཡིན་ཏེ། གོང་མའི་གཟུགས་ནི་སྤྱོད་པའི་བྱིར། དེས་ན་རང་ས་
 དང་འོག་སའི་གཟུགས་ནི་གོང་མའི་མིག་གི་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །ས་གོང་མའི་མིག་གི་རྣམ་
 པར་ཤེས་པའང་ས་འོག་མའི་མིག་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གོང་མའི་རྣམ་ཤེས་མཆོག་
 མིག་དམན་པ་ལ་མི་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གོང་མའི་རྣམ་ཤེས་མཆོག་མིག་དམན་པ་ལ་
 མི་བརྟེན་པའི་བྱིར། འོན་ཀྱང་འོག་ས་དང་རང་གི་རྣམ་ཤེས་ནི་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །
 འོག་མའི་རྣམ་ཤེས་བརྟེན་ཞེས་པའང་འདྲོད་པའི་རྣམ་ཤེས་ནི་བསམ་གཏན་དང་.....

སྤེལ་མིག་ལ་བརྟེན་པ་མིན་ཏེ། རང་ས་ན་རྣམ་ཤེས་མཚོག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
 བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་རང་ས་ན་སྒྲིལ་ཞེས་ཤེས་མེད་པའི་དབང་ཏུ་.....
 བྱས་པའོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་ན་དང་
 སྤེལ་མིག་ཤེས་མཛོན་ཏུ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ས་གང་ཏུ་
 གཟུགས་མཛོང་ལ། ལུས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ས་གང་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་ཅིང་
 གཟུགས་མཛོང་ཞེ་ན། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཡིས་གཟུགས་ནི་ཐམས་ཅད་ཏུ་མཛོང་སྟེ།
 རང་ས་དང་འོག་ས་དང་གོང་སའི་གཟུགས་ཀྱང་མཛོང་བའི་ཕྱིར། དེའང་ཅི་རིགས་
 ཀྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ཀྱི། བྱད་པར་འདི་འདྲོད་དེ། འདྲོད་པའི་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་རང་
 སའི་གཟུགས་ཁོ་ན་མཛོང་གི། གོང་མའི་གཟུགས་མཛོང་བ་མིན་ཏེ། དེ་ནི་བསྐྱལ་པའི་
 རྟོན་ལ་མི་འབྱུག་པའི་ཕྱིར། འདིར་ཐམས་ཅད་མཛོང་ཞེས་པ་ནི་བསམ་གཏན་དང་
 སྤེལ་དབང་ཏུ་བྱས་སོ། །རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ས་ཐམས་ཅད་པའི་གཟུགས་མཛོང་བར་མ་
 ཟད། རྟེན་ལུས་ཀྱི་འང་གཟུགས་དང་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ཀས་ཐམས་ཅད་ཏུ་མཛོང་ཞིང་
 རྟེན་བྱེད་དེ། གཟུགས་ནི་འདྲོད་པའི་ལུས་ལ་རང་ས་དང་གོང་མའི་ས་པ་མཛོང་།
 བསམ་གཏན་དང་ཕོ་ནས་གསུམ་པའི་བར་གྱི་ལུས་ལ་རང་ས་དང་། འོག་ས་དང་།
 གོང་སའི་གཟུགས་མཛོང་། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ལུས་ལ་ནི་རང་ས་དང་འོག་སའི་
 གཟུགས་ཐམས་ཅད་མཛོང་ངོ་། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་འདྲོད་པའི་ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་
 རང་སའི་རྣམ་ཤེས་དང་བསམ་གཏན་དང་སྤེལ་ཤེས་སྐྱེད་པར་བྱེད། བསམ་
 གཏན་དང་སྤེལ་ལ་ནི་རང་སའི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ན་སྐྱེད་པར་བྱེད། བསམ་གཏན་
 གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ལུས་ལ་ནི་འོག་མ་བསམ་གཏན་དང་སྤེལ་ཤེས་ཁོ་ན་སྐྱེད་
 པར་བྱེད་དོ། །དེས་ན། ལུས་ཀྱི་འང་གཉིས་ཀ་ཐམས་ཅད་ཏུ། ཞེས་བྱ་བའང་ཅི་རིགས་
 ཀྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་གསུངས་སོ། །རྗེ་ལྟར་མིག་ལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལྟར་ན་བའང་

དེ་བཞིན་དུ། ལུས་ལ་འོག་མའི་ན་བ་མིན། །ན་བས་གོང་མའི་སྒྲ་མ་ཡིན། །ནམ་པར་
 ཤེས་པ་འང་དེའི་སྒྲ། །ལུས་ཀྱི་འང་གཉིས་ཀ་ཐམས་ཅད་དུ། །ཞེས་བྱ་ཆེར་སྒྱུར་བར་
 བྱའོ། །སྒྲ་ལྗེ་ལུས་གསུམ་གྱི་ཁམས་གསུམ་པོ་དག་ནི་ཡུལ་དང་། རྣམ་ཤེས་དང་། རྟེན་
 གྱི་ལུས་ཐམས་ཅད་རང་གི་ས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་དབང་པོ་དང་འཕྲད་པས་
 འཛིན་པས་ཆོད་པ་དང་རིང་བའི་དོན་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། །དེ་ལྟར་སྒྱུར་བཏང་
 བས། དམིགས་བསལ་ནི་ལུས་དང་། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། རེག་བྱ་ནི་རང་གི་ས་པ་
 ཡིན་ལ། ལུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ནི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ནས་བཞི་བའི་བར་དུ་སྒྲེས་པ་
 དག་རེག་བྱ་འཛིན་ན་འོག་མ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ས་པ་དང་། འདོད་པ་དང་
 བསམ་གཏན་དང་པོར་སྒྲེས་པ་དག་རེག་བྱ་འཛིན་ན་རང་གི་ས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །
 ཡིད་དང་། ཆོས་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་། དེའི་རྟེན་ལུས་ནི་མ་ངེས་ཏེ། རེས་
 འགའ་ཐམས་ཅད་མཚུངས་པ་དང་། རེས་འགའ་མི་མཚུངས་པ་འང་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

[བརྒྱད] གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུམ།

བརྒྱད་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་བཤད་པ་ནི། ཡང་
 ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལས་དབང་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་
 བ་ནི་གཞུགས་ནས་རེག་བྱའི་བར་ཕྱིའི་སྒྲེ་མཆེད་ལྷ་ཡིན་ཏེ། མིག་དང་ཡིད་གཉིས་
 ཀས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ལྟག་མ་བརྩུ་གསུམ་ནི་སྒྲེ་ལྷའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་མ་
 བྱུར་པས་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་ཁོ་ན་འོ། །ཡང་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལས་ཆོས་ཁམས་ཀྱི་སྒྲུགས་
 གཅིག་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ནི་སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པས་རྟག་པ་འོ། །ཡང་ཁམས་.....
 བཅོ་བརྒྱད་ལས་དབང་པོ་ཡིན་པ་དུ་ཞེ་ན། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་ཕྱེད་དེ། ཆོར་བ་བདེ་
 བ་སོགས་ལྷ་དང་། སྒྲིག་དང་དད་པ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་
 གསུམ་གྱི་ཆ་སྟེ་བརྩུ་བཞི་དང་། མིག་ལ་སོགས་པ་གང་དག་བརྩུ་གཉིས་པོ་ནང་གིར་

བཤད་པའི་དང་པོ་ནམས་ཡིན་ཏེ། མིག་ལ་སྐྱེས་པ་ལྟ་ནི་སྐྱེས་དབང་པོ་ལྟ་དང་།
 མ་མའི་དབང་པོ་ནི་ལྷན་གྱི་ནང་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡིད་གྱི་དབང་པོ་སེམས་
 གྱི་ཁམས་བརྒྱན་དང་ཟག་མེད་གྱི་དབང་པོ་གསུམ་གྱི་ཆ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་
 ན་ལྟག་མ་ཚུལ་གྱི་ཕྱེད་དང་གཟུགས་ལ་སྐྱེས་པ་ལྟ་ནི་དབང་པོ་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་སོ།
།ཚུལ་མངོན་པའི་མངོན་གྱི་ཆོག་ལེན་བྱས་པ་ལས། ཁམས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་
སྟེ་གནས་དང་པོའི་མཆན་འགྲེལ་བཤད་པའོ། །

〔གཉིས〕 དབང་པོ་བསྟན་པའི་གནས་བཤད་པ།

གཉིས་པ་དབང་པོ་བསྟན་པའི་གནས་འཆད་པ་ལ་གཉིས། དབང་པོའི་རྣམ་
བཞག་དང་། འདུ་བྱེད་གྱི་ཆས་གྱི་སྟེ་ཚུལ་ལོ།

〔གཅིག〕 དབང་པོའི་རྣམ་བཞག

དང་པོ་ལ་བྱུག །དབང་པོའི་རང་བཞིན། སྐབས་སུ་བབས་པའི་ངོ་པོ། རྣམ་པའི་
རབ་དབྱེ། དབང་པོ་རྟོག་གཏོང་། དགེ་སྦྱང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་དབང་པོ་དུས་ཐོབ།
དབང་པོའི་ལྡན་ཚུལ་ལོ།

〔གཅིག〕 དབང་པོའི་རང་བཞིན།

དང་པོ་ལ་གཉིས། དབང་པོའི་བྱེད་ལས་དང་། གྲངས་ངེས་སོ།

〔གཅིག〕 དབང་པོའི་བྱེད་ལས།

དང་པོ་ནི། བརྩ་གཉིས་ནང་གི་རབ་ཤད་དབང་པོ། ཞེས་བཤད་ན། དབང་པོ་
གང་ཞེ་ན། ཐམས་ཅད་གྱི་མཐར་བྱུག་སྐྱེ་དང་དབང་པོ་ཞེས་སྒྱུར་ཏེ། མིག །རྩ་བ། ལྷ།
ཆེ། ལུས། ཡིད་དང་། མ་དང་། སྤྱི་དང་། སྤྱི་དང་། སྤྱི་དང་། བདེ་བ་དང་། ལྷག་བསྐྱེད་དང་།
ཡིད་བདེ་བ་དང་། མི་བདེ་བ་དང་། བཏང་སྦྱོམས་དང་། དད་པ་དང་། བཙུན་འབྲས་
དང་། དུན་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་དང་། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་
བྱེད་པ་དང་། ཀུན་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་སྟེ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཉིས་སོ། །
མཚན་ཉིད་ནི་དོན་གང་ཞིག་གང་ལ་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པར་དབང་བྱེད་པས་ན་.....
དབང་པོ་ལོ། །འོ་ན། གང་ཞིག་གང་ལ་དབང་བྱེད་ཅེ་ན། མིག་སྟགས་དབང་པོ་ལྷ་པོ་

ནམས་ནི་དོན་བཞི་ལ་དབང་བྱེད་དེ། ལུས་མངོས་པ་དང་། ལུས་བསྐྱུང་བ་དང་། རང་
 རང་གི་ནམ་ཤེས་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་སྦྱེད་པ་དང་། སུན་མོང་མིན་པའི་རྒྱ་ལ་
 དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྔ་མའི་དབང་པོ་སྟག་ཡིད་བཞི་པོ་ནམས་ཀྱིས་དོན་གཉིས་
གཉིས་ལ་དབང་བྱེད་དོ། །སྔ་མའི་དབང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་དོན་གཉིས་གཉིས་ལ་དབང་
 བྱེད་དེ། སེམས་ཅན་གྱི་བྱེ་བྲག་དང་ཁྱད་པར་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། སྔ་མའི་
 དབང་པོ་དང་ལྡན་པའི་སྟོན་སེམས་ཅན་གྱི་བྱེ་བྲག་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུ་མ་
 ཆེ་རྒྱུད་། སྐད་གསང་མཐོ་དམན་ལ་སོགས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པའི་
 ཕྱིར། སྟག་གི་དབང་པོས་དོན་གཉིས་ལ་དབང་བྱེད་དེ། རིས་མཐུན་གནས་པ་དང་།
 རིས་མཐུན་མཚམས་སྦྱར་བ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡིད་དབང་གིས་ཀྱང་དོན་
 གཉིས་ལ་དབང་བྱེད་དེ། རིས་མཐུན་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དབང་པོའི་ངོ་པོ་དང་
 མཐུན་པར་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དབང་བྱེད་མཁན་ཀྱན་སྦྱང་གི་ཡིད་དགེ་མི་
 དགེ་ལས་དེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་དགེ་མི་དགེར་འགྱུར་བའི་.....
 ཕྱིར། སྔ་ནི་མ་རངས་པའི་ཆོག་སྟེ་མི་འཐད་རྒྱལ་དེ་མ་ཐག་བསྟན་རྟོ། །ཆོར་བའི་
 དབང་པོ་ལྷ་ནི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་ལ་དབང་བྱེད་དེ། ཆོར་བ་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་
ལས་འདོད་ཆགས་དང་། སྟག་བསྐྱེལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་ལས་ཞེ་སྤང་དང་། བཏང་
 སྟོམས་ལས་གཏི་མུག་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་དག་ལས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་རྒྱས་
 པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དབང་པོ་ཐ་མ་བརྒྱད་པོ་དེ་ནམས་ནི་ནམ་པར་བྱང་བ་ལ་
 དབང་བྱེད་དེ། ཟག་བཅས་ནམས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་མགོ་གནོན། ཟག་མེད་
 ནམས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་གཙོད་པའི་ཕྱིར། བདེ་སྟོབས་པ་ན་རེ། མིག་སོགས་
 དབང་པོ་ལུས་ལུས་མངོས་པ་དང་། ལུས་བསྐྱུང་བ་དང་། སུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་ལ་
 དབང་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། རང་རང་གི་དོན་ལ་དམིགས་པའི་ནམ་ཤེས་མཚུངས་ལྡན་

དང་བཅས་པ་དང་། ཡིད་དབང་གིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་ཀྱི་
 པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་སྦྱེད་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཀྱི་
 རྣམ་དབང་སྤྱད་སྤོར་བཞག་གོ། །སྤོར་མའི་དབང་སྤོར་གྱི་ཁེམས་ཅན་གྱི་བྱེད་བྱ་ག་
 དང་བྱེད་པར་ལ་དབང་མི་བྱེད་དེ། གཞུགས་ཁམས་པའི་གང་ཟག་བཞིན་ནོ། །སྤོར་
 ཉིད་མ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་སྤོར་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་དེ་གཉིས་དབང་སྤོར་བཞག་གོ། །དེ་
 གཉིས་ཀྱི་ངོ་སྤོར་གང་ཞེ་ན། ལྷན་དབང་གི་ཕྱོགས་གཅིག་ལས་མོ་དང་སྤོར་དབང་དག་
 བཞག་པ་ཡིན་གྱི། རྣམ་གཞན་ནི་མེད་དེ། རང་ལྷལ་གྱི་རེག་བྱ་འཛིན་པའི་དབང་སྤོར་
 གཞུགས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྤོར་པའི་རང་ལྷགས་ནི། རེག་བྱ་འཛིན་པའི་ལྷན་གྱི་
 རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རེད། །སྤྱོད་དབང་གིས་རིས་མཐུན་མཚམས་སྦྱར་བ་
 ལ་དབང་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་དབང་ཉིད་ཀྱིས་རིས་འདྲ་བྱི་མ་མཚམས་སྦྱར་བ་ལ་
 དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ན་རིས་མཐུན་གནས་པ་དང་། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་
 དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་བཞིན་སྤྱོད་དང་།
 ཚེར་བ་ལྷ་པོ་རྣམས་དང་། དད་སྟགས་དབང་སྤོར་ལྷ་ནི་དབང་སྤོར་འདོད་དོ། །ལྷ་
 ངན་འདས་སྟགས་གོང་ནས་གོང་། ཞེས་པའི་ཚིག་གཉིས་སྤོར་འདི་བསྐྱར་བཅས་ནས་
 འདི་ལྟར། གོང་ན་གོང་མ་ལྷ་འདས། །འཛོལ་བ་སྟགས་ལ་དབང་བྱེད་ཕྱིར། །
 ཞེས་འཆད་དགོས་པ་ལ། ཀྱན་ཤེས་པར་བྱེད་པ་རང་གི་གོང་ན་ཡོད་པ་ཀྱན་ཤེས་པའི་
 དབང་སྤོར་འཛོལ་བ་ལ་དབང་བར་བྱེད་པས་ན་ཀྱན་ཤེས་བྱེད་པའི་དབང་སྤོར་དང་།
 ཀྱན་ཤེས་པ་རང་གི་གོང་མ་ཀྱན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་སྤོར་འཛོལ་བ་ལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་
 པའི་ཕྱིར་ཀྱན་ཤེས་པའི་དབང་སྤོར་དང་། ལྷག་མེད་ཀྱི་ལྷ་འདས་ལས་འདས་པ་འཛོལ་བ་
 ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཀྱན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་སྤོར་བཞག་གོ། །སྟགས་པས་བསྐྱས་
 པ་མཐོང་སྤང་སྤོང་བ་དང་། སྤོང་སྤང་སྤོང་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་

བ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་འང་ཀུན་ཤེས་བྱེད་པའི་དབང་པོ་དང་། ཀུན་ཤེས་པའི་
དབང་པོ་དང་། དེ་བཞིན་རྟུ་ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོར་བཞག་གོ།

(གཉིས) དབང་པོའི་གྲངས་ངེས།

གཉིས་པ་གྲངས་ངེས་ནི། འོ་ན། མ་རིག་པ་དང་། རག་དང་། ལག་པ་དང་། རྒྱང་
པ་དང་། འདོམས་རྣམས་ཀྱང་དབང་པོར་འགྱུར་རྟེ། འདུ་བྱེད་དང་། སྤྲུལ་དང་།
ལེན་པ་དང་། འགྲོ་བ་དང་། ཟག་པ་འདྲོར་བ་སོགས་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རྩ་ཞི་
ན། ལྷ་བྱེད་པ་ཅམ་གྱིས་དབང་པོར་མི་འཛོག་གི། །དཔོན་པ་བྱུང་པར་ཅན་ཀུན་ནས་
ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་བྱང་གི་གཞི་དང་། རོ་བོ་དང་། འབྲས་བུའི་དབང་རྟུ་བྱས་
ནས་ཉི་ཤུ་ཙ་གཉིས་སུ་ངེས་རྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་རྣམས་ཀྱི་གཞིའི་དབང་རྟུ་བྱས་ན་སེམས་
རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་རྟུ་བྱར་པ་མིག་སོགས་དབང་པོ་རྟུག་དང་། སེམས་ཅན་དེའི་བྱེ་.....
བྲག་འབྱེད་པའི་དབང་རྟུ་བྱས་ནས་ཕོ་མོའི་དབང་པོ་དང་། སེམས་ཅན་དེ་དག་
གནས་པའི་དབང་རྟུ་བྱས་ནས་སློག་གི་དབང་པོ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་དབང་པོ་དགུ་པོ་དེ་
དག་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཉིད་ཀྱི་གཞི་དང་། ཚར་བ་ལྷ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་
མོངས་ཀྱི་རོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དད་སོགས་ལྷས་ཚོགས་གསོག་པར་བྱེད་པས་
རྣམ་བྱང་གི་གཞི་དང་། ཀུན་ཤེས་བྱེད་སོགས་གསུམ་ནི་རྣམ་བྱང་གི་རོ་བོ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་བྱང་གི་གཞི་དང་། རང་གི་རོ་
བོའི་གྲངས་ངེས་སྟེད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་དབང་པོ་དག་ཀྱང་གྲངས་དེ་སྟེད་རྟུ་.....
བཟུན་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་མདོ་སྟེ་པ་ལྟར་ན། འཁོར་བར་འརྱག་ལྡན་གི་དབང་རྟུ་.....
བྱས་ནས་གསུངས་པར་འདོད་དེ། དེ་ལ་འཁོར་བར་འརྱག་པའི་རྟེན་དང་ནི་དབང་
པོ་རྟུག་ཡིན་རྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་རྣམས་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བར་དོའི་སྐྱེ་མཆེད་
རྟུག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བྱེད་རྟུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འཁོར་བ་ལ་སྐྱེ་བའི་

དབང་དུ་བྱས་ནས་པོ་མའི་དབང་པོ་གསུངས་ཏེ། པོ་མའི་འདུ་འཕྲོད་ལས་ཡིད་ལྷས་
 དངོས་སུ་སྐྱེ་ཞིང་། མིག་སྟགས་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་དེ་དག་འཁོར་
 བར་གནས་པར་བྱེད་པ་ནི་སྟོག་གི་དབང་པོ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཡན་གནོད་
 ལ་སྐྱོར་ཞེ་བར་ཡོངས་སྤྱད་པ་ལས་ཆོར་བ་ལྟར་བཞག་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་འཁོར་བར་
 འཇུག་པའི་དབང་དུ་མཛོད་ནས་བརྩུ་བཞི་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་འཇུག་པ་ལ།
 ཉེན། སྐྱེ། གནས། ཡོངས་སྤྱད་བཞི་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་བ་ལས་ལྷག་པ་ལའང་
 ཉེན་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། གནས་པ་དང་། ཉེར་སྤྱད་བཞི་ཡོད་དེ། དབང་པོ་རྣམས་ནི་
 བརྩུ་བཞི་ལས་གཞན་པའི་དད་སྟགས་བརྒྱད་པོ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ལྷག་པའི་
 ཉེན་ནི་དད་སྟགས་ལྟ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་འཕགས་ལམ་མཛོད་དུ་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར། རྣམ་བྱང་དུ་སྐྱེ་བ་ནི་མི་ཤེས་པ་ཀྱན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་ནི་ཟག་མེད་དང་པོར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། རྣམ་བྱང་ལ་གནས་པ་ནི་ཀྱན་ཤེས་པའི་དབང་
 པོ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱེད་ལམ་རྒྱུ་ཆགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བྱང་ལ་ཡོངས་སྤྱད་པ་ནི་
 ཀྱན་ཤེས་ལྟར་པའི་དབང་པོ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་གྲོལ་བས་དགའ་བ་དེ་སྐྱོར་སྤྱོད་
 པའི་ཕྱིར་རོ།

(གཉིས) སྐབས་སུ་བབ་པའི་རྩ་བ།

གཉིས་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་རྩ་བ་ལ་གཉིས། ཆོར་བའི་དབང་པོ་ལྟ་བུ་འདྲ་བ།
 དབང་པོ་ཐ་མ་གསུམ་བཤད་པའོ།

(གཅིག) ཆོར་བའི་དབང་པོ་ལྟ་བུ་འདྲ་བ།

དང་པོ་ནི། འོ་ན། དབང་པོ་ཉེར་གཉིས་ཀྱི་རྩ་བ་གང་ཞེ་ན། མིག་སྟགས་དབང་
 པོ་དུག་དང་པོ་མའི་དབང་པོ་གཉིས་སྟར་བཤད་ཅིན་ལ། སྟོག་དང་དད་སྟགས་འཆད་
 པར་འགྱུར་བས་ཆོར་བའི་དབང་པོ་ལྟ་དང་དབང་པོ་ཐ་མ་གསུམ་སྐབས་འདིར་.....

བཤད་པར་བྱའོ། །འོ་ན། ཚེར་དབང་ལྔ་པ་གང་ཞེ་ན། ལུས་ཀྱི་ཚེར་བ་ནི་དབང་པོ་
 གཟུགས་ཅན་ལ་བརྟེན་པའི་ཚེར་བ་ཡིན་ལ། ལུས་ཚེར་སེམ་པ་མ་ཡིན་པར་གསུང་...
 བར་སྤྱང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་དབང་པོ་འོ། །དེ་སེམ་པར་སྤྱང་བ་ནི་...
 བདེ་བའི་དབང་པོ་འོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ན་སེམས་ཀྱི་ཚེར་བར་སེམ་པར་.....
 སྤྱང་བ་དེ་ནི་བདེ་བའི་དབང་པོ་འོ། །གཞན་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ན་.....
 སེམས་ཚེར་སེམ་པར་སྤྱང་བ་དེ་ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཀྱི་ཚེར་བ་
 སེམ་པ་མ་ཡིན་པར་ཉམས་སྲུ་སྤྱང་བ་དེ་ཡིད་མི་བདེ་བའི་དབང་པོ་འོ། །བཏང་.....
 ལྷོམས་ཀྱི་དབང་པོ་ནི་སེམ་གསུང་བར་མ་སྤྱང་བའོ། །དེ་ལུས་ཚེར་དང་སེམས་ཚེར་
 གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལ་གཉིས་ཀའི་ཚེར་བ་ཡོད་དོ། །འོ་ན། བདེ་སྤྱག་ལྟར་ས་སར་མིན་
 པར་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་སྤྱང་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། སེམས་ཀྱི་ཚེར་བ་
 བདེ་སྤྱག་ནི་པལ་ཆེར་རྣམ་རྟོག་ལས་སྟེ། ལུས་ཀྱི་ཚེར་བ་བདེ་སྤྱག་རྣམ་རྟོག་ལ་མི་
 ལྷོས་པར་ལུལ་གྱི་དབང་གིས་དག་བཅོམ་པ་ལའང་སྟེ་བར་ཡོད་པས་ས་སར་བསྟན།
 བཏང་སྤྱོམས་ཀྱི་གཉིས་ནི་མི་རྟོག་པར་རང་གི་ངང་གིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། བདེ་
 སྤྱག་གཉིས་ས་སར་པན་གནོད་ལ་ཡོངས་སྤྱད་ཅིང་ལུས་ཚེར་བརྟན་པ་དང་། སེམས་
 ཚེར་མི་བརྟན་པས་ས་སར་བསྟན་ལ། འདི་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་བྱེ་བྲག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

(གཉིས) དབང་པོ་ཐ་མ་གསུམ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་དབང་པོ་ཐ་མ་གསུམ་བཤད་པ་ནི། མཐོང་ལམ། ཟག་མེད་སྒྲིམ་ལམ།
 མི་སྒྲོབ་ལམ་ལ་ཡོད་པའི་དད་སྟགས་དབང་པོ་ལྟ། ཡིད་དབང་། བདེ་བའི་དབང་
 པོ། ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོ། བཏང་སྤྱོམས་ཀྱི་དབང་པོ་སྟེ་དགྲ་པོ་རྣམས་རིམ་བཞིན་
 མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཀུན་ཤེས་པ། ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་
 གསུམ་ཡིན་ཏེ། དགྲ་པོ་དེ་ལམ་དེ་དག་གི་ངོ་ཙམ་བསྟེན་པའི་ཕྱིར།

《གསུམ》 རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ།

གསུམ་པ་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་ལ་བཞི། སྒྲགས་ལ། རྒྱ་འབྲས་ལ། རོ་བོ་ལ། སྤང་བྱ་
ལ་སྟོས་པའི་རབ་དབྱེ་འདྲ།

《གཅིག》 སྒྲགས་ལ་སྟོས་པའི་རབ་དབྱེ།

དང་པོ་ནི། དབང་པོ་ཉེར་གཉིས་པོ་འདི་དག་ལས་ཟག་བཅས་ནི་དུ། ཟག་མེད་
ནི་དུ་ཞེ་ན། གུན་ཤེས་སྒྲགས་དབང་པོ་ཐ་མ་གསུམ་ནི་དྲི་མ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ལམ་
བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མིག་སྒྲགས་དང་པོ་མ་སྟེ་གཞུགས་ཅན་གྱི་དབང་པོ་བདུན་
དང་། སྒྲག་དང་། སྒྲག་བཟུལ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བའི་དབང་པོ་དག་ནི་ཟག་པ་
དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ལམ་བདེན་མིན་པའི་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་ཡིད་
དང་། ཡིད་བདེ་དང་། བདེ་བ་དང་། བཏང་སྟོམས་དང་། དད་སྒྲགས་ལྟ་སྟེ་དགུ་ལ་
ཟག་བཅས་ཟག་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ལམ་བདེན་གྱི་ཆོགས་པ་ན་ཡོད་
པ་ཟག་མེད་དང་། འདུས་བྱས་གཞན་རྣམས་ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

《གཉིས》 རྒྱ་འབྲས་ལ་སྟོས་པའི་རབ་དབྱེ།

གཉིས་པ་རྒྱ་འབྲས་ལ་སྟོས་པའི་རབ་དབྱེ་ནི། སྒྲག་གི་དབང་པོ་ནི་རྣམ་སྤྲིན་……
ཡིན་ཏེ། རོ་འགོ་ན་ཡོད་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན། བདེ་འགོ་ན་ཡོད་པ་དགེ་
བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། གཞན་རྣམས་རྣམ་སྤྲིན་ཡིན་ནམ་མིན་ཞེ་
ན། དབང་པོ་བཅུ་གཉིས་ལ་ནི་རྣམ་སྤྲིན་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །བཅུ་
གཉིས་པོ་གང་ཞེ་ན། དད་སྒྲགས་དགེ་བའི་དབང་པོ་ཐ་མ་བརྒྱད་དང་ཡིད་མི་བདེ་མ་
གཏོགས་པ་རྣམས་སོ། །གཞུགས་ཅན་གྱི་དབང་པོ་བདུན་ལ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ། རྣམ་
སྤྲིན་སྟེས་དང་། རྒྱས་བྱུང་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཆོར་བ་བཞི་དང་ཡིད་གྱི་དབང་
པོ་ལ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ། དགེ་མི་དགེ་ནི་རྣམ་སྤྲིན་མ་ཡིན་ལ། གཞན་སྟེང་ལམ་དང་

བཟོའི་གནས་པ་ལྟ་བུ་ནི་རྣམ་སྤྲིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་མ་མ་བརྒྱད་མ་གཏོགས་
 ཏེ། དགེ་བར་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཡིད་མི་བདེ་མ་གཏོགས་ཏེ། དགེ་མི་དགེ་གང་རྒྱུ་
 རེས་པའི་ཕྱིར། ཡིད་མི་བདེ་དེ་གཅིག་ལྟ་བུ་ནི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རྒྱུར་རྒྱུ་བས་རྣམ་པར་སྤྲིན་
 པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། དགེ་བ་ཟག་བཅས་དང་མི་དགེ་བ་གང་རྒྱུ་རྒྱུ་རེས་པའི་
 ཕྱིར། ཡིད་དང་། ཚེར་བ་གཞན་བཞི་དང་། དད་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་བརྒྱུ་ལ་
 ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་དེ། ཡིད་དང་ཚེར་བ་གཞན་བཞི་དགེ་བ་ཟག་བཅས་དང་།
 མི་དགེ་བ་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་སྤྲིན་བཅས་དང་། དེ་ལས་གཞན་ཟག་མེད་དང་། ལྷ་
 མ་བསྟན་རྣམ་སྤྲིན་དང་བཅས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དད་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་
 དགེ་བ་ཟག་བཅས་ནི་རྣམ་སྤྲིན་དང་བཅས་པ་དང་། ཟག་མེད་རྣམས་ནི་རྣམ་སྤྲིན་
 དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞུགས་ཅན་གྱི་དབང་པོ་བརྟན་དང་སྤྱི་གི་
 དབང་པོ་ནི་རྣམ་སྤྲིན་དབང་བཅས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་མ་བསྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

(གསུམ) རོ་བོ་ལ་སྟོས་པའི་རབ་དབྱེ།

གསུམ་པ་རོ་བོ་ལ་སྟོས་པའི་རབ་དབྱེ་ནི། ཡང་དབང་པོ་དེ་དག་ལས་གཅིག་རྒྱུ་
 དགེ་བ་ནི་དད་སོགས་ལྟ་དང་ཟག་མེད་གསུམ་སྟེ་བརྒྱད་ཡིན་ཏེ། ལྷ་རྒྱུ་བསྟན་པ་
 གང་ཞིག །འབྲས་བུ་ཡིད་རྒྱུ་འོང་བ་འབྱེན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡིད་མི་བདེ་བ་ལ་
 དགེ་མི་དགེ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་དེ། དགེ་བ་བྱས་པ་ལ་ཡིད་མི་བདེ་བ་མི་དགེ་བ་
 དང་། མི་དགེ་བ་བྱས་པ་ལ་ཡིད་མི་བདེ་བ་དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉེ་འོག་པ་དང་
 མདོ་སྡེ་པ་ལྟར་ན། ལྷ་མ་བསྟན་བྱས་པ་ལ་ཡིད་མི་བདེ་བ་ལྷ་མ་བསྟན་རྒྱུ་འགྱུར་
 བས་ལྷ་མ་བསྟན་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར། ཡིད་གྱི་དབང་པོ་དང་ཡིད་མི་བདེ་
 བ་མ་གཏོགས་པའི་ཚེར་བ་གཞན་བཞི་ལ་ནི་དགེ་མི་དགེ་ལྷ་མ་བསྟན་རྣམ་པ་.....
 གསུམ་ག་ཡོད། གསུམ་ག་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་ཕྱིར། གཞན་གཞུགས་ཅན་

བདུན་དང་སྟོག་སྟེ་བརྒྱད་ནི་ལྷང་མ་བསྟན་གྱི་རྣམ་པ་གཅིག་སུ་ཡིན་ཏེ། དགེ་མི་དགེ་
 གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཚས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་ཉེར་གཉིས་པོ་འདི་དག་ལས་
 འདྲི་དཔར་གཏོགས་པ་ནི་དུ། གཟུགས་སུ་གཏོགས་པ་ནི་དུ། གཟུགས་མེད་དུ་
 གཏོགས་པ་ནི་དུ། ཁམས་སུ་མ་གཏོགས་པ་ནི་དུ་ཞེ་ན། རྩི་མ་མེད་པ་གསུམ་དང་
 དེའི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་ཁམས་སུ་མ་གཏོགས་ཏེ། ཟག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དབང་པོ་གཞན་རྣམས་འདྲི་དཔར་གཏོགས་ཏེ། འདྲི་དཔར་ཉོན་མོངས་རྒྱས་སུ་བྱང་
 བའི་ཕྱིར། རྩི་མེད་གསུམ་དང་། སྔ་མའི་དབང་པོ་དང་། སྟག་བསྐལ་དང་། ཡིད་
 མི་བདེ་བ་དག་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་གཟུགས་སུ་གཏོགས་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་
 རྒྱས་སུ་བྱང་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཁམས་ན་སྔ་མའི་དབང་པོ་མ་གཏོགས་ཏེ། དེ་ན་
 འབྲིག་པ་ལ་འདྲི་ཆགས་དང་བྲལ་ཞིང་། དེ་དག་རྟེན་མི་མཛེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཟུགས་ན་སྟག་བསྐལ་མེད་དེ། རྒྱས་བྱས་པ་དང་རྟེན་གྱིས་བྱས་པའི་སྟག་བསྐལ་
 ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཏེ། མི་དགེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་ཏེ།
 ལུས་འོད་ལྟར་བྱངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ན་ཡིད་མི་བདེ་མེད་དེ། རྒྱས་བྱས་པ་དང་རྟེན་
 གྱིས་བྱས་པའི་ཡིད་མི་བདེ་འང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིམ་བཞིན་ཁོང་ཁྱོད་སྐྱངས་པའི་
 ཕྱིར་དང་། བདག་ལ་གཞོད་པ་བྱས་སོ། བྱེད་དོ། བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། བདག་གི་
 གཉེན་ལ་གཞོད་པ་སོགས་གསུམ་དང་། བདག་གི་དགྲ་པོ་ལ་ཕན་པ་སོགས་གསུམ་སྟེ་
 ཀྱན་ནས་མནར་སེམས་པའི་དངོས་པོ་དགྲ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དབང་པོ་དེ་དག་
 ཐམས་ཅད་བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་ཡོད་ལ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ན་བདེ་བའི་
 དབང་པོ་མེད། བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་དངོས་གཞི་བྱད་པར་ཅན་ན་བདེ་བ་དང་
 ཡིད་བདེ་བ་གཉིས་ཀ་མེད་དོ། །དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་གཟུགས་ཅན་བདུན་དང་། བདེ་
 བ་དང་། འང་གི་སྦྱས་ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་བརྒྱད་ནི་.....

གཟུགས་མེད་ཏུ་གཏོགས་ཏེ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉོན་མངས་རྒྱས་སུ་རུང་བའི་ཕྱིར།

(བཞི) སྤང་བྱ་ལ་སྦྱས་པའི་རབ་དབྱེ།

བཞི་པ་སྤང་བྱ་ལ་སྦྱས་པའི་རབ་དབྱེ་ནི། ཡིད་དང་ཆོར་བ་བདེ་བ། ཡིད་བདེ།
བཏང་སྦྱོམས་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་ལ་མཐོང་སྤང་དང་། སྦྱོམ་སྤང་དང་། སྤང་བྱ་མ་
ཡིན་པ་རྣམས་པ་གསུམ་གྱི་ཡོད་དོ། མཐོང་སྤང་དང་མཚུངས་ལྡན་མཐོང་སྤང་དང་། དེ་
ལས་གཞན་པའི་བླ་བཅས་སྦྱོམ་སྤང་དང་། ཟག་མེད་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
མཐོང་ལམ་དང་སྦྱོམ་ལམ་གཉིས་ཀྱིས་སྤང་བྱ་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་སྤང་
དང་མཚུངས་ལྡན་མཐོང་སྤང་དང་། སྦྱོམ་སྤང་དང་མཚུངས་ལྡན་སྦྱོམ་སྤང་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། གཟུགས་ཅན་བརྒྱན་དང་། སྦྱོམ་དང་། རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་གྱི་དབང་པོ་སྦྱེ་དགུ་ནི་
བསྦྱོམ་པས་སྤང་བྱ་ཡིན་ཏེ། སྤང་བྱ་གང་ཞིག །མཐོང་སྤང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་
སྦྱོམ་དབང་པོ་ལྷ་པོ་བླ་པོ་ཟག་མེད་ནི་སྤང་བྱར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། ཟག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཡང་ཞེས་པས་བླ་བཅས་སྦྱོམ་སྤང་ཡིན་པར་བརྟན་ནོ། །དབང་པོ་ཐ་མ་གསུམ་
སྤང་བྱ་མིན་ཏེ། ཟག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

(བཞི) དབང་པོ་རྟེན་གཏོང་།

བཞི་པ་དབང་པོ་རྟེན་གཏོང་ལ་གཉིས། རྟེན་རྒྱལ་དང་། གཏོང་རྒྱལ་ལོ།

(གཅིག) རྟེན་རྒྱལ།

དང་པོ་ནི། རྟེན་མཚམས་སྦྱར་བའི་ཆེ་རྣམས་མིན་གྱི་ངོ་པོར་གྱུར་པའི་
དབང་པོ་ཏུ་གསར་ཏུ་རྟེན་ཅེན། འདྲི་པར་དང་པོར་རྟེན་མཚམས་ཀྱི་ངོ་པོར་གྱུར་པའི་
སྦྱར་བའི་རྣམས་མིན་གྱི་ངོ་པོར་གྱུར་པའི་དབང་པོ་གཉིས་གསར་ཏུ་རྟེན་དེ། ལུས་ཀྱི་
དང་སྦྱོག་གི་དབང་པོ་གཉིས་གསར་ཏུ་རྟེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཆེ་མིག་དབང་སྦྱོག་
མེད་ལ། ཡིད་དང་བཏང་སྦྱོམས་ཀྱི་དབང་པོ་ཡོད་ཀྱང་རྣམས་མིན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

དེ་གཉིས་སྐྱེ་བའི་སྲིད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་རྩ་ངེས་སམ་ཞེ་
 བ། རྩལ་ཏེ་སྐྱེ་བས་ནི་དེ་ཉིད་ཁོ་ན་རྟེན་པ་མིན་ནོ། །འོ་ན། གང་རྟེན་ཅེ་ན། རྩལ་
 སྐྱེས་དེ་ཡིས་བསྐལ་པ་དང་པོའི་མི་བཞིན་རྩ་མཆན་གཉིས་ཀ་མེད་ན་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ངོ་
 བོར་ཕྱུར་པའི་དབང་པོ་དྲུག་གསར་རྩ་རྟེན་དེ། མིག་སྐྱེས་དབང་པོ་ལྔ་དང་སྐྱེ་གི་
 དབང་པོ་གཅིག་ཅར་རྩ་རྟེན་པའི་ཕྱིར། མཆན་གང་རྩང་དང་ལྔན་ན་བརྟན་ནས།
 གཉིས་ཀ་དང་ལྔན་ན་དེ་གཉིས་བསྐྱན་པས་བརྟུན་རྟེན་དོ། །དེ་སྐྱེ་གནས་བཟང་ན་
 མཆན་གཉིས་པ་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། བདེ་འགོ་ན་མེད་ཀྱང་ངན་འགོ་ན་ཡོད་དོ། །
 གཞུགས་སུ་ཉིང་མཆོམས་སྦྱར་བའི་ཆེ་ན་མིག་སྐྱེས་ལྔ་དང་སྐྱེ་གི་དྲུག་རྟེན་དོ། །
 ཁོང་མ་གཞུགས་མེད་རྩ་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ངོ་བོར་ཕྱུར་པའི་དབང་པོ་གཅིག་གསར་རྩ་.....
 རྟེན་དེ། སྐྱེ་གི་དབང་པོ་གཅིག་སུ་རྟེན་པའི་ཕྱིར།

(གཉིས) གཏོང་ཚུལ།

གཉིས་པ་གཏོང་ཚུལ་ནི། རྟེན་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་འཆི་བའི་ཆེ་དབང་པོ་རྩ་
 གསར་རྩ་འགག་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། གཞུགས་མེད་དག་རྩ་འཆི་བའི་ཆེ་ནི་སྐྱེ་དང་།
 ཡིད་དང་། བཏང་སྦྱོམས་ཉིད་དེ་དབང་གསུམ་གཅིག་ཅར་འགག་པར་འགྱུར་རོ།
 །གཞུགས་ན་སྦྱར་གྱི་དྲུག་གི་སྤྱིང་རྩ་ཡིད་དང་བཏང་སྦྱོམས་བསྐྱན་པས་བརྟུན་.....
 འགག་པར་འགྱུར་རོ། །འདྲོད་པར་མཆན་གཉིས་ཀ་ཡོད་ན་བརྟུན་པོའི་སྤྱིང་རྩ་
 གཉིས་བསྐྱན་པས་བརྟུན་པས། གང་རྩང་ལྔན་ན་གཅིག་བསྐྱན་པས་དགྲུའམ།
 གཉིས་ཀ་མེད་ན་བརྟུན་པོ་དེ་ཉིད་འགག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་འང་གཅིག་ཅར་འཆི་
 བའི་དབང་རྩ་བྱས་གྱི། རིམ་གྱིས་འཆི་བ་སྐྱེ་གནས་གཞན་གསུམ་པོ་དག་ལ་བཞི་.....
 གསར་རྩ་འགག་སྤྱི། ལུས། སྐྱེ། ཡིད། བཏང་སྦྱོམས་སོ། །མིག་སྐྱེས་ནི་སྦྱར་འགག་
 ཟིན་པས་འཆི་སྲིད་ཐ་མའི་ཆེ་འགག་པ་མིན་ནོ། །དེ་འང་ལྷང་མ་བསྐྱན་དང་ཉོན་

མོངས་ཅན་གྱིས་འཆི་སེམས་བྱས་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ཀྱི། དགེ་བས་འཆི་སེམས་བྱས་
པ་ལ་ཐམས་ཅད་དག་ཏུ་དད་སྟགས་དབང་པོ་ལྷ་ལྷ་བསྟན་པས་གཟུགས་མེད་ཏུ་.....
བརྒྱད་འགག་པར་འཕྱར་བ་སྟགས་ཤེས་པར་བྱའོ།

(ལ) དགེ་སྦྱང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་དབང་པོ་རྣམས་འཛོལ་ལ།

ལྷ་པ་དགེ་སྦྱང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་དབང་པོ་རྣམས་འཛོལ་པ་ནི། དབང་པོའི་སྐབས་
སུ་དབང་པོའི་བྱད་པར་གྱི་ཚོས་ནམས་འཆད་པ་སྐབས་སུ་བབ་ལ། དགེ་སྦྱང་ཚུལ་གྱི་
འབྲས་བུ་འང་དབང་པོས་འཛོལ་པར་བཤད་པས་དེ་དབང་པོ་རྣམས་འཛོལ་ཅེན།
འབྲས་བུ་ཐ་མ་གཉིས་ནི་རྒྱན་ཞུགས་དང་དག་བཙམ་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་
བུའི་ཚོག་མཐའ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་གཉིས་ནི་དབང་པོ་དགུས་འཛོལ་པོ། །ཁི་ལྟར་
འཛོལ་ཅེན། རྒྱན་ཞུགས་གྱི་འབྲས་བུ་དབང་པོ་དགུས་འཛོལ་ཞེ། སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་
བཙུ་པ་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་བྱེད་པའི་དབང་པོ་དང་། སྐད་ཅིག་བརྩུག་པ་ཀུན་
ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་ཡིད་དང་། དད་སྟགས་
དབང་པོ་ལྷ་དང་། འདི་འདྲོད་པ་ལ་འདྲོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་ཡིན་པས་བསམ་
གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བཞགས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་བྱང་སྟོན་གྱི་དབང་པོས་འཛོལ་.....
པའི་བྱིར། ཉགས་བྱུབ་ཞེ། ཀུན་ཤེས་དང་པོས་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་བྲལ་ཚོབ་
འདྲན་པའི་བྱིར་དང་། གཉིས་པ་དེས་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་བྲལ་ཚོབ་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་
པའི་བྱིར། དཔེ་རིམ་བཞིན་རྒྱན་པོ་བྱིར་སྤྱང་བ་དང་། སྒྲི་འཕར་བཅད་པ་བཞིན་ནོ། །
དག་བཙམ་གྱི་འབྲས་བུ་འང་དབང་པོ་དགུས་འཛོལ་ཞེ། རྩ་རྩ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
གྱིས་བསྐྱས་པའི་སྟོན་ལམ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་། མི་སྦྱོང་ལམ་ཟད་པ་ཤེས་
པས་བསྐྱས་པའི་ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་
པའི་ཡིད་དང་། དད་སྟགས་ལྷ་དང་། ཚེར་བ་བདེ་བ་དང་། ཡིད་བདེ་དང་། བྱང་

ལྷོམས་གང་རུང་གིས་འཛོལ་པའི་ཕྱིར། དེའང་བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་
 གཞི་ལ་བརྟེན་ན་ཡིད་བདེ་དང་། གསུམ་པའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ན་བདེ་བ་དང་།
 ཟག་མེད་ཀྱིས་གཞན་ལ་བརྟེན་ན་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་དབང་པོས་འཛོལ་བོ། །རྟགས་
 གྲུབ་ཏེ། དང་པོ་དེས་སྟོམ་སྤང་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་བྲལ་ཚོབ་འདྲེན་པའི་ཕྱིར་
 དང་། གཉིས་པ་དེས་སྟོམ་སྤང་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་བྲལ་ཚོབ་འདྲེན་པའི་ཕྱིར།
 དཔེ་ཐུར་ལྟར་རོ། །འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་ནི་ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་
 བུ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ནི་དབང་པོ་བརྟན་དང་། བརྟན་དང་། དགུས་འཛོལ་པ་……
 ཡོད་དོ། །དང་པོ་དེ་དབང་པོ་བརྟན་གྱིས་འཛོལ་པ་ཡོད་དེ། མཐར་གྱིས་པའི་ཕྱིར་
 འོང་དབང་པོ་རྣ་རྒྱལ་གང་ཡིན་ཡང་རུང་། ཐུར་ཞི་གནས་ཤས་ཆེར་སྤྱད་པ་ཡིན་ན་
 འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་འཛོལ་པ་ཡིན་པས། དད་སྟགས་
 ལ། ཡིད། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིར་བཞགས་ཀྱིས་བསྐྱེས་པའི་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་
 དབང་པོས་ཚོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་དབང་པོ་བརྟན་གྱིས་འཛོལ་པ་ཡོད་དེ། མཐར་གྱིས་
 པའི་ཕྱིར་འོང་དབང་པོ་རྣ་རྒྱལ་གང་ཡིན་ཡང་སྟོན་ལྟག་མཐོང་ཤས་ཆེར་སྤྱད་པ་……
 ཡིན་ན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་དགའ་བས་ཀྱན་
 ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་ཐུར་གྱི་དབང་པོ་བརྟན་གྱིས་འཛོལ་པའི་ཕྱིར། དེ་དབང་པོ་
 དགུས་འཛོལ་པ་ཡོད་དེ། ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་གི་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་དེ་དབང་པོ་
 དགུས་འཛོལ་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་དགུ་ནི་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འཛོལ་བྱེད་ཀྱི་
 དབང་པོ་དགུ་པོ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཁྱད་པར་ནི་མཐོང་ལམ་གྱི་སྤོང་ལ་འདྲོད་ཉིན་
 རྟག་པ་སྤངས་མ་སྤངས་སོ། །ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་དབང་པོ་བརྟན་གྱིས་འཛོལ་པ་
 ཡོད་དེ། མཐར་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་དབང་རྒྱལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཕྱིར་མི་
 འོང་གི་འབྲས་བུ་འཛོལ་པར་བྱེད་པའི་ཆོ་དད་སྟགས་ལ། ཡིད། བཏང་སྟོམས་ཀྱི་

དབང་པོས་འཛོལ་པའི་ཕྱིར། དེ་དབང་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་འཛོལ་པ་ཡོད་དེ། མཐར་ཁྱིམ་
 པའི་ཕྱིར་མི་འོང་དབང་རྒྱལ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ཁྱིམ་ཕྱིར་མི་འོང་གི་……
 འབྲས་བུ་འཛོལ་པར་བྱེད་པའི་ཆེ་སྒར་གྱི་བརྩན་དང་ཀྱུན་ཤེས་པའི་དབང་པོས་……
 འཛོལ་པའི་ཕྱིར། དེ་དབང་པོ་དགུས་འཛོལ་པ་ཡོད་དེ། ཆགས་བྲལ་སྒྲན་སོང་གི་ཕྱིར་
 མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འཛོལ་བྱེད་ཀྱི་དབང་པོ་དགུ་པ་དེས་……
 འཛོལ་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་བྱད་པར་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་གཞི་
 ལ་བརྟེན་ན་ཡིད་བདེ་དང་། གསུམ་པའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ན་བདེ་བ་དང་། བཞི་
 པའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ན་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་དབང་པོས་འཛོལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་
 ན་མཐར་ཁྱིམ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་དབང་པོ་རྣམ་པོ་སྒྲན་ཞི་གནས་ཤས་ཆེར་སྤྱད་པ་……
 ཡིན་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་དགའ་བ་ཡིད། དད་སྟགས་
 ལ། བཏང་སྟོམས། ཡིད་བདེ་དང་བརྒྱད་ཀྱིས་འཛོལ་པོ། །དེ་དབང་པོ་རྣམ་པོ་སྒྲན་
 ལྷག་མཐོང་ཤས་ཆེར་སྤྱད་པ་ཡིན་ན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་བདེན་པའི་……
 རྣམ་པ་ཅན་ལ་དགའ་བས་སྒར་གྱི་དབང་པོ་བརྒྱད་པོ་དེའི་ཉིང་ཏུ་ཀྱུན་ཤེས་པའི་……
 དབང་པོ་བརྩན་པས་དགུས་འཛོལ་པོ། །དག་བཙམ་པ་དབང་པོ་དགུས་འཛོལ་ན།
 བརྩན་བཙམ་ཡེ་ཤེས་ལ་འབྲུག་པ་ལས། དབང་པོ་བརྩན་གཅིག་གིས་འཛོལ་པར་བཤད་
 པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། དགུས་ཐོབ་པར་བཤད་པ་འཛོལ་ཐོབ་གཅིག་
 གི་དབང་ཏུ་བྱས་ཀྱི། དབང་པོ་བརྩན་གཅིག་དག་གིས་དག་བཙམ་པའི་འབྲས་བུ་ཉིད་
 འཛོལ་པར་བཤད་པ་ནི་དག་བཙམ་པ་དབང་རྒྱལ་འགའ་ཞིག་ཡང་དང་ཡང་ཏུ་……
 ཉམས་ནས་སོར་ཆུད་པའི་ཆེ་དབང་པོ་བརྩན་གཅིག་གིས་འཛོལ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་ན་……
 བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཆེན་དབང་པོ་བརྩན་གཅིག་གིས་འཛོལ་སྤྱིད་དེ། དང་པོར་
 བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་དང་བཙམ་པའི་དབང་པོ་དགུས་……

འཛོལ་ལ། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཡན་ཆད་ལས་ཉམས་ནས་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་
 དངོས་གཞི་ལ་རྟེན་ན་བདེ་བ་དང་། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ཡན་ཆད་ལས་ཉམས་
 ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ན་ཡིད་བདེས་འཛོལ་པའི་ཕྱིར།
 དགྲ་བཙམ་པ་ལན་རུ་མར་ཉམས་ཀྱང་དེ་ལས་དབང་པོ་མང་བས་མི་འཛོལ་ཤེ། བརྩ་
 གཅིག་པོ་དེ་ལས་གཞན་པའི་དགྲ་བཙམ་པ་འཛོལ་བྱེད་ཀྱི་དབང་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར།

(བྱག) དབང་པོའི་ལྡན་ཚུལ།

བྱག་པ་དབང་པོའི་ལྡན་ཚུལ་ལ་གཉིས། དེས་ལྡན་དང་། སྲིད་ལྡན་ནོ།

(གཅིག) དེས་ལྡན།

དང་པོ་ནི། དབང་པོ་གང་དང་ལྡན་པ་ལ་རུ་དང་དེས་པར་ལྡན་ཞེ་ན། དབང་
སྒྲིམས་དང་ནི། སྲིག་དང་ནི། ཡིད་གསུམ་གང་རུང་དང་ལྡན་པ་ལ་དེས་པར་.....
གསུམ་དང་ལྡན་ཏེ། གསུམ་པོ་དེ་འབྲལ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར། དབང་དང་ལྡན་ན་བཞི་
 དང་དེས་པར་ལྡན་ཏེ། ཀྱན་འགྲོ་སྲིག་ ཡིད། དབང་སྒྲིམས་གསུམ་པོ་དེའི་སྤྱིང་རུ་
 རང་ཉིད་བསྐྱན་པས་སོ། །ལྷས་ལྡན་ལ་བཞི་དག་དང་དེས་པར་ལྡན་ཏེ། སྲིག་སྐྱེས་
 གསུམ་པོ་དེ་དང་རང་ཉིད་བསྐྱན་པས་སོ། །མིག་དང་། སྐྱེས་པས་བསྐྱེས་པ་ན་....
 བ། ལྷ། ལྷའི་དབང་པོ་གང་རུང་དང་ལྡན་པ་ལ་ལྷ་ལྷ་དང་དེས་པར་ལྡན་ཏེ། ལྷས་
 དང་སྲིག་སྐྱེས་གསུམ་སྟེ་བཞིའི་སྤྱིང་རུ་རང་ཉིད་བསྐྱན་པས་སོ། །ཡིད་བདེ་ལྡན་
 ཡང་ལྷ་དང་དེས་པར་ལྡན་ཏེ། དབང་ལྡན་བཞིའི་སྤྱིང་རུ་རང་ཉིད་བསྐྱན་པས་སོ། །
ལྷག་བསྐྱེས་ལྡན་ལ་བརྟན་དང་དེས་པར་ལྡན་ཏེ། ཡིད་མི་བདེ་མ་གཏོགས་པའི་ཚར་
 བ་བཞི། ལྷས། སྲིག་ ཡིད་དང་ལྡན་པས་སོ། །པོ་མའི་དབང་པོ་དང་ལྡན་པ་ལ་བརྟན་
 དང་ལྡན་ཏེ། ལྷག་བསྐྱེས་ལྡན་བརྟན་པོའི་སྤྱིང་རུ་རང་ཉིད་བསྐྱན་པས་སོ། །སྐྱེས་
 པ་དང་སྐྱེས་ལྷ་དང་ལྡན་པ་ལ་འང་བརྟན་དང་ལྡན་པར་དེས་ཏེ། ཀྱན་འགྲོ་གསུམ་

བཅུ་ལྟ་ཅིག་སྟེ། །སྒྲ་དང་ལྟ་ན་དེ་དང་ཇས་བཅུ་གཅིག་ལྟ་ཅིག་སྟེ། གཞུགས་
ཁམས་ན་དྲི་ར་གཉིས་མེད་པས། གཞུགས་ན་དབང་པོ་མེད་པ་པ་དང་། །སྒྲ་མེད་ཤ་
རབ་རྒྱལ་ཇས་དུག །ལྷས་དབང་ལྟ་ལ་ཇས་བཅུན་ནོ། །དབང་པོ་གཞན་ལྟ་ཇས་
བཅུད་དོ། །ཞེས་བཤད་པར་བྱའོ།

(གཉིས) གཞུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཆས་ཀྱི་སྟེ་ཚུལ།

གཉིས་པ་གཞུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྟེ་ཚུལ་ལ་གཉིས། བཅུན་དང་། བཤད་དོ།

(གཅིག) མདོར་བཅུན་པ།

དང་པོ་ནི། གཞུགས་ཅན་གྱི་སྟེ་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། གཞུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་
སྟེ་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། །སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རེས་པར་ལྟ་ཅིག་སྟེ། དེ་
གཉིས་པན་ཚུན་ལྟ་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་རྒྱ་ཆས་གང་སྟེ་བ་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་འདུས་བྱས་སུ་མཆོན་པའི་མཆོན་ཉིད་སྟེ་གནས་གྲ་འཇིག་བཞི་
དང་ལྟ་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་། །ཐོབ་བྱའི་ཆས་རྒྱུད་རྒྱ་གཏོགས་པ་དག་ནི་རང་དང་
རྒྱས་མཉམ་པའི་ཐོབ་པ་དག་དང་ལྟ་ཅིག་རྒྱུ་སྟེ། །འཕ་ཞེས་པས་ཐོབ་བྱའི་ཆས་
རྒྱུད་རྒྱ་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་ནི་ཐོབ་པ་དང་ལྟ་ཅིག་སྟེ་བ་མ་ཡིན་པར་བཅུན་ཏེ།
ཐོབ་བྱའི་ཆས་རྒྱུད་རྒྱ་མ་གཏོགས་པ་པལ་ཆེ་བ་ལ་ཐོབ་པ་མེད་པས་སོ། །འགོག་པ་
གཉིས་ལ་ནི་ཐོབ་ཡོད་ཀྱང་དེ་གཉིས་ལ་སྟེ་བ་མེད་པས་མ་སྟོས་སོ།

(གཉིས) རྒྱས་པར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་གཉིས། མཚུངས་ལྟ་གྱི་སྟེ་ཚུལ། མཚུངས་ལྟ་མ་ཡིན་
པའི་སྟེ་ཚུལ་ལོ།

(གཅིག) མཚུངས་ལྟ་གྱི་སྟེ་ཚུལ།

དང་པོ་ལ་བཞི། རྩེ་ཚན་ངེས་པའི་རབ་དབྱེ། མ་ངེས་པ་དང་བཅས་པའི་
མཚུངས་ལྟན། འདྲ་བ་ལྟ་བུའི་བྱང་པར། བ་དད་ལྟ་བུའི་གཅིག་པམ།

༤ གཅིག) རྩེ་ཚན་རྩེ་ངེས་པའི་རབ་དབྱེ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། བཞུན། བཤད་དོ།

༧ མདོར་བཟན་བ།

དང་པོ་ནི། སེམས་དང་སེམས་བྱང་ངེས་ལྟན་ཅིག ། ཅེས་བཤད་ན། སེམས་བྱང་
དེ་ལ་རྩེ་ཡོད་ཅེ་ན། རྩེ་ཚན་རྩེ་ངེས་པའི་སེམས་བྱང་ནམ་པ་ལྟ་ཡོད་དེ། སེམས་ཀྱི་ས་
མང་པོ་བ་དང་། ལ་སྟགས་པ་དགེ་བའི་ས་མང་དང་། ཉན་མོངས་ཆེན་པོའི་ས་མང་
དང་། མི་དགེ་བའི་ས་མང་དང་། ཉན་མོངས་ཆུང་བུའི་ས་མང་ལ་སྟགས་པ་བ་དད་
པ་ནམས་སྟེ་ཡོད་པའི་བྱིར།

༧ རྩེ་ཚན་པར་བཤད་བ།

གཉིས་པ་རྩེ་ཚན་པར་བཤད་པ་ལ་ལྟ་ལས།

(༧) སེམས་ཀྱི་ས་མང་པོ་བ།

དང་པོ་ནི། སེམས་བྱང་ནམ་ལྟ་སྟེ། ས་མང་ལ་སྟགས་པ་བ་དད་བྱིར། ཞེས་བཤད་
ན། སེམས་ཀྱི་ས་མང་པོ་བ་དེ་ལ་རྩེ་ཡོད་ཅེ་ན། ཚོར་བ་དང་། རྩེ་ལ་གཞི་བར་བྱེད་
པའི་སེམས་པ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། རྩེ་ལ་དོན་གཉེན་གྱི་འདུན་པ་དང་། རྩེ་ལ་
དབང་ནམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་ནས་ལྟ་ལ་ལོངས་སྟོན་པའི་རེག་པ་དང་། ཚོས་རབ་
རྩེ་ནམ་འབྱེད་གྱི་སྒྲོ་སྒྲོས་དང་། དམིགས་པ་མ་བརྟེན་པའི་དུན་པ་དང་། དམིགས་པ་
བྱེ་བྲག་པ་ལ་སེམས་གཏོད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། དམིགས་པ་ལ་ཡོན་ཏན་རྩེ་
འཛིན་པའི་མོས་པ་དང་། སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནམས་ནི་སེམས་ཀྱི་
ས་མང་པོ་བ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་འཁོར་རྩེ་བྱང་བའི་སེམས་བྱང་ཡིན་པ་

དང་། །གཉིད་དང་ཁོང་ཁྱོད་ཆགས་ན་མས་དང་། །ང་རྒྱལ་ཐེ་ཚོམ་ཞེས་བྱ་བ། །བརྒྱད་ནི་
 རེས་པ་མིན་པར་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། །འོ་ན། སེམས་གང་གི་འཁོར་རྩ་མ་
 རེས་པ་དང་བཅས་པའི་སེམས་བྱུང་རྩ་འབྱུང་ཞེ་ན། །འདྲི་པའི་དགེ་བའི་སེམས་.....
ལ་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཉིས་འབྱུང་སྟེ། སེམས་ཡིན་པས་སེམས་ཀྱི་ས་མང་
 བརྒྱ། དགེ་བའི་ས་ཡིན་པས་དགེ་བའི་ས་མང་བརྒྱ། །འདྲི་སེམས་ཡིན་པས་རྟོག་
དཔྱད་དང་བཅས་པ་འབྱུང་བའི་བྱིར། །འདྲི་པའི་སེམས་ལ་ལ་དག་ཏུ་འཁྱོད་པ་.....
བསྐྱན་པས་སེམས་བྱུང་ཉེར་གསུམ་འབྱུང་རོ། །མི་དགེ་བའི་སེམས་ནི་ཙུ་ཉེན་.....
གཞན་དང་མ་འདྲེས་པ་མ་རིག་པ་ཅུ་དང་མཚུངས་ལྡན་དང་། །འཇིག་མཐར་མ་.....
གཏོགས་པའི་ལྟ་བ་ཐ་མ་གསུམ་དང་མཚུངས་ལྡན་ལའང་ཉི་ཤུ་འབྱུང་སྟེ། སེམས་ཀྱི་
 ས་མང་བརྒྱ། ཉེན་མོངས་ཆེན་པོའི་ས་པ་རྩ་ག །མི་དགེ་བའི་ས་པ་གཉིས། རྟོག་དཔྱད་
 གཉིས་འབྱུང་བའི་བྱིར། །ལྟ་བ་བསྐྱན་པས་ཉེར་གཅིག་མི་འབྱུང་ངམ་ཞེ་ན། མི་འབྱུང་
 སྟེ། །ལྟ་བ་ནི་ཤེས་རབ་ཉེན་མོངས་ཅན་ཡིན་ལ། །དེ་འདྲི་སེམས་ཀྱི་ས་མང་རྩ་
 བགངས་ཚར་བའི་བྱིར། །འདྲི་ཆགས། ཁོང་ཁྱོད་ ང་རྒྱལ། ཐེ་ཚོམ་སྟེ་ཉེན་མོངས་ལྟག་
མ་བཞི་དང་། ཁྱོད་སྟགས་བརྒྱ་དང་། འཁྱོད་པ་མི་དགེ་བ་བཅས་གང་རུང་དང་.....
ལྡན་པ་ལ་ནི་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཅིག་འབྱུང་སྟེ། སྐར་གྱི་ཉི་ཤུའི་སྟེང་རྩ་རང་རང་བསྐྱན་པས་
 སོ། །ལྟ་བ་དང་པོ་གཉིས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་བསྐྱེད་ས་ལ་ལྷུང་རྩ་མ་བསྐྱན་པའི་
སེམས་ལ་བཙོ་བརྒྱད་འབྱུང་སྟེ། སེམས་ཀྱི་ས་མང་བརྒྱ། ཉེན་མོངས་ཆེན་པོའི་ས་པ་
 རྩ་ག །རྟོག་དཔྱད་གཉིས་འབྱུང་བའི་བྱིར། །བསྐྱེད་ས་ལས་གཞན་མ་བསྐྱེད་ས་ལྷུང་མ་
 བསྐྱན་གྱི་སྤྱལ་སེམས་སྟགས་བཞི་ལ་བརྒྱ་གཉིས་དག་ཏུ་འདྲི་དེ། སེམས་ཀྱི་ས་.....
 མང་བརྒྱ། རྟོག་དཔྱད་གཉིས་འབྱུང་བའི་བྱིར། །གཉིད་ནི་ལྷན་ངལ་བ་དང་། ཁ་
ཟས་བརྒྱད་ཅན་ལས་སེམས་དབང་མེད་ནང་རྩ་སྤྱད་པ་སྟེ། །དགེ་མི་དགེ་ལྷུང་མ་

བསྟན་ཀྱན་ལ་འཁོར་རུ་ཡོད་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་གང་ལ་འཁོར་རུ་གཉིད་ཡོད་པ་...
 ལ་དེ་བསྟན་ནོ། །ཁི་ལྷར་ན། གཉིད་བཅས་དགེ་བའི་སེམས་ལ་ནི། རྟོག་དང་དཔྱད་
དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། །སེམས་ལ་བྱང་བ་ཉི་ཤུ་གསུམ། །ལ་ལ་དག་རུ་འགྱུར་པ་
བསྟན། །ལྷ་དང་ལྷན་ལ་ཉི་ཤུ་གཅིག །ཉོན་མོངས་བཞི་དང་ཁྲོ་སྐྱེས་དང་། །འགྱུར་
པ་དང་ནི་ཉི་ཤུ་གཉིས། །བསྐྱེགས་ལ་བརྩ་དགུ་ལྷང་མ་བསྟན། །གཞན་ལ་བརྩ་གསུམ་
དག་རུ་འདོད། །ཅེས་སྒྲུར་རོ། །འདོད་པ་ན་ཡོད་པ་དེ་དག་ལས་འགྱུར་གཉིད་མི་དགེ་
བ་ནམས་བསམ་གཏན་དང་པོ་དག་ན་མེད་དོ། །དེ་ན་འགྱུར་པ་མེད་དེ། །འགྱུར་པ་
ཡིད་མི་བདེ་དང་མཚུངས་ལྷན་ཡིན། །དེ་ན་ཡིད་མི་བདེ་མེད་པའི་ཕྱིར། །དེ་ན་གཉིད་
མེད་དེ། གཉིད་ནི་སེམས་ནང་རུ་སྟུང་པ་ཡིན་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོར་སེམས་ནང་
 རུ་སྟུང་པའི་ཆེ་ཉིང་དེ་འཛིན་རུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ན་མི་དགེ་བ་མེད་དེ། དེ་མ་
 སྤངས་པར་བསམ་གཏན་དང་པོར་མི་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར། རྟོག་པའང་བསམ་གཏན་ཁྱད་
པར་ཅན་ན་མེད་དེ། །རྟོག་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། །དེ་ཡི་གང་མ་
བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ན་དཔྱད་པའང་མེད་དེ། དཔྱད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་
 དང་བྲལ་ནས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཞེས་པས་དེ་ན་གཡོ་སྦྱུང་མེད་པར་བསྟན་
 ཉི། གང་ལ་གཙུག་འཁོར་ཡོད་པ་དེ་ན་གཙུག་པོས་འཁོར་བསྟུ་བའི་ཕྱིར་གཡོ་སྦྱུང་ཡོད་ལ།
 བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ན་གཙུག་འཁོར་མེད་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་དང་པོ་
 མན་ཆད་ན་གཙུག་འཁོར་ཡོད་དེ། རྩལ་རིགས་ཀྱི་འཁོར། བྲམ་ཟེའི་འཁོར། བྱིས་བདག་
 གི་འཁོར། དགེ་སྦྱང་གི་འཁོར། རྩལ་ཆེན་རིགས་བཞི་པའི་འཁོར། ལུས་ཅུ་ཙ་གསུམ་
 པའི་འཁོར། བདུད་ཀྱི་འཁོར། ཆངས་པའི་འཁོར་ཞེས་སྐྱེས་བཤད་པའི་ཕྱིར།

(གསུམ་) འདྲ་བ་ལྷ་བུའི་བྱད་པར།

གསུམ་པ་འདྲ་བ་ལྷ་བུའི་བྱད་པར་ནི། འཛིག་རྟེན་ན་ངོ་ཆ་མེད་པ་དང་ཁྲེལ་

མེད་པ་ཞེས་གཅིག་པ་ལྟ་བུར་སྒྲིང་ན། དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་གམ་ཐ་དད་ཅེ་ན། དོན་
 ཐ་དད་དེ། ཡོན་ཏན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་མ་གུས་པ་ནི་རྩ་ཆ་མེད་པ་དང་། བྲེལ་
 མེད་པ་ནི་ཁ་ན་མ་སྟོང་བ་ལ་འཇིགས་པར་མི་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགའ་བ་དང་.....
 གུས་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་གམ་ཐ་དད་ཅེ་ན། དོན་ཐ་དད་དེ། དགའ་བ་ནི་དད་པ་
 དང་། གུས་པ་ཉིད་རྩ་ཆ་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྦྱར་དགའ་བ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་
 དང་། དེ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། དང་སྟོན་རང་གི་བྱ་དང་རྒྱུ་མ་ལ་དགའ་བ་
 ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི་ཉོན་པ་དང་། སྒྲ་མ་དང་། ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་དགའ་བ་ལྟ་བུའོ། །
 གང་ཟག་ལ་དམིགས་པའི་དགའ་བ་དང་གུས་པ་དེ་གང་ན་ཡོད་ཅེ་ན། འདོད་པ་.....
 དང་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དག་ན་ཡོད་ཀྱི། གཟུགས་མེད་ན་མེད་དེ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་
 གང་ཟག་རྣམས་ཕན་རྒྱུ་ལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་དཔྱད་ཀྱི་བྱུང་པར་ངེ་ལྟར་ཞེ་
 ན། རྟོག་པ་དང་དཔྱད་པ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སེམས་དོན་གྱི་རྩ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་.....
 གྱི་ཅིང་བ་དང་། སེམས་བྱུང་པར་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཞིབ་པ་ལ་འཇུག་པ་ཉིད་དོ། ང་
 རྒྱལ་ནི་ས་རྩ་ལ་སྟོང་ལས་རིགས་དང་ཡོན་ཏན་སོགས་དང་མཐོ་སྒྲུལ་དུ་ཁྲིའུ་པའི་.....
 རྣམ་པ་ཅན་དང་། རྒྱལ་པ་ནི་རང་གི་གཟུགས་དང་དཔལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་
 ལ་ཆགས་པ་ཡིས་སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་གཏུགས་ཤིང་ཟད་པའམ། འགག་པར་བྱེད་
 པའོ།

(བཞི) ཐ་དད་ལྟ་བུའི་གཅིག་པ།

བཞི་པ་ཐ་དད་ལྟ་བུའི་གཅིག་པ་ནི། སེམས་དང་། ཡིད་དང་། རྣམ་ཤེས་གསུམ་
 ཐ་དད་ལྟ་བུར་སྒྲིང་ན། དོན་གཅིག་གམ་ཐ་དད་ཅེ་ན། སེམས་དང་། ཡིད་དང་།
 རྣམ་ཤེས་ནི་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ཏེ། དག་མི་དག་ལ་སོགས་པ་
 འབྱེད་པས་ན་སེམས་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པས་ན་ཡིད་དང་། དམིགས་པ་

རྣམ་པར་ཤེས་པས་ན་རྣམ་ཤེས་སོ། །སེམས་ལ་སྟགས་པ་གསུམ་པོ་དོན་གཅིག་པ་དེ་
 བཞིན་རུ་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱང་བ་དང་། རྟེན་དང་བཅས་པ་ཞེས་པ་དང་།
དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། རྣམ་པ་དང་བཅས་པ་དང་། མཚུངས་པར་ལྡན་
པ་ཞེས་བའང་དོན་གཅིག་སྟེ། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱང་བ་དེ་ཉིད་དབང་པོ་རྒྱག་
ལ་བརྟེན་པའི་བྱིར་དང་། ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་བྱིར་དང་། རྟེན་པོ་ལ་སྟགས་པའི་
 རྣམ་པ་དང་བཅས་པའི་བྱིར་དང་། མཚུངས་པ་ལྡན་མཚུངས་པར་གནས་པའི་བྱིར་
 འོ་ན། མཚུངས་པ་རྣམ་པ་ལྡན་གང་ཞེ་ན། རྟེན་དབང་པོ་མཚུངས་པ་དང་། དམིགས་པ་
 ཡུལ་དང་། རྣམ་པ་སྟོ་སྟགས་དང་། རུས་སྐད་ཅིག་མར་དང་། རྣམ་རེ་རེ་བར་
 མཚུངས་པའོ།།

(གཉིས་) མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་ཚུལ།

གཉིས་པ་མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་ཚུལ་ལ་གསུམ། བསྟན། བཤད། དོན་
 བསྟར་བའོ།།

(གཅིག་) མདོར་བསྟན་པ།

དང་པོ་ནི། མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྐྱེ་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པ་ལ་
 རུ་ཡོད་ཅེ་ན། མཚུངས་པར་མི་ལྡན་པ་ཡི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་བཅུ་བཞི་ཡོད་དེ།
ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པ་གཉིས་དང་། སྐལ་མཉམ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་།
སྟོམས་འབྱུག་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། སྟོག་དང་། མཚན་ཉིད་རྣམས་དང་ནི། མིང་
གི་ཚོགས་ལ་སྟགས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཡང་ཞེས་པས། དགེ་འདུན་དབྱེན་
 ནི་མི་འཕྲོད་པའི། །རང་བཞིན་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཆོས། །ཞེས་པའང་ལྷུང་པར་བསྟན་ཏོ།།

(གཉིས་) རྒྱས་པར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་བརྟན། ཐོབ་མ་ཐོབ། སྐལ་མཉམ། འདུ་ཤེས་མེད་པ་བ།

སྒྲམས་འདུག་གཉིས། སྒྲུག་ཁཛམ་ཉིད། རྫོང་བྱེད་བཤད་པའོ།

༡ སྒྲམ་མ་སྒྲམ་བཤད་པ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། དེའི་བྱང་ཚས་བཤད་པའོ།

(༡) དངོས་བཤད་པ།

དང་པོ་ནི། མི་ལྡན་པ་ཡི་འདུ་བྱེད་རྣམས། སྒྲམ་དང་མ་སྒྲམ་ཅེས་བཤད་ན། །
སྒྲམ་མ་སྒྲམ་དེ་གང་ཞེ་ན། སྒྲམ་པ་ནི་སྒྲམ་བྱའི་ཚས་དེ་གང་ཟག་དེ་ལ་ལྡན་པར་མ་
བྱེད་པའི་རྣམས་ཡིན་ཅོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན། གསར་རུ་རྫོང་པ་དང་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕན་
ཆད་རྒྱན་དང་ལྡན་པ་གཉིས་སོ། །གསར་རུ་རྫོང་པ་ལའང་སྐར་ཡེ་སྒྲམ་མ་ལྟར་བ་
ལས་གསར་རུ་རྫོང་པ་མཐོང་ལམ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་སྒྲུས་པའི་ཆེ་དེའི་མོ་
སྒྲམ་པ་དང་། སྒྲམ་པའི་སྒྲམ་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྐར་སྒྲམ་པ་རྣམས་པར་ཉམས་པ་ལས་
སྒྲུས་གསར་རུ་རྫོང་པ་འདོད་པའི་གང་ཟག་གི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མོད་
ཀྱི་སམས་བཟུས་པའི་དགེ་བ་སྒྲུས་པའི་ཆེ་དེའི་སྒྲམ་པ་དང་། སྒྲམ་པའི་སྒྲམ་པ་
འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །རྒྱན་ལན་གྱི་སྒྲམ་པ་ནི་དེ་དག་གི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕན་ཆད་ཀྱི་
སྒྲམ་པའི་རྒྱན་འབྱུང་བ་ཉིད་དང་། སོ་སོ་སྒྲེ་བ་རྣམས་ལ་སྤྱིད་ཅེའི་ཉན་མོངས་ཀྱི་
གཉེན་པོ་སྒྲེ་མ་ལྟར་བས་དེའི་ཉན་མོངས་ཀྱི་སྒྲམ་པ་ཡེ་ནས་ལྡན་པ་ལྟ་བུའོ། །མ་སྒྲམ་
པ་ནི་སྒྲམ་བྱའི་ཚས་གང་ཟག་དེ་ལ་མི་ལྡན་པར་བྱེད་པའི་རྣམས་སོ། །དེ་ལའང་གཉིས་
ཏེ། མ་རྫོང་པ་དང་། མི་ལྡན་པའོ། །དང་པོ་ལ། མ་སྒྲམ་པ་ལས་མ་རྫོང་པ་དང་། ཉམས་
ནས་མ་རྫོང་པའོ། །དང་པོ་ནི། མི་སྒྲོབ་ལམ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་སྒྲུས་པའི་ཆེ་སྤྱིད་ཅེའི་
ཉན་མོངས་པའི་མ་སྒྲམ་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། བསམ་གཏན་ལས་ཉམས་པའི་སྐད་
ཅིག་དང་པོ་ཆེ་དེའི་མ་སྒྲམ་པ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕན་ཆད་དང་སོ་སོ་
སྒྲེ་བ་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་མ་སྒྲུས་པའི་ཆེ་དེའི་མ་སྒྲམ་པ་ནི་མི་ལྡན་པའོ། །འདི་ནི་བྱེ་

སྤྱི་ཤིང་གི་འཕགས་ཏེ་སྤྱི་ཤིང་མི་བཞེད་དོ། །ཐོབ་པ་ནི་རང་རྒྱུ་ཏུ་གཏོགས་པ་
ནུས་ཀྱི་ཡིན་གྱི། གཞན་རྒྱུ་གྱི་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་རྒྱུ་གྱི་ཐོབ་པ་དེ་ལས་གཞན་ལ་
 འབྱུང་ན་འཕགས་པ་ལ་སོ་སྤྱི་ཤིང་པས་ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་རྒྱུ་གྱིས་
 བཟུས་པའི་ཡིན་གྱི། རྒྱུ་གྱིས་མ་བཟུའི་འདུས་བྱས་གོས་དང་རྒྱན་སྒྲིགས་ཀྱི་ཐོབ་པ་
 མེད་དེ། དེ་ནི་རང་གཞན་གྱི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ལ། ཐོབ་པ་ནི་གང་དང་ཡང་ཐུན་མོང་
 བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་ཏུ་དེས་སམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་དབང་ཏུ་
 བྱས་གྱི། འདུས་མ་བྱས་ལ་མ་དེས་ས་ཏེ། འགོག་པ་གཉིས་རྒྱུ་གྱིས་མ་བཟུས་ཀྱང་
དེ་གཉིས་ཀྱི་དགག་བྱ་རྒྱུ་གྱིས་བཟུས་པས་འགོག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ཡོད་ཅིང་དེ་
རྒྱུ་གྱིས་བཟུས་སོ། །མ་ཐོབ་པའང་བརྒྱུ་ཏུ་གཏོགས་པ་དང་རྒྱུ་གྱིས་བཟུས་པའི་
 ཡིན་ཏེ། གང་ལ་ཐོབ་པ་མེད་པ་དེ་ལ་མ་ཐོབ་པའང་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་
 སྤྱི་བ་རང་གི་བྱུང་པའི་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

(༢) དེའི་བྱུང་ཚུལ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་དེའི་བྱུང་ཚུལ་ལ་གཉིས། ཐོབ་པའི་བྱུང་ཚུལ། མ་ཐོབ་པའི་བྱུང་ཚུལ་
 སོ།

(༡) ཐོབ་པའི་བྱུང་ཚུལ།

དང་པོ་ནི། ཐོབ་བྱའི་ཚུལ་ཏུས་གསུམ་པ་ཡི་ཐོབ་པའང་ཏུས་ནུས་པ་གསུམ་གྱི།
 ཐོབ་བྱའི་ཚུལ་འདས་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལའང་དེའི་ཐོབ་པ་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་བ་...
 གསུམ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་གྱི། དེའང་བྱེ་སྤྱི་ཤིང་ལས་ལ་ཏུས་གསུམ་རྣམས་ཀྱང་འདོད་པས་
 ཐོབ་པའང་ཏུས་གསུམ་པར་འཛོག་གོ། །དེ་ལ་ཚུལ་འདས་པའི་ཐོབ་པ་འདས་པ་དང་།
 ཚུལ་འདས་པའི་ཐོབ་པ་ད་ལྟར་བ་དང་། ཚུལ་འདས་པའི་ཐོབ་པ་མ་འོངས་པ་དང་།
 ཚུལ་ད་ལྟར་བའི་ཐོབ་པ་འདས་པ་སྒྲིགས་དང་། ཚུལ་མ་འོངས་པའི་ཐོབ་པ་འདས་པ་

སྐྱེས་སྐྱེ། །དག་བཅམ་པར་མཚན་ན་ཁ་སང་དག་བཅམ་པ་ཐོབ་སྐྱབས་ལྷ་ལྷགས་ཀྱི་
 ཐོབ་པ་འདས་པའི་ཐོབ་པ་འདས་པ་དང་། དེའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་འདས་པའི་ཐོབ་
 པ་ད་ལྟ་བ་དང་། དེའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕན་ཆད་འདས་པའི་ཐོབ་པ་མ་འོངས་
 པའོ། །ད་ལྟ་བ་ནི་དེ་རིང་དག་བཅམ་རྒྱུར་སྐྱབས་ལྷ་ལྷགས་སྤྱུང་བ་དང་། རང་
 དང་རྒྱས་མཉམ་པ་དང་། སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕན་ཆད་དོ། །ཚུལ་མ་འོངས་པ་ནི་སང་
 ཉིན་དག་བཅམ་རྒྱུ་འགྱུར་རྒྱུ་ལ་དེ་དང་རྒྱས་མཉམ་རྒྱུ་བྱུང་བ་དང་། ད་ལྟའི་གོ་སར་
 འཕོས་པའི་སྐད་ཅིག་དང་ཐོ་དང་། དེའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕན་ཆད་དོ། །གནད་ནི་
 རྒྱས་གསུམ་གཤང་ད་ལྟར་རྣམས་ཀྱི་ཡོད་པར་བཞེད་པས་སོ། །ཡང་ཐོབ་པ་འདི་
 དག་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བརྟན་གང་གི་ཐོབ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཚུལ་དགེ་བ་དང་། ལ་
 སྐྱེས་པས་བསྐྱུས་པ་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བརྟན་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་པ་འང་རིམ་པ་……
 ལྟར་སོ་སོར་དགེ་ལ་སྐྱེས་པ་གསུམ་ཡིན་ལོ། །དེ་བཞིན་རྒྱ་ཚུལ་འདྲེད་པ་དང་།
 གཞུགས་དང་། གཞུགས་མེད་པའི་ཁམས་དེར་གཏོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ནི་རང་
 རང་གི་ཁམས་སུ་གཏོགས་ཏེ། འདྲེད་པའི་ཚུལ་ཀྱི་ཐོབ་པ་འདྲེད་པར་གཏོགས་པ་ལ་
 སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་བྱུང་། ཡང་འདྲེད་པའི་རྟེན་ལ་ཁམས་གོང་མའི་ཚུལ་ཐོབ་ན་ཐོབ་
 པ་འང་གོང་མའི་ཡིན་ལོ། །དེ་ལ་ཐོབ་བྱའི་ཚུལ་ཁམས་སུ་མ་གཏོགས་པ་འགོག་པ་
 གཉིས་དང་། ལམ་བཤེན་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ནི་འདྲེད་པ་ལ་སྐྱེས་པ་ཁམས་གསུམ་
 དང་། ཁམས་མ་གཏོགས་པ་ཟག་མེད་དང་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སོ་སོར་
 བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་ཐོབ་བྱའི་ཚུལ་གང་ཡིན་ཡང་ཐོབ་པ་འདྲེད་པར་ཐོབ་པ་……
 ནི་འདྲེད་པ་དང་། གཞུགས་སུ་ཐོབ་པ་ནི་གཞུགས་དང་། གཞུགས་མེད་པར་ཐོབ་པ་
 ནི་གཞུགས་མེད་པར་གཏོགས་ཏེ། བརྟགས་མིན་གྱི་ཐོབ་པ་ནི་རང་གང་རྒྱུ་ཐོབ་པའི་
 ཁམས་དང་། ས་དེས་བསྐྱུས་ཏེ་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་དབང་ཆེ་བས་སོ། །སོ་སོར་བརྟགས་

འགོག་ནི་སྒྲིབ་ལྟེན་པའི་ལམ་ཁོ་ནས་སྐོང་པས་དེའི་སྐོང་པ་འདར་གཞུགས་.....
 གཞུགས་མེད་གཉིས་ཀྱི་ཁམས་དང་། འཕགས་པས་འཇིག་རྟེན་དང་འདས་ལམ་
 གཉིས་ཀས་སྐོང་བྱ་བ་དང་བས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་སྐོང་ན་བྲལ་སྐོང་གཉིས་.....
 འབྱུང་བས། བྲལ་སྐོང་བཅག་བཅས་ནི་ཁམས་གཉིས་པོ་དེར་གཏོགས་ལ། བྲལ་སྐོང་
 བཅག་མེད་དེ་དང་། འདས་ལམ་གྱིས་སྐོང་པའི་བྲལ་སྐོང་དང་། ལམ་བདེན་གྱི་སྐོང་པ་
 ནི་བཅག་མེད་ཡིན་པས་ཁམས་སྤྲུལ་གཏོགས་སོ། །ཡང་སྦྱོབ་པའི་ཆས་ཀྱི་སྐོང་པ་སྦྱོབ་
 པ་དང་། མི་སྦྱོབ་པའི་ཆས་ཀྱི་སྐོང་པ་མི་སྦྱོབ་པ་ཡིན་ལ། སྐོང་བྱའི་ཆས་སྦྱོབ་མི་སྦྱོབ་
 གཉིས་ཀ་མིན་པ་ནི་འགོག་པ་གཉིས་དང་བཅག་བཅས་རྣམས་ཡིན་ལ། དེའི་སྐོང་པ་དེ་
 ལ་སྦྱོབ་པ་དང་། མི་སྦྱོབ་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མིན་པ་དང་གསུམ་ཡོད་དེ། སྦྱོབ་པ་སྐོང་
 སྐོང་བརྟགས་འགོག་གི་སྐོང་པ་སྦྱོབ་པ་དང་། མི་སྦྱོབ་པ་སྐོང་སྐོང་བརྟགས་འགོག་གི་
 སྐོང་པ་མི་སྦྱོབ་པ་དང་། སྐོང་སྐོང་བརྟགས་འགོག་གི་སྐོང་པ་བཅག་བཅས་དང་། སྐོང་སྐོང་
 བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པའི་སྐོང་པ་དང་། བཅག་བཅས་ཀྱི་སྐོང་པ་རྣམས་སྦྱོབ་མི་སྦྱོབ་
 གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་མཐོང་སྤྱད་གི་སྐོང་པ་མཐོང་སྤྱད་དང་། བསྐྱམ་སྤྱད་
 གི་སྐོང་པ་བསྐྱམ་སྤྱད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟོགས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་འདིར་མ་བཤད་ལ།
 སྐོང་བྱའི་ཆས་སྤྱད་བྱ་མིན་པ་ནི་འགོག་པ་གཉིས་དང་ལམ་བདེན་ཡིན་ལ། དེའི་སྐོང་
 པ་དེ་ལ་བསྐྱམ་སྤྱད་དང་སྤྱད་བྱ་མ་ཡིན་རྣམས་པ་གཉིས་སྤྲུལ་འདོད་དེ། དེ་ལ་སྐོང་སྐོང་
 བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པའི་སྐོང་པ་དང་། སྐོང་སྐོང་བརྟགས་འགོག་འཇིག་རྟེན་པའི་
 ལམ་གྱིས་སྐོང་པའི་སྐོང་པ་བཅག་བཅས་ཀྱི་ཆ་ནི་དགེ་བ་བཅག་བཅས་ཡིན་པས་བསྐྱམ་...
 སྤྱད་དང་། དེའི་བྲལ་སྐོང་བཅག་མེད་དང་། འདས་ལམ་གྱིས་སྐོང་པའི་བྲལ་སྐོང་དང་།
 ལམ་བདེན་གྱི་སྐོང་པ་རྣམས་ནི་བཅག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་
 སྐོང་པ་བྱས་གསུམ་པར་དེས་སམ་ཞེ་ན། དམིགས་བསལ་ནི་དགེ་བ་དང་ཉོན་མོངས་

ཅན་རུ་ལྷང་བསྟན་པ་མིན་པའི་ཚས་མ་བཞིབས་ལྷང་མ་བསྟན་ནམས་ཀྱི་ཚབ་པ་ནི་...
 ཚབ་བྱའི་ཚས་དང་ལྟན་ཅིག་རུ་སྟེའི། སྤ་སྟེར་སྟེ་བ་ནི་མེད་དེ། ལྟོབས་རྒྱུད་བའི་ཕྱིར།
 འོ་ན། མ་བཞིབས་ལྷང་མ་བསྟན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དམིགས་
 བསལ་ནི་ལྟའི་མིག་དང་། རྩ་བའི་མངོན་ཤེས་ལྷང་མ་བསྟན་གཉིས་དང་། སྤུལ་པའི་
 སེམས་ལྷང་མ་བསྟན་མ་གཏོགས་པ་ནམས་ནི་དེ་ལྟར་རུ་ངེས་ལ་དེ་གསུམ་ནི་ཚབ་པ་...
 རུས་གསུམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་བའི་སྤུལ་པས་སྟོབས་ཆེ་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་བཟོ་ཤིན་རུ་
 གོམས་པ་ལས་ཐམས་ཅད་པ་དང་། སྤྱིར་ལམ་ཤིན་རུ་གོམས་པ་རྟ་བུལ་ལྟ་བུ་ལའང་
 ཚོབ་པ་རུས་གསུམ་འབྱུང་བ་མིན་དོ། །མ་བཞིབས་ལྷང་མ་བསྟན་ལ་ཚོབ་པ་ལྟན་ཅིག་
 སྟེས་པར་མ་ཟད། གཞུགས་ཁམས་ཀྱི་བཞིབས་ལྷང་རུ་མ་བསྟན་པའི་གཞུགས་ཀྱི་རིག་
 བྱེད་ཀྱི་ཚོབ་པའང་ལྟན་གཅིག་རུ་སྟེའི། སྤ་སྟེར་སྟེ་བ་ནི་མེད་དེ། བཅ་པོ་ཡིན་པས་
 ལྷན་པ་དང་། ཀྱན་སྒྲོང་རྒྱུད་བས་སྟོབས་རྒྱུད་བར་བཞག་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་པ་ན་
 དགེ་མི་དགེ་བའི་གཞུགས་ཀྱི་སྤར་ཚོབ་པ་ནི་སྟེ་བ་མེད་དེ། བཅ་པོ་ཡིན་པ་དང་།
 སེམས་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

(༢) མ་ཚོབ་པའི་བྱད་ཚས།

གཉིས་པ་མ་ཚོབ་པའི་བྱད་ཚས་ནི། དགེ་ལ་སོགས་ཀྱི་དགེ་ལ་སོགས། །ཞེས་
 བཤད་པ་མ་ཚོབ་པ་ལའང་ངེས་སམ་ཞེ་ན། མ་ཚོབ་པ་ནི་མ་བཞིབས་ལྷང་མ་བསྟན་
 ཡིན་གྱི། དགེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དགེ་རྩ་ཆད་པའི་རྒྱུད་ལའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་
 ཅན་མིན་ཏེ། འདྲོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྒྱུད་ལའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རུས་གསུམ་པ་
 ཡི་ནམ་པ་གསུམ། །ཞེས་པ་མ་ཚོབ་པའང་ངེས་སམ་ཞེ་ན། ཚོབ་བྱའི་ཚས་འདས་པ་
 དང་མ་སྟེས་པའི་མ་ཚོབ་པ་དེ་ནི་རུས་ནམ་པ་གསུམ་ག་ཡོད་ཀྱི། ཚོབ་བྱའི་ཚས་ད་ལྟ་
 བའི་མ་ཚོབ་པ་ད་ལྟ་བ་མེད་དེ། ཚོབ་བྱའི་ཚས་ཇི་ལྟར་སྟོབས་རྒྱུད་ཡང་དེའི་ཚོབ་པ་

དང་ལྷན་གཅིག་སྒྲིབ་འཛིན་ཅིང་། དེའང་དཔེ་མཚན་ན། སྐར་ལྷན་འདས་པའི་མ་ཐོབ་པ་
 འདས་པ་ནི་རང་སྒྲིབ་པའི་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུ་ལ་སྐར་ལྷན་མ་སྒྲིབ་ཀྱང་དེའི་སྐར་ལྷན་
 གྱི་མ་ཐོབ་པ་སྒྲིབ་པ་ལྟ་བུའོ། །ད་ལྟ་བུ་ནི་ལྷ་མའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའོ། །མ་འོངས་པ་
 ནི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕན་ཆད་དོ། །སྐར་ལྷན་ད་ལྟ་བུའི་མ་ཐོབ་པ་ད་ལྟ་བུ་ནི་མེད་
 དེ། ད་ལྟ་བུར་མ་ཐོབ་པ་འགལ་བས་སོ། །ད་ལྟ་བུའི་མ་ཐོབ་པ་འདས་པ་ནི་སྐར་ལྷན་
 ཐོབ་རྒྱུའི་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུ་ལ་དེ་མ་ཐོབ་ཀྱང་དེའི་མ་ཐོབ་པ་སྒྲིབ་པ་ལྟ་བུའོ། །
 དེའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕན་ཆད་མ་འོངས་པའོ། །མ་ཐོབ་པ་མ་འོངས་པའི་འདས་
 པའི་མ་ཐོབ་པ་ནི་རང་དང་དུས་མཉམ་པ་དང་། ད་ལྟར་ནི་ད་ལྟའི་གོ་སར་འཕྱོངས་པ།
 མ་འོངས་པ་ནི་དེའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕན་ཆད་དོ། །འདི་དག་གྲང་དཔེར་ན། འད་
 སྒྲུང་གི་དུས་ན་ཡོད་པའི་ཆོས་འཁོར་བ་འཇིག་གི་དུས་སུ་མ་ཐོབ་པ་ཡོད་པ་དང་།
 བྱམས་པའི་དུས་ན་ཡོད་པའི་ཆོས་མེད་གི་དང་རབ་གསལ་གྱི་དུས་ན་མ་ཐོབ་པ་ཡོད་
 པ་ལྟ་བུའོ། །འོ་ན། མ་ཐོབ་ཁམས་གང་དུ་གཏོགས་ཞེ་ན། ཆོས་འདྲོད་པ་ལ་སྐགས་
 པ་ཁམས་གསུམ་དུ་གཏོགས་པའི་མ་ཐོབ་པ་དང་དྲི་མེད་འགོག་ལམ་གཉིས་ཀྱི་མ་.....
 ཐོབ་པའང་ཁམས་གསུམ་པོ་དེར་གཏོགས་ཏེ། འདི་ལྟར་འདྲོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱིས་
 ཁམས་གསུམ་གྱི་ཆོས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་གང་མ་ཐོབ་ཀྱང་མ་ཐོབ་པ་ནི་འདྲོད་.....
 པར་གཏོགས་ཤིང་། གོང་མ་གཉིས་ལའང་འོག་སའི་ཆོས་ལ་འཕྱོངས་པས་བཏང་བ་
 དང་། གོང་ས་དང་། རང་གི་ཡོན་ཏན་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་མ་ཐོབ་པ་གང་ཡོད་ཀྱང་
 ཁམས་དེར་གཏོགས་པའི་བྱིར་ཏེ། རྟེན་དབང་བཅན་པའི་བྱིར་། ཅིའི་བྱིར་ཟག་མེད་
 ཀྱི་མ་ཐོབ་པ་ཁམས་སུ་གཏོགས་ཞེ་ན། ཟག་མེད་ལམ་གྱི་མ་ཐོབ་པས་ནི་ས་སའི་སྒྲི་
 བོར་འདྲོད་པས་ཟག་བཅས་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་བྱིར་རང་རང་མ་ཐོབ་པའི་རྟེན་གྱི་.....
 ཁམས་དེར་གཏོགས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། ས་སའི་སྒྲི་བོ་དེ་དག་གང་གིས་བཏང་བར་

འཕྱར་ཞེན། ཁམས་གསུམ་གྱི་ས་སའི་སྐྱེ་བོ་ནི་འཕགས་ལམ་དེ་ཚོ་བ་པས་བཏང་བར་
 འཕྱར་བ་དང་། འདྲི་བ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོར་ས་འཕྲིམ་པས་འདྲི་བའི་...
 ས་སྐྱེ་བཏང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱི་ཅེས་བར་སྒྱུར་རོ། །སྤྱི་ཅེན་ནས་ནི་ཅི་ཡང་
 མེད་པར་སྐྱེ་བས་སྤྱི་ཅེས་ས་སྐྱེ་ནས་པར་ཉམས་པ་སྟེ་བཏང་བར་འཕྱར་བ་ལྟ་བུའོ།
 དེས་འདྲི་བའི་བར་རིགས་འགྲེ།

༢ སྐལ་མཉམ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་སྐལ་མཉམ་ནི། སྐལ་མཉམ། ཞེས་བཤད་ན། དེ་གང་ཞེན། སྐལ་
 མཉམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་ནམས་སྤྱི་བ་དང་། བསམ་པ་དང་། རང་བཞིན་
 འདྲ་བར་བྱེད་པའི་རྣམས་སོ། །དབྱེ་ན་ཐ་དད་དང་། ཐ་དད་མིན་པ་གཉིས། བྱི་མ་ནི་
 སེམས་ཅན་ཅམ་དུ་འདྲ་བར་བྱེད་པའི་རྣམས་ཤིག་སྟེ། སེམས་ཅན་ཞེས་པའི་སྤྱི་དེས་
 ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འདྲ་བར་གོ་བ་ལྟ་བུའོ། སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ལ་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྣམས་རེ་རེ་ཡོད་པས་རྣམས་ཐ་དད་ཀྱང་རིགས་གཅིག་པས་ཐ་.....
 དད་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དང་པོ་ནི་ལྟ་དང་། མི་དང་། དགེ་ཚུལ་སོགས་ནང་
 བན་ཚུན་འདྲ་བར་བྱེད་པའི་རྣམས་ཤིག་སྟེ། མི་སྐལ་མཉམ་མི་ཞེས་པའི་སྤྱི་ལྟ་བུའོ། །
 སྐལ་མཉམ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་དག་
 ལ་སྐྱ་སྐྱ་མཐུན་པར་འཇུག་པའི་བྱིར། འདིའང་བྱེ་སྤྱི་རྟོག་བཏགས་ཏེ་སྤྱི་བ་དཔོན་
 མི་བཞེད་དོ།

༣ འདྲ་ཤེས་མེད་པ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་འདྲ་ཤེས་མེད་པ་ནི། འདྲ་ཤེས་མེད་སྟོམས་འཇུག །ཅེས་བཤད་ན།
 འདྲ་ཤེས་མེད་པ་དེ་ངེ་ལྟ་བུ་ཞེན། འདྲ་ཤེས་མེད་པ་བ་ནི་འདྲ་ཤེས་མེད་པར་སྐྱེས་...
 པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ནམས་སྒྱུར་མི་སྟེར་བར་འགོག་པར་

བྱེད་པའི་རྣམ་ཤིག་གོ། །ཡུན་རི་སྲིད་ཅིག་རྒྱ་འགོག་ཅིན། བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་ལྔ་བརྒྱའི་
 བར་རུའོ། །ཐམས་ཅད་རྒྱ་དེས་སམ་ཞེ་ན། མ་དེས་ཏེ། སྤྲུམ་སྤྲུམ་མ་གཏོགས་པ་
 རྒྱས་མ་ཡིན་པར་འཆི་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུད་ལ་སེམས་གཏན་ནས་མེད་དམ་ཞེ་
 བ། ཡོད་དེ། སྐྱེ་བ་དང་འཆི་བའི་ཆོ་སེམས་མངོན་རྒྱ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འདུ་ཤེས་མེད་
 པ་བ་དེ་བྱུང་བ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་
 བསྒྲིམས་པའི་རྣམ་སྤྲིན་ཡིན་ཏེ། དེ་བསྒྲིམས་པ་ལས་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་
 རྒྱ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་དེ་གང་ན་གནས་ཤེ་ན། འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་རྩྭ་གས་གཅིག་
 ན་གནས་ཀྱི། གནས་གཞན་མེད་དོ། །འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ཕྱི་མ་ལ་གང་
 རྒྱ་སྐྱེ་ཞེ་ན། དེ་ཕྱི་མ་ལ་འདོད་པར་སྐྱེ་སྤྱོ། དེ་ཆོ་སྤྲུམ་མར་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྒྲིམས་
 འཇུག་བསྒྲིམས་པའི་རྒྱས་པ་ཟད་ཅིང་། ཆོ་འདིར་སེམས་མེད་པས་ལས་གསར་རྒྱ་མ་
 བསགས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལ་འདོད་པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཕྱི་མ་
 ལ་འདོད་པར་སྐྱེ་བའི་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྦྱང་འགྱུར་གྱི་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།།

༤ སྒྲིམས་འཇུག་གཉིས་བཤད་པ།

བཞི་པ་སྒྲིམས་འཇུག་གཉིས་བཤད་པ་ལ་གསུམ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྒྲིམས་
 འཇུག་བཤད། འགོག་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་བཤད། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་སྐྱབ་མང་རྒྱ་བཤད་
 པའོ།

(༡) འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་བཤད་པ།

དང་པོ་ནི། འདུ་ཤེས་མེད་པ་བ་དེ་བཞིན་རུ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྒྲིམས་
 འཇུག་ཅིས་བྱ་བ་དེའང་སྒྲིམས་པར་ཞུགས་ནས་མ་ལངས་ཀྱི་བར་རྒྱ་སེམས་སེམས་.....
 བྱུང་འགོག་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་སྤྲིན། །སྤྲོད་ན་ནི་འདུ་ཤེས་མེད་པ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ནའོ། །དེ་ས་གང་གིས་བསྐྱུས་ཤེ་ན། བསམ་གཏན་གྱི་ཐ་མ་བཞི་པར་གཏོགས་

ཏེ། འདི་བསྐྱམས་པས་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་འབྲས་བུ་ཆེ་བར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཡིད་
 བྱེད་དང་ཀུན་སྒྲིང་རི་ལྷ་བྱས་སྐྱམས་པར་འབྱུག་ཅེ་ན། འཁོར་བ་ལས་ཡིད་ངེས་པར་
 འབྱུང་བ་ཐར་པ་འདྲིང་པས་ཡིན་ཏེ། འདུ་ཤེས་མེད་པ་ལ་ཐར་པ་དང་། འདུ་ཤེས་
 མེད་པའི་སྐྱམས་འབྱུག་ལ་ཐར་ལམ་རུ་ཤེས་ནས་སྐྱམས་པར་འབྱུག་པའི་ཕྱིར། དགེ་
 མི་དགེ་ལྷང་མ་བརྟན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཀུན་སྒྲིང་གི་སྐྱོན་ས་དགེ་བ་ཡིན་ཏེ། འདུ་ཤེས་
 མེད་པའི་སྐྱམས་འབྱུག་ལ་ཐར་ལམ་རུ་འདུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར། སྤྱང་འབྱུར་གསུམ་གྱི་
 རང་ནས་སྐྱེས་ནས་སྤྱང་འབྱུར་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདི་བསྐྱམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་མ་ལ་
 འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་རུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གང་གི་ཡིན་ཞེ་ན། ས་སྐྱེའི་
 སྐྱམས་འབྱུག་ཡིན་གྱི། འཕགས་པའི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་བསྐྱམས་པ་ལས་འདུ་ཤེས་
 མེད་པའི་སེམས་ཅན་རུ་སྐྱེ་བ་གང་ཞིག་འཕགས་པས་དེ་ནམ་པར་ལྷུང་བ་ངན་སྤང་...
 གི་གནས་ལྷ་བྱར་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་
 སས་བསྐྱས་གྱི་དགེ་བ་སྐྱེས་པའི་ཆེ་དེའི་ཐོབ་པ་རུས་གསུམ་པ་ཡོད་པ་ལྟར་འདིའི་.....
 ཐོབ་པའང་རུས་གསུམ་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། འདིའི་རུས་གཅིག་པའི་འཐོབ་པ་སྐྱེ་བ་...
 ཡིན་གྱི། རྩ་ཕྱིར་འབྱུང་བ་མེད་དེ། སེམས་མེད་ཡིན་པ་དང་། མངོན་པར་བཙོན་པ་
 དང་བཅས་ཏེ་བསྐྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

(༢) འགོག་པའི་སྐྱམས་འབྱུག་བཤད་པ།

གཉིས་པ་འགོག་པའི་སྐྱམས་འབྱུག་ནི། འགོག་པའི་སྐྱམས་འབྱུག་ཅེས་པའང་...
 འདུ་ཤེས་མེད་པ་བ་དེ་བཞིན་རུ་མཚུངས་ལྡན་འགོག་བྱེད་གྱི་རྩས་ཉིད་ཡིན་ནོ། ཡིད་
 བྱེད་རི་ལྷ་བྱས་སྐྱམས་པར་འབྱུག་ཅེ་ན། ཆོར་འདུས་སྐྱོབས་སྐྱམས་འབྱུག་འདི་ནི་
 འདུ་ཤེས་དང་ཆོར་བ་ཞི་བའོ་སྐྱམ་ནས་ཆེ་འདི་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་དོན་རུ་.....
 འབྱུག་པ་ཡིན་ནོ། །ས་གང་གིས་བསྐྱས་ཤེ་ན། སྤྱིད་ཆེར་སྐྱེས་པའི་སས་བསྐྱས་པ་

ཡིན་ཏེ། འདི་བསྐྱམས་པས་སྲིད་ཅེར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་སྤྲ་བ་
 སྲིད་ཅེརི་སེམས་ཡིན་ལ། དེའང་ཆེས་སྤྲ་བར་བྱས་པའི་འཇུག་ཐོག་ཏུ་འགོག་པ་ལ་
 ལྷམས་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བཟུན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཀུན་སྤྱང་གི་
 ལྷན་དགེ་བ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་ཆེད་ཏུ་ལྷམས་པར་
 འཇུག་པའི་ཕྱིར། སྤྱང་འཕྱར་གསུམ་པོ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྐྱེས་ནས་སྤྱང་འཕྱར་དང་།
 ལན་གངས་གཞན་གཉིས་སུ་སྤྱང་འཕྱར་དང་། རྣམ་སྤྲིན་སྤྱང་བར་མ་དེས་པ་.....
 གསུམ་ཡོད་དེ། རིམ་བཞིན་འགོག་པའི་ལྷམས་འཇུག་སྐྱམ་པའི་ཆེ། དེའི་ཕྱི་མ་ལ་སྲིད་
 ཅེར་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་སྐྱམ་པའི་ཆེ་ཕྱི་མ་དེའི་ཡང་ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་ལ་དེར་སྐྱེ་བ་དང་།
 ཆེ་འདི་ལ་མུ་ངན་ལས་འདའ་བ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་འཕགས་གང་གི་ཡིན་ཞེ་ན།
 འཕགས་པའི་ཡིན་གྱི། སྐྱེ་ཁྱེའི་མ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་
 ལྷབས་ཀྱིས་འཛོལ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གང་གིས་འཛོལ་ཅེ་ན། སྤྱིར་བས་འཛོལ་གྱི།
 འདྲིང་ཆགས་དང་བྲལ་བས་འཛོལ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་མེད་གྱི་ལྷམས་འཇུག་གང་
 ཞིག །སྤར་འཁོར་བར་འདྲིས་མ་སྤྱང་བའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་སྤྱབ་པའི་
 འགོག་པའི་ལྷམས་འཇུག་དེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་ཏེ་ཟད་པ་ཤེས་པ་བརྟེན་པ་དང་རུས་.....
 མཉམ་རུ་ཐོབ་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་བས་ཐོབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱབ་པ་ལ་སྤྱིར་བ་
 ལས་བྱང་བའི་ཆོས་རྩང་ཟད་ཀྱང་མི་མངའ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྲིད་ཅེརི་
 སེམས་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་དང་པོར་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་.....
 དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་མཐོང་ལམ་བསྐྱེད། དེ་ནས་སྲིད་ཅེརི་སེམས་མངོན་རུ་བྱས་
 ནས་འགོག་པ་ལ་ལྷམས་པར་ཞུགས། དེ་ལས་ལངས་ནས་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་
 དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ཟད་པ་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པར་མཛད་དོ་ཞེ་ན། བྱང་སེམས་དེ་
 སངས་མ་རྒྱས་པའི་དང་པོར་འགོག་པའི་ལྷམས་འཇུག་མངོན་རུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

ལ་སོགས་པ་དང་། སྒྲིམ་ལམ་དང་མི་སྒྲིབ་པའི་ལམ་བདེན་གྱི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་
 པ་དང་། དེ་བཞིན་རུ་དབང་རྒྱལ་རང་གི་རིས་འདྲ་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པ་མཉམ་པ་དང་།
 སྤྱངས་ཏེ་རྒྱོན་པོར་འཕྲོས་ན་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་དེ་དག་རང་ལས་
 དམན་པའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཟག་མེད་ཁོ་ནར་མ་ཟད་སྦྱར་བྱུང་
 གི་དགེ་བ་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཉམ་པ་དང་བྱུང་པར་ཅན་དེ་གཉིས་ཁོ་.....
 བའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། ཐོས་བྱུང་ནི་མཉམ་པ་རང་གི་རིས་དང་། བྱུང་.....
 པར་ཅན་བསམ་བྱུང་དང་། ལ་སོགས་པས་བསྐྱེད་པ་བསམ་བྱུང་རང་དང་སྒྲིམ་.....
 བྱུང་གི་རྒྱ་ཡིན། སྒྲིམ་བྱུང་རང་ཉིད་ཁོ་ནའི་རྒྱུའང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

།བཞི། བཙུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱ།

བཞི་པ་ནི། བཙུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱ་གང་ཞེ་ན། བཙུངས་པར་ལྡན་པའི་རྒྱ་ནི་ལྟན་
 ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་དང་། སེམས་དག་དང་། སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ཉིན་.....
 དབང་པོ་བཙུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་རུ་དམིགས་པ། རྣམ་པ། རུས། རྣམ་བཙུངས་པ་
 ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིམ་ནས་ཕན་ཚུན་རྒྱར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ།

།ལ། ཀྱན་འགྲོའི་རྒྱ།

ལ་པ་ནི། ཀྱན་འགྲོའི་རྒྱ་གང་ཞེ་ན། ཀྱན་འགྲོའི་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་གི་
 འབྲས་བྱ་ཉོན་མོངས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །དེའང་སྤྱག་བསྐྱལ་
 བཟོང་སྤང་གི་ལྟ་བུ་ལ། ཐེ་ཚོམ། མ་རིག་ ཀྱན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་གི་ལྟ་བུ་མཚོག་
 འཛིན། ལྷག་ལྟ། ཐེ་ཚོམ། མ་རིག་སྟེ་བཅུ་གཅིག་དང་། དེ་བཞིན་རུ་ཁམས་གོང་མ་
 གཉིས་ལའང་བཅུ་གཅིག་སྟེ། ཀྱན་བྲིལ་བས་སྤུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་པོ་རྣམས་ནི་ཀྱན་རུ་
 འགྲོ་བས་རང་འབྲས་ཉོན་མོངས་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། ས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉོན་
 མོངས་རྒྱས་སམ་ཞེ་ན། མིན་ཏེ། རང་གི་ས་པར་གཏོགས་པས་རྒྱས་ཀྱི། གཞན་གྱིས་

ཡིན་ཏེ། འདི་བསྐྱམས་པས་སྲིད་ཅེར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་སྤྲ་བ་
 སྲིད་ཅེར་སེམས་ཡིན་ལ། དེའང་ཆེས་སྤྲ་བར་བྱས་པའི་འཇུག་ཐོག་ཏུ་འགོག་པ་ལ་
 ལྷམས་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བཟུན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཀུན་སྤྱང་གི་
 སྒྲོ་ནས་དགེ་བ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་ཆེད་ཏུ་ལྷམས་པར་
 འཇུག་པའི་ཕྱིར། སྤྱང་འཕྱར་གསུམ་པོ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྐྱེས་ནས་སྤྱང་འཕྱར་དང་།
 ལན་གངས་གཞན་གཉིས་སུ་སྤྱང་འཕྱར་དང་། རྣམ་སྤྲིན་སྤྱང་བར་མ་ངེས་པ་.....
 གསུམ་ཡོད་དེ། རིམ་བཞིན་འགོག་པའི་ལྷམས་འཇུག་སྒྲོམ་པའི་ཆོ། དེའི་ཕྱི་མ་ལ་སྲིད་
 ཅེར་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་སྒྲོམ་པའི་ཆོ་ཕྱི་མ་དེའི་ཡང་ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་ལ་དེར་སྐྱེ་བ་དང་།
 ཆོ་འདི་ལ་ཐུང་ན་ལས་འདའ་བ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་འཕགས་གང་གི་ཡིན་ཞེ་ན།
 འཕགས་པའི་ཡིན་གྱི། སྐྱེ་ཁྲིའི་མ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་
 ལྷ་བས་ཀྱིས་འཛོལ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གང་གིས་འཛོལ་ཅེ་ན། སྤྱིར་བས་འཛོལ་གྱི།
 འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་འཛོལ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་མེད་གྱི་ལྷམས་འཇུག་གང་
 ཞིག །སྤར་འཁོར་བར་འདྲིས་མ་སྤྱང་བའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་སྤྱབ་པའི་
 འགོག་པའི་ལྷམས་འཇུག་དེ་བྱང་རྒྱལ་གྱིས་ཏེ་ཟད་པ་ཤེས་པ་བརྟེས་པ་དང་ཏུས་.....
 མཉམ་ཏུ་ཐོབ་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་བས་ཐོབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱབ་པ་ལ་སྤྱིར་བ་
 ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྒྱུད་ཟད་ཀྱང་མི་མངའ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྲིད་ཅེར་
 སེམས་ཐོབ་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེས་དང་པོར་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་.....
 དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་མཐོང་ལམ་བསྐྱེད། དེ་ནས་སྲིད་ཅེར་སེམས་མངོན་ཏུ་བྱས་
 ནས་འགོག་པ་ལ་ལྷམས་པར་ཁྱེད། དེ་ལས་ལངས་ནས་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་
 དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ཟད་པ་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པར་མཛད་དོ་ཞེ་ན། བྱང་སེམས་དེ་
 སངས་མ་རྒྱས་པའི་དང་པོར་འགོག་པའི་ལྷམས་འཇུག་མངོན་ཏུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

དེས་ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་སྐྱམ་ཅུ་ཙ་པའི་བར་མ་ཆད་ཏུ་བསྐྱེད་ནས་
 བྱང་ཆུབ་ཟད་པ་ཤེས་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། སྐད་ཅིག་མ་སྐྱམ་ཅུ་ཙ་པའི་གང་ཞེ་ན།
 བདེན་པ་མངོན་པར་རྟགས་པ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དུག། མིང་ཅེའི་ཉེན་མོངས་སྤང་
 བར་བྱེད་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དགུ། ནམ་གྲོལ་ལམ་དགུའོ།

(3) དེ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་སྤྱན་མང་ཏུ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་སྤྱན་མང་ཏུ་བཤད་པ་ནི། སྣམས་འཇུག་དེ་གཉིས་
གང་གི་རྟེན་ལ་མངོན་ཏུ་བྱེད་ཅེ་ན། གཉིས་ཀ་འདྲིང་པ་དང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་
ཡིན་གྱི། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྣམས་འཇུག་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་མངོན་ཏུ་བྱེད་པ་
མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སས་བཟུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགྲག་པའི་
སྣམས་འཇུག་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་མངོན་ཏུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་མེད་
ཁམས་སུ་གཟུགས་མེད་ལ་མཚུངས་ལྡན་ཐམས་ཅད་བཀག་ན། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་
འབའ་ཞིག་གིས་གནས་པར་མི་རུས་པས། དེ་མ་ཐག་ཟུང་ན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་
 བའི་སྒྲིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དེ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། འགྲག་པའི་
སྣམས་འཇུག་དང་པོར་མིའི་ནང་ཏུ་སྐྱེད་དེ། མི་དེ་ཆོར་འདུ་རགས་པས་སྒྲིབ་སྒྲེས་
ཞིང་སྒྲིགས་ལ་བའི་ཕྱིར། ཕྱིས་ནས་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྐྱེད་པ་ཡོད་དོ། འདུ་ཤེས་
མེད་པའི་སྣམས་འཇུག་དེ་དང་པོར་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དེ། འདི་ཆོར་
འདུ་རགས་པ་ཞི་བའི་ཕྱིར་ཏུ་མ་ཡིན་གྱི། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྣམས་འཇུག་ལ་ཐར་
ལམ་ཏུ་འདུ་ཤེས་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར།

4 སྒྲིག་བཤད་པ།

ལྷ་པ་སྒྲིག་ནི། སྒྲིག་དང་། ཞེས་བཤད་ན། སྒྲིག་དེ་གང་ཞེ་ན། སྒྲིག་ནི་ཆེ་ཡིན་
 ཏེ། གདགས་པའི་བསྟན་བཅོས་ལས། སྒྲིག་གང་ཞེ་ན། ཁམས་གསུམ་པའི་ཆོའོ། ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཆེ་གང་ཞེ་ན། ཆེ་ནི་ལུས་ཀྱི་རྒྱ་དང་དང་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་
 པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་མི་ལྟན་པའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཡིན་པའོ། །དེའང་འདྲོད་་་
 པ་དང་གཟུགས་སུ་རྒྱ་དང་དང་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ཀའི་རྟེན་ཡིན་ལ། གཟུགས་མེད་ཁམས་
 སུ་ནི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ནའི་རྟེན་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། ཆེ་བྱད་པ་ཁོ་ནས་འཆིའམ་ཞེ་ན། འདི་ལ་
 སུ་བཞི་ཡོད་དེ། ཆེ་བྱད་པ་བསོད་ནམས་མ་བྱད་པར་འཆི་བ་ནི་ཆེ་རྣམ་པར་སྤྲིན་
 པའི་ལས་བྱེད། ཡངས་སྤྱད་རྣམ་པར་སྤྲིན་པར་འགྱུར་བའི་ལས་མ་བྱད་པ་ལྟ་བུའོ། །
 ཆེ་མ་བྱད་ལ་བསོད་ནམས་བྱད་ནས་འཆི་བ་ནི་ཆེ་རྣམ་པར་སྤྲིན་གྱི་ལས་མ་བྱད་པར།
 ཡངས་སྤྱད་རྣམ་པར་སྤྲིན་གྱི་ལས་བྱད་ནས་འཆི་བ་ལྟ་བུའོ། །ཆེ་མ་བྱད་ལ་བསོད་ནམས་
 བྱད་ནས་འཆི་བ་ནི་ཆེ་རྣམ་པར་སྤྲིན་གྱི་ལས་མ་བྱད་པར། ཡངས་སྤྱད་རྣམ་པར་སྤྲིན་གྱི་ལས་
 བྱད་ནས་འཆི་བ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི་ཆེ་དང་བསོད་ནམས་རྣམ་པར་སྤྲིན་གྱི་
 ལས་གཉིས་ཀ་བྱད་ནས་འཆི་བ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ནི་ཆེ་རྣམ་པར་སྤྲིན་
 པར་འགྱུར་བའི་ལས་དང་། ཡངས་སྤྱད་རྣམ་པར་སྤྲིན་པར་འགྱུར་བའི་ལས་གཉིས་
 ཀ་མ་བྱད་པར་བྱས་མ་ཡིན་པར་འཆི་བ་ལྟ་བུའོ།

༦ མཆན་ཉིད་བཤད་པ།

རྒྱག་པ་མཆན་ཉིད་ནི། མཆན་ཉིད་དག་ནི་སྟེ་བ་དང་། ཆ་བ་དང་། གནས་
 པ་དང་། མི་རྟག་པ་ཉིད་དོ། །དེའང་ཆོས་དེ་འདུས་པར་བྱས་མཆན་པས་ན་མཆན་
 ཉིད། སྟེ་བ་ནི་སྟེ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཆ་བ་ནི་ཆས་པར་བྱེད་པ་དང་། གནས་པ་ནི་
 གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། མི་རྟག་པ་ནི་འཇིག་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་སྟེ་བ་ལ་སྐྱེས་
 པའང་འདུས་བྱས་ཡིན་པས་སྟེ་བ་སྐྱེས་གཞན་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། སྟེ་བ་སྐྱེས་
 དེ་དག་ལའང་སྟེ་བའི་སྟེ་བ་ལ་སྐྱེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྟེ་བའི་སྟེ་བ་སྐྱེས་ཀྱང་
 འདུས་བྱས་ཡིན་པས་སྟེ་བ་སྐྱེས་ཡོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཐུག་མེད་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་

བ། མི་འཕྱར་ཏེ། ལུས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྐྱེ་བའི་ཆོེ་ན། རང་དང་ཆ་བའི་མཆན་ཉིད་སྐྱེ་
 སྟགས་བཞི་དང་། རིས་མཐུན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཆ་བའི་སྐྱེ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་སྐྱེ་བའི་
 སྐྱེ་བ་སྟགས་བཞི་ཉིད་གྲུ་མ་འོངས་པ་ནས་ད་ལྟར་རྩ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེ་ལ། དེའི་ཆོེ་སྐྱེ་བ་
 དེས་རང་མ་གཏོགས་པའི་ཆས་བརྒྱད་སྐྱེད་ལ། སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་དེས་སྐྱེ་བ་གཅིག་ལྷ་ལ་
 འཇུག་ཅིང་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། འདྲ་བྱེད་གྱི་རྒྱན་པ་སྐྱེ་བ་སྟགས་རི་ལྟར་ཡོད་ཅི་ན།
 ཡོད་དེ། རྒྱན་གྱི་དང་སོ་སྐྱེ་བ་དང་། རྒྱན་གྱི་རིས་སུ་མཐུན་པར་འཇུག་པ་གནས་པ་
 དང་། རྒྱན་སྐྱེ་ཕྱིར་བྱེ་བྲག་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱན་སྟགས་པ་འཇིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་
 ཟེར་རོ། །འདིའང་བྱེ་སྐྱེའི་རྟོག་བཀྲགས་སོ། །སྐྱེ་བ་མ་འོངས་པས་ཆས་དེ་སྐྱེད་ན།
 ཆས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཆར་སྐྱེ་བར་འཕྱར་རོ་ཞེ་ན། རང་རང་གི་རྒྱ་དང་ཁྱེན་དག་
 ཆོགས་པ་མེད་པར་ནི་སྐྱེ་བ་འབབ་ཞིག་གིས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་མ་འོངས་པ་རྣམས་ད་
 ལྟར་རྩ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། རྒྱ་ཁྱེན་ཆོགས་པ་ཆང་བས་ད་ལྟར་རྩ་བསྐྱེད་པའི་
 ཕྱིར། འོ་ན། སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་འཕྱར་རོ་ཞེ་ན། མིན་ཏེ། དབང་སྟགས་བཞིན་རོ། །

ཕྱི་ལོ་གསུམ་ཅུ་དྲུག་རྒྱུ་བཤེས་པའི་ཡུལ་གྱི་

[illegible]

ཀ་ལ་སྐྱེས་པ་ལོ། །དེས་ཚིག་ནི་ཨ་ཁྲར་མི་འགྱུར་བ་ལྟེ། ལྷལ་རྩས་ཀྱི་བརྟེན་དབང་
 གིས་རང་གི་ངོ་པོ་གཞན་རྩ་མི་འགྱུར་བ་ལོ། །མཚན་གཞི་ནི་སྒོ་ངོའི་ཀ་ལ་སྐྱེས་པ་ལོ། །
 དེ་ནི་མིང་ཚིག་གི་གཞིར་གྱུར་པའི་མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྣམས་ཤིག་ཡིན་ནོ།
ཚིགས་ནི་ཐུང་བ་ལ་སྐྱེས་པ་བཞིན་རྩ་མང་པོ་འདུས་པའི་དོན་རྟོ། དེ་གསུམ་ཁམས་
 ཀར་རྩ་གཏོགས་ཤེ་ན། འདོད་ཁམས་དང་གཟུགས་སུ་གཏོགས་པ་ཡིན་གྱི། གཟུགས་
 མེད་རྩ་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་མེད་ན་ངག་སྐྱེས་མེད་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་རྩ་སྟོན་
 པའང་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་
 སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུད་བསྐྱེས་པས་བྱུང་བ་གསུམ་ལས། རྒྱུ་མཐུན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི།
 རྒྱས་བྱུང་དང་ནམ་མཁུན་ལས་བྱུང་བ་ནི་མིན་ཏེ། རྩལ་ཐུན་བསགས་པ་མ་ཡིན་པས་
 རྒྱས་མི་རྒྱས་པ་དང་། འདོད་རྒྱར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་དགེ་མི་དགེར་ལུང་བསྟན་
 པ་མིན་ཏེ། དགེ་ཙམ་ཆད་པ་དང་། ཉན་མོངས་པ་སྤངས་པ་ལའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་
 བ་མ་བསྐྱེད་པས་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ནོ། །རི་ལྟར་དེ་དག་སེམས་ཅན་རྩ་སྟོན་པ་དང་།
 རྒྱུ་མཐུན་ལས་བྱུང་བ་དང་། མ་བསྐྱེད་པས་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་རྩ་གོང་རྩ་
 བཤད་པའི་སྐལ་མཉམ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེར་མ་ཟད་སྐལ་མཉམ་འདི་ནི་ནམ་པར་སྐྱེན་
པའང་ཡིན་ཏེ། ནམ་སྐྱེན་སྐྱེས་ཀྱི་མིག་སྐྱེས་འདྲ་བར་བྱེད་པའི་རྣམས་དེ་ནམ་སྐྱེན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ཁམས་གསུམ་རྩ་གཏོགས་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ལ་སེམས་ཅན་རྩ་འདྲ་བར་བྱེད་པའི་རྣམས་སམ་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྣམས་རེ་རེ་ཡོད་པའི་.....
ཕྱིར། ཐོབ་པའང་རྒྱུ་མཐུན་ལས་བྱུང་བ་དང་ནམ་སྐྱེན་ལས་བྱུང་བ་ནམ་པ་གཉིས་...
 ཀ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་མ་དེ་ཡིན་ཏེ། ནམ་སྐྱེན་སྐྱེས་ཀྱི་མིག་སྐྱེས་ཀྱི་ཐོབ་པ་དེ་ནམ་
 སྐྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་ནམས་ཀྱང་རྒྱུ་མཐུན་ལས་བྱུང་བ་དང་ནམ་སྐྱེན་...
ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། སྟོམས་འདུག་གཉིས་དང་མི་ལྡན་པ་མ་ཐོབ་པ་དག་རྒྱུ་མཐུན་

པ་ལས་བྱང་བ་ཡིན་གྱི། རྣམ་སྤྲིན་ལས་བྱང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲམས་འབྲུག་གཉིས་དགེ་
བར་ངེས་ཤིང་། མི་ལྡན་པ་དེ་ཞར་བྱང་ཡིན་གྱི། གྲོ་སྒྲན་ཏུ་བཏང་བའི་ལས་གྱིས་མ་
བྱས་པའི་ཕྱིར།

〈གཉིས〉 ཞར་ལ་རྒྱ་རྒྱུན་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་བཤད་་་

པ།

གཉིས་པ་ཞར་ལ་རྒྱ་རྒྱུན་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ལས། རྒྱ་
འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་དང་། རྒྱུན་བཤད་པ་ལོ།

〈གཅིག〉 རྒྱ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་བཤད་པ།

དང་པོ་ལ་གསུམ། རྒྱ་བཤད་པ། འབྲས་བྱ་བཤད་པ། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྤྲན་མོང་གི་
ཚས་བཤད་པ་ལོ།

〈གཅིག〉 རྒྱ་བཤད་པ།

དང་པོ་ལ་གསུམ། བསྟན། བཤད། རྟོན་བསྟུ་བལོ།

〈གཅིག〉 མདོར་བསྟན་པ།

དང་པོ་ནི། རྒྱ་དང་རྒྱུན་དག་མེད་པར་ནི། །ཞེས་བཤད་ན། རྒྱ་དེ་ལ་ཏུ་ཡོད་ཅེ་
ན། ཏུག་ཡོད་དེ། བྱིད་རྒྱ་དང་། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་དང་། སྐལ་མཉམ་གྱི་
རྒྱ་དང་། མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་རྒྱ་དང་། གྲུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་རྒྱ་དང་། རྣམ་སྤྲིན་
ཀྱི་རྒྱ་ཉི། རྒྱ་ནི་རྣམ་པ་ཏུག་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར།

〈གཉིས〉 རྒྱས་པར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་ཏུག་ལས།

〈གཅིག〉 བྱིད་རྒྱ།

དང་པོ་ནི། བྱེད་རྒྱ་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་། ཞེས་བཤད་ན། བྱེད་རྒྱ་དེ་གང་ཞི་
ན། ཚས་གཅིག་སྟེ་བའི་ཚེ་རང་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་འདུས་བྱས་མ་བྱས་ཀྱི་ཚས་རང་
 སྟེ་བ་ལ་གཤམ་མི་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་བྱེད་པའི་རྒྱའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་པོས་གནོད་
 པ་མ་བྱས་པ་ཅམ་ལ་བདག་ཅག་བདེ་བར་བྱས་སྟེ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། །འོ་ན། ལྷང་ལུན་
 ཚ་གང་བྱེད་རྒྱར་ངེ་ལྟར་འབྱུང་ཞེ་ན། ལྷང་སྟགས་ལུན་སྟགས་མི་སྟེ་བའི་ཚས་ཅན་ལ་
 གཤམ་བྱེད་ཅིང་། སྟེ་བའི་ཚས་ཅན་ལ་གཤམ་མི་བྱེད་པས་བྱེད་རྒྱར་འཛིག་གོ།

༤ གཉིས། ལྟན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་བའི་རྒྱ།

གཉིས་པ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་
 གཞིའོ།

༡ མཚན་ཉིད།

དང་པོ་ནི། ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱའི་མཚན་ཉིད་ནི་རྟལ་མཉམ་ཏུ་བྱུང་བའི་
ཚས་གང་ཞིག་རང་གི་འབྲས་བྱ་དང་པན་ཚུན་རྒྱ་འབྲས་སུ་བྱུང་པས་པན་འདྲིགས་
པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའོ།

༢ མཚན་གཞི།

གཉིས་པ་མཚན་གཞི་ལ་གཉིས། སྦྱར་བལྟན་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་བྱེ་
 བྱག་ཏུ་བཤད་པའོ།

(༡) སྦྱར་བལྟན་པ།

དང་པོ་ནི། རྟལ་མཉམ་པར་རྒྱ་འབྲས་ངེ་ལྟར་འབྲད་ཅེ་ན། ཚས་པ་གཅིག་
 པའི་ས་ལ་སྟགས་པའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་པན་ཚུན་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་
 པ་བཞིན་དང་། སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དང་། སེམས་ཀྱང་པན་ཚུན་ལྟན་ཅིག་
འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པ་བཞིན་དང་། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྟེ་སྟགས་ཀྱང་མཚན་

གཞི་བྱས་སྟགས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པ་པ་བཞིན་དང་། མཚན་གཞིའང་
 མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་བཞིན་ཏེ། འདུས་བྱས་གཅིག་སྟེ་བ་ན་ཅ་བའི་མཚན་ཉིད་
 བཞི་མཐུན་པའི་མཚན་ཉིད་བཞི་མཚན་གཞི་རང་དང་དུས་གཅིག་ཏུ་སྟེ་བར་འདོད་
 པའི་ཕྱིར།

(7) སེམས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན། སེམས་ཀྱི་རྗེས་སྟེ་འཇུག་པའི་ཆོས་དེ་དག་གང་ཞེ་ན།
 སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་དང་། བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲུལ་པ་གཉིས་.....
 དང་། སེམས་སེམས་བྱུང་གཉིས་དང་། སྒྲུལ་པ་དེ་དག་གི་སྟེ་སྟགས་མཚན་ཉིད་.....
 རྣམས་ནི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་ཡིན་ཏེ། སེམས་སེམས་བྱུང་སྟེ་གཞི་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་
 ཉིད་རྣམས་སྟེ་གནས་འགག་པ་དུས་གཅིག་པ་དང་ནི། འབྲས་བུའང་བདག་འབྲས་
 དང་། སྟེས་བུའི་བྱེད་འབྲས་དང་། བྲལ་འབྲས་གཅིག་པ་དང་། སྟགས་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་
 འབྲས་བུ་དང་། རྒྱ་མཐུན་ཀྱང་གཅིག་པ་དང་། སེམས་དགེ་བ་ཡིན་ན་སེམས་བྱུང་
 རྣམས་ཀྱང་དེར་གཅིག་པ་དང་། ལ་སྟགས་པས་མི་དགེ་བ་དང་ལྷང་མ་བསྟན་ཀྱང་
 དེ་དང་དེར་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། སེམས་གང་གིས་ཆོས་དུའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་བྱེད་
 པ་ཡིན་ཞེ་ན། སེམས་ཀྱི་ནང་ནས་འཁོར་ཉུང་བ་མ་བསྐྱབས་ལྷང་མ་བསྟན་གྱིས་ཆོས་
 ལྷ་བརྩ་ཅ་བརྒྱད་ཀྱིས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་བྱེད་དེ། སེམས་ཀྱི་ས་མང་བརྩ། དེ་དག་གི་
 མཚན་ཉིད་སྟེ་སྟགས་བཞི་བརྩ། རང་གི་ཅ་བའི་མཚན་ཉིད་བཞི། རྗེས་མཐུན་གྱི་
 མཚན་ཉིད་བཞིའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་ཉེ་བ་དང་།
 སེམས་ཉིད་སྟོབས་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། ཚུར་རྗེས་མཐུན་བཞི་མ་གཏོགས་པ་ལྷ་བརྩ་
 ཅ་བཞིས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་བྱེད་ལ། བཞི་པོ་དེ་མ་གཏོགས་ཏེ། སེམས་ལས་སྟོབས་
 ཚུང་བའི་ཕྱིར།

《གསུམ》 སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ།

གསུམ་པ་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ནི། ཚེས་འདྲ་བ་སྐལ་མཉམ་འབྲས་བྱ་རིས་འདྲ་བྱི་མ་
སྐྱེད་པའོ། །དེའང་དགེ་བ་ཟག་བཅས་དང་། ཟག་མེད་འདུས་བྱས་རྣམས་དང་།
ཉོན་མོངས་ཅན་རྣམས་དང་། མ་བསྐྱབས་ལུང་མ་བསྟན་རྣམས་སྐྱེར་འདྲ་བའི་
དོན་རྟོ། །དེས་ན་ལུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ལོ། །རིས་འདྲ་བ་ཐམས་ཅད་སྐལ་
མཉམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སྤང་བྱ་རིས་ལྔའི་ནང་ནས་རང་དང་རིས་གཅིག་པ་
རྣམས་ཡིན་གྱི། རིས་མི་གཅིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། སྟག་བསྐལ་མཐོང་སྤང་སྟག་
བསྐལ་མཐོང་སྤང་གི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཡང་ཀྱན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་གི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའང་རང་ས་གཅིག་པ་ཐམས་ཅད་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་
གྱི། ས་མི་གཅིག་པའི་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་སྟག་བསྐལ་མཐོང་སྤང་དེ་འདོད་པའི་
སྟག་བསྐལ་མཐོང་སྤང་གི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཡང་གཟུགས་གྱི་སྟག་བསྐལ་མཐོང་
སྤང་གི་དེ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །ས་གཅིག་པ་ཐམས་ཅད་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སྤང་སྐྱེས་
པ་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་གྱི། མ་འོངས་པ་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་མ་
ཡིན་ནོ། །མ་འོངས་པ་ལ་གོ་རིམ་མེད་པའི་བྱིར། དེའང་འདས་པ་དེ་ད་ལྟར་བ་དང་
མ་འོངས་པའི་དེ་ཡིན། ད་ལྟར་བ་དེ་མ་འོངས་པའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །ས་
གཅིག་པ་དེ་སྐལ་མཉམ་ཐམས་ཅད་ལ་ངེས་སམ་ཞེ་ན། ཟག་བཅས་ལ་ངེས་གྱི། ཟག་
མེད་ལ་མ་ངེས་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བཞོགས། བྱད་པར་ཅན། དངོས་གཞི་
བཞི། གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་ཉེ་ས་དགུ་ལ་བརྟེན་པའི་ཟག་མེད་གྱི་ལམ་རྣམས་
ནི་རིས་དང་ས་མི་མཚུངས་ཀྱང་རང་དང་པན་ཚུན་དུ་མཉམ་པ་དང་། རང་ལས་མཉམ་
བྱུང་པར་ཅན་གྱི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། སྟག་བསྐལ་ཚེས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ནི་
མཉམ་པ་རང་གི་རིས་འདྲ་བྱི་མའི་དང་། བྱད་པར་ཅན་སྟག་བསྐལ་ལ་ཚེས་ཤེས་པ་

ལ་སྐྱེས་པ་དང་། སྐྱེས་ལམ་དང་མི་སྐྱེས་པའི་ལམ་བདེན་གྱི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་
 པ་དང་། དེ་བཞིན་རུ་དབང་རྒྱལ་རང་གི་རིས་འདྲ་བྱི་མ་བསྐྱེད་པ་མཉམ་པ་དང་།
 སྤངས་ཏེ་རྩོད་པོར་འཕྲོས་ན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་དེ་དག་རང་ལས་
 དམན་པའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཟག་མེད་ཁོ་ནར་མ་ཟད་སྦྱར་བྱུང་
 གི་དགེ་བ་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཉམ་པ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་གཉིས་ཁོ་.....
 ནའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། ཐོས་བྱུང་ནི་མཉམ་པ་རང་གི་རིས་དང་། ཁྱད་.....
 པར་ཅན་བསམ་བྱུང་དང་། ལ་སྐྱེས་པས་བསྐྱེས་པ་བསམ་བྱུང་རང་དང་སྐྱེས་.....
 བྱུང་གི་རྒྱ་ཡིན། སྐྱེས་བྱུང་རང་ཉིད་ཁོ་ནའི་རྒྱུའང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

༤ བཞི། མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱ།

བཞི་པ་ནི། མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱ་གང་ཞེ་ན། མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་རྒྱ་ནི་ལྟན་
 ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་དང་། སེམས་དག་དང་། སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་རྟེན་.....
 དབང་པོ་མཚུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་རུ་དམིགས་པ། རྣམ་པ། རུས། རྣམ་མཚུངས་པ་
 ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕན་ཚུན་རྒྱར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ།

༥ ཀྱན་འགྲོའི་རྒྱ།

ལྷ་པ་ནི། ཀྱན་འགྲོའི་རྒྱ་གང་ཞེ་ན། ཀྱན་འགྲོའི་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་གི་
 འབྲས་བུ་ཉོན་མོངས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །དེའང་སྤྱག་བསྐྱེད་
 མཐོང་སྤང་གི་ལྟ་བ་ལྟ། ཐེ་ཚོམ། མ་རིག་ ཀྱན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་གི་ལྟ་བ་མཚོག་
 འཛིན། ལྷག་ལྟ། ཐེ་ཚོམ། མ་རིག་སྟེ་བརྟུ་གཅིག་དང་། དེ་བཞིན་རུ་ཁམས་གོང་མ་
 གཉིས་ལའང་བརྟུ་གཅིག་སྟེ། ཀྱན་དྲིལ་བས་སྤུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་པོ་རྣམས་ནི་ཀྱན་རུ་
 འགྲོ་བས་རང་འབྲས་ཉོན་མོངས་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། ས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉོན་
 མོངས་རྒྱས་སམ་ཞེ་ན། མིན་ཏེ། རང་གི་ས་པར་གཏོགས་པས་རྒྱས་ཀྱི། གཞན་གྱིས་

མ་ཡིན་ནོ། །དེ་འང་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱ་ནི་འབྲས་བུ་ལས་སྡུ་བར་བྱུང་བྱའོ།

༼དུག༽ རྣམ་སྒྲིན་གྱི་རྒྱ།

དུག་པ་ནི། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་རྒྱ་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་རྒྱ་ནི་རང་གི་ངོ་ས་
སྟོབས་དང་ལྡན་ཞིང་སྟེད་པའི་རྣམ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ན། ལྷང་མ་བསྟན་སྟེད་པར་
བཅས་ཀྱང་ས་སོན་ཀྱང་བ་བཞིན་སྟོབས་རྒྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཟག་མེད་ནི་སྟེད་པའི་
རྣམ་མེད་པའི་ས་སོན་ཀྱང་ས་སྟོབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མི་དགེ་བ་དང་དགེ་བ་ཟག་ཟག་.....
བཅས་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ།

༼གསུམ༽ རྟོན་བསྟུ་བ།

གསུམ་པ་རྟོན་བསྟུ་བ་ནི། རྒྱ་དུག་པོ་དེ་དག་ལས་རྒྱུ་གསུམ་པ་གང་ཞེ་ན།
ཀུན་འགྲོའི་རྒྱ་དང་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་དག་ནི་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བའི་རྒྱུ་གཉིས་...
པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། མ་འོངས་པ་ནི་མེད་དེ། ག་རིམ་མེད་པའི་ཕྱིར། ལྟན་ཅིག །མཚུངས་
ལྟན། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་རྒྱ་གསུམ་པོ་དག་ནི་རྒྱུ་གསུམ་པ་ཡོད་དོ། །བྱིད་རྒྱ་འདུས་བྱས་
རྒྱུ་གསུམ་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་ནི་རྒྱུ་གྱིས་མ་འདུས་པས་ངེས་པ་མ་བཤད་དོ།

༼གཉིས༽ འབྲས་བུ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་འབྲས་བུ་བཤད་པ་ལ། བསྟན། བཤད་གཉིས་ལས།

༼གཅིག༽ མདོར་བསྟན་པ།

དང་སོ་ནི། རྒྱ་འབྲས་པན་ཚུན་སྟོན་པས་རྒྱ་དུག་ཡོད་ན། འབྲས་བུ་ལ་རྒྱ་ཡོད་
ཅེ་ན། འདུས་བྱས་རྣམ་སྒྲིན་དང་། རྒྱ་མཐུན་དང་། བདག་སོ་དང་། རྱེད་པའི་རྒྱུས་
བུའི་བྱིད་འབྲས་ཏེ་རྱེད་དང་བཞི་དང་། འདུས་མ་བྱས་ལ་སྟོབས་པའི་རྒྱུས་བུའི་བྱིད་
འབྲས་དང་། ཟག་བཅས་གཉེན་སོའི་བྲལ་འབྲས་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་དང་བཅས་
པ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ལ་རྒྱ་ཡོད་པར་ཐལ། འབྲས་

འབྲས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། འབྲས་སྤྱོད་པར་ཐལ། རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདུས་མ་བྱས་
 ལ་རྒྱ་འབྲས་དེ་དག་མེད་དེ། རྒྱ་རྒྱལ་མེད་ཅིང་འབྲས་སྤྱོད་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་སྔ་
 བྱལ་སྟེ། བྱེད་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ནི་སྟེ་བ་ལ་གོགས་མི་བྱེད་པ་ཡིན་ན། འདུས་མ་
 བྱས་ལ་སྟེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱལ་སྟེ། བདག་འབྲས་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ།
 བདག་འབྲས་འདུས་བྱས་ཁོ་ནའི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་སྔ་སྔ་བརྟགས་འགོག་
 འབྲས་སྤྱོད་ཡིན་རྟེ། ལམ་བཤེན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་རྒྱ་ཡིན་རྟེ།
 དེ་ཆོས་གཞན་སྟེ་བ་ལ་གོགས་མི་བྱེད་པར་གནས་པ་ཅམ་ལ་བཞག་པའི་ཕྱིར།

(གཉིས་) རྒྱས་པར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། འབྲས་སྤྱོད་གང་རྒྱ་གང་གི་ཡིན་པ། སྔ་སྔའི་མཚན་ཉིད་
 བཤད་པའོ།

(གཅིག་) འབྲས་སྤྱོད་གང་རྒྱ་གང་གི་ཡིན་པ།

དང་སྔ་ནི། འབྲས་སྤྱོད་དེ་དག་རྒྱ་གང་གི་འབྲས་སྤྱོད་ཡིན་ཞེ་ན། རྣམ་སྟོན་གྱི་
 འབྲས་སྤྱོད་ནི་རྒྱ་ཐ་མ་རྣམས་སྟོན་གྱི་རྒྱའི་ཡིན་ནོ། བདག་པོ་འཇམ་དབང་བྱེད་པའི་.....
 འབྲས་སྤྱོད་ནི་རྒྱ་དང་སྔ་བྱེད་རྒྱའི་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་སྤྱོད་ནི་སྐལ་མཉམ་དང་
 ཀྱན་ཏུ་འགོ་བའི་རྒྱ་གཉིས་ཡིན་རྟེ། དེ་གཉིས་དང་འདྲ་བའི་སྟོན་སྔ་དེར་བཞག་པའི་
 ཕྱིར། རྒྱས་སྤྱོད་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་འབྲས་སྤྱོད་ནི་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་མཚུངས་ལྟན་...
 གྱི་རྒྱ་གཉིས་གྱི་ཡིན་ནོ།

(གཉིས་) སྔ་སྔའི་མཚན་ཉིད།

གཉིས་པ་སྔ་སྔའི་མཚན་ཉིད་ནི། རྣམ་སྟོན་གྱི་འབྲས་སྤྱོད་དེ་མ་བསྐྱེབས་ལ་ལྷང་
 ཏུ་མ་བསྐྱེན་པའི་ཆོས་ཡིན་གྱི། དགོ་བ་མ་ཡིན་རྟེ། དགོ་ཙ་ཆད་པའི་རྒྱད་ལའང་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། ཉན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་རྟེ། ཉན་མོངས་སྤངས་པའི་རྒྱད་ལའང་ཡོད་པའི་

བྱེད། དེ་ཙམ་ནི་མྱེད་འབྱུང་བ་ལའང་ཡོད་པས་དེ་གཅད་པའི་མྱེད་སེམས་ཅན་གྱི་
 རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཚམས་སུ་བརྒྱུད་དོ། རྒྱ་མཚན་དེ་གཉིས་ཙམ་རྒྱས་བྱུང་གི་དབང་
 པོ་དང་རྒྱ་མཐུན་ལས་བྱུང་བ་ལའང་ཡོད་པས་དེ་གཅད་པའི་མྱེད་དགེ་མི་དགའི་.....
 ལུང་རུ་བསྐྱུས་པ་ལས་བྱུང་ངོ་ཞེས་བརྒྱུད་དོ། དེ་ཙམ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་རྒྱས་པའི་
 དབང་པོའི་འབྱུང་བ་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱུལ་སེམས་ལའང་ཡོད་པས་དེ་གཅད་
 པའི་མྱེད་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ལས་རུས་མྱེས་ལས་གྱི་རུས་པ་སློན་ནས་འབྱུང་བར་
 རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ནི་ལས་གྱི་ནམ་སློན་ཀྱང་ཡིན་ལ། འབྲས་བུའང་ཡིན་པའི་མྱེད་
 ནམ་སློན་གྱི་འབྲས་བུའོ། མཚན་གཞི་ནི་ནམ་སློན་སྐྱེས་ཐམས་ཅད་དོ། རྒྱ་མཐུན་གྱི་
 འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིང་ནི་རང་གི་རྒྱུད་དང་རིས་འདྲ་བར་སྐྱེས་སྐྱེས་པའོ། མཚན་
 གཞི་ནི་དང་པོ་འཕགས་པ་མ་གཏོགས་པའི་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་དོ། དེའང་ཟག་
 བཅས་ལ་ནི་ངོ་པོ་དང་། རིས་དང་། ས་འདྲ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལའང་ཀྱན་འགྲོས་བསྐྱེད་
 པ་ནི་ས་དང་ཉོན་ཐོངས་ཅན་རུ་འདྲ་ལ། སྐལ་མཉམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ནི་ས་དང་ནམ་
 པ་འདྲའོ། ཟག་མེད་ལ་ནི་ངོ་པོ་ཙམ་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། བྱལ་བའི་འབྲས་བུའི་མཚན་
 ཉིང་ནི་སྒྲི་ཡིས་ཉེ་ཤེས་རབ་གྱི་སྒྲིབས་གྱིས་སྤང་བྱ་ཟག་བཅས་བྱད་པའོ། མཚན་
 གཞི་ནི་བརྟགས་འགོག་ཉིད་དོ། སྐྱེས་བུའི་བྱེད་འབྲས་ལ་བསྐྱེད་པའི་སྐྱེས་བུའི་བྱེད་
 འབྲས་དང་། ཐོབ་པའི་སྐྱེས་བུའི་བྱེད་འབྲས་གཉིས། ནང་པོའི་མཚན་ཉིང་ནི་རྒྱ་གང་
 གི་སྒྲིབས་གྱིས་འབྲས་བུ་གང་ཞིག་རྒྱ་དེ་ལས་ལྟན་ཅིག་གས། དེ་མ་ཐག་གས། མྱེས་
 ནས་ཀྱང་སྐྱེས་པའི་འབྲས་བུ་དེ་ནི་སྐྱེ་བུའི་བྱེད་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་ཏེ།
 སྐྱེས་བུའི་བྱེད་པ་ལས་སྐྱེས་པ་དང་འདྲ་བར་རྒྱ་ཡིས་བྱ་བ་བྱས་ཏེ་བྱུང་བས་ན་དེ་.....
 སྐད་ཅེས་བྱ་ཏེ། སྐན་ནག་པོར་བྱ་རྟག་སྐད་ཟེར་བ་ལྟ་བུའོ། མཚན་གཞི་ནི་རྒྱ་ལས་
 དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་དོ། དབྱེ་ན་གསུམ། སྐྱེས་པའི་སྐྱེས་བུའི་

བྱེད་འབྲས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འབྱུང་བ་ནིས་འོག་མའི་སྒྲུབ་བའི་སེམས་གྱིས་ས་གོང་མའི་
 ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། འཛིག་རྟེན་ཆོས་མཆོག་གི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་མཐོང་ལམ་འབྱུང་བ་ལྟ་
 བུའོ། །དེ་མ་ཐག་ནི་རྒྱ་འབྲས་བར་མ་ཆད་པའི་དོན་རྟོ། །ཅིག་ཅར་ཏུ་འབྱུང་བ་ནི་
 ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །ཁ་ཅིག་ནི་རྒྱ་འབྲས་བར་
 ཆད་པ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་ཞེ། ཞིང་པ་ནམས་གྱི་ལོ་རྟག་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ལམ་གྱིས་ས་
 སར་བརྟག་འགོག་ཐོབ་པ་ནི་ཐོབ་པ་ཅམ་ལས་བྱེད་པས་སྦྱིས་པ་མིན་ནོ། །བདག་
 འབྲས་གྱི་མཆོན་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་ལྟ་བུ་རྟོན་མེད་ཏུ་ཐལ་བས་རྒྱ་ལ་སྟོན་ནས་སྟོན་
 བྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་འདུས་བྱས་གསར་ཏུ་སྦྱིས་པ་རྒྱ་དང་ཏུས་མཉམ་པ་དང་། སྦྱིས་
 འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ནི་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །ཁོ་
 ན་ཞེས་སྟོན་པས་ནི་འདུས་མ་བྱས་བཅད་དེ། དེ་ལ་བདག་འབྲས་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར།
 མཆོན་གཞི་ནི་རང་རྒྱ་ལས་ལྟན་ཅིག་གས་སྦྱིས་འབྱུང་བའི་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་……
 དོ། །འོ་ན། སྦྱིས་བུའི་བྱེད་འབྲས་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་འབྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྦྱིས་བུའི་
 བྱེད་འབྲས་ནི་བྱེད་པ་པོ་ཁོ་ནའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། བདག་འབྲས་ནི་རང་སྦྱི་བ་ལ་
 གེགས་མི་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱེ་སྦྱོའི་ལན་རྟོ། །གཞན་དག་
 ནི་བདག་འབྲས་སྦྱི་དང་སྦྱིས་བུའི་བྱེད་འབྲས་བྱེ་བྲག་ཡིན་ནོ་གསུང་།

(གསུམ) དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱུན་མོང་གི་ཆོས་བཤད་པ།

གསུམ་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱུན་མོང་གི་ཆོས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། འབྲས་བུའི་འཛིན་
 འབྲིན་གྱི་རུས། དངོས་སོ་གང་རྒྱ་རུས་སྦྱེད་པའོ།

(གཅིག) འབྲས་བུ་འཛིན་འབྲིན་གྱི་རུས།

དང་པོ་ནི། བྱེད་རྒྱ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱ་ལྟ་བུ་པོ་ནི་རུས་གསུམ་ལས་ད་ལྟ་བུ་ཁོ་ནར་
 འབྲས་བུ་ས་པོན་ནམ་རུས་པའི་རྒྱལ་ཏུ་རྒྱ་གཉིས་ནི་འབྲས་བུ་འཛིན་འབྲིན་རུས་……

མཉམ་པས་འབྲས་བུ་ད་ལྟར་རྒྱ་འབྱེད་པ་ལམ་སྐྱོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ད་
 ལྟར་རྒྱ་བྱུང་ཙམ་ན་འབྲས་བུ་འབྱུང་བས་སོ། ད་ལྟར་གྱི་རྒྱ་དང་འདས་པའི་རྒྱས་.....
 འབྲས་བུ་འབྱེད་པ་ནི་སྐལ་མཉམ་དང་ཀྱན་འགྲོ་དག་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟར་གྱི་རྒྱས་འབྱེད་
 པ་ནི་མཐུག་ཐོག་དེ་མ་ཐག་རྒྱ་འབྱེད་པ་ཡིན་ལ། འདས་པས་འབྱེད་པ་ཚོད་པ་དག་
 ཡིན་གྱི། རྒྱས་མཉམ་པར་འབྱེད་པ་མེད་དེ། འདི་དག་གི་འབྲས་བུ་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་
 བུ་ཡིན་ན། དེ་ནི་རིས་འདྲ་མ་ཐུར་འདྲོད་པའི་ཐུར་རོ། །ནམ་པར་སློན་པའི་རྒྱ་གཅིག་
 བུ་ནི་འདས་པ་ཁོ་ནས་འབྲས་བུ་འབྱེད་པར་འབྱུར་གྱི། རྒྱས་མཉམ་དང་དེ་མ་ཐག་རྒྱ་
 འབྱེད་པ་ནི་མེད་དོ།

༡༥༡ གཉིས་པ་དངོས་པོ་གང་རྒྱ་རྒྱས་སྐྱོད་པ།

གཉིས་པ་དངོས་པོ་གང་རྒྱ་རྒྱས་སྐྱོད་པ་ནི། རྒྱ་རྒྱ་ཞིག་གིས་འབྲས་བུ་གང་ཞིག་
 སྐྱོད་ཅེ་ན། ཐུར་འབྲས་བུ་ལ་མཚུངས་ལྡན་སེམས་ལས་སེམས་བྱུང་དང་དེ་མ་ཡིན་པ་
 གཉིས་སྒྲུངས་ཤིང་། དེ་ལས་ཀྱང་དང་པོ་མཚུངས་ལྡན་ལ་དབྱེ་ན། ཉན་མོངས་ཅན་
 དང་། རྣམ་སློན་སྐྱོས་དང་། དང་པོ་འཕགས་པ་མ་ཡིན་པའི་མཚུངས་ལྡན་འདུས་བྱས་
 ལྟག་མ་ནམས་དང་། དང་པོ་འཕགས་པ་སྟེ་ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དང་བཞི་ཡོད་
 དོ། །དེ་དག་ཀྱང་རིམ་པ་བཞིན་རྒྱ་དང་པོ་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་ཉན་
 མོངས་ཅན་མི་དགེ་བ་དང་སྐྱིབ་པ་ནི་རྣམ་སློན་གྱི་རྒྱ་མ་གཏོགས་པ་ལྟག་མ་ལྟ་ལས་.....
 སྐྱེ་ཉི། རྣམ་སློན་གྱི་རྒྱ་ལས་མི་སྐྱེ་བ་ནི་ཉན་མོངས་ཅན་རྣམ་སློན་གྱི་རྒྱའི་འབྲས་བུ་ལ་
 མི་རིགས་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་ལྷང་མ་བསྟན་ཡིན་དགོས་པའི་ཐུར། གཉིས་པ་རྣམ་པར་སློན་
 པ་ལས་སྐྱོས་པའི་འབྲས་བུ་ནམས་ནི་ཀྱན་འགྲོའི་རྒྱ་མ་གཏོགས་པ་ལྟག་མ་ལྟ་ལས་སྐྱེ་
 ཉི། ཀྱན་འགྲོ་ལས་མི་སྐྱེ་བ་ནི་ཉན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་ཐུར། གསུམ་པ་ཉན་མོངས་
 ཅན་དང་། རྣམ་སློན་སྐྱོས་དང་། དང་པོ་འཕགས་པ་ལས་གཞན་པའི་མ་བསྐྱབས་

ལུང་མ་བསྟན་སྒྲིབ་ལམ་པ་དང་། བཟོའི་གནས་པ་དང་། སྤུལ་སེམས་གསུམ་དང་།
 དགེ་བ་རྣམས་ནི་རྣམ་སྤྲིན་དང་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱ་དེ་གཉིས་མ་གཏོགས་པའི་ལྷག་མ་.....
 བཞི་ལས་སྐྱེ་ཞེ། དེ་གཉིས་ལས་མི་སྐྱེ་བ་ནི་རིག་པ་གང་ཞིག །རྣམ་སྤྲིན་སྐྱེས་དང་ཉོན་
 མངས་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་དང་པོ་འཕགས་པ་ནི་སྤྱག་བསྐལ་ལ་ཆོས་ཤེས་
 པའི་ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཞེ། དེའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ནི་
 རྣམ་སྤྲིན་དང་། ཀུན་འགྲོའི་རྒྱ་དེ་གཉིས་དང་། སྤུལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་མ་གཏོགས་ལྷག་
 མ་གསུམ་ལས་སྐྱེས་ཏེ། དང་པོ་གཉིས་ལས་མི་སྐྱེ་བ་ནི་འདི་དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 དང་། སྤུལ་མཉམ་ལས་མི་སྐྱེ་བ་ནི་ཆོས་མཆོག་མན་ཆད་ཟག་བཅས་ཡིན་པས་རིས་
 འབྲས་རྣམས་ལ་སྤང་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་ནི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་དབང་རྒྱ་
 བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ལས་མ་བྱུང་བའི་གནུགས་ཐམས་ཅད་དང་མི་ལྡན་པའི་འདུ་
 བྱེད་ནི་བཅའ་པོ་ཡིན་པས་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱར་མ་གཏོགས་ལ། གཞན་རྣམས་དེ་.....
 བཞིན་རྒྱ་ཐེ་ཆོན་བཞིར་སྐྱེ་ནས་སྐྱར་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་སྤུལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་མ་གཏོགས་
 པའི་གནུགས་ནི་ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་དང་པོར་བཞག་གོ། །ཉོན་མངས་ཅན་
 ནི་སྐྱམ་མིན་གྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པའི་གནུགས་སོ། །རྣམ་སྤྲིན་སྐྱེས་ནི་དབང་
 པའི་ཆོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་གནུགས་སོ། །ལྷག་མ་ནི་ཕྱིའི་གནུགས་དང་ཐོབ་པ་ལ་
 སྐྱེས་པའོ།།

(གཉིས) རྒྱུན་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རྒྱུན་བཤད་པ་ལ། བསྟན། བཤད་གཉིས་ལས།

(གཅིག) མདོར་བསྟན་པ།

དང་པོ་མདོར་བསྟན་པ་ནི། རྒྱུན་ནི་བཞི་པོ་དག་རྒྱ་མདོ་ལས་གསུངས་སོ། །
 གང་ཞེ་ན། རྒྱུའི་རྒྱུན་དང་། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དང་། དམིགས་རྒྱུན་དང་། བདག་པོའི་

ཁྱེན་ཉིད་དོ།

〔གཉིས་〕 ཁྱེན་པར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ཁྱེན་བཤད་བཞི། ཁྱེན་ས་སའི་མཚན་ཉིད། ཁྱེན་གང་འབྲས་བུ་རྒྱས་གསུམ་པ་གང་ལ་བྱ་བ་བྱེད། དངོས་པོ་གང་ཁྱེན་རྒྱས་སྐྱེད། དེ་མ་ཐག་པའི་ཁྱེན་ཁྱེན་པར་བཤད་པའོ།

〔གཅིག་〕 ཁྱེན་ས་སའི་མཚན་ཉིད།

དང་པོ་ནི། ཁྱེན་ཁྱེན་ཞེས་བཤད་ན། དེ་གང་ཞེ་ན། ཁྱེན་ཁྱེན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱེད་ཁྱེན་མ་གཏོགས་པའི་ཁྱེན་ལ་པོ་ཅི་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་རང་གི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་ལ་སན་འདྲིགས་པའི་ཕྱིར། མཚན་གཞི་ནི་འབྲས་བུས་ཐམས་ཅད་དོ། ། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ནི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་ཁྱེན་ཡིན་གྱི་ལྟ་མེད་འདུ་བྱེད་དང་གཟུགས་ཅན་རྣམས་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱེན་འབྲས་རྒྱས་མི་མཉམ་པར་འཚོལ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདྲོད་པའི་གཟུགས་ཀྱི་མཐུག་ཚོག་ཏུ་ཁོ་རང་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་གཟུགས་དང་། ཟག་མེད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་ཅན་གཅིག་མ་འགགས་པར་གཉིས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱེན་མང་པོ་ལས་འབྲས་བུ་ཁྱེད་བྱེད་དང་། ཁྱེན་ཁྱེད་ལས་འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་སྐྱེས་པའང་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བ་ཡིན་གྱི་མ་འོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་འོངས་པ་ལ་གོ་རིམ་མེད་པའི་ཕྱིར། སེམས་སེམས་བྱུང་སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དགྲ་བཙུན་པ་ཐ་མའི་སེམས་སེམས་བྱུང་སྐྱེས་པ་མ་གཏོགས་ཏེ། སེམས་སྐྱེ་མ་གཞན་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཅིའི་ཕྱིར་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་ཁྱེན་ཁྱེན་བྱ་བ་ཞེ་ན། མཉམ་པས་ན་མཚུངས་པ་དང་། རིས་མཐུན་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཚད་པས་ན་དེ་མ་ཐག་པ། ཁྱེན་ཡིན་པས་དེ་སྐད་ཅས་བྱའོ། དམིགས་བསལ་ཚོས་གཞན་གྱིས་བར་མ་

ཚོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འཁོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འརྱག་སེམས་དང་། དེ་ལས་ལྷང་
 སེམས་ཀྱི་བར་དུ་ཚས་གཞན་གྱིས་ཚོད་ཀྱང་། འརྱག་ས་དེ་ལྷང་སེམས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་
 རྒྱན་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དམིགས་པའི་རྒྱན་ནི་ཚས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཡིན་ཏེ།
 རང་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར། བྱེད་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་.....
 བདག་པོའི་རྒྱན་དུ་བཤད་དེ། སྟེ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་གོགས་མི་བྱེད་པར་འབྲས་བྱ་མང་
 བའི་ཕྱིར།།

(གཉིས) རྒྱན་གང་གིས་འབྲས་བྱ་དུས་གསུམ་པ་གང་ལ་བྱ་བ་བྱེད།

གཉིས་པ་ནི། རྒྱན་བཞི་པོ་དེས་འབྲས་བྱ་དུས་གསུམ་པ་གང་ལ་བྱ་བ་བྱེད་ཅེ་ན།
 ལྷན་མཚུངས་ཀྱི་རྒྱ་གཉིས་པོ་དེ་དག་གིས་འབྲས་བྱ་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པ་...
 ད་ལྟར་བ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་དེ། རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། སྐལ་མཉམ། ལྷན་འགྲོ།
 རྣམ་སྟོན་གྱི་རྒྱ་གསུམ་པོས་ནི་འབྲས་བྱ་སྟེ་བ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པ་མ་འོངས་པ་ལ་...
 བྱ་བ་བྱེད་དེ། སྐམ་གཉིས་པོས་རང་གི་མརྱག་ཐོག་དེ་མ་ཐག་དུ་འབྲས་བྱ་སྟེད་པར་
 བྱེད། ཕྱི་མས་ནི་ཕྱིས་ཅ་ན་འབྲས་བྱ་སྟེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱའི་རྒྱན་དེ་ལས་གཞན་པ་ཡི་དེ་
 མ་ཐག་རྒྱན་དང་དམིགས་རྒྱན་དག་ནི་སྤར་གྱི་དེ་ལས་བརྒྱག་པ་འབྲས་བྱ་སྟེ་བ་མ་...
 འོངས་པ་དང་། འབྲས་བྱ་འཁོག་པ་ད་ལྟར་བ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་མ་ཐག་རྒྱན་ནི་སྐབས་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དམིགས་རྒྱན་ནི་སེམས་སེམས་བྱུང་
 གིས་འཛིན་པའི་ཕྱིར།།

(གསུམ) དངོས་པོ་གང་རྒྱན་དུས་སྟེད་པ།

གསུམ་པ་ནི། དངོས་པོ་གང་རྒྱན་དུས་སྟེད་ཅེ་ན། རྒྱན་བཞི་པོ་ཡིས་སེམས་དང་
 སེམས་བྱུང་རྣམས་སྟེད་པར་བྱེད་དེ། བྱེད་རྒྱ་མ་གཏོགས་པའི་རྒྱ་ལྡེ་ཅི་རིགས་པས་

པའི་ཕྱིར། འབྲུང་བ་དག་གིས་འབྲུང་བ་ལས་ཕྱར་པའི་གཟུགས་སྐྱེད་ན་རྒྱ་རྒྱེན་བྱེད་
 རྒྱལ་དབྱེད་མི་དགོས་ལ། བྱེད་རྒྱས་བདག་རྒྱེན་བྱེད་རྒྱལ་རྣམ་པ་ལྟ་ཡོད་དེ། འབྲུང་
 བས་འབྲུང་ཕྱར་གྱི་སྐྱེ་བའི་རྒྱ། གནས་པའི་རྒྱ། མཐུན་པའི་རྒྱ། རྟེན་པའི་རྒྱ། འཕེལ་
 བའི་རྒྱ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་རིམ་བཞིན་བྱུང་སྟེ། འབྲུང་བས་འབྲུང་ཕྱར་གསར་ཏུ་
 སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། འབྲུང་བས་འབྲུང་ཕྱར་རྒྱན་མི་འཆད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འབྲུང་
 ཕྱར་དེ་འབྲུང་བ་འཕེལ་འབྱེབ་གྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འབྲུང་ཕྱར་དེ་
 འབྲུང་བ་དོན་གཞན་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། འབྲུང་བས་འབྲུང་ཕྱར་གོང་ནས་གོང་ཏུ་
 འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འབྲུང་བ་ལས་ཕྱར་པས་འབྲུང་ཕྱར་སྐྱེད་ན། ལྷན་ཅིག་
 འབྲུང་བ་དང་། སྐལ་མཉམ་དང་། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་རྒྱ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ལྷན་
 ཅིག་འབྲུང་རྒྱ་འབྲུང་བཞིའི་ཚྭ་གས་པ་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའི་བསམ་གཏན་དང་། ཟག་
 མེད་གྱི་རྣམ་པའི་སྤྱང་བདུན་པན་རྒྱན་རྒྱ་བྱེད། སྐལ་མཉམ་ནི་གཟུགས་ཀྱིས་བསྐྱས་
 པའི་དགེ་བ་སྟགས་གྱི་རིས་འདྲ་སྟ་བྱི་དང་། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་རྒྱ་ནི་རིག་བྱེད་དང་། རིག་
 བྱེད་མ་ཡིན་པའི་དགེ་བ་ཟག་བཅས་དང་། མི་དགེ་བས་མཐོ་རིས་དང་། དན་སྤང་གི་
 མིག་སྟགས་དང་། ལུས་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲུང་ཕྱར་གྱིས་འབྲུང་བ་རྣམས་
 གྱི་རྒྱ་བྱེད་ན་རྣམ་སྒྲིན་དེ་རྣམ་པ་གཅིག་སྟེ་ཡིན་ཏེ། ཆེ་འདིའི་དགེ་མི་དགེའི་རྣམ་
 པར་རིག་བྱེད་ལས་ཕྱི་མའི་རྣམ་སྒྲིན་སྐྱེས་གྱི་དབང་པོའི་ཚྭ་གས་པ་ན་ཡོད་པའི་.....
 འབྲུང་བ་དེ་འབྲུང་བའི་ཕྱིར།།

བཞི་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། སེམས་བརྩ་གཉིས་སུ་
དབྱེ་བ་དང་། ཉི་ཤུར་དབྱེ་བ་དང་། བརྩ་གཉིས་སོ་གང་ལས་གང་གསར་ཏུ་རྟེན་
དབྱེད་པའོ།

《གཅིག》 སེམས་བརྩ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ།

དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། རྒྱུ་དང་རྒྱུ་ཅན་སྦྱར་བའོ།

༡ དངོས་བཤད་པ།

དང་པོ་ནི། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་སྦྱོས་པ་ནམས། །ཞེས་སྟགས་བཤད་ན།
སེམས་དེ་ལ་རྩ་ཡོད་ཅེ་ན། སེམས་དེ་ལ་བརྩ་གཉིས་ཡོད་དེ། །འདྲོད་པ་ན་ཡིད་དགེ་
བ་དང་། མི་དགེ་བ་དང་བསྐྱབས་ལུང་མ་བསྟན་པ་དང་ནི། མ་བསྐྱབས་ལུང་མ་
བསྟན་པ་བཞི་དང་། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་དག་ན་མི་དགེ་བ་ལས་གཞན་
གཞན་གསུམ་གསུམ་དང་། ཟག་མེད་ལ་སྒྲོབ་མི་སྒྲོབ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

༢ རྒྱུ་དང་རྒྱུ་ཅན་སྦྱར་བ།

གཉིས་པ་རྒྱུ་དང་རྒྱུ་ཅན་སྦྱར་བ་ནི། སེམས་གང་གི་མཚུག་ཐོག་རྩ་མཚུངས་
པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུ་ཅན་གྱི་སེམས་རྩ་འབྱུང་ཞེ་ན། ཆེ་འཕགས་སྐབས་བརྒྱད་ཀྱི་
སྒྲ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས། ཆེ་བརྒྱད་ནི་རྒྱུ་གྱི་ཆེ། ས་མཚུངས་ཀྱི་ཆེ། ཉིང་
མཚམས་སྦྱར་བའི་ཆེ། སྒྲམས་པར་འཇུག་པའི་ཆེ། སྒྲམས་འཇུག་ལས་ལྡང་བའི་ཆེ།
སྒྲམས་འཇུག་ཉན་མོངས་ཅན་གྱིས་གཟིར་བའི་ཆེ། སྤུལ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཆེ། སྤུལ་པ་
ལས་ལྡང་བའི་ཆེ་འོ། །དང་པོ་རྒྱུ་གྱི་ཆེ་ནི། རིས་འདྲ་ལྷ་མ་ལས་ཐྱི་མ་འབྱུང་བ་དགེ་
སེམས་ལས་དགེ་སེམས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ས་མཚུངས་ཀྱི་ཆེ་ནི། རིས་མི་
གཅིག་ཀྱང་ས་གཅིག་པས་གཞན་ཡང་འབྱུང་བ་སྟེ། འདྲོད་པའི་ས་པའི་དེ་མ་ཐག་པ་
ལས་རང་གི་ས་པའི་འདྲོད་པའི་སྤུལ་སེམས་མ་གཏོགས་པ་དགེ་བ་ལ་སྟགས་ཐམས་
ཅད་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བའི་ཆེ་ནི། འཆི་སྲིད་ནས་བར་
སྲིད། བར་སྲིད་ནས་སྦྱི་སྲིད་རྩ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བ་སྟེ། དེའང་འཆི་སེམས་ནི་ཟག་
མེད་གཉིས་དང་། དགེ་བ་སྦྱར་བུང་དང་། བཟོའི་གནས་པ་དང་། སྤུལ་སེམས་མ་

གཏོགས་པའི་སྐྱེས་ཐོབ་དགེ་བ་སྟེ་དགེ་བའི་ས་མང་བཅུ་ལྟ་བུ་དང་། མི་དགེ་བ་དང་
 འཇིག་ལྟ་ལྟ་བུ་བསྐྱབས་ལུང་མ་བཟུན་དང་། དབང་ཤེས་ལྟ་བུ་དང་། སྦྱང་ལམ་པ་ཅི་
 རིགས་པ་ཡིན་ལ། སྐྱེས་སེམས་ནི་གང་ཏུ་སྐྱེས་པའི་ས་པ་དེའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་
 སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འོག་མ་ནས་གོང་མར་སྐྱེས་ན་འཆི་སེམས་སྐྱེས་ཐོབ་དགེ་བ་.....
 ཏེ་དང་། མ་བསྐྱབས་ལུང་མ་བཟུན་དང་། སྐྱེས་སེམས་བསྐྱབས་ལུང་མ་བཟུན་ཡིན་ནོ། །
 གོང་མ་ནས་འོག་མར་སྐྱེས་ན་འཆི་སེམས་དགེ་བ་དང་། བསྐྱབས་པ་དང་། མ་
 བསྐྱབས་པ་བཙོ་སྤྱལ་མ་གཏོགས་པ་དང་། སྐྱེ་སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །རང་ས་
 ནས་རང་སར་སྐྱེས་ན་འཆི་སེམས་དགེ་བ་དང་། སྐྱེས་སེམས་གོང་དང་འབྲེལ། །སྦྱོབ་
 མི་སྦྱོབ་གྱི་ཟག་མེད་གཉིས་ནི། སྐྱེ་འཆི་གཉིས་ཀའི་སེམས་སུ་མི་བྱང་རོ། ། བཞི་པ་
 སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཆེ་ནི། འོག་མའི་དགེ་བ་སྦྱར་བྱང་ལས་གོང་མའི་དགེ་བ་སྦྱར་
 བྱང་སྐྱེ་སྟེ། འདོད་པའི་དགེ་བ་ལས་གཟུགས་གྱི་དགེ་བ་དང་ཟག་མེད་གཉིས་འབྱུང་།
 གཟུགས་གྱི་དགེ་བ་ལས་གཟུགས་མེད་གྱི་དགེ་བ་དང་ཟག་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་.....
 འབྱུང་། གཟུགས་མེད་གྱི་དགེ་བ་ལས་ཟག་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།
 འདོད་པའི་དགེ་བ་ལས་གཟུགས་མེད་གྱི་དགེ་བ་མི་འབྱུང་སྟེ། དེ་གཉིས་ཉེན།
 དམིགས་པ། རྣམ་པ། གཉེན་པོ་སྟེ་རིང་བ་རྣམ་པ་བཞིས་རིང་བའི་ཕྱིར། །ལྷ་པ་སྟོམས་
 འཇུག་ལས་ལྡང་བའི་ཆེ་ནི། གོང་མའི་དགེ་བ་ལས་འོག་མའི་དགེ་བ་འབྱུང་སྟེ། ཟག་
 མེད་གཉིས་ལས་གཟུགས་མེད་གྱི་དགེ་བ་སྦྱར་བྱང་འབྱུང་། གཟུགས་མེད་གྱི་དགེ་བ་
 དང་ཟག་མེད་གཉིས་ལས་གཟུགས་གྱི་དགེ་བ་སྦྱར་བྱང་འབྱུང་། དེ་དང་ཟག་མེད་
 གཉིས་ལས་འདོད་པའི་དགེ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་དང་། སྦྱར་བྱང་གཉིས་ཀ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། །
 ཏུག་པ་སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་གཟིར་བའི་ཆེ་ནི། གོང་མའི་བསྐྱབས་པ་
 ལས་འོག་མའི་དགེ་བ་སྐྱེ་སྟེ། གཟུགས་མེད་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་ལས་གཟུགས་གྱི་དགེ་

བ་འབྱུང་། གཞུགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་ལས་འདྲི་པའི་དགེ་བ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
 གཞུགས་མེད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ཉམས་པ་ན་འདི་ལས་འོག་བསམ་.....
 གཏན་གྱི་དགེ་ལེན་མཆོག་ཡིན་ནི་སྒྲུབ་ཏུ་འཕེན་པ་དྲག་པོ་བཏང་བ་ན་ཉོན་.....
 མོངས་ཅན་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་དེའི་མཚུག་ཐོག་བསམ་གཏན་གྱི་དགེ་བར་ལྡང་བ་ལྟ་.....
 བུའོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་བསམ་གཏན་ལས་ཉམས་ནས་འདྲི་པའི་དགེ་ལེན་མཆོག་ཏུ་
 བྱས་པའང་འདྲོ། །བཏུན་པ་སྦྱུལ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཆེ་ནི། གཞུགས་ཀྱི་དགེ་བ་སྦྱར་
 བྱང་གི་རྗེས་སུ་འདྲི་པ་དང་གཞུགས་ཀྱི་སྦྱུལ་ལེན་ལྟར་མ་བཞུན་གཉིས་འབྱུང་.....
 རོ། །བརྒྱད་པ་སྦྱུལ་ལས་ལྡང་བའི་ཆེ་ནི། འདྲི་པའི་སྦྱུལ་ལེན་ལས་གཞུགས་ཀྱི་
 དགེ་བ་སྦྱར་བྱང་འབྱུང་རོ། །དོན་དེ་དག་སྒོ་ལ་བཞག་ནས་ལེན་གང་གི་རྗེས་ཐོག་
 ཏུ་ལེན་གང་འབྱུང་སྟོན་པ་ནི། འདྲི་པའི་ལེན་དགེ་བ་ལས་ནི་རྗེས་.....
 ཐོག་ཏུ་ལེན་དགེ་འབྱུང་སྟེ། ལྷན་གྱི་ཆེ་འདྲི་པའི་དགེ་བ་དང་། ས་མཚུངས་པའི་
 ཆེ་འདྲི་པའི་མི་དགེ་བ་དང་། བསྐྱེད་པ་དང་། མ་བསྐྱེད་པ་སྟེ་བཞི་དང་།
 ལྷན་པར་འཇུག་པའི་ཆེ་གཞུགས་ཀྱི་དགེ་བ་སྦྱར་བྱང་དང་སྒྲོབ་མི་སྒྲོབ་ཀྱི་བླ་.....
 མེད་གཉིས་ཀྱི་ལེན་དང་། ཉིང་མཆོམས་སྦྱར་བའི་ཆེ་ལེན་གང་མ་གཉིས་ཀྱི་
 བསྐྱེད་པ་གཉིས་ནས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འདྲི་པའི་དགེ་བའི་ལེན་དེ་ནི་ལེན་
 བརྒྱད་པོ་ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་སྟེ། ལྷན་དང་ས་མཚུངས་པའི་ཆེ་རང་སའི་བཞི་དང་།
 ལྷན་པར་འཇུག་ལས་ལྡང་བ་ན་གཞུགས་ཀྱི་དགེ་བ་སྦྱར་བྱང་དང་བླ་མེད་གཉིས་.....
 དང་། གཟིར་བའི་ཆེ་གཞུགས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ལས་སོ། །འདྲི་པའི་མི་དགེ་བའི་ལེན་
 ནི་ལེན་བརྒྱ་པོ་དག་ལས་འབྱུང་སྟེ། ལྷན་དང་ས་མཚུངས་པའི་ཆེ་རང་སའི་བཞི་
 ཉིང་མཆོམས་སྦྱར་བའི་ཆེ་ལེན་གང་མ་གཉིས་ཀྱི་དགེ་བ། བསྐྱེད་པ་དང་མ་
 བསྐྱེད་པ་འགའ་ཞིག་བཅས་གསུམ་སྟེ་དྲུག་གི་རྗེས་ལས་སོ། །འདྲི་པའི་མི་དགེ་

བའི་སེམས་དེ་ལས་ནི་རང་རང་གི་ས་པའི་བཞི་ཁོ་ན་འབྱུང་ཉི། རྒྱན་དང་ས་.....
 མཚུངས་པའི་ཆེ་རང་གི་ས་པ་དག་གོ། །འདྲོད་པའི་བཞི་བས་ལ་ལྷང་མ་བཏུན་གྱི་
 སེམས་ཀྱང་རི་ལྷར་འདྲོད་པའི་མི་དགེ་བའི་སེམས་སེམས་བཅུ་ཉི་རྗེས་སུ་འབྱུང་ཞིང་།
 དེ་ལས་བཞི་འབྱུང་བར་བཤད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་སྦྱར་བར་བྱའོ། །འདྲོད་
 པའི་མ་བཞི་བས་ལ་ལྷང་དུ་མ་བཏུན་པའི་སེམས་ནི་སེམས་ལྷ་དག་ལས་འབྱུང་ཉི།
 རྒྱན་དང་ས་མཚུངས་པ་ན་རང་སའི་བཞི་དེ། སྤུལ་པར་འཇུག་པ་ན་དགེ་བ་སྦྱར་བྱུང་
 ལས་སོ། །འདྲོད་པའི་མ་བཞི་བས་ལྷང་མ་བཏུན་གྱི་སེམས་དེ་ལས་ནི་མཇུག་ཐོག་དུ་
 སེམས་བདུན་འབྱུང་ཉི། རྒྱན་དང་ས་མཚུངས་པའི་ཆེ་རང་སའི་བཞི་དང་། སྤུལ་པ་
 ལས་ལྷང་བ་ན་གཞུགས་གྱི་དགེ་བ་སྦྱར་བྱུང་དང་། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་སུ་ཉིང་
 མཚམས་སྦྱར་བ་ན་བཞི་བས་པ་གཉིས་འབྱུང་བས་སོ། །གཞུགས་ཁམས་ན་སྦྱད་པའི་
 སེམས་དགེ་བ་ལས་ནི་སེམས་བཅུ་གཅིག་འབྱུང་ཉི། རྒྱན་གྱི་ཆེ་རང་སའི་དགེ་བ་.....
 དང་། ས་མཚུངས་པ་ན་རང་སའི་དགེ་བ་སྦྱར་བྱུང་ལས་མ་བཞི་བས་པ་གསུམ་ག་ཉི།
 རྒྱུས་ཐོབ་ལས་སྤུལ་སེམས་ལས་གཞན་གཉིས་དང་། བཞི་བས་པ་ནི་གཉིས་ཀ་ལས་
 འབྱུང་བས་ན་རང་གི་ས་པ་གསུམ་དང་། རྒྱུས་ལྷང་ལས་ལྷང་བ་ན་འདྲོད་པའི་
 དགེ་བ་གཉིས་ཀ་དང་། སྤུལ་པར་འཇུག་པ་ན་འདྲོད་པའི་མ་བཞི་བས་ལྷང་མ་བཏུན་
 དང་། ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བ་ན་འདྲོད་པའི་མི་དགེ་བ་དང་། བཞི་བས་པ་དང་།
 གཞུགས་མེད་གྱི་བཞི་བས་པ་དང་། རྒྱུས་པར་འཇུག་པ་ན་གཞུགས་མེད་གྱི་དགེ་བ་
 སྦྱར་བྱུང་དང་། ཟག་མེད་གཉིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞུགས་ཁམས་གྱི་དགེ་སེམས་
 དེ་ནི་སེམས་དགུ་ཡི་མཇུག་ཐོག་དུ་འབྱུང་ཉི། རྒྱན་གྱི་དགེ་བ་དང་ས་མཚུངས་པ་ན་
 དགེ་བ་སྦྱར་བྱུང་ནི་སྤུལ་སེམས་ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་ལ། རྒྱུས་ཐོབ་ནི་རྣམ་མིན་རྒྱུས་དང་
 སྦྱད་ལས་པ་གཉིས་ལས་འབྱུང་བས་རང་སའི་གསུམ་དང་། རྒྱུས་པར་འཇུག་པ་ན་

འདྲི་པའི་དགེ་བ་སྦྱར་བྱུང་ལས་དང་། སྦྱལ་པ་ལས་ལྷང་བ་ན་འདྲི་པའི་མ་
 བཞིབས་ལུང་མ་བཟུང་ལས་དང་། སྦྱོམས་འབྲུག་ལས་ལྷང་བ་ན་གཞུགས་མེད་ཀྱི་
 དགེ་བ་སྦྱར་བྱུང་ལས་དང་། ཟག་མེད་གཉིས་ལས་དང་། གཟིར་བའི་ཆོ་གཞུགས་མེད་
 ཀྱི་བཞིབས་པའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞུགས་ཁམས་ཀྱི་བཞིབས་ལ་ལུང་རུ་
 མ་བཟུང་པའི་སེམས་ནི་སེམས་བརྒྱད་ལས་འབྱུང་ཉེ། ལྷན་དང་ས་མཆོངས་པའི་ཆོ་
 རང་སའི་གསུམ་ལས་དང་། ཉིང་མཆོམས་སྦྱར་བ་ན་འདྲི་པའི་དགེ་བ་དང་། མ་
 བཞིབས་ལུང་མ་བཟུང་ན་མ་སྦྱོར་སྦྱོར་དང་། སྦྱོད་ལམ་པ་གཉིས་དང་། གཞུགས་མེད་
 ཀྱི་ས་པའི་དགེ་བ་སྦྱར་བྱུང་མ་གཏོགས་པ་གསུམ་ག་ལས་སོ། །གཞུགས་ཀྱི་བཞིབས་ལ་
 ལུང་མ་བཟུང་ཀྱི་སེམས་དེ་ལས་ནི་སེམས་དྲུག་འབྱུང་ཉེ། ལྷན་དང་ས་མཆོངས་པ་ནི་
 དགེ་བ་སྦྱལ་སེམས་མ་བཞིབས་པ་ཉེ་རང་སའི་གསུམ་དང་། ཉིང་མཆོམས་སྦྱར་བ་ན་
 འདྲི་པའི་མི་དགེ་བ་དང་། བཞིབས་པ་དང་། གཟིར་བ་ན་འདྲི་པའི་དགེ་བ་
 གཉིས་ཀ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞུགས་ཁམས་ཀྱི་མ་བཞིབས་ལ་ལུང་རུ་མ་བཟུང་པ་
 ནི་གསུམ་ལས་འབྱུང་ཉེ། ལྷན་གྱི་ཆོ་སྦྱལ་སེམས་ནི་རང་ཉིད་ལས་འབྱུང་ལ། སྦྱོད་ལམ་
 པ་དང་ན་མ་སྦྱོར་སྦྱོར་ནི་སྦྱལ་སེམས་མ་གཏོགས་པ་ཕན་ཚུན་དང་། ས་མཆོངས་པ་ན་
 དགེ་བ་སྦྱར་བྱུང་ལས་མ་བཞིབས་པ་གསུམ་ག་དང་། སྦྱོར་ཐོབ་དང་བཞིབས་པ་ལས་
 ནི་སྦྱལ་སེམས་ལས་གཞན་གཉིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞུགས་ཀྱི་མ་བཞིབས་ལུང་
 མ་བཟུང་ཀྱི་སེམས་དེ་ལས་ནི་སེམས་དྲུག་འབྱུང་ཉེ། ལྷན་གྱི་ཆོ་སྦྱལ་སེམས་རང་.....
 ལས་དང་གཞན་གཉིས་ཕན་ཚུན། ས་མཆོངས་པ་ན་རང་སའི་གཉིས་ཏེ་གསུམ་དང་།
 ཉིང་མཆོམས་སྦྱར་བ་ན་འདྲི་པའི་མི་དགེ་བ་དང་། བཞིབས་པ་དང་། གཞུགས་མེད་
 པའི་བཞིབས་པ་འོ། །རི་ལྷར་གཞུགས་ཀྱི་མ་བཞིབས་ལུང་མ་བཟུང་གསུམ་ལས་འབྱུང་
 ཞིང་། དེ་ལས་དྲུག་འབྱུང་བ་བཞིན་རུ་གཞུགས་མེད་པ་འང་དེ་ཡི་ཚུལ་རུ་སྦྱར་དགོས་

ཉི། ལྷན་དང་ས་མཚུངས་པ་ན་རང་སའི་གསུམ་ལས་འབྱུང་རྒྱུ། །དེ་ལས་ནི་ཉིང་
 མཚམས་སྦྱར་བ་ན་འདྲོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གཉིས་དང་། གཞུགས་ཀྱི་བསྐྱེད་ས་པ་
 དང་། ལྷན་གྱི་ཆོ་རྒྱལ་སྤྲོས་སྤྲོས་རང་ཉིད་དང་། ས་མཚུངས་པ་ན་དགེ་བ་དང་།
 དམིགས་པ་ཉི་ཤུག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞུགས་མེད་པའི་དགེ་བའི་སེམས་ལས་ནི་
 སེམས་དགུ་དག་འབྱུང་ཉི། ལྷན་དང་ས་མཚུངས་པ་ན་རང་སའི་གསུམ་དང་།
 ལྷན་པར་འཇུག་པ་ན་ཟག་མེད་གཉིས་དང་། ལྷང་བ་ན་གཞུགས་ཀྱི་དགེ་བ་དང་།
 ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བ་ན་འདྲོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གཉིས་དང་། གཞུགས་ཀྱི་
 དམིགས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞུགས་མེད་པའི་དགེ་བའི་སེམས་དེ་ནི་སེམས་
 ཤུག་གི་རྗེས་སུ་འབྱུང་ཉི། ལྷན་དང་ས་མཚུངས་པ་ན་རང་སའི་གསུམ་ལས་དང་།
 ལྷན་པར་འཇུག་པ་ན་གཞུགས་ཀྱི་དགེ་བ་ལས་དང་། ལྷང་བ་ན་ཟག་མེད་གཉིས་ཀྱི་
 རྗེས་སུ་གཞུགས་མེད་ཀྱི་དགེ་བ་སྦྱར་བྱུང་འབྱུང་བས་སོ། །གཞུགས་མེད་པའི་
 དམིགས་པ་ལྷང་བ་ལྷན་པ་ལས་ནི་སེམས་བརྟན་འབྱུང་ཉི། ལྷན་དང་ས་
 མཚུངས་པ་ན་རང་སའི་གསུམ་དང་། ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བ་ན་འདྲོད་པའི་ཉོན་
 མོངས་ཅན་གཉིས་དང་། གཞུགས་ཀྱི་བསྐྱེད་ས་པ་དང་། གཟིར་བ་ན་གཞུགས་ཀྱི་དགེ་
 བ་སྦྱར་བྱུང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་གཞུགས་མེད་པའི་བསྐྱེད་ས་པ་ལས་བརྟན་
 འབྱུང་བ་ལྟར་བསྐྱེད་ས་པ་དེ་ལྷང་བརྟན་ལས་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་ཏུ་སྦྱར་དགས་ཏེ།
 ལྷན་དང་ས་མཚུངས་པ་ན་རང་སའི་གསུམ་ལས་དང་། ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བ་ན་
 འདྲོད་གཞུགས་ཀྱི་དགེ་བ་གཉིས་དང་། མ་བསྐྱེད་ས་ལྷང་མ་བརྟན་ནམ་སྤྲོས་
 དང་སྦྱོད་ལས་པ་ལས་སོ། །སྦྱོབ་པའི་སེམས་ནི་བཞི་ལས་འབྱུང་ཉི། ལྷན་པར་
 འཇུག་པའི་ཆོ་ཁམས་གསུམ་པོའི་དགེ་བ་སྦྱར་བྱུང་གསུམ་པོ་ལས་དང་། ལྷན་གྱི་ཆོ་
 རང་ཉིད་ལས་སོ། །སྦྱོབ་པའི་སེམས་དེ་ལས་ནི་སེམས་ལྷ་འབྱུང་ཉི། ལྷན་པར་འཇུག་ལས་

ལྡང་བ་ན་འདྲ་པའི་དགེ་བ་གཉིས་ཀ་དང་། ཤོང་མ་གཉིས་ཀྱི་སྦྱར་བྱང་ཉེ་གསུམ་
 དང་། རྩལ་གྱི་ཆེ་རང་ཉིད་དང་། སྦྱོམས་པར་འཇུག་པའི་ཆེ་སྦྱོབ་པ་རྩི་ཆེ་ལྟ་བུའི་
 ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་མཇུག་ཐོག་ཏུ་མི་སྦྱོབ་པའི་བཟང་ཤེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མི་སྦྱོབ་
པའི་སེམས་ནི་ལྡང་ག་ལས་འབྱུང་ཉེ། སྦྱོམས་པར་འཇུག་པའི་ཆེ་ཁམས་གསུམ་པོའི་
 དགེ་བ་སྦྱར་བྱང་གསུམ་པོ་ལས་དང་། སྦྱོབ་པ་རྩི་ཆེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལས་དང་།
 རྩལ་གྱི་ཆེ་མི་སྦྱོབ་པ་རང་ཉིད་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མི་སྦྱོབ་པའི་སེམས་དེ་ལས་
སེམས་ནི་བཞི་དག་འབྱུང་ཉེ། སྦྱོམས་འཇུག་ལས་ལྡང་བ་ན་ཁམས་གསུམ་གྱི་འདྲོད་
 པའི་དགེ་བ་གཉིས་ཀ་དང་། ཤོང་མ་གཉིས་ཀྱི་སྦྱར་བྱང་ཉེ་གསུམ་དང་། རྩལ་གྱི་ཆེ་
 མི་སྦྱོབ་པ་རང་ཉིད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ནི་སེམས་བརྒྱ་གཉིས་པོའི་དེ་མ་
 ཐག་རྩེན་བཤད་པའོ།།

(གཉིས་) སེམས་ཉི་ཤར་དབྱེ་བ།

གཉིས་པ་སེམས་ཉི་ཤར་དབྱེ་བ་ནི། སེམས་བརྒྱ་གཉིས་དེ་དག་ནི་ཉི་ཤར་ཡང་
 བཤད་དེ། ཇི་ལྟར་བྱས་ནས་ཤེས་ན། ཁམས་གསུམ་ཏུ་བར་སྤྱོད་དམ་སྟོན་ཏུས་གང་ཏུ་
 རྒྱུས་པ་ཅམ་གྱིས་དགེ་བའི་ཐོབ་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱུས་ནས་ཐོབ་པ་དང་། ཐོབ་པ་དེའི་
 རོ་བོ་མཛོན་ཏུ་བྱུར་བ་སྦྱར་བ་ལ་ལྟོས་པས་ན་སྦྱར་བྱང་ཉེ་དགེ་བ་ལ་ནམ་པ་གཉིས་
གཉིས་སུ་བྱེ་ནས་བརྒྱ་གཉིས་དང་གསུམ་ཉེ་བཅུ་ལྟོ། །བཅུ་ལྟོ་ལས་མེད་དམ་སྟོན་ན།
 རྒྱུས་བུའི་ཚོལ་བ་ལ་མི་ལྟོས་ཤིང་ནམ་སྟོན་གྱི་རྒྱ་ལས་རང་གིས་རྒྱུས་པ་འཕམ་བྱུང་བའི་
 སེམས་ཉི། རྣམ་ཤེས་ཆོགས་དྲུག་ཅན་ཏུ་བྱུང་བའི་དམིགས་པ་ཡུལ་དྲུག་གོ། དེ་བཞིན་
 ཏུ་དམིགས་པ་ཕྱི་རོལ་གྱི་མལ་སྟན་ལ་སོགས་པ་དང་རང་གི་ཡུལ་གྱི་ཡན་ལག་ཉེ། དེ་
 གཉིས་ཀྱི་དྲི་རོ་རེག་བྱ་དང་སྦྱོད་ལམ་པ་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ལྟར་ཏུ་བྱུང་བའི་
 སེམས་དང་། བཟོ་བྱ་བ་ཡི་གནས་གནས་གཞུགས་སོགས་བཞི་དང་། དེ་སྦྱོབ་པའི་སྦྱ་

ལའང་དམིགས་ནས་དབྱེ་བའི་སེམས་དང་། སྤྱལ་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་གཟུགས་སྟགས་
 བཞི་ལ་དམིགས་ནས་དེ་བཞིན་རུ་སྤྱལ་པ་ལ་བྱ་བའི་སེམས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་འདྲོད་.....
 པའི་ཁམས་ན་མ་བསྐྱབས་ལ་ལྷང་རུ་བསྟན་པ་མིན་པ་ལ་རྣམ་པ་བཞིར་བྱས་བཙོ་
 བརྒྱད་དོ། །ད་རུང་ཡང་བཙོ་བརྒྱད་ལས་མེད་དམ་ཞེ་ན། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ན་བསྐྱོ་
 མ་གཏོགས་པའི་གཞན་གསུམ་ཡོད་དོ། །བསྐྱོ་མེད་དེ། གནས་དང་ཡོ་བྱད་སྟགས་ལ་
 ཚུལ་བ་བྲལ་བས་སོ། །གཟུགས་མེད་ན་རྣམ་སྐྱེན་སྦྱེས་གཅིག་ཤུའོ།

། གསུམ་ སེམས་བརྒྱ་གཉིས་པོ་གང་ལས་གང་གསར་རུ་.....

ཆེད་དབྱད་པ།

གསུམ་པ་སེམས་བརྒྱ་གཉིས་པོ་གང་ལས་གང་གསར་རུ་ཆེད་དབྱད་པ་ནི།
 སེམས་བརྒྱ་གཉིས་པོ་གང་མངོན་རུ་གྱུར་པའི་ཆོ་སེམས་རུ་གསར་རུ་ཆེད་ཅེ་ན།
 ཁམས་གསུམ་པ་ཡི་ཉོན་མོངས་ཅན་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་འདྲོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་
 གྱི་སེམས་མངོན་རུ་གྱུར་པའི་ཆོ་སེམས་རུ་གསར་རུ་ཆེད་དེ། གཟུགས་མེད་དང་
 གཟུགས་ནས་འདྲོད་པར་སྦྱེས་པའི་ཆོ་སེམས་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གཉིས། དགེ་བ་
 སྦྱེས་ཐོབ། འདྲོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་དགྲ་བཙམ་པའི་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་
 པའི་ཆོ་གཟུགས་གཟུགས་མེད་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་གཉིས། སྒྲོབ་པའི་སེམས་རྣམས་
 གསར་རུ་ཆེད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་མངོན་རུ་གྱུར་པའི་
 ཆོ་སེམས་རུ་གསར་རུ་ཆེད་དེ། གཟུགས་མེད་ནས་གཟུགས་སུ་སྦྱེས་པའི་ཆོ་
 གཟུགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། དགེ་བ་སྦྱེས་ཐོབ་དང་། སྤྱལ་སེམས་གཉིས་དང་།
 གཟུགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་དགྲ་བཙམ་པའི་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པའི་ཆོ་.....
 གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་སྒྲོབ་པའི་སེམས་གསར་རུ་ཆེད་པའི་ཕྱིར།
 གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་མངོན་རུ་གྱུར་པའི་ཆོ་སེམས་གཉིས་.....

གསར་ཏུ་རྟེན་དེ། གཞུགས་མེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་དག་བཙམ་པའི་འབྲས་བུ་
 ལས་ཉམས་པའི་ཆེ་གཞུགས་མེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་སྒྲོབ་པའི་སེམས་གསར་.....
 རྟེན་པའི་ཕྱིར། གཞུགས་སུ་སྦྱེས་པའི་དགེ་བའི་སེམས་མངོན་ཏུ་གྱུར་པ་ལ་སེམས་....
 གསུམ་གསར་ཏུ་རྟེན་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བཞོགས་གྱིས་འདོད་པ་ལ་.....
 འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཆེ་གཞུགས་ཀྱི་དགེ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་
 འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཆེ་སྦྱལ་སེམས་གཉིས་གསར་ཏུ་རྟེན་པའི་.....
 ཕྱིར། སྒྲོབ་པའི་སེམས་མངོན་ཏུ་གྱུར་པ་ལ་སེམས་བཞི་གསར་ཏུ་རྟེན་དེ། ཟག་མེད་
 དང་པོའི་ཆེ་སྒྲོབ་སེམས་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱིས་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་
 བྲལ་བའི་ཆེ་སྦྱལ་སེམས་གཉིས་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱིས་གཞུགས་ལ་འདོད་
 ཆགས་བྲལ་བའི་ཆེ་གཞུགས་མེད་ཀྱི་དགེ་བའི་སེམས་གསར་ཏུ་རྟེན་པའི་ཕྱིར། དུག་
 སྟེ་དེ་དག་ནི་རྣམས་མ། འདོད་པ་དང་། གཞུགས་མེད་ཀྱི་དགེ་བ་དང་། མི་སྒྲོབ་པ་
 དང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་མ་བཟླེབས་ལྷང་མ་བརྟན་གསུམ་སྟེ་སེམས་དུག་མངོན་ཏུ་
 གྱུར་པ་ལ་ནི་དེ་ཉིད་གསར་ཏུ་རྟེན་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་འབྱུང་བ་མེད་དོ་གསུངས་སོ།
 ཆོས་མངོན་པའི་མངོན་ཀྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས། དབང་པོ་བརྟན་པ་ཞེས་བྱ་...
 བ་སྟེ་གནས་གཉིས་པའི་མཆན་འགྲེལ་བཤད་པའོ། །

[གསུམ] འཇིག་རྟེན་བསྟན་པའི་གནས་བཤད་པ།

གསུམ་པ་འཇིག་རྟེན་བསྟན་པའི་གནས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། གང་སྟེ་བ་སེམས་
ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་དང་། གང་ཏུ་སྟེ་བ་སྣོད་གྱི་འཇིག་རྟེན་ནོ།

[གཅིག] གང་སྟེ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན།

དང་པོ་ལ་གསུམ། དབྱེ་བ། ཆས་གྱི་བྱུང་པར། རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།

[གཅིག] ཁམས་གསུམ་ཏུ་དབྱེ་བ།

དང་པོ་ནི། ཁམས་གསུམ་པ་ཡི་ཉོན་མོངས་ཅན། །ཞེས་སྒྲགས་གྱིས་ཁམས་
གསུམ་གྱི་སྒྲིན་ས་སེམས་སེམས་བྱུང་སྒྲགས་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་ན། ཁམས་གསུམ་པོ་དེ་
གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདྲོད་པ་དང་། གཟུགས་དང་། གཟུགས་མེད་གྱི་ཁམས་སོ། །དེ་ལ་
འདྲོད་པའི་ཁམས་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་གྱིས་བྲིད་པའམ་
དགའ་བར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དཔྱལ་བ་སྟེ། ན་ར་ཀ་ཞེས། ར་ཀ་དགའ་བ་དང་། ན་
དགག་ཆོག་ཡིན་པས་སོ། །ཟས་སྒྲིམ་ཡིད་ལ་བཏགས་པའམ་དེར་སོང་བ་རྣམས་ཕྱིར་
མི་སྒྲིག་པས་ན་ཡི་དུགས་དང་། ཏུད་དེ་འགྲོ་བས་ཏུད་འགྲོ་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་
རྣམས་ཡིད་གྱི་བྱ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་ཡིད་ཤས་ཆེ་བས་ན་མི་རྣམས་དང་ནི། དེ་བ་ཞེས་་་་
ཅེ་བའམ་བདེ་བ་ལ་འཇུག་པས་བདེ་བར་རྩལ་པས་ན་ལྟ། དབྱེ་ན་རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་
དང་། ལུས་ཅུ་ཙ་གསུམ་དང་། འཐབ་བྲལ་དང་། དགའ་ལྡན་དང་། འཕྲུལ་དགའ་
དང་། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་དེ་དུག་དག་འདྲོད་པའི་ཁམས་ཡིན་ནོ། །དེ་རྣམས་
རྒྱས་པར་དབྱེ་ན་དཔྱལ་བ་ལ་ཆ་དཔྱལ་བརྒྱད་དང་མི་ལ་སྤྱིང་བཞིར་དབྱེ་བ་ལས་ནི་

འདྲ་པའི་ཁམས་དེ་ཉི་ཤུར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གང་དུལ་དང་ཉི་འཁོར་བ་རྣམས་ནི་
 ཚ་དུལ་གྱི་འཁོར་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མ་བགྲངས་སོ། །ལྷ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །
 དུལ་བ་སོགས་གནས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ནི་འདྲ་པའི་ཁམས་ཡིན་ཏེ། མི་དགེ་
 བ་ཡིན་པའི་ཉོན་མོངས་རྒྱས་སུ་བྱང་བའི་ཁམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞུགས་ཁམས་གང་
 ཞེན། འདྲ་པ་ལས་ཡོན་ཏན་དང་གནས་སོགས་ཀྱི་བྱད་པར་འཕགས་པས་ན་གོང་
 མ་སྟེ་དེའི་གནས་དག་བརྩ་བརྩན་པོ་ནི་གཞུགས་ཀྱི་ཁམས་ཡིན་ཏེ། འདྲ་པ་ལས་
 འདས་ཤིང་རང་སའི་ཉོན་མོངས་རྒྱས་བྱང་གང་ཞིག །གཞུགས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་
 ཁམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གཞུགས་ཁམས་བསམ་གཏན་བཞིས་བསྐྱེད་ན་བརྩ་
 བརྩན་ཏུ་རི་ལྟར་འགྱུར་ཞེན། གཞུགས་ཁམས་དེར་སྟེ་བའི་རྒྱ་ས་སའི་བསམ་གཏན་
 བཞི་ལས་དང་པོ་གསུམ་ལ་རྒྱ་སྟོམས་འབྱུག་གི་བསམ་གཏན་རྒྱུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་.....
 གསུམ་གསུམ་གོམས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་འབྲས་བུ་སྟེ་བའི་བསམ་གཏན་གྱི་གནས་སམ་
 ས་ནི་ཚངས་རིས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཚངས་རིས་པ་དང་། ཚངས་པའི་
 མཐུན་ན་འདྲན་དང་། ཚངས་ཆེན་ཏེ་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་། འདྲ་རྒྱུང་དང་།
 འདྲ་ཆེན་དང་། འདྲ་གསལ་ཏེ་བསམ་གཏན་གཉིས་པའོ། །བདེ་རྒྱུང་དང་། ཚད་མེད་
 བདེ་དང་། བདེ་རྒྱས་ཏེ་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་གསུམ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 བསམ་གཏན་བཞི་པ་ནི་རྒྱ་བྲག་བཅས་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་རྒྱུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་
 དང་། དེ་ཉིད་བྲག་མེད་སྟེལ་མ་རྒྱུང་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོ་དང་། ཤིན་ཏུ་ཆེན་
 པོ་དང་། ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་བརྒྱུད་གོམས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་འབྲས་བུ་སྟེ་བའི་
 གནས་སམ་ས་ནི་བརྒྱུད་པ་ཡིན་ཏེ། ཐུན་མེད་དང་། བསྐྱེད་ནམས་སྟེས་དང་། འབྲས་
 བུ་ཆེ་བ་དང་། མི་ཆེ་བ་དང་། མི་གདུང་བ་དང་། བྱ་ལྟོ་ལྟོ་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་མཐོང་
 བ་དང་། འོག་མིན་ཞེས་བྱ་བའི་འཕགས་པའི་གནས་ལྟ་བུ་སྟེ་བརྒྱུད་པོ་རྣམས་ཡིན་པའི་

བྱིར། གཞུགས་མེད་པའི་ཁམས་གང་ཡིན་ཞེ་ན། གཞུགས་མེད་པའི་ཁམས་ན་ནི་
 སྒར་བཤད་པ་ལྟར་གནས་གཞན་ལོགས་པ་མེད་དེ། གཞུགས་མེད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་
 ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་གང་ཟག་དེ། གང་དུ་ཤི་འཕོས་པ་དེར་གཞུགས་མེད་ཀྱི་མིང་
 བཞིའི་ཕུང་པོ་བྱལ་ནས་གཞུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བའི་བྱིར། འོན་ཀྱང་རྩ་རྩྭ་མས་འབྱུག་
 བཟང་རན་དུ་བསྐྱེམས་པ་མི་འདྲ་བར་སྐྱེ་བའི་བྱེ་བྲག་ལས་ནི་ནམ་མཁའ་མཐའ་.....
 ཡས་དང་། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་
 ཤེས་མེད་མེན་ཏེ་རྣམ་པ་བཞིར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། གཞུགས་གཏན་ནས་མེད་
 ན་སེམས་གང་ལ་བརྟེན་ཞེ་ན། གཞུགས་མེད་པའི་ཁམས་དེར་ནི་རིས་མཐུན་པ་སྐལ་
 མཉམ་དང་། སློག་གི་དབང་པོ་ལ་ཡང་སེམས་ཀྱི་རྒྱད་ནི་བརྟེན་པར་འདོད་པ་ཡིན་
 ལ། ཡང་ཞེས་པས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་། མི་ལྟན་པ་དང་། ཐོབ་པ་དང་། སྐྱེ་བ་སོགས་
 ལའང་བརྟེན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཁམས་འག་མ་གཉིས་སུ་གཞུགས་ལ་མ་རྟོས་
 པར་སེམས་དེ་རིས་དང་སློག་ལ་མི་བརྟེན་ནམ་ཞེ་ན། མི་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། གཞུགས་
 ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་མ་བྲལ་བས་སྟོབས་རྒྱུད་བའི་བྱིར། གཞུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་ནི་
 གཞུགས་ལ་མི་རྟོས་ཏེ། ཉིང་རེ་འཛིན་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་གཞུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་བྲལ་
 བས་སྟོབས་དང་ལྟན་པའི་བྱིར།

(གཉིས) འགྲོ་བ་ལྟར་དབྱེ་བ།

གཉིས་པ་འགྲོ་བ་ལྟར་དབྱེ་བ་ནི། འགྲོ་བ་ལྟར་གང་ཞེ་ན། ཁམས་གསུམ་པོ་བཤད་
 པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དཔུལ་བ་དང་། སོགས་པས་བསྐྱས་པ་ཡི་དྲགས་དང་། དུང་
 འགྲོ་དང་། ལྟ་དང་། མི་སྟེ་འགྲོ་བ་ལྟ་ཡིན་པར་སྲིད་པ་གསུམ་བཞུན་པའི་མདོ་ལས་
 རང་རང་གི་མིང་གིས་བསྟན་ནོ། །འོ་ན། འགྲོ་བ་ལྟ་པོའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་ཞེ་ན།
 འགྲོ་བ་ལྟ་པོ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་བསྐྱབས་པ་དང་.....

མི་དགེ་བའང་མིན་ལ། ལུང་རུ་བསྟན་པ་དགེ་བའང་མིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་
 ཅན་དང་དགེ་བ་ཡིན་ན། འཕགས་པ་དང་དགེ་ཙམ་ཆད་པ་རྣམས་འགྲོ་བས་མ་བསྐྱས་
 པར་འབྱར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མ་བསྐྱབས་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ནོ། །འགྲོ་བ་དེ་དག་
སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཡང་། བར་སྲིད་ནི་མིན་ཏེ། མདོ་ལས་འགྲོ་བ་ལྔ་ལས་
 བར་སྲིད་ཐ་དད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགྲོ་བ་ལྔར་ངེས་ན། ལྷ་མ་ཡིན་དེ་འགྲོ་
 བ་གང་གི་ནང་རུ་གཏོགས་ཤེ་ན། སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ལྟར་ན་ལྷ་འི་
 ནང་རུ་གཏོགས་ཏེ། ལྷ་ལ་ལྷས་ཡོངས་སྤྱད་འགྲན་སྟོགས་པ་དང་། ལྷ་འི་གཉེན་ཟླ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ལྷ་འི་ཆོས་ལས་ཉམས་པས་ལྷ་མ་ཡིན་ཞེས་དམན་པ་ལ་དགག་སྒྲ་
 སྒྱར་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོ། །

(གཉིས) ཆོས་ཀྱི་བྱུང་པར་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་བྱུང་པར་ལ་བཞི། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་གནས་པ་བརྟན། སེམས་ཅན་
 ཀྱི་གནས་དགུ། རྣམ་ཤེས་གནས་པ་བཞི། བརྟན་དང་བཞིའི་བསྐྱ་བ་དབྱད་པའོ།

(གཅིག) རྣམ་ཤེས་ཀྱི་གནས་པ་བརྟན།

དང་པོ་ནི། ཡང་མདོ་ལས། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་གནས་པ་བརྟན་དང་། སེམས་ཀྱི་གནས་
 དགུ་སོགས་འདི་ལྟར། སེམས་ཅན་གཟུགས་ཅན་ལྷས་ཐ་དད་ཅིང་འདུ་ཤེས་ཐ་དད་
 པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་ཏེ། མི་རྣམས་དང་ལྷ་ཁ་ཅིག་གོ། །འདི་ནི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་གནས་པ་དང་པོ་འོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན།
 དེ་ལ་ལྷས་དང་འདུ་ཤེས་གཉིས་ཐ་དད་པའི་སེམས་ཅན་ནི་མི་རྣམས་དང་འདྲོད་.....
 པའི་ལྷ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། ལྷས་ཀྱང་ཁ་དོག་དང་། དབྱིབས་དང་། རྟགས་ཐ་དད་པའི་
 ཕྱིར་དང་། འདུ་ཤེས་ཀྱང་བདེ་སྐྱབས་བཏང་སྟོམས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། ལྷས་ཐ་དད་
ཅིང་འདུ་ཤེས་གཅིག་པ་ནི་ཆོངས་ངོས་ཀྱི་ལྷ་གསར་སྐྱེས་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་ཆོངས་

ཆེན་ལས་ལུས་དང་། ཁ་དྲིག་དང་། སྤྲེལ་བ་དང་། གོས་སྒྲིག་སྤྲེལ་བ་ལེ་ཕྱིར་དང་། འདུ་
 ཤེས་ནི་ཚངས་པ་ཆེན་པོས་འདི་དག་ནི་བདག་གི་འདོད་པ་ལས་བྱུང་ངོ་སྤྲེལ་ལ།
 འཁོར་གསར་སྤྲེལ་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་བདག་ཅག་ནི་ཚངས་པ་ཆེན་པོའི་འདོད་པ་ལས་
 བྱུང་ངོ་སྤྲེལ་ཏུ་སེམས་པས་འདུ་ཤེས་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ལུས་ཐ་དད་ཅིང་འདུ་ཤེས་
 གཅིག་པ་ལས་བསྐྱེད་པ་ལུས་གཅིག་ཅིང་འདུ་ཤེས་ཐ་དད་པ་ནི་བསམ་གཏན་གཉིས་
 པའི་ལྟ་རྒྱུ་ལྟེ། ལུས་ནི་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏུ་གཅིག་པ་དང་། ཁ་དྲིག་དང་།
 རྟགས། དབྱིབས་ཀྱང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་དང་། འདུ་ཤེས་ནི་དངོས་གཞིའི་ཡིད་བདེས་སྤྲེལ་
 བ་ཉེར་བསྐྱེད་ཀྱི་བཏང་སྤྲེལ་མཛོན་ཏུ་བྱེད་ལ། ཉེར་བསྐྱེད་ཀྱི་བཏང་སྤྲེལ་ཀྱིས་
 སྤྲེལ་དངོས་གཞིའི་ཡིད་བདེ་མཛོན་ཏུ་བྱེད་པས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། ལུས་དང་འདུ་
 ཤེས་གཉིས་ཀ་གཅིག་པ་ནི་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་ལྟ་རྒྱུ་ལྟེ། ལུས་ནི་ཁ་དྲིག་
 སྒྲིགས་འདྲ་བའི་ཕྱིར་དང་། འདུ་ཤེས་ནི་སེམས་བདེ་བར་འདྲ་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་ཏུ་
 གཞུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཁམས་དང་པོ་གསུམ་པོ་དག་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་གནས་པ་
 ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། སེམས་ཅན་གཞུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་གང་དག་སྒྲིགས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ནི་རྣམ་ཤེས་གནས་པ་བརྟན་པོ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་རྣམ་
 ཤེས་གནས་པ་ཞེས་བྱ་ན། དེ་དག་ཏུ་རྣམ་ཤེས་སྤེད་པའི་རྒྱལ་གྱིས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་
 བཏོ། །སེམས་ཀྱི་གནས་པ་གཞན་དག་ཀྱང་ཡོད་བཞིན་ཏུ་ཅིའི་ཕྱིར་དེ་དག་ཁོ་ན་
 གནས་པར་བསྟན་ཞེ་ན། སྤྲེལ་སྤྲེལ་པ་དེ་དག་གི་ལྷག་མ་ངན་སོང་གསུམ་དང་།
 བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་། སྤྲིད་ཅེ་བ་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར། གང་གིས་ཤེ་ན།
 ངན་སོང་བ་རྣམས་ནི་སྤྲེལ་བསྤེལ་གྱིས་འཛོམས། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་འདུ་ཤེས་
 མེད་པ་བ་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྤྲེལ་བ་འདུག་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱིས་འཛོམས། སྤྲིད་ཅེ་བ་

འགྲོག་པའི་སྒྲུལ་འཇུག་གིས་འཛམ་ས་པའི་ཕྱིར།

(གཉིས) སེམས་ཅན་གྱི་གནས་དག།

གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་གནས་དག་བཤད་པ་དེ་དག་གང་ཞིན། བཤད་མ་
ཐག་པའི་རྣམ་ཤེས་གནས་པ་བརྟན་དང་། སྲིད་པའི་ཚེ་མ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་ཀྱི་
པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ནི་གནས་དག་མདོ་ལས་བཤད་དོ། འོན་ཀྱང་།
ངན་སྨང་བ་དང་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་ལས་གཞན་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་
པ་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་སྤྱི་མི་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞིན། གཞན་ངན་སྨང་བ་བ་
དེར་མི་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ལས་ཀྱི་སྲིན་པོས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་གནས་
པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བཙོན་ར་བ་བཞིན། ཡང་ན་དེ་གཉིས་དེར་མི་འཆད་དེ།
སེམས་ཅན་གྱི་གནས་ནི་གཞན་ན་གནས་པ་རྣམས་དེར་འོང་འདོད་ལ། དེ་ན་གནས་
པ་རྣམས་གཞན་དུ་འགྲོ་མི་འདོད་པ་ཡིན་ན། གཞན་ངན་སྨང་བ་ནི་དེ་གཉིས་ཀ་ཀྱི་
མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པ་བ་ལས་གཞན་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ས་
སྒྲེ་རྣམས་ནི་འདུ་ཤེས་མེད་པ་བར་འགྲོ་འདོད། འཕགས་པ་རྣམས་གོང་མ་ཐུང་
འདས་སུ་འགྲོ་འདོད་པའི་ཕྱིར།

(གསུམ) རྣམ་ཤེས་གནས་པ་བཞི།

གསུམ་པ་ནི། རྣམ་ཤེས་གནས་པ་དག་ནི་ཡང་བཞིར་བཤད་དེ་ ངན་སྨང་ནས་
སྲིད་ཚེའི་བར་གྱི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་སྤང་པོ་བཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་། ཟག་
བཅས་ཀྱི་སྤང་པོ་ཐམས་ཅད་དེ་ཡིན་ནམ་ཞིན། རང་གི་ས་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི། ས་མི་
གཅིག་པ་དང་ཟག་མེད་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ཤེས་གནས་པའི་དོན་རྣམ་ཤེས་སྲིད་པའི་
དབང་གིས་གནས་པ་ཡིན་ན། ཟག་མེད་དང་ས་གཞན་ལ་ད་ལྟར་གནས་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར། འོན་ཀྱང་། རྣམ་ཤེས་དེ་རྣམ་ཤེས་གནས་པར་མི་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞིན། རྣམ་

ཤེས་འབའ་ཞིག་རྣམ་ཤེས་གནས་པར་མ་བཤད་དེ། འདིར་ནི་གནས་པ་དང་གནས་
པ་པོ་ཐ་དད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། རྣམ་ཤེས་དེ་གནས་པ་པོ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ། དཔེར་
ན། རྒྱལ་པོ་དེ་རང་གི་གདན་མིན་པ་བཞིན་ནོ།

(བཞི) བདུན་དང་བཞིའི་བསྐྱེད་པ་བཤད་པ།

བཞི་པ་ནི། འོ་ན། རྣམ་ཤེས་གནས་པ་བདུན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་བཞིས་མ་བསྐྱེད་པ་
སྐྱེས་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། བསྐྱེད་པ་པོ་བཞི་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན། བདུན་གྱིས་
བསྐྱེད་པ་བཞིས་མ་བསྐྱེད་པ་ནི་བདུན་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ལྟ་བུ།
བཞིས་བསྐྱེད་པ་བདུན་གྱིས་མ་བསྐྱེད་པ་ནི་བཞིའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བསམ་གཏན་.....
བཞི་པ་བ་དང་། སྤྱིད་ཅེ་བ་དང་། རན་སྤང་བའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ལྟ་བུ། གཉིས་
ཀས་མ་བསྐྱེད་པ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་། སྤྱིད་ཅེ་བ་དང་། རན་སྤང་བ་རྣམས་
ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ལྟ་བུ། གཉིས་ཀས་བསྐྱེད་པ་ནི་རྣམ་ཤེས་གནས་པ་བདུན་གྱི་
གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལས་གཞན་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་བཞི་ལྟ་བུའོ།

(གསུམ) རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

གསུམ་པ་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། དང་པོར་འཇུག་ཚུལ། བར་
དུ་གནས་ཚུལ། མཐར་འགྲོ་ཚུལ་ལོ།

(གཅིག) དང་པོར་འཇུག་ཚུལ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། གང་དུ་འཇུག་པའི་སྒྲིབ་ནས། གང་གིས་འཇུག་པའི་བར་
སྤྱིད་དོ།

(གཅིག) གང་དུ་འཇུག་པའི་སྒྲིབ་གནས།

དང་པོ་ནི། ཁམས་གསུམ་དུ་སེམས་ཅན་སྒྲིབ་པའི་གནས་དུ་ཞེ་ན། ཁམས་གསུམ་
པོ་དེར་ནི་སྒྲིབ་པ་ལས་སྒྲིབ་དང་། སྐྱེས་པ་མངལ་ནས་སྒྲིབ་དང་། རྣྱེད་གཤེར་ལས་

རྒྱུ་བ་དང་། རྒྱུ་བ་ཏེ་རྒྱུ་བ་ཉི་མམ་ཅན་གྱི་རྒྱུ་གནས་བཞི་དག་ཏུ་ཡོད་དོ། །འོ་ན།
 འགྲོ་བ་གང་ལ་རྒྱུ་གནས་ཏུ་ཡོད་ཅེ་ན། མི་ལ་རྒྱུ་གནས་ནམ་པ་བཞི་ག་ཡོད་དེ། རྒྱུ་
 རྒྱུ་ལྟེ་བསྐལ་པ་དང་པོའི་མི་ལྟ་བུ། རྒྱུ་གཤེར་རྒྱུ་ལྟེ་བ་ལས་ལྷ་ལྟ་བུ།
 རྒྱུ་ལྟེ་བ་ལྷ་ཆག་པའི་ཆོང་པ་ཁྱུང་ཁྱུང་མོ་དང་ལྷན་ཅིག་འགྲོགས་པ་ལ་བརྟེན་.....
 བས་གནས་བརྟན་བླག་དང་། ཉེ་བའི་བླག་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་དང་། མངལ་རྒྱུ་ལྟེ་བ་
 ལྟེ་བ་ལྷ་ལྟེ་བ་ལྷ་ཆེ་བའོ། །དུད་འགྲོ་ལ་རྒྱུ་གནས་ནམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ། བས་མཁའ་ལྷིང་
 རྒྱུ་གནས་བཞི་པས་སྒྱུ་རྒྱུ་གནས་བཞི་ག་བཟའ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དཔུལ་བ་པ་...
 བས་པ་དང་། ལྷ་བས་པ་དང་། སྤྱིད་པ་བར་མ་རྒྱུ་ལྟེ་བ་ཡིན་ཏེ། ལས་ཆེས་
 རྒྱུ་བས་པ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། ཡི་དུགས་པལ་ཆེར་རྒྱུ་རྒྱུ་ཡིན་ལ། མངལ་ནས་རྒྱུ་...
 བའང་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཡི་དུགས་མོ་ཞིག་གིས་བཙུན་པ་མོ་གལ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོ་ལ།
 བདག་གིས་མཆན་མོ་བྱ་ལྟ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིན་པར་བྱ་ལྟ་ནམས། །བསྐྱེད་ནས་དེ་
 དག་ཟེ་མོད་ཀྱི། །འོ་ན་ཁྱེད་བདག་ནི་ཆོམ་པ་མེད། །ཅེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། །འོ་ན། རྒྱུ་
 གནས་དེ་ནམས་ལས་གང་བཟང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱུ་རྒྱུས། རྒྱུ་གཤེར་རྒྱུས། མངལ་
 རྒྱུས། རྒྱུ་རྒྱུས་ནམས་ལས་ཐུ་མ་ཐུ་མ་བཟང་ཏེ། རིམ་པ་བཞིན་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་
 ལ་མི་གཞོན་པར་རྒྱུ་བ་དང་། གཞན་ལ་མི་གཞོན་པ་དང་། རང་གིས་སྐྱབ་བསྐལ་ལན་
 གཅིག་མུང་བ་དང་། སྐྱབ་བསྐལ་ལན་གཉིས་མུང་ནས་རྒྱུ་བའི་ཕྱིར།

(གཉིས) གང་གིས་འཇུག་པའི་བར་ཕྱིད།

གཉིས་པ་གང་གིས་འཇུག་པའི་བར་སྤྱིད་ལ་ལྟ། རོ་བོ་དང་། སྐབ་ཕྱེད། ཤ་
 རྒྱུ་གས། ཆོས་ཀྱི་བྱུང་པར། རྒྱུ་གནས་སུ་འཇུག་ཚུལ་ལོ།

(གཅིག) རོ་བོ།

དང་པོ་ནི། སྤྱིད་པ་བར་མ་རྒྱུ་ལྟེ་བ་ཞེས་བཤད་ན། དེའི་རོ་བོ་གང་ཞེ་ན།

ལུང་པོའི་རྒྱན་འདིར་གང་འཆི་བའི་སྲིད་པ་དང་སྟེ་བའི་སྲིད་པའི་བར་ཏུ་འབྱུང་.....
བའོ། །འོ་ན། དེ་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། སྲིད་པ་བར་མ་དེ་བྱུང་བ་
མིན་ཏེ། དེ་བཟོད་པའི་ཡུལ་ཏུ་མ་ཐུན་པའི་ཐུར།

《གཉིས་》 ལྷུང་བྱེད།

གཉིས་པ་ལྷུང་བྱེད་ལ་གཉིས། རིགས་པ་དང་། ལུང་གི་ལྷུང་བྱེད་དོ།

《གཅིག་》 རིགས་པའི་ལྷུང་བྱེད།

དང་པོ་ནི། སལ་ཆེན་ཐེ་པ་ན་རེ། བར་སྲིད་མེད་དེ། སྟེ་སྲིད་དེ་འཆི་སྲིད་ཆད་
ཅམ་ལས་བྱུང་བའི་ཐུར་ཞེ་ན། སྟེ་སྲིད་ཆོས་ཅན། འཆི་བའི་སྲིད་པ་བར་མ་ཆད་ཅམ་
ལས་བྱུང་བ་མིན་ཏེ། ས་པོན་ལས་རྒྱ་གྲ་དང་། དེ་ལས་སྤོང་བྱ་སྟགས་བར་མ་ཆད་
བར་འབྱུང་བ་འབྱུ་ཡི་རྒྱན་དང་རྒྱན་གྱིས་འཇུག་པར་ཆོས་མཐུན་པའི་ཐུར། ཁོ་ན་...
རེ། མ་ཁྲབ་ཉེ། མེ་ཁོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་དེ་བྱད་བཞིན་གྱི་རྒྱན་
ཡིན་ཡང་བྱད་བཞིན་ལས་ཆད་ཅིང་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མེ་
ཁོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་བྱད་བཞིན་གྱི་རྒྱན་ཡིན་པ་དེ། སྟེ་སྲིད་
འཆི་སྲིད་གྱི་རྒྱན་ཡིན་ཡང་། དེ་ལས་ཆད་ཅིང་འཇུག་པའི་དཔེ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། མེ་ཁོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་དེ་བཞིན་གྱི་རོ་པོར་མ་གྲུབ་པའི་
ཐུར་དེས་ན་དཔེ་མ་ཡིན། གོ་ས་གཅིག་ན་ལྟན་ཅིག་ཏུ་གཟུགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་...
རྣམས་ཐ་དད་པ་གཉིས་མེད་པའི་ཐུར། ཡང་གོང་གི་དམ་བཅའ་དེར་ཐལ། མེ་ཁོང་
ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་བྱད་བཞིན་གྱི་རྒྱན་ཡིན་པ་དང་སྟེ་སྲིད་འཆི་...
སྲིད་གྱི་རྒྱན་ཡིན་པ་གཉིས་མི་འདྲ་བའི་ཐུར་ཏེ། གཟུགས་བརྟན་དེ་བྱད་བཞིན་གྱི་
རྒྱན་མིན་པའི་ཐུར་དང་། དེའི་གཟུགས་བརྟན་དེ་བྱད་དང་མེ་ཁོང་གཡའ་དག་པའི་
རྒྱུའི་གཙུག་པོ་གཉིས་ལས་བྱུང་ལ། སྟེ་སྲིད་དེ་འཆི་སྲིད་ལས་བྱུང་གི་ །རྒྱུའི་གཙུག་པོ་

གཉིས་ལས་བྱང་བ་མ་ཡིན་ཟེར།

༤། གཉིས་ བྱང་གི་སྒྲུབ་བྱེད།

གཉིས་པ་ལྷང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་ནི། བར་སྲིད་ཡོད་དེ། བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་མགྱར་
ནས་སྲིད་པ་བརྟན་བརྟན་པའི་མདོ་ལས། སྲིད་པ་ནི་བརྟན་ཏེ། དཔུལ་བའི་སྲིད་པ་
དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཟེར། ཡང་བར་སྲིད་ཡོད་དེ། མདོ་ལས། གནས་
གསུམ་མདོན་རྩ་ཟུར་ན་མའི་མངལ་རྩ་བུ་འཆགས་པར་འཁྱར་ཏེ། མ་རྩངས་ཤིང་ཟླ་
མཚན་དང་ལྷན་པ་དང་། ས་མ་ཆགས་ཤིང་འཕྱད་པ་དང་། དི་ཟ་ཉེ་བར་གནས་པར་
ཟུར་ནསོ། ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཞིག དི་ཟ་དེ་བར་སྲིད་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་
ཟེར་རོ། །ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་དེ། བྱང་པ་ཞིག་པ་ཉེ་བར་གནས་པར་ཟུར་ནསོ། །
ཞེས་གདོན་པའི་ཟེར་ཞེ་ན། མ་གྲུབ་ཉེ། ཉ་ལེན་གྱི་བུའི་མདོ་ལས། ཁྱོད་ཀྱི་དི་ཟ་ཉེ་
བར་གནས་པར་ཟུར་པ་དེ། རྒྱལ་རིགས་ཤིག་གམ། ཞེས་སོགས་གསུངས་ལ། བྱང་པ་
ཞིག་པ་དེ་དག་རྩ་མི་རྩང་བའི་ཟེར། ཡང་བར་སྲིད་ཡོད་དེ། ཟུར་མི་འོང་དེ་ལ་བར་
དོར་འདའ་བ་སོགས་ལྷར་གསུངས་པའི་ཟེར། དེ་ནི་ལྷའི་རིགས་ཤིག་ལ་དགོངས་ས་
ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། དེ་ལྷ་ན་སྟེ་ལ་ནས་འདའ་བ་ལ་སོགས་པ་འང་ལྷའི་རིགས་སུ་ཐལ་
བའི་ཟེར། ཡང་བར་སྲིད་གྲུབ་ཉེ། ཟུས་བུ་དམ་པའི་འགྲོ་བ་བརྟན་བརྟན་པའི་མདོ་
ལས་ཀྱང་བར་དོར་འདའ་བ་དེ་ལ་ཟུར་བར་འདའ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གསུངས་
པའི་ཟེར་ན་བར་དོར་ཡོད་པར་གྲུབ་སོ།

༥། གསུམ་ ཤ་ཚྭ་གས།

གསུམ་པ་ཤ་ཚྭ་གས་ནི། འོ་ན། དེའི་ཤ་ཚྭ་གས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བར་སྲིད་དེ་ནི་
འབྱང་བར་འཁྱར་བའི་སྲོན་རྩས་ཀྱི་སྲིད་པ་དང་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་ས་གཅིག་ལས་
སྟེས་པའི་ཟེར་སྲོན་རྩས་ཀྱི་སྲིད་པ་འབྱང་བར་འཁྱར་བའི་ཤ་ཚྭ་གས་དང་བྱད་ཅན་

དང་འབྱུང་བ་ནི་མི་ཤེས་པ་དང་། གཞན་དག་ནི་འཇུག་པ་མ་ཟད་གནས་པ་ཡང་མ་
 ཤེས་ལ། འབྱུང་བ་ནི་མི་ཤེས་པ་དང་། ཡང་གཞན་དག་ནི་འཇུག་གནས་ཤེས་པ་མ་
 ཟད་འབྱུང་བའང་ཤེས་པ་དང་། ཡང་སྤྲ་མ་གསུམ་ལས་གཞན་དག་ནི་འཇུག་གནས་
 འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲིངས་པ་དག་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྲིང་ལས་
 སྒྲིངས་པ་ནི་རང་རྒྱལ་ཏུ་འབྱུང་ཡང་རྟག་ཏུ་སྒྲིངས་པ་ཁོ་ན་འོ། །འདི་ནི་ཆོགས་སྤྱད་
 དང་། སྤྲ་སྒྲིངས་པ་ནི་བསེ་བྱ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་འགལ་བ་མེད་དོ། །མཚན་གཞི་ནི་ཉེ་
 བའི་བྲག་སྐགས་སོ། །འོ་ན། ཤེས་བཞིན་ཏུ་འཇུག་པ་སྐགས་གང་ཡིན་ཞེ་ན། མངལ་
 ཏུ་འཇུག་པ་གསུམ་པོ་དག་ཤི། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་རྒྱལ་དང་། རང་བྱུང་རང་རྒྱལ་
 དང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གཉིས་ནི་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བསྐྱར་
 ནི་ལས་བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ནི་བསྐྱལ་པ་བརྒྱར་
 ཆོགས་བསགས་ཤིང་དངོས་པོ་དྲུག་ལ་མཁས་པས་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་དང་།
 སངས་རྒྱས་ནི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་གཉིས་ཀ་བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་
 གསུམ་ལ་བསགས་པས་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ན་གོ་རིམ་བཞིན་ཏུ་སྐྱར་རོ།

(གཉིས) བར་ཏུ་གནས་ཚུལ།

གཉིས་པ་བར་ཏུ་གནས་ཚུལ་ལ་གཉིས། གང་གནས་པ་སེམས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་
 དང་། གང་གིས་གནས་པ་ཟས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལོ།

(གཅིག) གང་གནས་པ་སེམས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ།

དང་པོ་ལ་གསུམ། བསྟན། བཤད། བསྟུ་བའོ།

(གཅིག) མདོར་བསྟན་པ།

དང་པོ་ནི། ཕྱི་རིམ་པ་ན་རེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་ཐལ། སྤྱི་བ་སྤྲ་མ་ནས་
 འདིར་འོང་བ་དང་། འདི་ནས་ཕྱིར་མར་འགྲོ་བའི་བར་སྤྱིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་

ལྟར་ཡིན་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དེ། རྟགས་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་གང་
 ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། སྤང་པོ་ལྷ་མ་དོར་ནས་ཕྱི་མ་ལེན་པར་བྱེད་པ་པོ་
 མ་གྲུབ་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་གྲུབ་ཤི། སྤང་པོའི་
 རྒྱན་ཅམ་ཉིད་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྤང་པོ་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པས་རྒྱན་
 གྱིས་འཇུག་པར་མི་འཇུར་རྟེ་ཞེ་ན། རྒྱན་མེད་དེ། རྒྱེ་བ་ལྷ་མའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་
 ལས་གྱིས་མངོན་པར་འདུས་བྱས་པའི་སྲིད་པ་བར་མའི་སྤང་པོའི་རྒྱན་གྱིས་ན་རྒྱེ་.....
 པའི་གནས་མངལ་དུ་འགྲོ་ཤི། དཔེར་ན། མར་མེ་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ཡང་རྒྱན་གྱིས་
 ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་བཞིན། བར་སྲིད་ལས་རྒྱེ་སྲིད་སོགས་ཀྱི་རྒྱན་ཇི་ལྟར་འབྱུང་...
 ཞེ་ན། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་ཇི་ལྟར་འཕངས་པ་བཞིན་དུ་རྩར་རྩར་པོ་སོགས་
 མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ལྡང་དང་། དེ་ལས་རྒྱེ་མཆེད་དུག་དོད་པ་དང་། མངལ་ནས་
 སྤང་ཤི་བྱིས་པ་སོགས་བཅས་པའི་གནས་སྐབས་ལྡའི་རིམ་གྱིས་སྤང་པོ་ལྡའི་རྒྱན་རྒྱེ་...
 པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྒྱེས་ནས་ཉོན་མོངས་པས་ལས་གསོག་ཅིང་། ཡང་འཆི་སྲིད་དང་
 ཆེ་འདིར་བསགས་པའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ནམས་གྱིས་འཇིག་རྟེན་པ་རྩལ་གྱི་.....
 བར་སྲིད་དང་། དེ་ནས་ཡང་དེའི་རྒྱེ་བའི་སྲིད་པ་དག་དུ་འགྲོ་ལ། དེ་ནས་ཀྱང་འཆི་
 འཕོ་དང་། རྒྱེ་བར་གཞོལ་བར་ཐུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྲིད་པ་བཞིའི་འཁོར་ལོ་འཁོར་
 བ་ལ་ནི་ཐོག་མ་དང་ཐམས་ཅད་མེད་པ་ཡིན་ནོ།།

༼གཉིས༽ རྒྱས་པར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། གནས་སྐབས་པའི་རྟེན་འབྲེལ། སྐབས་
 ལྷ་བབ་པའི་རོ་བོ། ཡན་ལག་གསུམ་དཔེ་དང་སྒྱུར་བའོ།།

༼གཅིག༽ གནས་སྐབས་པའི་རྟེན་འབྲེལ།

དང་པོ་ལ་བཞི། རང་བཞིན། བསྐྱེད་བྱུང་པ། གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན།

འབྱུང་བྱུང་གི་བྱུང་པར་རོ།

༡ རང་བཞིན།

དང་པོ་ལ་གསུམ། དབྱེ་བ། སྔ་སྔོན་མཚན་ཉིད། དེ་དག་གི་ངེས་པའོ།

(༡) དབྱེ་བ།

དང་པོ་ནི། དེ་ལྟ་སྤང་པའི་རྒྱན་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་དང་། ད་ལྟ་བ་དང་། བྱི་མའི་བདག་
ཉིད་ཀྱིས་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མ་རིག་པ་ནས་ཆ་ཤིའི་བར་རྟེན་.....
ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་བར་ཕུག་གཉིས་སུ་འབྱུར་རོ། | ཅིའི་བྱིར་རྟེན་
འབྲེལ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། སྤྱི་ཐུག་སྤྱད་སྤྱད་ཞེས། སྤྱི་སྤྱད་པ་དང་། བྱིངས་ཡི་ཉི་
འགྲོ་བ་ཡིན་ཡང་སྤྱི་དང་འབྲེལ་བ་ན་སྤྱད་ནས་དང་སྤྱད་ཅིང་ལ་འཇུག་བྱིངས་སྤྱ་
ད་ཉི་བསྐྱར་ས་སུ་བྱ་གོང་བྱ་ཡོད་པས་ན་འབྱུང་བ་ལ་འཇུག་པའི་བྱིར་རྒྱ་རྟེན་དང་.....
འབྲས་བུ་སྤྱད་ནས་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བས་ན་དེ་སྤྱད་ཅེས་བྱའོ། | ཡན་ལག་བར་ཕུག་
གཉིས་གང་ཞེ་ན། མ་རིག་པ་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། མིང་
གཟུགས། སྐྱེ་མཆེད་བྱུག་དང་། དེག་པ་དང་། ཆོར་བ་དང་། སྤྱིད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་།
ཆ་ཤིའོ། | དེ་བརྒྱུག་གཉིས་ལ་ཆ་གསུམ་ཡོད་དེ། སྔ་མ་གྱི་མཐའ་ལ་མ་རིག་པ་དང་འདུ་
བྱེད་གཉིས་དང་། བྱི་མའི་མཐའ་ལ་སྐྱེ་བ་དང་ཆ་ཤི་གཉིས་དང་། བར་བྱ་རྣམ་.....
ཤེས་ནས་སྤྱིད་པའི་བར་བརྒྱད་ཡོད་པའི་བྱིར། འོ་ན། དེ་དག་གང་ཟག་གང་ལ་ལྡན་
ཞེ་ན། མངལ་སྐྱེས་ཆོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་ལྡན་པ་ཡིན་གྱི། སྐྱེ་གནས་གཞན་དང་
བར་མ་དྲོར་འཆིབ་པ་ལ་མིན་ནོ།

(༢) སྔ་སྔོན་མཚན་ཉིད།

གཉིས་པ་སྔ་སྔོན་མཚན་ཉིད་ནི། ཡན་ལག་བར་ཕུག་གཉིས་ཞེས་བཤད་ན། དེ་དག་
གི་ངོ་བོ་གང་ཞེ་ན། མ་རིག་པ་ནི་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་རྟེན་མོངས་པ་མངོན་པར་སྤྱད་པའི་

གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤང་པ་ལྟ་ཉེན་མོངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདྲ་བྱེད་དག་ནི་སྐྱེ་བ་སྟོན་...
 མ་དག་སོགས་ལས་གསུམ་སྟོན་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤང་པ་ལྟ་ཉེན་ལས་སོ། །རྣམ་ཤེས་
 ནི་སྐྱེ་བ་འདིར་མའི་མངལ་དུ་ཉིང་མཆོམས་སྟོན་པའི་སྐད་ཅིག་གི་སྤང་པ་ཡིན་ནོ། །
 མིང་དང་གཞུགས་ནི་ཉིང་མཆོམས་སྟོན་པའི་སྐད་ཅིག་མ་དེ་པན་ཆད་ནས་བཟུང་ཉི་
 སྐྱེ་མཆེད་དུག་དོད་ཚུན་ཆད་ཀྱི་སྤང་པ་ལྟོ། །དེ་ལ་མིང་ནི་ཆོར་འདུ། འདྲ་བྱེད།
 ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། མིང་ལྟར་སོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞུགས་ནི་མེར་མེར་པ་
 སོགས་སོ། །སྐྱེ་མཆེད་དུག་པོ་དེ་ནི་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་ནས་ཡུལ་ལ་
 ཡོངས་སྟོན་པ་ཚུན་ཆད་དོ། །རེག་པ་ནི་གསུམ་འདུས་ནས་ཡུལ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་
 ནས་བཟུང་ཉི་བདེ་བ་དང་། རྒྱག་བསྐལ་དང་། ལ་སོགས་པ་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་རྒྱ་...
 ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་། མི་འོང་། བར་མ་སྒྲུང་དོར་ཤེས་རྒྱས་པ་ཚུན་ཆད་དོ། །ཆོར་བ་ནི་
 ཆོར་བ་གསུམ་ཀྱི་རྒྱ་སྒྲུང་དོར་རྒྱས་པ་ནས་བཟུང་འཁྲིག་པ་ལ་སྟོན་མི་རྒྱས་པ་ཚུན་...
 ཆད་དོ། །སྟེད་པ་ནི་འདོད་ཡོན་ཀྱི་ཡོངས་སྟོན་དང་འཁྲིག་པ་ལ་སྟོན་ཅིང་ཡུལ་...
 འཆོལ་བ་ལ་མ་ཞུགས་ཀྱི་བར་ཀྱི་ཆགས་པ་ཅན་ཀྱི་སྤང་པ་ལྟོ། །ཉེ་བར་ཡོན་པ་བ་
 ནི་སྟེད་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཡོངས་སྟོན་རྣམས་འཛོལ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་...
 རྒྱག་པའོ། །རྒྱག་པའི་གང་ཟག་དེ་ཡང་སྟེད་ཕྱི་མའི་བདེ་བ་དང་རྒྱག་བསྐལ་ལ་སོགས་
 པའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་ལས་དགེ་མི་དགེ་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་
 སྤང་པ་ལྟ་པོ་པོ་དེ་ནི་སྟེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་ཕྱི་མར་ཉིང་མཆོམས་སྟོན་
 བ་སྐབས་དེ་ནི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། ཆོ་འདི་དབུས་སུ་བཞག་པའི་ཕྱི་མའི་མིང་གཞུགས། སྐྱེ་
 མཆེད་དུག་ རེག་པ། ཆོར་བའི་བར་བཞི་ནི་ཆ་ཤི་ཡིན་ཏེ། བཛོ་ལས། དགེ་སྦྲོང་
 དག་མིང་དང་གཞུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆ་ཤིའི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཆོར་བའི་
 བར་དུ་འང་དེ་དང་འདྲའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་འང་སྐད་

ཅིག་མ་དང་། རྒྱན་ཆགས་པ་དང་། འབྲེལ་བ་ཅན་དང་། གནས་སྐབས་པ་དང་བཞིར་
 གསུངས་པ་ལས། འདི་ནི་གནས་སྐབས་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བར་.....
འདྲིང་པ་ཡིན་ནོ། །ཡོད་དུང་པ་འོག་ནས་མཛད། གལ་ཏེ་གནས་སྐབས་དེ་དག་
 བྱང་པོ་ལྷ་པ་ཅན་ཡིན་ན། ཅིའི་ཕྱིར་མ་རིག་པ་ལ་སྐྱེས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྐྱགས་
 ཞེ་ན། གནས་སྐབས་དེ་ན་མ་རིག་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་གཙོ་བོའི་མིང་གིས་
 ཡན་ལག་ཏུ་བསྐྱགས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔུང་ཚོགས་ཡན་ལག་བཞི་ལའང་རྒྱལ་པོ་བྱང་རོ་
 ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན། དེ་བཞིན་ཏུ་འདུ་བྱེད་སྐྱེས་ལའང་སྦྱར་རོ།།

(3) དེ་དག་གི་ངེས་པ།

གསུམ་པ་དེ་དག་གི་ངེས་པ་ནི། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཆ་གསུམ་ཏུ་
 བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྟོན་གྱི་མཐའ་དང་། ཕྱི་
མའི་མཐའ་དང་། བར་དག་ལ་བདག་སྟོན་བྱང་ངམ་མ་བྱང་། ཅི་ཞིག་ཏུ་བྱང་། ཇི་
 ལྟར་བྱང་། མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་ངམ་མི་འབྱུང་། ཅི་ཞིག་ཏུ་འབྱུང་། ཇི་ལྟར་འབྱུང་།
 ད་ལྟ་ཅི་ཞིག་ཡིན་སྟེས་པའི་སྟོངས་པ་ན་མ་པར་བསྐྱོག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

2 བསྐྱེད་བ་དཔུང་པ།

གཉིས་པ་བསྐྱེད་བ་དཔུང་པ་ནི། འོ་ན། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་བསྐྱེད་
 ཏུར་འདུས་ཤིན། བསྐྱེད་གསུམ་ཏུ་འདུས་ཏེ། རྟེན་སྟོངས་པ་དང་། ལས་དང་། གཞི་
 གསུམ་ཏུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། རྟེན་སྟོངས་པ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། མ་རིག་པ་དང་། སྲིད་
 པ་དང་། ལེན་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལས་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། འདུ་བྱེད་དང་སྲིད་
 པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞི་ནི་ལྷག་མ་བརྒྱན་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་ལས་དང་རྟེན་
 སྟོངས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་བརྒྱན་པོ་གཞི་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་འབྲས་
 བྱུང་ཡིན་ཏེ། ལས་དང་རྟེན་སྟོངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཡང་རྟེན་འབྲེལ་ནི་རྣམ་

བ་གཉིས་ཏེ། སྔན་གྱི་མཐའ་པ་དང་། བྱི་མའི་མཐའ་པའོ། །དེ་དག་རེ་རེ་ལའང་རྒྱ་
 དང་འབྲས་བུ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་ནི་སྔན་མཐའི་རྒྱ་
 དང་། རྣམ་ཤེས་ནས་ཚར་བའི་བར་ནི་སྔན་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། སྲིད་ལེན་སྲིད་
 བ་གསུམ་ནི་བྱི་མཐའི་རྒྱ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་ཆ་ཤི་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། ཉེན་
 འབྲེལ་རྒྱ་འབྲས་སུ་འབྲེལ་བ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་བཞིན་དུ་སྔན་མཐའི་རྒྱ་གཉིས་སུ་.....
 བསྐྱུས་ཤིང་འབྲས་བུ་ལྟར་བྱེ་ལ། མཐའི་རྒྱ་གསུམ་དུ་བྱེ་ཞིང་འབྲས་བུ་གཉིས་སུ་ཅིའི་
 བྱིར་བསྐྱུས་ཤི་ན། སྐྱེ་བ་སྔ་བྱི་མཐའ་གཉིས་ཀྱི་ག་རིམ་བཞིན་དུ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་
མདོར་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་གྱང་། དེ་གཉིས་ལ་དེ་ལྟར་དབྱེ་མི་ཅང་བའི་སྒྲིན་མེད་དེ།
བར་མའམ་སྐྱེ་བ་འདི་ལ་འབྲས་བུ་ལ་རྣམ་པ་ལྟར་བྱེ་བ་དང་། རྒྱ་ལ་གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་
རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་བྱི་མའི་སྐྱེ་བ་ཆ་ཤིའང་རྣམ་པ་ལྟར་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་རུས་ལ།
སྔ་མའི་མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་གྱང་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་དཔོག་པར་རུས་ཏེ། སྲིད་པ་
 མ་རིག་པ་ཡིན་པ་དང་། ཚར་བའི་བར་ནི་ཆ་ཤི་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྔ་བྱིའི་
 རྒྱ་འབྲས་མདོར་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པས་བར་མའི་འབྲས་བུ་དང་། རྒྱའང་མདོར་བསྐྱུས་
 པ་དཔོག་པར་རུས་པས་དབྱེ་བསྐྱུ་ལ་མཁས་པའི་བྱིར་དེ་ལྟར་བསྟན་གྱི། རོན་ལ་ཁྱད་
 པར་མེད་དོ།

༣ གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན།

གསུམ་པ་གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ནའང་མ་རིག་པ་ལ་རྒྱ་
 ཡོད་ཅིང་ཆ་ཤི་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་ན་ནི་ཉེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་སུ་ངེས་པར་
 མི་འབྱུར་ལ། མེད་ན་མ་རིག་པ་རྒྱ་མེད་པ་དང་། ཆ་ཤི་དོན་བྱེད་པས་སྟོང་པ་དང་།
 འཁོར་བ་ཐོག་མཐའ་ཅན་དུ་འང་འབྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་འབྱུར་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་སྲིད་
པ་ལས་ཉོན་མོངས་པ་ལེན་པ་འབྱུང་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ལེན་པ་དང་མ་རིག་.....

པ་ལས་བྱ་བ་སྟེ་ལས་སྲིད་པ་དང་འདུ་བྱེད་འབྱུང་བ་ཉིད་དོ། །ལས་དེ་གཉིས་ལས་་་་
 བྱི་གཞི་འབྱུང་སྟེ། འདུ་བྱེད་ལས་ནམ་ཤེས་དང་། སྲིད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།
 གཞི་དེ་དག་ལས་ཀྱང་གཞི་འབྱུང་སྟེ། རྣམ་ཤེས་ལས་མིང་གཞུགས་ནས་རིག་པ་ལས་
 ཚཱ་བ་འབྱུང་བའི་བར་དང་། སྐྱེ་བ་ལས་ཀྱི་ཤི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཞི་དེ་དག་ལས་
 ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ་སྟེ། ཚཱ་བ་ལས་སྲིད་པ་དང་། ཚཱ་བའི་བར་ནི་ཀྱི་ཤི་ཡིན་ལ།
 སྲིད་པ་མ་རིག་པ་ཡིན་པས་ཀྱི་ཤི་ལས་མ་རིག་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་དེ་ལྟ་བུ་
 འདི་ནི་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་པས་སྦྱོན་གཉིས་
 ཀ་ལས་སྒོལ་རྟེ། མ་རིག་པའི་རྒྱ་ནི་ཀྱི་ཤི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀྱི་ཤིའི་འབྲས་བུ་འང་
 མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྦྱོན་དང་ཕྱི་མའི་མཐའ་མེད་པར་རྟེན་ཅིང་
 འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཉིད་འཁོར་བ་ཡིན་རྟེ། འབྱུང་བྱུང་ལས།
 གསུམ་པོ་དག་ལས་གཉིས་འབྱུང་སྟེ། །གཉིས་ལས་བདུན་འབྱུང་བདུན་ལས་ཀྱང་། །
 གསུམ་འབྱུང་སྲིད་པའི་འཁོར་ལོ་དེ། །ཉིད་ནི་ཡང་དང་ཡང་ནས་འཁོར། །ཞིས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

༤ འབྱུང་བྱུང་གི་བྱུང་པར།

བཞི་པ་འབྱུང་བྱུང་གི་བྱུང་པར་ནི། འོ་ན། མདོ་ལས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བ་འབྱུང་
 བ་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་བྱུང་བ་སྐྱེས་སྐྱེས་གསུངས་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན།
 བརྟན་བཅོས་ལས་གཉིས་ཀའང་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཚས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པས་་་་
 རྒྱ་འབྲས་བཤད་ཅིན་ལྟར་སྦྱི་ཅམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་
 སྐབས་འདིར་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ནི་ཕྱི་མ་སྦྱེད་པའི་རྒྱའི་ཡན་ལག་་་་་་
 ཡིན་རྟེ། འདི་ལས་འབྲས་བུའི་ཡན་ལག་རྣམས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
 བར་བྱུང་བ་ནི་སྤར་ལས་སྦྱིས་པའི་འབྲས་བུའི་ཡན་ལག་ཡིན་པར་འདོད་དེ། རྒྱའི་

ལན་ལག་ལས་བྱང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱ་དང་འབྲས་
 བྱར་བྱར་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་གང་ལ་ལྟོས་ནས་རྒྱ་ཡིན་པ་དེ། དེ་ལ་
 ལྟོས་ནས་འབྲས་བྱ་མ་ཡིན་ལ། གང་ལ་ལྟོས་ནས་འབྲས་བྱ་ཡིན་པ་དེ། དེ་ལ་ལྟོས་ནས་
 རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱ་ལ་ལྟོས་ནས་པ་ཡིན་པ་དེ། བྱ་དེའི་བྱ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་
 མདོ་ལས། མ་རིག་པ་ཡོད་ན་འདུ་བྱེད་དེ་ཡོད་ན་རྣམ་ཤེས་སོགས་འབྱུང་ངོ་གསུངས་
 པའང་ཚུན་གྱི་མཐའ་འདི་ཡོད་ན་ད་ལྟར་གྱི་མཐའ་འདི་འབྱུང་ལ། ད་ལྟར་གྱི་མཐའ་
 དེ་རྒྱུས་པས་རྒྱུ་མའི་མཐའ་འདི་རྒྱུའི་ཞེས་དོན་གཅིག་ཡིན་ནོ། །འདིར་མདོ་ལྟེ་པས་ནི་
 མ་རིག་པ་སོགས་སྤང་པོ་ལྟ་པ་ནི་མིན་ཏེ། མ་རིག་པ་ནི་མི་ཤེས་པའི་སེམས་ལས་བྱང་
 པ་དང་། འདུ་བྱེད་ནི་སེམས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །གཙུག་ཅེ་བས་ཀྱང་མིན་ཏེ། དེ་ལྟར་
 རྣམ་ཤེས་འབའ་ཞིག་ལྟར་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་
 ནི་སྤྲ་རིམ་བཞིན་པ་ཁོ་ནར་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

༤ གཉིས་) སྐབས་སུ་བབས་པའི་རོ་བོ།

གཉིས་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་རོ་བོ་ལ་བཞི། མ་རིག་པ་བཤད་པ། མིང་བཤད་
 པ། རེག་པ་བཤད་པ། ཚུར་བ་ཁ་འཕངས་དང་བཅས་པ་བཤད་པའོ། །

༧ མ་རིག་པ་བཤད་པ།

དང་པོ་ནི། མ་རིག་པའི་རོ་བོ་རིམ་བྱུ་ཞེ་ན། ཡང་དག་པ་རིམ་བྱ་བ་བཞིན་ཏུ་
 རིག་པའི་འགལ་རྒྱུ་མི་མཐུན་སྒྲུགས་སུ་བྱུར་པ་བདེན་པ་དང་། ལས་འབྲས་དང་།
 དཀོན་མཆོག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་མི་གསལ་བའི་སེམས་ལས་བྱང་བའི་ཚོས་གཞན་
 ཞིག་མ་རིག་པ་ཡིན་གྱི། རིག་པ་མེད་ཅམ་དང་། མ་ཡིན་དགག་ཅམ་ནི་མིན་ཏེ།
 དངོས་མེད་དང་བཅས་པོའང་དེར་ཐལ་བས་སོ། །དཔེར་ན། མི་མཛའ་བ་ནི་མཛའ་
 བའི་མི་མཐུན་སྒྲུགས་སུ་བྱུར་པའི་དག་ཁོ་ནར་གོ་བ་བཞིན་དང་། བརྟན་ཏེ་མི་.....

བདེན་པས་ནི་བདེན་པའི་མི་མཐུན་སྒྲིགས་སུ་བྱུང་པའི་ཆོས་གཞན་ཞིག་གོ་བ་བཞིན་
 དང་། སྐྱེས་པས་ཆོས་མ་ཡིན་པ་དང་། བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་མ་ཡིན་པ་
སྐྱེས་པས་བསྐྱེད་ཏེ། དེ་དག་གིས་ཀྱང་རང་རང་གི་མི་མཐུན་སྒྲིགས་སུ་བྱུང་པའི་ཆོས་
 གཞན་རེ་རེ་གོ་བ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་མ་རིག་པ་རིག་པ་མེད་ཅམ་མིན་པར་གང་ལས་
 ཤེས་ཤེ་ན། མདོ་ལས་མ་རིག་པའི་ཀྱན་སྦྱར་དང་། སྐྱེས་པས་བསྐྱེད་པ་འཆིང་བ་
 དང་། སྤྱ་རྒྱས་དང་། ཆུ་ཐོ་དང་། སྦྱར་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་གིས་གསུངས་པའི་བྱིར།
རིག་པ་མེད་པ་ནི་དེ་དག་ཏུ་འོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། གལ་ཏེ་ཤེས་རབ་ངན་པ་འཇིག་.....
 ཆོགས་ལ་ལྟ་བུ་དེ་མ་རིག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འཇིག་ལྟ་མ་རིག་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་
 བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ལྟ་བུ་མ་རིག་པ་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། ལྟ་
 བའང་ཤེས་རབ་ཡིན་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྣམས་གཉིས་མཚུངས་ལྡན་མི་སྲིད་པའི་བྱིར་.....
 དང་། དེར་མ་ཟད་མདོ་ལས་མ་རིག་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་
 པ་པོའི་ཉིད་ཏུ་བསྟན་པའི་བྱིར་ན། ཤེས་རབ་རང་ཉིད་ནི་རང་ལ་ཉོན་མོངས་པར་
 བྱེད་པར་འགལ་བའི་བྱིར་རོ།

༢ མིང་བཤད་པ།

གཉིས་པ་མིང་ནི། ཆོར་བ་ལ་སྐྱེས་པ་གཞུགས་ཅན་མིན་པའི་ཕྱང་པོ་བཞི་.....
ཡིན་ཏེ། མིང་དང་འདྲ་བར་དོན་ལ་གཞིལ་བའི་བྱིར། དཔེར་ན། འཇིག་རྟེན་ན་
 གྲགས་པའི་གཞུགས་ཞེས་པའི་མིང་ལས་གཞུགས་གོ་བ་བཞིན་ནོ།

༣ རིག་པ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་རིག་པ་ནི། མིག་གི་འདུས་ཏེ་རིག་པ་ནས་ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རིག་པའི་
བར་དྲུག་ཉི། ཡུལ་གཞུགས་སྐྱེས་དང་། དབང་པོ་མིག་སྐྱེས་དང་། རྣམ་ཤེས་དེ་
 དང་དེ་གསུམ་གསུམ་འདུས་ཏེ་ཡུལ་སྤྱུག་མི་གཙང་པར་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་

དག་ལས་མིག་གི་སྐྱེས་དང་པོ་ལྷན་ཐོག་སྐྱེས་པའི་རིག་པ་ཡིན་ཏེ། མོག་བཅས་ཀྱི་
 དབང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། འདུས་ཏེ་རིག་པ་ནི་ཆོག་སྒྲ་
 དུགས་པའི་རིག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཆོག་སྒྲ་དུགས་ནི་མིང་ཡིན་ལ། མིང་ལ་དཔེ་གསལ་པའི་
 རིག་པ་ཡིན་པའི་བྱུང་བ། ཡང་རིག་པ་དུགས་པོ་དེ་དག་གསུམ་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། རིག་པའི་
 རིག་པ་དང་། མ་རིག་པའི་རིག་པ་དང་། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་རིག་པར་.....
 བསྐྱུ་བའི་བྱུང་བ། དེ་གསུམ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་ཏུ་དྲི་མ་སྟེ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་
 དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་རིག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཤེས་རབ་དང་.....
 མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་རིག་པ་དང་། ལྟག་མ་དགེ་བ་ཟག་བཅས་དང་། མ་བསྐྱེད་པས་
 ལུང་བསྟན་དང་། མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་རིག་པ་འོ། །མ་རིག་པའི་རིག་པ་འང་གཉིས་
 ཏེ། གནོད་སེམས་དང་། རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་རིག་པ་འོ།
 །ཡང་རིག་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུ་ན་གསུམ་སྟེ། བདེ་བ་ཚྱུང་བར་འགྱུར་བ་དང་།
 ལ་སྐྱེས་པ་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཚྱུང་འགྱུར་དང་། བཏང་སྟོམས་ཚྱུང་འགྱུར་དང་གསུམ་ཡིན་
 བོ།

༤ ཆོར་བ་ཁ་འཕང་དང་བཅས་པ་བཤད་པ།

བཞི་པ་ཆོར་བ་ཁ་འཕང་དང་བཅས་པ་ནི། རིག་པ་དེ་དག་ལས་བྱུང་བའི་ཆོར་
 བའང་དུག་ཡིན་ཏེ། མིག་གི་འདུས་ཏེ་རིག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཆོར་བ་ནས་ཡིད་ཀྱི་འདུས་
 ཏེ་རིག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཆོར་བའི་བར་ཡོད་པའི་བྱུང་བ། དེ་དག་ལས་དང་པོ་ལྷན་ཐོག་སྐྱེས་
 ཀྱི་ཆོར་བ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལ་རྟེན་པའི་བྱུང་བ་དང་། ལུས་ནི་གཟུགས་
 ལ་བརྟེན་པའི་བྱུང་བ། སེམས་ཀྱི་ཆོར་བ་ནི་མིག་སྐྱེས་ལས་གཞན་ཡིད་བརྟེན་པ་.....
 ཡིན་ཏེ། བདག་རྒྱུན་སེམས་ཅན་ལས་སྐྱེས་པའི་བྱུང་བ། སེམས་ཆོར་དེ་ཡིད་ལྷལ་ལ་ཉེ་
 བར་རྒྱ་བའི་བྱེ་བྲག་ལས་ནམ་པ་དག་ནི་ཡང་བཙོ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ཡིད་བདེ་ལྷལ་ལ།

ཡིད་མི་བདེ་ཡུལ་ལ། བཏང་སྟོམས་ཡུལ་ལ་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་རྩལ་རྩལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་
 བ། དེ་དག་ཁམས་གང་རྩལ་ཡོད་ཅེ་ན། འདྲི་ཁམས་ན་བཙ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་
 ཡོད་དེ། རང་སའི་ཡུལ་རྩལ་ལ་དམིགས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲི་པའི་སེམས་
 ཚེར་དེས་སྦྱོད་ཡུལ་གཞུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་དམིགས་ན། གཞུགས་ཁམས་ན་དྲི་རྩ་
 གཉིས་མེད་པས། ཡིད་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་བརྩམས་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། འདྲི་གཞུགས་གྱི་
 གོང་མ་གཞུགས་མེད་ལ་འདྲི་པའི་ཡིད་ཀྱིས་དམིགས་ན་དེར་ཡུལ་ལྔ་མེད་པས་ཆོས་
 གཅིག་སྤུ་ལ་དམིགས་པའི་ཚེར་བ་གསུམ་རྒྱུ་འོ། །བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་གཉིས་་་་
 པ་གཉིས་ན་བརྩམས་ཡོད་དེ། དེ་དག་ན་ཡིད་མི་བདེ་བ་རྩལ་མེད་པའི་ཕྱིར། བརྩ་
 གཉིས་པོ་འང་འདྲི་པའི་ཁམས་ལ་ཡིད་འགྲོ་ཞིང་དམིགས་པ་རྣམས་ཡིན་གྱི། རང་
 དང་གོང་མ་ལ་དམིགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ན་དྲི་རྩ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར།
 གཞུགས་ཁམས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་རང་གི་ཁམས་ལ་དམིགས་ན་ཚེར་བ་བརྒྱད་ཡོད་དེ།
 གཞུགས་སྒྲ་རེག་ཆོས་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་ཚེར་བ་ཡིད་བདེ་བཏང་སྟོམས་གཉིས་་་་་་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞུགས་མེད་པའི་ཁམས་ལ་གཞུགས་ཀྱིས་དམིགས་ན་ཚེར་བ་་་་་་་་
 གཉིས་རྒྱ་ཉྟེ། ཆོས་གཅིག་སྤུ་ལ་བདེ་བ་དང་བཏང་སྟོམས་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་པས་སོ།
 །བསམ་གཏན་གསུམ་པ་བཞི་པ་གཉིས་ན་ནི་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་ཡིད་ཉེར་རྒྱ་རྩལ་་་་་་
 ཡོད་དེ། ཡིད་བདེ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་བདེ་འང་ཡིད་ཉེར་རྒྱར་མི་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར། རྩལ་པོ་དེ་དག་གི་དམིགས་པ་ནི་འདྲི་ཁམས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་རྩལ་ཡོད་པས་
 སོ། །གཞུགས་ཁམས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རང་ས་ལ་དམིགས་ན་ནི་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་ཚེར་བ་
 བཞི་རྒྱ་ཉྟེ། དྲི་རྩ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞུགས་ཁམས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་གོང་མ་གཞུགས་
 མེད་ལ་དམིགས་ན་བཏང་སྟོམས་གཅིག་སྤུའི་ཚེར་བ་དང་ལྔ་ན་ཏེ། དམིགས་པ་ཆོས་
 ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞུགས་མེད་ན་མ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་ཉེ་བར་་་་་་་་

ཤིང་གི་ཚ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞི། ཤིང་ཚ་བ་ནས་མ་བཅད་ན་ལོ་མ་སྐྱེས་སྐྱེ་བ་
 བཞིན་དུ། ཉོན་མོངས་པ་ཚ་བ་ནས་མ་སྐྱེས་ན་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་
 མེན་ཤིང་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞི། མེན་ཤིང་ལས་སྐྱར་ཡང་ལོ་མ་སྐྱེས་འབྱུང་བ་
 བཞིན་དུ། འདི་ལས་ཀྱང་སྐྱར་ཡང་ལས་དང་གཞི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་
 ཉོན་མོངས་པ་དེ་ནི་ཤུན་པ་བཞིན་དུ་འདྲོད་དེ། ཤུན་བཅས་ཀྱི་འབྲས་ལས་ལྷ་ཀྱ་
 འབྱུང་བ་བཞིན་དུ། ཉོན་མོངས་པའི་ཐོབ་པའི་ལས་ལས་འབྲས་སུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།
 ལས་ནི་ཤུན་བཅས་འབྲས་དང་འདྲ་ཞི། སྐར་གྱི་དའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ལས་ནི་
 མེན་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞི། མེན་གྱིས་རྒྱས་པ་ལན་གཅིག་འབྱིན་པ་བཞིན་དུ།
 འདིས་ཀྱང་རྣམ་སྐྱོན་ལན་གཅིག་འབྱིན་པའི་ཕྱིར། ལས་དེ་མེ་རྟོག་བཞིན་དུ་འང་ཤེས་
 པར་བྱ་ཞི། མེ་རྟོག་འབྲས་སུ་ཉེ་རྒྱ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། འདི་ཡང་གཞིའི་ཉེ་རྒྱ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གཞི་བརྒྱན་པོ་ནི་བཟའ་བརྒྱང་གཡོས་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་དང་འདྲ་ཞི།
 གཡོས་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་ཡོངས་སྤྱད་བྱ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། འདི་འང་ཡོངས་སྤྱད་བྱ་
 འབའ་ཞིག་ཡིན་གྱི། རྣམ་སྐྱོན་གཞན་མི་སྦྱོད་པའི་ཕྱིར།

<གསུམ> མཐུག་བཟུ་བ།

གསུམ་པ་བཟུ་བ་ནི། སྲིད་པ་བཞི་བཤད་ན། དེ་དག་གི་རོ་སོ་གང་ཞེ་ན། སྲིད་
 པ་བཞི་སོ་དེ་དག་ལས་སྐྱེ་བའི་སྲིད་པ་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །འོ་ན། ཉོན་མོངས་པ་
 གང་གིས་སྐྱེ་སྲིད་དུ་ཉིང་མཆོམས་སྦྱར་ཞེ་ན། རང་གི་ས་པའི་ཚ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་
 ཀྱན་གྱིས་སྦྱར་གྱི། གཞན་གྱི་ས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ནི་མིན་ནོ། །སྐྱེ་སྲིད་ལས་གཞན་
 བར་སྲིད་དང་། མེན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་དང་། འཆི་སྲིད་གསུམ་ནི་དགེ་མི་དགེ་ལྷང་མ་
 བསྟར་རྣམ་གསུམ་མོ། །དེ་དག་ཁམས་གང་ན་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། འདྲོད་གཞུགས་གཉིས་
 ན་བཞི་ག་ཡོད་ལ། གཞུགས་མེད་ན་ནི་གསུམ་ཡིན་ཏེ། བར་སྲིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

〈གཉིས〉 གང་གིས་གནས་པ་ཟས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ།

གཉིས་པ་གང་གིས་གནས་པ་ཟས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ། བཟླན། བཤད་གཉིས་ལས།

〈གཅིག〉 མདོར་བཟླན་པ།

དང་པོ་ནི། འོ་ན། འགྲོ་བ་རྣམས་ཁམས་གསུམ་དུ་གང་གིས་གནས་ཤེ་ན། འགྲོ་
བ་རྣམས་ཟས་ཀྱིས་གནས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། ལྷན་པ་སངས་རྒྱས་ནས་
དིང་པོར་མ་ཁོན་པ་ན་ཆོས་གཅིག་བཀའ་རྒྱལ་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། འགྲོ་བ་ཟས་ཀྱིས་གནས་
པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

〈གཉིས〉 རྒྱས་པར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་གསུམ། ཟས་ཀྱི་རང་བཞིན། ཞར་ལ་བར་སྤྲིད་ཀྱི་མིང་
གི་རྣམ་གྲངས། དེ་དག་གི་དུས་པའོ།

〈གཅིག〉 ཟས་ཀྱི་རང་བཞིན།

དང་པོ་ནི། འགྲོ་བ་ཟས་ཀྱིས་གནས་པ་ཡིན། ཞེས་བཤད་ན། ཟས་དེ་ལ་དུ་ཞེ་ན།
དེ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། ཁམས་ཀྱི་ཟས། དེག་པའི་ཟས། སེམས་པའི་ཟས། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཟས་
རྣམས་སྤྲོ་ཡོད་པའི་བྱིར། འོ་ན། དེ་དག་ཁམས་གང་ན་ཡོད་ཅེ་ན། ཁམས་ཀྱི་ཟས་ནི་
འདྲོད་པ་ན་ཡོད་ཀྱི། ཁམས་གོང་མ་དག་ན་མེད་དེ། ཁམས་ཟས་ལ་འདྲོད་ཆགས་དང་
བྲལ་བ་དག་དེར་སྐྱེ་བའི་བྱིར། དཔུལ་བ་ཆེན་པོ་ན་ཁམས་ཟས་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། ཡོད་
དེ། ལྷགས་ཀྱི་ཐོ་ལུས་དང་ཟངས་ལྷན་དང་། ཉི་ཆོ་བ་དང་ཉེ་འཁོར་བ་ན་མིའི་ཟས་
ཇི་ལྟར་བ་བཞིན་ཡོད་པར་བཤད་པའི་བྱིར། ཁམས་ཟས་ཀྱི་རོ་བོ་གང་ཞེ་ན། དྲི་རོ་དེག་
བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་ཀྱི་བདག་ཉིད་དོ། །ཅིའི་བྱིར་ཁམས་ཀྱི་ཟས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ལྷ་སྐྱེ་
ལུས་གསུམ་ཀྱིས་ཁམས་དུ་བཅད་ནས་མིད་པའི་ཟས་ཡིན་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །འོ་ན།
འབྲས་ཆན་སོགས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱང་ཁམས་དུ་བཅད་ནས་མིད་པའི་བྱིར་ཇི་ལྟར་

ལྷ་ཁམ་གྱི་ཟས་མིན་ཞེ་ན། གཞུགས་གྱི་སྒྲུ་མཆོད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཟས་ནི་དབང་པོ་
 དང་རྟེན་འབྱུང་བ་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ཡིན་ན། གཞུགས་གྱི་སྒྲུ་མཆོད་དེས་རང་གི་
 དབང་པོ་མིག་ལ་མི་ཕན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟེན་འབྱུང་བ་ལ་འང་མི་ཕན་པའི་ཕྱིར། འོ་
 ན། བཀྲེས་པས་རྟེན་པ་ཟས་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཕན་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཟས་
 མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཡིད་བདེ་བ་ནི་བདེ་བ་ཚུང་བར་འགྱུར་བའི་རེག་པ་ཟས་སྒྲུ་བྱས་
 པ་ཡིན་གྱི། གཞུགས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་གཞུགས་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཡིན་ན་འདྲོད་
 པ་ལས་འདྲོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་དང་། དག་བཙམ་རྣམས་གྱིས་ཟས་
 མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཆོམ་པར་འགྱུར་བ་ལ་རྟེན་མོངས་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་རྣམས་
 ལ་འང་མི་ཕན་པའི་ཕྱིར་ན། འདྲོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་ལྟ་ཅི་སྒྲིལ་སོ། །
 རེག་པའི་ཟས་ལ་སྒྲིལ་པ་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་གང་ཞེ་ན། རེག་པ་དང་། སེམས་པ་
 དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཟས་ཡིན་གྱི། ཟག་མེད་ཟས་
 མིན་ཏེ། ཟས་གྱི་དོན་ནི་སྲིད་པ་གསོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། ཟག་མེད་ནི་སྲིད་པ་ཟད་
 བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། གསུམ་པོ་ཁམས་གང་ན་ཡོད་ཅེ་ན། ཁམས་གསུམ་པོ་དག་
 བཟོ།

(གཉིས) ཞར་ལ་བར་སྲིད་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས།

གཉིས་པ་ཞར་ལ་བར་སྲིད་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ནི། ཡང་ཟས་ནི་སྲིད་པ་ཆོལ་
 བ་རྣམས་ལ་ཕན་པར་བྱེད་པའོ་ཞེས་བཤད་ན། སྲིད་པ་ཆོལ་བ་དེ་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་
 བར་སྲིད་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་སྲིད་ཆོལ་ལ་སྒྲིལ་པ་བྱ་ཞེ་ན། ཡིད་
 གྱིས་བརྩུས་ཏེ་སྒྲིལ་ཤིང་པ་མའི་མི་གཙང་བར་མི་སྟོས་པས་ན་ཡིད་ལས་བྱུང་བ་དང་།

སྟོན་རུས་གྱི་སྲིད་པ་ཆོལ་བའི་རང་ཚུལ་ཅན་ཡིན་པས་ན་སྲིད་པ་ཆོལ་བ་པ་དང་།

ཟས་སྒྲུ་བྱི་བའི་ཕྱིར་བྱི་བ་དང་། འཆི་བ་དང་སྒྲུ་བའི་སྲིད་པའི་བར་ན་གནས་

པའི་ཕྱིར་སྲིད་པ་བར་མ་དང་། སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་ཏུ་སྦྱགས་པའི་ཕྱིར་མངོན་པར་གྲུབ་
པ་ཞེས་བྱའོ།

《གསུམ》 དེ་དག་གི་ངེས་པ།

གསུམ་པ་དེ་དག་གི་ངེས་པ་ནི། ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་ཟས་བཞིར་བསྟན་ཞེ་ན། འདི་
ལ་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་གནས་སམ་རྟེན་དབང་པོ་དང་བཅས་པའི་ལྷན་རྒྱས་པའི་……
དོན་ཏུ་ནི་ཁམ་གྱི་ཟས་དང་། བརྟེན་པ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྒྱས་པའི་དོན་ཏུ་……
རེག་པ་སྟེ། སྲིད་པ་གསེབ་བྱེད་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཁམ་རེག་གི་ཟས་སྐྱ་མ་གཉིས་
བསྟན་རྟོ། །སྲིད་པ་ཕྱི་མ་གཞན་འཕེན་པའི་ཕྱིར་སེམས་པའི་ཟས་དང་། ལས་གྱིས་
འཕངས་པའི་རྣམ་ཤེས་གྱིས་སྲིད་པ་ཕྱི་མ་མངོན་པར་འགྲུབ་པ་ཡི་དོན་ཏུ་རྣམ་པར་……
ཤེས་པ་སྟེ། སྲིད་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་ཟས་ཕྱི་མ་གཉིས་ཏེ་གོ་རིམ་བཞིན་
ཏུ་བསྟན་པས་ན་ཟས་བཞིར་ངེས་སོ། །འདི་དག་ནི་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་ཏུ་བྱས་གྱི།
ཁམ་ཟས་དང་རེག་པས་ཀྱང་བརྒྱད་ནས་སྲིད་པ་འཕེན་ཏེ། དེ་དག་ལས་ཉོན་མོངས་
དང་། དེ་ལས་གསོག་པའི་ཕྱིར། སེམས་པ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ཀྱང་སེམས་ཅན་
གནས་པར་བྱེད་དེ། ལྷ་གསེབ་ཤིན་ཏུ་ཉེན་པ་དག་གི་ཕས་སུ་གཉིས་དང་ལྷན་ཏུ་འཆེ་
མ་མོད་པར་ཐལ་བའི་རྒྱལ་པ་ལ་བྱེད་ཡིན་ཞོ་ཞེས་གནམ་ལ་བཏགས་པ་སུ་གཉིས་གྱི་བྱེ་
ཡོད་སྟམ་པའི་སེམས་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་ཏུ་མ་ཤི་བ་དང་། རེ་བ་མེད་པ་ན་ཤི་བར་གྲགས་
པའི་ཕྱིར།

《གསུམ》 མཐར་འགྲོ་ཚུལ།

གསུམ་པ་མཐར་འགྲོ་ཚུལ་ནི། དགེ་ཅུ་འཆད་པ་དང་མཚམས་སྦྱར་བ་སོགས་གྱི་
སེམས་དེ་ཡིད་ཤེས་དང་དབང་ཤེས་གང་ཞེ་ན། ལོག་ལྷན་དགེ་ཅུ་འཆད་པ་དང་། དེ་
ཉིད་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་སོགས་གྱིས་མཚམས་སྦྱར་བའི་སེམས་དང་། ཁམས་དང་ས་

ལས་འདྲད་ཆགས་དང་འབྲལ་བའི་མཉམ་བཞག་དང་། རྩལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་དེ་
 ལས་ཉམས་པ་དང་། འཆི་འཕོ་བ་དང་། སྐྱེ་བའི་སེམས་རྣམས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་...
 ཁོ་ནར་འདྲད་དེ། སལ་ཆེ་བ་བྱིན་ཅི་ལྷག་གི་རྟོག་པ་ཡིན་པ་དང་། ཁ་ཅིག་དེ་མིན་
 ཡང་དབང་ཤེས་ལ་དེ་དག་མེད་པའི་བྱིར། འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བའི་སེམས་དེ་.....
 བཏང་སྟོམས་ལ་བརྟེན་ཏེ། འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བའི་སེམས་དེ་མི་གསལ་བའི་བྱིར།
 འཆི་འཕོ་བ་དེ་ཅེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སེམས་ལ་མེད་དེ། འཆི་འཕོ་བ་ནི་...
 སེམས་ལ་གནོད་པར་བྱེད་ལ། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་སེམས་ལ་སན་འདྲགས་པར་བྱེད་པ་
 ཡིན་པའི་བྱིར། སྐྱེ་སེམས་ལ་འང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སེམས་དེ་མེད་དེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་
 དགེ་བ་ཡིན་ལ། སྐྱེ་སྤྱིད་ཉོན་མངས་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར། འོ་ན། འཆི་བའི་སྤྱིད་པ་ལ་
 གསུམ་བཤད་ན། དག་བཙམ་པ་ཐ་མའི་འཆི་སེམས་དེ་གང་ཞེ་ན། སྤང་པ་ལྷག་མེད་
 ཏུ་ཐུང་ན་ལས་འདའ་ཁའི་སེམས་ལ་ལྷང་ཏུ་བསྟན་པ་མིན་པའི་རྣམ་སྤྲིན་སྐྱེས་དང་...
 སྦྱོང་ལམ་པའི་སེམས་གཉིས་ཡོད་དོ། འོ་ན། འཆི་བའི་ཆེ་ལུས་དང་བཅས་པའི་དབང་
 པོ་ཏུ་ལུས་ཀྱི་སྒྱགས་གང་ཏུ་འགག་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། རྩལ་སྐྱེས་སོགས་ཅིག་ཅར་འཆི་
 བ་རྣམས་ལ་ནི་ཡིད་དང་ལུས་དབང་ཅིག་ཅར་འགག་པར་འགྱུར་ལ། འོག་ངན་.....
 སང་གསུམ་དང་། མི་དང་། ལྷར་འགོ་བ་དང་། ཡང་སྤྱིད་ཏུ་མི་སྐྱེ་བའི་དག་བཙམ་
 པ་ཐུང་ན་ལས་འདའ་བ་རྣམས་རིམ་གྱིས་འཆི་བ་ན་ངན་སང་ལ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན་རྟུང་...
 པ་དང་། མིར་ཉེ་བ་དང་། དག་བཙམ་པ་ནི་སྤྱིང་གར་ཡིད་འཆི་འཕོ་ཉེ། ལུས་
 དབང་རྫོ་བསྐྱེགས་པ་ལ་རྩལ་བཏང་བ་ལ་ལལ་བ་ལྷར་ལུས་ཀྱི་རྟུང་པ་ལ་སོགས་པར་རྟུབ་
 པའི་བྱིར། འོ་ན། གནད་གཅོད་དེ་དག་རྩལ་གང་གིས་ཤེ་ན། གནད་གཅོད་པ་ནི་བད་
 ཀན་དང་། མཁྲིས་པ་དང་། རྒྱང་ཤས་ཆེ་བས་རྩལ་སོགས་པ་མེ་རྒྱང་གི་ཁམས་རྣམས་
 ལས་གང་རྒྱང་ཞིག་དྲག་ཏུ་འབྱུགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལུས་ཀྱི་སྒྱགས་འགའ་ཞིག་.....

ཉམས་ནས་འཆི་སྟེ། མཚན་ཆ་རྣམས་བཏབ་པ་ལྟར་ཆོར་བ་མི་བཟོད་པས་ཉམས་
 པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཤི་ནས་ཇི་ལྟར་འཕྱར་ཞེ་ན། འཕགས་པ་དང་མཚམས་མེད་བྱེད་
པ་དག་ནི་ཡང་དག་པ་དང་ལོག་པ་ཉིད་ཏུ་རེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཤི་འཕྲོས་མ་ཐག་ཐར་པ་
 དང་། དུམ་ལ་བར་སྟེ་བར་རེས་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་ནི་མ་རེས་པ་ཡིན་ཏེ།
 རྒྱུ་རེས་འགའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

〈གཉིས〉 གང་ཏུ་སྟེ་བ་སྟོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན།

གཉིས་པ་གང་ཏུ་སྟེ་བ་སྟོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ལ་གསུམ། རིམ་པ་དང་ཚད་དངོས།
 ཞར་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་ཚད། ཚད་དེ་གཉིས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ།

〈གཅིག〉 རིམ་པ་དང་ཚད་དངོས།

དང་པོ་ལ་གསུམ། རྟེན་བཤད། བརྟེན་པ་བཤད། སེམས་ཅན་གྱི་གནས་བྱེ་བྲག་
 ཏུ་བཤད་པའོ།

〈གཅིག〉 རྟེན་བཤད་པ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱུ་གི་དཀྱིལ་འཁོར། རྒྱ་དང་གསེར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བཤད་
 པའོ།

〈གཅིག〉 རྒྱུ་གི་དཀྱིལ་འཁོར་བཤད་པ།

དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་བཤད་པའི་འོག་ཏུ་སྟོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་
 བཤད་པར་བྱའོ། །དེའང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་ཤིང་མི་འདྲ་བ་སྡེ་ཚོགས་
 པས་ཐམས་ཅད་བསྟན་པར་མི་རུས་ཀྱི། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པའི་ཞིང་མི་མཐེད་
 འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་ནམ་བཞག་རྩང་ཟད་བཟོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཆོས་མངོན་པ་……
བདག་གིས་སྟོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནས་པར་འདོད་པའི་ལྷགས་ནི། འོག་དག་གི་……
 གཞི་ནི་དང་པོར་བར་སྟེ་བ་རྟོག་པར་ཡོད་པ་ལ། འཇིག་རྟེན་འཆགས་པའི་སྤྲ་ལྟས་སུ་

ཡུར་པའི་རྒྱང་འཇམ་བྱ་ལྡང་བ་ལ་ལོ་གངས་རུ་མའི་བར་རུ་འཁྱིགས་པ་ལས་རྒྱང་གི་
དགྱིལ་འཁོར་ཚན་པོ་ཆེའི་རྩོམ་གྱང་གཞིག་པར་མི་རྩལ་པ་ཆགས་སོ། །དེའི་རམས་
སྲ་ནི་དཔག་ཚན་ས་ལ་གཅིག་དང་རྩག་འབྲུམ། རྒྱར་གངས་མེད་གཅིག་ཡོད་དོ།

[གཉིས་] རྒྱ་དང་གསེར་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རྒྱ་དང་གསེར་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་བཤད་པ་ནི། རྒྱང་གི་དགྱིལ་འཁོར་
དེའི་ཉིང་རུ་ཆར་གྱི་རྒྱན་ཤིང་རྩྱུག་ཤིང་ཅམ་བབས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། གསེར་གྱི་
ཉིང་པོ་ཅན་གྱི་རྒྱའི་དགྱིལ་འཁོར་རམས་སྲ་དཔག་ཚན་འབྲུམ་ཕྱག་བརྩ་གཅིག་དང་
ཉིང་ཕྱག་དག་ནི་ཉི་ཤུ་ཡོད་པ་ཆགས་སོ། །ཐད་ཀར་མི་འཕོ་བ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་
ལས་དབང་གིས་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཉིང་རུ་རྒྱང་གིས་རྒྱ་དེ་དག་བསྐྱབས་ཤིང་ཀྱན་རུ་
འཐས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ཆགས་སོ། །དེའི་ཕྱིས་ནི་རྒྱའི་
དགྱིལ་འཁོར་གྱི་རམས་སྲ་འབྲུམ་ཕྱག་བརྩད་དང་། ལྷག་མ་སྲུང་འབྲུམ་ཉིས་ཁྲི་
དག་ནི་གསེར་རུ་ཡུར་རོ། །འོ་ན། རྒྱ་དང་གསེར་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ཐད་ཀར་ཐག་
རི་ཅམ་ཞེ་ན། འབྲུམ་ཕྱག་བརྩ་གཉིས་དང་། ཉིང་ཕྱག་གསུམ་དང་། བརྒྱ་ཕྱག་
དག་ནི་བྱེད་དང་ལྷ་རྣམས་ཁོ་ནའོ། །ཁོར་ཕྱག་རུ་ནི་རྒྱམ་པོ་ཡིན་པས་སྲུང་འབྲུར་
རོ།

[གཉིས་] བརྟེན་པ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་བརྟེན་པ་བཤད་པ་ལ། རི་བཤད། མཚོ་བཤད། སྒྲིང་བཤད་པའོ།

[གཅིག་] རི་བཤད་པ།

དང་པོ་ནི་དེའི་རྩོམ་ལ་ལས་དབང་གིས་རྒྱ་དང་གསེར་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ཉིང་
རུ་ཆར་གྱི་རྒྱན་སྲར་ལྡང་བབས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁམས་སྒྲ་ཚོགས་པ་ཅན་གྱི་ཕྱིའི་རྒྱ་
མཚོ་ཆགས། དེའི་ཁམས་རབ་རྒྱང་གིས་བསྐྱབས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རིགས་གཞན་ལས་

ལྷན་ཅིང་བརྒྱུད་ཆགས་པའི་ལྷན་པོ་ཆགས། ཡང་ཁམས་འབྲིང་རྒྱང་གིས་བསྐྱབས་པ་
 ལ་བརྟེན་ནས་རིམ་ཅེ་མོ་དབྱིབས་ལེགས་ཤིང་བལྟ་ན་སྟག་པའི་ཤིང་རྟའི་གཉའ་ཤིང་
 ལྷ་བྱའི་མཛེས་པ་ཡོད་པས་གཉའ་ཤིང་འཛིན་དང་། གསེར་གྱི་གཤོལ་མདའ་ལྷ་བྱའི་
 མཛེས་པ་ཡོད་པས་གཤོལ་མདའ་འཛིན་དང་། སེང་ལྷེང་གི་ནགས་ཀྱིས་མཛེས་པ་
 ཡོད་པས་སེང་ལྷེང་ཅན་དང་། དེ་བཞིན་རུ་རིམ་ཅེ་མོ་ན་བལྟ་ན་སྟག་པའི་མཛེས་
 པ་ཡོད་པས་བལྟ་ན་སྟག་རི་དང་། རྟའི་ན་བལྟ་བྱའི་མཛེས་པ་ཡོད་པས་རྟ་ན་དང་།
 རིམ་ཅེ་མོ་ན་མ་པ་འདུད་པ་ལྷ་བྱའི་མཛེས་པ་ཡོད་པས་ན་མ་འདུད་དང་། རིམ་
 ཅེ་མོ་འཁོར་ལོའི་ལྷ་ལྷུང་ལྷ་བྱའི་མཛེས་པ་ཡོད་པས་ལྷ་ལྷུང་འཛིན་རི་ཉེ། དེ་དག་
 གིས་རི་རབ་སྐྱར་ནས་གནས་སོ། །ཁམས་ཐ་མ་བསྐྱབས་པ་ལས་དེ་ནས་ནི་སྤྱིང་ནམས་
 ཆགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་ཕྱི་རྣམ་ན་ནི་ཁོར་ཡུག་གི་རི་ཉེ། འདིས་སྤྱིང་བཞི་
 འཁོར་བའི་ཚུལ་རུ་བསྐྱར་བས་ན་ཁོར་ཡུག་གི་རིའོ། །འོ་ན། རི་དགུ་པོའི་རོ་བོ་གང་
 ཞེ་ན། གཉའ་ཤིང་འཛིན་ནས་ལྷ་ལྷུང་འཛིན་གྱི་བར་རི་བརྟན་ནི་གསེར་ཡིན་ལ། ཁོར་
 ཡུག་གི་རི་དེ་ལྷགས་སོ། །ལྷན་པོ་ནི་རིན་ཆེན་བཞིའི་རང་བཞིན་ཏེ། ཤར་དུལ།
 ལྷ་བེཊུཅ། ལུབ་པ་རྩ་རྩ་ག །བྱང་གསེར་ལས་སོ། །རི་རབ་ཀྱི་ངོས་རིན་པོ་ཆེ་གང་གི་
 རང་བཞིན་ཡིན་པ་དེའི་མཐུས། དེའི་སྟགས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཡང་དེའི་ཁ་དྲོག་རུ་སྤར་
 བས། ལྷ་འཛམ་སྤྱིང་གི་ནམ་མཁའ་ཡང་སྤོན་པོར་སྤར་ངོ། །འོ་ན། དེ་དག་གི་ཚད་ངི་
 ལྷ་བྱ་ཞེ་ན། རི་དགུ་པོ་ཚུའི་ནང་རུ་དཔག་ཚད་བརྒྱད་ཁྲི་དག་ལུབ་ཉེ། ཐམས་ཅད་
 གྲང་གསེར་གྱི་ས་གཞིར་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་རུ་ལྷན་པོ་ནི་ཚུའི་ཉེང་རུ་
 ཡང་དཔག་ཚད་དག་ནི་བརྒྱད་ཁྲི་འཕགས་སོ། །རི་ཕྱི་མ་བརྒྱད་པོའི་འཕང་གི་ཚད་རུ་
 ནི་རི་རབ་ཀྱི་ཕྱིད་ཕྱིད་དབྱི་བར་བྱ་ཉེ། གཉའ་ཤིང་འཛིན་དཔག་ཚད་བཞི་ཁྲི་ཡིན་པ་
 ན་ཁོར་ཡུག་དཔག་ཚད་སུམ་བརྒྱ་ཕྱིད་བརྟུ་གསུམ་མོ། །རི་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

〔གསུམ〕 སྒྲིང་བཤད་པ།

གསུམ་པ་སྒྲིང་བཤད་པ་ལ་གསུམ། སྒྲིང་གཙུག་། སྒྲིང་ཕྱན། འཛམ་བུ་སྒྲིང་གི་
ཚོས་ཀྱི་བྱུང་པར་བཤད་པའོ།

〔གཅིག〕 སྒྲིང་གཙུག་པོ་བཤད་པ།

དང་པོ་ནི། དེ་ནས་ནི། སྒྲིང་རྣམས་ཡིན་ནོ། ཞེས་བཤད་ན། སྒྲིང་རྣམས་གང་ཞེ་
ན། སྒྲིང་བཞི་ཡོད་པ་དེ་ལ་ནི་རི་རབ་ཀྱི་སྟོན་ཡོད་ཅིང་། ཤིང་འཛམ་བུའི་འབྲས་བུ་
མཚོའི་ནང་དུ་ལྷུང་བ་ན་འཛམ་བུ་ཞེས་པའི་སྐད་འབྱེན་པས་ན་འཛམ་བུ་དང་།
མཐའ་རྒྱས་འཁོར་བའི་སྒྲིང་ཡིན་པས་ན་སྟོན་འཛམ་བུ་སྒྲིང་སྟེ། རོས་གསུམ་ལ་.....
དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་གཉིས་གཉིས་སོ། ཤིང་རྩའི་དབྱིབས་འདྲ་བའི་རོས་རྒྱུ་ཤོས་
གཅིག་ལ་དཔག་ཚད་བྱེད་དང་བཞིའོ། འདིའི་ཤར་གྱི་སྒྲིགས་སྒྲ་ཡོད་ཅིང་འདི་.....
དག་ལས་ལྷས་ཉིས་འཁྱར་གྱིས་འཕགས་པས་ན་ལྷས་འཕགས་སོ། དབྱིབས་རྒྱ་ཁམ་
འདྲ་བའི་རོས་གསུམ་འཛམ་བུའི་སྒྲིང་འདི་དང་འདྲ་བས་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་.....
གཉིས་གཉིས་དང་། རོས་གཅིག་ལ་དཔག་ཚད་སྒྲུམ་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱའོ། འདིའི་རུབ་ན་
ཡོད་ཅིང་བ་ལང་དང་ནོར་བུ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་པ་དང་། མཐའ་རྒྱས་འཁོར་བའི་སྒྲིང་སྟེ་
རུབ་བ་ལང་སྤྱོད་ཀྱི་སྒྲིང་རོ། དབྱིབས་རྒྱུ་པོ་སྟེ། མཐའ་ཀྱན་ནས་བསྐྱར་ན་དཔག་
ཚད་སྟོང་ཕྲག་བྱེད་དང་བརྒྱད་ཡིན་ནོ། དེའི་དབུས་ཏུ་པོ་ནས་གཞལ་ན་དཔག་
ཚད་སྟོང་ཕྲག་བྱེད་དང་གསུམ་སོ། འདིའི་བྱང་ན་ཡོད་ཅིང་འཆི་བའི་ཆེ་ཞག་བདུན་
ཀྱི་གོང་དུ་སྒྲ་མི་སྟན་པ་འབྱུང་བས་ན་བྱང་སྒྲ་མི་སྟན་ཏེ། མཐའ་ཀྱན་ནས་བསྐྱར་
ན་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད། དབྱིབས་སྒྲ་བཞི་པ་སྒྲིགས་རེ་རེ་ལ་དཔག་ཚད་.....
སྟོང་ཕྲག་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པར་མཉམ་སོ།

〔གཉིས〕 སྒྲིང་ཕྱན་བཤད་པ།

གཉིས་པ་སྒྲིང་ཕན་ནི། སྒྲིང་བཞི་པོ་དེའི་བར་གྱི་སྒྲིང་གཡོག་བརྒྱད་ནི། ལུས་
 དང་ལུས་འཕགས་ཤར་གྱི་སྒྲིང་གཡོག། སྒྲུ་མི་སྟན་དང་སྒྲུ་མི་སྟན་གྱི་ཟླ་བྱང་གི་སྒྲིང་
གཡོག། ར་ཡབ་དང་ནི་ར་ཡབ་གཞན་སྟོའི་སྒྲིང་གཡོག། གཡོ་ལྷན་དང་ནི་ལམ་.....
མཆོག་འགོ་རྩལ་གྱི་སྒྲིང་གཡོག་སྟེ་སྒྲིང་ཕན་བརྒྱད་དོ། བཅས་ཅད་ན་མི་གནས་ལ་ར་
 ཡབ་ན་སྟན་པོ་གནས་སོ།

《གསུམ》 འཇམ་བྲུ་སྒྲིང་གི་ཆོས་ཀྱི་བྱང་པར་བཤད་པ།

གསུམ་པ་འཇམ་བྲུ་སྒྲིང་གི་ཆོས་ཀྱི་བྱང་པར་ནི། འཇམ་བྲུའི་སྒྲིང་གི་དབྱུག་རྒྱ་
 གར་རྩོ་རྩེ་གདན་འདི་ནས་བྱང་རུ་རི་ནག་པོ་དགུ་འདས་པ་ན་གངས་རི་དཔལ་དང་
 ལྷན་པ་ཡོད། དེ་ནས་བྱང་ན་ནི་རི་སྟོན་གྱི་ངད་ལྷང་བ་ཡོད། དེ་ནས་དཔག་ཚད་
 བརྒྱའི་རྩེ་རྩལ་ན་སྒྲུའི་རྒྱལ་པོ་མ་རྟོས་པ་གནས་པའི་མཆོ་མ་རྟོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་
 ལག་བརྒྱད་ལྷན་གྱི་རྒྱུ་གང་བ། མེ་རྟོག་ཁྱུ་ལ་དང་། པར་དང་། ཀྱུ་ལྷ་དུ་ལ་སོགས་
 པས་ཁེབས་པ། རྒྱ་ཞེང་ལ་དཔག་ཚད་ལྷ་བརྒྱ་ལྷ་བརྒྱ་ཡོད་པའི་མཆོ་གྲུ་བཞི་པ།
 མཐའ་བསྐྱར་དཔག་ཚད་ཉིས་བརྒྱས་འཁོར་བ། དེའི་ཤར་སྟོགས་རྒྱ་པོ་གརྒྱ་དང་། ལྷ་
 ནས་སེརྒྱ་དང་། རྩལ་ནས་པརྒྱ་དང་། བྱང་ནས་རྒྱ་པོ་སེརྒྱ་ཞེས་བྱ་བ་འབབ་ཅིང་། མ་
 རྟོས་པ་ལ་གཡས་སུ་བསྐྱར་རྟེ་བྱའི་རྒྱ་མཆོར་འབབ་པོ། །སྟོན་ངད་ལྷང་ནས་བྱང་
 སྟོགས་དཔག་ཚད་ཉི་ཤུ་ན་བྲག་གསེར་གྱི་བྱ་སྒྲིབས་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་རོས་ཞེས་བྱ་བ་གྲུ་
 བཞི་པ་ལ་དཔག་ཚད་རུ་མ་དང་ལྷན་པ། ཁོར་ཡུག་ན་གསེར་གྱི་བྲག་བྱ་སྒྲིབས་བརྒྱ་
 ལྷང་དང་བཅས་པ་ཡོད་དོ། །དེ་ནས་བྱང་རུ་དཔག་ཚད་ཉི་ཤུ་ན་ཤིང་སྒྲ་ལའི་རྒྱལ་པོ་
 རབ་བརྟན་ཞེས་བྱ་བའི་ཡལ་ག་ལོ་འདབས་སུན་སུམ་ཆོགས་པས་ནོན་པ། དེ་ནས་
 ཤར་སྟོགས་དཔག་ཚད་ཉི་ཤུ་ན་རྩིང་བྲུ་དལ་གྱིས་འབབ་ཅེས་བྱ་བ་འཁོར་ཡུག་ན་
 རྩིང་བྲུ་བརྒྱ་ལྷང་ཡོད་པ་ལ་མེ་རྟོག་སྟོ་ཆོགས་བཟ་བ། དེ་ན་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཡལ་རོར་

སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་པ་ཆེ་རབ་བརྟན་འཁོར་སྒྲིབ་པ་བརྟན་སྒྲིབ་དང་བཅས་པ་གནས་སོ།

(གསུམ) སེམས་ཅན་གྱི་གནས་བྱེ་བྲག་རྒྱ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་བྱེ་བྲག་རྒྱ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། དེ་
དག་གི་སྒྲིབ་པ་ལོ།

(གཅིག) དངོས་བཤད་པ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། དན་སྒྲིབ་དང་། མཐོང་སྒྲིབ་གནས་སོ།

(གཅིག) དན་སྒྲིབ་གི་གནས།

དང་པོ་ལ་འདྲ་གཉིས། ཆ་དཔྱལ་དང་། གྲང་དཔྱལ་ལོ།

(གཅིག) ཆ་དཔྱལ།

དང་པོ་ནི། འཛམ་གྱི་སྒྲིབ་འདི་འོག་དཔག་ཆད་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཤྱ་མཁར་མེད་
པའི་ཁང་པའི་ཡས་སྤྱོད་ཡོད་ལ། དེའི་དཔང་དང་རྒྱ་དཔག་ཆད་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཤྱ་ཉི་
ཤྱར་ཡོད་པ་དེ་ཅམ་མོ། །སྒྲིབ་བསྐྱེད་མཐའ་ཡས་པ་བར་མཆམས་མེད་པར་བྱུང་བས་
ན་མཁར་མེད་པ་ལོ། །དེའི་སྤྱོད་ན་དཔྱལ་བ་བརྟན་ཡོད་དེ། ཡང་སྒྲིབ་དང་། ཐིགས་
ནག་དང་། བསྐྱེད་འཛམས་དང་། ཅུ་འཕོད་དང་། ཅུ་འཕོད་ཆེན་པོ་དང་། ཆ་བ་དང་།
རབ་རྒྱ་ཆ་བའི་དཔྱལ་བ་རྣམས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། ཆ་དཔྱལ་བརྟན་པོ་ཀྱན་ལ་འཁོར་
གྱི་ཚུལ་རྒྱ་ལྷག་པ་བརྟན་ཡོད། བརྟན་པོ་དེ་དག་གི་དངོས་བཞིན་མེ་མ་སྒྲིབ་སྤྱོད་པ་
རྒྱ་བཅས་དང་། ཡང་རྒྱ་གསུམ་གྱི་འདམ་ལ་འབྲུ་མཆུ་རྣམས་བྱ་བས་ལུས་.....
འཐིགས་པ་དང་། དེ་དང་འདབས་ཆགས་པ་ན་སྤྱོད་གཏམ་པའི་ལམ་པོ་ཆེ་དང་།

སྤྱོད་པ་རལ་གྱི་ལོ་མའི་ནགས་ཆལ་དང་། དེ་ལ་གནས་པའི་བྱི་སྤྱོད་པོ་ལྷགས་གྱི་
མཆེ་བ་ཅན་གྱིས་ལུས་རྣམས་པ་དང་། ཤལ་མ་ལའི་སྤྱོད་པོར་ཁྱ་ཉ་ལྷགས་གྱི་མཆུ་ཅན་
གྱིས་ཐིག་འབྲས་འཛོག་པར་བྱེད་ཅིང་། ཆོར་མ་རྣམས་གྱིས་ལུས་འཐིགས་པ་དང་།

ཐལ་ཚན་གྱི་ཚུ་པོ་རབ་མེད་ཀྱི་པར་དཀའ་བ་ནམས་སུ་ཡོད་པའི། གསུམ་པོ་ནི་
 མཚན་ཆར་རིས་གཅིག་པས་གཅིག་རུ་བསྐྱངས་ལ། བྱི་དང་ཁྱ་ཏ་ནི་རལ་གྱི་འཛིན་གས་
 དང་ཤལ་མ་ལིའི་བྱང་ཚས་ཡིན་ནོ། །དུམ་ལ་བ་དེ་དག་གི་རྒྱང་ན་གཤེན་རྗེའི་དུམ་
 སྤང་མཚན་ཆ་ལྷ་ཚོགས་པ་ཐོགས་པས་དུམ་ལ་བ་པ་ནམས་གཞན་རུ་འགྲོ་བ་འགོག་་་་
 པར་བྱེད་དོ།

〈གཉིས〉 གྲང་དུམ་ལ།

གཉིས་པ་གྲང་དུམ་ལ་ནི། ཚ་དུམ་ལས་ཚུ་བྱར་ཅན་ལ་སོགས་པའི་གྲང་དུམ་
 བརྒྱད་གཞན་རུ་ཡོད་དེ། ཚུ་བྱར་ཅན་དང་། ཚུ་བྱར་རྣམ་པ་དང་། ས་ཐམ་ཐམ་པ་
 དང་། ལ་ཚུ་ཟེར་བ་དང་། གྱི་རུད་ཟེར་བ་དང་། ལྷུལ་ལྟར་གས་པ་དང་། པར་ལྟར་
 གས་པ་དང་། པར་ལྟར་ཆེར་གས་པ་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། འོ་ན། སྤྱིང་འདིའི་འོག་
 རུ་མནར་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་རི་ལྟར་ཚུད་ཅེ་ན། ཚུད་དེ། སྤྱིང་ནམས་འབྱུང་ལུང་པོ་
 ལྟར་ཞབས་ཚུ་ཆེ་བའི་བྱིར། རུད་འགྲོའི་ཆ་བའི་གནས་ནི་བྱིའི་ཚུ་མཚ་ཆེན་པོ་ན་ཡོད་
 ཅིང་། ལྟ་དང་མིའི་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་ནམས་ནི་ཁ་འཐོར་བ་ཡིན་ནོ། །ཡི་དྲགས་ཀྱི་ཆ་
 བའི་གནས་ནི་ཚུལ་པོའི་ཁབ་ཅེས་བྱ་བ་འཛམ་བུ་སྤྱིང་འདིའི་འོག་དཔག་ཚད་ལྔ་་་་་་
 བརྒྱས་བཅད་པ་ན་ཡོད་ལ། དེ་ན་གཤེན་རྗེ་ཚོས་ཀྱི་ཚུལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ། འཕེན་བྱེད་མི་
 དགེ་བས་འཕངས་ཤིང་རྣམས་བྱེད་དགེ་བས་རྣམས་པ་དུམ་ལ་བ་པ་དག་ལ་ལས་་་་་་་་་་
 འབྲས་ལྟོན་པ། འཁོར་ཡི་དྲགས་ཀྱི་རིས་སུམ་ཅུ་ཆ་རྒྱག་གས། བསྐྱེད་བྱེད་མེད་པ་
 ཅན། རྒྱང་གི་སྤྱིབ་པ་ཅན། ཟས་སྒྲིམ་གྱི་སྤྱིབ་པ་ཅན་གསུམ་རུ་འབྱུངས་པ་ཡོད། ལྟ་དང་
 མིའི་ཡུལ་ན་གནས་པའི་ཡི་དྲགས་ནི་ཁ་འཐོར་བའོ།

〈གཉིས〉 མཐོ་རིས་ཀྱི་ལྟའི་གནས།

གཉིས་པ་མཐོ་རིས་ཀྱི་ལྟའི་གནས་ནི། མིའི་གནས་བཤད་ཟིན་ལ། ལྟའི་གནས་

ལ་གཉིས། ས་དང་འབྲེལ་བ་དང་། ས་དང་མ་འབྲེལ་བའོ།

༤ གཅིག་། ས་དང་འབྲེལ་བ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་དང་། ལུས་ཅུ་ཙུག་གསུམ་གྱི་གནས་སོ།

༧ རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི།

དང་པོ་ལ་འང་གཉིས། གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་བརྟེན་པ་དང་། རི་ལ་བརྟེན་པའོ།

(༧) གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་བརྟེན་པ།

དང་པོ་ནི། ཉི་ཟླ་དང་སྐར་མ་ནམས་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། ཉི་ཟླ་གཉིས་གང་ཙམ་ན་
ཡོད་ཅེ་ན། ཉི་ཟླ་རྒྱུ་མཚམས་ཡན་ཆད་གྱི་ལྷན་པོའི་བྱེད་དཔག་ཆད་བཞི་བྲིན་འོ། །
ཉི་ཟླའི་ཆད་རིམ་ཞེ་ན། ཟླ་བ་ལ་ཐད་ཀར་དཔག་ཆད་ལྔ་བརྒྱ། ཉི་མ་ལ་ཐད་ཀར་
དཔག་ཆད་ལྔ་བརྒྱ་ཙུག་གཅིག་དང་བཅས་པའོ། །མཐའ་སྐྱོར་ལ་ལུས་འཁྱར་དང་།
རྩམས་ལུ་དཔག་ཆད་བྱེད་དང་རྒྱག་དང་གཅིག་གི་བཙོ་བརྒྱད་གྱི་ཆ་གཅིག་ཡོད་དོ། །
འོ་ན། རྒྱ་གང་ལས་གྲུབ་ཅེ་ན། ཟླ་བ་ནི་རྒྱ་ཤེལ་ལས་གྲུབ་ཅིང་། བྱེད་ལས་བསིལ་བ་
ཅན་ཡིན་ལ། ཉི་མ་ནི་མེ་ཤེལ་ལས་གྲུབ་ཅིང་། བྱེད་ལས་ཆ་བ་དང་། མིག་ལ་གནོད་པ་
དང་། གཞན་འདྲ། དེའི་ཕྱིར་རྩ་གསེར་གྱི་ར་བ་ཅིག་སྐྱབས་དང་། འོག་གཞི་ཆོན་ལྷས་
བཟ་བ། ཁང་བཟང་དང་། སྒྱེད་མོས་ཆལ་དང་། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དང་། མེ་ཉོག་
ལྷ་ཆོགས་གྱིས་གང་བ་ཡོད་དོ། །སྐར་མའི་ཆད་ནི། གདགས་པར། ཆེ་བ་ལ་རྒྱུད་གསལ་
བཙོ་བརྒྱད་དང་། རྒྱུད་བ་ནམས་ལ་གསུམ་དང་། སལ་ཆེ་བ་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་གཉིས་
པར་བཤད་དོ། །འོ་ན། ཉི་མས་སྤྱིང་བཞི་ལ་སྤྱང་བའི་བྱ་བ་རིམ་ལྔ་བྱེད་ཅེ་ན། བྱང་རྩ་
ནམ་བྱེད་པ་དང་། ཤར་རྩ་ཉི་མ་རྩུབ་པ་དང་། ལྷོ་རྩ་ཉི་མ་བྱེད་པ་དང་། རྩུབ་རྩ་
ཉི་མ་འཆར་བ་རྩུས་གཅིག་པའི་རྒྱལ་གྱིས་བྱེད། དེས་མཆོན་ནས་རྩུབ་རྩ་ནམ་བྱེད་པ་
དང་། བྱང་རྩ་ཉི་མ་རྩུབ་པ་དང་། ཤར་རྩ་ཉི་མ་བྱེད་པ་དང་། ལྷོ་རྩ་ཉི་མ་འཆར་བ་

རྣམས་ཏུས་གཅིག་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་འཛམ་གླིང་ཏུ་ནམ་མཁུན་པ་དང་། བ་ཡང་
 སྤྱད་ཏུ་ཉི་མ་ཐུབ་པ་དང་། སྤྱི་མེ་སྟོན་ཏུ་ཉི་མ་མཁུན་པ་དང་། ལུས་འཕགས་གླིང་ཏུ་ཉི་
 མ་ཤར་བ་རྣམས་ཏུས་གཅིག་གོ། འདི་ནི་ཉིན་མཚན་མཉམ་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་གྱི། མི་
 མཉམ་པར་ངེས་པ་མེད་དོ། །འོ་ན། དབྱར་དགུན་གྱི་ཉི་མ་ཕྱག་ཏུས་གང་ཞེ་ན། ཏུས་
 ཆོགས་བཞེད་ཚུལ་མང་ཡང་ཆོས་མངོན་པར་བཤད་པའི་སྐབས་འདིར་ནི། དགུ་པ།
 བརྩ་པ། བརྩ་གཅིག་པ། བརྩ་གཉིས་པའི་ཟླ་བ་བཞེ་ནི་དགུན་དང་། དང་པོ། གཉིས་
 པ། གསུམ་པ། བཞི་པ་ནི་དབྱིད་དང་། ལྷ་པ། ཏུག་པ། བརྩན་པ། བརྩད་པ་ནི་དབྱར་
 ཡིན་ནོ། །ལོ་འགོ་འཛིན་ཚུལ་མང་ཡང་། འདིར་ནི་ཉིན་ཟླ་ཐ་ཆུང་ཟླ་བ་བརྩད་པར་
 རོས་བརྩུང་ནས། དེའི་ཆོས་བརྩ་ཏུག་ནས་དགུན་ཟླ་དང་པོའི་ལོ་འགོ་བརྩུང་ཉེ།
 ལྷུམས་སྟོད་ཉ་བ་ནི་བརྩད་པའི་ཆོས་བཅོ་ལྷ་ཡན་གྱིས་རྒྱགས་ཟིན། བརྩ་ཏུག་ནས་ཐ་
 སྐར་ཉ་བ་ཉེ། ཟླ་བ་དགུ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བརྩད་པའི་མར་རོ་དང་དགུ་པའི་
 ཡར་རོ་བཅོ་མས་པ་དགུན་ཟླ་དང་པོ་ནས། ལྷ་པའི་མར་རོ་དང་ཏུག་པའི་ཡར་རོ་
 བཅོ་མས་པ་དབྱར་གྱི་ཟླ་བ་གཉིས་པ་ཡིན་པས། དེའི་མར་རོ་སྐར་སང་ནས་ཡར་རོ་
 ཕྱིས་ལུས་པ་དེ་ལ་ཐ་མ་ཞེས་བྱ་ཉེ། དེའི་ཆོ་བརྩད་ལ་ཉིན་མོ་ཤིན་ཏུ་རིང་བ་ཡུད་ཅམ་
 བརྩ་གསུམ་ཐུབ་པ་དང་། མཚན་མོ་ཤིན་ཏུ་ཐུང་བ་ཡུད་ཅམ་བརྩ་གཉིས་ལས་མི་ཐུབ་
 བོ། །དེའི་རྗེས་ལ་དབྱར་ཉི་ཕྱག་ཉེ། ཆོས་དགུ་ནས་མཚན་མོ་ནི་ཆུ་སྐང་གཉིས་དང་
 དབུགས་གསུམ་གྱིས་རིང་ཏུ་སང་བ་དང་། ཉིན་མོའི་ཆུ་སྐང་གཉིས་དང་དབུགས་
 གསུམ་གྱིས་ཐུང་ཏུ་སང་བའོ། །དགུན་རྣམས་གྱི་ཟླ་བ་བཞི་པ་ནི་དགུན་ཟླ་བརྩ་.....
 གཅིག་པའི་མར་རོ་དང་བརྩ་གཉིས་པའི་ཡར་རོ་བཅོ་མས་པ་ལ་ཞེས་བྱ་ཉེ། དེའི་ཐ་མ་
 བརྩ་གཉིས་པའི་ཆོས་བརྩད་ལ་མཚན་མོ་རིང་བ་ཡུད་ཅམ་བཅོ་བརྩད་ཐུབ་པ་དང་།
 ཉིན་མོ་ཤིན་ཏུ་ཐུང་བ་ཡུད་ཅམ་བཅོ་བརྩད་ལས་མི་ཐུབ་བོ། །དེའི་རྗེས་ལ་དགུན་ཉི་

རྣམས་ཀྱི། ཆོས་དགུ་ནས་མཚན་མོ་ཚུ་སྤང་གཉིས་དང་དབྱུགས་གསུམ་གྱིས་སྤང་བྱུང་
 འཕྱུར་རོ། ཉིན་མོ་དེ་ལས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚུ་སྤང་གཉིས་དང་དབྱུགས་གསུམ་གྱིས་རིང་.....
 ཅུ་སྤང་རོ། །འོ་ན། དབྱུར་ཉི་ལྔ་པ་དང་དབྱུག་ཉི་བརྒྱ་གཅིག་པར་རྣམས་པ་འདི་དང་
 འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་རྟེ། གཞུང་འདི་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་དབང་ཅུ་མཛད་པའི་ཕྱིར།
 ཡང་མཁས་དབང་འགའ་ཞིག་གི་བཞེད་པ་ལྟར་ན། རྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་ཟླ་བ་བརྒྱ་པར་
 རོས་བཟུང་ཉི། དེའི་ཆོས་བརྒྱ་དྲུག་ནས་གཉིས་པའི་བརྒྱ་དྲུག་བར་དབྱུག་ཟླ་དང་། དེ་
 བར་དབྱུག་པའི་ཆོས་བརྒྱ་དྲུག་བར་དཔྱིད་ཟླ་དང་། དེ་ནས་བརྒྱ་པའི་ཆོས་བརྒྱ་དྲུག་
 བར་དབྱུར་ཟླ་བཞི་ཅེས་རྟེ། དབྱུར་གྱི་ཟླ་བ་གཉིས་པ་ཡི། །ཞེས་པས་རྟོན་ཉིན་མཚན་
 མཉམ་པའི་ཟླ་བ་བརྒྱད་པ་དངོས་སུ་བཟླ་ན་རྟེ། རྣམས་ལ་དེ་ནས་ཟླ་བ་གསུམ་འགྲོ་
 མཚམས་སུ་ཐ་མའི་ཡར་རོའི་ཆོ་དགུ་ནས་མཚན་མོ་ཆོས་རིང་པོ་ཡོད་པ་དེ་བསྐྱེད་.....
 བས་ཞེས་ཡར་སྤངས་རྟེ་སྤང་བྱུར་ལྟར་པ་དང་། ཉིན་མོ་ནི་དེ་ལས་ཀྱང་བསྐྱེད་ནས་
 རིང་པོར་འཕྱུར་བ་དང་། ཉིན་མོ་ཆོས་རིང་པོ་ལས་བསྐྱེད་ནས་སྤང་བྱུར་འཕྱུར་བའོ།
 དེས་ན་ལོ་འགྲོ་འཛིན་ཚུལ་དང་། ཅུས་གྲངས་འདོད་ལྷགས་ཆོས་འདུལ་བ་དང་ཡང་
 འགྲིག་གོ་གསུང་། །འོ་ན། རིང་སྤང་གི་ཚད་རིམ་ཅེ་ན། ཉིན་མོ་དང་མཚན་མོ་རིང་
 བ་དང་སྤང་བ་ནི་ཞག་གཅིག་ལ་ཐང་ཅིག་གིས་རིང་སྤང་བྱུར་ལ། དེ་ནི་ཉིན་ཞག་
 གཅིག་གིས་དགུ་བརྒྱའི་ཆ་ཉི། ཅུས་འཁོར་ལྟར་ན་དབྱུགས་འབྱུག་གནས་འབྱུང་བ་
 གསུམ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་དེ་འདྲ་ཉི་ཤུ་ཙུ་བཞི་ཚུ་སྤང་བཞི། ཚུ་སྤང་བཞིར་ཐང་ཅིག་
 གོ། དེ་ལྟར་རིང་སྤང་བྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་སྟེ་ན། ཉི་མ་ལྟོ་ཕྱགས་སུ་ཟླ་...
 བ་དྲུག་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཆོ་དཔག་ཚད་ཕྱིད་དང་དྲུག་དང་བཙ་བརྒྱད་གྱི་ཆ་གཅིག་.....
 འཛམ་བུའི་སྤྱིར་ལས་ཡོལ་རྟེ་རྒྱ་མཚོའི་སྤྱིར་ནས་རྒྱ་ཞིང་ལྟར་ཅུ་འགྲོ་བ་དང་། ཤར་
 ཅུབ་ཐག་སྤང་བས་ན་ཉིན་མོ་སྤང་ལ་མཚན་མོ་རིང་རོ། །ཉི་མའི་འོད་རྒྱ་མཚོར་

འབབ་ཅིང་གླིང་ལ་མི་ཚགས་པས་ན་གླིང་གྲང་བ་དང་། ལྷོར་བཤོད་མཐར་ཐུག་ནས་
 བྱང་ཏུ་རྩུར་བ་ན་དབྱུག་ཉི་ལྷོག་པ་ཞེས་བྱའོ། ལྷ་བ་རྩུག་བྱང་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཆོ་དེ་ཙམ་
 ཞིག་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཡིལ་ཏེ་གླིང་གི་ཉིང་ནས་རྒྱ་ཞིང་དལ་བྱར་འགྲོ་བ་དང་། ཤར་རྩུབ་
 ཏུ་ཐག་རིང་བས་ན་ཉིན་མོ་རིང་ལ་མཚན་མོ་ཐུང་ངོ་། །འོད་གླིང་ལ་འབབ་པས་ན་ཆོ་
 བ་དང་། བྱང་བཤོད་མཐར་ཐུག་ནས་ལྷོར་རྩུར་བ་ན་དབྱུག་ཉི་ལྷོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །
 འོ་ན། ལྷ་བ་འཕེལ་འགྲིབ་ཅི་ཕྱིར་འཕྱར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར། ལྷ་བ་དེ་ཉིད་ཉི་མ་དང་ནི་
 ཤིན་ཏུ་ཉེ་བ་ལས་དེའི་འོད་ཟེར་ལྷ་བ་ལ་ཕོག་སྟེ་ཕར་སྒྲུགས་སུ་རང་གི་གྲིབ་མ་.....
 འབབ་པས་ལྷ་བ་མ་ལུས་པ་འགྲིབ་པར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཉི་མ་དང་ཐག་རིང་རིང་
 ལ་སོང་བས་ལྷ་བ་རིམ་གསལ་ཏུ་ཐུར་ཅིང་། ཤིན་ཏུ་རིང་བ་ལས་ལྷ་བ་རྫོགས་པར་སྒྲུང་
 བ་ཡིན་ནོ། ལྷ་བའི་ཞབས་རྒྱ་ཤེལ་དྲངས་གསལ་ཡིན་ལ། ལྷགས་རི་གསེར་ལས་གྲུབ་
 པས་ལྷགས་རི་ལ་ཉི་འོད་ཕོག་པ་ན་ལྷགས་རིའི་གྲིབ་མ་གཞི་རྒྱ་ཤེལ་འབབ་པས་.....
 འཕེལ་འགྲིབ་ཏུ་མཐོང་ངོ་། །དཔེར་ན། མཆུལ་ཁ་བསྐྱངས་པའི་འགྲམ་ཏུ་མར་མེ་
 བཞག་པས་ཤེས་སོ།

(༢) རི་ལ་བརྟེན་པ།

གཉིས་པ་རི་ལ་བརྟེན་པ་ནི། རི་རབ་འདི་ལ་བར་རིམ་བཞི་ཡོད་དོ། བར་གྱི་
 ཐག་རིམ་ཞེ་ན། བར་གྱི་ཐག་ནི་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་བརྒྱའོ། །འོ་ན། བར་
 རིམ་རྣམས་ཕྱི་ལ་རིམ་འཕགས་ཤེ་ན། བར་རིམ་དང་པོ་ལ་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་
 དག་ནི་བརྒྱ་རྩུག་དང་། གཉིས་པ་ལ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་དང་། གསུམ་པ་ལ་སྟོང་.....
 ཕྲག་བཞི་དང་། བཞི་པ་ལ་སྟོང་ཕྲག་གཉིས་ཕྱིར་འཕགས་སོ། །བར་རིམ་དེ་དག་ན་
 གང་གནས་ཞེ་ན། བར་རིམ་དང་པོ་དེ་ལ་གནོད་སྦྱིན་ལག་ན་རིན་པོ་ཆེའི་གཞོང་པ་
 བདུད་རྩིས་གང་བ་རྫོགས་པ་དང་། གཉིས་པ་ན་གནོད་སྦྱིན་ལག་ན་རིན་པོ་ཆེའི་མེ་

ཉྦྱག་ཐེང་བ་ཐོགས་པ་དང་། གསུམ་པ་ན་རྒྱན་ཆང་གིས་རྟག་ཏུ་སྦྱོས་པ་དང་།
བཞི་པ་ལ་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་ཀྱི་ལྟ་རྣམས་གནས་ཏེ། དེའང་བར་རིམ་བཞི་པའི་
 ཤར་སྦྱོགས་ཀྱི་སྟེང་ན་ཡུལ་འཁོར་སྤང་གི་སྤ་བྲང་ཡུལ་འཁོར་སྤང་དང་། ལྟ་ན་
 འཕགས་སྦྱོས་པའི་སྤ་བྲང་འཕགས་སྦྱོས་པ་དང་། རུབ་ན་སྦྱན་མི་བཟང་གི་སྤ་བྲང་སྤ་
 ཆོགས་གཞུགས་དང་། བྲང་ན་རྣམ་ཐོས་སྤྱོད་ཀྱི་སྤ་བྲང་ལྷང་ལ་ཅན་ཡོད་དོ། དེར་མ་
 ཟད་གསེར་གྱི་རི་ནི་བརྟན་པ་དག་ལ་ཡང་རྒྱལ་ཆེན་བཞི་པའི་ལྟ་གནས་སོ།

༡ སུམ་རྩ་ཙ་གསུམ་གྱི་གནས།

གཉིས་པ་སུམ་རྩ་ཙ་གསུམ་གྱི་གནས་ནི། ལྟ་ན་པའི་ཆེ་ན་སུམ་རྩ་ཙ་གསུམ་གྱི་
 ལྟ་རྣམས་གནས་སོ། ཅིའི་ཕྱིར་སུམ་རྩ་ཙ་གསུམ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། རྟོར་ལྟ་བརྒྱད། སྤག་
 སྤ་བརྩ་གཅིག ཉི་མ་བརྩ་གཉིས། ཐ་སྐར་གྱི་སྤ་གཞོན་རུ་གཉིས་ཏེ་གཙུག་སྤ་སུམ་རྩ་ཙ་
 གསུམ་ཡོད་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་བའམ། ཡང་ན་ཆོས་བཟང་ལྟའི་མདུན་ས་སྤགས་
 ལྟའི་གནས་སུམ་རྩ་ཙ་གསུམ་ཡོད་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་ཏོ། དེའི་ཆོད་རི་ལྟ་སྤ་ཞེ་ན།
 དེའི་རོས་རེ་རེ་ལ་དཔག་ཆོད་བརྒྱད་ཁྲི། མཐའ་སྐར་ནས་སུམ་འབྲུམ་ཉིས་ཁྲིའོ། །
 ལྟ་ན་པའི་སྦྱོགས་མཆོམས་བཞི་ན་ཁང་པ་བཅེགས་པ་བཞི་ཡོད་པའི་རོས་ལ་དཔག་
 ཆོད་བརྒྱ་ཉི་ལྔ་ཙ་ལ། དཔངས་སུ་དཔག་ཆོད་ལྔ་བརྒྱ་ཡོད་དོ། ཁང་པ་བཅེགས་པ་
 བཞི་པ་དེ་ལ་ནི་གཞོད་སྦྱོན་ལག་ན་དོ་རྩེ་ལྟ་རྣམས་བག་མེད་པའི་གནས་ལས་བསྐྱང་
 པའི་ཕྱིར་རུ་གནས་པ་ཡིན་ལ། སུམ་རྩ་ཙ་གསུམ་གྱི་དབྱུས་ན་གྲོང་ཁྱིམ་བལྟ་ན་སྤྱག་
 ཅེས་པ། རོས་རེ་རེ་ལ་དཔག་ཆོད་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་པ། མཐའ་སྐར་ན་ཁྲི་ཡོད་པ།
 འཕང་རུ་དཔག་ཆོད་སྟེང་དང་གཉིས། རོས་གསེར་གྱི་རང་བཞིན། འྲག་གཞི་ཆོན་
 ལྟ་བརྒྱ་ཙ་གཅིག་གིས་བྲག་བར་བྱས་པ། མནན་ན་ནེམ་བྱེད་པ། བཏེག་ན་སྤར་བྱེད་
 པའི་མཉེན་པ་དང་ལྟན་པ་ཡོད། དེ་ལ་སྟོ་སྟོང་རུ་གཅིག་གི་མ་ཆང་བ་ཡོད་པའི་སྟོ་

208

དཔག་ཚད་རུ་མ་དང་ལྡན་པ། མགོ་སྐྱུ་ཅུ་ཙ་གཉིས་སྐྱུ་ལ་པ་ལ་ལྟའི་དབང་པོ་འཁོར་
 བཅས་འདེགས་བཟོད་པ་དང་། གྲོང་ཁྱིམ་བལྟ་ན་སྐྱུ་ག་དེའི་ལྟ་རྒྱུ་མཚམས་དཔག་
 ཚད་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་ཚད་པ་ན་ཚོས་བཟང་ལྟའི་མཐུན་ས་ཐད་ཀར་དཔག་ཚད་སྐྱུ་
 བརྒྱ། མཐའ་སྐྱར་ན་དགུ་བརྒྱ་པ། གྲོང་ཁྱིམ་བལྟ་ན་སྐྱུ་ག་ལས་དཔག་ཚད་བྱེད་དང་
 བཞི་བྱེད་རུ་འཕགས་པ་ཡོད། དེ་ན་འང་ལྟ་དབང་དང་ཉི་དབང་ནམས་ཀྱི་བྲི་ཡོད་...
 པ། དེར་ལྟ་ནམས་འདུས་ནས་ལྟ་དང་མི་ནམས་ཀྱི་དོན་དང་ཚོས་སེམས་པར་བྱེད་དོ།

(གཉིས) ས་དང་མ་འབྲེལ་བ།

གཉིས་པ་ས་དང་མ་འབྲེལ་བ་ནི། སྐྱུ་ཅུ་ཙ་གསྐྱུ་དེའི་ཕྱིར་ན་འཐབ་བྲལ་
 ནས་འོག་མིན་གྱི་བར་གྱི་ལྟ་ནམས་ཀྱི་གཞལ་མེད་ཁང་ཡོད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་འཐབ་བྲལ་
 ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། འདི་མན་ཆད་ན་འཐབ་པ་ཡོད་ཅིང་། འདི་ནས་འཐབ་པ་དང་བྲལ་
 བས་ན་འཐབ་བྲལ་ཞེས་བྱའོ། །འདི་མན་ཆད་ན་འཐབ་པ་རི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། ཡོད་དེ།
 ལྟ་ནམས་ཀྱང་ལྟ་མིན་དང་འཐབ་ན། གཞན་ནམས་ལྟ་སྐྱུས་ཀྱང་ཅི་དགོས། འཐབ་
 བྲལ་ལ་མཆོ་མ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། ལྟའི་བྱ་དང་བྱ་མ་བྱུང་རེ་སྟེ་བའི་ཕྱིར། སྟེ་བ་གཅིག་
 གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ཡིན་པ་དང་དགའ་བ་མཆོག་དང་ལྡན་པས་...
 ན་དགའ་ལྡན་ཞེས་བྱའོ། །རང་གིས་སྐྱུ་ལ་པ་ལ་རི་ལྟར་འདྲོད་པ་ལྟར་ཡོངས་སྦྱོད་པས་
 ན་འཕྱུལ་དགའ་ཞེས་བྱའོ། །གཞན་གྱིས་སྐྱུ་ལ་པ་ལ་བྱུན་མོང་རུ་རི་ལྟར་འདྲོད་པ་ལྟར་
 ཡོངས་སྦྱོད་པས་ན་གཞན་འཕྱུལ་དབང་བྱེད་ཅེས་བྱའོ། །འདྲོད་པའི་ལྟ་ནམས་ཀྱི་
 གཟུགས་དཀར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། སེར་པོ་ཅི་རིགས་པ་དང་། གཞལ་ལས་ཁང་
 ཡང་ཆེད་རུ་བྱས་པ་དང་མ་བྱས་པ་གླིང་གསྐྱུ་གྱི་མིའི་གནས་བཞིན་ཅི་རིགས་པ་.....
 ཡོད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཚངས་རིས་སོགས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ལྷིག་པ་མི་དགེ་བ་ལས་ཚངས་
 བེང་། དེའི་རིས་སུ་གཏོགས་པས་ན་ཚངས་རིས་ཞེས་བྱའོ། །ཚངས་པ་ཆེན་པོའི་མཐུན་

ན་བམ་ཟེ་རིག་བྱེད་འདྲོན་པ་ལྟར་གནས་པས་ན་ཆངས་པ་མཐུན་ན་འདྲོན་ཞེས་.....
 བྱའོ། །ཆངས་པ་ནི་གཞན་ལས་ལྷས་ཀྱི་ཐོང་ཆོད་སྐྱེས་ཆེ་བས་ན་ཆངས་ཆེན་ཞེས་
 བྱའོ། །གནས་གཞན་གོང་མ་ལ་ལྷས་ཏེ་འོད་རྒྱ་ཁྱོན་རྒྱུ་བས་ན་འོད་རྒྱུ་ཞེས་བྱའོ། །
 ལྷས་ལ་འོད་ཆོད་མེད་པ་ཡོད་པས་ན་ཆོད་མེད་འོད་ཅེས་བྱའོ། །གནས་གཞན་མ་ལྷས་
 འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པས་ན་འོད་གསལ་ཞེས་བྱའོ། །གནས་གཞན་གོང་མ་ལ་ལྷས་ཏེ་སེམས་
 བདེ་རྒྱུ་བས་ན་དགེ་རྒྱུ་། སེམས་བདེ་ཆོད་མེད་པ་ཡོད་པས་ན་ཆོད་མེད་དགེ་ །
 འདི་ལས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སེམས་བདེ་མེད་པས་ན་དགེ་རྒྱུས། འདི་ནས་འོག་
 གཞིའི་རྒྱན་ལྟར་མདངས་ཆགས་པ་མེད་པས་ན་རྒྱན་མེད། མི་གཡོ་བའི་བསོད་ནམས་
 ལས་སྦྱེས་པས་ན་བསོད་ནམས་སྦྱེས། སྐྱེ་ལ་འབྲས་བུ་འདི་ལས་ཆེ་བ་མེད་པས་ན་
 འབྲས་བུ་ཆེ། དེའི་ཉིང་ན་གནས་གཙང་མ་ལྟ་ཡོད་ལ། སྐྱེ་མེད་ཅིང་། འཕགས་པ་
 འབའ་ཞིག་གནས་པས་ན་གནས་གཙང་མ། ལྟ་གང་ཞེ་ན། གོང་མ་ལས་ཡོན་ཏན་རྒྱུ་
 བས་ན་མི་ཆེ་བ། ཉོན་མོངས་པའི་གདུང་བ་མེད་པས་ན་མི་གདུང་བ། མཐོང་བ་
 ཡོངས་སུ་དག་པས་མཐོང་བ་ན་ཤིན་ཏུ་མཐོང་བ། ལྟ་བ་བཟང་བས་ན་གྲོ་ཤོ་མ་སྤང་
 བ། འདི་ལས་གནས་གཞན་གོང་ན་མེད་པས་ན་འོག་མིན་ནོ། །འོ་ན། འདྲོད་ལྟ་ནམས་
 འཁྲིག་པ་སྦྱོད་རྩལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདྲོད་པ་ན་སྦྱོད་པ་དུག་པོས་འདི་ལྟར་སྦྱོད་པ་...
ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་པ་དང་། ལུམ་ཅུ་ཙ་གལུམ་པ་གཉིས་ནི་དབང་པོ་
གཉིས་སྦྱར་བས་འཁྲིག་པ་སྦྱོད་དོ། །འོན་ཀྱང་དེ་དག་གི་ཟས་ལ་མི་གཙང་བའི་རྒྱ་
 མཐུན་མེད་པས་ས་བོན་རྒྱུང་བ་མེད་ཅིང་། རྒྱུང་རྒྱ་བས་གདུང་བ་དང་བཤལ་བར་
 གནས་སོ། །འཐབ་བཤལ་བ་ནི་འཁྱུད་པ་ཙམ་གྱིས་འཁྲིག་པ་དང་། དགའ་ལྡན་པ་
ལག་པ་བཙངས་པ་ཙམ་དང་། འཕྲུལ་དགའ་བ་དགོད་པ་ཙམ་དང་། གཞན་.....
འཕྲུལ་དབང་བྱེད་པ་བལྟས་པ་ཙམ་གྱི་འཁྲིག་པ་སྦྱོད་ཡིན་ནོ། །ས་བོན་རྒྱུང་བ་མེད་

ན་ལྟེ་བྱ་དང་བྱ་མོར་ཇི་ལྟར་བརྟེན་ཅེ་ན། རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་པ་ཐོང་ཆོད་བྱིས་པ་
ལ་ལྟེ་ལོན་པ་ནས། གཞན་འཕུལ་དབང་བྱེད་ལ་བཅུ་ལོན་པ་ལྟ་བུའི་བར་གནས་དེ་
དག་ཏུ་བརྩམས་ཏེ་ལྷུར་བྱ་བྱེད་པས། དེས་ན་གང་ཞིག་གང་དག་གི་པར་བྱ་བྱིས་པ་དེ།
དེ་དག་གི་ལྟེ་བྱ་དང་བྱ་མོ་ཞེས་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་ཅན་གྱི་ལྟ་རྣམས་ནི་
ཐོང་ཆོད་ལྷས་ཀྱན་རྒྱུགས་པ་དང་། རོ་ཆ་ཁྱེལ་མེད་སྤངས་པས་གོས་དང་བཅས་པ་
ཉིད་བྱ་བྱེད་ལ། འཆི་བ་ན་ཡང་གོས་དང་བཅས་པར་འཆིང་།

[གཉིས་] དེ་དག་གི་སྒྲིལ་པ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་དེ་དག་གི་སྒྲིལ་པ་ནི། མདོ་ལས་འདོད་པ་སྐྱེ་བ་གསུམ་གསུངས་ན། དེ་
དག་གང་ཞེ་ན། འདོད་པ་སྐྱེ་བ་གསུམ་པོ་ནི་འདོད་པའི་ལྟ་དང་མིར་བཅས་པ་རྣམས་
ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་འདོད་པའི་མི་ནས་དགའ་ལྡན་གྱི་བར་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་རྣམ་
སྒྲིན་གྱིས་སྤར་བུང་བའི་འདོད་ཡོན་ལ་ཁོངས་སྦྱད་པའི་ཕྱིར། འཕུལ་དགའ་བ་ནི་
རང་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུལ་པ་ལ་དང་། གཞན་འཕུལ་དབང་བྱེད་ནི་རང་གཞན་གཉིས་ཀས་
སྒྲུལ་པ་ལ་ཁོངས་སྦྱད་པའི་ཕྱིར། ཡང་མདོ་ལས་བདེ་བ་སྐྱེ་བ་གསུམ་གསུངས་པའི།
གསུམ་པོ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ། དེ་མེ་མེ་ལའང་ལྟ་རིས་གསུམ་གསུམ་.....
ཡོད་པས་ས་དགུ་ལ་བཤད་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཆངས་
རིས་སོགས་གསུམ་ནི་འདོད་པས་དཔེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་བར་ཁོངས་སྦྱད་པའི་
ཕྱིར་དང་། གཉིས་པའི་གསུམ་ནི་རྟོག་དཔྱད་སྤངས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་
པའི་བདེ་བར་ཁོངས་སྦྱད་པའི་ཕྱིར་དང་། གསུམ་པའི་གསུམ་ནི་དགའ་བ་མེད་པའི་
བདེ་བར་ཁོངས་སྦྱད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འདི་ནས་རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞིའི་བར་བྱ་ཐག་
ཇི་ཅུམ་ཡོད་ཅེ་ན། རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་པའི་ཅ་བའི་གནས་བང་རིམ་བཞི་པ་དེ་ནས་
གནས་འོག་མ་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་བར་བྱ་དཔག་ཆོད་བཞི་བྱེད་ལ། དེ་ལ་ཐག་ཇི་

སྤྲེལ་ཡོད་པ་བར་རིམ་བཞི་པ་དེ་ནས་དེའི་གོང་མ་སྤྲེལ་ཅུ་ཙུ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་འང་དེ་
 སྤྲེལ་ཡོད་དེ་བཞི་ཁྲིའོ། དེ་བཞིན་དུ་སྤྲེལ་ཅུ་ཙུ་གསུམ་ནས་འཐབ་བྲལ་བར་དུ་བརྒྱད་
 ཁྲི། འཐབ་བྲལ་ནས་དགའ་ལྷན་བར་དུ་ཆེག་འབུམ་བཞི་ཁྲི་ཡིན་པ་སོགས་རིགས་
 འབྲེལ། །འོ་ན། འོག་མས་གོང་མར་དོང་ཉེ་མཐོང་བར་འབྱུར་རམ་ཞེ་ན། རང་གིས་རྩ་
 འབྲུལ་ཐོབ་པ་འཕ། རྩ་འབྲུལ་དང་ལྷན་པ་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་མ་གཏོགས་པར་ཁམས་
 དང་ས་འོག་མ་དེ་དག་གིས་གོང་མ་ལ་བསྐྱོད་པ་དང་མཐོང་བ་འང་མེད་དོ། །འོ་ན།
 དེ་དག་གི་རྒྱུ་ཚད་ཇི་ཅུ་ཞེ་ན། འཐབ་བྲལ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ནི་སྤྲེལ་ཅུ་ཙུ་གསུམ་
 དང་མཉམ་ལ། བསམ་གཏན་བཞི་ནི་རིམ་པ་ལྟར་གྲིང་བཞི་དང་། རྩོང་དང་པོ་དང་།
 རྩོང་གཉིས་པ་བར་མ་དང་། རྩོང་གསུམ་གྱི་རྩོན་དང་མཉམ་མོ། །འོ་ན། རྩོང་གསུམ་
 གང་ཞེ་ན། གྲིང་བཞི་པ་དང་། ཉེ་ཟླ་དང་། རི་རབ་དང་ནི། འདོད་པའི་ལྟ་.....
 རྣམས་དང་། ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་རྩོང་ལ་ནི་རྩོང་ནི་སྤྱི་ཕུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་.....
 ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པར་འདོད་ལ། རྩོང་སྤྱི་ཕུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་དེ་རྩོང་ལ་ནི་
 རྩོང་གཉིས་པ་བར་མའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ནི་གྲིང་བཞི་ནས་
 ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བར་ས་ཡ་ཕྱག་གཅིག་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། རྩོང་གཉིས་པ་དེ་
 རྩོང་ལ་ནི་རྩོང་གསུམ་གྱི་རྩོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ནི་
 འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གྲིང་བཞི་ནས་ཚངས་པའི་བར་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་ཡོད་དོ། །ཅིའི་
 ཕྱིར་རྩོང་གསུམ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། རྩོང་གསུམ་དེ་ནི་མེ་ལ་སོགས་པས་མཉམ་དུ་འཇིག་
 ཅིང་། དང་པོ་ཆགས་པའི་ཆོའང་མཉམ་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་པས་ན་དེ་སྤྲེལ་དོ། །

(གཉིས) ཞར་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་ཆད་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ཞར་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་ཆད་ལ་གཉིས། ལྷས་ཆད་དང་། ཆོ་ཆད་དོ།

(གཅིག) ལྷས་ཆད།

དང་པོ་ནི། མྱོད་གྱི་འཇིག་རྟེན་ལ་ཚད་ངེས་པ་བཞིན་དུ། སེམས་ཅན་ལ་འང་
 ཚད་ངེས་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། རན་སྤང་བའི་ལུས་ཚད་ངེས་པ་མེད་པས་འདིར་མི་
 འཆད་ལ། བདེ་འགོ་ནམས་ལས་ཆེ་ལོ་བརྒྱ་པའི་དུས་ཀྱི་ལྷ་འཛམ་བུ་སྤྱིང་པའི་མི་
 རྣམས་ཀྱི་ལུས་ཚད་ནི་ཆེ་བ་རྣམས་སྤྱོད་བཞི་པ་དང་། རྒྱུང་བ་རྣམས་སྤྱོད་དང་.....
 བཞི་པ་ཡིན་ནོ། སྤྱི་རྒྱལ་སྤྱོད། །ཤར་ལུས་འཕགས་པོ་དང་། ལུབ་བ་ལང་སྦྱོད་
 དང་ནི། བྱང་སྐྱ་མི་སྟན་ཞེས་བྱ་བ་གསུམ་ནི་སྐྱ་མ་ལས་བྱི་མ་ཉིས་འབྱུར་གྱིས་.....
 བསྐྱེད་པས། སྤྱོད་བརྒྱད་དང་། བཅུ་དྲུག་དང་། ལུས་ཅུ་ཙུག་ཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་
 གྱུར་འཛམ་བུ་སྤྱིང་པའི་སྤྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། རང་རང་གི་ནི་སྤྱོད་བཞི་པ་ཁོ་ནས་། །
 འདོད་པ་དང་ལྡན་པའི་ལྷ་དྲུག་པོའི་ལུས་ཚད་ནི། རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་པ་རྒྱང་གྲགས་
 བཞི་ཆ་གཅིག་ཡིན་པ་ནས། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་པ་ནི་རྒྱང་གྲགས་དག་བྱེད་.....
 དང་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བསྐྱེད་པའོ། །གཞུགས་ཅན་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དང་པོ་ཚངས་.....
 རིས་པ་དཔག་ཚད་བྱེད་དང་། དེའི་གོང་མ་མདུན་ན་འདོན་དང་། ཚངས་ཆེན་
 དང་། འོད་རྒྱུང་བ་རྣམས་དཔག་ཚད་བྱེད་བྱེད་བསྐྱེད་ལ། འོད་རྒྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་
 ལྷག་ཚད་མེད་འོད་ལན་ཆད་ཀྱི་ལུས་ནི་ཉིས་འབྱུར་གཉིས་འབྱུར་ཉིས་འབྱུར་གྱིས་ཆེ་
 ཉེ། འོན་ཀྱང་སྤྱི་མེད་པ་ཉིས་འབྱུར་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ལས་དཔག་ཚད་གསུམ་དོར་.....
 རྩ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱུང་པར་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། ཚད་མེད་འོད་དཔག་ཚད་བཞི་དང་།
 འོད་གསལ་བ་བརྒྱད་ནས། འོག་མེན་དཔག་ཚད་སྤྱི་དྲུག་བར་རོ། །གཞུགས་མེད་ནི་
 ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པས་ལུས་ཀྱི་ཚད་མེད་དོ།

(གཉིས) ཆེ་ཆད།

གཉིས་པ་ཆེ་ཆད་ལ། དངོས་དང་། ཞར་བྱང་གཉིས།

[གཅིག] དངོས་བཤད་པ།

དང་པོ་ནི། མཐོ་རིས་ཀྱི་ཆེ་ཆད་དང་། རན་སང་བའི་ཆེ་ཆད་གཉིས།

༼གཅིག༽ མཐོ་རིས་ཀྱི་ཆེ་ཆད།

དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་ལྷན་ཆད་ངེས་པ་བཞིན་རྒྱུ་ཆེ་ཆད་ཀྱང་ངེས་སམ་ཞེ་
ན། བྱང་གི་སྒྲིམ་སྒྲན་ན་ནི་ཆེ་ལྟོང་ཐུབ་སྟེ། རུབ་དང་ཤར་གྱི་སྒྲིང་གཉིས་ན་བྱེད་
བྱེད་སྒྲངས་པས་ལྷ་བརྒྱ་དང་། བྱེད་དང་སྒྲུམ་བརྒྱའོ། །ལྟོ་འཛམ་བྱ་སྒྲིང་འདི་ན་མ་
ངེས་ཏེ། འགྲིབ་པའི་ཐ་མར་ནི་ཆེ་ལྟོ་བརྒྱ་པ་དང་། བསྐལ་པ་དང་པོའི་མི་རྣམས་ཀྱི་
ཆེ་ལྟོ་དཔག་རྒྱ་མེད་པ་དང་། དེ་དག་གི་བར་རྒྱའང་འཕེལ་འགྲིབས་རྒྱ་མ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། འདྲོད་ལྟའི་ཆེ་ཆད་ནི་མི་རྣམས་ཀྱི་ལྷ་ལྟོ་བརྒྱ་ལ་འདྲོད་པ་དག་གི་ལྟོ་རྣམས་
ལས་འོག་མ་རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་པ་དག་གི་ཉིན་ཞག་གཅིག་རྒྱ་བཙུག་པའི་ཞག་སྒྲུམ་
རྒྱ་ལ་ཟླ་བ་གཅིག་དང་། དེ་བརྒྱ་གཉིས་ལ་ལོ་གཅིག་ཡིན་པས། དེས་ན་དེའི་ཆེ་ཆད་
ནི་རང་ལྟོ་ལྟོ་བརྒྱའོ། །གོང་མ་སྒྲུམ་རྒྱ་ཙུག་སྒྲུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཞག་དང་ལོ་
གཉིས་ཀ་གཉིས་འགྱུར་ཏེ། སྒྲུམ་རྒྱ་ཙུག་སྒྲུམ་པ་རང་ལྟོ་སྟོང་ཐུབ་པ་ནས། གཞན་
འབྲུལ་དབང་བྱེད་པས་མི་ལྟོ་སྟོང་རྒྱག་བརྒྱལ་ཞག་གཅིག་རྒྱ་བཙུག་པའི་རང་ལྟོ་བྲི་
རྒྱག་སྟོང་ཐུབ་པའི་བར་རྒྱའོ། །གལ་ཏེ་སྒྲུམ་རྒྱ་ཙུག་སྒྲུམ་ཡན་ཆད་ན་ཉི་ཟླ་མེད་པས་
ཉིན་མཆན་དང་ཆེའི་ཆད་ཀྱང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། རུས་
དབང་གིས་མེ་རྟག་ཁ་རྒྱུམ་པ་དང་། བྱ་སྐད་མི་འབྲིན་པ་དང་། གཉིད་སྒོ་བ་ན་
མཆན་མོ་དང་། དེ་ལས་ལྡོག་པ་ཉིན་མོ་དང་། སྤང་བའང་ལྷན་ལ་འོད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །འོ་ན། གཞུགས་ཅན་གྱི་ལྟོ་རྣམས་ལ་གཉིད་སྒོ་བ་སོགས་མེད་པས་ཆེའི་ཆད་མི་
རུང་རོ་ཞེ་ན། གཞུགས་ཅན་གྱི་ལྟོ་དག་ལ་ཉིན་མཆན་གྱི་རྣམ་བཞག་མེད་ཀྱང་ཆེའི་
ཆད་ནི་རང་གི་ལྷན་གྱི་ཆད་གཞལ་བའི་དཔག་ཆད་ཀྱི་གྲངས་ཀྱིས་བསྐལ་པ་ཡིས་
འཛལ་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། གཞུགས་ཅན་དང་པོ་བསྐལ་པ་བྱེད། །དེ་ཡི་གོང་མ་བྱེད་

བྱུང་བ་བྱུང། །འོ་ད་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྟ་ལྟ་ཡན་ཆད། །ཆོ་ནི་ཉིས་འཁྱར་ཉིས་འཁྱར་ཏེ། །
 མེན་མེན་བསྐལ་པ་གསུམ་དོར་ན། །ཞེས་དཔག་ཆད་དང་། །བསྐལ་པ་དང་། །ལུས་
 དང་། །ཆོ་བསྐྱར་བ་ལས་གཞན་བྱུང་པར་མེད་དོ། །གཟུགས་མེད་པ་ནམ་མཁའ་མཐའ་
 ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཆོ་ཆད་ནི་བསྐལ་པ་སྤྱང་ཕྱག་ནི་ཉི་ཤུ་དང་། །གཞན་གོང་མ་གསུམ་
 ལ་དེ་ཅམ་རེའི་ལྟ་པས་ལྟ་པ་ཡིན་པས། །བསྐལ་པ་བཞི་བྱི་དང་། །དུག་བྱི་དང་།
 །བརྒྱད་བྱི་ཐུབ་པོ། །འོ་ན། །དེ་དག་བར་བསྐལ་ལམ་བསྐལ་ཆེན་ཡིན་ཞིན། །འོ་ད་རྒྱུ་
 རས་བཟུང་ལྟེ་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། །དེའི་འོག་མ་ཆངས་ཆེན་མན་ཆད་ནི་.....
 །བསྐལ་ཆེན་ཀྱི་བྱུང་བར་བསྐལ་བཞི་བརྒྱུ་ལ་བསྐལ་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ།།

(གཉིས་) ངན་སང་བའི་ཆོ་ཆད།

གཉིས་པ་ངན་སང་བའི་ཆོ་ཆད་ནི། ངན་སང་བའི་ཆོའི་ཆད་ལ་ཡང་སོས་ལ་
 སོགས་པ་ཆ་དམུལ་དུག་གི་ཆོའི་ཆད་ནི་རིམ་པ་བཞིན་ཏུ་འདོད་ལྟའི་རྒྱལ་ཆེན་རིས་...
 །བཞི་སོགས་དུག་པོའི་ཆོའི་ཆད་དང་ཉིན་ཞག་མཉམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱལ་ཆེན་
 རིས་བཞི་པའི་ཆོ་ཆད་རང་ལོ་ལྟ་བརྒྱུ་ལ་ཡང་སོས་པའི་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཏུ་བསྟེན་.....
 །པའི་རང་ལོ་ལྟ་བརྒྱུ་ལ་ཡང་སོས་པས་ཐུབ་པ། །དེས་ན་ཡང་སོས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་...
 །རྒྱུ་ལྟེ་ཆོ་ཆད་ནི་འདོད་པའི་ལྟ་དུག་པོ་རྒྱུ་ལྟེ་ཆོ་ཆད་པའི་ལྟེ་ཆོ་ཆད་པ་ཡིན་ནོ། །
 །རབ་ཏུ་ཆ་བས་བར་བསྐལ་བྱུང་དང་། །མན་མེད་པས་ནི་བར་ཀྱི་བསྐལ་པ་གཅིག་...
 །ཐུབ། །དུང་འགྲོ་རྒྱུ་ཆོ་ཆད་ཐུང་བ་ལ་ངས་པ་མེད་ཀྱི། །མཆོག་ཏུ་རིང་བས་ནི་བར་...
 །ཀྱི་བསྐལ་པ་གཅིག་ཐུབ་སྟེ། །ལྟ་ཆེན་བརྒྱད་ལྟ་བུའོ། །ཡི་དུགས་རྒྱུ་ཆོ་ཆད་ནི་མི་རྒྱུ་ཆོ་
 །ཀྱི་ལྟ་བ་གཅིག་ལ་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་བསྟེན་པའི་རང་ལོ་ལྟ་བརྒྱུ་ཐུབ་པོ། །ཁྱང་
 །དམུལ་ཀྱི་ཆོ་ཆད་ནི་ཉིལ་ཀྱི་ཐུངས་པ་མ་ག་རྒྱུ་ཆོ་ཆད་ཉིལ་ཁལ་བརྒྱད་ཏུ་པའི་ནང་ནས་
 །ལོ་བརྒྱ་རེ་ཞིང་ཉིལ་གཅིག་རེ་ཐུང་བས་དེ་ཟད་པར་ཐུར་པ་ན་རྒྱུ་ཆོ་ཆད་ཀྱི་ཆོ་.....

ཚད་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྩ་བུ་རྣམས་པ་ཅན་སྐྱེས་གཞན་གྱི་ཆེ་ནི་གོང་གི་དེ་ཉི་ཤུས་...
བསྐྱར་རོ།

(གཉིས) ལར་བྱང་།

གཉིས་པ་ལར་བྱང་ནི། འོ་ན། དེ་དག་བར་མ་དོར་འཆི་བ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། སྒྲ་
མི་སྟན་པ་ཆེ་ཚད་ལྟར་ངེས་ཀྱི། དེ་མ་གཏོགས་པ་ན་མས་ལ་དུས་མ་ཡིན་པར་འཆི་...
བ་ཡོད་པའི་བྱུང་། འདིར་སྤྱི་འཇོག་ཆེ་ཚད་སྟན་པ་ཡིན་ནོ།

(གསུམ) ཚད་དེ་ཉིད་ཕྱེ་བྲག་རུ་བཤད་ལ།

གསུམ་པ་ཚད་དེ་ཉིད་ཕྱེ་བྲག་རུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བུ་པའི་དང་པོ་མདོར་
བསྟན། རྩ་བུ་པར་བཤད་པའོ།

(གཅིག) རྩ་བུ་པའི་དང་པོ་མདོར་བསྟན།

དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་གནས་དང་ལུས་ཚད་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། བྱུང་དང་།
རྒྱུ་གཞི་དང་། དཔག་ཚད་ཀྱིས་བཤད་ལ། ཆེ་ཚད་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་ལོ་དང་
བསྐལ་པ་ལ་སྐྱེས་པའི་སྟོན་པ་བཤད་པས། དེ་དག་གང་ཞེ་ན། གཞུགས་ཀྱི་རྒྱུ་
བའི་མཐར་ཐུག་ལ་རྩལ་སྤྲོ་རབ་ཡིན་ལ། དེ་བསགས་པ་ལས་རྒྱུ་གཞི་དང་དཔག་
ཚད་འགྲུབ། མིང་གི་མཐར་ཐུགས་པ་ཡི་གེ་ཡིན་པས། དེ་བསགས་པ་ལས་ཤོ་ལོ་ཀ་
དང་། རབ་བྱེད་དང་། བསྟན་བཅོས་འགྲུབ། དུས་ཀྱི་ཐུང་བའི་མཐར་ཐུག་པ་སྐད་
ཅིག་མ་ཡིན་ལ། དེ་བསགས་པ་ལས་ཞག་དང་། ཟླ་བ་དང་། ལོ་དང་། བསྐལ་པ་
ནམས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།

(གཉིས) རྩ་བུ་པར་བཤད་ལ།

གཉིས་པ་རྩ་བུ་པར་བཤད་ལ། ལུས་གཞུགས་ཀྱི་ཚད་དང་། དུས་ཀྱི་ཚད་གཉིས།

〔གཅིག〕 ཡུལ་གཞུགས་ཀྱི་ཆད།

དང་པོ་ནི། གཞུགས་ཀྱི་རྒྱུ་མཐའ་རྩལ་སྤྱོད་པ་ལས་རྒྱུ་གྲགས་
སྟགས་རི་ལྟར་འབྱུང་བ་ཅེ་ན། སྤྱོད་རྩལ་དང་། རྩལ་སྤྱོད་དང་ནི། དེ་བཞིན་རུ་
ལྷགས་རྩལ་དང་། རྩལ་རྩལ་དང་། རི་བོང་གི་རྩལ་དང་། ལྷག་རྩལ་དང་། སྤང་
རྩལ་དང་། ཉི་ཟེར་གྱི་རྩལ་དང་། སྤྱོད་ཆ་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཤིག་དང་། དེ་
བཞིན་རུ་ནས་དང་། སྤང་ཆོགས་ཞེས་བྱ་བ་བ་གོང་ནས་གོང་རུ་བརྟན་བརྟན་རུ་
བསྐྱར། སྤང་མ་ཉི་ཤུ་ཅེ་བཞི་ལ་བྱུང་དང་། ལྷ་བཞི་ལ་ནི་གཞུ་འདོམ་གང་རོ་། །
གཞུ་འདོམ་དེ་དག་ལྷ་བརྟན་ནས་ལ་ནི་རྒྱུ་གྲགས་གཅིག །གྲོང་ལས་དེ་ཅུ་ཞེས་
འཕགས་པ་དེ་ལ་དགོན་པར་འདོད། རྒྱུ་གྲགས་དེ་བརྟན་ལ་དཔག་ཆད་ཅེས་.....
བྱའོ།

〔གཉིས་〕 རྩལ་གྱི་ཆད།

གཉིས་པ་རྩལ་གྱི་ཆད་ལ། ལོ་བཤད། བསྐྱལ་པ་བཤད་པའོ།

〔གཅིག〕 ལོ་བཤད།

དང་པོ་ནི། སྤང་ཅིག་མ་བསགས་པ་ལས་ལོ་དང་བསྐྱལ་པ་བྱུང་བའི་རྩལ་རི་ལྟ་
བུ་ཞེ་ན། སྤྱོད་བྱ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱིས་སེ་གོ་ལ་གཏོགས་པའི་ཡུན་ལ་རྩལ་མཐའི་སྤང་ཅིག་
མ་གཅིག །དེ་བརྟན་ཉི་ཤུ་ལ་དེའི་སྤང་ཅིག་མ་གཅིག །དེའི་སྤང་ཅིག་མ་དེ་དག་ཀྱང་
རྩལ་རྩལ་ནི་ཐང་ཅིག་གོ། ཐང་ཅིག་དང་། ཡུང་ཅུ་དང་། ཉིན་ཞག་སྤྱོད་གསུམ་
ནི་གོང་ནས་གོང་རུ་སྤྱོད་རྩལ་བསྐྱར་བས་སྤྱོད་བ་གཅིག །འོན་ཀྱང་སྤྱོད་བ་ཐམས་ཅད་
སྤྱོད་པར་མ་དེས་པས་ཞག་མི་སྤྱོད་པ་དང་བཅས་པའི་སྤྱོད་བ་བརྟན་གཉིས་ལ་ལོ་གཅིག་
གོ།

〔གཉིས་〕 བསྐྱལ་པ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་བསྐལ་པ་བཤད་པ་ལ། དངོས་དང་། ཞར་ལས་བྱུང་བའོ།

༤ གཅིག) དངོས་བཤད་པ།

དང་པོ་ལ། བསྟན། བཤད་རྒྱུ།

༡ མདོར་བསྟན་པ།

དང་པོ་ནི། བསྐལ་པ་ནམ་པ་མང་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་པའི་བསྐལ་པ།
འཆགས་པའི་བསྐལ་པ། གནས་པའི་བསྐལ་པ། བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་ནམས་སུ་བཤད་
པའི་བྱུང་།

༢ རྒྱས་པར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་བཞི། འཇིག་། འཆགས་། གནས་། བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་འོ།

(༡) འཇིག་པའི་བསྐལ་པ།

དང་པོ་ནི། བསྐལ་པ་ནམ་པ་མང་བཤད་པ། ཞེས་བཤད་ན། འཇིག་པའི་བསྐལ་
པ་སོགས་གང་ཞེ་ན། འཇིག་པའི་བསྐལ་པ་ནི་མནར་མེད་པའི་དཔུལ་བའི་སྲིད་པ་
སེམས་ཅན་མེད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཟུང་པའི་བར་ཡིན་ནོ། དེའང་
མནར་མེད་དུ་སེམས་ཅན་སྟེ་འཕྲོ་ཆད་པ་དང་། འཇམ་བུ་སྲིད་པའི་མི་ནམས་ཆེ་ལ་
བརྒྱད་ཁྲི་པར་ཡར་འཕེལ་བ་དང་། གནས་པའི་མཐུག་རྒྱུགས་པ་དང་། འཇིག་པའི་
མགོ་རྩམ་པ་ནམས་དུས་མཉམ། དེའི་ཆེ་མནར་མེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ནམས་ཆེ་མཐར་
བྱེད་ནས་འཆི་འཕོ་བར་འགྱུར། མནར་མེད་དུ་སྟེས་འགྱུར་གྱི་ལས་བསགས་ནའང་
འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་གྱི་དཔུལ་བར་སྟེ་བར་འགྱུར་ཏེ། མནར་མེད་ནས་མས་
རིམ་གྱིས་སྦྲང་། དཔུལ་བ་གཞན་ནམས་དང་། བྱིང་ན་གནས་པའི་དུད་འགྲོ་ནམས་
དང་། ཡི་དྲུགས་ནམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་རིམ་གྱིས་འགྱུར། ལྷ་མིའི་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་
དུད་འགྲོ་དང་ཡི་དྲུགས་ནམས་ནི་དེ་དག་དང་མཉམ་དུ་དེ་ལྟར་འགྱུར། དེ་ནས་

འཇམ་བུ་སྤྱིང་པའི་མི་ཞིག་གིས་ཚས་ཉིད་ཀྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཐོབ། དེ་གཞན་གྱིས་ཐོས་ནས་ཐམས་ཅད་ཚས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཐོབ་ལྟེ་.....
 བསམ་གཏན་དང་པོར་སྟེ། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་ཤར་ལུས་འཕགས་པོ་དང་རྒྱབ་བ་
 ལང་སྟོད་པས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དང་། བྱང་སྤྱི་མི་སྟན་པ་རྣམས་སྟོན་གྱི་སྟོན་པ་ཅན་ཡིན་
 པས་ཆེ་དེ་ལ་འདྲི་ཆགས་དང་བྲལ་བ་མི་སྤྱིད་པས་ཕྱི་མ་ལ་འདྲི་ལྟར་སྟེ་ལ།
 འདྲི་ལྟར་སྟེ་ཀྱང་རིམ་བཞིན་རྩ་ཚས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཐོབ།
 དེ་གཞན་གྱིས་ཐོས་ནས། ཚས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཐོབ་ལྟེ་
 ཚངས་རིས་སུ་སྟེ། དེ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོ་པ་ཞིག་གིས་ཚས་ཉིད་ཀྱིས་བསམ་
 གཏན་གཉིས་པ་ཐོབ། དེ་ཐོས་ནས་ཚས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་
 ཐོབ་ལྟེ་བསམ་གཏན་གཉིས་པར་སྟེ། དེ་དག་ལ་བར་གྱི་བསྐལ་པ་བཅུ་དགུ། །དེའི་ཆེ་
 ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་རྩས་རྩས་སུ་ཆར་འབབས་པ་མེད་པས། འཇམ་བུ་སྤྱིང་གི་ཆེ་ཤིང་
 རྒྱགས་ཚལ་རྣམས་སྐམ་པར་འགྱུར། དེ་ནས་རྩས་ལྟར་རིང་པོ་ཞིག་ན་ཆེས་ཆ་བའི་ཉི་
 མ་གཉིས་པ་ཤར་ནས་རྩ་བར་ཉིང་ཀ་རྣམས་སྐམ་པར་འགྱུར། དེ་ནས་ཉི་མ་གསུམ་པ་
 རྣམས་བརྟན་པའི་བར་རྩ་ཤར་བས་རྩ་སྤྱང་དང་། མཚེ་མ་རྩས་པ་དང་། ཕྱི་རི་རྩ་མཚའི་
 བར་རྩ་སྐམ་ཞིང་སྤྱིང་བཞི་རི་རབ་དང་བཅས་པ་རྩ་བ་འབྱུལ་ནས་མེ་ལྷེ་གཅིག་རྩ་.....
 འབར་ཞིང་བསྐྱེད་པར་འགྱུར། དེས་རྩེན་བྱས་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སེམས་
 བསྐྱེད་གྱི་མེས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་གཞལ་མེད་ཁང་སྟོང་པ་དེ་བསྐྱེད་པར་.....
 འགྱུར། འདྲི་པའི་མེས་མ་ཡིན་ཏེ། ས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལ་བར་བསྐལ་
 གཅིག་ལྟེ། འཇིག་རྟེན་འཇིག་པ་ལ་བར་བསྐལ་ཉི་ཤུའོ། །དེའང་མེས་འཇིག་པའི་
 དབང་རྩ་བྱས་ཀྱི། རྩས་འཇིག་ན་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་བས་ཚས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་
 པའི་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ཐོབ་ལྟེ་བསམ་གཏན་གསུམ་པར་སྟེ་ལ། རྩང་གིས་འཇིག་

ན་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་བས་ཚས་ཉིད་གྱིས་ཐོབ་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཐོབ་ཏེ་
བསམ་གཏན་བཞི་པར་སྐྱེ།

(༢) འཆགས་པའི་བསྐལ་བ།

གཉིས་པ་འཆགས་པའི་བསྐལ་བ་ནི། དང་པོའི་རྒྱང་འཇམ་བུ་ལྡང་བ་ནས་.....
བཟུང་ནས་ནི་མནར་མེད་པའི་དམུལ་བའི་སེམས་ཅན་གཅིག་སྤྱད་པའི་བར་དུ་ལོ། །
དེའང་དང་པོ་ནས་མཁའ་སྤྱང་པར་ཡོད་པ་ལ། འཇིག་རྟེན་འཆགས་པའི་སྐྱེ་ལྟས་སུ་
ལྷུང་པའི་རྒྱང་འཇམ་པོ་ལངས། དེ་ཙམ་གྱིས་སྤྱོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་འཆགས་པར་མི་
རྒྱས་པས། ཚངས་རིས་ནས་བཟུང་ཏེ་འཐབ་བྲལ་བའི་བར་ནས་འཆགས། དེ་ནས་
སྤར་གྱི་རྒྱང་དེ་ཉིད་ལོ་གྲངས་དུ་མའི་བར་དུ་འབྲིགས་ནས། འོག་གཞི་རྒྱང་གི་དཀྱིལ་
འཁོར་ནས་སུམ་རུ་པའི་བར་མས་རིམ་ནས་འཆགས། དེ་དག་ལ་བར་བསྐལ་གཅིག །
དེ་ནས་འོད་གསལ་བའི་སེམས་ཅན་ཆེ་དང་། བསོད་ནམས་དང་། ལས་ཟད་པ་ཞིག་
ཚངས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་སྤྱང་པར་སྐྱེ་ཏེ། བ་མར་ཞིག་པ་དེ་དང་པོར་འཆགས་པ་
ཚས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་འཇམ་བུ་གླིང་པའི་བར་ནས་རིམ་གྱིས་འགྲུབ།
དེའི་ཆེ་འཇམ་བུ་གླིང་པའི་མི་ནམས་བརྩམས་ཏེ་སྐྱེ་བ་དང་། དགའ་བ་ཟས་སུ་བ་
དང་། ལྷས་ལས་འོད་འབྱུང་བ་དང་། རྩ་འབྱུལ་གྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་དང་། ཆེ་
ལོ་དཔག་དུ་མེད་པ་སྟབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་མནར་མེད་དུ་སེམས་ཅན་གཅིག་སྐྱེས་
པའི་བར་ལ་བར་བསྐལ་བར་དགུའོ། །དེའི་ཆེ་ལོ་དཔག་མེད་ནས་བརྒྱད་ཁྱིའི་བར་
མར་འགྲིབ་པ་དང་། མནར་མེད་དུ་སེམས་ཅན་ཞིག་སྐྱེས་པ་དང་། འཆགས་པའི་
མཆུག་རྫོགས་པ་དང་། གནས་པའི་མགོ་རྩམ་པ་དུས་མཉམ་མོ།

(༣) གནས་པའི་བསྐལ་བ།

གསུམ་པ་གནས་པའི་བསྐལ་བ་ནི། བར་བསྐལ་ཉི་ཤུའོ། བར་གྱི་བསྐལ་བ་རེ་

རེའི་ཚད་ནི། ཆོ་ལོ་དཔག་མེད་ནས་བརྒྱད་ཁྲིའི་བར་མར་འགྲིབ་ནས། ཆོ་ལོ་བརྩ་
 པའི་བར་དུ་བར་བསྐལ་གཅིག་ དེ་ནས་ཡང་བརྒྱད་ཁྲི་བར་ཡར་སྐྱེ་ཞིང་མར་བརྩ་
 པར་འབྲི་བའི་བར་གྱི་བསྐལ་པ་གཞན་ནི་བར་བསྐལ་གཅིག་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཡར་སྐྱེ་
 མར་འབྲི་གཉིས་གཅིག་དུ་བསྐངས་པའི་དེ་འདྲ་བཙ་བརྒྱད་དང་། ཡར་སྐྱེ་བ་ནི་
 བར་གྱི་བསྐལ་པ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། ཡར་ཇི་ཙམ་དུ་སྐྱེ་ཞིན། དེ་དག་ཆོ་ལོ་ནི་བརྩ་
 ནས་བརྒྱད་ཁྲིའི་བར་དུ་ལོ། །འོ་ན། ཐོག་མཐའ་གཉིས་རྒྱང་པ་དང་། བར་པ་ནམས་
 རྒྱག་པ་ཡིན་པས་ཡུན་རིང་བྱང་དུ་འཕྱར་རྩ་ཞིན། སྦྱོན་མེད་དེ། ཐོག་མཐའ་གཉིས་
 བུལ་བ་དང་། བར་པ་ནམས་ལྟར་བར་འགོ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་འཇིག་རྟེན་ཆགས་
 པ་འདི་བར་གྱི་བསྐལ་པ་ཉི་ཤུར་གནས་སོ། །འཇིག་རྟེན་ཆགས་པ་དང་ནི། འཇིག་
 པ་དང་། ཞིག་ནས་སྟོང་པར་འདུག་པ་དག་བར་བསྐལ་ཉི་ཤུར་མཉམ་སོ། །

(༤) བསྐལ་ཆེན།

བཞི་པ་བསྐལ་ཆེན་ནི། བར་བསྐལ་དེ་དག་བརྒྱད་ཅུ་ལ་བསྐལ་ཆེན་ཞེས་བྱའོ།

(གཉིས) ཞར་ལས་བྱང་བ།

གཉིས་པ་ཞར་ལས་བྱང་བ་ལ་གཉིས། བསྐལ་ཆེན་གྱི་ཞར་བྱང་། འཇིག་བསྐལ་
 གྱི་ཞར་བྱང་རྩ་།

༡ བསྐལ་ཆེན་གྱི་ཞར་བྱང་།

དང་པོ་ལ་གསུམ། སངས་རྒྱལ། རང་རྒྱལ། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་རྒྱལ་འབྱུང་རྩལ་
 ལོ།

(༡) སངས་རྒྱལ་འབྱུང་རྩལ།

དང་པོ་ནི། བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་དུ་ཆོགས་བསགས་པ་ལས་སངས་
 རྒྱལ་འབྱུང་བར་བཤད་པའི་བསྐལ་པ་དེ་གང་ཞིན། བསྐལ་ཆེན་དེ་གྲངས་མེད་

གསུམ་རྩ་ཆོགས་བསགས་པ་ལས་སངས་རྒྱས་འབྱུང་ངོ་། །གངས་མེད་ན་གསུམ་མེད་རྩ་
 དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། གངས་ཀྱིས་བགངས་མི་རྣམས་པས་གངས་མེད་རྩ་
 བཤད་པ་མིན་གྱི། གངས་ཀྱི་གནས་གཞན་དུག་ཅུའི་མཐའི་གངས་གཅིག་ལ་གངས་
 མེད་རྩ་བརྒྱད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ནམ་གྱི་ཆོལ་འབྱུང་ན། ཡར་འཕེལ་གྱི་ཆོལ་འབྱུང་ཉི།
 དེའི་ཆོལ་མཐའ་ཅན་རྣམས་འཁོར་བ་ལ་སྒྲི་ཤས་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་ཁྲི་ནས་མར་ནི་
 འགྲིབ་པའི་མགོ་ཚུམ་པ་ནས་ཆོལ་བརྒྱུ་པའི་བར་ལ་སངས་རྒྱས་དེ་དག་འབྱུང་ལ།
 དེ་མན་ཆད་རྩ་མི་འབྱུང་ཉི། སྒྲིགས་མ་ལྟ་ཅང་ཡང་བདོ་བར་ཤས་ཆོལ་བས་ཆོས་
 བསྟན་པའི་སྣང་རྩ་མི་རྩད་པའི་ཕྱིར།

(༢) རང་སངས་རྒྱས་འབྱུང་ཚུལ།

གཉིས་པ་རང་སངས་རྒྱས་འབྱུང་ཚུལ་ནི། རང་རྒྱལ་ཡང་མར་འགྲིབ་པ་ཁོ་ན་ལ་
 འབྱུང་ངམ་ཞེ་ན། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཡར་སྐྱེ་མར་འགྲིབ་གཉིས་ཀ་ལ་འབྱུང་མོ།
 ཉི། གཞན་དོན་གཅོ་བོར་མི་བྱེད་པར་རང་དོན་གཅོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དེ་
 ཆོགས་ཇི་ཅམ་བསགས་པ་ལས་འབྱུང་ཞེ་ན། བསེ་རྩ་ལྟ་བུའི་རང་སངས་རྒྱས་དེ་མོ།
 བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱའི་བར་རྩ་ཆོགས་བསགས་པའི་རྒྱ་ལས་འབྱུང་ངོ་།

(༣) འཁོར་ལོས་སྐྱར་རྒྱལ་འབྱུང་ཚུལ།

གསུམ་པ་འཁོར་ལོས་སྐྱར་རྒྱལ་འབྱུང་ཚུལ་ནི། འཁོར་ལོས་སྐྱར་བ་འཇིག་མོ།
 རྟེན་རྩ་འབྱུང་བ་ནི་མི་རྣམས་ཀྱི་ཆོལ་དཔག་མེད་ནས་སྒྲིང་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་ལས་མི་མོ།
 འབྲི་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་མན་ཆད་དེའི་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་སྣང་རྩ་མི་རྩད་པའི་ཕྱིར།
 ཅིའི་ཕྱིར་འཁོར་ལོས་སྐྱར་རྒྱལ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེས་སྤྱིར་བཞི་ལ་
 དབང་རྩ་བསྐྱར་བས་དེ་སྐད་ཅས་བྱའོ། །འཁོར་ལོ་ཅན་བཞི་ཡོད་དེ། གསེར་གྱི།
 དུལ་གྱི། ཟངས་གྱི། ལྷགས་གྱི། འཁོར་ལོ་ཅན་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གིས་

སྒྲིང་རུ་ལ་དབང་བྱེད་ཅེན། དེ་དག་གིས་སྒྲིང་གཅིག་དང་། སྒྲིང་གཉིས་དང་།
གསུམ་དང་། བཞི་ལ་མས་རིམ་བཞིན་དབང་བྱེད་དེ། ལྷགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱིས་
 སྒྲིང་གཅིག་ལ་དབང་བྱེད་པ་སོགས་ཡིན་ནོ། །འཁོར་ལོས་སྒྲུར་རྒྱལ་སྒྲིང་གཅིག་ལ་
ལྷན་ཅིག་རུ་གཉིས་སོགས་འབྱུང་བ་མེད་ཏེ། འགུན་ཟླ་མེད་པའི་ལས་ཅན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དཔེར་ན། སངས་རྒྱས་བཞིན། འོ་ན། འཁོར་ལོས་སྒྲུར་བ་ས་ལས་ཇི་ལྟ་
 བྱས་རྒྱལ་ཞེ་ན། ཆོས་བརྩུར་གསོ་སྦྱང་ལ་གནས་སྐབས་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་ལག་རུ་
 བབས་པ་ནས། སྒྲིན་གྱི་འཁོར་ལོས་སྒྲུར་བའི་ལས་གྱིས་ཤིག་ཅེས་པ་དང་ནམ་མཁར་
 འཕགས་པས་རྒྱལ་ཕྱན་རྣམས་གྱིས་ཕས་བྱང་རུ་བསྟུ་བར་འོང་བ་དང་། དེལ་གྱི་
 འཁོར་ལོ་ཅན་དེའི་བྱང་རུ་རང་ཉིད་འགྲོ་བ་ཅམ་དང་། ཟངས་གྱི་འཁོར་ལོ་ཅན་དེའི་
 བྱང་རུ་ཕྱིན་ནས་གཤམ་བཤམས་པ་ཅམ་དང་། ལྷགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱིས་.....
མཚན་ཆའི་ཆོགས་དྲག་རུ་དབབ་པར་བཅམས་པས་འདུད་ཅིང་རྒྱལ་བར་བྱེད་ཀྱང་...
སེམས་ཅན་གཅིག་གི་སྒོག་ལ་འང་གནོད་པ་མེད་དེ། དེས་མི་དགེ་བ་བརྟུ་སྤངས་པའི་
 ཕྱིར། གཞན་ཡང་འཁོར་ལོས་སྒྲུར་རྒྱལ་དེ་ནི་ལྷས་ལ་མཚན་བཟང་པོ་སོ་གཉིས་གྱིས་
 བརྒྱན་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། སངས་རྒྱས་དང་བྱུང་མེད་རུ་འབྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ།
ཐུབ་པའི་མཚན་ནི་ལྷལ་ན་གནས་པ་དང་གསལ་ལ་རྫོགས་པས་བྱུང་པར་རུ་.....
འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དང་པོ་ནས་འཁོར་ལོས་སྒྲུར་བའི་རྒྱལ་པོ་དང་
 བཅས་པ་ཡིན་ནམ། ཕྱིས་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། སྤར་བྱུང་བའི་སེམས་ཅན་བསྐལ་པ་
 དང་པོའི་མི་རྣམས་ནི་གཟུགས་ཅན་གྱི་ལྟ་བཞིན་རུ་བརྟུས་ཏེ་སྦྱོར་བ་དང་། ལྟ་འཕྱལ་
 གྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་དང་། ལྷས་ལས་འོད་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆོ་སའི་
 བརྟུད་ཁ་དོག་མར་གསར་པ་ལྟ་བུ། རོ་སྤང་ཅི་མ་བསྐོལ་བ་ལྟ་བུ་བྱུང་། དེ་ནས་རོ་
 ལ་སྤེད་པ་ཞིག་གིས་སོར་མའི་ཅེ་མོས་བྲངས་ཏེ་ཕྱེ་ཐོག་རུ་བྱངས། དེ་བཞིན་རུ་གཞན་

རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐུངས་པས་རིམ་གྱིས་རོལ་ཆགས་པར་གྱུར་པས་ལྷས་ལ་མ་ཁྲུང་བ་
 དང་མྱེ་བ་ཁྱེགས་ཏེ། ལྷས་ཀྱི་འོད་རླབ་ཉྟེ་ཐུང་ན་བྱེད་པའི་ཚེ། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཉི་ཟླ་
 ཤར་བ་ལ་དེ་དང་དེའི་ཐ་སྟངས་བྱུང་ངོ། །སའི་བཅུད་ཉུང་མང་རུ་མྱོས་པ་ལས་ཁ་དྲིག་
 བཟང་ངན་རུ་གྱུར་ཏེ། ཡན་ཚུན་བརྟན་པས་སའི་བཅུད་མེད་པར་གྱུར། དེ་ནས་སའི་
 ཞག་བྱུང་ནས་མྱོས་པས་བརྟན་ཏེ་རླབ་པ་སྤར་བཞིན་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་ཐུག་ཀྱི་ཆལ་
 ནང་བརྟན་པ་རླབ་མི་མཛོན། རླབ་བརྟན་པ་ནང་མི་མཛོན་པ་བྱུང་ནས་མྱོས་པས་
 བརྟན་ཏེ་རླབ་པ་སྤར་བཞིན་དང་། དེ་ནས་མ་ཚོས་མ་བཟུང་བའི་ལོ་རྟོག་བྱུང་ནས་
 མྱོས་པས་ཕོ་མོའི་དབང་པོ་དོད་པར་གྱུར། དེ་ལ་ཡན་ཚུན་མིག་ཚུགས་སུ་བརྟན་པས་
 ཆགས་པ་སྦྱེས་ཏེ་བྱིན་ཅི་ལྷག་ལ་ཁྱེགས་པར་གྱུར། དེ་གཞན་གྱིས་མཐོང་ནས་ཁ་ངན་
 ལྷས་པ་ལ། བྱིས་བཙེགས་ཏེ་དེར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་བྱའོ་ཞེས་བྱིས་ཀྱི་ཐ་སྟངས་བྱུང་ལ། །
 བྱིས་ན་གནས་ཏེ་འབྲས་ནང་དགོས་པ་ནང་ལེན། རླབ་ཟ་བ་རླབ་ལེན་གྱིན་ཡོད་པ་ལ།
 མི་ལེ་ལོ་ཅན་ཞིག་གིས་སང་ཟ་རྒྱ་བྱེ་མ་རེར་སྤངས། དེ་གཞན་ཞིག་གིས་ཐོས་ཏེ།
 དེ་ནི་ཐབས་ཟབ་སྟམ་ནས་ཞག་བཅུན་གྱི་འབྲས་སྤངས་ཏེ་གསོག་འཛོག་བྱས་པས།
 ནང་བརྟན་པ་རླབ་མཛོན། རླབ་བརྟན་པ་ནང་མཛོན་ཞིང་། རླུན་པ་དང་། རླུན་པ་
 དང་བཅས་པར་གྱུར་པ་ལ། འབྲས་རྣམས་ཡན་ཚུན་བགོས་ཏེ། རང་རང་གི་སྤང་པོར་
 སྤངས་པ་ལས། ཁ་ཅིག་གིས་མ་བྱིན་པ་སྤངས་པར་གྱུར། དེ་ནས་ཞིང་བདག་རུ་
 འཛོན་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས། མི་རང་བཞིན་གྱིས་གཞུགས་བཟང་བ་ཞིག་.....
 ཞིང་དཔོན་རུ་བསྐྱོས་ཏེ། ལྷན་ཐོག་གི་རྒྱལ་ཤས་བསྟུངས་ཤིང་སྦྱོ་པོ་མང་པོས་བཀྱར་
 བས་ན། མང་པོས་བཀྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་ངོ། །མང་པོས་བཀྱར་བའི་རྒྱལ་
 པོའི་བྱ་འོད་མཛེས། དེའི་བྱ་དགེ་བ། དེའི་བྱ་དགེ་མཚོག། དེའི་བྱ་གསོ་སྦྱར་འཕགས།
 དེའི་སྦྱོ་པོར་ཤ་འབྱར་གཞོད་པ་མེད་པ་ཞིག་བྱུང་བ་བརྟོལ་བས་རྒྱལ་པོ་སྦྱོ་པོ་སྦྱོས་.....

བྱང་། དེ་དག་ནི་སྒྲིང་བཞི་ལ་དབང་བའི་འཁོར་ལྷན་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་ཞིང་།
 སྒྲོན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་ཡོད། དེ་ནས་མི་དགེ་བའི་ལས་གྱི་ལམ་ལྟག་པར་སྦྱང་པ་ས་ཆེ་
 རིམ་གྱི་བྱང་བར་འགྱུར་རྟེ། མཐར་ཆེ་རིང་བའང་ལོ་ནི་བརྩུ་པ་ཡིན་ནོ། །བར་
 བསྐལ་དེ་དག་གང་གིས་ཆར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། བར་གྱི་བསྐལ་པ་ནི་མཆོན་དང་།
 ནད་དང་ནི། ལྷ་གེ་དག་གིས་ཆར་ཕྱིན་རྟེ། དེ་དག་ལྷན་རྒྱ་ཅམ་རེ་འབྱུང་ཞེ་ན།
 མཆོན་གྱི་བསྐལ་པ་ཞག་བརྩན་ནམས་དང་། ནད་གྱི་བསྐལ་པ་ཞག་བརྩན་ཟླ་བ་.....
 བརྩན་དང་། ལྷ་གེའི་བསྐལ་པ་ཞག་བརྩན་ཟླ་བ་བརྩན་ལོ་བརྩན་དག་ཏུ་འབྱུང་བ་
 ག་རིམ་བཞིན་ནོ། །འབྱུང་བའི་རྒྱལ་ནི་ཆེ་ལོ་བརྩུ་པ་དེའི་ཆེ་གནོད་སེམས་ལྟག་པར་
 འཕེལ་བས། ལག་ཏུ་སྒྲིགས་ཆད་མཆོན་ཆར་གྱུར་ནས་སན་རྒྱན་གསོད་པར་བྱེད། ཤི་
 བ་ནམས་དཔུལ་བར་སྦྱོམ། ཞག་བརྩན་པོ་དེའི་བར་ལ་རི་དང་ནགས་ཆལ་ཏུ་གནས་
 པ་ནམས་གྲོང་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། སན་རྒྱན་མཐོང་ནས་དགའ་ཞིང་བྱམས་པར་གྱུར་རྟེ།
 སྒྲིག་གཙོད་པ་སྤངས་རྟེ་དགེ་བ་བརྩུ་ལྟག་པར་སྦྱང་པས། དེའི་བྱ་དང་བྱ་མ་སྒྲིགས་ཆེ་
 ལོ་རྟེ་བྱ་པར་ཡར་འཕེལ། དེ་ནས་རིམ་གྱི་ཆེ་ལོ་བརྩུད་ཁྲི་པའི་བར་ཏུ་ཡར་འཕེལ།
 དེའི་ཆེ་སྒྲིང་འདི་འཁྱོར་པ་རྒྱས་པ། ལོ་ལྟགས་པ། མི་དང་གྲོང་གིས་གང་བ། འབྱུ་
 བཟང་བ། ལྷེ་མ་ཆེ་བ། བྱ་མ་ནམས་ཀྱང་ལོ་ལྟ་བརྩུ་ནས་བག་མར་འགྲོམ། དེ་ནས་
 ཡང་མར་འགྲིབ་ནས་ཆེ་ལོ་བརྩུ་པའི་བར་ཏུ་མི་དགེ་བ་ལྟག་པར་སྦྱང་པས། མི་མ་
 ཡིན་ནམས་འབྲུགས་རྟེ་ནད་ཡམས་བཏང་ནས་སལ་ཆེ་བ་ཤི་ལྷེ་དཔུལ་བར་སྦྱོ། ལྟག་
 མ་ནམས་འདུས་ནས་སྒྲིག་གཙོད་པ་སྤངས་པས། དེའི་བྱ་སྒྲིགས་གྱི་ཆེ་ཡར་འཕེལ། དེ་
 ནས་ཡང་མར་འགྲིབ་ནས་ཆེ་ལོ་བརྩུ་པའི་ཆེ་མི་དགེ་བ་ལྟག་པར་སྦྱང་པས། ལྟས་ཏུས་
 སྤྱ་ཆར་འབེབས་པ་མེད་པས་ལྷ་གེ་ཉམ་ང་བ་ཆེན་པོ་གཤེག་ཆེ་པ་དང་། བྱར་མ་པ་
 དང་། ཏུས་གོང་དཀར་པོ་པ་ཞེས་བྱ་བ་འབྱུང་ལ། དེའང་གཤེག་ཆེ་པ་ནི་འབྱུ་རུང་བྱང་

རྟེན་པ་གཤམ་ཆེར་བརྟུག་ནས་ཕྱི་རབས་ཀྱི་ས་པོན་གྱི་དོན་རྒྱ་བཞག་པས་ན་དེ་སྐད་.....
 ཅེས་བྱའོ། །ཐུར་མ་པ་ནི་ཟས་ཅུང་ཟད་རྟེན་པ་མ་བུ་ནམས་ཐུར་མས་ཟ་བས་ན་ཐུར་
 མ་པ་ཟེར། རུས་གོང་དཀར་པོ་བ་ནི་བཀའ་སྤྱོད་པས་ཞེན་ནས་ཤི་བའི་རུས་པ་རྩལ་ཅིང་
 ལྷམ་མདོག་མེད་པར་ཐུར་ནས་ཆེད་རུས་བྱེད་པའོ། །དེ་ཞག་བརྟན། ཟླ་བ་བརྟན། ལ་
 བརྟན་བྱང་ལ། དེའི་ཆེ་ཤི་བ་ནམས་ཡི་དྲགས་སུ་སྟེ། ལྷག་མ་ནམས་འརྟས་ནས་དགེ་
 བ་བརྟུ་ལྷག་པར་སྦྱད་པས། དེའི་བྱ་སྤྱོད་ཆེ་ལ་ཉི་ཤུ་པར་ཡར་འཕེལ། དེ་ནས་རིམ་
 པ་བཞིན་ཡར་བརྒྱད་ཁྲིའི་བར་རྒྱ་འཕེལ་ནས་ཐུར་ལྟར་རོ།།

༡ འཇིག་བསྐལ་གྱི་ཞར་བྱང་།

གཉིས་པ་འཇིག་བསྐལ་གྱི་ཞར་བྱང་ལ་གསུམ། འཇིག་པའི་དབྱེ་བ། ལྷས་པའི་
 ཅེ་མ། འཇིག་པའི་གོ་རིམ་མོ།།

(༡) འཇིག་པའི་དབྱེ་བ།

དང་པོ་ནི། འཇིག་བསྐལ་ལ་དབྱེ་ན་རྒྱ་ཡོད་ཅེ་ན། གསུམ་ཡོད་དེ། མེས་འཇིག་
པ་དང་། ཆུས་འཇིག་པ་དང་། རྒྱུང་དག་གིས་འཇིག་པ་དག་ནི་ཡང་གསུམ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར།།

(༢) ལྷས་པའི་ཅེ་མ།

གཉིས་པ་ལྷས་པའི་ཅེ་མ་ནི། མེ་སྤགས་ཀྱིས་འཇིག་པ་ན་ལྷས་པའི་ཅེ་མ་གང་ཞེ་
 ན། མེས་འཇིག་ན་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་དང་། སྤགས་ཀྱིས་ཆུས་འཇིག་ན་བསམ་
གཏན་གསུམ་པ་དང་། རྒྱུང་གིས་འཇིག་ན་བསམ་གཏན་བཞི་པ་སྟེ་གསུམ་པོ་ནི་
འཇིག་པ་དེ་དག་གིས་མ་ཞིག་པས་ལྷས་པའི་ཅེ་མ་ཡིན་པར་གོ་རིམ་བཞིན་རྒྱ་སྦྱར་
རོ། །བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་མེ་སྤགས་ཀྱིས་འཇིག་པ་ཅི་ཞེ་ན། གསུམ་པོ་དེའི་
ནང་གི་སྦྱོན་དང་པོ་ན་ཉི་དུ་མེ་ལྟ་བུ་དང་། གཉིས་པ་ན་དགའ་བདེ་རྒྱ་ལྟ་བུ་

དང་། གསུམ་པ་ན་དབུགས་འབྱུང་རྒྱུ་དང་ཚོས་མཐུན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
བཞི་པ་ན་འཇིག་པ་མེད་དེ། མྱོན་དེ་དག་མེད་པས་མི་གཡོ་བའི་ཕྱིར། འོ་ན། བསམ་
 གཏན་བཞི་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་དེ་རྟག་པར་འཕྱར་རོ་ཞེ་ན། མི་རྟག་ཟླ། བཞི་པ་
 དེའི་གཞལ་མེད་ཁང་ནི་སེམས་ཅན་དང་བཅས་ཏེ་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་། དེ་དང་
 བཅས་ཏེ་འཇིག་པའི་ཕྱིར།།

(༩) འཇིག་པའི་གོ་རིམ།

གསུམ་པ་འཇིག་པའི་གོ་རིམ་ནི། འཇིག་པའི་གོ་རིམ་གྱི་ལྟར་ཞེ་ན། མེ་ཡིས་
བརྟན་བརྟན་དེ་འཇིག་པ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་ཆུ་ཡིས་འཇིག་པ་ལན་གཅིག་ །དེ་.....
 ནས་མེས་བརྟན་འཇིག་པའི་འོག་ཏུ་ཆུས་འཇིག་པ་རེ་རེ་ཟླ། དེ་ལྟར་ཆུ་ཡིས་འཇིག་
 པ་ལན་བརྟན་ཐལ་ནས་ཀྱང་། ཡང་མེ་ཡིས་ལན་བརྟན་འཇིག་པ་ཡིན་ནོ། །མེས་.....
 བརྟན་ཞིག་པའི་རྗེས་དེ་ནས་ནི་དེའི་མཐུག་ཏུ་རྒྱང་གིས་འཇིག་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་
 ན་བསམ་གཏན་དང་པོ་མན་ཆད་འཆགས། གནས། འཇིག་ །སྟོང་ཐམས་ཅད་
 བསྐྱམས་ན་བསྐྱལ་བ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་ཅིང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་བསྐྱལ་བ་
 ཆེན་པོ་བརྒྱད་ན་འཇིག་ལ། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་བསྐྱལ་བ་ཆེན་པོ་དུག་ཅུ་ཙ་བཞི་
 ན་འཇིག་གོ། །ཚོས་མངོན་པའི་མངོད་ཀྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་.....
བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཟླ་གནས་གསུམ་པའི་མཆན་འགྲེལ་བཤད་པའོ།།

〔བཞི〕 ལས་བསྟན་པའི་གནས་འཆད་པ།

བཞི་པ་ལས་བསྟན་པའི་གནས་འཆད་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྒྱུར་བ། ལས་
དངོས་བཤད་པའོ།

〔གཅིག〕 མཚམས་སྒྱུར་བ།

དང་པོ་ནི། གང་དུ་བཤད་པའི་སྟོན་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་འདི་དག་གིས་བྱས་ཤེ་
ན། གྲུ་གྱུར་བྱས་པ་མིན་གྱི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་དགེ་མི་དགེ་ལས་སྟོན་བཅུད་
ཀྱི་འཇིག་རྟེན་བདེ་ལྷག་དང་བཟང་ངན་སོགས་སྣ་ཚོགས་པ་སྒྲིལ་སྤྲོས་མཚམས་……
སྒྱུར་ནས།

〔གཉིས〕 ལས་དངོས་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལས་དངོས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ལས་ཀྱི་ངོ་བོ། མདོ་ལས་བྱུང་བའི་
མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ།

〔གཅིག〕 ལས་ཀྱི་ངོ་བོ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། བསྟན། བཤད་དོ།

〔གཉིས〕 མདོར་བསྟན་པ།

དང་པོ་ནི། ལས་ལས་འཇིག་རྟེན་སྣ་ཚོགས་སྒྲིལ། ཁྲིས་བཤད་ན། ལས་དེ་ལ་
དབྱེ་ན་དུ་ཞེ་ན། ལས་དེ་ནི་གཉིས་སྒྲུ་ཡོད་དེ། སེམས་པའི་ལས་དང་། སེམས་པ་
དེས་བྱས་པ་སྟེ་ཀུན་ནས་སྒྲོང་བ་བསམ་པའི་ལས་གཉིས་སྒྲུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེ་དག་གི་
ངོ་བོ་གང་ཞེ་ན། སེམས་པའི་ལས་ནི་ཡིད་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིད་ལུལ་ལ་གཡོ་

བར་བྱེད་པ་ལྷན་ངག་གི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མོ་
 ཡིད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ནོ། །སེམས་པ་དེས་བསྐྱེད་པའི་བསམ་པའི་ལས་ནི་ལྷན་གྱི་ལས་མོ་
 དང་ངག་གི་ལས་ཏེ་སེམས་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལ་དབྱེ་ན་ནམ་
 པར་རིག་བྱེད་དང་ནམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་དོ།

(གཉིས) རྒྱས་པར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་གསུམ། ལས་ཀྱི་རང་བཞིན། ལས་གསུམ་སྤྱི་ཚས་ཀྱི་
 བྱེད་པར། རྒྱས་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་དབྱེ་བཤོ།

(གཅིག) ལས་ཀྱི་རང་བཞིན།

དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་རིག་བྱེད་དང་། རྒྱས་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པཤོ།

(གཅིག) རྒྱས་པར་རིག་བྱེད།

དང་པོ་ལ་གཉིས། ལྷན་གྱི་རྒྱས་པར་རིག་བྱེད་དང་། ངག་གི་རྒྱས་པར་རིག་བྱེད་
 རོ།

(གཅིག) ལྷན་གྱི་རྒྱས་པར་རིག་བྱེད།

དང་པོ་ནི། དེ་དག་རྒྱས་རིག་རྒྱམ་རིག་མིན། །ཞེས་བཤད་ན། ལྷན་གྱི་རྒྱས་པར་
 རིག་བྱེད་གྱི་ལས་དེ་གང་ཞེ་ན། བྱེ་སྐྱ་བ་ན་རེ། ལྷན་གྱི་རྒྱས་པར་རིག་བྱེད་གྱི་མཆན་
 ཉིད་ནི། རང་ཀྱན་སྒྲོང་སེམས་པས་བསྐྱུངས་པའི་དབྱིབས་གང་ཞིག །ཀྱན་སྒྲོང་དེ་
 གཞན་ལ་རིག་པར་བྱེད་པཤོ། །མཆན་གཞི་ནི་འགྲོ་བ་དང་། ལྷན་འཚལ་བ་དང་།
 སྒྲིག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་རྒྱས་སྤྱོད་ཀྱི་ལྷན་དང་། རྒྱས་བྱུང་གི་
 ལྷན་ལ་ཐ་དད་པའི་ལྷན་དེ་ལྟ་བུའི་དབྱིབས་རྣམས་ཀྱབ་ཏུ་འདོད་དོ། །དེ་ལ་གནས་མོ་
 མ་བུ་པའི་ཕྱེ་བ་ན་རེ། ལྷན་སྐད་ཅིག་མ་མ་འགགས་པར་ཡུལ་གཞན་ཏུ་འགྲོ་བ་དེ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་མདོ་ཕྱེ་བ་ན་རེ། ལྷན་སྐད་ཅིག་མ་མ་འགག་པར་ཡུལ་གཞན་

ཏུ་འགྲོ་བ་མིན་པར་ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་ན། འདུས་བྱས་ནམས་ནི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རྟེ། རང་གྲུབ་ཅན་ནས་འཇིག་རིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་མ་གྲུབ་སྟེ།
 འཇིག་པ་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྩ་ལ་སྟོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འཇིག་པའི་རྩ་གཞན་མེད་པ་ལས་
 དངོས་པོ་འགའ་ཡང་འཇིག་པ་མི་འབྱུང་བར་ཐལ། དངོས་པོ་འཇིག་པ་ཕྱིས་འབྱུང་
 གི་རྩ་ལ་སྟོས་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རྩ་བུ་མ་གྱི་ཆོས་པ་དམར་པོར་སྦྱང་
 བྱེད་ཀྱི་རྩ་མེ་མེ་དེ་ཡང་རྩ་བུ་མ་གྱི་འཇིག་པ་པོར་འབྱུར་བར་ཐལ། དེ་དམར་པོ་
 བཞིག་ནས་མེད་པར་བྱས་ཏེ་དེ་བས་ཀྱང་ཆོས་དམར་བ་བསྦྱང་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་་་་
 མི་རུས་ཏེ། རྩ་གཅིག་གིས་འབྲས་བུ་གཉིས་བསྦྱང་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར། བྱེ་སྦྱའི་
 ལུགས་དེ་ལ་མདྲོ་སྟེ་པ་ན་རེ། ལུས་ཀྱི་དབྱིབས་རིང་པོ་ཆོས་ཅན། དབང་པོ་མི་འདྲ་བ་
 གཉིས་ཀྱི་གཟུང་དོན་ཏུ་འབྱུར་བར་ཐལ། མིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་མཐོང་། ལུས་ལ་
 བརྟེན་ནས་ཀྱང་རིག་པས་ཤེས་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། ལུས་གཅིག་གིས་ལུས་
 ཅན་གཉིས་སྦྱང་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་རྩ་བུ་ཡོད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡིན་ན་
 བསགས་པའི་རྩ་བུ་སྤྱོད་པ་ལ་དབྱིབས་ཡོད་དགོས་པ་གང་ཞིག །མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ།
 ཆ་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

(གཉིས) རག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད།

གཉིས་པ་རག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ནི། རག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དེ་ནི་ཡི་་་
 ཞེས་རང་བཞིན་རག་གི་སྒྲུའོ། །མཚན་ཉིད་ནི་རང་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་རག་གང་
 ཞིག །ཀུན་སྒྲོང་དེ་གཞན་ལ་རྣམ་པར་རིག་པ་བྱེད་པའོ།

(གཉིས) རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ།

གཉིས་པ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ལ་གསུམ། ལུང་གི་སྦྱབ་བྱེད། རྩ་འབྱུང་
 བའི་བྱེད་པར། ཆོས་ཀྱི་བྱེད་པར་རོ།

〈གཅིག〉 ལུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད།

དང་པོ་ནི། རྣམ་རིག་བྱེད་མིན། ཞེས་བཤད་ན། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་
གཟུགས་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཅི་ཞེ་ན། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡོད་དེ། མདོ་ལས། བཟུན་ཡོད་
ཐོགས་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་དང་། བཟུན་མེད་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་དང་། བཟུན་
མེད་ཐོགས་མེད་ཀྱི་གཟུགས་རྣམ་པ་གསུམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཟུན་མེད་ཐོགས་
མེད་ཀྱི་གཟུགས་དེ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར།
ཡང་དྲི་མེད་གཟུགས་གསུངས་ཏེ། དེའང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྣོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
ཡང་མདོ་ལས། རྣམ་ལས་འབྱུང་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི་རྟག་ཏུ་འཕེལ་
བར་གསུངས་པས་དེའང་རིག་བྱེད་དང་སེམས་པ་ཡིན་ན་རང་ཉལ་བ་སོགས་སྤྲི་
འབྱུང་ན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་མ་བྱས་པའི་ལས་ལམ་སོགས་.....
གསུངས་པའི་ཡང་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། བསྐྱལ་ཏེ་གསོད་སོགས་བྱེད་ཏུ་བཅུག་པ་ན་པ་
རྒྱལ་པོའི་སྤྱོད་ཆད་པའི་ཆེ་སྤྱལ་བ་པོ་ལ་མི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་འབྱུང་བར་གསུངས་
པས། དེ་ནི་རྣམ་པར་རིག་མིན་ལས་འོས་མེད་དོ། །སོགས་སྒྲས་མཐོང་ལམ་ལ་མཉམ་
པར་བཞག་པའི་གནས་སྐབས་ནའང་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཡོད་པར་.....
གསུངས་ལ། དེ་མེད་ན་ཡང་དག་པ་ལ་ངག་དང་ལས་ཀྱི་མཐའ་དེ་མི་རྩང་བའི་ཕྱིར་
དང་། དགེ་སྦྱང་ཡིད་གཞན་ཏུ་རྣམ་པར་གཡེང་པའི་ཆེ་ནའང་སྣོན་པ་ཡོད་པར་
གསུངས་ཤིང་། དེའང་རྣམ་པ་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་མེད་ན་མི་རྩང་བའི་
ཕྱིར་དང་། སྣོན་པ་དེ་རྩ་ཐོན་པའི་རྩ་ལེན་གྱི་ཟམ་པ་ལྟ་བུར་གསུངས་ཤིང་། དེ་མེད་
ན་དེའང་མི་རྩང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་གསུངས་ལ། དེའང་
རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་མེད་ན་མི་རྩང་བའི་ཕྱིར། སྒྲུབ་དཔོན་ན་རེ།
དེ་དག་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཡོད་པའི་ཤེས་བྱེད་ཏུ་མི་རྩང་སྟེ།

བསྟན་མེད་ཚོགས་མེད་ཀྱི་གཞུགས་གསུངས་པ་ནི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་མཐུས་གཞུགས་...
 ལུ་ལྷན་བ་སྐྱེ་བ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དྲི་མེད་ཀྱི་གཞུགས་གསུངས་པ་ནི་ཟག་
 མེད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་མཐུས་གཞུགས་ལུ་ལྷན་བ་ཅམ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 རྣམ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བརྟན་དང་། དེ་ལས་མ་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་
 བརྟན་འཕེལ་བའང་། ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་པས་བྱི་མ་ལ་རྣམ་
 མིན་འབྱེན་རེས་ཀྱི་བག་ཆགས་སེམས་རྒྱུད་ལ་བཞག་པའི་རྒྱུད་ཡོངས་ལུ་འགྱུར་བའི་
 ཁྱད་པར་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་གིས་མ་བྱས་པར་ལས་ལམ་རྫོགས་པར་
 ཡོད་པའང་། ལྷན་རང་གིས་གཞན་ལ་བསྐྱོས་ནས་པ་རྩོལ་པོས་སྦྱར་བ་བྱས་པས་རྣམ་
 མིན་འབྱེན་རེས་ཀྱི་བག་ཆགས་གསོག་པ་སོགས་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
 ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཞུགས་ནི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་མཐུས་གཞུགས་ལུ་ལྷན་བ་སྐྱེ་བ་...
 ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་གསུངས་པ་ནི་རྗེས་སོབ་
 ཏུ་ལོག་པའི་རག་ལ་མི་འཇུག་པར་ཡང་དག་པའི་རག་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཟག་...
 མེད་སོབ་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་གཞན་ཏུ་གཡེང་བའི་ཆོ་སྣོམ་པ་
 གསུངས་པ་ནི་ཆོ་ག་སྣོན་བཏང་གི་སྣོམ་པ་ཁས་ལྷུངས་པའི་སེམས་པས་སྤང་བྱ་སྣོམ་...
 ཞིང་། ཡིད་གཞན་ཏུ་གཡེང་བའི་ཆོའང་དེའི་གཉེན་པོ་དྲན་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཉེ་བར་
 གནས་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྣོམ་པ་རྩ་སོན་པའི་རྩ་ལེན་ལྟ་བུར་
 གསུངས་པའང་རོ་ཆོ་ཤེས་པས་སྤིག་པ་མི་དགེ་བ་མི་བྱེད་པར་ཁས་ལྷུངས་པ་དྲན་...
 རས་འཆལ་བའི་རྩལ་བྱིམས་མི་བྱེད་པ་ཅམ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས།
 རྣམ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བརྟན་ནི། ཀུན་དགའ་ར་བ་གཙུག་ལག་ཁང་། །མལ་
 ཏྟན་འཆོ་བ་ནར་མ་དང་། སྐྱོ་བུར་ནད་པར་ནད་གཡོག་དང་། །ཡུལ་རན་ཏུས་ལུ་
 མྱིན་པ་ནི། རྣམ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བརྟན། ཞེས་དང་། རྣམ་ལས་མ་བྱུང་

བའི་བསྐྱོད་ནམས་བརྟན་ནི། བཞུགས་དང་གཤེགས་ཚུལ་ལས་ཞུགས་དང་། བྱིན་པ་
ཐོས་དང་མཐོང་བ་དང་། །ཚོས་ཐོས་སྒྲོབ་པའི་གཞི་འཛིན་ལ། །དགའ་དང་དད་པ་
སྦྱོས་པ་ནི། །རྣམས་ལ་མ་རྟོས་བསྐྱོད་ནམས་བརྟན། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་།

༼གཉིས༽ རྒྱ་འབྱུང་བའི་བྱད་པར།

གཉིས་པ་རྒྱ་འབྱུང་བའི་བྱད་པར་ནི། འབྱུང་བ་ཆེ་ནམ་རྒྱུར་བྱས་པ། །ཞེས་
བཤད་ན། རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་འབྱུང་བ་ལས་སྦྱེའམ། དུས་མི་མཉམ་པའི་
འབྱུང་བ་ལས་སྦྱེ་ཞེ་ན། འདྲོད་པར་གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་རིག་མིན་སྒྲུབ་སྒྲུབ་.....
མིན་བར་མས་བསྐྱུས་པ་རྣམས་ནི་སྤང་ཅིག་དང་པོ་རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་འབྱུང་
བ་བཞི་ཆཅ་ལས་སྦྱེ་སྦྱེ། དེ་ནི་ངོ་པོ་སྦྱེད་བྱེད་ཀྱི་འབྱུང་བ་ཡིན་པས་འཁོར་ལོ་ས་ལ་
འདྲིལ་བ་ལ་ལག་པས་འཕུལ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་སྦྱོན་ཆད་འདས་པའི་འབྱུང་བ་ལས་སྦྱེ་
སྦྱེ། ལུས་ཀྱི་ཆོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་འབྱུང་བ་ད་ལྟར་རྣམས་ནི་སྦྱོས་ཐིག་གནས་པའི་
རྟེན་བྱེད་པའི་སྦྱར་འཁོར་ལོ་འདྲིལ་བ་ལ་ས་སྦྱོགས་བཞིན་ནོ། །འོ་ན། རང་དང་ས་
གཅིག་པའི་འབྱུང་བ་དང་ས་གཞན་གྱི་འབྱུང་བ་གང་ལས་སྦྱེ་ཞེ་ན། ཟག་པ་དང་.....
བཅས་པའི་ལུས་དང་རག་གི་ལས་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་.....
ཡིན་པ་ནི་རང་གི་སའི་འབྱུང་བ་དག་ལས་སྦྱེའི། ས་གཞན་གྱི་འབྱུང་བ་རྒྱུར་བྱས་པ་
ལས་མི་སྦྱེ་སྦྱེ། ས་ཐ་དད་ཀྱི་སྦྱེད་པས་མཆམས་གཙོད་པའི་སྦྱར། ཟག་མེད་ཀྱི་རྣམ་
པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ནི་རང་གི་རྟེན་གང་དུ་སྦྱོས་པའི་འབྱུང་བ་ལས་སྦྱོས་པ་ཡིན་
ཏེ། འབྱུང་འབྱུར་ཡིན་པས་འབྱུང་བ་ལ་རྟེན་ནི་དགོས། ཟག་མེད་ཡིན་པས་ཁམས་སུ་
མ་གཏོགས་པས་ས་འདིའི་འབྱུང་བ་ལས་བྱུང་ཞེས་པའི་ངེས་པ་མེད། ཟག་མེད་ཡིན་
པའི་འབྱུང་བ་ལས་མ་བྱུང་བའི་སྦྱར།

༼གསུམ༽ ཆོས་ཀྱི་བྱད་པར།

གསུམ་པ་ཚོས་ཀྱི་བྱང་པར་ནི། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཞུགས་དེ་ཟིན་
 མ་ཟིན་གང་། བྱང་པ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རྣམ་རིག་བྱེད་མིན་དེ་ནི་
མ་ཟིན་པ་ཡིན་ཏེ། མོགས་མེད་ཡིན་པས་འཆོ་བ་བདེ་སྤྱད་གི་རྟེན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
རྒྱ་མཐུན་ལས་བྱང་པ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་འཕགས་པ་མ་གཏོགས་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་
 ལས་བྱང་བའི་ཕྱིར། རྣམ་སྤྲིན་ལས་མ་བྱང་སྟེ། དགེ་མི་དགེ་གང་ཅུང་དུ་རེས་པའི་
 ཕྱིར། རྒྱས་བྱང་མ་ཡིན་ཏེ། བསགས་པར་གནས་པའི་གཞུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱད་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། རྣམ་པར་
 རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཞུགས་ཀྱི་རྒྱ་འབྱུང་བ་དེ་ཟིན་མ་ཟིན་སོགས་གང་ཡིན་ཞེ་ན།
 འདྲོད་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཞུགས་ཀྱི་རྒྱ་འབྱུང་བ་ནི་རྒྱ་མཐུན་.....
དང་ཟིན་པའི་འབྱུང་བ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། སྐལ་མཉམ་དང་ད་ལྟའི་ལུས་ཚོགས་ཀྱི་
 འབྱུང་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེའང་འདྲོད་པའི་སྤང་བ་བརྟན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་གྱི།
ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཞུགས་ཀྱི་རྒྱ་འབྱུང་.....
བ་ནི་མ་ཟིན་པ་དང་། རྒྱས་བྱང་དང་། འབྱུང་བ་བཞི་ཚན་རྒྱ་ཚོགས་ཐ་དད་མིན་པ་
 ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། མཉམ་པར་བཞག་པ་ཙམ་གྱིས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཏིང་འཛིན་
 གྱིས་རྒྱས་པ་དང་། རྣམ་པ་དེ་སྐྱེད་པའི་སེམས་ཐ་དད་མེད་པས་འབྱུང་བའང་ཐ་དད་
 མེད་པའི་ཕྱིར།

(གཉིས) ལས་གསུམ་སྤྱི་ཚོས་ཀྱི་བྱང་པར།

གཉིས་པ་ལས་གསུམ་སྤྱི་ཚོས་ཀྱི་བྱང་པར་ལ། དངོས་དང་། ཞར་བྱང་གཉིས།

(གཅིག) དངོས་བཤད་པ།

དང་པོ་ནི། འོ་ན། ལས་གསུམ་པོ་དེ་དགེ་མི་དགེ་ལྟངས་མ་བསྟན་གང་ཡིན་ཞེ་ན།
རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པ་ལ་ལྟངས་དུ་བསྟན་པ་མིན་པ་མེད་དེ། དགེ་མི་དགེ་གང་

ཅུང་རུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཞན་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་སེམས་པའི་ལས་ལ་ནི་དགོ་...
 མི་དགོ་ལུང་མ་བཟུན་རྣམ་པ་གསུམ་ག་ཡོད་དེ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལ་ཀུན་སྒྲིབ་གི་
 སྒྲི་ནས་གསུམ་ག་ཡོད། སེམས་པའི་ལས་ལ་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྒྲི་ནས་གསུམ་ག་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དེ་དག་གང་ན་ཡོད་ཅེ་ན། མི་དགོ་བ་ནི་འདྲོད་པ་ན་ཡོད་ཀྱི།
 ཁམས་གོང་ན་མེད་དེ། གོང་ན་མི་དགོ་བའི་རྩ་བ་གསུམ་དང་རྩ་ཆ་ཁྲེལ་མེད་མེད་
 པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ནའང་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པའི་གཟུགས་ཡོད་དེ། བསམ་
 གཏན་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲི་ནས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འང་སྤྲུལ་འདྲོད་པ་ནའང་ཡོད་པར་
 བཟུན་ཏོ། །རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ནི་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་...
 མན་ཆད་དག་ན་ཡོད་ཀྱི། དེ་ཡན་ཆད་ན་མེད་དེ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀུན་ནས་སྒྲིབ་
 བའི་རྟོག་དཔྱོད་མེད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་པ་ན་ཡང་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་
 མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ན། འདྲོད་པའི་ལྷ་བ་གཉིས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་བསྐྱེད་པ་ལ་
 ལུང་མ་བཟུན་པ་ནི་མཐོང་སྤང་ཡིན་ལ། དེ་ཁ་ནང་བཟུང་ཡིན་པས་དེས་རྣམ་པར་
 རིག་བྱེད་ཀུན་ནས་སྒྲིབ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།

(གཉིས) འར་བྱང་བཤད་པ།

གཉིས་པ་འར་བྱང་ལ་གསུམ། དགོ་བ་ལ་སྐྱེས་པའི་དབྱེ་བ། ཀུན་སྒྲིབ་བཤད་
 པ། ཆོས་ཀྱི་བྱེད་པར་རོ།

(གཅིག) དགོ་བ་ལ་སྐྱེས་པའི་དབྱེ་བ།

དང་པོ་ནི། དགོ་བ་ལ་སྐྱེས་པ་ཀུན་སྒྲིབ་ཁོ་ནའི་དབང་གིས་འཛོག་གམ་ཞེ་ན།
 མ་ཡིན་ཏེ། རྟོན་དམ་པའི་དགོ་བ་སྐྱེས་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གང་ཞེ་ན།
 ཐར་པ་ནི་དམ་པའི་རྟོན་རུ་དགོ་བ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་བསྐལ་མ་ལུས་པ་དང་བྲལ་བས་
 མཆོག་རུ་བདེ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྤྲེལ་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་ནད་མེད་པ་ལ་བདེ་བ་

ཟེར་བ་བཞིན། དགེ་བའི་རྩ་བ་གསུམ་དང་། རྩ་ཆ་ཤེས་པ་དང་། བྲེལ་ཡོད་པ་
 རྣམས་ནི། རྩ་མོ་ཉིད་ཀྱིས་དགེ་བ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་བདག་ཉིད་ཀྱིས་
 དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། འཕྲོད་པའི་སྒྲན་བཞིན། དེ་དག་དང་མཚུངས་
 པར་ལྡན་པའི་སེམས་སེམས་བྱང་རྣམས་ནི་མཚུངས་ལྡན་གྱིས་དགེ་བ་ཡིན་ཏེ།
 མཚུངས་ལྡན་དགེ་བས་དགེ་བར་བཞག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། འཕྲོད་པའི་སྒྲན་དང་
 སྒྱར་བའི་བརྟུང་བ་བཞིན། དེ་དག་གིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལུས་ངག་གི་བྱ་བ་ལ་
 སྐྱེས་པའི་ཀྱན་སྤྱང་གིས་དགེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཀྱན་སྤྱང་དགེ་བས་དགེ་བར་བཞག་པའི་
 ཕྱིར། དཔེར་ན། འཕྲོད་པའི་སྒྲན་དང་སྒྱར་བའི་བརྟུང་བ་ལས་བྱང་བའི་འོ་མ་བཞིན།
 དེ་དག་ལས་བསྐྱེད་པ་མི་དགེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན། འཁོར་བ་ནི་དོན་དམ་པར་མི་
 དགེ་བ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་བསྐྱེད་ཀྱིས་བཅིངས་པས་མཆོག་ཏུ་མི་བདེ་བའི་ཕྱིར། ནད་
 བཞིན། མི་དགེ་བའི་རྩ་བ་གསུམ་དང་། རྩ་ཆ་མེད་པ་དང་། བྲེལ་མེད་རྣམས་ནི། རྩ་མོ་
 ཉིད་ཀྱིས་མི་དགེ་བ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མི་དགེ་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། མི་འཕྲོད་པའི་སྒྲན་བཞིན། དེ་དག་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་
 བྱང་རྣམས་ནི། མཚུངས་ལྡན་གྱིས་མི་དགེ་བ་ཡིན་ཏེ། མཚུངས་ལྡན་མི་དགེ་བས་མི་
 དགེ་བར་བཞག་པའི་ཕྱིར། མི་འཕྲོད་པའི་སྒྲན་དང་སྒྱར་བའི་བརྟུང་བ་བཞིན། དེ་
 དག་གིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་ནི། ཀྱན་སྤྱང་གིས་མི་དགེ་བ་ཡིན་
 ཏེ། ཀྱན་སྤྱང་མི་དགེ་བས་མི་དགེ་བར་བཞག་པའི་ཕྱིར། མི་འཕྲོད་པའི་སྒྲན་དང་སྒྱར་
 བའི་བརྟུང་བ་ལས་བྱང་བའི་འོ་མ་བཞིན་ནོ། །དོན་དམ་པར་ལྷུང་བ་ལྟར་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ནི་
 སྒྱར་བསྐྱེད་པའི་སྐྱེད་པ་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་དང་འདུས་མ་བྱས་གྱི་ནམ་མཁའ་
 དག་ཡིན་ནོ།

(གཉིས) ཀྱན་སྤྱང་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ཀུན་སྒྲིང་བཤད་པ་ནི། མཐོང་སྤང་གིས་ནམ་པར་རིག་བྱེད་ཀུན་ནས་
 སྒྲིང་བར་མི་ཅུས་ན། མདོ་ལས། ལོག་པར་ལྟ་བ་ལས་ནི་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་། ལོག་
 པའི་ངག་དང་། ལོག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་འབྱུང་རྡོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཏེ།
 ལོག་ལྟ་མཐོང་སྤང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྩ་ཞེ་ན། ཀུན་སྒྲིང་ནི་ནམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཟུང་ལྷོ་
ཀུན་སྒྲིང་དང་ནི་བྱ་བ་དེའི་རུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲིང་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པོ་ལས་དང་པོ་.....
 ཟུང་ཀུན་སྒྲིང་ནི་ལས་ལ་དང་པོར་རབ་རྩ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་སྒྲུབ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ།
གཉིས་པ་རུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲིང་ནི་ལས་བྱ་བའི་རུས་སུ་མཐུན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རྩེས་
སུ་ཉྩེ། བྱ་བ་དེར་དངོས་སུ་འཇུག་པར་བྱེད་པས་ན་དངོས་གཞི་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 དག་ལས་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཡིད་ཀྱི་ནམ་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་ཀྱི་ལོག་.....
 ལྟ་ནི་ལོག་ལྟ་དེ་ལས་དེ་བསྟན་འདོད་ཀྱི་ཤེས་པ་འབྱུང་། དེས་ལུས་ངག་སྒྲིང་བས་
 རབ་རྩ་འཇུག་བྱེད་ཡིན་པས་མདོ་ལས་དེ་ལ་དགོངས་ལ། འདིར་རུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲིང་མ་
 ཡིན་པའི་དབང་རྩ་བས་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཀྱི་ནམ་ཤེས་ནི་བསྐྱེད་པས་སྤང་བྱ་རྩུ་རུས་
ཀྱི་ཀུན་སྒྲིང་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་བཅས་ཁ་ཕྱིར་བལྟས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་ཤེས་
ལྷན་ནི་རྩེས་སུ་འཇུག་བྱེད་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། རྟོག་མེད་ཁ་ཕྱིར་བལྟས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་༥

༤ གསུམ་) ཆོས་ཀྱི་བྱུང་པར།

གསུམ་པ་ཆོས་ཀྱི་བྱུང་པར་ནི། རབ་རྩ་འཇུག་བྱེད་དགེ་བ་སོགས་ལས་རྩེས་སུ་
 འཇུག་བྱེད་དགེ་བ་སོགས་སུ་དེས་སམ་ཞེ་ན། རབ་རྩ་འཇུག་བྱེད་དགེ་བ་སོགས་.....
ལས་རྩེས་སུ་འཇུག་བྱེད་ཀྱང་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་ནམ་པ་གསུམ་རྩ་འབྱུར་བ་
ཡོད་དེ། ལུབ་པའི་རབ་རྩ་འཇུག་བྱེད་དགེ་བ་ལས་རྩེས་སུ་འཇུག་བྱེད་དགེ་བ་དང་།
 རབ་རྩ་འཇུག་བྱེད་ལུང་མ་བསྟན་ལས་རྩེས་སུ་འཇུག་བྱེད་ལུང་མ་བསྟན་རྩ་འབྱུར་.....

བའམ། རབ་རུ་འཇུག་བྱེད་ལུང་མ་བཟུན་ལས་རྗེས་སུ་འཇུག་བྱེད་དེ་དག་བ་ཡོད་་་་
 གྱི། རབ་རུ་འཇུག་བྱེད་དག་བ་ལས་རྗེས་སུ་འཇུག་བྱེད་ལུང་མ་བཟུན་མེད་དེ། ཐུབ་
 པའི་ནམ་ཡང་དམན་པར་མི་འབྱུར་བའི་ཕྱིར། རྣམ་སྒྲིན་ལས་སྐྱེས་པའི་སེམས་ནི་་་་
 རབ་རུ་འཇུག་བྱེད་དང་རྗེས་སུ་འཇུག་བྱེད་གཉིས་ཀ་མིན་ཏེ། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་
 པ་ལ་མི་སྟོས་པར་རང་གི་ངང་གིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་ཀུན་སྒྲོང་གཉིས་ནི་འདུ་་་་་
 བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

〈གསུམ〉 རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་དབྱེ་བ།

གསུམ་པ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས། བཟུན། བཤད་དོ།

〈གཅིག〉 མངོན་བཟུན་བ།

དང་པོ་ནི། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་རུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།
 འཆལ་ཚུལ་གྱི་རྒྱན་འགྲོག་པས་ན་སྟོས་པ་དང་། ཤན་པ་ལྟ་བུ་མི་དག་བར་རྒྱན་རུ་་་་
 བྱུགས་པས་ན་སྟོས་པ་མིན་པ་དང་། དེ་གཉིས་སྟུགས་རེར་བྱུགས་པས་གཞན་བར་་་་
 མ་གསུམ་རུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

〈གཉིས〉 རྒྱས་པར་བཤད་བ།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་བཞི། སྟོས་པ། ལྡན་ཚུལ། འཛོལ་གཏོང་། ལྡན་པའི་གང་
 ཟག་བཤད་པའོ།

〈གཅིག〉 སྟོས་པ་བཤད་བ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། བཟུན། བཤད་དོ།

༡ སྐྱིར་བཟུན་བ།

དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་རུ་སྟོས་པ་གསུམ་རུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སོ་སོར་བར་པ་

ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲིམ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཟག་མེད་དང་བསམ་གཏན་ལས་སྦྱིས་པའི་
 སྒྲིམ་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའང་ས་སྐྱ་ཐར་པའི་སྒྲིམ་པའི་མཆན་ཉིད། དེས་
 འབྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་གང་ཞིག་འདོད་པར་གཏོགས་པ། བསམ་གཏན་པའི་སྒྲིམ་པའི་
 མཆན་ཉིད། གཟུགས་སུ་གཏོགས་པའི་དགོ་བ་གང་ཞིག་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་པ། ཟག་
 མེད་ཀྱི་སྒྲིམ་པའི་མཆན་ཉིད། ཟག་མེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ།།

༡ ཞིབ་རྒྱས་སུ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་གསུམ། ས་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ། བསམ་གཏན་ཟག་མེད་ཀྱི་
 སྒྲིམ་པ། ཞར་བྱུང་རོ།།

(༡) ས་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ།

དང་པོ་ལ་བཞི། དབྱེ་བ། རོ་བོ། རྒྱ་དོན། ལྡན་པའི་གང་ཟག་གོ།

༡ དབྱེ་བ།

དང་པོ་ནི། སྒྲིམ་པ་ས་སྐྱ་ཐར་ཅེས་བྱ། ཞེས་བཤད་ན། དེ་ལ་དབྱེ་ན་དུ་ཡོད་ཅི་
 བ། ས་སྐྱ་ཐར་པ་ཞེས་བྱའི་སྒྲིམ་པ་ལ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། དགེ་སློང་པ་མ་
 གཉིས། དགེ་སློབ་མ། དགེ་ཚུལ་པ་མ་གཉིས། དགེ་བསྟེན་པ་མ་གཉིས། དབྱེན་གནས་
 པའི་སྒྲིམ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དབྱེན་གནས་པ་ལ་པ་མ་གཉིས་སུ་མི་འབྱེད་
 པའི་རྒྱ་མཆན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། དེ་ནི་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་སྒྲིམ་པ་ཡིན་པས་དུས་
 ཅུང་ཅུང་བ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་སུ་བཟུ་ན་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ཏེ། དགེ་སློང་
 པ་མའི་སྒྲིམ་པ་རྣམས་གཅིག །དགེ་སློབ་པ་དང་དགེ་ཚུལ་པ་མའི་སྒྲིམ་པ་རྣམས་གཅིག །
 དགེ་བསྟེན་པ་མའི་སྒྲིམ་པ་རྣམས་གཅིག །དབྱེན་གནས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་རྣམས་གཅིག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཆན་གྱུར་པ་ལས་སྒྲིམ་པ་མི་གཏོང་བར་མིང་ནི་འཕོ་བ་ཅེས་ཡིན་.....
 པའི་ཕྱིར། རོ་བོ། སྒྲིམ་གསུམ་རིམ་བཞིན་སྒྲངས་པའི་ཆེ་ན་སྟོག་གཅོད་སྒྲང་བ་ལྟ་བུ་

ཞིག་སོར་གནས་ནས། སྒྲུ་པ་གཞན་རྣམས་འཕེལ་ལམ། སྒྲིག་གཅོད་སྤང་བ་ལྟ་བུའི་
 སྒྲུ་པ་གསུམ་རྣམས་ཐ་དད་པར་སྦྱེ་ཞིན། ཐ་དད་པར་སྦྱེ་ཏེ། དགེ་སྤྲོད་གི་སྒྲུ་པ་
 ཕུལ་ནས་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲུ་པ་ལ་གནས་སུ་བའི་ཕྱིར། སྒྲིག་གཅོད་སྤང་བའི་སྒྲུ་
 པ་རྣམས་ཐ་དད་པར་གསུམ་པོ་དེ་དག་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་འགལ་ཞིན།
 འགལ་བ་མེད་དེ། ཕྱི་མ་སྤངས་པ་དེ་སྒྲུ་མའི་གཏོར་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
 དགེ་སྤྲོད་ལ་སྒྲིག་གཅོད་སོགས་སྤང་ལྟ་གསུམ་གསུམ་ལྟར་པས་འགྲེལ།

(༢) ར་བ།

གཉིས་པ་རོ་བོ་ནི། དེ་དག་གི་རོ་བོ་གང་ཞིན། ཅ་བཞི་ཆར་སྟེ་སྤང་བྱ་ལྟ་བུ་
 སྤྲོད་འཆོའི་བར་རུ་སྤྲོད་བར་མནོས་པ་ནི་དགེ་བསྟེན་དང་། ཅིའི་ཕྱིར་དགེ་.....
 བསྟེན་ཞེས་བྱ་ཞིན། དགེ་སྤྲོད་པ་མའི་གཡག་རུ་བསྟེན་ཅུང་བས་ན་དགེ་བསྟེན་ཞེས་
 བྱའོ། །ལྟ་བོ་དེའི་སྟེང་རུ་གར་སོགས་སྤྲོད་སོགས་གཅིག་རུ་བྱས་པ་དང་། མལ་སྟན་ཆེ་
 མཐོ་གཅིག་རུ་བྱས་པ་དང་། ཕྱི་དྲུའི་ཁ་ཟས་ཏེ་སྤང་བྱ་བརྒྱུད་ཉིན་ཞག་གཅིག་རུ་
 སྤྲོད་བར་མནོས་པ་ལས་བསྟེན་གནས་དང་། ཅིའི་ཕྱིར་དེ་སྤྲོད་བྱ་ཞིན། ཉིན་ཞག་
 གཅིག་གི་སྒྲུ་པ་ལ་བསྟེན་ཏེ་ཉེ་བར་གནས་པས་ན་བསྟེན་གནས་ཞེས་བྱའོ། །གར་
 སོགས་སྤྲོད་སོགས་སོ་སོར་བྱས་པ་དང་། གསེར་དུལ་ལེན་པ་སྟེ་སྤང་བྱ་བརྒྱུ་བྱ་བུ་བྱ་བུ་
 འཆོའི་བར་རུ་སྤྲོད་བར་མནོས་པ་ལས་དགེ་ཚུལ་ཆེད་དང་། ཅིའི་ཕྱིར་དེ་སྤྲོད་བྱ་ཞི་
 བ། སྤང་མའི་བྱ་ལས་ངལ་བར་བྱེད་པས་ན་དགེ་ཚུལ་ཞེས་བྱའོ། །ལུས་ངག་གི་སྤང་བྱ་
 ཐམས་ཅད་ཇི་སྤྲོད་འཆོའི་བར་རུ་སྤྲོད་བར་མནོས་པ་ལས་དགེ་སྤྲོད་ཉིད་དོ། དེ་ལ་
 བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ཞེས་གྲང་བྱ་ལ། ཅིའི་ཕྱིར་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་ཞིན།
 རྫོགས་པ་ནི་འཁོར་བའི་ཉེར་འཆོའི་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་པའི་ཐུང་འདས་ཡིན་ལ། དེ་
 ལ་ཉེ་བས་ན་རྫོགས་ཏེ་བསྟེན་པ་ཞེས་བྱའོ།

གསུམ་པ་ཞར་བྱང་ནི། འོ་ན། སེམས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་དུ་བཤད་པའི་སྒྲུབ་པ་
 གཉིས་པོ་དེ་གང་ཞེ་ན། སྒྲུབ་པ་ཐ་མ་གཉིས་ནི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ཡིན་ཏེ། སེམས་
 ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཞུག་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཉམ་བཞག་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །སོ་ཐར་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་མ་ཡིན་ཏེ། གཡེང་བ་དང་སེམས་མེད་
 པའི་གནས་སྐབས་ན་འང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྒྲུབ་པ་ཐ་མ་གཉིས་ལ་སྤྱང་བའི་སྒྲུབ་པ་
 ཞེས་པའི་མིང་ཡང་འཛོལ་པོ། །གནས་སྐབས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འཛོལ་ཅེ་ན། བར་
 ཆད་མེད་ལམ་དག་དུ་སྦྱེས་པའི་བསམ་གཏན་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་དེ་གཉིས་སོ། །བར་
 ཆད་མེད་ལམ་ཐམས་ཅད་དམ་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲུགས་མི་སྦྱགས་
 མེད་ལ་བརྟེན་པ་དེ་དག་ལ་སྤྱང་བའི་ལམ་ཞེས་བྱའོ། །འོ་ན། མདོ་ལས། ལུས་ཀྱི་
 སྒྲུབ་པ་ལེགས་པ་སྟེ། ཞེས་སོགས་དང་། གང་ཡང་མིག་གི་དབང་པོ་ནི་སྒྲུབ་པ་དག་
 གིས་བསྒྲུབས་ཏེ་གནས་ཞེས་གསུངས་ན། ཡིད་དང་དབང་པོའི་སྒྲུབ་པ་གང་ཞེ་ན།
 ཤེས་བཞིན་དང་ནི་དྲན་དག་གཉིས་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བ་ཡིད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་.....
 དང་། དབང་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བ་དབང་པོའི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།

(གཉིས) རྩན་ཚུལ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལྟན་ཚུལ་ལ་གསུམ། རྩན་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ལྟན་ཚུལ་དང་།
 རྩན་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་ལྟན་ཚུལ་དང་། ལྟན་པའི་སྤྱུ་བཞི་བཤད་པའོ།

༡ རྩན་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ལྟན་ཚུལ།

དང་པོ་ནི། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲུབ་པ་ལ་གནས་པ་ནི་རི་སྤྱིད་དུ་གཏོང་བྱས་མ་
 བཏང་བར་དག་དུ་ད་ལྟར་ཀྱི་རྩན་པར་རིག་བྱེད་མིན་པ་དང་ལྟན་ལ། སྤང་ཅིག་མ་
 དང་པོ་ཕྱིན་ཆད་ནི་དེར་མ་ཟད་འདས་པའི་རྩན་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་ལྟན་
 པ་དང་། སྒྲུབ་མིན་ལ་གནས་པའང་དེ་འདྲ་བས་འདོན་པ་བསྒྱུར་རོ། །བསམ་གཏན་

གྱི་སྒྲིམ་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ནས་བརྒྱུད་རྟག་ཏུ་འདས་པ་དང་མ་མམ་.....
 འོངས་པའི་རྣམ་རིག་མིན་པ་དང་ལྡན་ཏེ། སྐད་ཅིག་དང་པོའི་ཆེ་སྒྲིམ་བཏང་བའི་
 བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིམ་པའི་ཐོབ་པ་འདྲེན་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པ་ནི་ཟག་མེད་སྐད་.....
 ཅིག་དང་པོའི་ཆེ་འདས་པ་དང་ལྡན་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་སྒྲིམ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།
 དེའང་ཟག་བཅས་ཀྱི་བསམ་གཏན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་འཕགས་པའི་ལམ་.....
 ལ་གནས་པའི་ཆེ་སྒྲིམ་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རིག་མིན་ད་ལྟར་བ་དང་ལྡན་གྱི། མཉམ་ལངས་
 ན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མཉམ་བཞག་གི་རྩིས་སུ་འབྲང་བའི་ཕྱིར། སྒྲིམ་སྒྲིམ་མིན་བར་མར་
 གནས་པ་ལ་རིག་མིན་ཡོད་པའི་ངེས་པ་མེད་ལ། ཡོད་ན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་གནས་
 པའི་བར་ད་ལྟར་གྱི་དང་ལྡན་ལ། དང་པོ་ཕྱིན་ཆད་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བའི་རྒྱས་
 ནི་གཉིས་དང་ལྡན་ནོ། །འོ་ན། སྒྲིམ་མིན་ལ་གནས་པ་དགེ་བའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་
 ཡིན་པ་དང་། སྒྲིམ་པ་ལ་གནས་པ་མི་དགེ་བའི་དེ་དང་ལྡན་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་
 དེ། སྒྲིམ་མིན་ལ་གནས་པ་ཕྱག་འཆལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆེ་ན་དགེ་བའི་རྣམ་པར་.....
 རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་ལྡན། སྒྲིམ་པ་གནས་པ་སྟོག་གཙང་པ་ལྟ་བུའི་ཆེ་མི་དགེ་.....
 བའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་ཇི་སྟིང་བྱ་ལྡན་ན། རབ་
 ཏུ་དང་བ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཤྲགས་དྲག་པོ་མ་བཏང་གི་བར་ཏུ་ལྡན་ནོ།

༡ རྣམ་པར་རིག་བྱེད་གྱི་ལྡན་ཚུལ།

གཉིས་པ་རྣམ་པ་རིག་བྱེད་གྱི་ལྡན་ཚུལ་ལ་གཉིས། དཛོས་དང་། ཞར་བྱུང་རོ།

(༡) དཛོས་བཤད་པ།

དང་པོ་ནི། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ནི་སྒྲིམ་པས་སྒྲིམ་མིན་བར་མ་ཐམས་ཅད་ལ་.....
 ལྷས་ངག་གི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དག་ལ་ད་ལྟར་བ་དང་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་མ་བཏང་གི་.....
 བར་ཏུ་ལྡན་ནོ། །སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ཕྱིན་ཆད་འདས་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་

ལྡན་ལ། མ་འངས་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་ལྡན་པ་མེད་དེ། སེམས་ཀྱི་རྗེས་
 འབྲང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྐྱེད་པ་དང་ནི་མ་བསྐྱེད་པ་ལྟར་མ་བཟུན་པ་ནི་མ་
 འངས་པར་མི་ལྡན་པར་མ་ཟད། འདས་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དག་དང་ལྡན་པ་.....
 པའང་མེད་དེ། སྟབས་རྒྱུད་བས་འདས་པའི་ཐོབ་པ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བར་མི་རྒྱས་པའི་
 ཕྱིར།

(༡) ཞར་བྱང་།

གཉིས་པ་ཞར་བྱང་ནི། སྡམ་མིན་གནས་པ་དགེ་བ་དང་། །ཞེས་བཤད་ན། ཅིའི་
 ཕྱིར་སྡམ་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཉེར་སྦྱང་སྡམ་པ་མ་ཡིན་པས་ན་སྡམ་མིན་དང་།
 དམ་པས་སྦྱང་པས་ན་ཉེས་སྦྱང་དང་། རྒྱལ་བྱིས་ཀྱི་མི་མཐུན་སྦྱགས་ཡིན་པས་
 ར་འཆལ་བའི་རྒྱལ་བྱིས་དང་། བྱ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ན་ལས་དང་། བྱ་བ་
 དེའི་ལམ་ཡིན་པས་ན་ལམ་ཞེས་བྱའོ།

༢ ལྡན་པའི་ལྷ་བཞི་བཤད་པ།

གསུམ་པ་ལྡན་པའི་ལྷ་བཞི་ནི། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་ལྡན་ལ། དེ་མ་ཡིན་པ་
 དང་མི་ལྡན་པ་སོགས་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། བར་མ་དོར་གནས་པ་སྤར་རྣམ་པར་རིག་.....
 བྱེད་མིན་པ་མེད་པ། ད་ལྟ་སེམས་ཞན་པས་ལྷས་ངག་གི་ལས་བྱེད་ན་རྣམ་པར་རིག་
 བྱེད་ཉིད་དང་ལྡན་གྱི། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་མི་ལྡན་ཏེ། སྤར་རྣམ་པར་
 རིག་བྱེད་མིན་པ་དང་མི་ལྡན། ད་ལྟ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཀླན་ནས་སོང་བར་
 མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། ཆོ་སྤྲུལ་མའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ནི་བཏང་བ་དང་། ཕྱི་མའི་རྣམ་
 པར་རིག་བྱེད་མ་སྐྱེས་པའི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་.....
 བྱེད་མིན་པ་ཁོ་ན་དང་ལྡན་གྱི། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་མི་ལྡན་ཏེ། ཆོ་སྤྲུལ་མའི་རྣམ་
 པར་རིག་བྱེད་ནི་ཤི་འཕྱོས་པས་བཏང་། ཕྱི་མའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་ཀ་དང་ལྷན་པ་ནི་བདག་ཅག་ལ་སྐྱེས་པ་ལོ། གཉིས་ཀ་དང་མི་ལྷན་པ་ནི་དེ་
ལས་གཞན་གཟུགས་མེད་ལ་སྐྱེས་པ་ལོ།

༤ གསུམ་) འཛབ་གཏོང་བཤད་པ།

གསུམ་པ་འཛབ་གཏོང་ལ་གཉིས། འཛབ་ཚུལ་དང་། གཏོང་ཚུལ་ལོ།

༡ འཛབ་ཚུལ།

དང་པོ་ལ་གསུམ། སྤྲོམ་པའི་འཛབ་ཚུལ། སྤྲོམ་མིན་གྱི་འཛབ་ཚུལ། བར་མའི་
འཛབ་ཚུལ་ལོ།

(༡) སྤྲོམ་པའི་འཛབ་ཚུལ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། རི་ལྟར་འཛབ་པ་དང་། གང་ལ་འཛབ་པ་ལོ།

[༡] རི་ལྟར་འཛབ་པ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། བསམ་གཏན་ཟག་མེད་གྱི་སྤྲོམ་པ་འཛབ་ཚུལ། སྤྲོམ་པ་འཛབ་ཚུལ་ལོ།

༤) བསམ་གཏན་ཟག་མེད་གྱི་སྤྲོམ་པ་འཛབ་ཚུལ།

དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་ཟག་མེད་གྱི་སྤྲོམ་པ་རི་ལྟར་འཛབ་ཅེན། བསམ་
གཏན་ལས་སྦྱེས་པའི་སྤྲོམ་པ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བཞུགས་དང་དངོས་གཞིའི་ས་
ཉིད་ཀྱིས་འཛབ་སྟེ། དེ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། |ཟག་མེད་གྱི་སྤྲོམ་
པ་ནི་འཕགས་པ་ཟག་མེད་གྱི་ལམ་དུ་སྤྲོམ་པ་འཛབ་སྟེ། ཟག་མེད་གྱི་བསམ་གཏན་ས་ཏུག་
གང་ཅུང་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རོ།

༤) སྤྲོམ་པ་འཛབ་ཚུལ།

གཉིས་པ་སྤྲོམ་པ་འཛབ་ཚུལ་ལ། དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་གཉིས།

(7) དཛུ་བཤད་པ།

དང་པོ་ནི། འོ་ན། ས་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་རི་ལྟར་འཛོལ་ཅེ་ན། ས་སར་ཐར་ཅེས་པ་
 རིས་བརྟན་གྱི་སྒྲིམ་པ་ནི་མཁན་པོ་སྐུ་མཁན་གྱི་སྒྲིམ་པར་རིག་བྱེད་ལས་འཛོལ་……
 བོ། སྐུ་མཁན་གྱི་སྒྲིམ་པ་བཞེན་པར་རྫོགས་པ་བཅུ་བརྟན་ཏོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན། སངས་
 རྒྱུ་དང་རང་སངས་རྒྱུ་ནི་རང་བྱུང་གི་སྒྲིམ་པར་རྫོགས་ཏེ། རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་
 བཞེས་པ་ཅམ་གྱི་དགེ་སྤྱོད་གི་སྒྲིམ་པ་སྐྱེས་པའི་བྱིར། ལུ་ལྷན་ནི་རིས་པ་ལ་འཇུག་པས་
 བཞེན་པར་རྫོགས། གཤམ་པ་ལ་སྐུ་མཁན་པོ་ལྟར་ཤོག་གིས་བཞེན་པར་རྫོགས། འད་
 སྤྱང་ཆེན་པོ་ནི་སྒྲིམ་པར་ཁས་བླངས་པས་བཞེན་པར་རྫོགས། ལེགས་བྱིན་ནི་དྲི་བས་
 མཉེས་པས་བཞེན་པར་རྫོགས། རྒྱེད་གཤམ་པ་ཆེན་མོ་ལ་སྐུ་མཁན་པོ་ནི་སྐྱེ་བའི་
 ཆོས་བརྟན་པས་བཞེན་པར་རྫོགས། དགེ་སྤྱོད་མ་ཆོས་སྐྱེན་མ་ནི་སྤྱན་ཆོག་གིས་
 བཞེན་པར་རྫོགས། དུལ་མཐའ་འཛོལ་དུ་འདུལ་བ་འཛིན་པ་དང་ལུ་ལྷན་ཆོགས་གྱིས་
 བཞེན་པར་རྫོགས། དུལ་དཔུས་སུ་བཅུ་ལྷན་ཆོགས་གྱིས་བཞེན་པར་རྫོགས་པ་དང་།
 རྒྱུ་བས་སུ་འགྲོ་བ་ལན་གསུམ་ཁས་བླངས་པ་ཅམ་གྱིས་བཞེན་པར་རྫོགས་པ་ནི་བཟང་
 རྒྱེད་ཀྱི་ཆོགས་ལ་སྐུ་མཁན་པོ་ལྟར་ཤོག་གིས་བཞེན་པར་རྫོགས་པ་དང་། དེ་དག་གི་ནང་ནས་ཀྱང་རང་བྱུང་གིས་
 བཞེན་པར་རྫོགས་པ་དང་། རིས་པ་ལ་འཇུག་པའི་བཞེན་ཆོགས་ནི་སྒྲིམ་པར་རིག་
 བྱེད་ལ་མི་སྐྱེས་པས། དེ་དག་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་དུ་སྐུ་མཁན་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ།

(2) ཞར་བྱུང་།

གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་ལ་གསུམ། སྒྲིམ་པ་སྒྲིམ་མིན་གྱི་དུས་ཀྱི་རིས་པ། བཞེན་
 གནས་གྱི་སྒྲིམ་པའི་བྱེད་པར། དགེ་བཞེན་གྱི་སྒྲིམ་པའི་བྱེད་པར་རོ།

(7) སྒྲིམ་པ་དང་སྒྲིམ་མིན་གྱི་དུས་ཀྱི་རིས་པ།

དང་པོ་ནི། རི་སྤྱིད་འཆོའི་བར་དུ་ས་ཐར་རིས་བརྟན་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཡང་དག་……

པར་སྒང་བར་བྱ་བ་དང་། ཉིན་ཞག་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེན་གནས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཡང་དག་པོ་
པར་སྒང་བར་བྱའོ། །འོ་ན། སྒྲུབ་མིན་གྱི་རུས་ངེས་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཉིན་ཞག་
གཅིག་པའི་སྒྲུབ་མིན་མེད་དེ། སྒྲུབ་མིན་དེ་བསྐྱེན་གནས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་དེ་ལྟར་རུ་མེད་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་གྲག་གོ།

(2) བསྐྱེན་གནས་ཀྱི་སྒྲུབ་པའི་བྱད་པར།

གཉིས་པ་བསྐྱེན་གནས་ཀྱི་སྒྲུབ་པའི་བྱད་པར་ལ་གསུམ། ཡན་ཐབས། ཡན་ལག་
 གི་ངེས་པ། རྟེན་གྱི་ངེས་པའོ།

(1) ཡན་ཐབས།

དང་པོ་ནི། ནོད་པར་བྱ་ཞེས་པ་བཤད་པའི་གཞིའོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན། འཕྱགས་
 པ་པོ་ལས་ལྟན་དམའ་བར་སྦྱོད་ལམ་ཅོག་ཤུར་འདུག་ཏུ་ཐལ་མོ་སྤྱར། དེས་སྤྱོད་པས་
 རྒྱུ་ལྟན་གསུམ་བསྐྱེད་པ་ཡིས་སོ། །ཆ་ལྷགས་ཇི་ལྟར་བྱས་ཤིང་། རྒྱན་གསར་པས་མི་
བརྒྱན་པར་རོ། །རུས་ཇི་ཅམ་རུ་ན། ནམ་ནི་ནངས་པར་ཉེ་སང་ཉི་མ་ཤར་གྱི་བར་
རུའོ། །བསྐྱེན་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཆང་བར་ནིའོ། །གང་ལས་ན། དག་སྤྱོད་
 སྤྱོད་གཞན་ལས་སོ། །རུས་ནམ་གྱི་ཆེ་ན། ནངས་པར་ཉེ་སང་ཆ་བ་མ་ཐོས་པར་རོ།

(2) ཡན་ལག་གི་ངེས་པ།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་ངེས་པ་ནི། བསྐྱེན་གནས་ཡན་ལག་ཆང་བར་ནི། །ཞེས་
 བཤད་ན། ཡན་ལག་བརྒྱད་རུ་གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། ཅ་བ་བཞི་སྤྱོད་བ་
ཚུལ་སྤྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། དེས་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར། གཅིག་ཆང་
 སྤྱོད་བ་བག་ཡོད་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། ཆང་གིས་བག་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་
 བཞིན་རུ་སྤྱོད་གར་སྤྱོད་གཅིག་དང་། སྤྱོད་ཆེ་མཐོ་གཅིག་ རུས་མིན་ཁ་ཟས་ཉེ་
གསུམ་སྤྱོད་བ་རིམ་བཞིན་རུ་བརྒྱུ་ལྷགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། དེས་སྤྱོད་པར་.....

གནས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་འབྱུག་པའི་ཕྱིར། ཆང་མ་སྤང་ན་བག་མེད་པར་
 འབྱུར་རྟེ། ཆང་དེ་ཡིས་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་མིན་པ་ལ་དྲན་པ་ཉམས་པར་འབྱུར་བའི་
 ཕྱིར། ཕྱི་མ་གསུམ་མ་སྤངས་ན་དྲེགས་པར་འབྱུར་རྟེ། ཕྱི་དྲོའི་ཁ་བཟས་སྤངས་པས་རང་
 ཉིད་ལ་བསྟེན་གནས་པར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། བྱིས་པ་གཞན་ལ་སྦྱོར་བར་གནས་པ་དང་
 མཐུན་པར་འབྱུག་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་གཉིས་མ་སྤངས་ན་དྲེགས་པར་འབྱུར་ལ།
 དེ་ལ་འཆལ་བའི་རྩལ་གྱིས་སྤྲུག་མི་རིང་བའི་ཕྱིར།

(3) རྟེན་གྱི་ངེས་པ།

གསུམ་པ་རྟེན་གྱི་ངེས་པ་ནི། བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་དེ་དག་བསྟེན་ཁོ་ན་ལ་
 ཡོད་དམ་ཞེ་ན། དགེ་བསྟེན་ལས་གཞན་ལ་འང་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ཡོད་མོད་ཀྱི།
 འོན་ཀྱང་སྦྱབས་སུ་མ་སྤང་བ་ལ་མེད་དོ།

(3) དགེ་བསྟེན་གྱི་སྒྲིམ་པའི་བྱད་པར།

གསུམ་པ་དགེ་བསྟེན་གྱི་སྒྲིམ་པའི་བྱད་པར་ལ་གསུམ། དངོས་དང་། སྦྱབས་
 འགྲོའི་ཡུལ་བྱེ་བྲག་རུ་བཤད་པ། ཡན་ལག་གི་ངེས་པ་འོ།

(7) དངོས་བཤད་པ།

དང་པོ་ནི། འོ་ན། མདོ་ལས། བྱིས་པ་གོས་དཀར་པོ་ཁྱོན་པ་སྟེས་པ་པོ་མའི་
 དབང་པོ་དང་ལྷན་པ་ཞིག །སངས་རྒྱས་དང་། ཆོས་དང་། དགེ་འདུན་ལ་སྦྱབས་སུ་
 སྤང་སྟེ། བདག་དགེ་བསྟེན་རུ་བཟུང་རུ་གསོལ། ཞེས་བརྗོད་པས་དགེ་བསྟེན་རུ་
 འབྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་ན། དེ་ཙམ་གྱིས་དགེ་བསྟེན་གྱི་སྒྲིམ་པ་སྦྱེའམ་མི་སྦྱེ་ཞེ་ན།
 མདོ་ལྟེ་པ་ན་རེ། མི་སྦྱེ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཁ་ཆེ་བ་ན་རེ། སྦྱབས་སུ་འགྲོ་བ་སྟོན་རུ་བཏང་
 བས་དགེ་བསྟེན་ཉིད་རུ་ཁས་སྤངས་པས་སྒྲིམ་པ་སྦྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། བསྐྱབ་བྱ་
 བཟུན་པ་དོན་མེད་རུ་འབྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྦྱོན་མེད་དེ། བསྐྱབ་བྱ་མི་ཤེས་པ་ཤེས་པར་བྱ་

བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དཔེར་ན། རྣམ་པ་གསལ་གཞིའི་ལས་གྱིས་ཐོབ་ཀྱང་
 བསྐབ་བྱ་བ་ལྟན་པ་དོན་ཡོད་པར་དགེ་སྤྱོད་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དགེ་བསྐྱེད་ཐམས་་་་
 ཅད་རྣམ་པ་ལྡ་ཆར་གྱིས་བསྐྱམས་ཏེ་གནས་པ་ཡིན་ན། རྣ་གཅིག་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་་་
 བའི་དགེ་བསྐྱེད་ཇི་ལྟ་བུར་བྱང་ཞེ་ན། དང་པོར་བསྐབ་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱང་བར་ཁས་
 སྲུངས་པ་ཉམས་ནས། གཅིག་ལ་སོགས་པ་དེ་སྤྱང་བ་ལ་རྣ་གཅིག་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་
 པར་གསྤྱངས་ཞེས་གྲག་གོ། རྣམ་པ་རྒྱུད་བྱ་ལ་སོགས་པར་ཇི་ལྟར་འཕྱར་ཞེ་ན། ཀྱང་
 སྤྱོད་གི་ཡིད་ཇི་བཞིན་བྱ་ཀྱང་སྤྱོད་རྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་དབང་གིས་རྣམ་པ་འདྲ་་་་་་
 རྒྱུ་ལ་སོགས་པར་འཕྱར་རོ།།

[༢] རྒྱབས་འགྲོའི་ཡུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རྒྱབས་འགྲོའི་ཡུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། རྒྱབས་སུ་མ་སོང་བ་ལ་
 མེད། །ཅེས་བཤད་ན། གང་ལ་རྒྱབས་སུ་འགྲོ་ཞེ་ན། གང་ཞིག་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་
 རྒྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དེ་སངས་རྒྱས་སུ་བྱེད་པའི་ཆོས་མི་སྤྱོད་པ་ལྟེ། ཟད་པ་དང་མི་སྤྱོ་
 ཤེས་སོགས་ལ་རྒྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་གྱི། གཟུགས་སུ་ལ་རྒྱབས་སུ་མི་འགྲོ་ལྟེ། དེ་ས་
 སྤྱོའི་གནས་སྐབས་དང་བྱུང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། སངས་རྒྱས་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་
 རྒྱབས་སུ་འགྲོ་འམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱབས་སུ་འགྲོ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ཐམས་
 ཅད་ལ་རྒྱབས་འགྲོ་ལྟེ། ལམ་མཆོན་ཉིད་འདྲ་བའི་ཕྱིར། དེས་དགེ་འདུན་ལ་འདྲ་
 མཆོན་ནོ། །དགེ་འདུན་ནི་དགེ་འདུན་བྱེད་པའི་ཆོས་སྤྱོད་མི་སྤྱོད་གཉིས་ཀ་ཡིན་
 ནོ། །ཆོས་ལ་རྒྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ནི་རྩ་རྒྱ་ལས་འདས་པ་འགོག་བདེན་གཅིག་སུ་རྒྱབས་
 སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ།།

[༣] ཡན་ལག་གི་ངེས་པ།

གསུམ་པ་ཡན་ལག་གི་ངེས་པ་ནི། གཞན་ནམས་ལ་མི་ཆངས་པར་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་

ལས་འཛོལ་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། སྤམ་མིན་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལས་འཛོལ་བམ་
 ཞེ་ན། སྤམ་པ་མིན་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་། ཡན་ལག་ཀྱང་སྟོག་གཙོད་པ་
སྟགས་ལས་ལམ་ཀྱན་ལས་འཛོལ། རྒྱ་ཐམས་ཅད་ལས་མི་འཛོལ་ཞྩ། མི་དགེ་བའི་རྩ་
 བ་གསུམ་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་མེད། ཀྱན་སྦྱང་གསུམ་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བའང་མེད་པའི་
 ཕྱིར།

(༢) སྤམ་མིན་གྱི་འཛོལ་ཚུལ།

གཉིས་པ་སྤམ་མིན་གྱི་འཛོལ་ཚུལ་ནི། སྤམ་པ་མིན་པ་གང་ལས་འཛོལ་སྐྱམ་ན།
དེ་ནི་ཤན་པ་ལྟ་བུ་དང་པོ་ནས་དེའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ན་བྱ་བ་དེ་ལ་ཞུགས་པས་
འཛོལ་བའམ། དང་པོ་ནས་དེའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ན་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ལྟ་བུའི་
 བྱང་དུ་ཕྱིན་ནས་བདག་འདིས་འཆོ་བར་བྱའོ་ཞེས་ཁས་ལེན་ཅིང་། ཡོག་པའི་བསམ་
 པ་སྐྱེས་ནས་བྱ་བ་དེ་ལ་དངོས་སུ་ཞུགས་པ་ལས་འཛོལ་བར་འགྱུར་རོ།

(༣) བར་མའི་འཛོལ་ཚུལ།

གསུམ་པ་བར་མའི་འཛོལ་ཚུལ་ནི། སྤམ་སྤམ་མིན་གྱི་ལྷག་མ་བར་མའི་ནམ་པར་
རིག་བྱེད་མིན་པ་ཞིང་ལས་འཛོལ་བ་ནི་རྣམ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བདུན་ལྟ་
བྱ་དང་། ཁས་ལེན་པ་ནས་འཛོལ་བ་དང་ནི་སངས་རྒྱས་ལ་ཐུག་མ་བཅོལ་བར་བས་
 མི་བཞེས་པ་ལྟ་བུ། གུས་པར་བྱེད་པ་ལས་འཛོལ་བ་ནི་ཀྱན་སྦྱང་དྲག་པོས་འཛོལ་བ་
 ལྟ་བུའོ།

༢ གཏོང་ཚུལ།

གཉིས་པ་གཏོང་ཚུལ་ལ་གསུམ། སྤམ་པའི། སྤམ་མིན་གྱི། བར་མའི་གཏོང་ཚུལ་
 ལ།

(༡) སྤམ་པའི་གཏོང་ཚུལ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། སྔ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པའི། བསམ་གཏན་ཟག་མེད་གྱི་སྒྲིམ་པའི་
གཏོང་ཚུལ་སྟོ།

[7] སྔ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པའི་གཏོང་ཚུལ།

དང་པོ་ནི། མི་སྣ་ཤེས་དོན་གོ་བའི་རྒྱུ་རྩུ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་བསྐྱབ་པ་ལུལ་
ན་སྔ་སར་ཐར་པའི་འདུལ་བ་གཏོང་ཞི། བསྐྱབ་པ་ཡང་དག་པ་སྒྲངས་པ་དང་འགལ་
བའི་ནམ་པར་རིག་བྱེད་སྒྲུས་པའི་ཕྱིར། ཤི་འཕྲོས་པའི་ཆོ་ནའང་དེ་གཏོང་ཞི། དེའི་
རྟེན་མེད་པར་སོང་བའི་ཕྱིར་དང་། མཚན་གཉིས་དག་ནི་ཅིག་ཅར་བྱུང་བ་ལས་.....
ཀྱང་དེ་གཏོང་ཞི། རྟེན་ཉམས་པའི་ཕྱིར། དགེ་བའི་ཙ་བ་ཆད་པ་ལས་ཀྱང་སྔ་སར་
ཐར་པའི་འདུལ་བ་གཏོང་ཞི། སྒྲིམ་པའི་ཙ་བ་ཆད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་ཉིང་རྩ་
མཚན་མོ་འདས་པ་ལས་བསྐྱེན་གནས་གྱི་སྒྲིམ་པ་གཏོང་ཞི། ཇི་སྲིད་རྩ་འཕངས་པའི་
འཕེན་པ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར། ཉི་འག་པ་ཁ་ཅིག་ཙ་བའི་ལྷུང་བ་གང་ཡང་རྩང་བ་གཅིག་
འབྱུང་བར་འབྱུར་བ་ལས་སྒྲིམ་པ་ཐམས་ཅད་གཏོང་བར་སྒྲུའོ། ཞོས་དམར་པའི་ལྗེ་
པ་གཞན་དག་དམ་པའི་ཆོས་རྒྱལ་པ་ལས་སྔ་སར་ཐར་པའི་སྒྲིམ་པ་གཏོང་ཞི། དེའི་ཆོ་
བསྐྱབ་པའི་མཚམས་དང་ལས་གྱི་ཆོ་ག་མེད་པར་སོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། སྒྲིམ་
དཔོན་ན་རེ། དམ་པའི་ཆོས་རྒྱལ་པའི་ཆོ་འདུལ་བའི་ལས་མེད་པས་སྒྲིམ་པ་སྒྲན་མེད་
གསར་རྩ་མི་འཕྲོབ་པ་ཡིན་གྱི། སྒྲིམ་ཐོབ་ཟིན་གསར་རྩ་གཏོང་བ་མིན་ནོ། ཞེས་
གསུངས་ངོ། ཁ་ཆེ་བ་ནམས་ནི་ཙ་བའི་ལྷུང་བ་བྱུང་བ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་.....
དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཅན་གཉིས་སུ་འདྲ་དེ། མི་ཞིག་སུ་ལྷན་ཅན་དང་ནོར་ཅན་བཞིན་
གཉིས་སུ་འདྲ་དེ་བཞིན་ནོ། ལྷུང་བ་བཤགས་ནས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་ནི་ཚུལ་
ཁྲིམས་ཅན་ཁོ་ནར་འདྲ་དེ། དཔེར་ན། སུ་ལྷན་ཅན་དེ་སུ་ལྷན་བཅལ་བ་ན་ནོར་
ཅན་ཁོ་ནར་འཁྱུར་བ་བཞིན་ནོ།

(2) བསམ་གཏན་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲིམ་པའི་གཏོང་ཚུལ།

གཉིས་པ་བསམ་གཏན་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲིམ་པའི་གཏོང་ཚུལ་ནི། བསམ་གཏན་ཏུ་
གཏོགས་པའི་དགེ་བ་གཞུགས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་ས་གོང་འོག་ཏུ་འཕྱོང་བ་ཉི་ཤུ་ལྟར་.....
པ་དང་། སྒྲིམས་འབྲུག་ལས་ཉམས་པ་དག་གིས་ས་དེས་བསྐྱས་པ་གཏོང་། དེ་བཞིན་
ཏུ་གཞུགས་མེད་ཏུ་གཏོགས་པའི་དགེ་བའང་ས་འཕྱོང་བ་དང་ཉམས་པ་དག་གིས་.....
གཏོང་། འཕགས་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ནི་འབྲས་བུ་འཛོལ་པའི་ཆེ་ལྷགས་པས་.....
བསྐྱས་པའི་སྒྲིམ་པ་གཏོང་། དབང་པོ་ཐུངས་པའི་ཆེ་དབང་པོ་རྒྱལ་པོས་བསྐྱས་པའི་
སྒྲིམ་པ་གཏོང་། འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པའི་ཆེ་བྱད་པར་ཅན་གྱིས་བསྐྱས་པ་གཏོང་
ངོ་།

(2) སྒྲིམ་མིན་གྱི་གཏོང་ཚུལ།

གཉིས་པ་སྒྲིམ་མིན་གྱི་གཏོང་ཚུལ་ནི། སྒྲིམ་མིན་གྱི་གཏོང་ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་ཞིན།
སྒྲིམ་མིན་དེ་ནི་སྒྲིམ་པ་ཐོབ་པའི་ཆེ་གཏོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆེ་དང་འགལ་བའི་
གཉེན་པོ་སྟབས་ལྡན་སྒྲིམ་པའི་ཕྱིར། ཤི་བའི་ཆེ་གཏོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆེ་རྟེན་ཞིག་
པའི་ཕྱིར། མཆོད་གཉིས་ཅིག་ཅར་བུང་བ་ལས་ཀྱང་གཏོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆེ་རྟེན་
ཉམས་པའི་ཕྱིར།

(3) བར་མའི་གཏོང་ཚུལ།

གསུམ་པ་སྒྲིམ་པ་སྒྲིམ་མིན་བར་མའི་གཏོང་ཚུལ་ནི། རབ་ཏུ་དང་བ་དང་། ཉན་
མངས་པའི་བྱགས་ཆད་པ་དང་། རི་སྤྱིད་ཏུ་འདི་ལྟ་བུ་བྱའོ་ཞེས་ཁས་སྲུངས་པ་རུས་
དེ་འདས་ནས་ཆད་པ་དང་། ཁས་སྲུངས་མ་ཆད་ཀྱང་ཁས་སྲུངས་པ་བཞིན་མི་བྱེད་
པའི་བྱ་བ་ཆད་པ་དང་། མཆོད་རྟེན་དང་ཉ་རྒྱལ་བ་རྟེན་པ་ནི་དོན་དེ་ཞིག་ནས་.....
ཆད་པ་དང་། ཆེ་འཕྱོང་ནས་ཆད་པ་དང་། དགེ་བའི་ཅ་བ་ཆད་པ་ལས་གཏོང་ངོ་།

བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དཔེར་ན། རྩོམ་པ་གསལ་གཞིའི་ལས་གྱིས་ཐོབ་ཀྱང་
 བསྐྱབ་བྱ་བ་ལྟན་པ་དོན་ཡོད་པར་དགེ་སྤྱོད་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དགེ་བསྐྱེན་ཐམས་་་་
 ཅད་རྩོམ་པ་ལུ་ཆར་གྱིས་བསྐྱམས་ཏེ་གནས་པ་ཡིན་ན། རྩ་གཅིག་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་་་
 བའི་དགེ་བསྐྱེན་རི་ལྟ་བུར་བྱང་ཞེ་ན། དང་པོར་བསྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱང་བར་ཁས་
 སྲུངས་པ་ཉམས་ནས། གཅིག་ལ་སོགས་པ་དེ་སྤྱང་བ་ལ་རྩ་གཅིག་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་
 པར་གསྤྱངས་ཞེས་གྲག་གོ། རྩོམ་པ་རྒྱུ་བྱ་ལ་སོགས་པར་རི་ལྟར་འབྱུར་ཞེ་ན། ཀྱན་
 སྤྱོད་གི་ཡིད་རི་བཞིན་ཏུ་ཀྱན་སྤྱོད་རྒྱུ་བྱ་ལ་སོགས་པའི་དབང་གིས་རྩོམ་པ་འདྲ་་་་་་་་
 རྒྱུ་བྱ་ལ་སོགས་པར་འབྱུར་རོ།།

(༢) རྒྱབས་འགྲོའི་ཡུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རྒྱབས་འགྲོའི་ཡུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། རྒྱབས་སུ་མ་སང་བ་ལ་
 མེད། །ཅིས་བཤད་ན། གང་ལ་རྒྱབས་སུ་འགྲོ་ཞེ་ན། གང་ཞིག་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་
 རྒྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དེ་སངས་རྒྱས་སུ་བྱེད་པའི་ཆོས་མི་སྦྱོབ་པ་ལྟེ། ཟད་པ་དང་མི་སྦྱེ་
 ཤེས་སོགས་ལ་རྒྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་གྱི། གཞུགས་སུ་ལ་རྒྱབས་སུ་མི་འགྲོ་ལྟེ། དེ་སོ་
 སྦྱེའི་གནས་རྒྱབས་དང་བྱུང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། སངས་རྒྱས་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་
 རྒྱབས་སུ་འགྲོ་འཕ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱབས་སུ་འགྲོ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ཐམས་
 ཅད་ལ་རྒྱབས་འགྲོ་ལྟེ། ལམ་མཆོན་ཉིད་འདྲ་བའི་ཕྱིར། དེས་དགེ་འདུན་ལ་འདྲ་
 མཆོན་ནོ། །དགེ་འདུན་ནི་དགེ་འདུན་ཏུ་བྱེད་པའི་ཆོས་སྦྱོབ་མི་སྦྱོབ་གཉིས་ཀ་ཡིན་
 ནོ། །ཆོས་ལ་རྒྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ནི་མུ་དན་ལས་འདས་པ་འགྲོག་བདེན་གཅིག་སུ་རྒྱབས་
 སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ།།

(༣) ཡན་ལག་གི་རེས་པ།

གསུམ་པ་ཡན་ལག་གི་རེས་པ་ནི། གཞན་ནམས་ལ་མི་ཆངས་པར་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་

བ་ཡན་ལག་ཏུ་བཞག་ནས། དགེ་བསྟན་ལ་མི་ཚངས་སྤྱད་སྤྱང་བ་ཡན་ལག་ཏུ་མི་
 འཛིག་པར་ལོག་གཤམ་སྤྱང་བ་ཡན་ལག་ཏུ་འཛིག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་
 རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ལོག་གཤམ་ནི་གཞན་གྱི་རྒྱ་མ་གུན་འབྱེན་པ་དང་། རན་སང་
 ཏུ་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་སྤྱད་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་ཚངས་སྤྱད་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་.....
 པའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་པས་ཆེ་རབས་གཞན་ཏུ་ལོག་གཤམ་ནི་བྱེད་པ་ཐོབ་ཅིང་།
 མི་ཚངས་སྤྱད་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱིས་པའི་རྟེན་ལ་ལོག་གཤམ་སྤྱང་བ་སྤྱོད་
 ལ། མི་ཚངས་སྤྱད་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེན། འོ་ན། དགེ་བསྟན་གྱིས་ཏུས་ཕྱིས་རྒྱ་
 མ་གྲངས་ན་ལོག་གཤམ་ཏུ་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། འདྲོད་པས་ལོག་གཤམ་མི་
 བྱེད་དོ་ཞེས་སྤྲོམ་པ་རི་ལྟར་ཁས་གྲངས་པ་བཞིན་ཏུ་འཐོབ་ཀྱི། རྒྱ་མ་གཞན་ལས་མི་
 ཚངས་སྤྱད་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་མི་ཚངས་སྤྱད་སྤྱང་བར་ཁས་གྲངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དགེ་བསྟན་ལ་ངག་གི་བཞིའི་ནང་ནས་རྒྱ་མ་གྲངས་སྤྱད་པ་ཡན་ལག་ཏུ་འཛིག་པའི་རྒྱ་.....
 མཚན་ཅི་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བསྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པར་གྱུར་
 བ། གཞན་གྱིས་བྱས་སམ་ཞེས་དྲིས་པའི་ཆེ་མ་བྱས་སོ་ཞེས་བརྒྱན་ཏུ་སྤྱོད་པར་ཐལ་.....
 པར་འགྱུར་བས་དེ་སྤྱང་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགེ་བསྟན་ལ་བཅས་པའི་ཁ་ན་...
 མཐོང་བའི་ལས་ཆང་འཁྱུང་བ་ཁོ་ན་སྤྱང་བ་ཡན་ལག་ཏུ་འཛིག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་...
 ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོབ་ཕྱིས་པར་འགྱུར་བ་འཁྱུང་
 བ་སྤྱང་བ་ལས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

༡ གང་ལས་འཐོབ་པ།

གཉིས་པ་གང་ལས་འཐོབ་པ་ནི། སྤྲོམ་པ་རྣམས་གང་ལས་འཐོབ་ཅི་ན། འདྲོད་
 པར་གཏོགས་པའི་སོ་ཐར་གྱི་སྤྲོམ་པ་སྤྱིར་བ་དངོས་གཞི་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་མི་དགེ་.....
 པའི་སྤྱིར་དངོས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་སྤྱང་བ་ལས་འཐོབ། རང་བཞིན་དང་བཅས་

པ་གཉིས་ཀ་སྔོང་བ་དང་། གཞི་སེམས་ཅན་དང་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་.....
 ལས་འཛབ་པོ། །རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་གཞི་སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་པ་ནི་སྔག་
 གཙོད་པ་ལྟ་བུ། །རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་
 གསེར་རྒྱ་བ་ལྟ་བུ། །བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་གཞི་སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་པ་ནི་བྱང་
 མེད་ལ་རེག་པ་ལྟ་བུ། །དེ་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་རྩ་གཙོད་པ་ལྟ་བུའོ། །
 སེམས་ཅན་རྩི་ལྟ་བུ་ལས་འཛབ་ན། ད་ལྟར་བའི་སེམས་ཅན་དག་ལས་འཛབ་པར་.....
 འགྱུར་གྱི། འདས་མ་འོངས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལས་འཛབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ད་ལྟ་
 སྔག་གཙོད་པའི་གཞིའི་སེམས་ཅན་རྩ་མི་རྩུང་བའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་ཟག་མེད་གྱི་
 སྔམ་པ་ནི་མི་དགེ་བའི་དངོས་གཞི་སྔོང་བ་ལ་འཛབ་པ་ཡིན་གྱི། སྦྱར་མཇུག་སྔོང་བ་
 ལས་འཛབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྦྱར་མཇུག་སྔོང་བ་ལ་མི་ལྟས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་དག་ལ་
 མཉམ་པར་བཞག་པ་ནི་ལས་ལམ་དངོས་གཞི་འག་ས་སྔོངས་པའི་རོ་སྤར་སྦྱེ་བས།
 སྦྱར་མཇུག་ནི་ཕལ་ཆེར་འག་སའི་རོ་སྤར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའང་རང་.....
 བཞིན་སྔོང་བ་ལས་འཛབ་པ་ཡིན་གྱི། བཅས་པ་སྔོང་བ་ལས་འཛབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
 སྔོང་བར་ཁས་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་ནི་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ལས་འཛབ་པ་.....
 ཡིན་ཏེ། ད་ལྟར་བའི་སེམས་ཅན་ལས་འཛབ་པ་དེ་བཞིན་རྩ། འདས་མ་འོངས་ཀྱི་
 སེམས་ཅན་ལས་འཛབ་པའི་ཕྱིར། སྔམ་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལས་འཛབ་ཏེ།
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྔོང་བའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་དང་རྒྱ་ལ་དབྱེ་.....
 བ་ཡོད་དེ། གཞན་རྣམས་ཡན་ལག་ལྷན་དག་གི་སྔོང་བ་བཞི་ལས་འཛབ་པ་དང་།
 དགེ་སྔོང་གི་སྔམ་པ་ནི་ཡན་ལག་ལྷན་དག་གི་སྔོང་བ་བརྟན་པོ་ཐམས་ཅད་ལས་.....
 འཛབ་། དགེ་བའི་རྩ་བ་གསུམ་རྒྱར་བྱས་ན་རྒྱ་ཐམས་ཅད་དང་། ཀྱན་སྔོང་རྒྱུང་འབྲིང་
 ཆེན་པོ་གསུམ་རྒྱར་བྱས་ན་གསུམ་ཀས་ཅིག་ཅར་རྩ་མི་རྩུང་བས་གང་ཡང་རྩུང་བ་.....

ལས་འཛོལ་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། སྡེ་མ་མིན་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལས་འཛོལ་བམ་
 ཞེ་ན། སྡེ་མ་པ་མིན་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་། ཡན་ལག་ཀྱང་སྟོག་གཅོད་པ་
སྟོགས་ལས་ལམ་ཀུན་ལས་འཛོལ། རྒྱ་ཐམས་ཅད་ལས་མི་འཛོལ་ཞྩ། མི་དགེ་བའི་རྩ་
 བ་གསུམ་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་མེད། ཀུན་སྒྲོང་གསུམ་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བའང་མེད་པའི་
 ཕྱིར།

(༢) སྡེ་མ་མིན་གྱི་འཛོལ་རྒྱལ།

གཉིས་པ་སྡེ་མ་མིན་གྱི་འཛོལ་རྒྱལ་ནི། སྡེ་མ་པ་མིན་པ་གང་ལས་འཛོལ་སྟམ་ན།
 དེ་ནི་ཤན་པ་ལྟ་བུ་དང་པོ་ནས་དེའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ན་བྱ་བ་དེ་ལ་ཞུགས་པས་
འཛོལ་བའམ། དང་པོ་ནས་དེའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ན་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ལྟ་བུའི་
 བྱང་དུ་ཕྱིན་ནས་བདག་འདིས་འཆོ་བར་བྱའོ་ཞེས་ཁས་ལེན་ཅིང་། ལྷག་པའི་བསམ་
 པ་སྐྱེས་ནས་བྱ་བ་དེ་ལ་དངོས་སུ་ཞུགས་པ་ལས་འཛོལ་བར་འབྱུར་རོ།

(༣) བར་མའི་འཛོལ་རྒྱལ།

གསུམ་པ་བར་མའི་འཛོལ་རྒྱལ་ནི། སྡེ་མ་སྡེ་མ་མིན་གྱི་ལྷག་མ་བར་མའི་ནམ་པར་
རིག་བྱེད་མིན་པ་ཞིང་ལས་འཛོལ་པ་ནི་རྣམས་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བདུན་ལྟ་
བྱ་དང་། ཁས་ལེན་པ་ནས་འཛོལ་པ་དང་ནི་སངས་རྒྱས་ལ་ཐུག་མ་བཅའ་བར་བས་
མི་བཞེས་པ་ལྟ་བུ། སྤྱི་པར་བྱེད་པ་ལས་འཛོལ་པ་ནི་ཀུན་སྒྲོང་དྲག་པོས་འཛོལ་པ་
ལྟ་བུའོ།

༤ གཏོང་རྒྱལ།

གཉིས་པ་གཏོང་རྒྱལ་ལ་གསུམ། སྡེ་མ་པའི། སྡེ་མ་མིན་གྱི། བར་མའི་གཏོང་རྒྱལ་
 ལོ།

(༥) སྡེ་མ་པའི་གཏོང་རྒྱལ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། སྔ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པའི། བསམ་གཏན་ཟག་མེད་གྱི་སྒྲིམ་པའི་
གཏོང་ཚུལ་ལོ།

[7] སྔ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པའི་གཏོང་ཚུལ།

དང་པོ་ནི། མི་སྣ་ཤེས་དོན་གོ་བའི་རྒྱུ་རྩུ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་བསྐབ་པ་ལུལ་
ན་སྔ་སར་ཐར་པའི་འདུལ་བ་གཏོང་ཆེ། བསྐབ་པ་ཡང་དག་པ་བྲངས་པ་དང་འགལ་
བའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་སྒྲིམ་པའི་ཕྱིར། ཤི་འཕྲོས་པའི་ཆོ་ནའང་དེ་གཏོང་ཆེ། དེའི་
རྟེན་མེད་པར་སང་བའི་ཕྱིར་དང་། མཚན་གཉིས་དག་ནི་ཅིག་ཅར་བྱུང་བ་ལས་.....
ཀྱང་དེ་གཏོང་ཆེ། རྟེན་ཉམས་པའི་ཕྱིར། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆད་པ་ལས་ཀྱང་སྔ་སར་
ཐར་པའི་འདུལ་བ་གཏོང་ཆེ། སྒྲིམ་པའི་རྩ་བ་ཆད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་ཉིང་རྩ་
མཚན་མོ་འདས་པ་ལས་བསྟེན་གནས་གྱི་སྒྲིམ་པ་གཏོང་ཆེ། ཇི་སྟེན་རྩུ་འཕངས་པའི་
འཕེན་པ་རྩུགས་པའི་ཕྱིར། ཉེ་འག་པ་ཁ་ཅིག་རྩ་བའི་ལྷུང་བ་གང་ཡང་རྩང་བ་གཅིག་
འབྱུང་བར་འབྱུར་བ་ལས་སྒྲིམ་པ་ཐམས་ཅད་གཏོང་བར་སྤོ། །སོས་དམར་པའི་ཕྱེ་
པ་གཞན་དག་དམ་པའི་ཆོས་རྒྱལ་པ་ལས་སྔ་སར་ཐར་པའི་སྒྲིམ་པ་གཏོང་ཆེ། དེའི་ཆོ་
བསྐབ་པའི་མཚམས་དང་ལས་གྱི་ཆོ་ག་མེད་པར་སང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བེད། སྒྲིམ་
དཔོན་ན་ེ། དམ་པའི་ཆོས་རྒྱལ་པའི་ཆོ་འདུལ་བའི་ལས་མེད་པས་སྒྲིམ་པ་སྒྲན་མེད་
གསར་རྩུ་མི་འཕྲོབ་པ་ཡིན་གྱི། སྤར་ཕྱོག་བེད་གསར་རྩུ་གཏོང་བ་མིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་ངོ། །ཁ་ཆེ་བ་རྣམས་ནི་རྩ་བའི་ལྷུང་བ་བྱུང་བ་ལ་ཚུལ་བྲིམས་འཆལ་བ་.....
དང་ཚུལ་བྲིམས་ཅན་གཉིས་སུ་འདོད་དེ། མི་ཞིག་སུ་ལྟན་ཅན་དང་ནོར་ཅན་བཞིན་
གཉིས་སུ་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །ལྷུང་བ་བཤགས་ནས་དག་བཙམ་པ་ཐོབ་པ་ནི་ཚུལ་
བྲིམས་ཅན་ཁོ་ནར་འདོད་དེ། དཔེར་ན། སུ་ལྟན་ཅན་དེ་སུ་ལྟན་བཙམ་པ་ན་ནོར་
ཅན་ཁོ་ནར་འབྱུར་བ་བཞིན་ནོ།

(2) བསམ་གཏན་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲིམ་པའི་གཏོང་ཚུལ།

གཉིས་པ་བསམ་གཏན་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲིམ་པའི་གཏོང་ཚུལ་ནི། བསམ་གཏན་ཏུ་
གཏོགས་པའི་དགེ་བ་གཟུགས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་ས་གོང་འོག་ཏུ་འཕྱོང་བ་ཉེ་སྤྱོད་པ་
པ་དང་། སྒྲིམས་འཇུག་ལས་ཉམས་པ་དག་གིས་ས་དེས་བསྐྱུས་པ་གཏོང་། དེ་བཞིན་
ཏུ་གཟུགས་མེད་ཏུ་གཏོགས་པའི་དགེ་བའང་ས་འཕྱོང་པ་དང་ཉམས་པ་དག་གིས་པ་
གཏོང་། འཕགས་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ནི་འབྲས་བུ་འཕྱོང་བའི་ཆེ་བྱུགས་པས་པ་
བསྐྱུས་པའི་སྒྲིམ་པ་གཏོང་། དབང་པོ་སྦྱངས་པའི་ཆེ་དབང་པོ་རྒྱལ་པོས་བསྐྱུས་པའི་
སྒྲིམ་པ་གཏོང་། འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པའི་ཆེ་བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་བསྐྱུས་པ་གཏོང་
ང་།

(2) སྒྲིམ་མིན་གྱི་གཏོང་ཚུལ།

གཉིས་པ་སྒྲིམ་མིན་གྱི་གཏོང་ཚུལ་ནི། སྒྲིམ་མིན་གྱི་གཏོང་ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་ཞེན།
སྒྲིམ་མིན་དེ་ནི་སྒྲིམ་པ་ཐོབ་པའི་ཆེ་གཏོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆེ་དེ་དང་འགལ་བའི་
གཉེན་པོ་སྒྲིབས་ལྡན་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། ཤི་བའི་ཆེ་གཏོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆེ་རྟེན་ཞིག་
པའི་ཕྱིར། མཚན་གཉིས་ཅིག་ཅར་བྱུང་བ་ལས་ཀྱང་གཏོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆེ་རྟེན་
ཉམས་པའི་ཕྱིར།

(3) བར་མའི་གཏོང་ཚུལ།

གསུམ་པ་སྒྲིམ་པ་སྒྲིམ་མིན་བར་མའི་གཏོང་ཚུལ་ནི། རབ་ཏུ་དང་བ་དང་། ཉན་
མོངས་པའི་ཤུགས་ཆད་པ་དང་། རི་སྤྱིད་ཏུ་འདི་ལྟ་བུ་བྱའོ་ཞེས་ཁས་སྒྲུངས་པ་ཏུས་
དེ་འདས་ནས་ཆད་པ་དང་། ཁས་སྒྲུངས་མ་ཆད་ཀྱང་ཁས་སྒྲུངས་པ་བཞིན་མི་བྱེད་
པའི་བྱ་བ་ཆད་པ་དང་། མཚན་རྟེན་དང་ཉ་རྒྱལ་བ་རྟེན་པ་ནི་དོན་དེ་ཞིག་ནས་པ་
ཆད་པ་དང་། ཆེ་འཕྱོངས་ནས་ཆད་པ་དང་། དགེ་བའི་ཆ་བ་ཆད་པ་ལས་གཏོང་ང་།

འདྲིང་པར་གཏོགས་པའི་དགེ་བ་གཟུགས་ཅན་མིན་པ་ནི་དགེ་ཙམ་ཆད་པ་དང་.....
གོང་ཏུ་སྐྱེས་པ་ལས་གཏོང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གཟུགས་ཅན་མིན་
པ་ནི་རང་རང་གི་གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེས་པས་རྣམ་པར་ཉམས་པར་.....
 འགྱུར་རོ།

(བཞི) ལྷན་པའི་གང་ཟག་བཤད་པ།

བཞི་པ་ལྷན་པའི་གང་ཟག་ནི། སྤྱི་མིན་དེ་གང་ཟག་གང་ལ་ལྷན་ཞེན། སྐྱེས་
 ཅམ་ནས་མཆོད་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་བཟ་དང་། མཆོད་ལ་སོགས་པས་ཉམས་པའི་མ་
 བྱིང་དང་། བྱང་སྐྱ་མི་སྟན་པ་དང་། མཆོད་གཉིས་པ་མ་གཏོགས་པའི་མི་རྣམས་ལ་
 སྤྱི་མིན་ཡོད་ཀྱི། ཟ་མ་སོགས་ལ་དེ་མེད་དེ། དགེ་སྤྱི་གི་བསམ་པ་མི་བརྟན་པའི་
 བྱིར། སྤྱི་པའང་དེ་བཞིན་ཏུ་བཟ་མ། མ་བྱིང་། སྐྱ་མི་སྟན། མཆོད་གཉིས་པ་མ་
 གཏོགས་པའི་མི་རྣམས་ལ་ཡོད་ཀྱི། ཟ་མ་སོགས་ལ་མེད་དོ། སྤྱི་པ་ནི་འདྲིང་པའི་ལྷ་
 ལའང་ཡོད་དོ། འོ་ན། གང་ཟག་གང་ལ་སྤྱི་པ་ཏུ་ཡོད་ཅེན། མི་རྣམས་ལ་སོ་ཐར།
 བསམ་གཏན། ཟག་མེད་གྱི་སྤྱི་པ་གསུམ་ག་ཡོད། འདྲིང་པ་དང་གཟུགས་སུ་སྐྱེས་
 པའི་ལྷ་རྣམས་ལ་བསམ་གཏན་ལས་སྐྱེས་པའི་སྤྱི་པ་ཡོད་དེ། འདྲིང་པའི་ལྷ་ལ་.....
 བསམ་གཏན་ལས་སྐྱེས་པའི་སྤྱི་པ་ཡོད་ཏུ་ཅུང་བ་དང་། གཟུགས་སུ་སྐྱེས་པའི་ལྷ་ལ་
 བསམ་གཏན་ལས་སྐྱེས་པའི་སྤྱི་པ་ཡོད་པས་ཁྲུབ་པའི་བྱིར། ཟག་མེད་གྱི་སྤྱི་པ་...
 ནི་བསམ་གཏན་ཁྲུབ་པར་ཅན་དང་འདྲུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་མ་གཏོགས་.....
 གཟུགས་ཁམས་པའི་ལྷ་དང་གཟུགས་མེད་གྱི་ལྷ་ལའང་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།

(གཉིས) མདོ་ལས་འབྱུང་བའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས།

གཉིས་པ་མདོ་ལས་འབྱུང་བའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལ་བཙུ་ལྟོད་པ་ལས།

(གཅིག) མཆོད་ཉིད་གྱི་སྒྲིན་ནས་དབྱེ་བ་མདོར་བསྟན་པ།

དང་པོ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིན་ནས་དབྱེ་བ་མདོར་བསྟན་པ་ནི། ལས་དགེ་མི་དགེ་...
 ལུང་མ་བསྟན་གང་ཞེ་ན། བདེ་བ་སྟེར་བའི་ལས་དེ་དགེ་བའི་ལས་དང་། མི་བདེ་...
 བ་སྟུག་བསྐྱེད་སྟེར་བའི་ལས་དེ་མི་དགེ་བའི་ལས་དང་། གཞན་བཏང་སྟོམས་སྟུང་...
 བར་བྱེད་པའི་ལས་ནི་གཞན་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལས་ཡིན་ནོ།

(གཉིས) འབྲས་བུའི་སྒྲིན་ནས་དབྱེ་བ།

གཉིས་པ་འབྲས་བུའི་སྒྲིན་ནས་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས། བསྟན། བཤད་དོ།

[གཅིག] མདོར་བསྟན་པ།

དང་པོ་ནི། ལས་དེ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། བསྟན་ནམས་ཀྱི་ལས་དང་། བསྟན་
 ནམས་མིན་པའི་ལས་དང་། མི་གཡོ་བའི་ལས་ནམས་སྟུང་པའི་ཕྱིར། ཡང་ལས་དེ་
 ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། བདེ་བ་སྟུང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་ལ་སྐྱེས་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་...
 ཕྱིར།

(གཉིས) རྒྱས་པར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་གཉིས། བསྟན་ནམས་སྐྱེས་བཤད་པ་དང་། བདེ་
 སྐྱེས་བཤད་པའོ།

(གཅིག) བསྟན་ནམས་སྐྱེས་བཤད་པ།

དང་པོ་ནི། འོ་ན། བསྟན་ནམས་ཀྱི་ལས་ལ་སྐྱེས་པ་གང་ཞེ་ན། བསྟན་ནམས་
 ཀྱི་ལས་ནི་འདོད་ཁམས་ཀྱི་དགེ་བའི་ལས་དང་། མི་གཡོ་བའི་ལས་ནི་གོང་མ་.....
 གཟུགས་གཟུགས་མེད་ལས་སྐྱེས་པའི་ལས་ཡིན་ནོ། གོང་མའི་ལས་དེ་མི་གཡོ་བ་ཡིན་
 ན། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མན་ཆད་གཡོ་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། མི་འགལ་
 ཉི། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མན་ཆད་གཡོ་བར་བཤད་པ་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྟུན་
 གྱིས་གཡོ་བ་ལ་དགོངས། གོང་མའི་ལས་ནམ་སྒྲིན་མི་གཡོ་བ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར།

ནམ་སྒྲིན་མི་གཡོ་བ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན། གཟུགས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ས་ནི་དེ་
 དག་ཏུ་སྒྲིན་པར་འགྱུར་བའི་ལས་ཀྱི་ནམ་སྒྲིན་ས་གཞན་ཏུ་ནམ་ཡང་མི་སྒྲིན་པའི་.....
 ཕྱིར་ན་ནམ་སྒྲིན་གཞན་ཏུ་མི་གཡོ་བའི་ཕྱིར། འདྲོད་ཁམས་ཀྱི་ལས་ནི་གཡོ་བ་ཡིན་
 ཏེ། ལྷར་སྐྱེ་འགྱུར་ཀྱི་དབང་གིས་འགྲོ་བ་གཞན་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 དཔེར་ན། བྲམ་ཟེ་ཞིག་གིས་སྒྲིན་པ་བཏང་བ་ལས་ལྷར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་སྤང་ཆེན་
 མཛེས་པ་མཐོང་ནས་བདག་ཀྱང་འདི་ལྟ་བུ་ཐོབ་ན་སྐྱམ་པ་ལས་སྤང་པ་ཆེ་ས་སྤྱང་གི་
 དུར་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུའོ།

〈གཉིས〉 བདེ་སྔགས་བཤད་པ།

གཉིས་པ་བདེ་སྔགས་བཤད་པ་ལ་གསུམ། མྱོང་འགྱུར་གསུམ་པོ་སྔ་སྔའི་མཆན་
 གཞི། མྱོང་འགྱུར་གྱི་དབྱེ་བ། ལས་གང་གི་འབྲས་སུ་ཚོར་བ་གང་ཡིན་པའོ།

〈གཅིག〉 མྱོང་འགྱུར་གསུམ་པོ་སྔ་སྔའི་མཆན་གཞི།

དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་ལྷགས་དང་། གཞན་ལྷགས་སོ།

༡ རང་ལྷགས།

དང་པོ་ནི། བདེ་བ་མྱོང་འགྱུར་ལ་སྔགས་གསུམ། །ཞེས་བཤད་ན། དེ་དག་གང་
 ཞེ་ན། འདྲོད་པ་ནས་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་བར་གྱི་དགོ་བའི་ལས་ནི་བདེ་བ་མྱོང་
 བར་འགྱུར་བའི་ལས། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་དེ་ཡན་ཆད་ནས་གྲིད་ཅེའི་བར་གྱི་
 དགོ་བའི་ལས་ནི་སྤྲུག་མིན་བདེ་མིན་གྱི་བཏང་སྒྲུམས་མྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས།
 སྤྲུག་བསྐྱེལ་མྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་ནི་འདྲོད་པ་འདིའི་མི་དགེའོ།

༢ གཞན་ལྷགས།

གཉིས་པ་གཞན་ལྷགས་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་འོག་གསུམ་པ་མན་ཆད་
 ཉམས་པར་མ་མྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་ཡོད་དོ་ཞེས་ཁ་ཅིག་ཟེར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་

ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་བྱད་པར་ཅན་ཆོར་བ་བཏང་སྟོན་གྱི་ས་་་་་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ནམ་པར་སྤྲོད་པའི་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་
དང་། རྒྱད་གཅིག་ལ་ཕྲ་ཕྱི་མེད་པར་རྟུག་གཅིག་ཏུ་འབྲས་བུ་གསུམ་སྤྲོད་པར་འདོད་
དགོས་པའི་ཕྱིར།

༤ གཉིས་ ཟླ་འབྱུར་གྱི་དབྱེ་བ།

གཉིས་པ་ཟླ་འབྱུར་གྱི་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས། ལྷན་དབྱེ་བ། ནམ་སྤྲོད་ཟླ་འབྱུར་
 བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ།

༧ ལྷན་དབྱེ་བ།

དང་པོ་ནི། ཟླ་བར་འབྱུར་བའི་ལས་ནམ་པ་ལྷ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོར་བ་ལྷ་བུ་
རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཉེ་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་ཟླ་བར་འབྱུར་བ་དང་། རེག་པ་ལྷ་བུ་་་་
མཚུངས་ལྡན་གྱིས་ཟླ་བར་འབྱུར་བ་དང་། གཟུགས་ལྷ་བུ་དམིགས་པས་ཟླ་བར་་་་་
འབྱུར་བ་དང་། དགེ་མི་དགེ་བའི་ལས་ལྷ་བུ་ནམ་སྤྲོད་གྱིས་བདེ་བ་སྐྱེས་ཟླ་བར་
འབྱུར་བ་དང་། ཆོར་བ་བདེ་བ་ལྷ་བུ་མངོན་སུམ་ཏུ་ནི་བྱུར་པ་ལས་ཆོར་བ་གཞན་་་
 གཉིས་ཟླ་བར་འབྱུར་བ་མེད་པ་ཉེ། དེ་ལྷ་ན་ལས་ནི་ནམ་པ་ལྷ་བུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

༩ ནམ་སྤྲོད་ཟླ་འབྱུར་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ནམ་སྤྲོད་ཟླ་འབྱུར་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཟླ་བལྟན།
 ཟླ་རེས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ།

(༧) ཟླ་བལྟན་པ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ། ཁམས་དང་འགྲོ་བ་གང་ན་ལས་འཕེན་པ་ཏུ་
 ཡོད་གཉིས།

[7] ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ།

དང་པོ་ནི། རྣམ་སྒྲིན་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་དེ་ལ་བཞི་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་ངེས་པ་
 དང་། མ་ངེས་པའི་ལས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། མཐོང་བའི་ཆོས་སྟེ་བ་འདི་.....
 ཉིད་ལ་མྱོང་བ་དང་། སྐགས་པ་སྟེ་བ་ཕྱི་མར་མྱོང་བ་སྟེ་ནས་མྱོང་འགྱུར་དང་། དེ་
 བན་ཆད་ལ་མྱོང་བ་ལན་གངས་གཞན་མྱོང་འགྱུར་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མྱོང་བར་
 ངེས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། མ་ངེས་པ་སྟེ་བཞི་ཡིན་ནོ། །སྒྲིན་གྱི་སྒྲོབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་
 ནི་མྱོང་བ་མ་ངེས་པ་ལའང་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ངེས་ལ་གནས་སྐབས་མ་ངེས་པ་དང་།
 དེ་གཉིས་ཀ་མ་ངེས་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་ལས་རྣམ་པ་ལྟ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། དཔེ་.....
 སྒྲིན་པའི་སྡེ་པ་གཞན་དག་ནི་སྤྱི་ནི་བཞི་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་གནས་སྐབས་
 ངེས་ལ་རྣམ་སྒྲིན་མྱོང་བར་མ་ངེས་པ་ནི་ལས་འགའ་ཞིག་འབྲས་བུ་མྱོང་ན་མཐོང་.....
 ཆོས་སྐགས་གང་རུང་རུ་མྱོང་ལ། རུས་པ་རྒྱུང་བས་རྣམ་སྒྲིན་མྱོང་བར་མ་ངེས་པ་
 དང་། རྣམ་སྒྲིན་ངེས་ལ་གནས་སྐབས་མ་ངེས་པ་ནི་རྣམ་སྒྲིན་ནི་གདོན་མི་བ་བར་
 མྱོང་ལ། མཐོང་ཆོས་སྐགས་གནས་སྐབས་གསུམ་པོ་མ་ངེས་པའོ། །གཉིས་ཀ་ངེས་པ་ནི་
 མཐོང་ཆོས་ལ་རྣམ་སྒྲིན་མྱོང་བར་ངེས་པའོ། །གཉིས་ཀ་མ་ངེས་པ་ནི་གནས་སྐབས་
 དེར་མ་ངེས་ཤིང་རྣམ་སྒྲིན་མྱོང་བའང་མ་ངེས་པའོ། །ལས་གང་གིས་ཕུང་པོའི་རྒྱན་
 རམ་རིས་མཐུན་འཕེན་ཅེ་ན། རྒྱེས་ནས་མྱོང་བ་ལ་སྐགས་པ་གསུམ་གྱིས་ནི་སྟེ་བ་
 གཞན་རིས་མཐུན་པའི་ཕུང་པོའི་རྒྱན་འཕེན་པར་བྱེད་ཀྱི། མཐོང་ཆོས་ལ་མྱོང་འགྱུར་
 གྱི་ལས་གྱིས་རིས་མཐུན་མི་འཕེན་ཏེ། ལས་བྱེད་པའི་ཕུང་པོའི་རྒྱན་དེ་ཉིད་ལ་རྣམ་
 པར་སྒྲིན་པའི་ཕྱིར།

[8] ཁམས་དང་འགྲོ་བ་གང་ན་ལས་ཀྱི་འཕེན་པ་རུ་ཡོད་པ།

གཉིས་པ་ནི། ཁམས་དང་འགྲོ་བ་གང་ན་ལས་ཀྱི་འཕེན་པ་རུ་ཡོད་ཅེ་ན། འགྲོ་

བ་ལྷ་པོ་ཐམས་ཅད་ན་ནི་ལས་ཀྱི་འཕེན་པ་བཞི་ཡོད། འོན་ཀྱང་དཔུལ་བ་ན་ནི་དགེ་
 བའི་ལས་ཀྱི་འཕེན་པ་སྟེས་ནས་མྱོང་འཕྱར་སོགས་གསུམ་ཡོད་ཀྱི། མཐོང་ཚས་ལ་
 མྱོང་འཕྱར་གྱི་དགེ་བའི་ལས་འཕེན་མེད་དེ། དེ་ན་ནམ་སྤྲིན་ཡིད་རྩ་འོང་བ་མེད་པའི་
 ཟློན། སྲིད་ཅེ་མ་གཏོགས་པ་བརྒྱད་པོ་གང་ལས་འདྲོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལ་བརྟེན་
 པའི་བྱིས་པ་འདྲོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས་དེར་སྟེས་ནས་མྱོང་འཕྱར་གྱི་ལས་མི་.....
 ཟྱེད་དེ། དེ་ཟྱི་མ་ལ་འདྲོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས་དེར་མི་སྟེ་བའི་ཟློན། ས་བར་པ་
 བརྟན་ལས་འདྲོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་བརྟན་པའི་འཕགས་པས་ས་དེར་སྟེས་ནས་.....
 མྱོང་འཕྱར་རྩ་མ་ཟད། ལན་གྲངས་གཞན་རྩ་འང་མྱོང་འཕྱར་གྱི་ལས་མི་ཟྱེད་དེ། དེ་
 འདྲོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས་དེར་གཏོན་ནས་མི་སྟེ་བའི་ཟློན། འདྲོད་པ་དང་.....
 སྲིད་ཅེ་ལས་འདྲོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་འཕགས་པ་མི་བརྟན་པ་དེ་ཡང་འདྲོད་ཅེར་
 སྟེས་ནས་མྱོང་འཕྱར་དང་། ལན་གྲངས་གཞན་ལ་མྱོང་འཕྱར་གྱི་ལས་ཟྱེད་པ་མིན་ཏེ།
 འདྲོད་པ་དང་སྲིད་ཅེ་ལ་འདྲོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལས་ཉམས་པའི་འཕགས་པ་ནི་....
 འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ཉམས་པ་སོར་མ་རྒྱུད་ཀྱི་བར་རྩ་འཆི་བ་མི་
 སྲིད་པའི་ཟློན། བར་དོན་ལང་ལས་ཀྱི་འཕེན་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། སྲིད་པ་
 བར་མ་འདྲོད་ཁམས་སུ་མངལ་སྟོང་ལ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་ན་བར་དོ་དེ་ཉིད་དང་།
 རྩར་རྩར་པོ་སོགས་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ལ། བྱིས་པ་སོགས་བཅས་པའི་གནས་
 སྐབས་ལྷ་ཉྟེ་བརྩ་གཅིག་མྱོང་བར་ངེས་མ་ངེས་གཉིས་གཉིས་ཏེ་འཕེན་པ་ནམ་པ་ཉི་
 རྩ་ཅ་གཉིས་ཡོད་ལ། ངེས་པ་བརྩ་གཅིག་པོ་དེ་ནི་མཐོང་ཚས་ལ་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་
 ལས་ཟྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ལས་སོག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤང་པོ་དང་། ནམ་སྤྲིན་
 མྱོང་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤང་པོ་གཉིས་འཕེན་ཟྱེད་གྱི་ལས་གཅིག་གིས་འཕངས་.....
 པའི་ངེས་མཐུན་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཟློན།

(੨) རྩོད་རིམ་གྱི་ཐག་ཏུ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་མུང་ངེས་བྱེད་བཤད་པ་ནི། རྣམ་སྒྲིབ་གྱི་མུང་ངེས་གྱི་ལས་དེ་
གང་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་པ་དང་། རབ་ཏུ་དང་བ་ཤུགས་དྲག་པོ་དང་། ཡོན་ཏན་
གྱི་ཞིང་འོག་ནས་འཆད་པ་ལྟར་དཀོན་མཆོག་སོགས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། སྦྱར་བ་.....
རྒྱན་ཆགས་སུ་བྱས་པ་གང་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། སར་སིག་པ་ལྟར་བསྐད་ནམས་གྱི་.....
སྒྲིབ་ཀྱང་རང་པ་མ་གསོད་པའི་ལས་གང་ཡིན་པ་དེ་རྣམ་སྒྲིབ་མུང་བར་ངེས་པའོ། །
དེ་ནི་མཐོང་ཆོས་འབྲས་སུ་ཡིན། ཞེས་བཤད་ན། དེ་གང་ཞེ་ན། མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་
འབྲས་སུ་མུང་བ་ཅན་གྱི་ལས་ནི་ཞིང་དང་བསམ་པའི་བྱད་པར་ལས་འགྱུར་བ་ཡིན་
ཏེ། ཞིང་གི་བྱད་པར་མཐོང་ཆོས་འབྲས་སུ་ཅན་གྱི་ལས་སུ་འགྱུར་བ་ནི་སྒྲིབ་བདག་
ཅག་གི་སྟོན་པ་དགེ་སྦྱང་ལྡེ་སྦྱང་གསུམ་པར་གྱུར་པ་ན། དགེ་འདུན་གྱིས་ཚྭ་པ་
འཕེལ་བར་བྱས་པ་དགེ་སྦྱང་ལྡེ་སྦྱང་འཛིན་པ་ཞིག་གིས་བསུམས་པས། དགེ་སྦྱང་ལྡེ་
སྦྱང་གསུམ་པ་དེ་ཁོས་ནས་བྱད་མེད་གྱིས་བྱད་མེད་གྱི་ཚྭ་པ་ཞི་བར་བྱས་སོ་ཞེས་.....
སྦྱར་བ་བཟུང་བ་ལས་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་བྱད་མེད་ཏུ་གྱུར་ཅིང་། དེ་ནས་སྦྱོ་བ་ལྟ་བུར་
བྱད་མེད་ཏུ་གྱུར་པ་ལྟ་བུའོ། །བསམ་པའི་བྱད་པར་ལས་མཐོང་ཆོས་འབྲས་སུ་ཅན་གྱི་
ལས་སུ་འགྱུར་བ་ནི་རྒྱལ་པོ་ཀན་ཀའི་ཉུག་རུམ་པ་ལོང་བ་ཞེས་པས། མི་ཞིག་གིས་
མྱང་ལྟ་བུར་འདེད་པ་ལ་ཅི་བྱེད་དྲིས་པས། འབྲས་སུ་འབྱིན་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ལ། སྦྱང་
རྒྱུ་དེ་དག་དེ་ལས་ཐར་བར་བྱས་པས་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་མཆོན་སར་རྒྱུད་པ་ལྟ་བུའོ། །
དེར་མ་ཟད་ས་དེའི་འདྲད་ཆགས་དང་གཏན་ཏུ་བཤལ་བའི་ཕྱིར། ས་དེར་རྣམ་སྒྲིབ་...
ངེས་པ་གང་ཡིན་པ་འང་མཐོང་ཆོས་འབྲས་སུ་ཅན་གྱི་ལས་ཡིན་ཏེ། ལུལ་འཕོ་བ་ན་
བྱ་ལོན་ལྡང་བ་བཞིན་ནོ། ཞིང་གི་བྱད་པར་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གང་དག་འགོག་པ་ལས་
འངས་མ་ཐག་པ་དེ་ལ་ཕན་གནོད་བྱས་པས་འབྲས་སུ་འབྲལ་ཏུ་མུང་བར་འགྱུར་ཏེ།

དེ་ལྟ་བུ་ལས་འདས་པ་སྐར་ལོག་པ་དང་འབྲ་བའི་ཕྱིར། བྱམས་པ་ཚད་མེད་དང་་་་
 ཉམ་མངས་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་ལངས་མ་ཐག་པ་དེ་ལ་ཕན་གནོད་བྱས་པ་མ་ཟོ། །
 པས་འབྲས་བུ་འབྲལ་བྱ་མྱོང་བར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་་་་
 ཉམ་མངས་པ་མེད་པའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་འབྲེལ་ཞིང་། རྩ་ཞིང་གསལ་བའི་
 བསོད་ནམས་ཚད་མེད་པ་ཡོངས་སུ་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར། མཐོང་ལས་ལས་ལངས་མ་ཟོ། །
 ཐག་པ་དེ་ལ་ཕན་གནོད་བྱས་པས་འབྲས་བུ་འབྲལ་བྱ་མྱོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེས་
 མཐོང་སྤང་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་གནས་ལྗུར་གསར་པ་དྲི་མ་མེད་པ་ཐོབ་པའི་མཐོང་སྤང་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་གནས་ལྗུར་གསར་པ་དྲི་མ་མེད་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དྲག་བཙམ་པའི་འབྲས་བུ་ལས་ལངས་མ་ཐག་པ་དེ་ལ་ཕན་གནོད་བྱས་པས་་་་
 འབྲས་བུ་འབྲལ་བྱ་མྱོང་བར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེས་སྤང་ངམ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་གནས་ལྗུར་གསར་པ་དྲི་མ་མེད་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་
 ལས་ལངས་མ་ཐག་པ་དེ་ལ་ཕན་གནོད་བྱས་པས་འབྲས་བུ་འབྲལ་བྱ་མྱོང་བར་མི་མཐོང་སྤང་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་གནས་ལྗུར་གསར་པ་དྲི་མ་མེད་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་
 སྤང་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་གནས་ལྗུར་གསར་པ་དྲི་མ་མེད་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།

(གསུམ་) ལས་གང་གི་འབྲས་བུ་ཚར་བ་གང་ཡིན་པ།

གསུམ་པ་ལས་གང་གི་འབྲས་བུ་ཚར་བ་གང་ཡིན་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་།
 གཡེང་བའི་སེམས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ།

༡ དངོས་བཤད་པ།

དང་པོ་ནི། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་གཙུག་པོ་ཚར་བ་ཡིན་ན། ལས་ཚར་ཡིན་ནམ་སེམས་ཚར་
 ཡིན་ཞེ་ན། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་བསམ་གཏན་བྱང་པར་ཅན་ནས་སྤྱིད་ཅེས་་་་
 བར་གྱི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་ནི་སེམས་ཀྱི་ཚར་བ་ཡིད་བདེ་དང་བྱང་སྤྲུམས་་་་
 ཁོ་ན་ཡིན་པར་འདོད་དེ། དེ་ཡན་ཆད་ན་ལུས་ཚར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུས་ཚར་ནི་

རྟོག་བཅས་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིས་ཤུགས་ལ་རྟོག་བཅས་ཀྱི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་
ནམ་མཁུན་ལུས་ཚོར་དང་སེམས་ཚོར་གཉིས་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། །མི་དགེ་བའི་ལས་་་་
ཀྱི་ནམ་མཁུན་ནི་ལུས་ཀྱི་ཚོར་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་འདོད་དེ། སེམས་ཚོར་ལྷན་བསྐལ་ནི་
ཡིད་མི་བདེ་ཡིན། དེ་ནམ་མཁུན་རྟུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར།

༡ གཡེང་བའི་སེམས་བྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་གཡེང་བའི་སེམས་བྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པ་ནི། གཡེང་བའམ་སྒྲིབ་པའི་
སེམས་དེ་ཡིད་ཀྱི་སེམས་ལ་ཡོད་དམ། དབང་པོའི་སེམས་ལ་ཡོད་ཅེ་ན། གཡེང་བའི་
སེམས་ནི་ཡིད་སེམས་ལ་ཡོད་ཀྱི། དབང་པོའི་སེམས་ལ་མེད་དེ། དབང་པོའི་སེམས་ནི་
དེས་པར་རྟོག་པ་དང་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་ནམ་པར་རྟོག་པས་ནམ་པར་མི་རྟོག་པའི་་་་་་
ཕྱིར། གཡེང་བའི་སེམས་དེ་རྒྱ་གང་ལས་བྱུང་ཞེ་ན། དེ་ནི་གཞན་གྱི་རྗེས་སྤྲུགས་
སྤྲུགས་ཀྱིས་སེམས་གཡེང་བར་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་ནམ་མཁུན་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། མི་མ་
ཡིན་པའི་གཟུགས་མི་སྤྲུག་པ་མཐོང་བས་སྐྱབས་པ་དང་། མི་མ་ཡིན་གྱིས་གཞོད་པ་བྱས་
པ་དང་། རང་གི་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ཆ་མི་མཉམ་པ་དང་། ལྷ་རན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ལ་
སྤྲུགས་པའོ། །འོ་ན། མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ནམ་མཁུན་རྟུ་རྒྱར་པའི་སེམས་ཚོར་ཡོད་པར་
ཐལ། གཡེང་བའི་སེམས་དེ་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ནམ་མཁུན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
སྐྱེན་མེད་དེ། །ནམ་མཁུན་ལས་སྐྱེས་ཀྱང་ནམ་མཁུན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་ཚོར་ས་པ་
ལས་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་འབྲུགས་པ་སྟེ། དེ་ལས་གཡེང་བའི་སེམས་སྟེ་ཡང་། ལུས་
འབྲུགས་པ་དེ་ནམ་མཁུན་དང་། གཡེང་བའི་སེམས་དེ་བདག་པོའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འོ་ན། གཡེང་བའི་སེམས་དེ་གང་ཟག་གང་ལ་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྲ་མི་སྟན་མིན་པའི་
འདོད་པ་དང་ལྡན་པ་ནམས་ལ་ཡོད་དེ། །ལྷ་ལའང་སྒྲིན་པ་ལ་སྤྲུགས་པ་ཡོད་ན།
གཞན་ནམས་ལ་ལྷ་སྒྲིས་ཀྱང་ཅི་དགོས་པའི་ཕྱིར། བངས་རྒྱས་མ་གཏོགས་པའི་

འཕགས་པ་རྣམས་ལ་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་འབྲུགས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་གཡང་བའི་སེམས་
 ཡོད་ཀྱི། རྣམ་སྒྲིན་སྐྱེས་ཀྱི་གཡང་སེམས་མེད་དེ། དེས་པ་རྣམས་སྒྲིན་ཟིན། མ་དེས་པ་
 རྣམས་སྒྲིན་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མི་མ་ཡིན་གྱི་གཟུགས་ཀྱིས་སྐྱག་པའི་གཡང་
 སེམས་མེད་དེ། དེ་ལ་གཞོན་པར་འགྱུར་བའི་སྦྱང་པ་མི་མཛེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་
 ངན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་གཡང་སེམས་མེད་དེ། ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་རྒྱ་མཐོང་བའི་
 ཕྱིར།

(གསུམ) རྒྱའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ།

གསུམ་པ་རྒྱའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ནི། མདོ་ལས། ཡོན་པོ་དང་། སྦྱོན་དང་།
 སྟྭགས་མའི་ལས་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་རིམ་བཞིན། གཡོ་ནི་གྲ་བའི་ཡོན་པོ་ཡིན་ལ།
 དེས་བསྐྱངས་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ལས་ནི་ཡོན་པོའི་ལས་གསུམ་དང་། ཞེ་
 ལྷང་ནི་ཉེས་པ་ཆེ་བས་སྦྱོན་ཏེ། དེས་བསྐྱངས་པའི་གསུམ་ནི་སྦྱོན་གྱི་ལས་གསུམ་དང་།
 འདོད་ཆགས་ནི་ཆོན་གྱི་སྟྭགས་མ་དང་འདྲ་བར་སེམས་རྒྱུད་ལ་འབྲལ་དཀའ་བའི་
 ཕྱིར་སྟྭགས་མ་ཞེས་བྱ་ཏེ། དེས་བསྐྱངས་པའི་སྐྱེས་པ་གསུམ་ནི་སྟྭགས་མའི་ལས་
 གསུམ་མོ།

(བཞི) རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ།

བཞི་པ་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ལ། བསྟན། བཤད་གཉིས།

(གཅིག) མདོར་བསྟན་བ།

དང་པོ་ནི། ཡང་མདོ་ལས། ལས་དཀར་ལ་རྣམ་སྒྲིན་དཀར་བའི་ལས་དང་། ལས་
 རྒྱ་ལ་རྣམ་སྒྲིན་ནག་པའི་ལས་དང་། སྟྭགས་པ་ལས་དཀར་ནག་འདྲེས་མར་རྣམ་
 སྒྲིན་ཡང་དཀར་ནག་འདྲེས་མ་དང་། ལས་མི་དཀར་མི་ནག་ཅིང་རྣམ་སྒྲིན་མེད་ལ་
 ལས་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་བྱེད་གཞིས་ལས་ནི་རྣམ་པར་བཞི་

གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།

[གཉིས་] རྒྱས་པར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ནི། འོ་ན། ལས་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། མི་དག་
བ་ནི་གནག་ལ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་གནག་པའི་ལས་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་ཉོན་མོངས་
ཅན་ཡིན་པས་གནག་ལ། རྣམ་སྒྲིན་ཡིད་རྒྱ་མི་འོང་བ་འབྱེན་པས་རྣམ་སྒྲིན་ཡང་
གནག་པའི་ཕྱིར། གཞུགས་སུ་གཏོགས་པའི་དག་བ་ནི་དཀར་ལ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་……
དཀར་བའི་ལས་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་རྒྱད་གཅིག་ལ་ཉོན་མོངས་དང་མ་འདྲེས། རྣམ་
སྒྲིན་ཡིད་རྒྱ་འོང་བ་འབྱེན་ཞིང་རྒྱད་གཅིག་ལ་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་མ་འདྲེས་པའི་ཕྱིར།
འདོད་པར་གཏོགས་པའི་དག་བ་ཉིད་ནི་དཀར་ནག་ལ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའང་……
དཀར་ནག་གཉིས་ཀ་འབྱེན་པའི་ལས་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་
པས་དཀར། རྒྱད་གཅིག་ལ་ཉོན་མོངས་པ་དང་འདྲེས་པས་གནག། འབྲས་བུ་ཡིད་རྒྱ་
འོང་བ་འབྱེན་པས་རྣམ་སྒྲིན་དཀར། རྒྱད་གཅིག་ལ་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་འདྲེས་པས་རྣམ་
སྒྲིན་གནག་པའི་ཕྱིར། ལས་དང་རྣམ་སྒྲིན་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཟད་ཅིང་སྤང་བར་བྱེད་
པ་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ཏེ། མི་གནག་མི་དཀར་བས་རྣམ་སྒྲིན་མི་འབྱེན་ཅིང་།
ཁམས་སུ་མ་གཏོགས་པ་དང་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟད་པར་བྱེད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཞེ་
ན། མཐོང་ལམ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་བཞི་དང་འདོད་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་
བྲལ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲིམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་བརྒྱད་ཀྱི་སེམས་པ་རྣམ་པ་བཅུ་……
གཉིས་པོ་དེ་དག་ནི་ནག་པོའི་ལས་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཉོན་
དངོས་སུ་སྤང་བའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་སྒྲིམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་དགུ་པའི་
སེམས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དཀར་ནག་འདྲེས་པའི་ལས་ཟད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ།
དེས་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་རྒྱུ་རྒྱུ་སྤངས་པ་ན་དམིགས་ཡུལ་དག་བའང་……

འདུན་པའི་འདྲ་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སྒྲ་ནས་སྤང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན། དཀར་པོའི་
 ལས་ཟད་བྱེད་གང་ཞེ་ན། གཟུགས་ཀྱི་དཀར་པོའི་ལས་ཟད་བྱེད་ནི་བསམ་གཏན་
 བཞི་ལས་འདྲ་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དགུ་དགུ་སྟེས་.....
 པའི་ཐ་མ་དག་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་ལ་འདུན་པ་འདྲ་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་
 རྒྱལ་གྱིས་སྤང་བའི་ཕྱིར། རྟེན་པ་གཞན་ནི་དམུལ་བ་མྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་དེ་ནག་
 པོ་དང་། དེ་མ་གཏོགས་པའི་འདྲ་པའི་འགྲོ་བ་གཞན་མྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་...
 ནི་དཀར་ནག་གཉིས་ཀའི་ལས་སུ་རིག་གོ་ཞེས་ཟེར། ཡང་རྟེན་པ་གཞན་ནི་མཐོང་བས་
 སྤང་བར་བྱ་བའི་ལས་དེ་གནག་པ་དང་། འདྲ་པ་ལས་སྟེས་པའི་ལས་གཞན་སྒྲིམ་...
 སྤང་དཀར་གནག་གཉིས་ཀའི་ལས་སུ་འདྲ་དོ།

(ལ) རྟེན་གྱི་སྒྲ་ནས་དབྱེ་བ།

རྟེན་པ་རྟེན་གྱི་སྒྲ་ནས་དབྱེ་བ་ནི། མདོ་ལས། ཐུབ་པ་ནི་གསུམ་སྟེ། ཐུབ་པའི་ལྷན་
 དང་། ཐུབ་པའི་ངག་དང་། ཐུབ་པའི་ཡིད་དོ། ཞེས་གསུངས་ནས། དེ་དག་གང་ཞེ་ན།
 མི་སྒྲིབ་པ་ནི་ཐུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་མངས་པ་གཏན་ཏུ་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། དེའི་ལྷན་
 ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ལས་ཉིད་ནི་ཐུབ་པའི་གསུམ་སྟེ། གོང་ལྟར་གོ་རིམ་བཞིན་སྟུར་...
 རོ།

(ལྷ) ཐེད་པའི་སྒྲ་ནས་དབྱེ་བ།

ཐུག་པ་ཐེད་པའི་སྒྲ་ནས་དབྱེ་བ་ནི། མདོ་ལས། གཙང་བྱེད་གསུམ་སྟེ། ལྷན་གྱི་
 གཙང་བྱེད། ངག་གི་གཙང་བྱེད། ཡིད་གྱི་གཙང་བྱེད་དོ། ཞེས་གསུངས་ན། དེ་དག་
 གང་ཞེ་ན། ལེགས་སྦྱད་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་གཙང་བྱེད་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ།
 ཟག་བཅས་ཀྱིས་རེ་ཞིག་དག་པར་བྱེད། ཟག་མེད་ཀྱིས་གཏན་ཏུ་དག་པར་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར།

(བདུན) ལེགས་སྤྱད་དང་ཉེས་སྤྱད་བཤད་པ།

བདུན་པ་ལེགས་སྤྱད་དང་ཉེས་སྤྱད་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ལས་ལམ་གྱི་རྣམ་.....

བཞག །ཡག་འཆོ་ཡགས་སུ་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན། ལས་གང་འབྲས་བུ་དྲ་དང་བཅས་
པའོ།

[གཅིག] ལས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག

དང་པོ་ལ། བསྟན། བཤད་དོ།

<གཅིག> མདོར་བསྟན་པ།

དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། ཉེས་སྤྱད་གསུམ་དང་ལེགས་སྤྱད་གསུམ་གསུངས་ན། དེ་
དག་གང་ཞེ་ན། ལུས་ཀྱི་ལས་ལ་སྟགས་པའི་མི་དགེ་བ་ནི་དམ་པས་སྤྱད་པ་དང་།
རྣམ་སྟོན་ཡིད་དུ་མི་འོང་འབྱེན་པས་ཉེས་པར་སྤྱད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད།
བརྒྱབ་སེམས་དང་། ལ་སྟགས་པ་གཞོད་སེམས། ཡག་ལྟ་གསུམ་ནི་ལས་མིན་ཡང་
ཡིད་ཀྱི་ཉེས་སྤྱད་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་དང་། རྣམ་འཆོ་དང་། ལྟ་བའི་
རང་བཞིན་གྱི་ཉོན་མོངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡིད་ཀྱི་ལས་ནི་སེམས་པའི་རང་
བཞིན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་བསྐྱེད་པ་ནི་ལེགས་པར་སྤྱད་
པ་ཡིན་ནོ། །ཉེས་སྤྱད་དང་ལེགས་སྤྱད་དེ་དག་ལས་ཆེ་མོང་རགས་པ་བསྟུས་ནས་ནི་
དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་བ་ཅི་རིགས་པར་ལས་ཀྱི་ལམ་ནི་བརྟུ་བརྟུར་གསུངས་སོ། །
གང་དག་མ་བསྟུས་ཞེ་ན། ལུས་ཀྱི་ལས་སྟག་གཙོད་སྟགས་ཀྱི་སྦྱར་མཚུག་དང་། ཡིད་
ཀྱང་ཁྱོ་བ་སྟགས་དགུ་དང་། རོ་ཆ་བྲེལ་མེད། དགེ་བའང་སྦྱིན་སྟགས་དང་། ཉོན་སྟེ།
རོ་ཆ་བྲེལ་ཡོད་རྣམས་མ་བསྟུས་སོ།

<གཉིས> རྒྱས་པར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་བརྟན། རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ངེས་པ།
ལས་ལམ་གསུམ་གསུམ་རྟུ་དབྱེ་བ། མི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་བྱེ་བྲག་རྟུ་བཤད་པ། དགེ་
ཅ་གཅོད་པ་དང་མཚམས་སྦྱར་ཚུལ། སེམས་པ་ལས་ལམ་རྟུ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ།
ཁམས་དང་འགྲོ་བ་གང་ན་ལས་ལམ་རྟུ་ཡོད་པ། ལས་ལམ་གྱི་འབྲས་བུའོ།

《གཅིག》 རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ངེས་པ།

དང་པོ་ནི། ལུས་ངག་གི་དགེ་མི་དགེ་དག་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་
ཡིན་པ་གང་དང་ལྷན་ཞེ་ན། མི་དགེ་བ་སློག་གཅོད། མ་བྱིན་ལེན། ངག་གི་བཞི་ཕྱེ་
རྟུག་ནི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པ་དང་ངེས་པར་ལྷན་ལ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་
ལྷན་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། གཞན་ལ་བཅོལ་བས་ཀྱང་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཅིག་
འདྲོད་པས་ཡོག་གཡེམ་ནི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་དེ་མིན་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ།
གཞན་ལ་བཅོལ་བ་ལ་མི་སྟོས་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར།
རྟུག་པོ་དེ་དག་ཀྱང་རང་གིས་བྱེད་ན་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་དེ་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པ་
གཉིས་ཀྱི་ཡོད་དོ། སློག་གཅོད་སྤྱོད་བ་སོགས་སོ་སོར་ཐར་པའི་དགེ་བ་བརྟན་ལ་རྣམ་
པར་རིག་བྱེད་དང་དེ་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡོད། ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་
པའི་བསམ་གཏན་ཟག་མེད་གྱི་སྟོན་པའི་དགེ་བ་ནི་རྣམ་པར་རིག་པར་མིན་པ་ཡོད་
དེ། མཉམ་བཞག་གི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དགེ་མི་དགེའི་སྦྱར་བ་ཉེར་བཞགས་
རྣམས་ནི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ངག་གི་བྱ་བ་ལ་སྟོས་པའི་
ཕྱིར། ཀྱན་སྦྲང་སྟོབས་ཆེན་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པ་དང་ལྷན་པར་འབྱུར་བའམ།
ཀྱན་སྦྲང་སྟོབས་ཞན་ན་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་ལྷན་པར་འབྱུར་བ་མ་
ཡིན་ནོ། མཐུག་ནི་དེ་ལས་བསྐྱེད་པ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་ངེས་པར་
ལྷན། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་ལྷན་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། དངོས་གཞི་དང་མཐུན་

པའི་བྱ་བ་བྱེད་ན་ནམ་པར་རིག་བྱེད་དང་ལྡན་ལ། མི་བྱེད་ན་ནམ་པར་རིག་བྱེད་
དང་ལྡན་པ་མིན་ནོ།

《གཉིས་》 ལས་ལམ་གསུམ་གསུམ་ཏུ་དབྱེ་བ།

གཉིས་པ་ལས་ལམ་གསུམ་གསུམ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི། མདོ་ལས། སྲིག་གཙོད་པ་
གསུམ་ཉེ། འདྲོད་ཆགས་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། ཞེ་སྤང་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། གཏི་མུག་ལས་
སྐྱེས་པ་ཞེས་གསུངས་ན། ལས་ལམ་ཐམས་ཅད་ཙ་ཙ་བ་གསུམ་གསུམ་གྱིས་མཐར་ཐུན་
པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནམ་མིན་ཞེ་ན། མིན་ཏེ། མདོ་ལས་གསུངས་པ་ནི་སྲིག་གཙོད་པ་ལྟ་
བུའི་སྦྱར་བ་ཙ་ཙ་བ་གསུམ་ལས་སྐྱེས་པ་ལ་དགོངས་སོ། །འོ་ན། མི་དག་བ་བརྩུའི་སྦྱར་
བ་ཙ་ཙ་བ་གསུམ་ལས་སྐྱེས་པ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྲིག་གཙོད་པའི་སྦྱར་བ་འདྲོད་ཆགས་
ལས་སྐྱེས་པ་ནི་ཤའི་ཕྱིར་ཏུ་སྲིག་གཙོད་པ་ལྟ་བུ། ཞེ་སྤང་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་དག་པོ་
གསོད་པ་ལྟ་བུ། གཏི་མུག་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྒོས་པ་མ་སོགས་གསོད་པ་
ལྟ་བུའོ། །མ་ཐུན་པར་ལེན་པའི་སྦྱར་བ་འདྲོད་ཆགས་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་ནོར་ལ་ཆགས་
པའི་སྒོ་ནས་མ་ཐུན་པར་ལེན་པ་ལྟ་བུ། ཞེ་སྤང་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་དག་པོའི་ནོར་རྒྱ་བ་ལྟ་
བུ། གཏི་མུག་ལས་སྐྱེས་པ་ནི། བྲམ་ཟེ་རྒྱ་བ་ཚོས་སུ་བཤད། ཁེས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདྲོད་
པས་ལོག་པར་གཡེམ་པ་འདྲོད་ཆགས་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་ཆགས་པའི་སྒོ་ནས་ལོག་པར་……
འཇུག་པ་ལྟ་བུ། ཞེ་སྤང་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་གཞན་སྤྲོད་བཟུང་བའི་ཕྱིར་ཏུ་འཁྲིག་པ་སྦྱོང་
པ་ལྟ་བུ། གཏི་མུག་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་མེ་ཏོག་དང་། འབྲས་བུ་དང་། ཟས་གཡོས་ལེགས་
པར་བྱུང་བ་དང་། རྩ་རྒྱུ་དང་། ལམ་དང་འདྲ་བས་ཐམས་ཅད་གྱིས་བརྟེན་པར་
བྱའོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །བརྒྱབ་སེམས་སོགས་ཡིད་ཀྱི་གསུམ་ནི་ཙ་ཙ་བ་གསུམ་ལས་སྐྱེས་
ཏེ། ཙ་ཙ་བ་གསུམ་པོ་དེའི་མཇུག་སོགས་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དག་བ་བརྩུ་སྦྱར་བ་
དང་། མཇུག་དང་། དངོས་གཞི་དང་བཅས་པ་ནམས་ཆགས་སྤང་གཏི་མུག་མེད་

ལས་སྒྲིལ་པ་ཡིན་ནོ།

《གསུམ》 མི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། མི་དགེ་བའི་
ལས་ལམ་གྱི་བྱེད་པ། ས་སའི་མཚན་ཉིད། ལས་ལམ་གྱི་སྒྲ་དོན་ནོ།

༡ མི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་གྱི་བྱེད་པ།

དང་པོ་ནི། འོ་ན། མི་དགེ་བ་ནམས་གང་གིས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་ཅི་ན།
གསོད་པ་དང་། གནོད་སེམས་དང་། ཆོག་རྩལ་པོ་གསུམ་ཞེ་སྤང་གིས་ནི་མཐར་.....
ཕྱིན་པར་བྱེད། འདྲོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པ། བན་པ་སེམས། མ་ཕྱིན་ལེན་.....
གསུམ་འདྲོད་ཆགས་ཀྱིས་ནི་རྫོགས་པར་བྱེད། ལོག་པར་ལྟ་བ་གཏི་མུག་གིས་རྫོགས་
པར་བྱེད་དེ། ཆེར་སྤངས་པ་ལས་ལོག་ལྟ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་རྩུན། སྤ་མ། ངག་
ཀྱུལ་གསུམ་དུག་གསུམ་གྱིས་རྫོགས་པར་འདྲོད་དེ། འདྲོད་ཆགས་ཀྱིས་ཀྱན་ནས་.....
བསྐྱངས་པ་འདྲོད་ཆགས་ཀྱིས་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། འོ་ན། ཆ་བཞི་པོ་དེ་དག་
གི་གཞི་གང་ཞེ་ན། ཆ་དང་པོའི་གཞི་ནི་སེམས་ཅན་ཡིན་ཏེ། གསོད་པ་ནི་སེམས་ཅན་
གྱི་སྒྲིག་གཅོད་པ་དང་། གནོད་སེམས་སེམས་ཅན་ལ་སྤང་བ། ཆོག་རྩལ་པོ་ནི་མི་སྣ་
པ། ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཆ་གཉིས་པའི་གཞི་ནི་ལོངས་སྤྱད་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་
ནང་གི་རིག་བྱ་ལ་ལོངས་སྤྱད་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། དེ་ལ་བདག་ཏུ་གཟུང་བའི་.....
དབང་གིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཆ་གསུམ་པའི་གཞི་ནི་མིང་དང་གཟུགས་ཡིན་ཏེ། མིང་
གཟུགས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་དགེ་མི་དགེ་མེད་པར་ལྟ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཆ་བཞི་
པའི་གཞི་ནི་མིང་ཡིན་ཏེ། རྩལ་ཆོག་སོགས་མིང་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ས་
རྣམས་པོ་འཆི་ངེས་པའི་མཚན་བསྐྱེད་ནས་གསོད་བྱེད་དེ་གསང་བའི་སྤར་ཤི་བ་དང་།
མཉམ་དུ་ཤི་བ་ལ་ལས་ལམ་གྱི་དངོས་གཞི་འབྱུང་ངམ་མི་འབྱུང་ཞེ་ན། དེ་ལ་

འབྱུང་བ་མེད་དེ། གསང་བྱ་མ་ཤི་བར་དེ་མི་འབྱུང་། གསང་བྱ་དང་མཉམ་ཏུ་ཤི་ན་
ལུས་གཞན་སྤྲེས་ཤིང་། དེས་པ་རྩལ་པོ་གསོད་པའི་སྒྱུར་བ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དམག་
 ལ་སོགས་པ་བྱས་ནས་གཅིག་གིས་པ་རྩལ་པོ་བསད་ན། གཅིག་པོ་དེ་ཁོ་ན་ལ་ལས་
 ལམ་འབྱུང་ངམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དམག་ལ་སོགས་པར་གསོད་པའི་དོན་གཅིག་ལ་
ཞུགས་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་གསོད་པར་བྱེད་པ་པོ་བཞིན་ཏུ་ལས་ལམ་དང་ལྡན་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར།

༡ ས་སའི་མཆན་ཉིད།

གཉིས་པ་ས་སའི་མཆན་ཉིད་ལ་གསུམ། ཅ་བ་བཞི། ཐ་སྟང་བཞི། ཡན་ལག་དྲུག་
 བཤད་པའོ།

(༡) ཅ་བ་བཞི།

དང་པོ་ནི། མི་དགེ་བ་བརྩ་ས་སའི་རོ་བོ་གང་ཞེ་ན། སྤྲུག་གཙོད་པ་ནི་
བསམས་བཞིན་ཏུ་མ་ནོར་བར་ནི་གཞན་གསང་པའོ། བསམས་བཞིན་ཏུ་ཞེས་པས་
 མ་བསམས་པར་ཤི་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པར་བསྟན། མ་ནོར་བར་ཞེས་པས་ལྟ་སྤྱིན་ལྟ་
 ཏུ་གསོད་པའི་སྒྱུར་བ་བྱས་ནས། གཞན་མཆོད་སྤྱིན་དང་ནོར་ནས་མཆོད་སྤྱིན་བསད་
 ཀྱང་ལས་ལམ་གྱི་དངོས་གཞི་མི་འབྱུང་བར་བསྟན། གཞན་ཞེས་པས་རང་བསད་པ་
 ལ་ལས་ལམ་གྱི་དངོས་གཞི་མི་འབྱུང་བར་བསྟན་ཏོ། ཁ་བྱིན་པར་ལེན་པ་ནི་.....
 བསམས་བཞིན་ཏུ་མ་ནོར་བར་གཞན་གྱི་ནོར་མཐུ་དབང་ཆེ་དང་འཇབ་བྱས་མ་ཆོར་
 བར་བདག་གིར་བྱེད་པའོ། །བསམས་བཞིན་ཏུ་མ་ནོར་བར་བསྟོད་པར་བྱ་བ་མིན་
པར་འགྲོ་བར་འདོད་པའི་སྒྲིན་ནས་འདོད་པས་ལོག་པར་གཡམ་པར་འབྱུར་བར་རྣམ་
པ་བཞི་ཡོད་དེ། གཞན་གྱིས་བདག་ཏུ་བབྱུང་བའི་རྒྱུ་མ་དང་། དེ་མིན་ཡང་རང་གི་
 མ་དང་། སྤང་མ་དང་། བ་མ་བརྩན་བརྩུན་རྩུན་ཆད་ཏུ་འབྲེལ་བའི་ཉེ་ཏུ་མ་དང་།

རང་གི་རྒྱུང་མ་ཡིན་ཡང་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པ་ཁ་དང་བཤང་ལམ་དང་། ལྷལ་མ་ཡིན་
 པ་སྤང་བ་དང་བཅས་པ་དང་། མཚོད་རྟེན་དང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་བྱང་ུ་དང་།
 རྩ་མ་ཡིན་པ་ཅུ་ཞེ་འབྲང་བ་དང་། སྤྱམ་པ་དང་། བསྟེན་གནས་ལ་གནས་པའི་ཆེ་
 སྤྱད་ན་ལོག་གཡེམ་ུ་འབྱུར་བའི་ཕྱིར། བརྟུན་ཆོག་ནི་བསམས་བཞིན་ུ་ནོར་བར་
འདུ་ཤེས་གཞན་ུ་བསྐྱར་ནས་སྤྱམ་པའི་ཆོག་གི་དོན་པ་རྩ་པོས་མངོན་པར་གོ་
བཤོ།

(༢) བ་སྤྱད་བཞི།

གཉིས་པ་བ་སྤྱད་བཞི་ནི། མདོ་ལས། མཐོང་བ་དང་། ཐོས་པ་དང་། རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་དང་། རྟོགས་པ་བཞི་ལ་མ་མཐོང་ཞེས་སོགས་བཞི་དང་། མ་མཐོང་ཞེས་
 སོགས་བཞི་ལ་མཐོང་ཞེས་སོགས་བཞི་སྟེ་བྱིས་པའི་བ་སྤྱད་བརྒྱད་དང་། མཐོང་བ་ལ་
 མཐོང་ཞེས་སོགས་བཞི་དང་། མ་མཐོང་བ་ལ་མ་མཐོང་ཞེས་སོགས་བཞི་སྟེ་འཕགས་
 པའི་བ་སྤྱད་བརྒྱད་གསུངས་ན། མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་སོགས་བཞི་པོ་གང་ཡིན་ཞེ་ན།

མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། རྣ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་དང་། སྣ་ཕྱེ་ལུས་གསུམ་གྱིས་ཉམས་སུ་སྦྱང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ། རིམ་
པ་བཞིན་ུ་མཐོང་བ་དང་། ཐོས་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། རྟོགས་པ་
ཡིན་པར་རིམ་བཞིན་བཤད་དོ།

(༣) ཡན་ལག་བྱག

གསུམ་པ་ཡན་ལག་བྱག་བཤད་པ་ནི། སྤ་མ་ནི་བསམས་བཞིན་ུ་མ་ནོར་བར་
 པ་རྩ་པོ་མཇེའ་བ་དབྱེ་བའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོག་དོན་པ་རྩ་
 པོས་གོ་བཤོ། ཆོག་རྩུབ་པོ་ནི་བསམས་བཞིན་ུ་མ་ནོར་བར་མི་སྟན་པའི་ཆོག་གི་
དོན་པ་རྩ་པོས་གོ་བཤོ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཆོག་ཀུན་ངག་ཀྱལ་པ་ཉིད་ཡིན་

ནོ། །ཕྱི་པ་གཞན་ནི་གསུམ་པོ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཉོན་མངས་ཅན་གྱི་ཆོག་ངག་ཀྱལ་
པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། དགེ་སྦྱང་ལོག་པས་འཆོ་བ་ཁ་གསག་བྱེད་པ་དང་། ཆགས་
པས་ཀྱན་ནས་བསྐངས་ནས་སྟུ་ལེན་པ་དང་། རྒྱུ་གར་མཁན་རྒྱུ་གར་བྱེད་པའི་
གནས་སྐབས་སུ་གཞན་མ་མགུ་བའི་ཕྱིར་གཏམ་རྒྱུད་སྟེ་བ་དང་། ཕྱི་རོལ་བའི་བཏུན་
བཅོས་ངན་པ་ལ་ཆགས་ནས་འདོན་པ་བཞིན་ནོ། །བརྒྱུ་སེམས་ནི་ལོག་པ་སྟེ་མི་
རིགས་པས་གཞན་གྱི་རྣམ་ལ་ཆགས་ནས་བདག་གིར་བྱེད་འདོད་པའོ། །གཞོན་
སེམས་ནི་སེམས་ཅན་ལ་སྤང་བའི་རྣམ་པར་ཁྱེད་པས་གཞོན་པ་བྱེད་འདོད་པའོ།
དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བར་མེད་པར་ལྟ་བུ་ནི་ལོག་པར་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ།།

༣ ལས་ལམ་གྱི་སྒྲ་དོན།

གསུམ་པ་ལས་ལམ་གྱི་སྒྲ་དོན་ནི། བརྒྱུ་པ་འདི་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་ལས་གྱི་ལམ་ཞེས་བྱ་
ཞེ་ན། ཡིད་གྱི་གསུམ་ནི་ལས་སེམས་པ་འཇུག་པའི་ལམ་ཡིན་པ་དང་། ལུས་ངག་
བརྒྱུན་ནི་ལས་ཀྱང་ཡིན་ལ། སེམས་པ་འཇུག་པའི་ལམ་ཡང་ཡིན་པས་ན་ལས་གྱི་ལམ་
ཞེས་བྱའོ།།

༤ བཞི། དགེ་ཅ་གཅོད་པ་དང་མཆོམས་སྦྱར་རྒྱལ།

བཞི་པ་དགེ་ཅ་གཅོད་པ་དང་མཆོམས་སྦྱར་རྒྱལ་ནི། མི་དགེ་བ་གང་གིས་དགེ་
ཅ་གཅོད་ཅེ་ན། ལས་འབྲས་མེད་པར་ལྟ་བུས་དགེ་བའི་ཅ་བ་གཅོད་པར་བྱེད་དོ། །དི་
ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདོད་པར་གཏོགས་པའི་དགེ་ཅ་གཅོད་ཀྱི། གཞུགས་གཞུགས་མེད་ཀྱི་
དགེ་ཅ་མི་གཅོད་དེ། དེའི་རྒྱུ་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་པར་གཏོགས་པའི་ཡང་
སྦྱོར་ནས་ཐོབ་པ་རྣམས་གཅོད་ཀྱི། སྦྱར་བྱུང་མི་གཅོད་དེ། ལོག་ལྟར་བྱུང་བྱུང་བྱུང་
སྦྱོར་པའི་གནས་སྐབས་སུ། དེའི་ཐོབ་པ་རྒྱུ་ནས་ཉམས་ཏེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ལོག་
ལྟར་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ལ་སྦྱར་བ་འདེབས་པས་གཅོད་ཀྱི། འཕགས་པ་ལ་སྦྱར་བ་

འདེབས་པས་གཙོད་པ་མིན་ནོ། །ཟག་མེད་དང་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པར་དམིགས་པའི་
 ལོག་ལྟས་གཙོད་པ་མིན་ཟེར་ཡང་། སྐལ་བ་མཉམ་མི་མཉམ་ཟག་བཅས་དང་ཟག་
 མེད་ལ་དམིགས་པའི་ལོག་ལྟ་ཀྱན་གྱིས་གཙོད་པར་བྱེད། ཇི་ལྟར་ན། ཁ་ཅིག མཐོང་
 ལམ་གྱིས་མཐོང་སྤང་སྤྱང་བ་ལྟར་ཅིག་ཅར་གཙོད་ཟེར་ཡང་། སྐྱམ་སྤང་སྤྱང་བ་ལྟར་
 རིམ་གྱིས་གཙོད་པར་བྱེད་དོ། རྟེན་གང་ལ་གཙོད་ཅེ་ན། སྤྱིང་གསུམ་གྱི་མིའི་ནང་དུ་
 གཙོད་གྱི། གཞན་རྣམས་སུ་མི་གཙོད་དེ། ངན་སོང་བ་རྣམས་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་པ་
 ཅན་མི་བརྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་སྐྱ་མི་སྟན་པ་ལྷིག་པའི་བསམ་པ་མི་བརྟན་པའི་
 ཕྱིར་དང་། འདོད་གཟུགས་གྱི་ལྟ་ནི་གནས་གསུམ་མངོན་དུ་ལྟར་པ་ཡིན་པས་སྐྱེས་མ་
 ཐག་དུ་ལས་འབྲས་མངོན་དུ་ལྟར་པའི་ཕྱིར། མིའང་སྐྱེས་པ་དང་བྱུང་མེད་གྱིས་
 གཙོད་གྱི། ཟ་མ་དང་མ་ནིང་གིས་མི་གཙོད་དེ། ལྷིག་པའི་བསམ་པ་མི་བརྟན་པའི་
 ཕྱིར། མི་ལ་ལྟ་བ་སྤྱད་པ་དང་སྤེད་པ་སྤྱད་པ་གཉིས་གྱི་ནང་ནས་སྤེལ་པ་དེ་ལ་གཙོད་
 པར་བྱེད་དེ། ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་བརྟན་པའི་ཕྱིར། དགེ་ཆ་གཙོད་པ་དེའི་ངོ་
 བོ་ནི་དགེ་ཆ་དང་མི་ལྟན་པའོ། །འོ་ན། དགེ་ཆ་ཆད་པ་དེ་གང་གིས་མཆོམས་སྦྱར་
 པར་བྱེད་ཅེ་ན། མཆོམས་ནི་ལས་ཡོད་དམ་སྟམ་པའི་ཐེ་ཆོམ་དང་། ཡོད་པར་ངེས་
 པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བས་མཆོམས་སྦྱར་པར་བྱེད། དགེ་ཆ་ཆད་པ་དེ་ཆོ་འདི་ལ་
 མཆོམས་སྦྱར་པར་ངེས་སམ་ཞེ་ན། མཆོམས་མེད་བྱེད་པའི་ཆོ་འདི་ལ་སྦྱར་བ་མིན་
 ནོ། །དུས་ནམ་གྱི་ཆོ་སྦྱར་ཞེ་ན། སྟན་རྒྱའི་སྟོབས་ཀྱིས་དགེ་ཆ་ཆད་ན་དཔུལ་བ་ནས་
 འཆི་འཕོ་བའི་ཆོ་སྦྱར། རྟེན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་དགེ་ཆ་ཆད་ན་དཔུལ་བར་སྐྱེས་པའི་ཆོ་
 མཆོམས་སྦྱར་བ་ཡིན་ནོ།།

(ལ) སེམས་པ་ལས་ལམ་དུ་དང་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བ།

ལྟ་བ་སེམས་པ་ལས་ལམ་དུ་དང་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བ་ནི། ལས་ལམ་དུ་དང་

སེམས་པ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་ཞེ་ན། མི་དགེ་བ་གཅིག་ནས་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དག་དང་
སེམས་པ་ཅིག་ཅར་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་གི། །དགྲ་དང་བརྒྱ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་.....
 མེད་དེ། ཡིད་ཀྱི་གསུམ་ཅིག་ཅར་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། མི་དགེ་བ་གཅིག་དང་སེམས་པ་
 ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་ནི་ཡིད་ཀྱི་གསུམ་གང་རུང་ལ་གནས་པ་ལྟར། །གཉིས་དང་ལྷན་ཅིག་
 འབྱུང་བ་ནི་བརྒྱབ་སེམས་ལ་གནས་ནས་མ་བྱེན་པར་ལེན་པ་ལྟ་བུ་ལྟོ། །གསུམ་དང་
 ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་ནི་གནོད་སེམས་ཀྱིས་སྤྲོག་ཆགས་བསད་ནས་འཕྲོག་པ་ལྟ་བུ་ལྟོ། །
 བཞི་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་ནི་གནོད་སེམས་ཀྱིས་ཕ་རྒྱལ་དབྱེ་བའི་ཕྱིར་རླུན་ཆོག་....
 རྩ་བ་ལྟ་བུ་ལྟོ། ལྟ་དང་། རྟག་དང་། བརྟན་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་ནི་རང་ཡིད་ཀྱི་
 གསུམ་གང་རུང་ལ་གནས་ནས་གཞན་བཞི་དང་། ལྟ་དང་། རྟག་བཙལ་བས་འབྲུབ་པ་
 ལྟ་བུ་ལྟོ། །བརྒྱད་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་ནི་རང་ཉིད་བརྒྱབ་སེམས་དང་ལྷན་ཞིང་
 ལོག་གཡེམ་ལ་གནས་ནས་གཞན་རྟག་བཙལ་བས་འབྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ལྟོ། །དགེ་བ་གཅིག་
ནས་བརྒྱའི་བར་དག་དང་སེམས་པ་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་། འོན་ཀྱང་གཅིག་དང་།
བརྒྱད་དང་། ལྟ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་ནི་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །གཅིག་དང་ལྷན་ཅིག་
 འབྱུང་བ་མེད་དེ། བརྒྱབ་སེམས་མེད་པ་དང་གནོད་སེམས་མེད་པ་གཉིས་ཕན་ཚུན་
 འབྲལ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་ནི་ཡིད་ཀྱི་བརྒྱབ་གནོད་
 མེད་པ་གང་རུང་ལ་གནས་པ་ལྟ་བུ་ལྟོ། །གསུམ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་ནི་ཡིད་ཤེས་
 དགེ་བ་ཡང་དག་ལྟ་བུ་ལ་གནས་ན་བརྒྱབ་གནོད་མེད་པ་འང་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ལྟོ། །བཞི་
 དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་ནི་རྣམ་ཀྱི་ཀྱན་སྒྲོང་ལུང་མ་བསྟན་ལ་གནས་ནས་དགེ་ཚུལ་...
 ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ལེན་པ་ན་ལུས་ཀྱི་གསུམ་དང་རླུན་སྒྲོང་བ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ལྟོ། །ལྟ་དང་ནི་མེད་
 དེ་སེམས་དགེ་བར་གནས་ནས་སྒྲོམ་པ་དེ་ལེན་ནའང་རྟག་གས་བརྟན་རྟ་ཐལ་བའི་...
 ཕྱིར་རོ། །རྟག་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་ནི་རྣམ་ཀྱི་ཀྱན་སྒྲོང་དབང་ཤེས་དགེ་བ་ལ་

གནས་ནས་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲིམ་པ་ལེན་པ་ན་བརྒྱུ་གནོད་མེད་པ་དང་ལུས་རག་གི་.....
 བཞི་སྒྲིམ་བ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །བརྟན་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་ནི་རྒྱས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲིམ་
 ལུང་མ་བཟུན་ལ་གནས་ནས་དགེ་སྒྲིམ་གི་སྒྲིམ་པ་ལེན་པ་ན་ལུས་རག་གི་བརྟན་སྒྲིམ་
 བ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །བརྟན་དང་ནི་མེད་དེ། མི་དགེ་བས་དེ་ལེན་ན་བརྟན་དང་།
 དབང་ཡིད་དགེ་བས་ལེན་ན་དགུའམ་བརྟའོ། །དགུ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་ནི་རྒྱས་
 ཀྱི་ཀུན་སྒྲིམ་དབང་ཤེས་དགེ་བ་ལ་གནས་ནས་དགེ་སྒྲིམ་གི་སྒྲིམ་པ་ལེན་པ་ལྟ་བུའོ། །
 བརྟན་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་ནི་ཡིད་ཤེས་དགེ་བ་ལ་གནས་ནས་དགེ་སྒྲིམ་གི་སྒྲིམ་པ་
 ལེན་པ་ལྟ་བུའོ། །དེའང་སྒྲིམ་པའི་དབང་རྒྱ་བྱས་ཀྱི། བར་མས་བསྐྱས་པ་ནི་གཅིག་
 དང་། ལྟ་དང་། བརྟན་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་ཡོད་དོ།

༤༡། ཁམས་དང་འགྲོ་བ་གང་ན་ལས་ལམ་རྒྱ་ཡོད་པ།

རྒྱ་པ་ཁམས་དང་འགྲོ་བ་གང་ན་ལས་ལམ་རྒྱ་ཡོད་པ་ནི། ཁམས་དང་འགྲོ་བ་
 གང་ན་ལས་ལམ་རྒྱ་ཡོད་ཅེ་ན། དཔུལ་བ་ན་ནི་རག་ཀྱལ་པ་དང་། ཆོག་རྩུབ།
 གནོད་སེམས་ནམས་མངོན་གྱུར་དང་ལྷན་པ་ནམ་པ་གཉིས་ཀའི་སྒྲིམ་ནས་ཡོད་དེ། ཟླ་
 རྒྱས་འདོན་པ་དང་། རྒྱུ་བཀག་བྱེད་པ་དང་། སན་རྩུན་ཞེ་འགྲས་པ་ཡོད་པའི་
 ཟློར། བརྒྱུ་སེམས་དང་ལོག་ལྟ་ལྟ་པས་ཡོད་ཀྱིས། མངོན་གྱུར་རྒྱ་མེད་དེ། ཆགས་
 བྱའི་རྩལ་མེད་ཅིང་། ལས་འབྲས་མངོན་རྒྱ་གྱུར་པའི་ཟློར། སྒྲིག་གཅོད་མེད་དེ། ལས་
 མ་ཟད་ན་བསད་ཀྱང་མི་འཆི་བའི་ཟློར། མ་བྱིན་ལེན་དང་ལོག་གཡེམ་མེད་དེ། རྩལ་
 དང་བྱད་མེད་བདག་གིར་བརྒྱུང་བ་མེད་པའི་ཟློར། རྩུན་མེད་དེ། དགོས་པ་མི་འགྲུབ་
 པའི་ཟློར། སྤུ་མ་མེད་དེ། སན་རྩུན་བྱེ་བྱིན་པའི་ཟློར། བྱང་སྒྲིམ་སྒྲིམ་ན་ཡིད་ཀྱི་
 གསུམ་ལྷན་པས་ཡོད་ཀྱི། མངོན་གྱུར་རྒྱ་མེད་དེ། ཆགས་བྱའི་རྩལ་དང་བྱད་མེད་
 བདག་གིར་གཟུང་བ་མེད་པའི་ཟློར་དང་། ཀུན་ནས་མནར་སེམས་པའི་དངོས་པོ་

མེད་དེ། རྒྱུད་འཇམ་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་གཙུག་མེད་དེ། ཆོ་སྒྲུབ་སྤྱོད་པར་ངེས་པའི་
 ཕྱིར། མ་ཕྱིན་ལེན་དང་ལྷག་གཤམ་མེད་དེ། རྟགས་སྤྲུལ་དེའི་ཕྱིར། རྒྱན་མེད་དེ།
 དགོས་པ་མི་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར། བྲ་མ་དང་ཆོག་རྩུབ་མེད་དེ། རྒྱུད་འཇམ་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ན་བརྟན་པ་རག་ཀྱལ་དངོས་སུ་ཡང་ཡོད་དེ། ཆགས་པ་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་སྤྱོད་
 ལེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔུལ་བ་དང་སྤྲོ་མི་སྤྲོ་མ་གཏོགས་པའི་འདྲིང་པའི་ཁམས་
 གཞན་ན་མི་དགེ་བ་བརྩུག་ཡོད་དོ། །ལྟ་ལ་སྤྱི་གཙུག་རི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། ཡོད་དེ།
 བྲ་མི་གསོད་ཀྱང་འགྲོ་བ་གཞན་གསོད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་ན་ལྟའི་མགོ་
 དང་ཤིང་པ་ཆད་ན་འཆི་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཀྱི་དགེ་བ་གསུམ་ནི་འགྲོ་བ་……
 ཐམས་ཅད་ན་རྟོན་པ་དང་མདོན་རྩུ་ལྱུར་པའི་སྤྱོད་ནས་ཡོད། གཞུགས་མེད་རྩེ་སྤྱོད་……
 པའི་འཕགས་པ་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པས་བསྐྱས་པའི་སྤྱོད་བ་བརྟན་རྟོན་པས་ཡོད་……
 ཅིང་། མདོན་རྩུར་རྩེ་མེད་ལ། འདྲུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་
 སྤྱོད་པས་བསྐྱས་པའི་སྤྱོད་བ་བརྟན་རྟོན་པས་ཡོད་ཀྱི། མདོན་རྩུར་རྩེ་མེད་དོ། །དེ་
 གཉིས་ལས་ལྷག་མར་བྱས་པའི་ཁམས་དང་འགྲོ་བ་གཞན་ན་ལྷས་རག་གི་བརྟན་……
 མདོན་རྩུ་ལྱུར་པའི་སྤྱོད་ནས་ཀྱང་ཡོད་དེ། ལྟ་དང་མི་ལ་སྤྱོད་པས་བསྐྱས་པ་ཡོད། རྩུ་
 འགྲོ་དང་ཡི་རྩུགས་ལ་བར་མས་བསྐྱས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་དཔུལ་བཅས་སྤྱོད་
 མི་སྤྲོ་ནི་མ་གཏོགས་ཏེ། སྤྱོད་པ་ཡང་དག་པར་ལེན་པ་དང་། ཉིང་དེ་འདྲིང་མེད་
 པའི་ཕྱིར།

(བརྟན) ལས་ལམ་གྱི་འབྲས་བྱ།

བརྟན་པ་ལས་ལམ་གྱི་འབྲས་བྱ་ནི། མི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་
 ཤིང་འབྲས་བྱ་དང་། རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བྱ་དང་། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བྱ་གསུམ་……
 གསུམ་འབྲིན་པར་འདྲིང་དེ། མི་དགེ་བ་བརྩུ་ཆར་སྤྱོད་པའི་རྣམ་སྤྲིན་ལས་དཔུལ་……

བ་དང་། འབྲིང་ཏུ་སྦྱད་པ་ལས་ཏུ་དང་། རྒྱུ་ཏུ་སྦྱད་པ་ལས་ཡི་དྲགས་སུ་སྦྱེ།
 རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་སྟག་གཅོད་པས་ཆོ་སྤང་བ་དང་། མ་བྱིན་པར་སྤངས་པས་
 ཡོངས་སྦྱད་ཀྱིས་སྤངས་པ་དང་། མི་ཆངས་པར་སྦྱད་པས་རྒྱུང་མ་འབྲན་ཟླ་དང་
 བཅས་པ་དང་། ཆོག་རྩལ་གྱིས་སྦྱར་པ་མང་བ་ལ་སོགས་དང་། སྟག་གཅོད་ཀྱིས་
 བདག་པོའི་འབྲས་བུ་བྱི་རྩལ་གྱི་ཡུལ་གཟི་བཞིན་རྒྱུང་བ་དང་། མ་བྱིན་ལེན་གྱིས་ཡུལ་
 གནོད་པ་མང་བ་སོགས་སུ་སྦྱེ་བའི་བྱིར། ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་གསུམ་
 གསུམ་འབྱེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། སྟག་གཅོད་ལྟ་བུའི་སྦྱར་བས་ཕ་རྩལ་པོ་
 སྟག་བསྐལ་བར་བྱས་པའི་བྱིར་དང་། དངོས་གཞི་ལ་བསད་པའི་བྱིར་དང་།
 མཐུག་གཟི་བྱིན་མེད་པར་བྱས་པའི་བྱིར་ན་འབྲས་བུ་རྣམ་གསུམ་གསུམ་འབྱེན་ནོ།

[གཉིས་] ཡོག་འཆོ་ཡོགས་ཡོགས་སུ་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན།

གཉིས་པ་ཡོག་འཆོ་ཡོགས་སུ་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། མདོ་ལས། ཡོག་པའི་ལས་
 གྱི་མཐའ་དང་། ཡོག་པའི་རག་དང་། ཡོག་པའི་འཆོ་བ་ཞེས་གསུངས་ན། དེ་ལྟ་མ་
 གཉིས་ལས་གཞན་པའི་ཡོག་འཆོ་དེ་གང་ཞེ་ན། དེ་མེད་དེ། འདོད་ཆགས་ལས་སྦྱེས་
པའི་ལྷས་དང་རག་གི་ལས་ནི་ཡོག་འཆོ་གསུམ་ག་ཡིན་པའི་བྱིར། འོ་ན། དེ་གཉིས་ལ་
 ཡོག་འཆོས་བྱུང་བམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཞེ་སྤང་དང་གཉི་སྟག་ལས་སྦྱེས་པའི་ལྷས་
 དང་རག་གི་ལས་ནི་ཡོག་པའི་ལས་གྱི་མཐའ་དང་ཡོག་པའི་རག་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། ཡོག་
 འཆོ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། འོ་ན། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཡོག་འཆོ་མེད་ན། དེ་ཡོགས་སུ་སྟོན་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཡོག་འཆོ་དེ་སྦྱང་དཀའ་བའམ་
འདག་དཀའ་བ་དེ་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དཀའ་བའི་རྣམ་པས་འཐུག་
 པས་སེམས་རྒྱུད་ལ་འབྲལ་བར་དཀའ་བའི་བྱིར་དང་། དགོ་འདུན་གྱི་འཆོ་བ་གཞན་
 ལ་རག་ལས་པའི་བྱིར་ཡོགས་ཤིག་ཏུ་བསྟན་ཏོ། །གལ་ཏེ་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་ལ་ཆགས་

པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་ལྷག་འཆོ་ཡིན་གྱི། དགའ་བའི་ཕྱིར་སྐྱ་
 ལེན་པ་ལ་སོགས་པ་ཆགས་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་ལྷག་འཆོ་
 མིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་མིན་ཏེ་རྒྱལ་བྱིས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་མདོ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་
 ལས། དག་སྦྱང་དང་པས་བྱིན་པ་ཁོངས་སྤྱད་ནས་སྤང་པོ་ཆེ་འཐབ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་
 བལྟས་ན་ལྷག་འཆོར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

(གསུམ) ལས་གང་འབྲས་བུ་ཏུ་དང་བཅས་པ།

གསུམ་པ་ལས་གང་འབྲས་བུ་ཏུ་དང་བཅས་པ་ནི། འོ་ན། ལས་གང་འབྲས་བུ་ཏུ་
 དང་བཅས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དྲིར་བཅས་སྦྱང་བའི་ལམ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲིམ་ལམ་.....
 བར་ཆད་མེད་ལམ་དག་གི་ལས་ནི་ལཱའི་འབྲས་བུར་བཅས་ཏེ། ཟག་བཅས་དགེ་བ་
 ཡིན་པས་ནམ་མཁུན་གྱི་འབྲས་བུ་དང་བཅས། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤང་བུ་སྤངས་ཐོབ་
 དང་ནམ་གྲོལ་ལམ་སོགས་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་དང་། རྗེས་སྟོན་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྦྱོས་པ་
 སྦྱོས་བུའི་བྱེད་འབྲས་དང་། དེའི་སྟོན་བུང་བ་མིན་པའི་འདུས་བྱས་ནི་བདག་པོའི་
 འབྲས་བུ་དང་། རིགས་འདུ་ཕྱི་མ་ནམས་ནི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་དང་། བར་ཆད་
 མེད་ལམ་ཡིན་པས་འོག་སའི་ཉོན་མོངས་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དྲི་མེད་སྤང་ལམ་ནི་བཞིའི་འབྲས་བུ་དང་བཅས་ཏེ། ནམ་མཁུན་མི་རུང་བའི་
 ཕྱིར། ཟག་བཅས་སྦྱང་ལམ་ལས་གཞན་པའི་དགེ་བའི་ལས་དང་མི་དགེ་བ་གང་.....
 ཡིན་པ་དེའང་བཞིའི་འབྲས་བུར་བཅས་ཏེ། བྲལ་འབྲལ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཟག་པ་
 མེད་པའི་སྦྱང་ལམ་གྱི་ལྟག་མ་སྦྱར་བ་དང་། ནམ་གྲོལ་དང་། བྱད་པར་གྱི་ལམ་དང་།
 དགེ་མི་དགེ་ལུང་བསྟན་པ་མིན་པ་བསྐྱབས་པ་དང་། མ་སྐྱབས་པའི་ལས་གང་ཡིན་
 པ་ནི་ནམ་བུལ་མ་གཏོགས་པ་གསུམ་གྱིས་འབྲས་བུ་དང་བཅས་སོ། །དགེ་བའི་.....
 འབྲས་བུ་དགེ་བ་ལ་ནི་ནམ་མཁུན་གྱི་རྒྱར་རུང་བ་སྲིད་ཀྱང་། དེའི་འབྲས་བུར་མི་རུང་

བས་འབྲས་ལྷ་བཞི་དང་བཅས་སོ། །སྐགས་པ་དག་བས་མི་དག་བ་སྦྱང་པ་ལ་ནི་.....
 འབྲས་ལྷ་སྦྱང་བདག་གཉིས་དང་། དེ་བཞིན་དག་བས་ལྷང་མ་བསྟན་སྦྱང་པ་.....
 ལའང་ནམ་བདག་སྦྱང་གསུམ་དང་། མི་དག་བའི་འབྲས་ལྷ་དག་བ་ལ་ནི་སྦྱང་.....
 བདག་གཉིས་དང་། སྐགས་སྦྱང་མི་དག་བས་མི་དག་བ་སྦྱང་པ་ལ་ནི་སྦྱང་བདག་རྒྱ་
 མཐུན་གསུམ་མོ། །མི་དག་བས་ལྷང་མ་བསྟན་སྦྱང་པ་ལ་བྲལ་བ་སོར་བའི་འབྲས་ལྷ་
 བཞི་ཡིན་ཏེ། མི་དག་ཀུན་འགྲོས་འཇིག་མཐར་གྱི་ལྷ་བའི་བསྐྱབས་ལྷང་མ་བསྟན་
 སྦྱང་པར་ཡོད་པས་སོ། །དེ་དག་རིམ་པ་བཞིན་རྒྱ་གོང་འག་སྦྱར་རོ། །ལྷང་རྒྱ་བསྟན་
 མིན་གྱི་འབྲས་ལྷ་དག་བ་ལ་ནི་སྦྱང་བདག་གཉིས་སོ། །སྐགས་དང་དེ་དག་གི་སྦྱང་...
 ལྷང་མ་བསྟན་གྱི་མི་དག་བ་སྦྱང་བདག་རྒྱ་གསུམ་ཏེ། རྒྱ་མཐུན་ནི་འཇིག་ལྷས་སྦྱག་
 བསྟལ་མཐོང་སྦྱང་གི་མི་དག་བ་སྦྱང་པའོ། །ལྷང་མ་བསྟན་གྱིས་ལྷང་མ་བསྟན་སྦྱང་པ་
 ལ་སྦྱང་བདག་རྒྱ་གསུམ་མོ། །འདས་པའི་ཆོས་ཟག་བཅས་ཀྱིས་འདས་མ་འོངས་ད་
 ལྷར་བྱང་བ་ཐམས་ཅད་སྦྱང་པ་ལ་ནི་འབྲས་ལྷ་བཞི་བཞི་ཡིན་ཏེ། བྲལ་འབྲས་.....
 ཁམས་དང་རྒྱས་ཀྱིས་མ་བསྟུས་པའི་ཕྱིར། བར་མ་ད་ལྷར་བྱང་བ་ཡི་ནི་འབྲས་ལྷ་མ་
 འོངས་པ་ཡིན་པ་ལའང་བཞི་ཡིན་ཏེ། སྦྱ་མ་དང་འབྲེལ། བར་མ་ད་ལྷར་བྱང་བས་
 ད་ལྷར་བྱང་བ་སྦྱང་ན་སྦྱང་བདག་གཉིས་སོ། །ལས་མ་སྦྱང་པ་ནི་མ་འོངས་པ་ཏེ།
 དེའི་འབྲས་ལྷ་མ་འོངས་པ་ཡིན་ན། རྒྱ་བྲལ་གཉིས་མ་གཏོགས་པའི་གསུམ་ཡིན་ནོ། །
 རང་གི་ས་པའི་ལས་ཀྱིས་རང་གི་ས་པའི་ཆོས་སྦྱང་ན་འབྲས་ལྷ་བཞི་ཡིན་ཏེ། བྲལ་...
 འབྲས་ནི་སས་མ་བསྟུས་པའི་ཕྱིར། གཞན་གྱི་ས་པས་གཞན་སྦྱང་ན་འབྲས་ལྷ་.....
 གསུམ་བྱེད་པ་ནི་ཟག་མེད་བསམ་གཏན་དང་སོར་བཞེན་པས་བསམ་གཏན་གཉིས་...
 བར་བཞེན་པ་སྦྱང་པ་ན་སྦྱང་བདག་གཉིས་དང་ས་དགའི་ལམ་སན་རྒྱ་རྒྱ་ཡིན་...
 པས་ན་རྒྱ་མཐུན་ནོ། །གཉིས་བྱེད་པ་ནི་ཟག་བཅས་བསམ་གཏན་གཉིས་པས་ཟག་...

བཅས་བསམ་གཏན་གསུམ་སྐྱེད་ན་ཕན་ཚུན་རྒྱ་མཐུན་མེད་དོ། །སྒྲོབ་པའི་ལས་.....
 གྱིས་སྒྲོབ་པའི་ཚས་སྐྱེད་ན་སྐྱེས་བདག་རྒྱ་གསུམ་མོ། །ལ་སོགས་པའི་སྐྱས་མི་སྒྲོབ་པ་
 སྐྱེད་ན་འང་དེ་དང་འདྲ། །སྒྲོབ་པས་སྒྲོབ་མི་སྒྲོབ་གཉིས་ཀ་མིན་པའི་ཚས་སྐྱེད་ན་
 འབྲས་བུ་ནམ་རྒྱ་ཤར་བ་རྒྱ་གསུམ་མོ། །མི་སྒྲོབ་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་སྒྲོབ་པའི་...
 ཚས་དང་། །ལ་སོགས་པ་མི་སྒྲོབ་པ་དང་། །དེ་གཉིས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པ་ནི་རིམ་པ་
 བཞིན་ཏུ་བདག་འབྲས་གཅིག་དང་། །སྐྱེས་བདག་གཉིས་དང་རྒྱ་མཐུན་ཏེ་གསུམ་.....
 དང་། །སྐྱེས་བདག་གཉིས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་གཞན་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་སྒྲོབ་...
 པ་དང་། །སོགས་པ་མི་སྒྲོབ་པ་དང་། །དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པ་ནི་སྐྱེས་བདག་
 གཉིས་དང་། །དེ་གཉིས་དང་། །ལྷ་དང་བཅས། །མཐོང་བས་སྤང་བའི་ལས་ཀྱི་.....
 འབྲས་བུ་མཐོང་སྤང་དེ་དང་། །ལ་སོགས་པ་སྒྲོམ་སྤང་དང་། །སྤང་བུ་མིན་པ་ནི་སྐྱེས་
 བདག་གཉིས་དང་ནམ་རྒྱ་མཐུན་ཏེ་གསུམ་དང་། །བྲལ་འབྲས་མ་གཏོགས་པ་བཞི་...
 དང་། །བདག་འབྲས་གཅིག་ཡིན་ནོ། །བསྒྲོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་...
 བུ་མཐོང་སྤང་དང་། །སྒྲོམ་སྤང་དང་། །སྤང་བུ་མིན་པ་དེ་དག་ནི་སྐྱེས་བདག་གཉིས་
 དང་། །ལས་འབྲས་མ་གཏོགས་པ་བཞི་དང་། །བྲལ་འབྲས་སྐྱེས་བདག་གཉིས་ཏེ་.....
 གསུམ་དང་། །སྤང་བུ་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མཐོང་སྤང་དང་། །སྒྲོམ་སྤང་དང་།
 །སྤང་བུ་མིན་པའི་དེ་དག་ནི་བདག་འབྲས་གཅིག་དང་། །སྐྱེས་བདག་གཉིས་དང་།
 །ནམ་མཁའ་མ་གཏོགས་པ་བཞིའི་འབྲས་བུ་བཅས་པ་སྟེ་ཐམས་ཅད་གོ་རིམ་བཞིན་ཏུ་...
 སྤར་བ་ཡིན་ནོ།།

(བརྒྱད) རིགས་པ་དང་རིགས་པ་མིན་པས་བསྐྱེད་པའི་.....
 ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ།

བརྒྱད་པ་རིགས་པ་དང་རིགས་པ་མིན་པས་བསྐྱེད་པའི་ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི།

བཏུན་བཅས་ལས། རིགས་པ་མིན་པས་བསྐྱེད་པ་དང་། རིགས་པས་བསྐྱེད་པ་དང་།
 གཉིས་ཀ་བསྐྱེད་པ་མིན་པའི་ལས་གསུམ་གསུངས་པ་ལས། རིགས་པ་མིན་པས་.....
བསྐྱེད་པའི་ལས་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཚོ་བ་མི་དགེ་བ་དང་.....
 བསྐྱེད་པས་ལ་ལྟངས་བཏུན་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་བཞིན་མིན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་བསྐྱེད་
 པའི་ཕྱིར། རྒྱན་གྱི་སྒྲོབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་ནི། དེ་ནི་ལས་ཉོན་མོངས་ཅན་ཁོ་ནར་མ་ཟད་
 གྱི། བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཚོ་བ་འགོ་བ་དང་། གནས་པ་དང་། བཟའ་བ་དང་། བགོ་བ་
 ལ་སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་ཆོག་ལས་ཉམས་ནས་དེ་དང་མི་མཐུན་པར་...
 བྱེད་པའང་རིགས་པ་མིན་པས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནི་ཞེས། །རིགས་པས་བསྐྱེད་པ་ནི་.....
 ལས་དགེ་བ་ཡིན་ནོ།།

(དགུ) འཕེན་བྱེད་དང་རྫོགས་བྱེད་གྱི་དབྱེ་བ།

དགུ་པ་འཕེན་བྱེད་དང་རྫོགས་བྱེད་གྱི་དབྱེ་བ་ནི། ཅི་ལས་གཅིག་གིས་སྐྱེ་བ་
 གཅིག་ཁོ་ན་འཕེན་ནས། འོན་ཏེ་རྩ་མ་འཕེན། དེ་བཞིན་རྩ་ལས་རྩ་མས་སྐྱེ་བ་རྩ་མ་
 ཁོ་ན་འཕེན་ནས། འོན་ཏེ་གཅིག་རྒྱང་པ་འཕེན་ཞེ་ན། ལས་གཅིག་གིས་སྐྱེ་བ་གཅིག་
འཕེན་གྱི། སྐྱེ་བ་རྩ་མ་འཕེན་པ་མེད་ལ། རིས་མཐུན་རྩ་མ་བྱུར་འཕེན་རྩ་འོང་བས་
 བ། ལས་རྩ་མས་སྐྱེ་བ་གཅིག་འཕེན་པའང་མེད་དོ། །ལས་གཅིག་གིས་འཕངས་པའི་
 རིས་མཐུན་པའི་སྐྱེ་བ་དེའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ལས་ནི་...
རྩ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། རི་ཚ་མཁན་མཁས་པས་སྐྱེ་རིས་རི་ལྷ་གཅིག་གིས་བྱས་ནས།
 གཞན་ནམས་གྱིས་ཆོན་ལྷ་ཆོགས་གྱིས་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལྟར། མིང་མཚུངས་ཀྱང་ཁ་
 ཅིག་ནི་རྫོགས་བྱེད་དགེ་བས་གཞུགས་བཟང་བ་དང་། དབང་པོ་ཆང་བ་དང་། ཡོངས་
 སྐྱོད་ཆེ་བ་དང་། ཉན་མེད་པ་དང་། དབང་ཐང་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་
 ལ། ཁ་ཅིག་ནི་རྫོགས་བྱེད་མི་དགེ་བས་གཞུགས་ངན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་

འཕེན་བྱེད་དག་པ་ལ་རྫོགས་བྱེད་མི་དག་པ་དང་། དེ་ལས་བརྒྱན་པ་དང་། གཉིས་ག་
 དག་པ་དང་། མི་དག་པ་སྟེ་ཕྱ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི་འདྲོད་པའི་ལྷ་མི་སྟག་བསྐལ་
 ཅན་ལྟ་བུ་དང་། གཉིས་པ་ནི་ཚས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཤམ་རྩེ་དང་། ལྷའི་རྒྱལ་པོ་ནོར་རྒྱས་
 ཀྱི་བུ་ལ་སྟགས་པ་དང་། གསུམ་པ་ནི་བརྒྱ་བྱེད་ལ་སྟགས་པ་དང་། བཞི་པ་ནི་མནར་
 མེད་པའི་སེམས་ཅན་ལྟ་བུ་ལྟོ། །མདོ་སྟེ་པ་ལ་སྟགས་པ་དག་ནི། ལས་གཅིག་གིས་སྐྱེ་བ་
 ཏུ་མ་འཕེན་པ་མདོ་དེ་དང་དེ་ལས་རྣམ་པ་ཏུ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ལས་གཅིག་གིས་
 སྐྱེ་བ་ཏུ་མ་དང་། ཏུ་མས་གཅིག་འཕེན་པའང་ཡོད་ཅེས་འདྲོད་དོ། །གལ་ཏེ་ལས་
 ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སེམས་མེད་འགྲོག་པ་དང་འདུ་
ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དག་ནི་རྣམ་སྟོན་དང་བཅས་ཀྱང་འཕེན་བྱེད་མ་
ཡིན་ཏེ། སེམས་མེད་ཡིན་པས་སེམས་དང་ལྷན་ཅིག་མི་འབྱུང་བའི་ལས་སྟོབས་རྒྱུང་
བའི་ཕྱིར་དང་། ལྷ་ཚེ་རིང་པོ་དང་སྲིད་པའི་ཅེ་མའི་རྫོགས་བྱེད་ཡིན་གྱི། དེ་གཉིས་ཀྱི་
 འཕེན་བྱེད་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་སྲིད་ཅེའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དག་
 མི་དགའི་ཐོབ་པའང་ལས་དང་ལྷན་ཅིག་པ་ཡིན་ཀྱང་། འཕེན་བྱེད་མིན་ཏེ། ཐོབ་པ་
ལ་སེམས་པ་མེད་པར་ཞར་ལས་འབྱུང་བས་སྟོབས་རྒྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐོབ་པ་ནི་
ཤིང་གི་ཤུན་པ་ལྟར་ལས་ལས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་དག་པ་ཟག་བཅས་
 དང་མི་དག་པའི་ཐོབ་པ་དེ་དག་རྫོགས་བྱེད་ནི་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་འཕགས་པའི་
 རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་དང་། རྒྱུར་ལམ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཞི་ཡང་
 རྫོགས་བྱེད་ཁོ་ན་ལོ། །

(༡༩) ལྷ་ཡ་པ་གཞུང་འགན་པ།

བཅུ་པ་སྟོན་པ་གཞུང་བཀད་པ་ནི། ཡར་མཛོད་ལས། དཔེ་སྟོན་། ཉེན་སྟོན་། རྩ་སྟོན་།
སྟོན་སྟོན་པ་གཞུང་གཞུང་ལ་གང་ཞེ་ན། བ་མ་དཔེ་བཙུང་པ་དང་། དཔེ་

འབྲུག་གི་དབྱེན་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ལ་ངན་སེམས་གིས་བྲག་
 འབྲུག་པ་སྟེ། མཚམས་མེད་པའི་ལས་ལྟ་པོ་ནམས་ནི་ལས་སྐྱབ་དང་། ཉོན་མོངས་
 པ་ཤས་ཆེན་པོ་སྟེ་རྩུང་བྱ་ལས་དང་། འབྲིང་ལས་ཆེན་པོ་རྩུན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བས་
 གཉེན་པོས་སྤྱོད་བའི་སྐབས་མི་རྟེན་པ་ནི་ཉོན་སྐྱབ། དག་ཏུ་འབྱུང་བ་ནི་སྤྱོད་སྐྱབ་པའི་
 ཕྱིར་ཉོན་སྐྱབ་མིན་ནོ། །ངན་འགོ་གསུམ་དང་། འབྲུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་.....
 དང་། བྱང་གི་སྐྱ་མི་སྟན་ཏུ་སྐྱེས་པ་ནམས་ནི་ནམ་སྐྱེན་གྱི་སྐྱབ་པ་སྟེ། སྤར་གྱི་ལས་
 གིས་རྩུན་ངན་པར་འཕངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་སྐྱབ་པ་གསུམ་ཏུ་འདྲིད་དེ།
 འཕགས་པའི་ལམ་དང་རྩོལ་བར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་འཕགས་པའི་ལམ་ལ་སྦྱར་བར་.....
 བྱེད་པའི་དགེ་བ་ལ་སྐྱབ་པ་དང་གཤགས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ལམ་ཕྱན་པ་དང་།
 སྤར་ཕྱིང་ཅན་དང་། དགའ་བོ་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པར་ཤས་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་
 པའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་འཕགས་ལམ་མི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་དག་
 གིས་ཀྱང་རི་སྤྱོད་སྐྱབ་པ་དེ་དག་མ་སྤངས་པ་དེ་སྤྱོད་ཏུ་ལམ་མི་སྐྱེ་ལ། ལམ་སྐྱེ་བ་ན་
 ཉོན་མོངས་ཤས་ཆེན་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྐྱབ་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ལས་མཚམས་མེད་
 པ་ལྟ་ནི་སྤྱིང་གསུམ་དག་ན་ཡོད་ཀྱི། བྱང་སྐྱ་མི་སྟན་དང་འགོ་བ་གཞན་དག་ན་མེད་
 རོ། །ངན་སྤང་དག་ན་པ་མ་གསོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་མཚམས་མེད་ཏུ་མི་
 འགྱུར་ཏེ། རྟིག་པའི་བསམ་པ་མི་བརྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལས་འབྲས་མངོན་སུམ་ཏུ་
 གྱུར་པའི་ཕྱིར། ལྟ་ལ་ནི་པ་མ་གསོད་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་དེ། རྟིག་པའི་བསམ་པ་ཅན་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལས་འབྲས་མངོན་སུམ་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་མི་སྟན་པ་
 ལའང་མེད་དེ། དེ་དག་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་རྩལ་བྱིམས་དང་ལྡན་པ་འཕ་ངང་རྩལ་
 བཟང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བརྟན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྤྱིང་གསུམ་གྱི་འང་བཟུང་དང་།
 སོགས་སྐྱས་མ་ནིང་དང་། མཚན་གཉིས་པ་ལའང་མཚམས་མེད་མི་འདྲིད་དོ། །ཅིའི་

བྱེད་ཞེ་ན། དེ་དག་གི་ས་མའི་རོས་ནས་ལྷན་དབང་པོ་ཚང་བ་བསྐྱེད་པ་དང་། བྱམས་
 པ་དང་ཕན་པ་ཆུང་བའི་བྱེད་དང་། བྱ་ཚའི་རོས་ནས་ཀྱང་ས་མ་ལ་རོ་ཚ་དང་བྲེལ་
 ཡོད་ཤིང་ཆུང་བའི་བྱེད་རོ། །ལས་སྐྱབ་ཀྱི་ལྷག་མ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ནམ་སྐྱོན་གྱི་
 སྐྱབ་པ་གཉིས་ནི་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དང་། སྐྱ་མི་སྐྱན་པ་དང་། རན་སོང་
 བ་ཐམས་ཅད་ནམ་སྐྱོན་གྱི་སྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། ཉོན་མོངས་ཤིང་ཆེན་པོའང་ཐམས་ཅད་
 ན་ཡོད་པས་འགྲོ་བ་ལྟ་དག་ན་ཡོད་དོ།

(བརྩ་གཅིག) མཚམས་མེད་པ་ལྟ་བུ་བཤད་པ།

བརྩ་གཅིག་པ་མཚམས་མེད་པ་ལྟ་བུ་བཤད་པ་ནི། མཚམས་མེད་པ་ལྟ་བུ་དེ་དག་
 ལས། དང་པོ་གསུམ་སྟོག་གཅོད་པ་དང་། ལྟ་བུ་སྟོག་གཅོད་པའི་སྦྱར་བ་ཡིན་པས་
 ལྷན་གྱི་ལས་དང་། བཞི་པ་རྩུན་ཡིན་པས་རག་གི་ལས་སོ། །དགེ་འདུན་འཁོར་ལོའི་
 དབྱེན་ནི་དགེ་འདུན་ལྟེ་གཉིས་མི་འཕྲོད་པའི་རང་བཞིན་ཏུ་གྱུར་པའི་ལྟ་བུ་མ་.....
 ཡིན་པའི་ཚོས་འདུ་བྱེད་རྣམས་སུ་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱེད་བྱས་སྐྱབ་པའི་.....
 ལྷགས་སོ། །དེའང་ཉོན་མོངས་སྤངས་པ་དང་དགེ་ཙམ་ཆད་པ་དག་ལའང་ལྟ་བུ་པས། རོ་
 བོ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡང་མིན་ལ། དགེ་བར་ལྷང་ཏུ་བསྐྱན་པའང་མིན་པས་མ་
 བསྐྱབས་ལ་ལྷང་ཏུ་མ་བསྐྱན་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དབྱེན་དེ་དང་ནི་སྟོགས་གཉིས་ཀྱི་དགེ་
 འདུན་རྣམས་ཡང་དག་པར་ལྟ་བུ་ལ། མཚམས་མེད་པའི་ལས་ནི་མིན་ནོ། །དགེ་འདུན་
 གྱི་དབྱེན་དེའི་རྩ་ཁ་ན་མ་སོ་བའི་ལས་ནི་དགེ་འདུན་འབྱེད་པར་བྱེད་པའི་བརྩུན་ཏེ།
 དེ་ནི་མཚམས་མེད་ཡིན་ལ། དེ་དང་ནི་དགེ་འདུན་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་པོ་ལྷན་བྱེན་
 ལ་སྟགས་པ་དང་ཡང་དག་པར་ལྟ་བུ་ནོ། །དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་གྱི་མཚམས་མེད་པའི་
 ལས་དེའི་ནམ་སྐྱོན་ནི་བྱེད་པ་པོ་དེ་ལ་བར་གྱི་བསྐྱལ་པར་མནར་མེད་པའི་དབྱུལ་.....
 བར་སྟག་བསྐྱལ་ནམ་པ་སྐྱོན་པར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན། མཚམས་མེད་ལྷག་མ་རྣམས་བྱས་

བས་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། བཅོམས་མེད་གཞན་དག་གིས་ནི་སྤྱིར་དཔུལ་བར་སྦྱོར་བར་ངེས་
 གུང་། བན་མེད་ཁོ་ནར་སྦྱོར་བར་ནི་མ་ངེས་སོ། །འོ་ན། བཅོམས་མེད་གཉིས་ལ་
 སོགས་པ་བྱས་པས་དཔུལ་བར་ཆེ་གཅིག་ཁོ་ན་ལས་མི་སྦྱོར། ལས་ཆེ་ཆུང་ལ་བྱད་
 པར་མེད་པར་འགྱུར་ལ། ཆེ་གཉིས་ལ་སོགས་པར་ཡང་སྦྱོར། བཅོམས་མེད་སྦྱོས་ནས་
 ཆུང་འགྱུར་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རྟེ་ཞེ་ན། བྱེ་བྲག་སྤྱོད་པ་ན་རེ། བཅོམས་མེད་
 གཉིས་དང་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ལྟག་པར་བྱས་པས་དཔུལ་བར་ཆེ་གཅིག་ལས་མི་སྦྱོར་
 ཡང་། ལས་ཀྱི་གྲངས་བཞིན་མན་མེད་པ་དེར་ལྷན་ཉིས་འགྱུར་ལ་སོགས་པས་ཆེ་བ་
 དང་གཞོན་ཤ་ཅན་ཏུ་གྱུར་རྟེ། གཞོན་པའི་སྤྱད་བསམ་ཡང་ཉིས་འགྱུར་ལ་སོགས་་་་
 བས་ལྟག་པར་ཆུང་བར་འགྱུར་བས་སྦྱོན་གཉིས་ཀ་ལས་གྲོལ་ཞིང་། དེ་དག་གུང་སྤྲ་མ་
 འཕེན་བྱེད་དང་བྱེ་མ་རྫོགས་བྱེད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གང་ཟག་ནི་དགོ་སྤྱོད་ཡིན་
 པ་དང་། ལྟ་བ་སྤྱད་པ་དང་། རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་ལྟན་པས་འབྱེད་ཀྱི། ཁྲིམ་པ་དང་།
 སྤྱོད་པ་སྤྱད་པ་དང་། རྒྱལ་ཁྲིམས་འཆལ་བས་ནི་མ་ཡིན་རྟེ། སངས་རྒྱས་ལ་འགྲན་
 བཅུགས་པའི་ཕྱིར་དང་། དབང་པོ་རྣམས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་ལ་དགོ་འདུན་རྣམས་
 ཡིད་མི་ཆེས་པས་སོ། །གང་ཏུ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་བཞུགས་པའི་གནས་དེ་ལས་གཞན་
 ཏུ་ཡིན་ཀྱི། སྦྱོན་པའི་མངོན་སུམ་ཏུ་ནི་མ་ཡིན་རྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟི་བུ་དེ་མི་
 བཟོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་འབྱེད་ན། བྱིས་པ་ས་ས་སྦྱོར་བའི་དགོ་འདུན་རྣམས་འབྱེད་
ཀྱི། འཕགས་པ་རྣམས་ནི་མ་ཡིན་རྟེ། ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་ཏུ་གྱུར་པ་ལས་སངས་རྒྱས་
 ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བའི་ཚད་ནི། གང་གི་ཆེ་སྦྱོན་པ་སངས་རྒྱས་
 ལས་སྦྱོན་པ་དང་ལྟན་བྱིན་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཅས་པའི་ལམ་ལས་གཞན་་་་་་
 ལྟན་བྱིན་གྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཞོ་མི་སྤྱད་པ་དང་། ཤ་སྤང་བ་
 དང་། ལན་རྩ་ལོངས་མི་སྦྱོད་པ་དང་། གོས་མ་དྲས་པར་བཞོ་བ་དང་། སྤྱོད་གི་ནང་གི་

གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འདུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྐབ་པའི་ཆོག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྗོད་ཅིང་དང་དུ་མེད་པ་དེའི་ཆོ་དགེ་འདུན་བྱེ་བཤ། རུས་ཇི་སྲིད་དུ་.....
གནས་ཤིང་། བྱེ་བ་དེ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཞག་གཅིག་ལས་རིང་དུ་མི་གནས་སོ། །དགེ་
འདུན་གྱི་དབྱེན་དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་དུ་འདོད་དེ། ཇི་སྲིད་དུ་དགེ་.....
འདུན་བྱེ་ནས་འདུམ་པ་དེ་སྲིད་དུ་སྲུང་རྒྱུ་ལའང་ལམ་མི་སྟེ་བའི་ཕྱིར། དེ་ནི་
མཆོམས་མེད་ཡིན་གྱི། དབྱེན་གཞན་ནི་མཆོམས་མེད་མིན་ནོ། །འཁོར་ལོའི་དབྱེན་
དེའང་སངས་རྒྱས་བཞུགས་པའི་འཛམ་གླིང་གི་ལྷན་གྱི། སྲིང་གཞན་ན་མེད་དོ། །
གང་ཟག་ནི་དགེ་སྤྲོད་དགུ་ལ་སོགས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་འགྲུབ་ཤི། དགེ་འདུན་ནི་དགེ་
སྤྲོད་བཞི་ཡན་ཆད་ཡིན་ལ། དེ་ལྟེ་གཉིས་དང་འབྲེད་པ་པོ་ལའང་དགེ་སྤྲོད་ངེས་པར་
དགོས་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་ཉུང་མཐའ་བཟུང་བ་ཡིན་གྱི་མང་བ་ལ་ངེས་པ་མེད་དོ། །
ལས་ཀྱི་དབྱེན་ནི་སྤྲོ་མི་སྤྲོན་མ་གཏོགས་པའི་སྲིང་གསུམ་ན་ལྷན་ལ། དེའང་མཆོམས་
ནང་གཅིག་དུ་གསེར་སྤྲོད་ལ་སོགས་པའི་ལས་སྤྲོ་མི་མཐུན་པས་བྱེད་པའོ། །གང་ཟག་
རུས་ཤིང་། ལས་ཀྱི་དབྱེན་དེ་ནི་འབྲེད་པ་པོ་གཞན་མི་དགོས་པས། དགེ་སྤྲོད་བརྒྱུད་
ཡན་ཆད་ཀྱིས་གྲུབ་པོ། །འཁོར་ལོའི་དབྱེན་དེ་ནི་དང་པོ་སངས་རྒྱས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་.....
འཁོར་ལོ་བསྐྱར་ནས་རིང་པོར་མ་ལོན་པའི་ཆེ་མི་འབྱུང་ཤི། ཐམས་ཅད་རབ་དུ་
དགའ་བ་སྟེས་པར་སྤྲོ་མཐུན་པར་གཅིག་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོ་ཆེའི་མཐའ་མ་
ཡོངས་སུ་སྤྲོ་རན་ལས་འདའ་བའི་ཆེའང་མིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ལ་དགོན་པར་འཛིན་
པ་དང་མི་རྟག་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སེམས་སྤྱོ་ཤིང་ཆེ་བར་སྤྲོ་མཐུན་པའི་ཕྱིར། ཇི་
སྲིད་དུ་བསྟན་པ་ལ་ལྟ་བ་དང་རྒྱལ་བེམས་ཀྱི་སྤྲོན་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་མི་འབྱུང་ཤི།
བསྟན་པ་སྤྲོན་མེད་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། མཆོག་ཟུང་གཅིག་གི་སྤྱོ་རྣམས་དུའང་མི་
འབྱུང་ཤི། བྱེ་བ་ཡུན་རིང་དུ་མི་གནས་ཤིང་། དེ་དག་གིས་བསྟུམ་དགོས་པ་ལ་སྟུམ་

བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། སྤྱབ་པ་རྫོངས་པ་སྟེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་འོག་རྒྱུའང་མི་.....
 འབྱུང་སྟེ། གང་ལ་འགྲན་པའི་སངས་རྒྱས་མི་བཞུགས་པའི་ཕྱིར། མཚམས་ཆེ་རྒྱུ་
 མ་བཅད་པ་དག་རྒྱུའང་མི་འབྱུང་སྟེ། མཚམས་གཅིག་རྒྱ་དགེ་འདུན་གྱི་བ་ནི་དབྱེན་
 ཡིན་ལ། དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཁོར་མའི་དབྱེན་དེ་ནི་རྒྱས་རྒྱལ་པོ་དེ་དག་རྒྱ་མི་
 འབྱུང་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་པ་མ་བསད་པ་ལ་སོགས་པ་མཚམས་མེད་རྒྱ་འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་
 དག་གིས་རང་གི་ལྷས་ཐར་པ་དང་མཐུན་པར་བསྐྱེད་པས།ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་.....
 པའི་ཞིང་དང་། དག་བཙམ་པ་དང་། དགེ་འདུན་དང་། སངས་རྒྱས་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་
 ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་དག་བསམ་པས་སྤངས་པ་དང་སྦྱོར་བས་མེད་པར་
 བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲོང་བར་མི་རྒྱས་ཀྱང་བསམ་པས་.....
 སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན། པ་མ་མཚན་གྱུར་པ་བསད་ན་མཚམས་མེད་རྒྱ་འགྱུར་
 རམ་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། པ་མ་གཉིས་ནི་མཚན་གཞན་རྒྱ་གྱུར་ཏེ་བྱེད་མེད་དང་སྦྱོས་པར་
 གྱུར་པ་བསད་ཀྱང་དེར་འགྱུར་ཏེ། རང་གིས་ལྷས་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེད་པར་བྱས་པ་དེ་
 བསད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བྱེད་མེད་གཞན་གྱི་རྒྱར་རྒྱར་པོ་གཞན་གྱི་མངལ་རྒྱ་སྒྲགས་
 བསད་དེའི་མངལ་རྒྱ་བསྐྱེད་ན། བྱེད་མེད་གཉིས་པོ་དེ་ལས་གང་བསད་ན་མཚན་མེད་
 རྒྱ་འགྱུར་ཞེ་ན། གཉིས་པོ་དེ་ལས་བྱེད་མེད་དང་པོ་གང་གི་ཟླ་མཚན་ལས་བྱུང་བ་དེ་
 ཉིད་དེའི་མ་ཡིན་པས། བྱེད་མེད་དང་པོ་དེ་བསད་ན་འགྱུར་ཏེ། ཐར་པ་དང་མཐུན་
 པའི་ལྷས་དེ་སྐྱེད་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ངན་སེམས་
 གྱིས་ཁྲག་འབྱེན་པའང་སངས་རྒྱས་དགྲོང་བར་འདོད་ནས་མཚན་བསྐྱེད་ན་འགྱུར་.....
 གྱི། སངས་རྒྱས་ལ་མཚན་བརྟེན་པར་སེམས་པ་ཅམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ལ་ནི་མིན་ཏེ།
 རྒྱག་གཙོད་པའི་བསམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་རྒྱ་དག་བཙམ་པ་མ་ཐོབ་པ་ལ་
 མཚན་བསྐྱེད་པའི་འོག་རྒྱ་དག་བཙམ་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ནས་བསྐྱེད་པ་དེས་དག་.....

བཅོམ་པ་བཀྲང་པ་ལའང་མཚམས་མེད་པར་འགྱུར་བ་མིན་ཏེ། དེས་རྟེན་དེ་ལ་སྦྱར་
བ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཅི་མཚམས་མེད་ཀྱི་སྦྱར་བ་བྱས་ནས། དེ་མ་སྦངས་པར་
 འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་འབྲས་བུ་འཛོལ་པར་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། མཚམས་མེད་པའི་སྦྱར་བ་བྱས་པ་ལ་ནི་བསམ་པ་ཤིན་ཏུ་འགལ་བས། འདོད་ཆགས་དང་.....
བྲལ་བ་དང་འབྲས་བུ་འཛོལ་པ་མི་སྲིད་དོ། །འོ་ན། མཚམས་མེད་དེ་དག་ལས་གང་
ཕྱི་ཞེ་ན། དགོ་འདུན་གཉིས་སུ་དབྱེ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བརྟན་སྒྲ་བ་དེ་ནི་མཚམས་མེད་
 པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་རབ་ཏུ་ཆེ་བར་འདོད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་ལ་མཚན་བརྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། དགོ་འདུན་བྱེ་བ་སྒྲར་མ་དུ་མ་
 གྱི་བར་དུ་འཇིག་རྟེན་ནས་ངེས་པ་ལ་འརྱུག་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་དང་། འདོད་
 ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པར་བྱ་བ་རྣམས་ལ་གཤེགས་སུ་འགྱུར་ཞིང་།
 བསམ་གཏན་དང་། ཐོས་པ་དང་། ཁ་ཏྟན་དང་། སེམས་པའི་ལས་རྣམས་ཀྱང་མི་
 འརྱུག་པས་མཐོ་ངེས་དང་བྱང་སྒྲོལ་གྱི་བར་དུ་གཙོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྟ་དང་བཅས་
 པའི་འཇིག་རྟེན་འབྲུགས་ཤིང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། རང་དབང་མེད་པ་དང་། དུན་
 པ་ཉམས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་སྤྲིན་བར་བསྐལ་གཅིག་ཏུ་མནར་མེད་དུ་སྦྱེ་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་རྗེས་ལ་ལྷ་པ་དང་། དེའི་རྗེས་ལ་གསུམ་པ་དང་། དེའི་རྗེས་ལ་དང་
 སྟོང་དང་། དེ་ནས་གཉིས་པ་ཕྱི་བས། ལྷ་པོ་དེའི་ནང་ནས་པ་གསོད་པ་ཡང་བར་བཤད་
 དོ། །འོ་ན། ལས་དགོ་བ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གང་ཆེ་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་དགོ་བ་
ལ་ནི་སྲིད་ཅེས་སེམས་པ་དགོ་བ་འབྲས་བུ་རབ་ཏུ་ཆེ་བར་འདོད་དེ། དེའི་རྣམ་སྤྲིན་
 བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཁྲིར་སྟུག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཐམས་ཅད་འཛོལ་
 པའི་ཕྱིར། དེའང་ཟག་བཅས་དགོ་བའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི།
 སྦྱོར་བའི་བྱེད་འབྲས་དང་བྲལ་འབྲས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཟག་བཅས་ལས་འཇིག་

རྟེན་པའི་ཚས་མཚག་དང་། ཟག་མེད་ལས་ནི་རྩ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་འབྲས་བུ་
ཆེ་ཉེ། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་མེད་པར་མཐོང་ལམ་འདྲེན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་
ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་འཛོལ་པའི་ཕྱིར།

(བརྩ་གཉིས) མཚམས་མེད་དང་ཉེ་བ་ལྔ་བཤད་པ།

བརྩ་གཉིས་པ་ཉེ་བ་ལྔ་བཤད་པ་ནི། ཅི་མཚམས་མེད་ཁོ་ནས་དབྱལ་བར་རེས་
པར་སྐྱེའམ་ཞེ་ན། མཚམས་མེད་དང་ཆ་འདྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རེས་པར་སྐྱེ་བར་
འགྱུར་རོ། །དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། མའང་ཡིན་ལ་དག་བཙམ་མའང་ཡིན་པ་ཞིག་
འདྲ་ལོག་གིས་སྤྱད་ཕྱང་བར་བྱས་པ་དང་། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རེས་པ་ལ་.....
གནས་པ་བསད་པ་དང་། འཕགས་པ་སློབ་པའི་གང་ཟག་བརྟན་པོ་གང་ཡང་བྱང་...
བ་གསོད་པ་དང་། དག་འདུན་གྱི་འདུ་བའི་སྒྲ་འཕྲག་པ་སྟེ་བཞི་པོ་དེ་དག་ནི་རིམ་པ་
ཉུར་མ་དང་། མ་དང་། མ་དང་། དག་བཙམ་པ་གསོད་པ་དང་། དག་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱེད་
པའི་མཚམས་མེད་པ་རྣམས་དང་ཉེ་བ་ཆ་འདྲ་བ་ཡིན་པས། དེ་རྣམས་དང་ཉེ་བ་ཞེས་
བྱ་ཉེ། འདི་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དབྱལ་བ་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་འབྱེན་པ་ལྔ་པ་དང་ཉེ་བ་ནི་ཞེ་སྤང་ལ་སོགས་.....
པས་ཀྱན་ནས་བསྤངས་ཉེ་མཚོད་རྟེན་དང་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་འཇིག་པར་བྱེད་
པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལ་དག་འདུན་གྱི་འདུ་བའི་སྒྲ་འཕྲག་པ་ནི་ནར་མར་འདུ་བ་འཕྲག་པ་
ལ་བཞེད་དོ། །གཞན་ཡང་གཤེགས་བྱེད་པའི་རྣམ་སྒྲིན་དང་བཅས་པ་ལས་གསུམ་
བཤད་དེ། དཔེར་ན། ལྷ་ལ་འདྲོར་བ་ན་བུ་ཡོན་པ་ལྷང་བ་ལྷར་སྦྱར་ལམ་བཟོད་པ་
དང་། འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་འོང་དང་། དག་བཙམ་པ་འཛོལ་པ་རྣམས་ལ་ནི་རིམ་...
པ་ལྟར། ངན་སོང་དང་། མཐོང་ཚས་ལ་སྦྱང་བ་མ་གཏོགས་པ་འདྲོད་པ་དང་། ཁམས་
གསུམ་པའི་ནང་དུ་རེས་པར་སྐྱེ་བའི་ལས་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་གཤེགས་ཤིན་ཏུ་བྱེད་དེ།

རིམ་པ་བཞིན། བཟོད་ཐོབ་ངན་སང་མི་འགྲོད། ཞེས་འབྱུང་བས། བཟོད་པ་ཐོབ་
 ནས་ངན་འགྲོ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་ནས་འདྲི་པ་དང་། དགྲ་བཙམ་པ་ཐོབ་ནས་
 ཁམས་གསུམ་རྩ་མི་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ངེས་པ་ལ་གནས་པ་
 བསད་ན་ལ་གསོད་པ་དང་ཉེ་བ་ཞེས་གང་བཤད་པ་དེའི་མཆོམས་གང་ནས་བྱང་.....
 རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ངེས་པ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གང་ནས་བཟུང་སྟེ་མཆོན་སུམ་...
 ཅུ་ཙ་གཉིས་ནམ་པར་སྒྲིན་པ་ཅན་གྱི་ལས་སྒྲུག་པར་བྱེད་པ་དེ་ནས་ངེས་པ་ལ་.....
 གནས་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བསྐྱལ་པ་བརྒྱ་ནས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་
 པར་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །དེའང་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་དེ་
 བྱི་དེ་ཕན་ཆད་བདེ་འགྲོར་སྦྱེ་བ་དང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་རྒྱལ་རིགས་ཤིང་སྤྲ་ལ་
 ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་ལ་སྒྲུག་པ་རིགས་མཐོ་བར་སྦྱེ་བ་དང་། མིག་ལ་སྒྲུག་པའི་དབང་པོ་
 ཆང་བ་དང་། ཐོར་འབྱུར་བ་དང་། སྦྱེ་བ་ཐམས་ཅད་རྩ་ཆེ་རབས་དྲན་པ་དང་།
 བསྐྱལ་པ་བརྒྱ་ལས་ཕྱིར་མི་སྟོག་པར་སངས་རྒྱས་འཐོབ་པར་འབྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བའི་...
 བྱང་པར་དྲུག་དང་ལྗན་པའོ། །མཆོན་ནམ་པར་སྒྲིན་པ་ཅན་གྱི་ལས་སྒྲུ་བཤད་པ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ནི་སྒྲི་རྩི་བའི་ཕྱིར་འཛམ་བུ་སྤྱིང་གི་སྦྱེས་པ་པོའི་དབང་པོ་དང་ལྗན་པར་...
 བྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུག་པར་བྱེད་ཀྱི། འགྲོ་བ་གཞན་དང་། སྤྱིང་གཞན་དང་། གང་ཟག་
 གཞན་གྱིས་ནི་མིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལས་སྒྲུག་པའི་བྱང་པར་རོ། །དེའང་སྟོན་པ་
 མངོན་སུམ་རྩ་བཞུགས་པ་ལ་ལས་སྒྲུག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་གྱི་བྱང་པར་...
 རོ། །དེའང་སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་པ་དགེ་བ་ཡིན་གྱི། མཐོ་རིས་དང་།
 ཐར་པ་དང་། ས་གཞན་ལ་དམིགས་པ་ནི་མིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེའང་བསམ་པ་
 ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བ་ཡིན་གྱི། ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བ་ནི་མིན་ཏེ། དམན་པའི་ཕྱིར།
 འཆང་རྒྱ་བ་ལ་བསྐྱལ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱ་ལས་པ་དག་རྩ་སྟེ། ལུས་པ་ན་ལས་དེ་འཕེན་

ཅིང་སོག་པར་བྱེད་ཅིས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་གྱི་བྱུང་པར་རོ། །མཚན་སྲུང་ཅུ་ཙ་གཉིས་པོ་དེ་
 དག་རེ་རེ་ལང་བསོད་ནམས་བརྒྱ་བརྒྱ་ལས་སྦྱོར་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚད་དོ། །འོ་ན། ལྷོན་
 པ་སྤྱུ་སྤུབ་པ་བྱུང་རྒྱུ་ལེན་པ་དཔར་ཡུར་པ་ན། སངས་རྒྱས་རི་སྟེང་ཅིག་ལ་བསྟེན་
 བཀྱར་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་ཤེ་ན། ལྷོན་འདས་པའི་རྣམ་ནས་སངས་རྒྱས་སྤྱུ་སྤུབ་
 པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྷོན་པ་འདི་བཞིན་རུ་ཚད་པའི་རྣམ་སྤྱུ་བྱུང་ལ། དེའི་སྦྱོར་ཆེ་དང་
 འཁོར་འདུས་པ་ལ་སོགས་པ་འདང་འདི་དང་འདྲ་ཞིང་། བསྟེན་པ་འདང་སོ་སྟོང་གི་བར་
 རུ་གནས་པ་ཞིག་ཕྱོན་པ་ལ། ལྷོན་པ་འདི་རྩ་མཁན་གྱི་ཁྱུ་ལྷང་བྱེད་རུ་ཡུར་པ་ན།
 འབྲས་མོར་པ་གང་དང་། མཆིལ་ལྷམ་དང་། རས་གྱི་ཁ་ཚར་དག་སྤུལ་ནས། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་བྱེད་སྦྱོར་ཅི་འདྲ་དང་། ཞེས་སོགས་གྱི་སྟོན་ལས་བཏབ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་
 བསྐལ་པ་གངས་མེད་པ་དང་པོ་ལ་སངས་རྒྱས་བརྟན་ཁྱིམ་སྟངས་ལ་བསྟེན་བཀྱར་མཁོ་.....
 བྱས་པའི་ཐ་མར་གཞུང་གི་གོ་རིམ་ལས་བསྐྱོག་སྟེ། སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་གཙུག་ཏོར་
 ཅན་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་སྟེ། དེའི་ཆེ་བསྐལ་པ་གངས་མེད་དང་པོ་རྩོགས། དེ་ནས་གངས་
 མེད་གཉིས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་བརྟན་ཁྱིམ་སྟངས་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱས་པའི་ཐ་མར་.....
 སངས་རྒྱས་མར་མེ་མཛད་བྱུང་། དེའི་ཆེ་གངས་མེད་པ་གཉིས་པ་རྩོགས། དེ་ནས་
 བཟུང་སྟེ་གངས་མེད་གསུམ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་བརྟན་ཁྱིམ་སྟངས་ལ་བསྟེན་བཀྱར་
 བྱས་པའི་ཐ་མར་སངས་རྒྱས་རྣམ་གཟིགས་བྱུང་སྟེ། དེའི་ཆེ་གངས་མེད་གསུམ་པ་
 རྩོགས་སོ། །དེ་ལྟར་གངས་མེད་པ་གསུམ་གྱི་ཐ་མར་སངས་རྒྱས་དེ་དག་བྱུང་ལ། དེ་
 དག་ཐམས་ཅད་གྱི་དང་པོ་ནི་ལྷོན་གྱི་སངས་རྒྱས་སྤྱུ་སྤུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཐེག་
 ཆེན་པས་ནི། གངས་མེད་པ་རེ་རེ་ལའང་སངས་རྒྱས་དཔག་རུ་མེད་པ་ལ་བསྟེན་
 བཀྱར་བྱས་པར་བཞེད་དོ། །འོ་ན། བྱང་རྒྱུ་ལེན་པ་དཔར་སྐབས་གང་རུ་ལར་བྱིན་
 རུག་པོ་གང་རྩོགས་ཤེ་ན། གང་གི་ཆེ་ལེན་པ་ཅན་གྱི་ལ་དངོས་པོ་ལྷུས་དང་ལོངས་

སྤྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱན་སྤྱང་མངོན་མཐོང་ཁྱད་པར་ལ་མི་རེ་བར་སྤྱང་རྗེ་ཡིས་སྤྱན་.....
 པར་བྱེད་པ་དེའི་ཆོ་སྤྱན་པའི་ཕར་སྤྱན་རྫོགས་ཏེ། འདི་ནི་སྤྱེས་པའི་རབས་སུ་.....
 བལྟོ། །གང་གིས་འདྲོད་པ་ལ་འདྲོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བས་ཆགས་པ་དང་བཅས་
 བཞིན་ཏུ་ཡན་ལག་བཅད་ཀྱང་ནི་སེམས་མི་འབྲུགས་པ་དེའི་ཆོ་ག་རིམ་བཞིན་ཏུ་.....
 བཟོད་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་སྤྱན་རྫོགས་ཏེ། དྲང་སྤྱང་བཟོད་པ་སྤྱ་བའི་སྤྱེས་
 རབས་ལྟ་བུའོ། །སྤྱན་པ་བྲམ་ཟེའི་ཁྱུར་ལྱུར་པ་ན་སངས་རྒྱས་སྐར་རྒྱལ་རིའི་སྤྱག་
 ཅིག་ན་ཟད་པར་མེད་ཁམས་ལ་སྟོམས་པར་ཁྱགས་པ་མཐོང་ནས། དད་པས་རྒྱང་པ་
 ཡ་གཅིག་གིས་འགྲང་སྟེ་ཞག་བརྟན་གྱི་བར་ཏུ། སྤྱེས་བུ་ལྷ་མཆོག་ཁྱོད་འདྲའི་དགེ་
 སྤྱང་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་བསྟོད་པས་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕར་སྤྱན་རྫོགས་.....
 ཤིང་བསྐལ་པ་དགའི་ཆོགས་ཀྱང་འདུམ་མོ། །བྱང་ཚུབ་དེའི་སྤྱ་རྩལ་དེ་མ་ཐག་སྟེ་རོ་
 རྗེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛོན་གྱི་ཆོ་ཉིང་རེ་འཛོན་བསམ་གཏན་དང་། སྤྱ་སྟེ་ཤེས་རབ་.....
 ཀྱི་ཕར་སྤྱན་རྫོགས་ཏེ། དེ་དག་ནི་རང་རང་གི་སྤྱན་སྤྱམ་ཆོགས་པའི་པ་རྩལ་ཏུ་སྤྱན་
 པ་ཞེས་བྱའོ།

(བརྩ་གསུམ་) བསོད་ནམས་བྱ་བའི་གཞི་གསུམ་བཤད་པ།

བརྩ་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་གཞི་གསུམ་བཤད་པ་ནི། མདོ་ལས། སྤྱན་
 པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བསྟོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་གཞི་
 གསུམ་ཞེས་འབྱུང་བ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གསུམ་པོ་དེ་དག་ལས་ཅི་རིགས་པར་འབྲས་.....
 བྱ་ཡིད་ཏུ་འོང་བ་འབྱུང་བས་ན་བསོད་ནམས་དང་། ལས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་ན་བྱ་བ་
 དང་། གསུམ་པོ་དེ་དག་ཀྱན་སྤྱང་གི་སེམས་པ་འཇུག་པའི་གཞི་ཡིན་པས་ན་བསོད་.....
 ནམས་བྱ་བ་དེའི་གཞི་སྟེ། དཔེར་ན། ལུས་ངག་གི་བརྟན་ལས་དང་ལས་ཀྱི་ལམ་.....
 གཉིས་ཀ་ཡིན་ལ། ཡིད་ཀྱི་གསུམ་ལས་ཀྱི་ལམ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། ཐམས་ཅད་ལ་ལས་ཀྱི་

ལམ་ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གསུམ་ལས་སྒྲེས་ཀྱང་གིས་བསམ་པ་དག་
བས་བདོག་པའི་དངོས་པོ་གཞན་ལ་སྒྱུན་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་སྒྱུན་པ་ཡིན་ནོ། །ཀྱན་
སྒྲིང་ནི་ཡུལ་བཟང་པོ་ལ་མཆོད་པ་དང་། དམན་པ་ལ་ཕན་འདོགས་པར་འདོད་པ་
ཡིས་གཏོང་བ་སྒྱུན་པ་ཡིན་གྱི། འཇིགས་པ་དང་ལན་ལ་རེ་བ་སོགས་ནི་མིན་ནོ། །ལས་
དེའང་ལུས་དང་རག་གི་ལས་ཀྱན་ནས་སྒྲིང་བ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །
སྒྱུན་པ་དེའི་འབྲས་ཀྱི་ནི་གནས་སྐབས་སུ་ཡོངས་སྒྱུད་ཆེན་པོ་ཅན་ནོ། །དབྱེ་བ་ནི་
བདག་གི་དོན་གྱི་ཕྱིར་སྒྱུན་པ་ནི་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའམ། སོ་སོ་
སྒྱུ་བོ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་མཆོད་རྟེན་ལ་སྒྱུན་པའོ།
།གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར་སྒྱུན་པ་ནི་མཐོང་ཆོས་ལ་ལྗུང་བ་མ་གཏོགས་པ་འཕགས་པ་
འདོད་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་སྒྱུན་པ་ཡིན་ཏེ།
སྒྱུན་པོ་འདོད་པ་ལས་འདས་ལ་སྒྱུན་པའི་ནམ་སྒྲིན་གྱིས་ནི་འདོད་པས་བཟུས་པས་
གཞན་ལ་ཕན་གྱི་རང་ལ་མི་ཕན་པའོ། །གཉིས་ཀའི་དོན་གྱི་ཕྱིར་སྒྱུན་པ་ནི་འཕགས་
པ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའམ་སོ་སོ་སྒྱུ་བོ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བས་
འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའི་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་སྒྱུན་པའོ། །གཉིས་ཀའི་དོན་ཏུ་
མིན་པའི་ཕྱིར་སྒྱུན་པ་ནི་མཐོང་ཆོས་ལ་ལྗུང་བ་མ་གཏོགས་པ་འཕགས་པ་འདོད་
ཁམས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་མཆོད་རྟེན་ལ་སྒྱུ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་བཀྱར་
སྟོང་བྱས་པ་བཟོ་བ་འབའ་ཞིག་གིས་འབུལ་བའི་ཕྱིར། །སྒྱུན་པ་དེའི་བྱེད་པར་
འཕགས་པའི་རྩ་ནི་སྒྱུན་བདག་དང་། དངོས་པོ་དང་། ཞིང་གི་བྱེད་པར་གསུམ་
ལས་ཏེ། དེ་ལས་སྒྱུན་བདག་བྱེད་འཕགས་ནི་དད་པ་དང་། སོགས་གྱིས་ཚུལ་བྱིས་
དང་། གཏོང་བ་དང་། ཐོས་པ་དང་། རོ་ཆ་ཤེས་པ་དང་། སྤྲེལ་ཡོད་པ་དང་། ཤེས་རབ་
དང་། འདོད་ཞེན་རྒྱུང་བ་དང་ལྡན་པའོ། །ཚུལ་ནི་གྲུས་པ་ལ་སོགས་པས་ཏེ། རང་གི་

ལག་ནས་དང་། རུས་སུ་དང་། གཞན་ལ་མི་གནོད་པར་སྦྱོན་པར་བྱེད་པའོ། །འབྲས་
 བུ་ནི་གྲས་པ་ལ་སྐྱེས་པས་བྱིན་པ་དེའི་ཕྱིར་བྱི་མ་ལ་རང་འཁོར་གྱིས་བཀྱར་སྟེ་བྱེད་
 པ་དང་། ལག་ནས་བྱིན་པས་ཁོངས་སྦྱོད་རྒྱ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བ་དང་། བཞོ་རུས་སུ་
 བྱིན་པས་རུས་སུ་རྟེན་པ་དང་། གནོད་པ་མེད་པར་བྱིན་པས་ཁོངས་སྦྱོད་ལ་བར་.....
 ཆད་མེད་པར་རྟེན་པའོ། །དངོས་པོའི་བྱང་འཕགས་ནི་ཁ་དོག་ལ་སྐྱེས་པ་ལུག་.....
 ལྷུ་མ་ཆོགས་པའི་དངོས་པོ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱིན་པ་དེ་ལས་ནི་ཕྱི་མར་གཞུགས་བཟང་བ་
 དང་། ལྷན་གྲགས་དང་ལྷན་པ་དང་། ར་ཞིམ་པོ་བཞིན་རུ་ཡིད་དགའ་བ་དང་།
 རེག་བྱ་ལྷས་ཤིན་རུ་གཞོན་ཤ་ཅན་དང་རུས་རུས་སུ་རེག་ན་བདེ་བའི་ལྷས་སུ་འགྱུར་
 རོ། །ཞིང་བྱང་འཕགས་ནི་འགྲོ་བ་བཟང་བ་མི་ལ་བྱིན་པ་ལྟ་བུ་དང་། ལྷག་བསྐལ་གྱི་
 ཞིང་ནད་པ་སྐྱེས་དང་། བན་འདོགས་པའི་ཞིང་པ་མ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་.....
 རྩལ་སྐྱེས་དང་ལྷན་པ་དང་རྒྱན་ཞུགས་སྐྱེས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཞིང་བྱང་པར་རུ་
 འཕགས་པ་བསྟན་རྟོ། །སྦྱོན་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་མཆོག་རུ་གྱུར་པ་ནི་ཁམས་གསུམ་
 ལས་གྲོལ་བ་དག་བཙུགས་པས་ཞིང་གྲོལ་བ་དེ་ལ་བྱིན་པ་ཡིན་རྟེ། དེ་ལ་སྦྱོན་གང་ཡང་
 མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་གཉིས་ཀ་གྲོལ་བ་མ་ཡིན་ཡང་སྦྱོན་བདག་བྱང་རྩལ་སེམས་
 དཔལ་ཡིས་སྦྱོན་པ་ནི་མཆོག་ཡིན་རྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་པན་པ་དང་། རྒྱགས་
 པའི་བྱང་རྩལ་གྱི་ཆེད་རུ་བྱིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་མདོ་ལས། ཉེ་བ་ལ་སྦྱོན་པ་དང་།
 འཇིགས་པས་སྦྱོན་པ་དང་། བདག་ལ་བྱིན་པས་སྦྱོན་པ་དང་། བདག་ལ་སྦྱོན་པར་
 འགྱུར་བས་སྦྱོན་པ་དང་། ལྷན་བདག་གི་ས་དང་མེས་པོ་དག་གིས་སྦྱོན་པ་བྱིན་པས་
 སྦྱོན་པ་དང་། བཞོ་རིས་ཀྱི་དོན་རུ་སྦྱོན་པ་དང་། གྲགས་པའི་དོན་རུ་སྦྱོན་པ་དང་།
 སེམས་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་དོན་དང་། སེམས་ཀྱི་ཡོ་བྱང་གྱི་དོན་དང་། རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཆོགས་ཀྱི་
 དོན་དང་དོན་གྱི་མཆོག་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྦྱོན་པ་བྱིན་པའོ། །ཞེས་སྦྱོན་པ་བརྒྱད་

གསུངས་པའི་ནང་ནས་བརྒྱད་པ་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་ལ་སོགས་པའི་བྱིར་བྱིན་པ་མཆོག་གོ།
 དེ་ལ་ཉེ་བ་ལ་བྱིན་པ་ནི་ནམ་ཉེ་བར་ལྷགས་པ་དག་ལ་བྱིན་པའོ་ཞེས་ཟེར། འཇིགས་
 པས་བྱིན་པ་ནི་མེད་པར་བྱེད་པ་མངོན་སུམ་ཏུ་མཐོང་ནས་དམ་པ་བྱིན་ནོ་ཞེས་བྱིན་
 པའོ། །བདག་ལ་བྱིན་པས་བྱིན་པ་ནི་འདིས་སྔན་བདག་ལ་བྱིན་ནོ་སྟམ་ནས་བྱིན་
 པའོ། །གཞན་ནི་གོ་སྟེ། སེམས་ཀྱི་རྒྱན་ནི་རྩ་འབྲུལ་ལོ། །སེམས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་ནི་འཕགས་
 ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དོ། །རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཆོགས་ནི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་རོ། །
 རྟོན་གྱི་མཆོག་ནི་དག་བཅོམ་པ་འཕམ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པའོ། །གཞན་ཡང་
 འཕགས་པ་མིན་ཡང་ཕན་འདོགས་པའི་ཞིང་ཕ་མ་དང་། སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་ཞིང་ནད་
 པ་དང་ནི། ཆོས་སྐྱ་རྒྱུད་ལ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཞིང་ཆོས་སྐྱ་བ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་
 ཞིང་སྐྱེ་མཐའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལ་ཡོན་བྱིན་ན་ནི་འབྲས་བུ་གཞལ་ཏུ་མེད་པ་
 ཡིན་ནོ། །ཁར་བྱང་ལས་རྣམས་ཀྱི་ཕྱི་ཡང་རི་ལྷ་བུ་ཞེ་ན། རྒྱ་བྱག་གིས་འཁྱར་ཏེ། དེ་ལ་
 མཐུག་བྱེད་པས་ཆེ་བ་ལས་ལམ་དངོས་ཀྱི་རྗེས་ལ་རྒྱན་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། ཞིང་གིས་
 ཆེ་བ་ཕན་འདོགས་པ་སོགས་ཡོན་དང་། གཞིས་ཆེ་བ་སྒྲིག་གཅོད། རྒྱན་སྟེ། ཡོག་ལྷ་
 སོགས་དང་ནི། རྒྱུར་བས་ཆེ་བ་ལས་རྟག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། སེམས་པས་ཆེ་བ་ལས་
 ལམ་མཐར་བྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། བསམ་པས་ཆེ་བ་ཀྱན་སྒྲིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཏེ། ཏུག་
 སོ་དེ་དག་རྒྱང་བ་དང་ཆེ་བ་ལས། ལས་ཀྱང་རྒྱང་བ་དང་ཆེ་བ་ཉིད་ཏུ་འཛོག་པའི་
 བྱིར། ཡང་མདོ་ལས། བྱས་ལ་བསགས་པའི་ལས་དང་། བྱས་ལ་མ་བསགས་པའི་ལས་
 ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཞེ་ན། སྒྲོ་སྒྲོན་ཏུ་མ་བཟང་བ་དང་། བབ་ཅོལ་ཏུ་བྱས་པ་མ་
 ཡིན་པར་ངེས་པར་བྱའོ་སྟམ་ཏུ་བསམས་བཞིན་ཏུ་བྱས་པ་དང་། ལས་ཀྱི་ཡན་ལག་
 རྗེས་པར་བྱས་པ་དང་། བྱས་པ་ལ་བྱིས་མི་འབྱོད་པ་དང་། བཤགས་སོགས་དེའི་
 གཉེན་སོ་མེད་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་སོགས་ཀྱི་འཁོར་དང་བཅས་པ་དང་།

ནམ་པར་སྒྲིན་པ་མྱོང་བར་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དྲུག་ལས་ནི་བྱས་ལ་བསགས་པའི་ལས་
ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། གཞན་ནི་བྱས་ལ་མ་བསགས་པའི་ལས་ཞེས་བྱའོ། །ཕལ་ཆེན་སྡེ་
 པ་དག་ན་རེ། འདྲིང་ཆགས་དང་བཅས་པས་མཚན་རྟེན་ལ་སྤུལ་ན་བསོད་ནམས་མི་
 འབྱུང་སྟེ། ལེན་པ་དང་ཁོངས་སྦྱོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ར་ཞེས་ཟེར་བ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་
 དག་ལ་ལེན་པ་དང་ཁོངས་སྦྱོད་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་མེད་ཀྱང་། མཚན་
རྟེན་ལ་བཏང་བའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་འབྱུང་སྟེ། དཔེར་ན། སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་བདེ་བར་བྱུར་ཅིག་སྟམ་པའི་བྱམས་སྒྲུབ་ཚད་མེད་དང་། སྒྲུབ་པ་
 ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་སྒྲིམ་པ་ལ་ལེན་པ་དང་གཞན་ལ་དངོས་སུ་ཕན་པ་མེད་ཀྱང་།
 རང་གི་སེམས་ཀྱི་མཐུས་བསོད་ནམས་ཚད་མེད་པ་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཕན་
 འདོགས་པ་ལ་སྒྲུབ་པའི་ཞིང་བཟང་པོ་ལ་བྱིན་པའི་འབྲས་སུ་ནི་ནམ་སྒྲིན་ཡིད་དུ་
 ཁོང་བར་རིགས་ན། ཏུད་འགྲོ་ལ་སྒྲུབ་པའི་ཞིང་རན་པ་ལ་བྱིན་པས་ནམ་སྒྲིན་ཡིད་
 ཏུ་ཁོང་བར་མི་འབྱུར་ར་ཞེ་ན། རྒྱ་དགེ་བ་ཟག་བཅས་ལས་འབྲས་སུ་ནམ་སྒྲིན་ཡིད་
ཏུ་ཁོང་བ་འབྱུང་བ་ནི་ཐམས་ཅད་ཏུ་མི་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར། རན་པའི་ཞིང་ལ་བྱིན་པ་
 ལའང་ནམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་སུ་ནི་ཡིད་ཏུ་ཁོང་བ་ཁོ་ན་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཁོན་ཀྱང་
 ཞིང་རན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་སུ་རྒྱུང་བའམ་མེད་པར་འབྱུར་ཏེ།
 ཞིང་རན་པ་ལ་བཏབ་པའི་འབྲས་སུ་དུས་སུ་མི་སྒྲིན་པ་དང་རྒྱུང་བ་ལ་སྒྲུབ་པར་
 འབྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་ནི་སྒྲིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་གཞི་
 བཤད་དོ། །རྒྱལ་ཁྲིམས་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་གཞི་བཤད་པ་ནི། སྤང་
 བྱ་འཆལ་བའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ནི་མི་དགེ་བའི་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མིན་པའི་གཞུགས་
 ཏེ་སྒྲིམ་མིན་ཡིན་ལ། འཆལ་བའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་དེ་སྤང་བར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་རྒྱལ་
 ཁྲིམས་ནི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བ་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་ཁྲིམས་དེའང་སྤང་བྱ་རིག་

བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མིན་པ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས། རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་
 མིན་པ་རྣམས་པ་གཉིས་སོ། །རང་བཞིན་གྱི་ཐིག་པ་མིན་ཡང་རྣམས་མིན་པའི་ཁ་ཟས་.....
 སྤྱོད་བ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནི་བཅད་པ་སྟེ་བཀག་པ་དེ་སྤྱོད་བའི་རིག་བྱེད་
 དང་རིག་བྱེད་མིན་པ་ཡང་རྒྱལ་བྱིས་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་བྱིས་པ་དེ་འང་རྣམས་པར་དག་
 པའི་ཡོན་ཏན་བཞི་དང་ལྔ་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་གང་ཞེ་ན། འཆལ་བའི་རྒྱལ་བྱིས་པ་
 ཀྱིས་འཕེན་ཏེ་སྦྱོན་མ་བྱུང་བ་དང་། དེའི་རྒྱ་ཆ་བ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པས་.....
 འཕེན་མ་བྱུང་བ་དང་། འཆལ་བའི་རྒྱལ་བྱིས་པ་དེའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་བྱན་པ་ཉེར་
 བཞག་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཐར་པར་བསྐྱོས་པ་ཡིན་པས་ཞེ་བ་ལ་བརྟེན་པའོ། །
 བསྐྱོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་གཞི་བཤད་པ་ནི། སེམས་དམིགས་པ་
 ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བ་ཏིང་འཛིན་མཚུངས་ལྔ་པ་དང་.....
 བཅས་པ་ནི་བསྐྱོས་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་བསྐྱོས་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཏིལ་ལ་
 མེ་རྟག་གི་དྲི་ལྟར་སེམས་ལ་དགེ་བའི་བག་ཆགས་བསྐྱོ་ཞིང་གོམས་པ་དང་དབང་རྒྱ་
 བྱེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། རྒྱལ་བྱིས་པ་དང་བསྐྱོས་པ་ལས་བྱུང་བ་དེ་དག་གང་གཙུག་ཅི་
 ན། མཐོང་རིས་ཐོབ་པའི་དོན་རྒྱལ་བྱིས་པ་གཙུག་ཅི་ཆེ་བའི་ཕྱིར་དང་། བར་ཆད་མེད་
 པའི་ལམ་གྱིས་སྤང་བྱ་དངོས་སུ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ན་ཉོན་མོངས་པ་དང་འབྲལ་བའི་.....
 དོན་རྒྱལ་བྱིས་པ་གཙུག་ཅི་ཆེ་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་འདྲོད་པས་དེ་བཞིན་རྒྱལ་བྱིས་པར་.....
 བྱའོ། །འོ་ན། མཐོང་ལས། གང་ཟག་བཞི་ནི་ཆངས་པའི་བསོད་ནམས་སྟེད་དེ། ཐར་མ་
 བྱས་པའི་ས་སྒྲགས་སུ་དེ་བཞིན་གསལ་བའི་སྒྲ་གསུང་གི་མཚན་རྟེན་བྱེད་པ་འདི་
 ནི་གང་ཟག་ཆངས་པའི་བསོད་ནམས་སྟེད་པ་དང་པོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་
 བཞིན་རྒྱལ་བྱིས་པ་ཞེའི་དགེ་འདུན་ལ་ཀུན་དགའ་ར་བ་འབྲལ་ཞིང་། དེ་ཉིད་རྒྱ་
 གཙུག་ལག་ཁང་བཅིག་པ་དང་། དེའི་ཉན་ཐོས་བྱེ་བ་འདུམ་པ་དང་། བྱམས་པ་ཆད་

མེད་པ་བསྐྱེལ་པ་ལའང་སྤྱར་ནས་གསུངས་ན་ཆངས་པའི་བསྐྱེད་ནམས་དེ་གང་ཞིན།
 དེ་ལྟ་བུའི་ཆངས་པའི་བསྐྱེད་ནམས་ནི་ཆངས་པའི་མདུན་ན་འདྲོན་གྱི་ཆེ་དང་མཉམ་
 པར་བསྐྱེལ་པར་མཐོ་རིས་སུ་དགའ་བར་གནས་པའི་སྤྱིར་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་མ་བྱས་པའི་
 ས་སྤྱོད་ས་སྤྱོད་གསུང་གི་མཆོད་རྟེན་བཅིག་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པའི་གང་ཟག་བཞི་...
 དེས་ཆངས་པའི་བསྐྱེད་ནམས་སྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །འདིར་ཆངས་པ་ནི་ཆངས་
 པའི་འདུན་ན་འདྲོན་ཏེ། དེར་སྐྱེ་བའི་བསྐྱེད་ནམས་དང་འདྲ་བས་ཆངས་པའི་བསྐྱེད་
 ནམས་ཏེ་འདྲོད་པའི་མཐོ་རིས་སུ་ཆེ་མཐུན་ཅིང་བར་བསྐྱེལ་བཞི་བརྩུར་བའི་བསྐྱེད་
 པ་ཡིན་ནོ། །ཞར་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བཤད་པ་ལ། ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ནི་བསམ་པ་ཀུན་
 སྤྱོད་རྟེན་པ་དང་བཀྲར་ཉི་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པས། བརྩན་བྱ་.....
 མདོའི་ཐེ་ལ་སོགས་པ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་སམ་ཐེ་སྤྱོད་གསུམ་པོ་.....
 དག །སྤྱིར་བ་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ནོར་བར་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ།།

(བརྩ་བཞི) ཆ་མཐུན་གསུམ་བཤད་པ།

བརྩ་བཞི་པ་ཆ་མཐུན་གསུམ་བཤད་པ་ནི། མདོ་ལས། བསྐྱེད་ནམས་དང་། བར་
 པ་དང་། དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགེ་བ་གསུམ་གསུངས་པ་ལས།
 འཁོར་བར་ནམ་སྤྱོད་ཡིད་རྒྱ་ལོང་བ་ཅན་ནི་བསྐྱེད་ནམས་ཆ་མཐུན་ནོ། །ཆོགས་ལམ་
 རྩ་མུང་འདས་ལ་བསྐྱེལ་པའི་དགེ་བ་ནི་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་སྟེ།
 གང་སྐྱེས་ན། དེས་པར་ཡོངས་སུ་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་སུ་འཕྱར་བའོ། །དགེ་
 བ་དེ་ཡོད་པར་ནི་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་དང་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ན། དང་
 པའི་ཤུགས་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ལས་ཤེས་སོ། །དེས་པར་འབྱེད་པའི་
 ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགེ་བ་ནི་རྩོད་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ཡིན་པས་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་བ་...
 རྩམ་པ་གསུམ་མོ།།

(བཙ་ལྔ) རིགས་པས་རབ་རྩ་བཅུག་པའི་ལས།

བཙ་ལྔ་པ་རིགས་པས་རབ་རྩ་བཅུག་པའི་ལས་ནི། ཡང་འཇིག་རྟེན་ན་ཡིག་འབྲུ་
དང་། རྩ་དང་། བགྲང་བ་དང་། ལྷན་རག་དང་། གྲངས་ཞེས་འབྲུང་ན། དེ་དག་གི་
རང་བཞིན་ཅི་ཞེ་ན། རིགས་པ་སྟེ་ཐབས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་རབ་རྩ་བཅུག་པའི་ལས་ཀྱི་
རག་ཡིད་ཀྱི་ལས་རྣམ་གསུམ་ཀྱན་ནས་སྤྲོད་པ་མཚུངས་ལྷན་དང་བཅས་པ་ནི་ལྷུང་ལྟ་
པོ་ལྟའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །དེའང་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཀ་ལ་སྟགས་པའི་ཡིག་འབྲུ་ནི་
འབྲི་བ་དང་། རྩ་ནི་རྟོ་བར་བྱེད་པས་ལྷས་ཀྱིས་ལས་དང་། དངོས་པོ་གཅིག་ལ་ལྷ་
སྟགས་པ་བགྲང་བ་དང་བཅས་པའི་ལྷན་རག་ནི་རག་གི་ལས་སོ། །ལྷས་རག་གཉིས་
ཆར་ལ་ཀྱན་སྤྲོད་ཡོད་པས་ལྷུང་པོ་ལྟ་དང་། བཅུ་པ་བཅུ་ལ་བརྒྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སྟགས་པའི་གྲངས་བསྟོམས་ཏེ་འཛིན་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཏེ་ལྷུང་པོ་བཞི་པའོ། །དེ་ལྟར་
ན་གོ་རིམ་བཞིན་རྩ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་འདི་ཆས་མངོན་པ་བསྟུས་པ་ཡིན་
པས་ཆོས་ཀྱི་ལྷུང་པོའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལས་འབྲུང་བའི་རྣམ་གྲངས་འགའ་ཞིག་ལྟ་
བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ནི་འགའས་པས་ན་བསྐྱབས་པ་དང་། ཉོན་
མོངས་པ་བཅས་པས་གནག་ཅིང་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བོར་བས་ན་རན་པ་དང་།
ཉོན་མོངས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་འདུག་པས་ན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་
རྣམས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །དྲི་མ་མེད་པའི་དགེ་
བ་ནི་དག་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པས་ན་གྲུ་རྟོམ་པ་སྟེ། དེས་ན་གྲུ་རྟོམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་དགེ་བ་ཟག་མེད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་སོ། །ཉོན་མོངས་པ་ནི་རན་པ་ཁོ་ན་དང་། དགེ་བ་
ཟག་མེད་ནི་གྲུ་རྟོམ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པ་ནི་བར་མ་ཞེས་བྱའོ། །
རྩུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་གསུམ་པར་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་དགེ་བ་
ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་སོ། །དེ་ལས་གཞན་པ་འདུས་མ་

བྱས་དང་། མི་དགེ་བ་དང་། བསྐྱབས་ལ་ལྷང་མ་བསྟན་ནམས་ནི་བསྟན་པར་བྱ་བ་
 མིན་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་ནི་བསྐྱེད་པ་དང་ཡང་དང་ཡང་རུ་རྒྱད་ལ་གོམས་པར་བྱར་མི་
 རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། འབྲས་བུའི་དོན་རུ་བསྟན་པ་ཡིན་ན་དེ་ལ་འབྲས་བུའང་མེད་
 པའི་ཕྱིར། མི་དགེ་བ་དང་བསྐྱབས་ལ་ལྷང་མ་བསྟན་ནམས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་
 ཡིན་པ་དང་། རྣམ་སྤྲིན་ཡིད་རྒྱུ་འོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེན། མི་དགེ་བ་དང་བསྐྱབས་
 ལ་ལྷང་མ་བསྟན་དང་། འདུས་བྱས་མ་བསྐྱབས་ལྷང་མ་བསྟན་དང་། དགེ་བ་ཟག་
 བཅས་དང་། འདུས་བྱས་ཟག་མེད་དང་། འདུས་མ་བྱས་མ་བསྐྱབས་ལྷང་མ་བསྟན་
 རྣམ་མཁའ་དང་། བརྟགས་མིན་དང་། ཐར་པ་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ནམས་ནི་སྤྲ་མ་
 སྤྲ་མ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མས་སྒྲ་མ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། རིམ་པ་ལྟར་རྣམ་སྤྲིན་ཡིད་རྒྱུ་འོང་བ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་
 ཡིད་རྒྱུ་འོང་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཟག་བཅས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟག་
 པའི་ཕྱིར་དང་། རྟག་ཅིང་དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེན། །དེ་ན་ཆོས་གཞན་ཐམས་ཅད་ནི་
 སྒྲ་མ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། ཐར་པ་ལྟར་འདས་སོ་སོར་བརྟག་འགོག་ནི་དེའི་གོང་
 ན་སྤུལ་རུ་ཕྱིན་པ་དང་བྱད་པར་རུ་འཕགས་པ་གཞན་མེད་པས་ན་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡིན་
 རྟེན། །ཆོས་མངོན་པའི་མངོན་གྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས། ལས་བསྟན་པ་ཞིས་བྱ་བ་
 ཉེ་གནས་བཞི་པའི་མཆན་འགྲེལ་བཤད་པའོ། །

(ལྷ) ར་སྤྱད་བརྟན་པ་ཡི་གནས་འཆད་པ།

ལྷ་པ་མ་རྒྱལ་བ་ཉུན་པའི་གནས་འཆད་པ་ལ་བཞི། མཆོམས་སྤྱར་བ། མ་རྒྱལ་
དངོས། དེ་སྤྱོད་པའི་ཚུལ། སྤྱར་ས་པའི་འབྲས་བུ་ཡོངས་ཤེས་བ་ཉུན་པའོ།

<ཤུག་> མཆེད་སྒྲིབ་པ།

དང་པོ་ནི། ལས་ལས་འཇིག་རྟེན་སྣ་ཚོགས་སྟེན། །ཞིས་བཤད་ན། ལས་ཁོ་ན་
ལས་སྟོད་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་སྣ་ཚོགས་པ་འདི་སྟེ་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ།
སྟོད་པའི་ཅ་བ་སྤ་རྒྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལས་ཀྱིས་འཁོར་བར་སྟེ་བ་ལ་དེ་ཀྱན་ནས་
སྟོར་བྱེད་ཀྱི་ཉན་མོངས་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་མོངས་མེད་པར་ལས་
རྒྱར་པས་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། དག་བཙམ་པ་ལ་མ་ངེས་པའི་ལས་
ཡོད་ཀྱང་ཉན་མོངས་མེད་པས་འཁོར་བར་མི་སྟེ་བ་བཞིན་ལོ།

〈གཉིས〉 རྩ་མུས་དཀོས་བཅད་པ།

གཉིས་པ་ཐ་རྒྱས་དངོས་ལ་བརྟན། ཐ་རྒྱས་ཀྱི་དབྱེ་བ། རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་སེམས་
ཐ་རྒྱས་དང་བཅས་པའི་ཚུལ། ཉོན་མོངས་སྟེ་ཚུལ། རྣམ་གྲངས། གང་དང་མཚུངས་
ལྟན། རྒྱུ་པ་པ་ཐ་བཟད་པའོ།

〈 १५१ 〉 ॥ ५५५ ॥ ५५५ ॥

དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཞུར་བྱུང་རོ།

(གཅིག) དཀྱི་བཟང་པ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚ་བའི་དབྱེ་བ་དང་། བྱད་པར་གྱི་དབྱེ་བའོ།

[གཅིག] ཆ་བའི་དབྱེ་བ།

དང་པོ་ནི། སྲིད་པའི་ཆ་བ་ཕྱ་ལྔ། ཞེས་བཤད་ན། ཕྱ་ལྔ་དེ་ལ་རྩ་ཡོད་ཅེ་ན།
ཕྱ་ལྔ་དེ་ལ་ཡོད་དེ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཕྱ་ལྔ་ལ། དེ་བཞིན་རྩ་ཁོང་སྤྱི་ཕྱ་ལྔ་ལ་.....
དང་། ར་ལྔ་ལ་ཀྱི། མ་རིག་པའི། ལྟ་བའི་དང་། ཐེ་ཚོམ་གྱི་ཕྱ་ལྔ་ན་མས་སུ་.....
ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་ཞེས་པ་གང་ལ་དམིགས་ནས་འདོད་ཆགས་ལྔ་སུ་རྩ་བ་
དེ་ལ་ཁོང་སྤྱི་མགས་ཀྱང་ལྔ་སུ་རྩ་བ་ཞེས་པའི་དོན་རྟོ། ཕྱ་ལྔ་དེ་དེ་ལྔ་ཀྱང་འདོད་
ཆགས་ལ་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་སྲིད་པའི་འདོད་ཆགས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བས་
བརྒྱན་རྩ་འང་བཤད་དོ། འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ནི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་.....
གཞུགས་དྲི་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱི་བས་འདོད་ཁམས་ན་ཡོད་ལ། ཁམས་
གང་མ་གཉིས་ལས་སྤྱི་བའི་འདོད་ཆགས་ནི་སྲིད་པའི་འདོད་ཆགས་སོ། དེ་གཉིས་
སྲིད་པའི་འདོད་ཆགས་ཞེས་གཅིག་རྩ་སྤྱད་པའི་རྩ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྩ་མཚན་
ཡོད་དེ། དེ་དག་པལ་ཆེར་སྤྱི་མས་འཇུག་ལ་སྲིད་པས་ཁ་ནི་ནང་རྩ་བ་ལྟས་ཏེ་མཉམ་
པར་བཞག་པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར་དང་། བསྐྱེད་པས་ལ་ལྷང་མ་བསྐྱེད་ཡིན་པར་མཚུངས་
པའི་ཕྱིར་ན་གཅིག་རྩ་བྱས་སོ། དཔགས་པ་ནི་ཁམས་གཉིས་པོ་དེར་ཏེ། དེ་དག་ལ་
ཐར་པ་ཡིན་ནོ་སྤྱི་བའི་འདྲ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་སྤྱི་མས་འཇུག་ལ་སྲིད་
པ་ལས་འབྱུང་བས་སྲིད་པའི་འདོད་ཆགས་སུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། ཡང་དེ་དག་བརྒྱར་
ཡང་བཤད་དེ། རི་ལྟར་ཞེ་ན། ལྟ་བ་ལ་ལྟ་སྟེ། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། སྤྱར་
འདེབས་ལྟ་བ་དང་། སྤྱི་འདོགས་མཐར་འཇིན་པར་ལྟ་བ་དང་། ལྟ་བ་མཚོག་
འཇིན་དང་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བརྒྱལ་ཁྲིམས་མཚོག་རྩ་འཇིན་པ་ལ་སྤྱར་གྱི་.....
བསྐྱེད་པ་དང་བརྒྱུ་ཡིན་ནོ།

[གཉིས] ཐུང་པར་གྱི་དབྱེ་བ།

གཉིས་པ་བྱང་པར་གྱི་དབྱེ་བ་ནི། ཡང་སྤ་རྒྱས་དེ་ལ་རྣམ་པ་དང་། བྱེ་བྲག་དང་།
 ཁམས་གྱི་སྒྲིན་ནས་དབྱེ་ན་དགྲ་བརྩ་ཙ་བརྩུང་བྱ་འདྲིང་དེ། དེ་དག་བརྩ་པ་འདྲིང་པ་.....
 པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་ལུང་པོ་ལ་དངོས་བརྩུང་ནས་ལོག་པར་འཇུག་པས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཆོས་
 བརྩུང་དང་ཆོས་ཤེས་སྤྲུག་པ་ན་སོ་ཡོར་ཤེས་པས་མིར་འཛིན་བརྒྱུག་པ་བཞིན་སྤྲང་.....
 བ་ཡིན་ནོ། །ཀྱན་འབྱུང་དང་འགོག་པ་མཐོང་སྤྲང་ནི་བརྩུན་བརྩུན་ཡིན་ཏེ། འཇིག་
 མཐར་གཉིས་དང་། བརྩུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་གྱི་ལྷ་བ་གསུམ་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར།
 ལམ་མཐོང་སྤྲང་ནི་བརྩུན་ཡིན་ཏེ། འཇིག་མཐར་གཉིས་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 རྣམ་པར་མི་འགལ་བས་ལོག་པར་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ནི་འདྲིང་པ་ན་སྤྲུག་
 བསྐྱེད་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་སོ་སོའི་རང་མཆོན་མཐོང་བས་རིམ་པ་བཞིན་བྱ་
སྤྲང་བར་བྱེད་དོ། །འདྲིང་ཆགས། ཁོང་ཁྱོ། ར་རྒྱལ། མ་རིག་པ་བཞི་ནི་བདེན་པ་ལ་
 དངོས་སུ་དམིགས་པའི་ལྷ་བ་སོགས་ལ་དམིགས་པས་སམ། ཤེས་བྱ་རང་གི་མཆོན་
 ཉིད་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པས་ཀྱན་བརྩུགས་བདེན་པ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་སྤྲང་ལ།
 ལྷན་སྤྲུག་བསྐྱེད་པས་སྤྲང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་བཞིན་ལ་སྒྲིན་གཉིས་སུ་བྱེ་
 བས་འདྲིང་པ་ན་སྤྲུང་པའི་སྤ་རྒྱས་སུ་ཙ་ཙ་བྱུག་དང་། དེ་བཞི་ནི་བདེན་པ་བཞི་
 དང་། སྒྲིན་ལམ་ལྷ་ཀའི་སྤྲང་བྱར་འབྱུར་བས་ན་རིས་ལྷ་པའོ། །འདྲིང་ཁམས་སུ་
 བཤད་པ་ལས་ཁོང་ཁྱོ་མ་གཏོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་ཉིད་གཞུགས་གྱི་ཁམས་
 ན་ཡོད་དོ། །དེས་ན་གཞུགས་ཁམས་སུ་མཐོང་སྒྲིན་གྱི་སྤྲང་བྱའི་སྤ་རྒྱས་སུ་ཙ་ཙ་
 གཅིག་གོ། །གཞུགས་མེད་པའི་ཁམས་ན་འང་གཞུགས་ཁམས་དེ་དང་འདྲ་ཉི། དེ་དག་
 དགྲ་དང་། བྱུག་བྱུག་དང་། བརྩུན་གསུམ་ནི་བསྐྱེད་པའི་བར་སྤྲུར་རོ། །དེ་ལྷར་ན་
 ཁམས་གསུམ་ན་མཐོང་སྤྲང་བརྩུང་བྱུ་ཙ་བརྩུང་དང་སྒྲིན་སྤྲང་བརྩུང་ཉི་དགྲ་བརྩུང་ཙ་.....
 བརྩུང་བྱ་འདྲིང་།

(གཉིས) ཞར་བྱང་བཟླ་བ།

གཉིས་པ་ཞར་བྱང་ལ་ལྟ། སྤང་བྱ་ངེས་པ། ལྟ་བ་ས་སའི་མཚན་ཉིད། ལྟ་བ་ཐ་མ་
དང་འབྲེལ་བའི་ཚད་སྤང་། ཕྱིན་ཅི་ལྷག་གི་རབ་དབྱེ། ད་རྒྱལ་གྱི་དབྱེ་བ་སྤྲོས་པ་
བཅས་པའོ།

(གཅིག) སྤང་བྱ་ངེས་པ།

དང་པོ་ནི། འོ་ན། ས་རྒྱས་མཐོང་སྤང་ནམས་མཐོང་ལམ་ཁོ་ན་དང་། སྤྲོས་སྤང་
ནམས་སྤྲོས་ལམ་ཁོ་ནས་སྤང་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སྤྱིད་ཅེ་ལས་སྤྲོས་པ་རྗེས་སུ་ཤེས་
པའི་བཟོད་པ་ཡིས་གཞོམ་བྱ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཉིད་མཐོང་ལམ་ཁོ་ནས་
སྤང་ཞེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་སྤྱིད་ཅེ་འོ་རྟོན་མོངས་སྤང་མི་རུས་ལ། ཟག་མེད་
སྤྲོས་ལམ་གྱི་སྤང་མཐོང་ལམ་སྤྲོས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ས་ལྟག་མ་བརྒྱད་ལས་སྤྲོས་པ་
བཟོད་པས་གཞོམ་བྱ་དེ་མཐོང་ལམ་དང་སྤྲོས་ལམ་གཉིས་ཀྱིས་སྤང་ཞེ། འཆིང་བ་
ཀྱན་ལྟན་གྱི་འཕགས་པས་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་མཐོང་ལམ་གྱིས་སྤང་།
བྱིས་པས་མཐོང་སྤང་དང་སྤྲོས་སྤང་ཆ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེལ་ནས་སྤང་བའི་ཆོ་འཇིག་རྟེན་
པའི་སྤྲོས་ལམ་གྱིས་སྤང་བའི་ཕྱིར། བཟོད་པས་གཞོམ་བྱ་མིན་པ་ལྟ་མིན་ཆགས་
སྟགས་ལྟན་སྤྲོས་བཞི་ལྟ་བུ་ཤེས་པས་གཞོམ་བྱ་ནི་བསྤྲོས་ལམ་ཁོ་ནས་སྤང་ཞེ། དེ་ཟག་
བཅས་ཡིན་པ་གང་ཞིག་མཐོང་སྤང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

(གཉིས) ལྟ་བ་ས་སའི་མཚན་ཉིད།

གཉིས་པ་ལྟ་བ་ས་སའི་མཚན་ཉིད་ནི། ལྟ་བ་ལྟ་ཞེ། ཞེས་བཤད་ན། ལྟ་བ་ལྟ་པོ་
དེའི་ངོ་མོ་གང་ཞེ་ན། ཉེར་ལེན་གྱི་ཡུང་པོ་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་ལྟ་བ་ནི་འཇིག་
ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། ཉེར་ལེན་གྱི་ཡུང་པོ་ལ་རྟག་པ་དང་ཆད་པར་ལྟ་བ་ནི་མཐར་
འཇིན་པའི་ལྟ་བ་དང་། ལས་རྒྱ་འབྲས་མེད་པར་ལྟ་བ་ནི་ལྷག་པའི་ལྟ་བ་དང་། ལྟ་

བ་དང་པོ་གསུམ་སྐད་མན་པ་ལ་མཚན་ཏུ་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་མཚན་འཛིན་དང་།
 དབང་ལྷན་སྐད་མན་རྒྱ་མིན་པ་ལ་རྒྱ་ལྟ་བ་དང་། ལམ་མིན་པ་ལ་ལམ་ཏུ་ལྟ་བ་ལྷན་པ་
 ལ་མེ་ལྟ་བ་ལྟེན་པ་དང་། ཟས་གཙང་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྒྱལ་ཞུགས་མཚན་
 འཛིན་ཏེ། དེ་དག་ལྟ་བ་ལྟ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། དང་པོ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་འཛིན་ཚན་པ་ལ་
 ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཉེས་ལེན་གྱི་ཕྱིར་པོ་འཛིན་ཚན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་བདག་དང་
 བདག་གིར་ལྟ་བ་ས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ།

[གསུམ་] ལྟ་བ་ཐ་མ་དང་འབྲེལ་བའི་ཚད་སྤྱང་།

གསུམ་པ་ལྟ་བ་ཐ་མ་དང་འབྲེལ་བའི་ཚད་སྤྱང་ནི། འོ་ན། དབང་ལྷན་སྐད་
 རྒྱ་མ་ཡིན་པ་ལ་རྒྱ་མ་འོན་པར་ཞེན་པ་དེ་ཡང་ཀྱན་འབྱུང་མཐོང་སྤྱང་ཏུ་འབྱུར་ཏེ།
 ལྷན་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་ལ་ལྷན་ཞུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལྷན་བསྐལ་མཐོང་བས་.....
 སྤྱངས་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྟག་པ་དང་བདག་ཏུ་ཕྱིན་ཅི་ལྷན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་
 རབ་ཏུ་འཇུག་པ་དེའི་ཕྱིར།

[བཞི་] ཕྱིན་ཅི་ལྷན་གི་རབ་དབྱེ།

བཞི་པ་ཕྱིན་ཅི་ལྷན་གི་རབ་དབྱེ་ནི། རྟག་བདག་ཕྱིན་ལྷན་པ་ཡིས། ཞེས་བཤད་
 བ། ཕྱིན་ཅི་ལྷན་གཉིས་ཁོ་ནར་ངེས་སམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིན་ཅི་ལྷན་བཞི་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་རྟག་པར་རྟག་པར་ཕྱིན་ཅི་ལྷན་ མི་གཙང་བ་ལ་གཙང་བར། ལྷན་
 བསྐལ་བ་ལ་བདེ་བར། བདག་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་ཕྱིན་ཅི་ལྷན་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 འོ་ན། ལྟ་བ་གང་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལྷན་ཏུ་བཞག་ཅེ་ན། ལྟ་བ་གསུམ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལྷན་བཞི་
 ཚན་དེ་བཞག་ལྟེ། མཐར་འཛིན་པའི་རྟག་ལྟ་ལས་མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པ་ཕྱིན་ཅི་ལྷན་
 དེ་བཞག །ལྟ་བ་མཚན་འཛིན་ལས་མི་གཙང་བ་ལ་གཙང་བར་དེ་དང་། ལྷན་བསྐལ་
 བ་ལ་བདེ་བར་ཕྱིན་ཅི་ལྷན་དེ་བཞག །འཛིན་ལྟ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ལས་བདག་མེད་པ་

ལ་བདག་ཏུ་བྱིན་ཅི་ལྟག་པ་དེ་བཞག་པའི་བྱིན། ལྟ་བ་གཞན་རྣམས་ལ་བྱིན་ཅི་ལྟག་
 མི་འཛིག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དུལ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བྱིན་ཅི་ལྟག་པའི་བྱིན་
དང་། དེས་པར་རྟག་པ་དང་ལྡན་པའི་བྱིན་དང་། སྒྲོ་འདྲགས་པའི་བྱིན་ཞེས་པའི་
རྒྱ་མཚན་གསུམ་པོ་དེ་ཆང་བ་ལས་བྱིན་ཅི་ལྟག་འཛིག་པ་ཡིན་པ་ལས། རྒྱལ་ཁྲིམས་
 དང་བརྒྱལ་ཞུགས་མཚན་ཏུ་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་དེ་དུལ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བྱིན་ཅི་……
 ལྟག་མིན་པའི་བྱིན་དང་། མཐར་འཛིན་གྱི་ཆད་ལྟ་དང་ལྟག་ལྟ་ནི་སྒྲུར་འདེབས་ལས་
 སྒྲོ་འདྲགས་མིན་པའི་བྱིན་ན། དེ་དག་ལ་བྱིན་ཅི་ལྟག་བཞག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན།
 མདོ་ལས། མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་གོ་སྟུང་བ་སེམས་བྱིན་ཅི་ལྟག་པ་དང་། འདུ་ཤེས་བྱིན་
 ཅི་ལྟག་པ་དང་། ལྟ་བ་བྱིན་ཅི་ལྟག་པའི་ཞེས་གསུངས་པའི་སེམས་དང་འདུ་ཤེས་བྱིན་
 ཅི་ལྟག་དེ་ཡང་བྱིན་ཅི་ལྟག་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རྟེ། དེས་རྟག་མེད་པའི་བྱིན་ཞེ་ན།
 སྒྲིན་མེད་དེ། ཅ་བའི་ཕ་རྒྱུས་གཞིར་བབྱུང་ནས། འདིར་ནི་རྒྱ་མཚན་གཉིས་མ་ཆང་
 བས་བྱིན་ཅི་ལྟག་ཏུ་མ་བཞག་ལ། མདོར་དེ་གཉིས་ལྟག་པར་ལྟ་བ་དང་མཚུངས་ལྡན་
 གྱི་དབང་གིས་བྱིན་ཅི་ལྟག་ཏུ་གསུངས་པའི་བྱིན།

(ལྔ) ར་རྒྱལ་གྱི་དབྱེ་བ་སྒྲིས་པ་དང་བཅས་པ།

ལྟ་བ་ར་རྒྱལ་གྱི་དབྱེ་བ་སྒྲིས་པ་དང་བཅས་པ་ནི། ལྟ་བ་ཁོ་ན་ལ་དབྱེ་བ་ཡོད་
 དམ་ཞེ་ན། ར་རྒྱལ་ལའང་བདུན་ཡོད་དེ། ར་རྒྱལ་དང་། ལྟག་པའི་ར་རྒྱལ་དང་། ར་
 རྒྱལ་ལས་ཀྱང་ར་རྒྱལ་དང་། རའོ་སྟུང་པའི་ར་རྒྱལ་དང་། མདོན་པའི་ར་རྒྱལ་དང་།
 ཅུང་ཟད་སྟུང་པའི་ར་རྒྱལ་དང་། ལྟག་པའི་ར་རྒྱལ་ཏེ་རྣམ་པ་བདུན་ཡོད་པའི་བྱིན།

དེའང་ངོས་འཛིན་རིམ་བཞིན་བྱ། དམན་པ་ལས་བདག་ཁྱད་པར་བྱ་འཕགས་སོ་
 སྟུང་བ་སེམས་ཁེངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་བྱ་བདག་རང་དང་མཉམ་པ་རྣམས་ལས་
 ཁྱད་པར་བྱ་འཕགས་སོ། །གཞན་ཁྱད་པར་བྱ་འཕགས་པ་རྣམས་ལས་ཆེས་ཁྱད་པར་

ཏུ་འཕགས་སོ། གྱི་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་དངོས་སྐྱེ་བ་ཏུ། ཡོན་ཏན་མ་ཐོབ་
 པ་ཐོབ་སྐྱེ་བ་ཏུ། ཆེས་བྱད་པར་ཏུ་འཕགས་པ་ལས་བདག་ཅུང་ཟད་དམན་ནོ། ཡོན་
 ཏན་མ་ཡིན་པ་སྐྱོན་ཐོབ་པ་ལ་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པོ་སྐྱེ་བ་ཏུ་སེམས་ཁེངས་པ་འོ། །བཟུན་
 བཅོས་ཡེ་ཤེས་ལ་འབྱུག་པ་ལས་དགུ་གསུངས་ཏེ། གཞན་ལ་ལྟོས་ཏེ་བདག་སྐྱབ་པ་
 གསུམ། བདག་ལ་ལྟོས་ཏེ་གཞན་སྐྱབ་པ་གསུམ། བདག་ལ་ལྟོས་ཏེ་གཞན་འགོག་པ་
 གསུམ་མོ། །དང་པོ་གསུམ་ཡོད་དེ། བདག་གཞན་ལས་བྱད་པར་ཏུ་འཕགས་སོ། །
 གཞན་དང་མཉམ་མོ། གཞན་ལས་དམན་ནོ་ཞེས་པ་གསུམ་མོ། གཉིས་པ་གསུམ་ཡོད་
 དེ། གཞན་བདག་ལས་བྱད་པར་ཏུ་འཕགས་སོ། །བདག་དང་མཉམ་མོ། །བདག་ལས་
 དམན་ནོ་ཞེས་པ་གསུམ་མོ། །གསུམ་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། བདག་ལས་བྱད་པར་ཏུ་
 འཕགས་པ་མེད་དོ། །བདག་དང་མཉམ་པ་མེད་དོ། །བདག་ལས་དམན་པ་མེད་དོ་
 ཞེས་པ་གསུམ་མོ། །འོ་ན། ང་རྒྱལ་དགུ་པོ་དེ་དག་ང་རྒྱལ་བརྟན་པོ་གང་གི་ནང་ཏུ་
 འབྱུ་ཞེ་ན། ང་རྒྱལ་དང་། ལྷག་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། ཅུང་ཟད་སྐྱེ་པའི་ང་རྒྱལ་གསུམ་
 ཏུ་འབྱུ་བ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། ང་རྒྱལ་དེ་དག་མཐོང་སྤང་དང་སྐྱེ་སྤང་གང་ཡིན་ཞེ་ན།
 དེ་དག་ནི་མཐོང་ལམ་དང་བསྐྱེད་ལམ་གཉིས་ཀས་ཟད་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་
 ན། སྐྱེ་སྤང་མ་སྤངས་པའི་འཕགས་པ་ལ་མངོན་གྱུར་ཏུ་མི་འབྱུང་ངམ་ཞེ་ན།
 བསྐྱེད་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་ནི་གསོད་སྦྱགས་ཀྱན་ནས་དཀྱིས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་
 བདག་སྤང་པོ་ཆེ་ས་སྤང་གི་བྱུར་གྱུར་ན་ཅི་མ་བྱང་སྐྱེ་པ་ལྟ་བུ་སྐྱེས་པའི་སྤྱིད་པ་……
 དང་། བདག་ཡུན་རིང་ཏུ་གནས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། ལྟར་ཏུ་ཤི་ན་སྐྱེ་པ་ལྟ་བུ་འཇིག་
 པའི་སྤྱིད་པ་དང་། ང་རྒྱལ་རྣམས་པ་བརྟན་དང་། ངོས་སྐྱེ་པ་འབྱུང་བའི་ང་རྒྱལ་
 དགུ་པོ་རྣམས་ནི་འཕགས་པ་ལ་མངོན་ཏུ་མི་འབྱུང་ཞྩ། དེ་དག་ལྟ་བུས་རྒྱས་པར་
 འབྱུར་བ་ཡིན་ལ། འཕགས་པས་ལྟ་བ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་དགེ་བ་ཡིན་པའི་

འགྱུར་པ་འང་འཕགས་པ་ལ་མངོན་གྱུར་ཏུ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཐེ་ཚོམ་གྱིས་རྒྱས་
པར་འགྱུར་བ་ལས་འཕགས་པས་ཐེ་ཚོམ་སྤངས་པའི་ཕྱིར།

(གཉིས) རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག

གཉིས་པ་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་ལ་ལྷ། རྒྱ་ལ་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ། དམིགས་ཡུལ་ལ་
རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ། རོ་མོ་ལ་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ། རུས་ལ་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ། རུས་ལ་
རྣམ་པའི་ལྷན་རྒྱལ། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་བྱེ་བྲག་གོ།

(གཅིག) རྒྱ་ལ་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ།

དང་པོ་ནི། བླ་རྒྱས་དེ་དག་ལས་ཁམས་ཀྱན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཡིན་པ་ནི་ཏུ་ཞེན། དེ་ལ་
ཁམས་གསུམ་ཏུ་སྤྱག་བསྐལ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ལྷ་བ་ལྷ་གསུམ་བཙུག་པོ་ལྷ་.....
དང་། རྒྱ་ཀྱན་འབྱུང་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ལྷ་བ་གཉིས་གསུམ་བྱག་དང་།
དེ་བཞིན་ཏུ་སྤྱག་བསྐལ་ཀྱན་འབྱུང་གི་ཐེ་ཚོམ་གཉིས་གསུམ་བྱག་དང་། ལྷ་བ་དང་
ཐེ་ཚོམ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་མ་རིག་པ་རིས་.....
གཅིག་པ་རྣམས་བསྐྱམས་པ་གཅིག་སྟེ་ཁམས་གསུམ་གྱི་གསུམ་དང་། ཚ་ཉོན་གཞན་
དང་མ་འདྲེས་པའི་སྤྱག་ཀྱན་མཐོང་སྤང་གི་མ་རིག་པ་བསྐྱམས་པ་གཅིག་སྟེ་ཁམས་.....
གསུམ་གྱི་གསུམ་པོ་གང་ཡིན་པ་སྟེ་བསྐྱམས་སུ་མ་ཚུ་གསུམ་ལས་ཁམས་རེ་རེའི་.....
བརྒྱ་གཅིག་བརྒྱ་གཅིག་པོ་རྣམས་རང་རང་གི་ཁམས་ཀྱི་སྤང་བྱ་རིས་ལྷ་པོ་ཀྱན་ལ་.....
དམིགས་སུ་རུང་བ་དང་། དེ་དག་སྦྱིད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུའང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐལ་བ་མཉམ་
པའི་ཁམས་ཀྱན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །ཤ་རྒྱས་བྱག་ཅུ་ཙུ་ཙུ་དང་། མ་རིག་པ་བྱག་པོ་
དེའི་ཆ་ལས་གཞན་པའི་མ་རིག་པ་དང་བཅས་པ་ནི་ཀྱན་འགྲོ་མིན་ནོ། །ཤ་རྒྱས་ཀྱན་
འགྲོ་བརྒྱ་གཅིག་བཤད་པ་དེ་དག་ལས་དགྲ་ནི་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པའི་ཁམས་དང་།
གོང་མ་དག་ཏུ་འང་དམིགས་པའི་ཕྱིར་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པའི་ཁམས་ཀྱན་འགྲོ་ཞེས་.....

དུའི། དེར་འཇིག་མཐར་གྱི་ལྷ་བ་གཉིས་པོ་མ་གཏོགས་ཏེ། དེ་གཉིས་ནི་རང་རྒྱུད་གྱི་
 སྤང་པོ་ཁོ་ན་ལ་བདག་དང་རྟག་ཆད་ཏུ་ལྷ་བ་ཡིན་ན། གང་འོག་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །འོག་ཏུ་དམིགས་པའི་ཉོན་མངས་ནི་མེད་དེ། འོག་མ་ནི་སྤངས་པས་འདུན་
 པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྤ་རྒྱས་ཁོ་ན་ཀྱན་འགྲོ་ཡིན་
 བམ་ཞེ་ན། སྤ་རྒྱས་བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་དག་དང་ནི་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་བའི་ཆོས་གང་
 སེམས་སེམས་བྱུང་ཆོར་སོགས་མཚུངས་ལྷན་ནམས་དང་མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་……
 དེའང་ཀྱན་འགྲོ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་ཐོབ་པ་ནི་མ་གཏོགས་ཏེ། སྤ་རྒྱས་དེ་དག་དང་
 ཐོབ་པ་ནམས་རྒྱུའི་འབྲས་བུ་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཀྱན་འགྲོ་ནམས་ནི་བདེན་པ་
 དང་པོ་གཉིས་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་འགལ་བར་བྱགས་པས་དངོས་སུ་ལོག་བྱགས་དང་།
 ཀྱན་འགྲོ་མ་ཡིན་པ་ནི་བདེན་པ་དེ་གཉིས་དང་འགལ་བར་མི་འཇུག་གི། །དངོས་སུ་
 ལོག་བྱགས་ལ་དམིགས་ནས་ཆགས་པས་དོན་ཏུ་གཉེར་བ་དང་། ཁོང་སྤོས་མནར་
 སེམས་པ་དང་། ང་རྒྱལ་གྱིས་ཁེངས་པའི་ནམ་པར་འཇུག་པས་དེ་དག་ནི་ལོག་བྱགས་
 ལ་ལོག་བྱགས་ཡིན་ནོ།།

(གཉིས) དམིགས་ལྷལ་ལ་ལྷོས་པའི་རབ་དབྱེ།

གཉིས་པ་དམིགས་ལྷལ་ལ་ལྷོས་པའི་རབ་དབྱེ་ནི། སྤ་རྒྱས་དེ་དག་ལས་ཟག་
 བཅས་དང་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་ཏུ་ཞེ་ན། འགོག་པ་དང་ལམ་མཐོང་བས་སྤང་……
 བར་བྱ་བ་ལོག་ལྷ་གཉིས་དང་། ཐེ་ཆོམ་གཉིས་དང་བཞི་པོ་དེ་དག་དང་མཚུངས་……
 པར་ལྷན་པའི་རིག་པ་བསྐྱེམས་པ་གཅིག་དང་། མ་འདྲེས་པ་འབའ་ཞིག་པའི་མ་……
 རིག་པ་བསྐྱེམས་པ་གཅིག་དང་རྒྱག་གམ། །ཁམས་ཀྱིས་ཕྱེན་བཙོ་བརྒྱུད་ནི་ཟག་པ་
 མེད་པའི་སྦྱུད་ལྷལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་འགོག་ལམ་གྱི་བདེན་པར་ལོག་པར་རྟོག་
 པ་ཡིན་ལ། བདེན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱང་ཟག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་འགོག་པ་མཐོང་

སྤང་རང་གི་ས་པའི་འགོག་པ་ལ་དམིགས་ཀྱི། གཞན་གྱི་ས་པའི་འགོག་པ་ལ་མ་
 དམིགས་ཏེ། འགོག་པ་གཉིས་པོ་དེ་རྩལ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་པའི་འགོག་
 དམིགས་ནས་སྤྱིད་ཅེའི་བར་སྤྱར་རོ། འོ་ན། ལམ་ལའང་དེར་ངེས་སམ་ཞེ་ན། དང་
 པོའི་ཉེར་བཞེགས་སྟགས་བསམ་གཏན་ས་དྲུག་ལ་བརྟེན་པའི་ཚས་ཤེས་ཀྱི་ཚྭ་གས་ཀྱི་
 ལམ་ཐམས་ཅད་ནི་ལམ་དེའི་སྤྱད་ཡུལ་ཅན་གྱི་འདྲོད་པའི་མཐོང་སྤང་ལྟ་ལྟ། གེ་
 ཚམ། མ་རིག་པ་གསུམ་གྱི་སྤྱད་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་ས་དྲུག་གི་ལམ་ནི་ཕན་
 ཚུན་མཉམ་པ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་གང་ཞིག ཚས་ཤེས་ཚྭ་གས་འདྲོད་
 པའི་གཉེན་པོའི་རིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟག་མེད་དྲུག་པོ་དེ་དང་གཟུགས་མེད་དང་པོ་
 གསུམ་ཉྩེ་སྤྱད་ལྟ་ལ་བརྟེན་པའི་རྩལ་ཤེས་ཚྭ་གས་ཀྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་ནི་ལམ་དེའི་.....
 སྤྱད་ཡུལ་ཅན་གྱི་གོང་མའི་ལམ་མཐོང་སྤང་གསུམ་པོ་དེའི་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། ཟག་མེད་ས་
 དགའི་ལམ་ནི་ཕན་ཚུན་མཉམ་པ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་གང་ཞིག རྩལ་
 ཤེས་གོང་མའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དེ་གསུམ་ལས་སྤྱ་རྒྱས་གཞན་གྱིས་
 འགོག་ལམ་ལ་མ་དམིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། འགོག་ལམ་ལ་འདྲོད་ཆགས་
 ཀྱིས་དངོས་སྤྱད་མིགས་པ་མིན་ཏེ། དེའི་ཡུལ་ནི་གཅིག་ཏུ་སྤང་བྱ་ཡིན་ལ། འགོག་
 ལམ་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་སྤང་གིས་དེ་ལ་དམིགས་པ་མིན་ཏེ། དེས་གཞན་
 ལ་གནོད་པ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ར་རྒྱལ་གྱིས་དེ་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཞི་.....
 བའི་ཕྱིར། རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་བརྒྱལ་ཞུགས་མཚོག་འཛིན་གྱིས་དེ་ལ་དམིགས་པ་མིན་ཏེ།
 དེ་མ་དག་པ་ལ་དག་པར་འཛིན་པ་གང་ཞིག དེ་དག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྟ་བ་མཚོག་
 འཛིན་གྱིས་དེ་ལ་དམིགས་པ་མིན་ཏེ། དེས་དམན་པ་ལ་མཚོག་ཏུ་འཛིན་པ་གང་ཞིག
 འགོག་ལམ་དེ་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། སྤྱ་རྒྱས་དེ་དག་ལ་དམིགས་པ་
 དང་མཚུངས་ལྡན་གྱིས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱ་རྒྱས་ཀྱན་ཏུ་འགྲོ་བ་

རྣམས་ནི་དམིགས་པའི་སྒྲིན་ས་རང་གི་ས་ཐམས་ཅད་ཏུ་ནི་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཏེ།
 དཔེར་ན། འདྲོད་པའི་ལྷག་བསྐལ་མཐོང་སྤང་དེ་འདྲོད་པའི་སྤང་བྱ་རིས་ལྡ་པ་
 ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །ཀུན་འགྲོ་མ་ཡིན་པའི་སྤྲ་རྒྱས་དེའང་
དམིགས་པའི་སྒྲིན་ས་རང་རིས་སུ་རྒྱས་པར་འགྱུར་གྱི། རིས་གཞན་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །
 ཐམས་ཅད་ཏུ་ངེས་སམ་ཞེ་ན། ཟག་མེད་གྱི་ཡུལ་ཅན་སྤྲ་རྒྱས་དྲུག་གས་བཙ་བརྒྱད་
དང་། ས་གོང་མའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྤྲ་རྒྱས་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པའི་ཁམས་ཀུན་འགྲོ་དགུ་
པ་རྣམས་ནི་དེ་དག་ལ་དམིགས་ཀྱང་། དམིགས་པའི་སྒྲིན་ས་རྒྱས་པ་མིན་ཏེ། ཡུལ་ལ་
 སྤེད་པ་དང་འཇིག་རྟེན་བདག་གིར་མ་བྱས་ཤིང་། ཡུལ་དེ་ཁོ་ནའི་གཉེན་པོའི་རིས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྲ་རྒྱས་གང་ཞིག་ཆོར་བ་སོགས་གང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དེ་
ནི་དེར་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྒྲིན་ས་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ལ་འཇིག་སྤེད་མ་སྤངས་
 པའི་ཕྱིར།

(གསུམ) རོ་བོ་ལ་སྟོས་པའི་རབ་དབྱེ།

གསུམ་པ་རོ་བོ་ལ་སྟོས་པའི་རབ་དབྱེ་ལ་གསུམ། དངོས་དང་། ཚ་བའི་བྱེ་བྲག
 རི་བ་ལྷང་མ་བསྟན་གྱི་ཞར་བྱང་ངོ་།།

(གཅིག) དངོས་བཤད་པ།

དང་པོ་ནི། སྤྲ་རྒྱས་དགུ་བརྒྱ་ཙུ་ཙུ་ཙུ་པོ་དེ་དག་ལ་ལྷང་མ་བསྟན་ཡིན་པ་ཏུ།
མི་དགེ་བ་ཡིན་པ་ཏུ་ཞེ་ན། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་སྤྲ་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བསྐྱབས་ལ་
 ལྷང་མ་བསྟན་ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྒྲིན་ཡིད་ཏུ་མི་འོང་བ་མི་འབྱེན་པའི་ཉན་མོངས་ཅན་
ཡིན་ཕྱིར། འདྲོད་ཁམས་ན་ཡོད་པའི་སྤྲ་རྒྱས་རྣམས་ལས་འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྷ་བ་
དང་། དེ་དག་དང་ལྡན་ཅིག་མཚུངས་ལྡན་གྱི་མ་རིག་པ་བསྐྱབས་ལྷང་མ་བསྟན་
ཡིན་གྱི། མི་དགེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྷ་བ་ནི་བདག་བདེ་བའི་ཕྱིར་ཏུ་རྒྱལ་

(གཉིས) མ་པའི་ལྷ་པ་

313

པའི་འཇིག་མཐར་གཉིས་དང་། ལམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་ར་རྒྱལ་དང་། སྤར་བཤད་
པའི་རྫོངས་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་པ་ལ་སྤྲོད་པ་ཤས་ཆེ་བ་དང་། ལྷ་བ་
ཤས་ཆེ་བ་དང་། ར་རྒྱལ་ཤས་ཆེ་བ་གསུམ་དང་། དེ་དག་གྲང་མ་རིག་པའི་དབང་
ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར།

(གསུམ་) ངྲི་བ་ལྷང་མ་བསྟན་པའི་ཞར་བྱུང་།

གསུམ་པ་ངྲི་བ་ལྷང་མ་བསྟན་པའི་ཞར་བྱུང་ནི། ལྷང་མ་བསྟན་གྱི་ལྷ་བ་བདག་
དང་འཇིག་རྟེན་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཡིན་གཉིས་མིན། འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡོད་མེད།
གཉིས་ཡིན་གཉིས་མིན། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་གྲོངས་སན་ཆད་འབྱུང་མི་འབྱུང་།
གཉིས་ཡིན་གཉིས་མིན། ལྷས་དེ་ཉིད་སྟོག་ཡིན་ནམ། ལྷས་གྲང་གཞན་ལ་སྟོག་གྲང་
གཞན་ཞིག་གམ་བརྟུ་བཞི་གསུངས་ནས། དགེ་བའང་མིན་ལ་མི་དགེ་བའང་མིན་པས་
ལྷང་མ་བསྟན་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། བཞག་པར་བྱ་བའི་ངྲི་བ་ཡིན་པས་དེའི་
ལན་དངོས་སུ་ལྷང་མ་བསྟན་པ་ལ་ལྷང་མ་བསྟན་ཏུ་གསུངས་སོ། །འོ་ན། ངྲི་བ་དེ་ལ་
ཏུ་ཡོད་ཅེ་ན། བཞི་ཡོད་དེ། མགོ་གཅིག་པ་དང་། རྣམ་པར་སྤྲོ་བ་དང་། ངྲི་བ་
དང་། གཞག་པར་ལྷང་བསྟན་པ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མགོ་གཅིག་ཏུ་ལྷང་བསྟན་
པར་བྱ་བའི་ངྲི་བ་ནི་སེམས་ཅན་སྐྱེས་པ་འཆིའམ་ཞེས་པ་ལྷ་བྱ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་
སྐྱེས་པ་རྣམས་འཆི་བ་ལས་མ་འདས་པར་མགོ་གཅིག་ཏུ་ལྷང་བསྟན་པར་བྱ་བར་མ་མུ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་སྤྲོ་ནས་ལྷང་བསྟན་པར་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་བ་སྐྱེའམ་མི་
སྐྱེ་ཞེས་པ་ལྷ་བྱ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཉོན་མོངས་པ་བཅས་པ་སྐྱེ་ལ། ཉོན་མོངས་པ་
མེད་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ངྲིས་ནས་ལྷང་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ངྲི་བ་ནི་མི་འདི་བྱད་པར་
འཕགས་སམ་མི་འཕགས་ཞེས་པ་ལྷ་བྱ་ཡིན་ཏེ། གང་ལ་སྟོས་ནས་ཡིན་འདི། ལྷ་ལ་
སྟོས་ན་དམན་ལ། རན་སོང་ལ་སྟོས་ན་བྱད་པར་འཕགས་པའི་ཕྱིར། བཞག་པར་ལྷང་

བཟུན་པར་བྱ་བའི་དྲི་བ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་ཕྱང་པོ་དང་ཐུག་གཅིག་གམ་ཐུག་ཐུག་.....
 གཞན་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་དེ་གཉིས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་
 ཟག་གི་བདག་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་གཞི་མ་གྲུབ་པས་དེ་
 དགར་མོགས་གང་རྩལ་ལྟར་བཟུན་རྩ་མེད་པ་བཞིན་ནོ།

(བཞི) རྩས་ལ་ལྟོས་པའི་ལྡན་ཚུལ།

བཞི་པ་རྩས་ལ་ལྟོས་པའི་ལྡན་ཚུལ་ལ་གསུམ། དངོས་དང་། ཞར་ལ་རྩས་གསུམ་
 གྱི་རྣམ་བཞག་དབྱད་པ། སྤངས་པ་དང་བྲལ་བའི་བྱད་པར་རོ།

[གཅིག] དངོས་བཞད་པ།

དང་པོ་ནི། སྤ་རྒྱས་དེ་དག་གིས་རང་ཡུལ་གང་ལ་བྱས་པའི་ཡུལ་དེ་གང་ཟག་དེ་
 ལ་རྩས་གསུམ་པོ་གང་དང་ལྡན་པ་བྱེད་ཅེ་ན། སྤྱིར་ཉོན་མོངས་པ་ཉོན་མོངས་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་སྤྱི་པ་གཉིས་ཡོད་ལ། དེའང་འདྲོད་ཆགས། ཁོང་ཁོ་
 ར་རྒྱལ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་སྤྱག་མི་སྤྱག་དང་མཐོ་
 དམའ་ལ་དམིགས་ནས་སྦྱོར་བ་ཡིན་གྱི། ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་མིན། རྩས་ཐམས་ཅད་
 རྩལ་སྦྱོར་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། མ་རིག་པ། ཐེ་ཚོམ། ལྟ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་སྤྱི་པ་ཡིན་ཏེ།
 ཟག་བཅས་གྱི་ཕྱང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་རྩས་ཐམས་ཅད་རྩ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་
 རང་ནས་འདས་པ་དང་ཉེར་བར་གནས་པ་ད་ལྟ་བུར་བའི་འདྲོད་ཆགས་དང་།
 ཁོང་ཁོ་དང་། ར་རྒྱལ་དག་གིས་ནི་རྣམ་ཤེས་རྒྱག་པོ་གང་གི་འཁོར་རྩ་བྱང་ཡང་.....
 རྩང་གྱི། ཡུལ་རྩས་གསུམ་གྱི་སྤངས་བྱ་རིས་ལྟ་བུ་གང་ལ་དམིགས་ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་དེ་
 དག་སྦྱོས་ནས་ངི་སྤྱིད་མ་སྤངས་པའི་བར་རྩ་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་དེ་དང་གང་ཟག་དེ་.....
 ལྡན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཐག་པས་སྤངས་བྱ་སྤྱར་པ་ལ་བཏགས་པ་བཞིན་
 ནོ། །ལྡན་པ་ཞེས་པའང་ཡུལ་དེ་དག་ལ་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གང་ཟག་ལ་སྤངས་བྱར་

ལྷན་པ་ཡིན་གྱི། མོབ་པར་ལྷན་པ་ནི་མིན་ནོ། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་རྒྱུར་
 བའི་འདྲིང་ཆགས་སྐྱེས་གསུམ་པོ་དེ་དག་མ་འོངས་པས་ནི་འདས་པ་དང་། མ་
 འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་ཡུལ་ཀྱན་དང་དམིགས་པའི་རྩལ་གྱིས་ལྷན་པར་
 བྱེད་དེ། ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་རྒྱུ་རྒྱས་གསུམ་པའི་ཆོས་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། ཡིད་ཤེས་ལས་གཞན་པ་
 དབང་ཤེས་ལཱའི་འཁོར་རྒྱུར་བའི་འདྲིང་ཆགས་དང་། ཁོང་ཁྱོ་མ་འོངས་པའམ། སྐྱེ་
 འབྱུར་གྱིས་ནི་ཡུལ་རང་གི་རྒྱས་པ་མ་འོངས་པའི་དངོས་པོ་ཁོ་ན་དང་ལྷན་པར་བྱེད་
 དེ། རྣམ་ཤེས་དེ་དག་འདས་མ་འོངས་ལ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར། མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་
 རྣམས་ཀྱིས་ཡུལ་རྒྱས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་དང་གང་ཟག་དེ་ལྷན་པར་བྱེད་པ་དང་།
 ལྷག་མ་མ་རིག་པ། ཐེ་ཆོམ། ལྷ་བ་ཀྱན་གྱིས་ཡུལ་རྒྱས་གསུམ་པོ་ཀྱན་དང་གང་ཟག་
 དེ་ལྷན་པར་བྱེད་དེ། ཉོན་མོངས་སྤྱི་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

〔གཉིས〕 ཞར་ལ་རྒྱས་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་དབྱེད་པ།

གཉིས་པ་ཞར་ལ་རྒྱས་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་དབྱེད་པ་ལ་གསུམ། ཡུལ་རྒྱས་
 གསུམ་རྣམས་སྤྱི་བསྐྱབ་པ་དང་། དེ་ལ་ཚོད་པ་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་གདབ་པའོ།

〈གཅིག〉 ཡུལ་རྒྱས་གསུམ་རྣམས་སྤྱི་བསྐྱབ་པ།

དང་པོ་ནི། རྒྱས་གསུམ་རྣམས་སྤྱི་བསྐྱབ་དམ་མེད། ཡོད་ན་རྟག་པར་འབྱུར་ལ།
 མེད་ན་ལྷན་པར་འགལ་ཡོ་ཞེ་ན། རྒྱས་རྣམས་ཀྱན་རྒྱ་རྣམས་སྤྱི་བསྐྱབ་ལ། འོན་ཀྱང་
 རྟག་པར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་མེད་དེ། འབྱུར་བྱས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་སྐྱེ་སྐྱེས་དང་ལྷན་པའི་
 ཕྱིར། འོ་ན། འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་རྣམས་སྤྱི་བསྐྱབ་པའི་རྒྱ་མཆན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཡོད་དེ།
 མདོ་ལས། གང་གི་ཕྱིར་འདས་པའི་གཞུགས་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་
 ཐོས་པ་དང་ལྷན་པ་འདས་པའི་གཞུགས་ལ་མི་ལྷ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྐྱེས་དང་། གང་
 གི་ཕྱིར་མ་འོངས་པའི་གཞུགས་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ཐོས་པ་དང་……

ལྟན་པ་མ་འོངས་པའི་གཟུགས་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡུལ་དང་དབང་པོ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་
 སྐྱེ་བར་བཤད་པས་ཡིད་དབང་དང་རྒྱས་གསུམ་གྱི་ཚོས་ལས་ཡིད་ཤེས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་
 དང་། འདས་མ་འོངས་ལ་དམིགས་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ད་ལྟ་བུ་ལ་ཡུལ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། ལས་བྱས་པ་རྒྱུད་མི་རྣོས་པས་འདས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ད་ལྟ་རྣམ་པར་.....
 སྐྱིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ན་རྒྱ་འབྲས་ཡོད་པར་རྒྱས་མཉམ་ལ། སྐྱེ་འགག་རྒྱས་
 མཉམ་རྒྱ་བྱེད་པར་ཁས་མི་ལེན་རྟོ། །རྒྱས་གསུམ་པོ་དེ་རྣམས་དང་ཤེས་བྱ་གཞི་ལྡ་པོ་
 ཐམས་ཅད་རྣམས་ཡོད་པར་སྐྱ་བའི་ཕྱིར་ན་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྐྱ་བའི་ཕྱེ་པར་.....
 འདོད་ལ། རྒྱས་གསུམ་རྣམས་ཀྱབ་རྒྱ་སྐྱ་བ་དེ་དག་ཀྱང་རྒྱས་གསུམ་གྱི་འདོད་ཚུལ་ལ་
 རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ། དངོས་པོ་གཞན་རྒྱ་འགྱུར་བར་སྐྱ་བ་དང་། མཚན་ཉིད་.....
 གཞན་རྒྱ་འགྱུར་བ་དང་། གནས་སྐབས་གཞན་རྒྱ་འགྱུར་བ་དང་། གཞན་དང་.....
 གཞན་རྒྱ་འགྱུར་བར་སྐྱ་བ་ཞེས་བྱ་བ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། བཅུན་པ་ཚོས་
 སྐྱབ་གྱི་ལྷགས་ཡིན་ཏེ། དེའི་ལྷགས་ལ་རྩ་བུ་ལྟ་བུ་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟ་བ་དང་། ད་
 ལྟ་བ་ནས་འདས་པར་འརྱུག་པའི་ཆེ་རྣམས་གཞན་རྒྱ་མི་འགྱུར་ཡང་། དངོས་པོ་གཞན་
 རྒྱ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། གསེར་གྱི་སྔོད་བཅོམ་ནས་རྒྱན་བྱས་པའི་ཆེ་ཁ་དོག་
 གཞན་རྒྱ་མི་འགྱུར་ཡང་དབྱིབས་གཞན་རྒྱ་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། བཅུན་
 པ་དབྱངས་སྒྲིགས་ཀྱི་ལྷགས་ཡིན་ཏེ། དེའི་ལྷགས་ལ་དེའི་ཆེ་ན་རྒྱས་གསུམ་གའི་
 མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་ཡང་། གང་གི་མཚན་ཉིད་ཤས་ཆེ་བའི་སྔོན་ནས་འདས་པ་ལ་
 སོགས་པར་འརྱུག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྐྱེས་པ་གཅིག་བྱད་མེད་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་
 པའི་ཆེ་བྱད་མེད་གཞན་ལ་ཆགས་བྲལ་མིན་ཡང་། བྱད་མེད་གཅིག་པོ་དེ་ལ་ལྷག་པར་
 ཆགས་པའི་དབང་གིས་བྱད་མེད་གཅིག་པོ་དེ་ལ་ཆགས་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། བཅུན་པ་དབྱིག་བཤེས་ཀྱི་ལྷགས་ཡིན་ཏེ། དེའི་ལྷགས་ལ་དེའི་ཆོ་ན་བྱ་
 བ་མ་སྦྱེས་པ་དང་། བྱ་བ་སྦྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་དང་། བྱ་བ་ཞིག་པའི་སྒྲོ་ནས་འདས་
 པ་ལ་སོགས་པར་འཛིག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཅིས་པའི་རིལ་བུ་གཅིག་ཉིད་གཅིག་
 དང་། བརྒྱ་དང་། རྟོང་གི་ཤོ་མིག་རྒྱ་བཞག་པའི་ཆོལ་གཅིག་དང་། བརྒྱ་དང་། རྟོང་ལ་
 སོགས་པར་འཛིག་པར་བཞིན་ནོ། བཞི་པ་ནི། བཅུན་པ་སངས་རྒྱས་ལྟའི་ལྷགས་ཡིན་
 ཏེ། དེའི་ལྷགས་ལ་དེའི་ཆོ་ན་སྐད་ཅིག་སྤྱི་བར་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་འདས་པ་ལ་
 སོགས་པར་འཛིག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བྱད་མེད་གཅིག་རང་གི་མ་ལ་སྦྱོས་ནས་བུ་མོ་
 དང་། བུ་མོ་ལ་སྦྱོས་ནས་མར་འཛིག་པ་བཞིན་ནོ།

༼གཉིས༽ དེ་ལ་རྩོད་པ་དགོད་ལ།

གཉིས་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་དགོད་པ་ནི། འོ་ན། དེ་དག་གི་ནང་ནས་ཟུབ་མཐའ་
 གང་བཟང་ཞེ་ན། དང་པོ་ནི། བྱངས་ཅན་གྱི་རྩྭགས་སུ་བསྐྱན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ།
 དངོས་པོ་གཞན་རྒྱ་འཁྱར་ལ་རྣམས་གཞན་རྒྱ་མི་འཁྱར་བར་ཁས་སྒྲངས་ཤིང་། དངོས་
 པོ་རྣམས་ངོ་པོ་གཅིག་རྒྱ་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རྒྱས་གསུམ་འཆོལ་བར་
 ཐལ་བའི་རྒྱུན་ཡོད་དེ། འདས་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་ཀྱང་རྒྱས་གསུམ་གའི་མཆོན་ཉིད་དང་
 ལྡན་པར་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ། རྒྱས་གཅིག་ཀྱང་གསུམ་གར་ཐལ་བའི་
 རྒྱུན་ཡོད་དེ། དེ་ལ་སྐད་ཅིག་སྤྱི་བར་གསུམ་གྱི་ཆ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་ནང་
 ནས་གསུམ་པ་ཅུང་ཟད་བཟང་ཉེ། བྱ་བ་མ་སྦྱེས་པ་དང་། སྦྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་...
 དང་། བྱ་བ་འགགས་པའི་སྒྲོ་ནས་རྒྱས་གསུམ་པོ་རྣམས་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ལ་འང་རྒྱུན་ཡོད་དེ། ད་ལྟར་གྱི་མིག་གི་དབང་པོ་དེར་མཚུངས་ཆོས་ཅན། ད་ལྟ་བ་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་སྦྱེད་པའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེས་ད་ལྟ་
 གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་ཀྱང་། འབྲས་བུ་འཛིན་འབྲིན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པས་ད་

ལྟ་བར་འཛོག་གོ་ཞེ་ན། འདས་པའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་དེའང་ཆོས་ཅན། ད་ལྟ་བར་
 ཐལ། ད་ལྟ་འབྲས་བུ་འབྱེན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རུས་གསུམ་ག་ཆོས་ཅན། ད་ལྟ་
 བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ་གཤམ་སུ་བྱེད་དེ། མི་བྱེད་པར་ཐལ། ད་ལྟ་ཇས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་བྱ་བ་དེ་ཡང་རི་ལྟར་རུས་ལས་གཞན་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན། དང་པོར་ལྟར་
 བ། བྱ་བ་ཆོས་ཅན། འདས་མ་བྱས་སུ་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟག་པར་ཐལ།
 གཉིས་པ་ལྟར་ན། འདས་མ་འོངས་ཆོས་ཅན། ད་ལྟ་འདས་མ་འོངས་གྱི་རུས་སུ་མི་
 རུང་བར་ཐལ། རུས་ལས་གཞན་མིན་པ་གང་ཞིག །ད་ལྟ་ཇས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྦྲོན་
 མེད་དེ། བྱ་བ་མ་སྦྱོས་པ་དང་བྱ་བ་ཞིག་པའི་སྒོ་ནས་འདས་མ་འོངས་སུ་འཛོག་པའི་
 ཕྱིར་ཞེ་ན། ཅིའི་ཕྱིར་མ་འོངས་པ་མ་སྦྱོས་པ་དང་འདས་པ་ཞིག་པ་ཡིན་ཏེ། མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། ད་ལྟར་དེ་བཞིན་རུ་ཇས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

《གསུམ》 དེའི་ལན་གདབ་པ།

གསུམ་པ་དེའི་ལན་གདབ་པ་ནི། དེ་ལ་བྱེ་བྲག་སྒྲ་བ་ན་རེ། ཆོས་རྣམས་གྱི་ཆོས་
 ཉིད་དག་ནི་ཟབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟོག་གའི་སྒོས་གཞན་དང་གཞན་རུ་བསྐྱར་མི་.....
 རུས་ཤིང་། ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་པས་ཁོ་པོ་ཅག་གི་ཀྱུ་བ་མཐའ་མི་
 འདོར་རོ་ཞེས་ཟེར།

《གསུམ》 སྤངས་པ་དང་བྲལ་བའི་བྱེད་པར།

གསུམ་པ་སྤངས་པ་དང་བྲལ་བའི་བྱེད་པར་ནི། སྤང་བྱ་སྤངས་པ་ལ་གྲོལ་བས་
 བྱུང་བམ། གྲོལ་བ་ལ་སྤངས་པས་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། གྲོལ་བ་ལ་སྤངས་པས་བྱུང་བྱུང་།
 སྤངས་པ་ལ་གྲོལ་བས་མ་བྱུང་ཉེ། རྟག་བསྐལ་ཤེས་པ་སྦྱོས་ལ་ཀྱན་འབྱུང་ཤེས་པ་མ་
 སྦྱོས་པའི་ཆེ་རྟག་བསྐལ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་རྣམས་སྤངས་བྱུང་། ཀྱན་འགྲོ་
 རྟག་མ་ཀྱན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་གི་ཀྱན་འགྲོ་རྣམས་གྱིས་སྤངས་བྱིན་པ་རྣམས་.....

དམིགས་པའི་སྒྲིན་ས་ལྡན་པའམ་མ་བུལ་བར་བྱེད་ལ། དེ་བཞིན་རྒྱ་སྒྲིན་སྤང་དང་
 སའི་རྣམ་པ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་པ་ཅི་རིགས་སྤངས་ཀྱང་། སྤངས་ཟིན་དེ་ལ་དམིགས་
 པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་དྲི་མ་ལྷག་མ་ཆེན་པོའི་འབྱིང་ལ་སོགས་པ་གང་མ་སྤངས་པ་རྣམས་
 གྱིས་སྤངས་ཟིན་རྣམས་དམིགས་པའི་སྒྲིན་ས་ལྡན་པར་བྱེད་རྒྱུ་།

(ལ) ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་བྱེ་བྲག

ལྷ་པ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་བྱེ་བྲག་ནི། འོ་ན། སྤ་རྒྱས་རྣམས་དངོས་པོ་གང་ལ་རྒྱས་
 པར་འབྱུར་ཞིན། དེ་ལ་ཆོས་གང་ཞིག་སེམས་རུའི་ཡུལ་རྒྱ་འབྱུར་ཤིན། སྤ་རྒྱས་
 རྣམས་དམིགས་པའི་སྒྲིན་ས་རྒྱས་ཚུལ་རྟོགས་པས། སྤྱིར་ཆོས་དེ་ལ་བརྩུ་བྱག་ཡོད་དེ།
 ཁམས་གསུམ་གྱི་སྤང་རིས་ལྷ་ལྷ་སྟེ་བཙུ་ལྷ་དང་ཟག་མེད་རྣམས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། དེ་
 དག་གི་ཡུལ་ཅན་ཡང་བརྩུ་བྱག་ཡོད་དེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་སྤང་བྱ་རིས་ལྷ་ལྷ་ལ་
 དམིགས་པའི་སེམས་བཙུ་ལྷ་དང་ཟག་མེད་གྱི་སེམས་གཅིག་རྣམས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ལ་སྤྱག་བསྐལ་མཐོང་སྤང་དང་སྤྱག་བསྐལ་རྒྱ་ཀྱན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་དང་།
 གྲིམས་པ་ཡིས་སྤང་བར་བྱ་བ་འདྲོད་པའི་ཁམས་ལས་སྟེས་པ་རྣམས་ནི་སེམས་ལྷ་.....
 ལྷའི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དང་པོར་སྤྱག་བསྐལ་མཐོང་སྤང་ལ་མཚོན་ན་རང་གི་རིས་
 པ་ཀྱན་འགྲོ་དང་ཀྱན་འགྲོ་མིན་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའི་སེམས་གཅིག་དང་།
 ཀྱན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་གི་ཀྱན་འགྲོའི་སེམས་གཅིག་དང་། རྒྱ་སྤང་ཐོས་བསམ་ལས་
 བྱུང་བ་དག་བའི་སེམས་ཏེ་འདྲོད་པ་རང་གི་ས་པའི་སེམས་གསུམ་དང་། གཞུགས་
 སྤྱོད་པས་འདྲོད་པའི་མཐོང་སྤང་ལ་དམིགས་པ་ལྷ་བུའི་གཞུགས་སྤྱོད་གཏོགས་པའི་
 སེམས་གཅིག་དང་། རང་གི་སྤྱགས་ཀྱི་གཞེན་པོ་དྲི་མ་མེད་པ་སྤྱག་བསྐལ་ལ་ཆོས་ཤིས་
 པས་དམིགས་པ་དེ་ལྟར་ན་རྣམ་ཤིས་ལྷའི་སྤྱོད་ཡུལ་རྒྱ་འབྱུར་ཕྱིར་རྒྱ། དེ་བཞིན་རྒྱ་
 འདྲོད་པའི་ཀྱན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་ཡང་རང་རིས་ཀྱན་འགྲོ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་གྱི་

སེམས་གཅིག་དང་། སྤྱག་བསྐལ་མཐོང་སྤང་གི་ཀུན་འགྲོའི་སེམས་གཅིག་དང་། སྒྲུ་
 སྤང་དགེ་བ་དང་། གཟུགས་སྤྱ་གཏོགས་པ་གཅིག་དང་། ཀུན་འབྱུང་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་
 སེམས་ཏེ་ལཱེ་རྒྱུད་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །སྒྲུ་སྤང་ཡང་སྤྱག་ཀུན་གྱི་ཀུན་འགྲོ་གཉིས་རང་གི་
 དགེ་ཚུགས་ཅི་རིགས་པ་དང་། གཟུགས་སྤྱ་གཏོགས་པ་དང་གཉེན་པོ་འདྲ། གཞན་
 འགྲོག་ལམ་མཐོང་སྤང་གི་དངོས་སྤྱ་དམིགས་པ་ནི་ཟག་མེད་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དང་། དེ་
 ལ་ལོག་ལྷགས་ནི་དེ་ཉིད་ལ་ལོག་པར་ལྷགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞོང་མའི་ཉོན་མོངས་
 པས་འོག་སར་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་མེད་ནི་རིང་བས་དགེ་བས་ཀྱང་
 མི་དམིགས་པས། དེ་ལྟར་ན་གོང་དུ་བསྟན་པ་ལས་སེམས་གཞན་གྱིས་དམིགས་པ་མ་
 ཡིན་ནོ། །འདི་བཞིན་དུ་འོག་མ་རྣམས་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་
ལས་སྦྱེས་པའི་སྤྱག་ཀུན་མཐོང་སྤང་དང་སྒྲུ་སྤང་གསུམ་ནི་སེམས་བརྒྱད་བརྒྱད་ཀྱི་
དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ས་པའི་སྤྱག་ཀུན་གྱི་ཀུན་འགྲོ་ཡིན་མིན་དང་། སྒྲུ་
སྤང་དགེ་བ་ལྟེ་གསུམ་གྱི་དམིགས་རྒྱལ་གོང་བཞིན་དང་། འོག་མ་འདྲོད་པའི་.....
ཁམས་ཀྱི་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པའི་ཀུན་འགྲོ་གཉིས་དང་། སྒྲུ་སྤང་ཐོས་བསམ་ལས་
བྱུང་བའི་དགེ་བ་གཅིག་ལྟེ་གསུམ་དང་། གོང་མ་གཟུགས་མེད་ནམ་མཁའ་མཐའ་....
ཡས་ཉེར་བཞུགས་ཀྱི་དགེ་བ་གཅིག་ཁོ་ན་དང་། དྲི་མ་མེད་པ་རྗེས་ཤེས་སྦྱོགས་.....
མཐུན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་འང་ཡུལ་དུ་འབྱུང་བས། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་ཤེས་བརྒྱད་བརྒྱད་ཀྱི་
རྒྱུད་ཡུལ་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་མེད་ལས་སྦྱེས་པའི་སྤྱག་ཀུན་མཐོང་.....
སྤང་དང་སྒྲུ་སྤང་གསུམ་ནི་སེམས་བརྒྱ་བརྒྱའི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། འདྲོད་གཟུགས་
ཀྱི་སྤྱག་ཀུན་མཐོང་སྤང་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པའི་ཁམས་ཀུན་འགྲོ་གཉིས་གཉིས་རེ་བཞི་
དང་། སྒྲུ་སྤང་ཅི་རིགས་པ་གཉིས་དང་། སྤང་བཞིན་རང་གི་སེམས་གསུམ་ལྟེ་
ཁམས་གསུམ་དུ་གཏོགས་པའི་སེམས་གསུམ་གསུམ་དགུ་དང་། གཉེན་པོ་ཟག་པ་.....

མེད་པ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིགས་ཏེ། རྣམ་ཤེས་བརྒྱ་བརྒྱའི་སྒྱུད་ཡུལ་ཏུ་འཕྱར་བའི་ཕྱིར་རོ།
 །འགྲོག་པ་དང་ལམ་མཐོང་བས་སྤང་བྱ་ཁམས་གསུམ་ཀུན་ནི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སེམས་...
 རྣམ་གྱི་སྤྱིང་ཏུ་རང་གི་རིས་ཀྱི་སེམས་དེས་སྤྲུགས་ཤིང་བསྐྱན་པའི་རྣམ་ཤེས་སྒྱུད་.....
 ཡུལ་ལོ། །དེའང་འདི་ལྟར་འདྲོད་པ་ན་རྣམ་གྱི་ལྡང་དང་། རང་རིས་དངོས་སུ་ལོག་
 བྱགས་ལ་དམིགས་པ་བསྐྱན་པས་རྒྱག་རྒྱག་དང་། གཞུགས་ན་དགྲ་དགྲ་དང་།
 གཞུགས་མེད་ན་བརྒྱ་གཅིག་བརྒྱ་གཅིག་གོ། །ཟག་མེད་ནི་སེམས་བརྒྱའི་དམིགས་པ་...
 ཡིན་ཏེ་ཁམས་གསུམ་ན་སྤང་བྱ་རིས་ལྡང་ལྡང་ཡོད་པའི་མཐའ་མ་འགྲོག་ལམ་ལ་དངོས་...
 སུ་ལོག་བྱགས་ལོག་ལྟ་ལ་སོགས་པ་གཉིས་གཉིས་དང་། སྒྲིམ་སྤང་དགེ་བ་རེ་རེ་སྟེ་
 གསུམ་གསུམ་དགྲ་དང་། ཟག་པ་མེད་པ་ཚོས་ཤེས་རྗེས་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་དམིགས་.....
 པས། དེ་ལྟར་རྣམ་ཤེས་བརྒྱའི་སྒྱུད་ཡུལ་ཏུ་འཕྱར་བའི་ཕྱིར་རོ།།

(གསུམ) སེམས་སྤྲ་རྒྱས་དང་བཅས་པའི་ཚུལ།

གསུམ་པ་སེམས་སྤྲ་རྒྱས་དང་བཅས་ཚུལ་ནི། སེམས་སྤྲ་རྒྱས་དང་བཅས་པ་དེ་ལ་
 སྤྲ་རྒྱས་དེ་རྒྱས་པར་འཕྱར་བས་བྱབ་བམ་ཞེ་ན། སེམས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་། དེ་
 མིན་པ་གཉིས་ལས། སེམས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ལ་རྒྱས་པར་འཕྱར་བ་དང་། རྒྱས་པར་
 འཕྱར་ཡང་སྤྲ་རྒྱས་དང་བཅས་པ་རྣམས་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། བཅས་ལ་རྒྱས་པ་ནི་ས་སའི་
 སྐྱེ་བའི་སེམས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཏེ། འདྲོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དམིགས་མཚུངས་
 གཉིས་ཀས་རྒྱས་པ་ཡིན། བཅས་ལ་མི་རྒྱས་པ་ནི་དགྲ་བཅོམ་རྣམས་ལ་སྤངས་ཟིན་
 འདས་པའི་ཉོན་མོངས་དང་། མ་འོངས་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་རྣམས་
 ལྟན་ཅིག་པ་ཅམ་ཡིན་ཀྱང་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མིན་པའི་
 དགེ་བ་ཟག་བཅས་དང་མ་བསྐྱེབས་ལྷང་མ་བསྐྱན་རྣམས་ནི་དམིགས་པས་རྒྱས་.....
 འཕྱར་ཀྱིས་སྤྲ་རྒྱས་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་རང་སའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་

དམིགས་པ་མི་རྒྱས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་ཟག་མེད་ནི་སྤ་རྒྱས་ཀྱིས་
དམིགས་ཀྱང་རྒྱས་པ་གཉིས་ཀ་མིན་ནོ།

༤༡༡། ཉེན་མོངས་སྐྱེ་ཚུལ།

བཞི་པ་ཉེན་མོངས་སྐྱེ་ཚུལ་ནི། སྤ་རྒྱས་ནམས་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།
དང་པོར་བདེན་པའི་དོན་ལ་མོངས་པ་ལས་སྤྱག་བསྐུལ་ཡོད་དམ་མེད་སྟམ་པའི་ཐེ་
ཚོམ་སྐྱེ། དེ་ནས་ནི་བཤེས་གཉེན་ངན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཆད་ཉན་ལོག་པར་བྱས་
པས་སྤྱག་བསྐུལ་མེད་སྟམ་པའི་ལོག་ལྟ་འབྱུང་། དེ་ནས་སྤང་པོ་ལ་བདག་དང་.....
བདག་གི་བར་འཛིན་པའི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་འབྱུང་། དེ་ནས་སྤང་པོ་རྟག་པ་དང་
ཆད་པར་འཛིན་པའི་མཐར་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་འབྱུང་། དེ་ནས་ནི་མཐར་བཟུང་.....
བས་དག་པར་ཡིད་ཆེས་པར་འཛིན་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་བརྒྱལ་ཁྲིམས་མཆོག་རྟ་.....
འཛིན་པའི་ལྟ་བ་འབྱུང་། དེ་ནས་གང་གིས་དག་པར་ཡིད་ཆེས་པར་བཟུང་བས་ལྟ་
བ་མཆོག་འཛིན་འབྱུང་། དེ་ནས་རང་གི་ལྟ་བ་ལ་ཆགས་པའི་ར་རྒྱལ་དང་། གཞན་
ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་སྤང་བའི་ཞེ་སྤང་ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་སྤ་རྒྱས་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་
ཡིན་ནོ། །འོ་ན། ཉེན་མོངས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་རྒྱ་རྟ་དགོས་ཤིན། སྤ་རྒྱས་གཉེན་པོས་
སྤངས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཉེན་མོངས་སྐྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཡུལ་ནི་ཉེ་.....
བར་གནས་པ་དང་། རྒྱལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་བྱེད་ལས་ཉེན་མོངས་པ་སྐྱེ་བའི་
རྒྱ་ནི་ཚང་བ་ཡིན་ནོ།

༤༡༢། རྒྱལ་གྲངས་བཤད་པ།

ལྟ་བ་རྒྱལ་གྲངས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མདོ་ལས་འབྱུང་བའི་རྒྱལ་གྲངས། བཟུན་
བཅོས་ལས་འབྱུང་བའི་རྒྱལ་གྲངས་སོ།

༤༡༣། མདོ་ལས་འབྱུང་བའི་རྒྱལ་གྲངས།

དང་པོ་ལ་བཞི། ཟག་པ། རྩ་སྦྱར། ཉེར་ལེན། དེ་དག་གི་ངེས་པ་བཤད་པ་ལོ།

(གཅིག) ཟག་པ་བཤད་པ།

དང་པོ་ནི། ཆོས་མངོན་པ་བ་ནམས་མདོ་འཆད་པར་སྦྱོར། མདོ་ལས། ཟག་པ་
དང་། རྩ་སྦྱར་དང་། ཉེར་ལེན་ཞེས་བཤད་ན། དེ་དག་གང་ཞེ་ན། ཟག་པ་ནི་གསུམ་སྟེ།
འདོད་པའི་ཟག་པ། སྲིད་པའི་ཟག་པ། མ་རིག་པའི་ཟག་པ་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
དེའང་འདོད་ཁམས་ན་སྦྱོད་པ་གཉི་ལྷག་ལྷ་མ་གཏོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ལྟ་བ་.....
བརྩ་གཉིས། ཐེ་ཆོས་བཞི། འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁྲོ་ར་རྩལ་གསུམ་པོ་ལྷ་ལྷ་སྟེ་སྦྱོར་ལྟ་ཆ་
གཅིག་དང་། འོག་ནས་འབྱུང་བའི་ཀུན་ནས་དགྲིས་པ་བརྩ་དང་བཅས་པ་བཞི་བརྩ་
ཆ་གཅིག་ནི་འདོད་པའི་ཟག་པ་ཡིན་ཏེ། སལ་ཆེར་འདོད་པར་དམིགས་པའི་ཟག་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་དང་གཟུགས་ནི་མེད་པ་ན་སྦྱོད་པའི་སྤ་རྩལ་མ་རིག་པ་.....
བརྩ་མ་གཏོགས་པའི་ཉི་ཤུ་ཆ་རྩལ་ལྷག་པོ་ནམས་ཁོ་ན་གཅིག་ཏུ་བསྐྱམས་པ་ལྟ་བརྩ་
ཆ་གཉིས་ནི་སྲིད་པའི་ཟག་པ་ཡིན་ཏེ། སལ་ཆེར་གོང་མའི་ཉོན་མོངས་ལ་དམིགས་
པའི་ཕྱིར། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ལས་སྦྱེ་བའི་སྤ་རྩལ་ཁོ་ན་ལ་སྲིད་པའི་ཟག་པ་
ཞེས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱམས་ནས་སྟོན་པའི་རྩ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྩ་མཚན་ཡོད་དེ།
བསྐྱེད་ས་ལ་ལྷུང་མ་བསྟན་ཏུ་འདྲ་བ་དང་། ཁ་ནང་ཏུ་བསྟན་པར་འདྲ་བ་དང་།
མཉམ་བཞག་གི་ས་པ་ཡིན་པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར། གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་བསྟན་པ་ལ་.....
དགོས་པའང་ཡོད་དེ། གོང་མ་གཉིས་པོ་དེ་སྲིད་པ་ཡིན་གྱི། ཐར་པ་མིན་པས། དེ་
གཉིས་དོན་ཏུ་གཉེར་བའང་སྲིད་པ་དོན་ཏུ་གཉེར་བ་ཡིན་གྱི། ཐར་པ་དོན་གཉེར་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་རིག་པའི་ཟག་པ་གང་ཞེ་ན། ཁམས་
གསུམ་གྱི་མ་རིག་པ་བཅོ་ལྷ་ནི་མ་རིག་པའི་ཟག་པ་ཡིན་ནོ། །སྤར་བྱ་རིས་ལྷའི་ནང་
ནས་མ་རིག་པ་བཅོ་ལྷ་ལོགས་སུ་ཟག་པར་སྟོན་པའི་རྩ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྩ་

མཚན་ཡོད་དེ། འཁོར་བའི་ཙ་བ་མ་རིག་པ་ཡིན་པས་ན། མ་རིག་པ་སྤངས་ན་
གཞན་ནམས་ཀྱང་སྤང་བར་འགྱུར་རེ་ཞེས་ག་བའི་ཆེད་དུ་མ་རིག་པ་ལོགས་ཤིག་དུ་
ཟག་པར་ནི་བཏུན་རྟོ།

〔གཉིས〕 རྩ་སྦྱར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རྩ་སྦྱར་ནི། རྩ་བོ་བཞི་དང་སྦྱར་བ་བཞིའང་རི་ལྟར་ཟག་པ་ལ་.....
བཤད་པ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱ་གྱི། འདོད་སྲིད་ཀྱི་ཟག་པ་ནམས་འདོད་སྲིད་
ཀྱི་རྩ་སྦྱར་ཀྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཟག་པའི་ཚབ་དུ་རྩ་སྦྱར་ཞེས་བྱའོ། །ཟག་པ་
གསུམ་ཡིན་པས་རྩ་སྦྱར་བཞིར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ཁམས་གསུམ་གྱི་ལྟ་
བ་ནམས་ཤེས་རབ་ངན་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་གསལ་བའི་ཕྱིར་ལོགས་ཤིག་དུ་.....
བཏུན་པའི་ཕྱིར་བཞིར་འགྱུར་རྟེ། འདོད་པའི་རྩ་སྦྱར་ཉི་ཤུ་ཙ་དགྲ་དང་། སྲིད་པའི་
རྩ་སྦྱར་ཉི་ཤུ་ཙ་བརྒྱད་དང་། ལྟ་བའི་རྩ་སྦྱར་སུམ་ཙ་ཙ་དུག་དང་། མ་རིག་པའི་རྩ་
སྦྱར་སྟེ་མ་བཞིན་བཅོ་ལྔའོ། །འོ་ན། ཟག་པའང་བཞིར་འགྱུར་རྟེ། བྱད་པར་མེད་པའི་
ཕྱིར་རེ་ཞེ་ན། ཟག་པར་ནི་ལྟ་བ་ནམས་ལས་ལོགས་ཤིག་དུ་བཏུན་པ་མ་ཡིན་རྟེ།
ཟག་པའི་དོན་འཁོར་བར་འཛིག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་
ཤོགས་མེད་པའི་ལྟ་བ་རྒྱང་པ་ནམས་ནི་གསལ་བས་འཁོར་བར་འཛིག་པའི་མིང་གི་....
དོན་དང་རྗེས་སུ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ།

〔གསུམ〕 ཉེར་ལེན་བཤད་པ།

གསུམ་པ་ཉེར་ལེན་ནི། ཉེར་ལེན་བཞི་ནི་རི་སྤང་བཤད་པའི་འདོད་པའི་རྩ་སྦྱར་
ཉིད་མ་རིག་བཅས་པ་སུམ་ཙ་ཙ་བཞི་ནི་འདོད་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་། སྲིད་པའི་རྩ་
སྦྱར་མ་རིག་པ་དང་བཅས་པ་སུམ་ཙ་ཙ་བརྒྱད་ནི་སལ་ཆེར་ཁ་ནང་དུ་བལྟས་པས་.....
བདག་དུ་འཛིན་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བདག་དུ་སྟེ་བར་ལེན་པ་ནམས་ཡིན་...

ལ། བཞི་མ་ཚང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ལྟ་བུ་ལ་ནམ་པ་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
 དེའང་ཁམས་གསུམ་གྱི་ལྟ་བུ་དང་པོ་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་བསྟོམས་པ་སྤྲུལ་ཅུ་ནི་ལྟ་བུ་
 ཉེར་བར་ལེན་པ་དང་། ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་དུག་ནི་ལམ་མེན་པ་ལ་ལམ་དུ་འཛིན་པས་ཡང་
 དག་པའི་ལྟ་བའི་དགྲར་གྱུར་ཅིང་། རྟོན་མེད་གྱི་དཀའ་ཐུབ་མང་པོ་སྤྱད་པས་བྱིས་པ་
 དང་རབ་བྱུང་གི་ཚུགས་གཉིས་ཀ་བསྟུ་བའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་ཆེ་བས་ལོགས་ཤིག་དུ་རྒྱུ་
 བྱིས་པ་དང་བརྒྱལ་བྱགས་མཆོག་འཛིན་ཉེ་བར་ལེན་པ་བཞག་གོ། །འོ་ན། མ་རིག་པ་
 བསྐྱེས་ཏེ་ཉེར་ལེན་དུ་བཤད་གྱི། ལོགས་ཤིག་མི་སྟོན་པ་ཅི་ཞེ་ན། ཡང་སྤྱད་འཛིན་
 པའི་ཕྱིར་ཉེར་ལེན་ཡིན་ན་མ་རིག་པ་ནི་མི་གསལ་བས་གྲོགས་མེད་རྒྱུར་པར་ཡང་.....
སྤྱད་འཛིན་པར་བྱེད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་བསྐྱེས་གྱི། ལོགས་སུ་མི་བཞག་གོ།

(བཞི) དེ་དག་གི་ངེས་པ་བཤད་པ།

བཞི་པ་དེ་དག་གི་ངེས་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་ལ་སྤྲ་རྒྱས་ཞེས་བྱ་
 ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་ནི་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་ཞིང་། སེམས་
 ལས་བྱུང་བའི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པར་དཀའ་བས་འཇུག་པ་སྤྲ་བའི་ཕྱིར་དང་།
 མོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་སྟོབ་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་ཞིང་རྒྱན་མི་འཆད་པ་དང་།
 དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་ནམ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་སྤྲུལ་པར་འགྱུར་བ་དང་།
 ས་པོན་མ་སྤངས་ན་སྒྲིག་བཞིན་དུ་རྒྱུད་ལ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་རྗེས་སུ་འབྱར་ཉེ་མའོན་
 དུ་འགྱུར་བས་ན་རྒྱས་པ་སྟེ། རྒྱ་མཚོ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་སྤྲ་རྒྱས་དག་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།
 ཅིའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་ལ་ཟག་པ་ལ་སྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་པ་
 དེ་དག་གིས་འཁོར་བར་འཛོག་པར་བྱེད་པའམ། རྒྱེ་མཆེད་དུག་གི་མ་ནང་ནས་
 འཁོར་བར་ཟག་པར་བྱེད་པའི་རྟོན་གྱིས་ཟག་པ་དང་། ཡང་སྤྱད་དུ་འབྱེར་བར་.....
བྱེད་པས་རྒྱ་བོ་དང་། ཡང་སྤྱད་དང་འབྱུར་བར་བྱེད་པས་སྤྱོར་བ་དང་། འཁོར་.....

བར་ཉེ་བར་འཛིན་པར་བྱེད་པས་ཉེར་ལེན་ཏེ་བླག་པ་ལ་སྐྱེས་པ་དེ་དག་གི་ནི་ངེས་
ཆོག་ཡིན་ནོ།

(གཉིས) བསྟན་བཅས་ལས་འབྱུང་བའི་རྣམ་གྲངས།

གཉིས་པ་བསྟན་བཅས་ལས་འབྱུང་བའི་རྣམ་གྲངས་ལ་གཉིས། བསྟན་བཤད་
དོ།

(གཅིག) མདོར་བསྟན་པ།

དང་པོ་ནི། ཡང་སྤྱི་ལོ་དེ་དག་ཉིད་ལ་ཀུན་རྒྱུ་སྦྱར་བ་དང་། སྐྱེས་ཀྱིས་
འཆིང་བ་དང་། སྤྱི་ལོ་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཀུན་ནས་དཀྱིས་པ་
རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཡང་རྣམ་པ་ལྟར་མདོ་དང་ཆོས་མདོན་པ་ལས་བྱེན་ས་བཤད་དོ།

(གཉིས) རྒྱས་པར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་བཞི། ཀུན་སྦྱར། འཆིང་བ། ཉེ་ཉོན། ཀུན་དཀྱིས་སོ།

(གཅིག) ཀུན་སྦྱར།

དང་པོ་ལ་གསུམ། ཀུན་སྦྱར་དགུ་འག་མའི་ཆ་མཐུན་ལ། གང་མའི་ཆ་མཐུན་
ལོ།

(གཅིག) ཀུན་སྦྱར་དགུ།

དང་པོ་ནི། ཀུན་སྦྱར་དགུ་ཡོད་དེ། ཅ་ཉོན་འདོད་ཆགས། ཁོང་ཁྱོད་རྒྱལ། མ་
རིག་ལྟ་བུ། ཐེ་ཆོས་དྲག་དང་། མཆོག་རྒྱུ་འཛིན་པའི་ཀུན་སྦྱར། བུ་དོག་དང་སེར་ལྷའི་
ཀུན་སྦྱར་རྣམས་སྤྱོད་པའི་བྱིར། འོ་ན། མཆོག་འཛིན་གཉིས་ལྟ་བའི་ཀུན་སྦྱར་ལས་
ལྷགས་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ལྟ་བ་དང་པོ་གསུམ་དང་ཐ་མ་གཉིས་
རྣམས་བཅོ་བརྒྱད་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པར་འདྲ་བའི་བྱིར་ཏེ། ལྟ་བ་དང་པོ་གཉིས་འདོད་

བ་ན་སྤྱག་བསྐལ་མཐོང་སྤང་གཉིས་དང་། གོང་མ་གཉིས་ན་གཉིས་གཉིས་ཏེ་བྱག་
 དང་། རྟ་ལྟ་ཁམས་གསུམ་ན་མཐོང་སྤང་བཞི་གསུམ་བཅུ་གཉིས་ཏེ་ལྟ་བ་དང་པོ་
 གསུམ་ལ་བཅོ་བརྒྱད་དང་། ལྟ་བ་བཞི་པ་ཁམས་གསུམ་ན་མཐོང་སྤང་བཞི་གསུམ་
 བཅུ་གཉིས་དང་། ལྟ་བ་ལྔ་པ་འདྲོད་པ་སྤྱག་བསྐལ་དང་། ལམ་མཐོང་སྤང་གཉིས་
 དང་། གོང་མ་གཉིས་ན་འང་གཉིས་གཉིས་ཏེ་མཆོག་འཛིན་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 དང་། ལྟ་བ་དང་པོ་གསུམ་མཆོག་ཏུ་བབྱུང་བྱ་དང་། བ་མ་གཉིས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་
 བྱེད་ཏུ་འབྲུ་བའི་ཕྱིར་ཚུལ་བྲིམས་དང་བརྟུལ་བྲུགས་མཆོག་འཛིན་དང་། ལྟ་བ་.....
 མཆོག་འཛིན་གཉིས་ལྟ་བའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་ལས་གཞན་ལོགས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །
 ཀུན་དཀྱིས་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་སྤྱོད་ག་སེར་སྤྱ་གཉིས་ལོགས་སུ་ཀུན་སྦྱོར་ཏུ་བཤད་.....
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་ན། དེ་གཉིས་ཀའང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ནི་
 མི་དགེ་བ་དང་རང་དབང་ཅན་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། སྤྱོད་ག་སེར་སྤྱ་ཀུན་དཀྱིས་.....
 བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་ཀུན་སྦྱོར་གཉིས་སུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།

(གཉིས) འོག་མའི་ཆ་མཐུན་ལ།

གཉིས་པ་འོག་མའི་ཆ་མཐུན་ལྟ་ནི། ཀུན་སྦྱོར་བ་མའི་ཆ་མཐུན་རྣམས་པ་ལྟ་ཡོད་
 དེ། འཛིན་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། ཚུལ་བྲིམས་དང་། བརྟུལ་བྲུགས་མཆོག་འཛིན་དང་།
 འདྲོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་། ཐེ་ཆོམ་དང་། གནོད་སེམས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 ཅིའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་བ་མའི་ཆ་མཐུན་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཁམས་གསུམ་གྱི་བ་མ་འདྲོད་
 པའི་ཁམས་ཡིན་ལ། དེའི་ཆ་དང་མཐུན་པས་དེ་སྤྱད་ཅས་བྱའོ། །དེ་དག་འདྲོད་པའི་
 ཁམས་དང་མཐུན་ཏེ། འདྲོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་གནོད་པའི་སེམས་གཉིས་ཀྱིས་
 འདྲོད་པ་ལས་མི་འདའ་ལ་འཛིན་ལྟ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་པོ་ཡིས་ནི་ལན་གཅིག་གོང་...
 ཏུ་སྦྱོས་ཀྱང་འདྲོད་པར་ཕྱིར་བརྒྱག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། རྒྱུ་བྲུགས་དེས་ལྟ་བ་

ལཱ་མེ་ཚམ་དང་དྲུག་ག་སྤངས་པ་མིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར་མདོ་ལས་འཇིག་ལྟ་དང་། ཚུལ་
 རྒྱགས་མཚམ་འཛིན་དང་། མེ་ཚམ་གྱི་ཀྱན་སྦྱར་གསུམ་པོ་ཁོ་ན་སྤངས་པས་རྒྱན་
 རྒྱགས་ཐོབ་པར་གསུངས་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་ནི་མཐོང་སྤངས་རིས་དང་པོ་ཁོ་
 ནའི་སྒྲི་ཅན་འཇིག་ལྟ་དང་། རིས་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་སྒྲི་ཅན་འཇིག་ལྟ་དང་ཚུལ་རྒྱགས་
 མཚམ་འཛིན་དང་། རིས་བཞི་ཆར་གྱི་སྒྲི་ཅན་མེ་ཚམ་གསུམ་པོ་སྤངས་པ་དངོས་སུ་
 བསྟན་པའི་ཤྱགས་ལ་སྒྲི་གཅིག་པ་མཐའ་འཛིན་དང་། སྒྲི་བཞི་པ་ལོག་ལྟ་དང་། ལྟ་བ་
 མཚམ་འཛིན་སྤངས་པའང་གོ་ཞེ། སྒྲི་ཅན་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་སྤངས་པར་
 བསྟན་པས་མཐོང་སྤང་གི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའང་སྤངས་པར་བསྟན་ཏེ།
 འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ནི་དེ་དག་ལ་དམིགས་པས་དེ་དག་གི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཀྱན་སྦྱར་གསུམ་པོ་དེས་མཐོང་སྤང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲི་བསྐྱུས་པའི་
 ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་མཐར་འཛིན་གྱི་རྩ་བ་འཇིག་རྟེན་ཡིན་ཞིང་། ལྟ་བ་མཚམ་
 འཛིན་གྱི་རྩ་བ་ཚུལ་རྒྱགས་མཚམ་འཛིན་དང་། ལོག་ལྟ་བའི་རྩ་བ་མེ་ཚམ་ཡིན་པས་
 རྩ་བ་ནམས་བསྐྱུས་ཏེ་སྤངས་པར་བསྟན་པས་རྩ་བ་ཅན་ནམས་སྤངས་པ་ཤྱགས་ལ་
 གོ་བའི་ཕྱིར་གསུམ་ཁོ་ན་སྒྲི་སོ། །སྒྲི་བ་དཔོན་ནི། དཔེར་ན། ཡུལ་གཞན་ཏུ་འགྲོ་བ་
 ལ་རི་སྤྱང་འགྲོ་བར་མི་འདོད་པ་དང་། ལམ་ནོར་བར་འགྲོ་བ་དང་། ལམ་ལ་མེ་
 ཚམ་བཟོ་བའི་བར་ཆད་གསུམ་པོ་དེ་སྟེང་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་སྤྱང་ཏུ་ཡུལ་གཞན་ཏུ་མི་ཕྱིན་
 པ་ལྟར། ཐར་པ་བསྐྱོད་པ་ལའང་འཇིག་ལྟས་བདག་ཆད་པར་དོགས་པས་ཐར་པར་
 སྤྱག་རྟེ་འགྲོ་མི་འདོད་པ་དང་། ཚུལ་རྒྱགས་མཚམ་འཛིན་ལམ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་
 ལམ་ནོར་བ་དང་། ཐར་པ་མེ་ཚམ་བཟོ་བའི་གོགས་བྱེད་པ་གསུམ་ཡིན་ལ། དེ་དག་
 སྤངས་ན་ཐར་པར་བསྐྱོད་པ་ལ་གོགས་མེད་པར་བསྟན་པ་ལ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་གཙུག་པོ་
 མཚོན་ནས་ཀྱན་སྦྱར་གསུམ་ཁོ་ན་སྤངས་པར་བསྟན་ཏེ་ཞེས་བཞེད་དོ།

《གསུམ》 གོང་མའི་ཆ་མཐུན་ལ།

གསུམ་པ་གོང་མའི་ཆ་མཐུན་ལ་ནི། ཡང་མདོ་ལས་གོང་མའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་
ཀུན་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ལུ་ཞེས་གསུངས་པ་ཉིད་ནི་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་.....
ལས་སྐྱེས་པའི་འདྲོད་ཆགས་དག་ནི་དེར་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་གཙ་པོ་ཡིན་པས་སོ་སོར་བྱེད་
ནས་གཉིས་དང་། གཞན་རེ་རེར་བགྲངས་ཏེ་སྒྲོལ་པ་དང་རྒྱལ་དང་སྒྲོལ་པ་རྣམས་
ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་གོང་མའི་ཁམས་ལས་མི་འདའ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

《གཉིས》 འཆིང་བ།

གཉིས་པ་འཆིང་བ་ནི། འཆིང་བ་ལ་དུ་ཞེ་ན། བདེ་སྐྱེད་བཏང་སྒྲོལ་གྱི་ཆོར་བ་
ལ་དམིགས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་དབང་གིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རྒྱས་པས་.....
འཁོར་བར་འཆིང་བར་བྱེད་པ་ནི་འདྲོད་ཆགས། ཞེ་སྟངས། གཉི་སྐྱེད་གསུམ་ཡིན་ནོ།

《གསུམ》 ཉེ་ཉོན།

གསུམ་པ་ཉེ་ཉོན་ནི། ཅ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱག་ལས་གཞན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་
ཅན་གྱི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་འདུ་བྱེད་སྤང་སོས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའང་...
ཅ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེར་བར་འདུག་པས་ན་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་ཏེ།
གང་ཞེ་ན། ཀུན་དགྱིས་བརྩུ་དྲི་མ་རྒྱག་པའི་མེད། ལེ་ལོ། མ་དད་པ་དང་བཅས་པའི་
བརྩུ་དགུ་དང་། གཞི་སྤྱན་ཆེགས་ལས་བྱུང་བའི་མི་དགའ་བ་དང་། སྤྲུལ་བར་བྱེད་པ་
སོགས་ཉེ་ལྷ་ཅ་བཞི་རྣམས་སོ། །དེ་དག་ལ་ཅ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་ནི་མི་བྱ་སྤྱེ།
ཅ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

《བཞི》 ཀུན་དགྱིས།

བཞི་པ་ཀུན་དགྱིས་ལ། དཛོས་དང་། ཞར་བྱང་གཉིས་ལས།

༤༡༣༡) དཛུས་བཤད་པ།

དང་པོ་ནི། འཁོར་བའི་བཙན་རར་ཀུན་ནས་འཁྲི་བའམ། འདི་དག་ཡོད་ན་
སྤྱད་པ་ངན་པ་ལྡང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཀུན་དགྲིས་ནི་བརྒྱད་དུ་གངས་ངེས་ཏེ། དེ་ལ་
ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མི་མཐུན་སྟགས་ནི་རྩ་ཆ་མེད་པ་དང་། ཁྲིལ་མེད་པ་དང་། གཞན་...
ལ་ཕན་འདོགས་པའི་མི་མཐུན་སྟགས་སྟག་དོག་དང་། སེར་ལྷ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་
མི་མཐུན་སྟགས་ཚོད་པ་དང་། འཁྱུད་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་མི་མཐུན་སྟགས་སྟགས་...
པ་དང་། གཉིད་དག་དང་བཅས་པའི་ཀུན་ནས་དགྲིས་པ་ནམ་པ་བརྒྱད་དང་། བྱེ་
བྱག་སྒྲ་བ་ལྡར་ན་ཁྲོ་བ་དང་འཆབ་པ་བསྟན་ཏེ་བཅུར་འདོད་དོ། ཉེ་ཉོན་ནམས་ཅ་
ཉོན་གྱི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ན། ཅ་ཉོན་གང་གིས་ཉེ་ཉོན་གང་སྦྱང་ཅེ་ན།
འདོད་ཆགས་ཀྱིས་རྩ་ཆ་མེད་པ་དང་། ཚོད་པ་དང་། སེར་ལྷ་བསྐང་ཞིང་སྦྱེད་པ་...
ཡིན་ཏེ། རང་གི་ཆོས་ལ་ཆགས་པས་གཞན་ལ་མ་གུས་པའི་ཕྱིར་དང་། འདོད་པའི་
ཡོན་ཏན་ལ་ཆགས་པས་སེམས་ཚོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོ་བྱད་སྟགས་ལ་ཆགས་པས་
དམ་དུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཆབ་པ་ལ་ཁ་ཅིག་འདོད་ཆགས་ལས་སྦྱེད་པར་.....
འདོད་དེ། བསྟེན་བཀུར་ཉམས་པར་དོགས་པས་སོ། །ཁ་ཅིག་ནི་མ་རིག་པ་ལས་སོ་
ཞེས་དང་། ཁ་ཅིག་ནི་ཉེས་པ་བྱུང་བར་ཤེས་པ་དང་མ་ཤེས་པའི་དབང་གིས་གཉིས་
ཀ་ལས་སོ་ཞེས་མི་མཐུན་པར་ཚོད་དོ། །མ་རིག་པ་ལས་སེམས་སྟགས་པ་དང་།
གཉིད་དང་། ཁྲིལ་མེད་ནམས་སྦྱེ་སྟེ། དམིགས་པ་གསལ་བར་འཇུག་པ་ལ་སྟགས་
གཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟག་པའི་འབྲས་བུ་སྟག་བསྐལ་ཡིན་པར་མ་ཤེས་པས་
སྟག་པ་ལ་མི་འཇིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟེ་ཆོས་ལས་འཁྱུད་པ་མི་དགེ་བ་འབྱུང་སྟེ།
དགེ་བའི་འབྲས་བུ་བདེ་བ་ཡིན་པ་ལ་སྟེ་ཆོས་ཟ་བ་དག་དགེ་བ་བྱས་པ་ལས་འཁྱུད་...
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྲོ་བ་དང་སྟག་དོག་ནི་ཁོང་ཁྲོའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེ་སྤང་ལས་

ཀུན་ནས་མནར་སེམས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་གྱི་སྤྱན་སྤྲུམ་ཆོགས་པ་ལས་སེམས་
འབྲུགས་ཏེ་མི་བཟོད་པའི་ཕྱིར་རོ།

༡ གཉིས་ ཞར་བྱང་།

གཉིས་པ་ཞར་བྱང་ལ་གཉིས། ཇི་མ་བྱག། ཆོས་ཀྱི་བྱང་པར་རོ།

༡ ཇི་མ་བྱག

དང་པོ་ནི། གཞན་ཡང་ལུས་ལ་ཇི་མ་ལྟར་རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ལས་བྱང་.....
བའི་ཇི་མའམ་ཉེ་ཉོན་ནི་བྱག་ཡོད་དེ། སྐྱ་དང་། གཡོ་དང་། རྒྱགས་པ་དང་།
དེ་བཞིན་རུ་འཆོག་པ་དང་། ཁོན་རུ་འཛིན་པ་དང་། རྣམ་འཛེ་རྣམས་ཡོད་པའི་...
ཕྱིར། དེ་དག་རྩ་ཉོན་གང་ལས་སྐྱེས་ཤིན། སྐྱ་དང་རྒྱགས་པ་ནི་འདྲོད་ཆགས་ལས་
སྐྱེས་ཏེ། རྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་ཉམས་ཀྱིས་དོགས་ནས་སྐྱ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་གི་
ཆོས་ལ་ཆགས་པས་ཡིད་བདེ་བའི་ཕྱིར་རོ། ཁོན་རུ་འཛིན་པ་དང་རྣམ་པར་འཛེ་བ་
ནི་ཁོང་ཁྱོད་ལས་སྐྱེས་ཏེ། དུལ་ལ་མནར་སེམས་པས་སོ། འཆོག་པ་ནི་ལྟ་བ་མཆོག་རུ་
འཛིན་པ་ལས་སྐྱེས་ཏེ། རང་གི་ལྟ་བ་ལ་དམ་རུ་བཟུང་ནས་གཞན་ལ་འཆོག་པ་ཟ་
བའི་ཕྱིར་རོ། གཡོ་ནི་ལོག་པར་ལྟ་བས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བ་ཡིན་ཏེ། ལས་འབྲས་ལ་
ལོག་པར་ལྟ་བ་དང་ལྟན་པས་སེམས་ལྷིག་པ་མི་འཆགས་པར་བྱ་བྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།

༢ ཆོས་ཀྱི་བྱང་པར།

གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་བྱང་པར་ནི། ཀུན་དགྱིས་བརྩུ་པོ་དེ་དག་ལ་མཐོང་སྒྲིམ་གང་
གི་སྤང་བྱ་ཡིན་པ་རུ་ཞེན། ཀུན་དགྱིས་བརྩུ་པོ་དེ་དག་ལས་རྩ་ཆ་མེད་པ་དང་།
བྲེལ་མེད་པ་དང་། རྒྱགས་པ་དང་། གཉིད་དང་། རྟོན་པ་སྤྱེ་ལུ་ནི་མཐོང་སྒྲིམ་.....
རྣམ་པ་གཉིས་ཀའི་སྤང་བྱར་མཚུངས་པར་ལྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་རྩ་ཆ་མེད་པ་དང་
བྲེལ་མེད་པ་ནི་མི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་ཞིང་། རྒྱགས་རྟོན་

གཉིས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ལ། གཉིད་ནི་ཡིད་གྱིས་
 པ་འདྲོད་པ་ན་སྤྱད་པ་ཐམས་ཅད་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ། །ལུ་པོ་དེ་དག་ལས་
 གཞན་པ་ཉེ་ཉོན་ཀྱན་དགྲིས་གྱིས་བསྐྱས་པ་ཕྱག་དོག །ཁེར་ལྷ། འགྱུད་པ། ཁྲོ་བ།
 འཆབ་པ་ནི་བདེན་པ་ལ་དངོས་དང་བརྒྱད་ནས་ལོག་པར་མི་འཇུག་ཅིང་། ལུལ་རང་
 གི་མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་པར་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་བསྐྱེམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཁོ་ན་དང་།
 རང་དབང་ཅན་ཡང་ཡིན་ཏེ། འདྲོད་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་
 པར་རང་ཉིད་གྱིས་ལུལ་ལ་འཇུག་པས་སོ། །མ་རིག་པ་ཅམ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་
 གྱང་། དེ་ནི་སྒོན་པའི་ཕྱིར་འཇུག་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེ་ལྟར་ཉེ་ཉོན་ཕྱག་
 དོག་ལ་སོགས་པ་སྐྱེམ་སྤང་དང་རང་དབང་ཅན་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་རུ་དྲི་མ་རྒྱག་པོ་.....
 རྣམས་ཀྱང་སྐྱེམ་སྤང་དང་རང་དབང་ཅན་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། དེ་དག་དགེ་མི་དགེ་ལུང་
 མ་བསྟན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཀྱན་ནས་དགྲིས་པ་རྩ་ཆ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་བརྟན་དང་
 དྲི་མ་རྒྱག་པོ་རྣམས་ནི་འདྲོད་པའི་ཁམས་ན་མི་དགེ་བ་ཡིན་ལ། རྒྱགས་ཚོད་གཉིད་
 གསུམ་ནི་སྤྱིར་གཉིད་ལ་དགེ་བ་ཡོད་ཀྱང་ཀྱན་ནས་དགྲིས་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་དགེ་
 བ་མ་ཡིན་གྱི། མི་དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་རྣམས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་དོ། །འདྲོད་པའི་
 ཁམས་དེ་ཡན་ཆད་གོང་མ་གཉིས་ན་ཡོད་པའི་ཉེ་ཉོན་རྣམས་ནི་བསྐྱེལ་པ་ལུང་མ་...
 བསྟན་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཉེ་ཉོན་དེ་དག་ཁམས་དང་ས་གང་ན་རུ་ཡོད་ཅེ་ན། འདྲོད་པ་
 དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་ནི་གཡོ་སྒྱུ་ཡོད་དེ། འཕགས་པ་རྟ་ཐུལ་གྱིས་འབྱུང་བཞི་
 གང་རུ་འགག་མ་ཤེས་ནས་ཚངས་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཁོར་གྱི་ནང་རུ་དྲིས་པས་དེས་ཀྱང་...
 མ་ཤེས་པར་གཏམ་རྒྱུ་ལ་བསྐྱར་ཏེ་ཁོ་ནི་ཚངས་པའོ། །ཚངས་པ་ཆེན་པོའོ། །ཞེས་པ་
 ལ་སོགས་པ་སྐབས་སུ་མ་བབས་པའི་ལན་གྱིས་རྟ་ཐུལ་ལ་འབྲིད་པའམ་བསྐྱར་བར་.....
 ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱགས་ཚོད་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ས་པ་ཡིན་ལ། རྒྱགས་པ་ནི་...

ནམ་པ་དེ་གང་ནང་མི་འགལ་བས་ཁམས་གསུམ་ཆར་ན་ཡོད་དོ། །གསུམ་པོ་དེ་……
དག་དང་གཡོ་སྐྱུ་གཉིས་ཏེ་ལྷ་ལས་གཞན་བརྒྱ་གཅིག་པོ་དག་ནི་འདྲ་བའི་ཁམས་……
ལས་སྐྱེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ།།

〈第拾〉 གང་དང་གང་མཚུངས་པར་བྱེད་པ།

བྱུག་པ་གང་དང་མཚན་པ་རྣམས་ལ་གཉིས། རྣམ་ཤེས་གང་དང་མཚན་པ་
རྣམས་ལ་ཚུར་བྱུག་པ་གང་དང་མཚན་པ་རྣམས་ལ་ལོ།

(གཅིག) རྒྱལ་པོས་གང་དང་མཚུངས་པར་རྟོན་པ།

དང་པོ་ནི། འོ་ན། སྤ་རྒྱལ་དེ་དག་ནི་མ་ཤེས་གང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ཞེ་ན།
 ཚ་བ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་ལས་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་
 བྱི་ཁ་ནང་རྩ་བ་ལྟས་པས་དང་། ལྷོ་མ་སྤང་ཡིན་ཡང་གཉིད་དང་ར་རྒྱལ་དང་བཅས་པ་
 བྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ས་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་བཅས་དང་མི་གསལ་བ་ཡིན་པས་ཡིད་ཀྱི་
 རྣམ་ཤེས་ལས་གཞན་གྱི་འཁོར་རྩ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་རྩ་ཉེ་བའི་ཉོན་
 མོངས་པ་རང་དབང་ཅན་ཀྱང་དཀྱིས་སྤྲོ་མ་ལྡང་བྱི་མ་རྩལ་རྩལ་གྱི་བཟུ་གཅིག་པོ་སྤོམ་
 སྤང་ཡིན་ཡང་རྟོག་བཅས་ཡིན་པས་ཡིད་ཀྱི་ས་པ་ཡིན་ནོ། །མཐོང་སྤང་ཐམས་ཅད་
 དང་། ལྷོ་མ་སྤང་གི་འང་གཉིད་དང་། ར་རྒྱལ་ལས་གཞན་པའི་ལྷོ་མ་སྤང་རྩལ་གསལ་
 དང་། རོ་ཚ་མེད་པ། རྒྱགས། རྟོད། བག་མེད། ལེ་ལོ། མ་དད་པ་རྣམས་ནི་རྣམ་ཤེས་
 རྩལ་ཅར་གྱི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ནོ། །

(གཉིས) མཚན་པ་གང་དང་མཚན་པ་ལྟན་པ།

གཉིས་པ་ཚེར་བ་གང་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པ་ནི། མ་ཉོན་དང་ཉེ་ཉོན་དེ་
དག་ཚེར་བ་ལྷ་པོ་གང་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་ཞིན། ཚེར་བ་ལྷས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་
ཡིད་ཀྱི་སེམས་བདེ་དག་དང་འདྲོད་ཆགས་སུ་མཚུངས་པར་ལྟན་ཏེ། རྣམ་ཤེས་རྒྱལ་

ཅར་གྱི་འཁོར་རྩ་འབྱུང་ཞིང་དགའ་བའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཞེ་སྤང་ནི་དེ་...
 ལས་བསྐྱོག་པ་ལུས་ཀྱི་སྦྱག་བསྐུལ་དང་སེམས་ཀྱི་ཡིད་མི་བདེ་དག་དང་མཚུངས་པར་
 ལྡན་ཏེ། སྒྲིལ་དང་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་རྩ་འབྱུང་ཞིང་སྦྱོབ་པའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་
 ཕྱིར། སྤང་བྱ་རིས་ལཱ་འཇུག་འདྲེས་པ་དང་། མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་དག་ནི་ཚོར་བ་
 ལཱ་པོ་ཐམས་ཅད་དང་ཅི་རིགས་པར་མཚུངས་པར་ལྡན་ཏེ། ཀྱན་དང་མི་འགལ་བར་
 འཇུག་པའི་ཕྱིར། མེད་པར་ལྟ་བ་ཡིད་བདེ་དང་སྦྱག་བསྐུལ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་
 ཏེ། མི་དགེ་བ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་མེད་པར་མཐོང་བ་ན་ཡིད་བདེ་དང་། དགེ་བ་བྱས་
 པའི་འབྲས་བུ་མེད་པར་མཐོང་བ་ན་སྦྱག་བསྐུལ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཡིད་མི་བདེ་དང་ཐེ་ཚོམ་མཚུངས་པར་ལྡན་ཏེ། དེས་པ་དོན་རྩ་གཉེར་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་
 སྦྱོས་པའི་ཚེ་ན་ཡིད་མི་བདེ་སྦྱོབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ལྟ་བ་བཞི་དང་ར་རྒྱལ་ནི་ཡིད་.....
 བདེ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ས་པ་གང་ཞིག་རང་དགའ་བའི་
 རྣམ་པས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེའང་འདོད་པ་ལས་སྦྱོས་པའི་སེམས་གསལ་བའི་དབང་
 རྩ་བྱས་ཀྱི། སེམས་མི་གསལ་བ་ནི་བཟང་སྟོམས་ཀྱན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ཏེ།
 བཟང་སྟོམས་དེ་ཀྱན་དང་ཡང་མི་འགལ་བར་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ས་གོང་མ་བརྒྱད་....
 ཀྱི་ཕ་རྒྱུས་རྣམས་ས་གང་ན་ཚོར་བ་གཉེས་མན་ཡིད་བདེ། གསུམ་པ་སེམས་བདེ། བཞི་
 པ་བཟང་སྟོམས་ཡོད་པ་ཇི་བཞིན་རྩ་རང་རང་གི་ཚོར་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་...
 ཡིན་ན། འགྱུར་པ་དང་། ཕྱག་དོག་དང་། ཁྱོ་བ་དང་། རྣམ་འཛེད་དང་། ཁོན་རྩ་
 འཛིན་པ་དང་། འཚོག་པ་རྣམས་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་
 རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ས་པ་གང་ཞིག་སྦྱོབ་པའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། སེར་སྤྲ་ནི་ཡིད་མི་...
 བདེ་བ་དང་མཚུངས་ལྡན་དེ་དག་ལས་ནི་བསྐྱོག་པ་ཡིད་བདེ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་
 ཏེ། ཆགས་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བས་དགའ་བའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གཡོ་དང་།

སྒྲི་དང་། འཆབ་པ་དང་། གཉིད་བཞི་ནི་ཡིད་བདེ་མི་བདེ་གཉིས་ཀ་དང་.....
མཚུངས་པར་ལྡན་ཏེ། དང་པོ་གསུམ་གྱ་བ་གྲུབ་པ་དང་མ་གྲུབ་པ་ན་ཡིད་བདེ་མི་
བདེར་འགྱུར་ཞིང་། གཉིད་ནི་ཀྱན་ལ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་
པའི་སེམས་བདེ་དང་གཉིས་མན་ཆད་ཀྱི་ཡིད་བདེ་དག་དང་རྒྱགས་པ་མཚུངས་པར་
ལྡན་ལ། བཞི་པ་ཡན་ཆད་ན་བདེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་བཏང་སྒྲུམས་ཁོ་ན་དང་མཚུངས་
པར་ལྡན་ཏེ། བཏང་སྒྲུམས་ནི་ས་དང་། ནམ་ཤེས་དང་། ཉེ་ཉོན་ཐམས་ཅད་ལ་ཀྱན་
ཏུ་འགོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཀྱན་དཀྱིས་གཞན་ངོ་ཚ། སྤྱེལ་མེད། རྒྱགས། མྱོད་བཞི་པོ་ནི་
ཆོར་བ་ལྷ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པར་སྤྲིད་དེ། དང་པོ་གཉིས་མི་དགེ་བ་དང་།
གཞན་གཉིས་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་ས་པ་ཡིན་ཞིང་། ནམ་ཤེས་རྒྱག་ཅར་གྱི་འཁོར་ཏུ་
བྱུང་བའི་ཕྱིར།

(བརྟན) སྤྱིབ་པ་ལྷ་བཤད་པ།

བརྟན་པ་སྤྱིབ་པ་ལྷ་བཤད་པ་ནི། མདོ་ལས། སྤྱིབ་པ་ལྷ་ཞེ། འདྲོད་པ་ལ་འབྱུན་
པ་དང་། གཞོད་སེམས་དང་། རྒྱགས་པ་དང་། མྱོད་དང་། འགྱོད་པ་དང་། ཐེ་ཆོམ་མ།
ཞེས་བཤད་ན། ཕྱི་མ་གསུམ་ཁམས་གསུམ་ཆར་ན་ཡོད་པ་གཟུང་བར་བྱ་བ་འམ།
འདྲོད་པ་ན་ཡོད་པ་ཁོ་ན་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། འདྲོད་པའི་ཁམས་ཁོ་ན་ན་...
ཡོད་པའི་བསམ་གཏན་དང་སྒྲུམས་འཇུག་སྤྱིབ་པར་བྱེད་པའི་ལྷ་པོ་ནམས་
ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། འདི་ནི་མི་དགེ་བའི་སྤང་པོ་མ་འདྲེས་པ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ་ཡིན་
ཏེ། འདི་ལྷ་ཞེ། སྤྱིབ་པ་ལྷ་འོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་རྒྱགས་གཉིད།
མྱོད་འགྱོད། སེམས་བྱུང་ཐ་དད་བཞིན་ཏུ་སྤྱིབ་པ་ལ་གཉིས་གཉིས་བརྒྱམས་ནས་
བཞག་ཅེ་ན། དེ་གཉིས་ཀྱི་མི་མཐུན་སྤྱིབ་པ་གཉིན་པོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཟས་ཏེ་
སྤྱིབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱ་བ་འང་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ན་གཉིས་གཉིས་...

གཅིག་ཏུ་བྱས་སོ། །དེའང་སྐྱགས་གཉིད་ཀྱི་བས་ནི་སྦྱ་བ། མི་དགའ་བ། བྱ་སྦྱངས།
 བས་ཀྱི་དྲོད་མི་བྱིན་པ། སེམས་ཁྲུམ་པ་སྟེ་ལྷས་དེ་དག་རྒྱས་པའི་བྱིར་རོ། །གཉེན་པོ་
 ལྷང་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། བྱ་བ་གཉིས་ཀས་སེམས་ཁྲུམ་པར་བྱེད་དོ། །ཚོད་འགྱུད་ཀྱི་
 བས་ནི་ཉེ་དུ་དང་། ཡུལ་དང་། མི་འཆི་བའི་རྣམ་རྟོག་དང་། སྤྲོད་དགོད་ཅེ་ལ་སྐྱགས་
 པ་དུན་པའོ། །གཉེན་པོ་ཞི་གནས་དང་། བྱ་བ་གཉིས་ཀས་སེམས་རྣམ་པར་མ་ཞི་བར་
 བྱེད་དོ། །འོ་ན། ཉན་མངས་ཐམས་ཅད་སྦྱབ་པ་ཡིན་ན། ཅིའི་བྱིར་ལྟ་ཁོ་ན་བཤད་ཅེ་
 བ། འདོད་འདུན་གནོད་སེམས་ཀྱིས་ནི་འདོད་པ་དང་སྐྱག་པ་ལས་མི་འབྲལ་བ་དང་།
 སྐྱགས་གཉིད་ཀྱིས་ལྷག་མཐོང་དང་། ཚོད་འགྱུད་ཀྱིས་ཞི་གནས་རིང་དུ་བྱེད་པས།
 རིམ་པ་ལྟར་རྒྱལ་བྱིས་ས། ཤེས་རབ། ཉིང་འཛིན་ཀྱི་ཡུང་པོ་གསུམ་ལ་གནོད་པར་
 བྱེད་པའི་བྱིར་དང་། ཤེས་རབ་དང་ཉིང་འཛིན་མེད་ན་བདེན་པ་ལ་སྟེ་ཆོམ་དུ་
 འགྱུར་བའི་བྱིར་ན་ལྟ་པོ་ཉིད་བཤད་དོ།

༼གསུམ༽ དེ་སྤང་བའི་རྒྱལ།

གསུམ་པ་དེ་སྤང་བའི་རྒྱལ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མཐོང་སྤང་གང་གི་རྒྱལ་
 ཀྱིས་སྤང་ཞེ་ན། དེ་ལ་གསུམ་སྟེ། དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་སྤང་བ་དང་། དེ་ལ་
 དམིགས་པ་ཡོང་དག་པར་བཤད་པས་སྤང་བ་དང་། དམིགས་པ་སྤངས་པས་སྤང་བ་
 རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་ནི། དམིགས་པའི་ཡུལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་སྤང་བ་
 ནི་འདོད་པའི་མཐོང་སྤང་སྐྱག་ཀྱང་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དགྲའི་གོང་དུ་དམིགས་པ་པོར་
 བས་རང་སར་དམིགས་པ་བརྩུ་བརྩུན་དང་། གོང་མའི་རིས་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སུམ་རུ་
 དང་། འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་གི་བྱ་མེད་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཅན་བརྩུ་གཉིས་དང་། མ་
 རིག་པ་དུག་གི་ཆ་དང་བཅས་པའོ། །དེ་རྣམས་ནི་དམིགས་པ་བདེན་བཞི་ལ་སྐྱགས་
 པར་ཁྱགས་པས་ན་སྟོ་ཡོར་ཤེས་པས་མིར་འཛིན་སྟོག་པ་ལྟར་མཐོང་ལམ་གྱི་རང་.....

མཚན་ཡངས་སུ་ཤེས་པས་སྤྱོད་ཉེ་རྣམ་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་
 སྐལ་བ་མི་མཉམ་པའི་ཁམས་ཀྱན་འགོ་དགུ་པོ་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཉོན་.....
 མོངས་སྐྱུག་ཀྱན་མཚོང་སྤང་ཡང་དག་པར་བཟད་ཅིང་དམིགས་པ་སྤངས་པས་ཡུལ་.....
 དགུ་པོ་སྤང་བར་འགྱུར་གྱི། དེ་སྤྱོད་བ་ལ་རང་དམིགས་ཚད་གོང་མའི་བདེན་པ་.....
 ཤེས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷ་མེད་པས་འབྲས་བུ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་
 འདོད་པའི་དབང་རུ་བྱས་གྱི། གཟུགས་ཀྱིས་གཟུགས་མེད་ལ་དམིགས་པ་དགུ་ནི་དེ་
 གཉིས་བདེན་པ་ཅིག་ཅར་རུ་མཚོང་བས་དམིགས་པ་ཤེས་པ་མཚོང་བ་ཁོ་ནའོ། །
 གསུམ་པ་ནི། དམིགས་པའི་ཡུལ་སྤངས་པས་ཡུལ་ཅན་ཉོན་མོངས་སྤྱོད་བ་ནི་ཁམས་
 གསུམ་གྱི་འགོག་ལམ་ལ་དངོས་སུ་ལོག་ཞུགས་གྱི་མཚོང་སྤང་ལ་དམིགས་པ་ལོག་པ་....
 ལ་ལོག་ཞུགས་འགོག་པ་མཚོང་སྤང་བཞི་དང་། ལམ་མཚོང་སྤང་ལྟ་ཉེ་དགུ་ནི་འདོད་
 པའི་དང་། གོང་མ་གཉིས་ན་ཁོང་ཁྱོ་མ་གཏོགས་པ་བརྟན་བརྟན་ཉེ་ཉི་ཤུ་ཙུག་གསུམ་
 པོ་རྣམས་དང་། དེའི་བླ་བཙུན་ལ་དམིགས་པ་མ་རིག་པ་རྒྱག་གི་ཆ་དང་བཅས་པ་
 ནི་ཡུལ་འགོག་ལམ་ལ་དངོས་སུ་ལོག་ཞུགས་ལོག་ལྟ་ལ་སོགས་པ་སྤངས་པས་སྤྱོད་ཉེ་...
 ཡུལ་མེད་པས་ཡུལ་ཅན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱོད་རྒྱལ་གསུམ་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱང་རུས་
 གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པའི་སྒོ་ནས་ཡིན་གྱི། རུས་ལྟ་ཕྱི་རིམ་པས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
 མཚོང་ལམ་ལན་གཉིས་མི་སྤྱེ་བས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འོ་ན། སྒོམ་སྤང་དེ་དག་གང་
 གིས་སྤྱོད་ཞེ་ན། སྒོམ་སྤང་ནི་དེ་དང་རྣམ་པ་འགལ་བའི་གཉེན་པོ་རྒྱུང་འབྱིང་དགུ་
 གོམས་པར་སྤྱེས་པས་བཟད་པར་འགྱུར་གྱི། དམིགས་པ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པས་ནི་མ་...
 ཡིན་ནོ། །འོ་ན། གཉེན་པོ་ལ་རུ་ཡོད་ཅེ་ན། གཉེན་པོ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ལྟེ། གང་གིས་
 ཉོན་མོངས་པའི་ཐོབ་པ་གཙོད་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ནི་སྤྱོད་བའི་གཉེན་པོ་ལྟེ།
 རྒྱག་བཟུལ་ལ་ཚོས་བཟོད་པ་ལྟ་བུའོ། །བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྤངས་པའི་བྲལ་ཐོབ་

འཛིན་པ་ནི་གཞིའི་གཞེན་པོ་སྟེ། ལྷག་བསྐལ་ཚས་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་
 ཐམས་ཅད་དང་། དེ་ཡན་ཆད་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། བྱད་པར་གྱི་ལམ་
 རྣམས་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །ལམ་གང་གིས་ཉོན་མོངས་པའི་ཐོབ་པ་ཐག་སྲིང་བར་བྱེད་པ་
 ཉིད་ནི་ཐག་སྲིང་བའི་གཞེན་པོ་སྟེ་རྣམ་གྲོལ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ལྷག་
 བསྐལ་རྗེས་བཟོད་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །ལམ་གང་གིས་ཁམས་དེ་ལ་སྦྱོན་ཏུ་མཐོང་
 རས་མི་རྟག་སོགས་རྣམས་པར་སྟུན་འབྱེན་ནི་སྟུན་འབྱེན་པའི་གཞེན་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ།
 ལྷག་ཀྱན་ལ་དམིགས་པའི་རྣམས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཞེན་པོ་དེ་དག་གིས་ཉོན་མོངས་པ་སྦྱང་
 བ་ན་གང་ལས་སྦྱང་ཞེ་ན། དམིགས་པའི་ཡུལ་སྟུན་བྱང་བ་ལས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་.....
 སྦྱང་བར་བྱ་བར་འདོད་དེ། ཉོན་མོངས་པ་དེ་སྦྱངས་ན་དེ་ལ་དམིགས་ནས་མི་སྦྱེ་བའི་
 ཟུར། གཞེན་པོ་དང་སྦྱང་བྱ་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ལས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མཚུངས་ལྡན་
 ཡིན་ན་དེ་གཉིས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བར་སྦྱེས་པས་རང་གི་ཚགས་དབྱེ་མི་རྒྱས་པའི་.....
 ཟུར་དང་། དམིགས་པ་ལས་དབྱེ་བར་རྒྱས་པའི་ཟུར། སྦྱངས་པའི་ཚད་ནི་རང་རྒྱད་ལ་
 ཡོད་པའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ནི་ཐོབ་པ་ཆད་དེ་ས་པོན་ཟད་པ་དང་། རང་རྒྱད་ཀྱི་
 ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པ་དགེ་བ་ཟག་བཅས་དང་། མ་བསྐྱབས་ལྷང་མ་བསྟན་ནི་དེ་
 དག་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཅན་རང་རྒྱད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྦྱངས་པས་དེ་དག་སྦྱང་.....
 རོ། །དེའང་མཐོང་སྦྱང་ཅིག་ཅར་དང་། སྦྱོམ་སྦྱང་རིམ་གྱིས་སོ། །འོ་ན། ཐག་སྲིང་བའི་
 རོ་པོ་རིང་བ་ཉིད་ཏུ་ཞེ་ན། བཞི་སྟེ། དེ་ལ་ཚགས་པ་གཅིག་ན་གནས་ཀྱང་མཚན་ཉིད་
 མི་མཐུན་པས་རིང་བ་ནི་འབྱུང་བ་བཞི་ལྟ་བུ་དང་། མི་མཐུན་སྦྱགས་དང་གཞེན་.....
 པོས་རིང་བ་ནི་རྩལ་བྱིམས་དང་འཆལ་བའི་རྩལ་བྱིམས་ལྟ་བུ་དང་། ཡུལ་རྣམས་པར་
 ཆད་པས་རིང་བ་ནི་ཤར་རུབ་ཀྱི་རྒྱ་མཚོའི་སྦྱགས་ལྟ་བུ་དང་ནི། ཏུས་ཀྱིས་རིང་བ་.....
 ནི་འདས་མ་འོངས་ཏེ་ཏུས་གཉིས་རིང་བ་ཉིད་ལྟ་བུའོ། །གལ་ཏེ་སྦྱར་གཞེན་པོ་སྦྱེས་

བས་ཟད་པར་འགྱུར་ཞེས་པས་ལམ་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བ་ལྟར་ཉོན་མོངས་རྣམས་གྱི་...
 སྤངས་པའང་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མེད་དེ། ཉོན་མོངས་པ་
 རྣམས་ནི་རང་རང་གི་གཉེན་པོ་སྤང་བའི་ལམ་གྱིས་ལན་ཅིག་དུ་ཟད་པས་སྤངས་པ་...
 ལ་ཁྱད་པར་མེད་གྱི། འོན་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་གིས་བྲལ་བའི་ཐོབ་པ་ནི་ཡང་
དང་ཡང་དུ་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་འོ། གང་དུ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་དབང་རྩལ་ཞིག་ཡིན་ན་རང་
 རང་གི་གཉེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ལམ་སྤྱོད་པ་དང་རྩལ་ཞུགས་ལ་སོགས་པ་དགེ་སྦྱང་གི་...
 རྩལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་དང་། དབང་པོ་རྩལ་པོ་ལས་དབང་པོ་རྣམས་པོར་རྣམས་པར་
 འཕེལ་བའི་དུས་དང་དུག་པོ་རྣམས་སུ་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་རྟེ། དེ་དག་ནི་བྲལ་ཐོབ་
 ཁྱད་པར་ཅན་རྟེན་པའི་རྩ་ཐམས་ཅད་ཚང་བའི་ཕྱིར། དབང་པོ་རྣམས་པོ་དུས་ལྔ་
 རྣམས་སུ་འོ། །བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ནི་བྲལ་ཐོབ་སྦྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་སྦྱགས་
 པ་ཙམ་ལས་སྦྱོས་པ་མིན་པས་ན་འདིའི་གཉེན་པོ་ནི་རྣམས་ཀྱིས་ལམ་ཁོ་ན་འོ།

(བཞི) སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་ཡོངས་ཤེས་བསྟན་བ།

བཞི་པ་སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་ཡོངས་ཤེས་བསྟན་པ་ལ་ལྟ། དབྱེ་བ། ལམ་གང་གི་
 འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ། སྤངས་ངེས། གང་ཟག་གང་ལ་ལྟན། འཛོལ་གཏོང་བཤད་
 པའོ།

(གཅིག) དབྱེ་བ།

དང་པོ་ནི། སྤ་རྩལ་སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་འཕ་སྤང་བུ་བྲལ་བའི་འགྲོག་པ་ཡོངས་
 སུ་ཤེས་པ་དེ་ལ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དགྲ་ཡོད་དེ། འདྲོད་པའི་
 ཁམས་ན་བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་གྱི་མཐོང་སྤང་རྣམས་པ་གཉིས་ཟད་པ་ལ་ནི་འདྲོད་...
 པའི་སྤྱག་ཀྱན་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་གཅིག་དང་། དེའི་འགྲོག་ལམ་
 མཐོང་སྤང་གཉིས་པོ་ཟད་པ་དག་ནི་སོ་སོར་བྱས་ནས་དེ་དག་སྤངས་པའི་ཡོངས་...

ཤེས་གཉིས་སྟེ། རྒྱ་ལྟར་འདྲི་པའི་མཐོང་སྤང་སྤངས་པ་ལ་ཡོངས་ཤེས་གསུམ་.....
 ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་པོ་བསྟོན་པའི་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་.....
 ཡོངས་ཤེས་དེ་འདྲ་གསུམ་ཉིད་དེ། གོང་མ་གཉིས་པོའི་བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་
 མཐོང་སྤང་ལ་སོགས་པའོ། རྒྱ་ལྟར་ན་ཁམས་གསུམ་ན་ཡོངས་ཤེས་དུག་གོ། ཡོངས་སུ་
 ཤེས་པ་སྤར་གྱི་ལས་གཞན་སྟོན་སྤང་སྤངས་པའི་ནི་གསུམ་སྟེ། འདྲི་པའི་སྟོན་.....
 སྤང་ནམས་ཟད་པ་ནི་ཐ་མའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་སྤང་པའི་ཡོངས་ཤེས་དང་། དེ་བཞིན་
 དུ་གཟུགས་ཀྱི་སྟོན་སྤང་ནམས་ཟད་པ་ནི་གཙ་མོས་མཚན་ནས་གཟུགས་ཀྱི་འདྲི་.....
 ཆགས་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྟོན་སྤང་ནམས་ཟད་པ་ནི་.....
 ཟག་པ་ཀུན་ཟད་ཀྱི་ཡོངས་ཤེས་ཤེས་བྱ་བ་ནམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

(གཉིས) ལམ་གང་གི་འབྲས་བྱ་གང་ཡིན་པ།

གཉིས་པ་ལམ་གང་གི་འབྲས་བྱ་གང་ཡིན་པ་ནི། ཡོངས་ཤེས་དེ་དག་ལམ་གང་
 གི་འབྲས་བྱ་ཡིན་ཞེ་ན། ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དགུ་པོ་དེ་ལས་དང་པོ་དུག་ནི་བཟོད་པའི་
 འབྲས་བྱ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡོངས་
 ཤེས་དུག་གི་ལྟག་མ་ཐ་མ་གསུམ་པོ་ནམས་ནི་ཤེས་པའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་ལམ་
 ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོན་ལམ་ལ་བཟོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ས་གང་གི་
 འབྲས་བྱ་ཡིན་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མི་ལྷོགས་མེད་པ་ནི་ལམ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པས། དེའི་འབྲས་བྱ་ནི་ཡོངས་ཤེས་དགུ་པོ་ཐམས་ཅད་དོ། །
 བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ནི་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་མཐོང་སྟོན་གྱི་.....
 སྤངས་འབྲས་ཡོངས་ཤེས་ལྟ་ཡིན་གྱི། འདྲི་པའི་མཐོང་སྤང་དང་སྟོན་སྤང་སྤངས་
 པའི་འབྲས་བྱ་ཡོངས་ཤེས་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་འབྲས་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ།
 བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་འདྲི་པའི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཅུན་པ་

དབྱངས་སྒྲིགས་ནི་ཕྱིར་མི་འོང་ཆགས་བྲལ་སྒྲིག་འགྲེལ་མཐོང་ལམ་བསམ་གཏན་གྱི་
 དངོས་གཞིར་བསྐྱེད་པ་ན་ཡོངས་ཤེས་བརྒྱད་ཐོབ་སྟེ། སྤར་འདྲི་པའི་མཐོང་སྤར་
 སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིག་པ་གསུམ་ཡང་དེའི་ཆོ་སོ་སོར་རྟོན་པས་བརྒྱད་ཡིན་
 ལ། ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིག་པ་འང་རྟོན་མོད་ཀྱི། དེ་ནི་གང་
 མའི་ལམ་མཐོང་སྤར་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་ཀྱི་ཁར་ལ་རྟོན་པས་ལོགས་སུ་མ་.....
 བགྱངས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་ཉེ་བར་བསྒྲིགས་པའི་འབྲས་བུ་
 ནི་གཟུགས་ལ་འདྲི་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཡོངས་ཤེས་གཅིག་སུ་ཡིན་ཏེ། དེས་བཞི་
 པ་མན་ཆད་ལས་འདྲི་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་
 གྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཟག་མེད་དང་པོ་གསུམ་གྱི་འབྲས་
 བུ་ཡང་ཟག་པ་ཀྱན་གྱི་ཡོངས་ཤེས་གཅིག་སུ་ཡིན་ཏེ། ཟག་མེད་ཡིན་པ་གང་ཞིག་དེ་
 སྤྱིད་ཅེ་ལས་འདྲི་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདྲི་པ་དང་སྤྱིད་
 ཅེའི་སེམས་ཟག་མེད་ལམ་གྱི་རྟོན་ཏུ་མི་རུང་བས་ཡོངས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱར་མི་རུང་ངོ་། །
 འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གང་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཞེ་ན།
 ཡོངས་ཤེས་དགུ་པོ་ཐམས་ཅད་འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། འོག་མ་
 གཉིས་ཀྱི་སྒྲིམ་སྤངས་སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་ཡོངས་ཤེས་གཉིས་འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་.....
 འབྲས་བུ་ཡིན་ཏུ་རུང་ཞིང་། ཡོངས་ཤེས་གཞན་བརྟན་འཕགས་ལམ་གྱིས་འཛོལ་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་ཡོངས་ཤེས་བརྟན་པ་དང་.....
 བརྒྱད་པ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་དག་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འདྲི་གཟུགས་
 ལས་འདྲི་ཆགས་དང་བྲལ་བ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། སྒྲིམ་ལམ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡང་
 ཡོངས་ཤེས་ཐ་མ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། རྗེས་ཤེས་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་གཉིན་པོ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། སྒྲིམ་ལམ་ཆོས་ཤེས་པའི་འབྲས་བུ་ནི་ཕྱི་མ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཤེས་

ཁམས་གསུམ་ཆར་གྱི་གཉིན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཤེས་དེའི་སྒྲིགས་མཐུན་དང་
བཅས་པའི་འབྲས་བྱ་ཡོངས་ཤེས་དུག་ཡིན་ཏེ། ཡོངས་ཤེས་དང་པོ་གསུམ་དང་ཐ་མ་
གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྗེས་ཤེས་དེའི་སྒྲིགས་མཐུན་དང་བཅས་པའི་འབྲས་བྱ་ཡོངས་
ཤེས་ལྷ་ཡིན་ཏེ། བར་པ་གསུམ་དང་ཐ་མ་གཉིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

《གསུམ》 བྲངས་ངེས་པ།

གསུམ་པ་བྲངས་ངེས་ནི། མཐོང་སྒྲིམ་གྱི་འགྲོག་པ་བརྒྱད་ཅུ་ཙམ་བརྒྱད་ཡོད་ན།
འབྲས་བྱ་ཡོངས་ཤེས་དབྱར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཡོད་དེ་བྲལ་
བའི་ཐོབ་པ་ཟག་མེད་གསར་དུ་རྟོག་པ་དང་། སྤྱི་ཚེའི་ཉོན་མོངས་པ་སྒྲིགས་.....
གཅིག་ཉམས་པར་བྱས་པ་དང་། རྟུག་ཀུན་མཐོང་སྤང་གི་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱ་རིས་གཉིས་...
ཀུན་དུ་བཅོམ་པའི་ཕྱིར་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་སུ་བཞག་པའི་ཕྱིར།
དེའང་རྟུག་བསྐལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་ན་དང་པོ་ཡོད་ཀྱང་ཕྱི་མ་གཉིས་མེད། རྟུག་བསྐལ་
ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ན་ཐ་མ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་ཐ་མ་མེད། ཀུན་འབྱུང་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་ན་
ནི་གསུམ་ག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་འདྲོད་པའི་རྟུག་ཀུན་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་གཅིག་དུ་.....
བཞག་གོ། དེ་བཞིན་དུ་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་ལའང་ཤེས་པར་བྱ་ཏེ་མཐོང་སྤང་
སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་སོ། །སྒྲིམ་སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་ཐ་མ་གསུམ་ནི་རྒྱ་
གསུམ་པོ་དེ་དག་དང་། རྒྱ་བཞི་པ་འདྲོད་པ་ལ་སྐྱེས་པའི་ཁམས་གསུམ་ལས་འདས་
པ་ལས་ཀྱང་རིམ་པ་ལྟར་བཞག་པས་གསུམ་དུ་ངེས་སོ།

《བཞི》 གང་ཟག་གང་ལ་ལྷན་པ།

བཞི་པ་གང་ཟག་གང་ལ་ལྷན་པ་ནི། འོ་ན། ཡོངས་ཤེས་དེ་དག་གང་ཟག་གང་
ལ་དུ་ཞིག་དང་ལྷན་ཞེ་ན། དེ་ལ་སྒྲིམ་སྤང་ཤེས་གཅིག་དང་ཡང་ལྷན་པ་མིན་ལ།
འཕགས་པ་མཐོང་ལམ་ལ་གནས་པ་ནི་སྤང་ཅིག་དུག་པ་ནས་གཅིག་དང་། བརྒྱད་པ་

གན་གཉིས་དང་། བརྩ་པ་ནས་གསུམ་དང་། བརྩ་གཉིས་པ་ནས་བཞི་དང་། བརྩ་བཞི་
 པ་ནས་བཅུ་ལ་ཡོངས་ཤེས་ལྟེན་བར་དང་ཡང་དག་པར་ལྟན་ནོ། །སྒྲིམ་ལམ་ལ་
གནས་པ་ནི་ཡོངས་ཤེས་རྒྱག་གམ་སྟེ། ལམ་ལ་རྗེས་ཤེས་ཐོབ་པ་ནས་བརྩུང་སྟེ་འདྲོད་
 པ་ལ་འདྲོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་སྒྲིམ་སྤང་དང་པོ་བརྩུན་པ་སྤངས་པའི་བར་ལ་.....
 གནས་པ་འང་སྤར་གྱི་ལྟ་དང་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་ལས་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་.....
 ཤེས་ཏེ་རྒྱག་དང་ལྟན་ལ། ཉམས་ན་འང་དེ་ཉིད་དོ། །འདི་ནི་མཐར་གྱིས་པ་དངོས་སོ། །
 ཡང་ཆགས་བྲལ་སྒྲིམ་འགྲོ་བྱིས་ངེས་པ་ལ་འཇུག་པ་དེ་ཉིད་ལམ་ལ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་ཆེ་སྤ་
 མ་རྣམས་བསྐྱམས་ཏེ་ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་ཞེས་པའི་མིང་ཅན་.....
 གཅིག་ཐོབ་པས་བརྩུན་པ་གཅིག་གམ། དག་བཅོམ་པ་གཟུགས་ཀྱི་ཉམས་ན་འང་.....
 སྤར་གྱི་གཅིག་དང་ལྟན་ལ། ཡང་ན་ཕྱིར་མི་འོང་དེ་ཉིད་གཟུགས་ལས་འདས་པ་ན་
 བརྩུན་པ་དང་བརྩུན་པ་གཉིས་དང་ལྟན་ཞིང་། དག་བཅོམ་གཟུགས་མེད་ཀྱིས་ཉམས་
 ན་འང་གཉིས་པོ་དེ་དག་དང་ལྟན་ནོ། །ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་གཟུགས་ལས་འདྲོད་ཆགས་
 དང་མ་བྲལ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་དང་། དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་ཆེ་སྤངས་པ་
 མང་པོ་ཡོད་བཞིན་རྒྱ་ཡོངས་ཤེས་གཅིག་རྒྱ་འཕམ་རེ་རེ་ཁོ་ནར་བཞག་ཅེན། དེའི་ཆེ་
 བྱ་རིམ་པ་ལྟར་འདྲོད་པ་དང་། །ཁམས་གསུམ་ལས་འདྲོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་།
 དག་སྦྱང་གི་རྩལ་གྱིས་འབྲས་བུ་གསར་རྒྱ་ཐོབ་པ་སྟེ་རྩལ་གཉིས་ཆང་བའི་ཕྱིར་བྲལ་
 པ་དེ་དག་བསྐྱམས་ཏེ་ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་དང་། ཟག་པ་ཀྱན་
 ཟད་ཀྱི་ཡོངས་ཤེས་རེ་རེར་བཞག་གོ །འབྲས་བུ་དང་པོ་གཉིས་ཁམས་ལས་མ་འདས་
 པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡང་འབྲས་བུ་གསར་ཐོབ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དག་ལ་ནི་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡོངས་ཤེས་གཅིག་རྒྱ་
 བསྐྱམས་པར་མི་བྱེད་དོ། །

〈 陸 〉 又 爲 之 作 序 。

པཱ། ॥

〔第拾〕 ལམ་དང་གང་ཟག་བཟུན་པའི་གནས་བཤད་པ།

རྒྱག་པ་ལམ་དང་གང་ཟག་བཟུན་པའི་གནས་བཤད་པ་ལ་བཞི། དམིག་ལྷལ་
འཕགས་པའི་བདེན་པ། བདེན་པ་མངོན་པར་རྟགས་པའི་རིམ་པ། བདེན་པ་མངོན་
རྟགས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་མངོན་རྟགས་ཀྱི་ལམ་བཟུན་པའོ།

〈གཅིག〉 དམིགས་ལྷལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ།

དང་པོ་ལ་ལྷ། མཚམས་སྒྱུར། ལམ་རང་གི་ངོ་བོ། བདེན་བཞི་དངོས། འདུ་བྱེད་
ཐམས་ཅད་སྒྱག་བཟུལ་དུ་བསྒྱབ་པ། ཞར་ལ་བདེན་གཉིས་བཤད་པའོ།

〈གཅིག〉 མཚམས་སྒྱུར་བ།

དང་པོ་ནི། སྒྲངས་པ་ནི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་མིང་འཛོལ་བོ། ཞེས་བཤད་ན།
གཉེན་པོ་གང་གིས་སྒྲང་བྱ་གང་སྒྲངས་པ་ལས་ཡོངས་ཤེས་ཀྱི་མིང་འཛོལ་ཅེ་ན།
བདེན་པ་མཐོང་བ་བསྐྱམས་པས་ཉོན་མོངས་སྒྲངས་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་ཡོངས་ཤེས་ཀྱི་
མིང་འཛོལ་བོ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།

〈གཉིས〉 ལམ་རང་གི་ངོ་བོ།

གཉིས་པ་ལམ་རང་གི་ངོ་བོ་ནི། བདེན་པ་མཐོང་དང་བསྐྱམས་པ་ལས། ཞེས་
བཤད་ན། ལམ་དེའི་ངོ་བོ་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྐྱམ་པའི་ལམ་
ནི་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་སྐྱམ་ལམ་ཟག་……
བཅས་ཀྱི་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ལ་ཟག་པ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་།
འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྐྱམ་ལམ་བདེན་པ་མཐོང་དོན་གོམས་པར་བྱེད་པ་ལ་……

ཟག་པ་རྒྱས་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། མཐོང་བའི་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཟག་པ་མེད་པ་ཁོ་
ན་ཡིན་ཏེ། ཁམས་གསུམ་པ་དང་། བྱད་པར་སྤྱད་ཅེས་མཐོང་སྤང་གི་གཞེན་པོ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་དང་། མཐོང་སྤང་ཆེ་འབྱིང་དགུ་ཅིག་ཅན་སྤང་བའི་ཕྱིར།

《གསུམ》 བདེན་བཞི་དངོས།

གསུམ་པ་བདེན་བཞི་དངོས་ནི། འོ་ན། བདེན་པ་མཐོང་དང་བསྐྱེམས་པ་ལས། །
ཞེས་པའི་བདེན་པ་དག་གང་ཡིན་ཞེ་ན། མཐོང་བ་དང་བསྐྱེམ་པར་བྱ་བའི་བདེན་པ་
དག་ནི་བཞིར་བཤད་དོ། གང་ཏུ་ཞེ་ན། འདི་ཉིད་གྱི་གནས་དང་པོར། ཟག་མེད་
ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་། ཞེས་པས་ལམ་དང་། མ་མོར་བརྟགས་པ་འགོག་པ་གང་། །
ཞེས་པས་འགོག་པ་དང་། ལྷག་བསྐལ་ཀྱན་འབྱུང་འཇིག་རྟེན་དང་། ཞེས་པས་དེ་
གཉིས་ཀྱང་བཤད་ཅིང་། མདོ་ལས་ཀྱང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཅི་གནས་དང་པོར་
བསྟན་པ་ལྟར་རིམ་པའང་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ནོ། འོ་ན། ཇི་ལྟ་བུ་
ཞེ་ན། ལྷག་བསྐལ་དང་། ལྷག་བསྐལ་ཀྱན་འབྱུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་འགོག་པ་
དང་ལམ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་རིམ་པ་འདིའོ། རིམ་པ་དེ་ལྟར་
སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། འདིར་བདེན་པ་དེ་དག་དང་པོར་ཇི་ལྟར་མངོན་པར་
རྟོགས་པའི་རིམ་པ་བཞིན་བསྟན་པ་སྟེ། མཐོང་ལམ་ཏུ་དང་པོར་ལྷག་བསྐལ་དང་། དེ་
ནས་ཀྱན་འབྱུང་དང་། དེ་ནས་འགོག་པ་དང་། དེ་ནས་ལམ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དགྲུས་སུ་བསྟན་པའི་རྟ་ཐག་ཐོགས་མེད་པར་རྒྱག་པ་
ལྟར། རྟོགས་སྦྱར་ཏུ་བདེན་པ་ནམས་ལ་གོ་རིམ་དེ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་ལྟར་སྟེ་
བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། ནད་མཐོང་ནས་དེའི་རྒྱ་ལ་རྟོགས་ཏེ་ནད་ཟད་པ་དོན་ཏུ་
གཞེར་ཞིང་། དེའི་ཐབས་སུ་སྟན་འཚལ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ཆོག་ནི་འདི་དག་ལྷག་
བསྐལ་ནས་ལམ་གྱི་བར་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པ་ཉིད་ཏུ་འཕགས་པ་ཁོ་ནས་གཟིགས་པའི་...

ཕྱིར་འཕགས་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱའི། ཕྱིས་པས་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་རྒྱ་མཐོང་བས་མ་
ཡིན་ནོ།

༼བཞི༽ འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསམ་ཏུ་བསྐྱབ་པ།

བཞི་པ་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསམ་ཏུ་བསྐྱབ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཆོར་བའི་
སྤྱགས་གཅིག་ཁོ་ན་སྤྱག་བསམ་མ་ཡིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྤྱག་
བསམ་ཏུ་བརྒྱན་ཅེ་ན། ཡིད་རྒྱ་འོང་བ་ཆོར་བ་བདེ་བ་དང་། ཡིད་རྒྱ་མི་འོང་བ་……
ཆོར་བ་སྤྱག་བསམ་དང་། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་བཏང་སྤྱམས་དང་། དེ་དག་
དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱང་དང་། མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པ་བདག་སྤྱན་
དང་དམིགས་ཅན་ནམས་ཀྱང་དེ་གསུམ་གྱི་རྟེན་དང་སྟོགས་སུ་གྱུར་པས་ཆོར་བ་དེ་……
དང་དེའི་དབང་གིས་ཡིད་རྒྱ་འོང་བ་ལ་སྟགས་པའི་མིང་ཐོབ་ཅིང་ཆོར་བ་དང་འདྲ་……
བར་བརྒྱན་པའོ། དེ་ལྟར་ན་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དེ་ནམས་ཉིད་ནི་ཅི་རིགས་པར་
མ་ལྟས་པ་སྤྱག་བསམ་བ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན། སྤྱག་བསམ་གྱི་སྤྱག་བསམ་………
དང་། འཕྱར་བའི་སྤྱག་བསམ་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསམ་ཉིད་གསུམ་པ་ཅི་རིགས་
པའི་ངོ་སོ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། དེའང་ཡིད་རྒྱ་འོང་བ་ནི་འཕྱར་བའི་སྤྱག་བསམ་
དང་། ཡིད་རྒྱ་མི་འོང་བ་ནི་སྤྱག་བསམ་གྱི་སྤྱག་བསམ་དང་། དེ་གཉིས་དང་དེ་དག་
ལས་གཞན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསམ་གྱིས་བྱུང་པོ།

༼ལ༽ ཞར་ལ་བདེན་གཉིས་བཤད་པ།

ལ་པ་ཞར་ལ་བདེན་གཉིས་བཤད་པ་ནི། བདེན་པ་བཞི་ཞེས་ཀྱང་བཤད།
བདེན་པ་གཉིས་ཞེས་ཀྱང་བཤད། བདེན་གཉིས་དེ་དག་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཆོས་གང་ལ་
ཆ་ཤས་སུ་བཅོམ་པ་དང་སྟོས་ཆོས་གཞན་ས་སར་བསལ་བ་ན་དེར་འཛིན་གྱི་སྟོ་མི་……
འཇུག་པ་ནི་བུམ་རྩ་བཞིན་རྒྱ་རྒྱ་ལྟོད་དོ། དེའང་བཅོམ་པས་དེར་འཛིན་……

གྱི་སྒྲི་མི་འཇུག་པ་ནི་བུམ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲི་བས་བཙམ་པ་ནས་བུམ་འཛིན་གྱི་སྒྲི་
 འདྲར་བའི་ཕྱིར། སྒྲི་ཚས་གཞན་སོ་སོར་བསལ་བ་ན་དེར་འཛིན་གྱི་སྒྲི་མི་འཇུག་པ་ནི་
 རྩ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། རྩ་དེའི་ལྷོང་རུ་སྒྲིས་གཟུགས་དྲི་ལ་སོགས་པའི་ཚས་གཞན་སོ་སོར་
 བསལ་བ་ན་རྩར་འཛིན་གྱི་སྒྲི་འདྲར་བའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ནི་གང་ལ་.....
བཙམ་པ་དང་སྒྲིས་ཚས་གཞན་སོ་སོར་བསལ་བ་ན་དེར་འཛིན་གྱི་སྒྲི་མི་འཇུག་པ་.....
ལས་གཞན་རུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། གཟུགས་ཀྱི་རྩལ་ལྷ་རབ་དང་འདུས་མ་
 བུས་ལྟ་བུའོ།

〈གཉིས〉 བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་ལ།

གཉིས་པ་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་ལ་གཉིས། བཟུན། བཤད་དོ།

〈གཅིག〉 མངོན་བཟུན་ལ།

དང་པོ་ནི། ཐབས་གང་གིས་བདེན་པ་མངོན་སྟུང་རུ་མཐོང་བར་འགྱུར་ཞེ་ན།
 དང་པོར་ནམ་པར་མི་གཡང་བའི་རྒྱར་སོ་སོར་ཐར་པ་རིས་བདུན་གང་ཅུང་གི་རྩལ་...
ཁྲིམས་ལ་གནས་ཏེ། དེ་ནས་མི་སྒྲིངས་པའི་རྒྱར་བདེན་པ་མངོན་སྟུང་རུ་མཐོང་བ་
 དང་མཐུན་པའི་ཚས་ཉན་ནས་སོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་ནས་.....
 གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རྒྱ་བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པས། ཉན་སྒྲིངས་པ་...
 དང་བུམ་པའི་རྒྱར་སྒྲིམ་པ་ལ་ནི་རབ་རུ་སྒྱུར་བ་ལས་བདེན་པ་མངོན་སྟུང་རུ་མཐོང་
 བར་འགྱུར་རོ།

〈གཉིས〉 རྒྱས་པར་བཤད་ལ།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་ལ་གསུམ། ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན། རྟོན་སྣོད་རུ་
 ཅུང་བའི་ཚས་ཀྱི་བྱུང་པར། སྒྲིམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྩལ་དངོས་སོ།

〈གཅིག〉 ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན།

དང་པོ་ནི། རྒྱལ་གནས་ཐོས་དང་བསམ་ལུན་པས། སྒྲོམ་པ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་སྒྱུར། །
 ཞེས་བཤད་ན། ཤེས་རབ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དེ་གང་ཞེ་ན་ཐོས་པ་དང་། རྒྱལ་ས་
 པས་བསམ་པ་དང་སྒྲོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲི་སྒྲེ་ཤེས་རབ་གསུམ་པོ་རྣམས་གྱི་རང་པོ་.....
 བཞིན་ནི་རིམ་པ་ལྟར། མིང་ཁོ་ན་དང་། རེ་འགའ་ཡི་གེ་དོན། རེ་འགའ་དོན་གྱིས་
 ཡི་གེ་འབྲེན་པས་མིང་དོན་གཉིས་ཀ་དང་། ཡི་གེ་ལ་མི་སྟོས་པར་དོན་ལ་འཇུག་པའི་
 དོན་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། རྒྱལ་སྒྲོབ་པ་དག་ཁོ་བ་མི་ཁོ་བ་ཤིང་ལེབ་
 སྐགས་གྱི་འབྲུ་བྱ་ལ་སྟོས་མི་སྟོས་བཞིན་ནོ་ཞེས་འདོད་ལ། སྒྲོབ་དཔོན་ནི་ཡིད་ཆེས་གྱི་
 ལུང་ཚད་མ་ལས་སྒྲུས་པ་དང་། རིགས་པས་བརྟགས་པ་ལས་སྒྲུས་པ་དང་། ཏིང་ངེ་
 འཛིན་ལས་སྒྲུས་པའི་ཤེས་རབ་གསུམ་ནི་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཡིན་.....
 གསུང་།

(གཉིས) རྟེན་སྟོན་ཏུ་རུང་བའི་ཆོས་གྱི་བྱུང་པར།

གཉིས་པ་རྟེན་སྟོན་ཏུ་རུང་བའི་ཆོས་གྱི་བྱུང་པར་ནི། གང་ཟག་གང་གིས་སྒྲོམ་
 པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འབྱུར་ཞེ་ན། ལུས་འདུ་འཛི་དང་སེམས་རྣམ་རྟོག་ལས་
 བསྐྱེད་པའི་བསྐྱེད་བ་གཉིས་ལུན་གྱིས་གང་ཟག་གིས་སྒྲོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་
 འབྱུར་རོ། །དེ་གང་ལ་སྒྲ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། འདོད་རྒྱུ་ཆོག་ཤེས་ལ་སྒྲའི། ཆོག་མི་ཤེས་
 པ་དང་འདོད་ཆེན་ཅན་ལ་སྒྲ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། དེའི་རོ་བོ་གང་ཞེ་ན། ཆོས་གས་
 སྐགས་རྟེན་པ་ལ་ཡང་ཡང་སྟེད་པ་ནི་ཆོག་མི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། མ་རྟེན་པ་ལ་འདོད་...
 པ་ནི་འདོད་ཆེན་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་བརྒྱུག་པ་ནི་དེའི་གཉེན་པོ་འདོད་རྒྱུ་ཆོག་
 ཤེས་དག་ཡིན་ནོ། །འདོད་རྒྱུ་ཆོག་ཤེས་དེ་གཉིས་ལ་ཁམས་གསུམ་ལ་ཁམས་གསུམ་
 ཏུ་གཏོགས་པ་དང་བྱི་མ་མེད་པ་གཉིས་ཡོད་དོ། །འོ་ན། དེའི་རོ་བོ་གང་ཞེ་ན། འདོད་
 རྒྱུ་ཆོག་ཤེས་དེ་དག་མ་ཆགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆགས་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་བྱུར།

འཕགས་པའི་རིགས་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་
 དགོངས་ནས་ཆོས་གོས་ངན་ངོན་ཅམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་པས་འཕགས་པའི་རིགས། དེ་
 བཞིན་ཏུ་བསྐྱེད་སྐྱེས་དང་། གནས་མལ་དང་། སྤང་བ་དང་སྦྱོམ་པ་ལ་དགའ་བ་
 འཕགས་པའི་རིགས་ཞེས་རིགས་བཞི་བཀའ་སྩལ་རྟོ། །དེ་དག་གི་ནང་ནས་དང་པོ་
གསུམ་ནི་མ་ཆགས་པ་ཡིན་ཏེ། འདྲོད་ཆུང་ཆོག་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཕྱི་མའང་དེ་ཡིན་ཏེ། སྤང་བ་ནི་འགོག་བདེན་དང་། སྦྱོམ་པ་ནི་ལམ་བདེན་ཡིན་ལ།
 དེ་ལ་དགའ་བ་ནི་སྤྲོད་པའི་འདྲོད་ཆགས་དང་། འདྲོད་པའི་འདྲོད་ཆགས་ལས་རྒྱབ་
 ཀྱིས་སྦྱགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པའི་རིགས་བཞི་གང་བསྟན་ཅེ་ན། དང་པོ་
གསུམ་གྱིས་ཐར་པ་སྐྱབ་པའི་ཀླན་སྦྱོང་གི་ཚུལ་བསྟན། ཐ་མས་ལས་བསྟན་པ་ཡིན་མོ་
 ཏེ། ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་གནས་ནས་ལས་འདི་ལྟ་བུ་བྱས་ན་ཐུར་ཏུ་ཐར་པ་འཛོལ་པར་
 འཐུར་རོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་ཏུ་རིགས་བཞི་བསྟན་ཅེ་ན།
སྤྲོད་པ་སྐྱེ་བའི་གཞིའི་གཉེན་པོའི་ཕྱིར་ཏུ་རིགས་བཞི་བསྟན་ཏེ། བདག་གིར་འཛིན་
 པ་ཆོས་གོས་སྐྱེས་ཀྱི་དངོས་པོ་འདྲོད་པ་དེའི་རྒྱས་རེ་ཞིག་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏུ་.....
 རིགས་དང་པོ་གསུམ་བསྟན། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་དངོས་པོ་ལྷན་ལ་འདྲོད་ཅིང་.....
སྤྲོད་པ་དེའི་རྒྱས་གཏན་ཏུ་ཞི་བའི་ཕྱིར་ཏུ་རིགས་ཕྱི་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

(གསུམ) སྦྱོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་དངོས།

གསུམ་པ་སྦྱོམ་པ་འཇུག་པའི་ཚུལ་དངོས་ལ། ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་
 གཉིས།

(གཅིག) ཞི་གནས།

དང་པོ་ལ་གཉིས། བསྟན། བཤད་དོ།

(གཅིག) མདོར་བསྟན་པ།

དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སྒྲིབ་ཏུ་བྱུང་པ་དེ་རི་ལྟར་སྒྲིམ་པ་ལ་འཇུག་ཅེན། སྒྲིམ་པ་དེ་
ལ་འཇུག་པ་ན་སྒྲིག་མར་མི་སྤྲུག་པ་སྒྲིམ་པ་དང་། དབྱུགས་ནང་ཏུ་རྒྱུ་པ་དང་.....
ཕྱིར་འབྱུང་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་སྒྲིམ་པ་ཡིས་སེམས་བརྒྱལ་ནས་སོ། །གང་ཟག་གང་གིས་
སྒྲིམ་ན། འདྲོད་ཆགས་ལྷག་པས་མི་སྤྲུག་པ་སྒྲིམ། རྣམ་ཉོག་ལྷག་པས་དབྱུགས་.....
འབྱུང་རྒྱུ་སྒྲིམ་པར་འབྱུར་རོ།

〈གཉིས〉 རྒྱུ་པར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རྒྱུ་པར་བཤད་ལ་གཉིས། མི་སྤྲུག་པ་བསྒྲིམ་པ་དང་། དབྱུགས་
འབྱུང་རྒྱུ་བསྒྲིམ་པའོ།

〈གཅིག〉 མི་སྤྲུག་པ་བསྒྲིམ་པ།

དང་པོ་ནི། འདྲོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་མི་སྤྲུག་པ་རི་ལྟར་སྒྲིམ་ཞེ་ན། ཁ་དོག་
དང་། དབྱེབས་དང་། རེག་བྱ་དང་། རྟེན་བཀྱར་ལ་སོགས་པའི་འདྲོད་ཆགས་ཀྱི་
གཉེན་པོར་རྣམ་པར་བསྒྲིམ། གནག་དམར། རྩིས་འཛོར། འབྲས་གཞིག་པ། རྒྱུ་པས་
བྲང་བྲང་ཏུ་སྒྲེལ་བ། གཡོ་བ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་སྒྲིམ་པར་བྱེད་ལ། བྱེ་བྲག་མེད་པར་
ཀྱང་རྒྱས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ནི་ཆགས་བཅས་ཐམས་ཅད་ལ་ཤེས་པས་གཉེན་པོར་འབྱུར་ཏེ།
ཀྱང་རྒྱས་ལ་ཆགས་པའི་གཞི་རྣམ་པ་བཞི་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྒྲིམ་པ་ན་སྒྲིག་མར་རང་
གི་ལྷས་དབྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་རྒྱང་ཏུ་སྐྱོད་དེ་རྒྱལ་ཞིང་ཐུགས་པས་རྒྱས་པར་
མས་ཏེ། རིམ་གྱིས་ལྷས་རིལ་པོ། དེ་ནས་གནས་ཁང་ནས་ཕྱིར་རྒྱ་མཚོའི་བར་ཏུ་ས་
གཞི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱས་ཀྱིས་གང་བར་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྒྲིམ་ནས་སྒྲིམ་ཞིང་། དེ་ནས་
ཡང་རྒྱ་མཚོའི་མཐའ་ནས་རིམ་གྱིས་ཐམས་ཅད་སྐྱ་མ་ཁོ་ན་བཞིན་ཏུ་བྱུར་ནས་རང་
གི་ལྷས་འབའ་ཞིག་རྒྱས་པར་མས་ཤིང་། དེ་ལ་སེམས་སྤྲད་དེ་འཛིན་པ་བ་ནི་ལས་
དང་པོ་བའི་རྣལ་འབྱུར་རོ། །དེ་ནས་སྒྲིབ་པ་སྐྱར་བཞིན་ལ། རྒྱུ་པར་པ་ན་རྒྱང་པའི་

རུས་པ་ནམས་པོར་ཞིང་ལུས་ལྷག་མ་རུས་པ་ཉིད་རུ་དམིགས་པ་ནས་བཟུང་ནས་ནི་...
 རིམ་གྱིས་ལུས་བྱེད་དང་། དེ་ནས་ཐོད་པའི་བྱེད་གྱི་བར་རུ་རུས་པར་བཏང་ཞིང་པོར་
 རུས་ཐོད་པའི་བྱེད་རུས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་སེམས་འཛིན་པས་ནི་ཡོངས་སུ་མྱུང་བ་.....
 རུས་པའི་རྣལ་འབྱེད་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །ཡང་གཞན་ཐམས་ཅད་སྐར་བཞིན་ལ།
 རྟུང་པའི་མཐར་སྒྲིན་མ་གཉིས་པོའི་བར་རུ་རུས་པ་མཐེབ་གང་ཅམ་ལ་སེམས་འཛིན་
 པས་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྫོགས་པའི་རྣལ་འབྱེད་ཡིན་ནི་ཞེས་སོ། །མི་སྤྱད་པ་ཞེས་བྱ་...
 བ་དེའང་རོ་བོ་ནི་མ་ཆགས་པའི་དགེ་བ་ཡིན་ནོ། །ས་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་.....
 གཞི་བཞི། དང་པོའི་ཁྱད་པར་ཅན་ཉེར་བཞུགས་བཞི་དང་བཅས་པས་དགུ་འདོད་པ་
 ཉི་བརྟུ་དང་། དམིགས་པ་ནི་འདོད་པའི་སྒྲུང་བའི་ཆོས་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་.....
 དམིགས་པའོ། །གང་ཟག་ནི་སྤྱིར་གསུམ་གི་མི་ཁོ་ནས་སྐྱེད་དོ།

(གཉིས་) དབུགས་འབྱུང་རྩལ་བསྐྱམ་པ།

གཉིས་པ་དབུགས་འབྱུང་རྩལ་བསྐྱམ་པ་ནི། དབུགས་རྩལ་འབྱུང་བྱ་བ་པའི་རོ་
 བོ་གང་ཞེ་ན། དབུགས་ནང་རུ་རྩལ་པ་དང་དབུགས་ཕྱིར་འབྱུང་བ་རྗེས་སུ་བྱ་.....
 པའི་རང་བཞིན་ནི་རི་ལྟ་བར་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བྱ་བ་ཞེས་བརྗོད་
 པ་ནི་རྩལ་བྱ་བའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་འབྲས་སུ་ཤེས་རབ་དེ་སྐྱེད་པས་ན་རྩལ་མིང་བཏགས་...
 པའོ། །སྤྱི་ལྟ་པ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ཉེར་བཞུགས་གསུམ་དང་།
 ཁྱད་པར་ཅན་དང་། འདོད་པའི་ས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་སྦྱོད་ལུལ་ཏེ་དམིགས་
 པ་ནི་རྒྱང་ཡིན་ནོ། །རྟེན་ནི་འདོད་པའི་ལྟ་མའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ཏེ་རྣམ་རྟོག་མང་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་ཁོ་ནའི་ཡིན་གྱི། ཕྱི་པ་ལ་འདིའི་ལྷང་མེད་
 པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་མེད་པ་ཆོས་ཟབ་མོ་འདི་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
 ཟབ་མོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། བཟང་བ་ལ་སོགས་པ་རྩལ་རྣམས་པ་བྱུག་དང་ལྷན་པའི་མན་...

ངག་ཉྱེ། དེ་ལས་དང་པོ་བགྱང་བ་ནི་འདུ་བྱ་བ་མེད་པར་ལུས་སེམས་ན་ལ་ཏུ་འདུག་
 ཉྱེ་དབུགས་རྩལ་འབྱུང་ལ་སེམས་གཏད་དེ་བཅུའི་བར་ཏུ་ཡིད་གྱིས་བགྱང་བའོ། །དེ་
 ལས་མང་ཉུང་ཏུ་གྱུར་ན་ཚོད་ཕྱིར་ཏུ་དོགས་པས་མི་བགྱང་ངོ། །དེའང་གཅིག་ལ་
 གཉིས་དང་། གཉིས་ལ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་ན་ལྷག་ཆད་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། རྩལ་འབྱུང་
 རྣམས་ན་འཆོལ་བས་སྒྲིན་གསུམ་སྤངས་ནས་སོ། །གཉིས་པ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ནི་རྩལ་པ་
 བ་སྒྲིག་མ་ནས་རྒྱུ་པའི་བར་ཏུ་འགྲོ་ཞིང་། འབྱུང་བ་ན་སྒྲིག་ནས་མཐོ་གང་ངམ་
 འདོམ་གང་བར་ཏུ་ཕྱིར་འབྱུང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །གསུམ་པ་འཛོག་པ་ནི་སྒྲ་ཙེ་
 བས་རྒྱུ་པའི་བར་ཏུ་གནས་ཤིང་ཕན་པ་དང་གྲོལ་བར་རྟོག་པའོ། །བཞི་པ་ཉེ་བར་
 རྟོག་པ་ནི་ཡུལ་རྒྱུད་གི་རྣམས་བརྒྱུད་འདུས་པས་གཟུགས་དང་། ཡུལ་ཅན་ཤེས་རབ་ནི་
 མིང་གཞི་ཡིན་པས་སྤང་པོ་ལྟ་བུར་རྟོག་པའོ། །ལྔ་པ་བསྐྱར་བ་ནི་རྒྱུད་ལ་དམིགས་
 པའི་སྒྲ་རྩྭ་བ་ནས་ཆོས་མཆོག་གི་བར་གང་ནས་གང་ཏུ་བསྐྱར་བའོ། །དྲུག་པ་ཡོངས་
 ལྷ་དག་པ་ནི་མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པའོ། །དབུགས་རྩལ་པ་དང་དབུགས་.....
 འབྱུང་བ་གང་གང་ལས་ཤེ་ན། ལུས་ཀྱི་སྒྱུགས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལུས་གང་ལ་.....
 བརྟེན་པ་ལ་འཇུག་གི། གཟུགས་མེད་པ་དང་། རྩར་རྩར་པོ་དང་། སེམས་མེད་པ་ལ་
 མི་འཇུག་གོ། །རྒྱུད་གྱིས་བསྐྱུས་མ་བསྐྱུས་ལས་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པས་བསྐྱུས་
 པ་དང་། ཟིན་མ་ཟིན་ལས་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཆོགས་པར་མེད་པའི་རྒྱུད་ཡིན་
 པས་མ་ཟིན་པའོ། །བྱུང་བ་གསུམ་ལས་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱས་བསྐྱེད་པས་རྒྱ་མཐུན་.....
 ལས་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི། རྒྱས་བྱུང་དང་ནམ་མཁུ་སྐྱེས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་རྒྱས་ནས་རྒྱང་
 འགྲིབ་པ་དང་ཆད་ནས་མཚམས་སྦྱར་ཞིང་འདོད་དགུར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱང་
 དེ་གཉིས་ཀྱང་རང་སའམ་གོང་སའི་སེམས་ཀྱིས་རྟོགས་གྱི། འོག་མ་འདོད་པའི་ཡིད་
 ཀྱིས་གོང་མའི་རྒྱང་དེ་གཉིས་མི་རྟོགས་སོ། །མདོན་ཏུ་མ་བྱས་པ་དང་སེམས་གཞན་

གྱིས་ལྷ་ཅི་སྦྱས་ཞེས་པ་འོ།

〈གཉིས〉 ལྷག་མཐོང་བསྐྱེད་པ།

གཉིས་པ་ལྷག་མཐོང་བསྐྱེད་པ་ལ་གསུམ། ཆོགས་ལམ། སྦྱར་ལམ། བདེན་པ་
མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་མོ།

〈གཅིག〉 ཆོགས་ལམ།

དང་པོ་ནི། ཞི་གནས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྲུབ་ཀྱང་ལྷག་མཐོང་གི་ཤེས་རབ་མེད་
ན་ཉོན་མོངས་ནམས་ཅ་བ་ནས་མི་སྤྲོད་བས། དེའི་ཕྱིར་ཆོགས་ལམ་ན་སྒྲིག་གཉིས་ཀྱིས་
ཞི་གནས་གྲུབ་པར་གྱུར་པ་ཡིས་ལྷག་མཐོང་གི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དྲན་པ་ཉི་་་
བར་བཞག་པ་བཞི་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །རི་ལྷར་བསྐྱེད་ཞེ་ན། ལུས་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་་་
པོ་དང་། ཆོར་བའི་སྤང་པོ་དང་། སེམས་ནམ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོ་དང་། ཆོས་དེ་དག་
ལས་གཞན་པ་ཐམས་ཅད་དེ། དེ་ནམས་ལ་དམིགས་ནས་ནམ་པ་གཟུགས་སུ་བྱང་བ་
དང་། རང་སྟོབས་ཀྱིས་དོན་གྱི་བྱད་པར་མྱོང་བ་དང་། རོ་བོ་ཅམ་མྱོང་བ་དང་།
མཚན་མར་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། སྦྱིའི་མཚན་ཉིད་མི་རྟག་།
སྟག་བསྐལ། སྤྲོད་པ། བདག་མེད་དང་གཉིས་སུ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པས་འཇུག་པ་འོ། །
དེ་ལའང་སྦྱིར་རང་བཞིན་དང་། འབྲེལ་བ་དང་། དམིགས་པ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་
གསུམ་ལས། དང་པོ་དེའི་རོ་བོ་ནི་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ། དེའང་ཐོས་པ་དང་། སོགས་
པས་བསམས་པ་དང་བསྐྱེདས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི། སྦྱིས་ཐོབ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྦྱིར་
བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ལས་གཞན་ནི་ཤེས་རབ་དེ་དང་
མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་ནམས་འབྲེལ་བ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་དང་།

སྦྱི་མ་དེ་དག་གི་དམིགས་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ལས་ལུས་ལ་སོགས་པ་བཞི་ལའང་་་་
ཡུལ་ཅན་གྱི་མིང་གིས་བརྟགས་ནས་དམིགས་པའི་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ཅེས་བྱའོ། །ཞོ་

རིམ་ནི་རི་ལྟར་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་བཞིན་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་སྐྱ་མ་སྐྱ་མ་རགས་པས་སྐྱར་
 རྟགས་པའི་ཕྱིར། བྱངས་ངེས་ནི་ལུས་གཙང་བ། ཚེར་བ་བདེ་བ། སེམས་རྟག་པ། ཚས་
 ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟག་པ་བཞིའི་གཉེན་པོར་དྲན་པ་ཉེར་.....
 བཞག་བཞི་བཞུན་པས་མི་མང་མི་ཉུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་གོམས་པའི་ནལ་འབྱུར་པ་དེ་ནི་
 ཚས་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་སྤྱི་ལ་དམིགས་པ་ལ་གནས་པར་འབྱུར་ཏེ། ལུགས་.....
 སྐགས་དེ་དག་སྤྱི་ལ་དམིགས་ནས་མི་རྟག་པ་དང་། ལུག་བསྐལ་བ་དང་། ལྟངས་པ་...
 དང་། བདག་མེད་པར་ལྟ་ཞིང་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ས།།

<གཉིས> སྐྱར་ལམ།

གཉིས་པ་སྐྱར་ལམ་ལ་གསུམ། སྐྱར་ལམ་གྱི་རང་བཞིན། ཚས་ཀྱི་བྱུང་པར།
 རྟགས་གཙང་གཞན་བཞུན་པའོ།

<གཅིག> སྐྱར་ལམ་གྱི་རང་བཞིན།

དང་པོ་ནི། ཚལས་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཚས་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་སྤྱི་ལ་དམིགས་པ་
 གོམས་པར་བྱས་པ་དེ་ལས་རྩ་བར་གྱུར་པ་འབྱུང་ངོ་། །ཅིའི་ཕྱིར་རྩ་བར་གྱུར་པ་.....
 ཞེས་བྱ་བ་ཞིན། རྣམ་པ་མི་རྟག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེད་སྐྱེས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ན་རྩ་
 བར་གྱུར་པ་དེ་ནི་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་ཤིང་དེའི་སྦྱད་ཡུལ་ཅན་དང་། རྣམ་པ་
 མི་རྟག་པ་སྐགས་བཅུ་དྲུག་ཚང་བར་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ལ། རྩ་བའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཆུང་ཏུ།
 འབྱིང་། ཆེན་པོ་གསུམ་འཕེལ་བ་ལས་ཆེ་མོར་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་། ཅིའི་ཕྱིར་ཆེ་
 མོར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་ཞིན། དགེ་བའི་ཆ་བ་གཡོ་བའི་ཆེ་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཆེ་མོ་དེ་
 ཡང་རྩ་བ་དེ་དང་འདྲ་བར་བདེན་བཞིའི་སྦྱད་ཡུལ་ཅན་དང་། རྣམ་པ་མི་རྟག་སྐགས་
 བཅུ་དྲུག་ཚང་བར་བསྒྲིམ་པ་ཡིན་ལ། རྩ་བ་ཆེ་གཉིས་ཀ་དང་པོར་བདེན་པ་ལ་ཚས་
 དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པ་གཏོད་པར་བྱེད་ཅིང་། དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་

གཞན་དག་གིས་ཀྱང་འཕེལ་བ་སྟེ་གོམས་ཤིང་བྱང་བར་བྱེད་དོ། །ཆེ་མ་དེ་ཆུང་འབྲིང་
 ཆེན་པོར་རིམ་གྱིས་འཕེལ་བ་ལས་ནི་བཟོད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྟེ། །ཅིའི་ཕྱིར་བཟོད་པ་
 ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། བདེན་པ་མཐོང་བ་ལ་ཆེར་བཟོད་པའི་ཕྱིར་ན་ལམ། བཟོད་པ་ལ་གསུམ་
 ཡོད་པ་ལ། ཆུང་འབྲིང་གཉིས་ནི་བདེན་པ་ལ་ནམ་པ་གཏོད་ཚུལ་ཅེ་མོར་སྤྱར་བ་དེ་
 བཞིན་དང་། འཕེལ་བ་ལ་ནི་རྟོག་ཅེ་ལས་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། བཟོད་པ་ཆུང་འབྲིང་
 ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་ཆོས་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ཉིད་ཀྱིས་འཕེལ་བར་བྱེད་གྱི། ལྷས་
 སྐུ་གས་ཀྱི་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བཟོད་པ་ཆེན་པོ་དེ་ནི་འདོད་པར་གཏོགས་པའི་སྤྱག་བསུལ་
 ལྷལ་རྩ་བྱས་ནས། དེའི་ནམ་པ་བཞི་ལས་གང་ཡང་རྩང་བ་གཅིག་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ལ།
 དེར་མ་ཟད་དེ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་གྱི། རྒྱུ་ཆགས་པ་མིན་ནོ། །ཁི་ལྷར་བཟོད་
 ཆེན་གྱི་དམིགས་ནམས་འདོད་པའི་སྤྱག་བསུལ་དང་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་རྩ་
 འཇིག་རྟེན་ཆོས་མཆོག་ཀྱང་འདོད་པའི་སྤྱག་བསུལ་ཁོ་ནར་དམིགས་ཤིང་སྐད་ཅིག་...
 མ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཟག་བཅས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་
 ཟག་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་དངོས་སུ་འདྲེན་ནས་པས་ན་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །དྲོ་བ་སྐྱེས་ཀྱི་
 ཡེ་ཤེས་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་གཙོ་བོ་...
 ཤེས་རབ་དང་། འཁོར་དང་བཅས་ན་མཉམ་བཞག་གི་རིག་མེན་ཡོད་པས་སྤྱང་པོ་ལྷ་
 པའོ། །འོན་ཀྱང་རྩ་བ་ལ་ཕའི་ཐོབ་པ་ནི་རྩ་བ་ལ་སྐྱེས་པར་མ་གཏོགས་ཏེ། འཕགས་
 པ་ལ་འང་ས་མ་བོར་གྱི་བར་རྩ་བ་ཡོད་ཀྱང་མངོན་རྩ་བྱེད་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར།
 སྤྱར་བཤད་པ་དེ་ལྷར་ན་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ནི་རྩ་བ་ལ་སྐྱེས་པ་
 ནམ་པ་བཞི་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ངེས་པར་འབྱེད་པ་ནི་མཐོང་ལམ་མོ། །དེའི་
 ཆའམ་སྤྱུགས་གཅིག་ནི་སྤྱག་བསུལ་ཆོས་བཟོད་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཆོས་མཆོག་གི་དངོས་
 དང་། གཞན་ནམས་ཀྱིས་བརྒྱུད་ནས་མཐུན་པས་ན་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །

《གཉིས་》 ཆོས་ཀྱི་བྱང་པར།

གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་བྱང་པར་ནི། སྦྱར་ལམ་བཞི་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་སྤྱོད་གཙོ་
བོར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། མཉམ་བཞག་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ལ་བཞག་པའི་ཕྱིར། ས་གང་ལ་
བརྟེན་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱེད་སྤྱོད་མེད་པ་དང་། བསམ་
གཏན་བྱང་པར་ཅན་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་བཞིའི་ས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་
བསྐྱེད་པའི་མཉམ་བཞག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཅུན་པ་དབྱེད་སྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱ་
གཉིས་ནི་འོག་འདྲོད་པ་ན་འང་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར། གང་གི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ཞེ་ན།
སྦྱར་ལམ་བཞི་པ་ཐམས་ཅད་འདྲོད་པའི་ལྷ་དང་སྤྱིང་གསུམ་གྱི་མའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་མོ་
ནོ། །ཆོས་མཆོག་བྱང་མེད་ཀྱིས་འཛོལ་ན་སྦྱོམ་པ་དང་བྱང་མེད་གཉིས་ཀའི་རྟེན་ཅན་མོ་
ཅན་གྱིས་འཛོལ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆོ་དེ་ཉིད་ལ་མཆོན་གྱུར་པའམ། ཡང་ན་འདྲོད་པར་
སྦྱོམ་ན་སྦྱོམ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྦྱོམ་པས་ནི་སྦྱོམ་པའི་རྟེན་ཅན་ཁོ་ནས་འཛོལ་གྱི་
བྱང་མེད་གྱི་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཐོབ་པས་དེ་ལ་བརྟེན་སྤྱོད་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། འོ་ན།
སྦྱར་ལམ་དེ་དག་གང་གིས་གཏོང་ཞེ་ན། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྦྱར་ལམ་དེ་མོ་
དག་སྤར་ས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འཛོལ་པའི་ས་དེ་བོར་ནས་གོང་མར་སྦྱོམ་པས་མོ་
གཏོང་། འཕགས་མིན་སྦྱོ་ནི་འཆི་བ་སྦྱོ་རིས་མཐུན་དོར་བས་སོ། །སྦྱར་ལམ་མོ་
དང་པོ་གཉིས་ནི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པས་ཀྱང་གཏོང་ངོ་། །སྦྱར་ལམ་དེ་
དག་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱོད་པ་ཡིན་ན་ནི་དེས་ཆོ་དེ་ཉིད་ལ་
བདེན་པ་མཐོང་སྟེ། ཡིད་འབྱུང་བ་ཤས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འཛོལ་པ་ལས་རྣམ་པར་
ཉམས་པ་དག་གིས་ཕྱིས་འཛོལ་པ་ན་སྦྱོན་མེད་པ་ཁོ་ན་གསར་དུ་འཛོལ་གྱི། སྦྱོན་
བཏང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྤར་འཁོར་བར་མ་འདྲིས་པ་དང་འབད་དེ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཡོངས་ཉམས་དང་རྣམ་ཉམས་ཀྱི་ངོ་བོ་གང་ཞེ་ན། ཉམས་པ་

དེ་གཉིས་ནི་ཚས་གང་ཞིག་འཛོལ་པ་བཏང་ནས་མི་ལྟན་པ་སྟེ། མ་ཚོལ་པ་སྟེས་པའོ། །
 དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་གང་ཞེ་ན། ཡོངས་ཉམས་ནི་ཉེས་པས་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་
 ན། ལོག་ལྟས་དགེ་ཙུ་ཉམས་པ་ལྟ་བུའོ། རྣམ་ཉམས་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཀྱང་བྱས་པ་ཡོད་
 དེ། མཚོང་ལམ་གྱིས་སྟེ་ལས་ཉམས་པ་ལྟ་བུའོ། །འོ་ན། སྦྱར་ལམ་དེ་དག་ཡོན་ཏན་
 གང་དང་ལྟན་ཞེ་ན། རྫོད་ཚོལ་ནས་ཡོངས་སུ་ཉམས་ཀྱང་ངེས་པར་མུང་འདས་
 འཛོལ་པར་འགྱུར། ཅེ་མོ་ཚོལ་ནས་མཚམས་མེད་བྱེད་པ་དང་དན་སོང་རུ་སྟེ་བ་.....
 སྲིད་ཀྱང་། དགེ་བའི་ཙུ་བ་རྒྱན་མི་འཆད། བཟོད་པ་ཚོལ་ནས་དན་སོང་རུ་མི་འགྲོ་
 སྟེ། དན་སོང་རུ་སྟེ་བའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཐག་རིང་རུ་བསྐྱངས་པའི་ཕྱིར།

(གསུམ་) རྟགས་གཙོད་གཞན་བསྟན་པ།

གསུམ་པ་རྟགས་གཙོད་གཞན་བསྟན་པ་ནི། རྫོད་ཅེ་གཉིས་སྟོབ་མ་ཉན་ཚོས་ཀྱི་
 རིགས་ལས་བསྐྱོན་ནས་ནི་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་གྱི། བཟོད་པ་ཚོལ་ནས་སངས་རྒྱས་
 སུ་འགྱུར་བ་མེད་དེ། བཟོད་པ་ཚོལ་ནས་དན་སོང་རུ་མི་སྟེ་བ་གང་ཞིག་བྱང་མེས་ས་
 གཞན་དོན་རུ་དན་སོང་རུ་སྟེ་བའི་ཕྱིར། གཞན་རང་སངས་རྒྱས་སུ་ནི་གསུམ་པ་.....
 བཟོད་པ་འབྲིང་མན་ཆད་ཚོལ་ན་ཡང་འགྱུར་རུ་བྱུང་སྟེ། རང་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་
 བ་ལ་དན་སོང་རུ་སྟེ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་དང་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་.....
 རང་སངས་རྒྱས་རྫོད་ལ་སོགས་པ་ལ་གནས་པ་རིགས་གཞན་རུ་བསྐྱར་རུ་མི་བྱུང་སྟེ།
 དེས་རྫོད་ནས་བྱང་རྒྱལ་ཟད་མི་སྟེ་ཤེས་ཀྱི་བར་བསམ་གཏན་གྱི་མཐའ་བཞི་པ་ལ་.....
 བརྟེན་ཏེ་སྟན་ཚོག་གཅིག་ལ་ལམ་ཀྱན་སྟེ་བའི་ཕྱིར། འོ་ན། དེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་དང་
 སོ་ནས་སྟེ་འཇ། དེའི་སྟོན་རུ་ལམ་གཞན་འགོ་དགོས་ཤེ་ན། དེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་གྱི་
 སྟོན་རུ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་བ་འགོ་བ་ཡིན་ནོ། །ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཚོལ་ནས་ཅི་
 ཅམ་ན་ཐར་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། སྦྱར་བར་སྲིད་པ་གསུམ་གྱིས་ཐར་པར་འགྱུར་ཏེ།

སྲིད་པ་དང་པོ་ལ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་བསྐྱེད། གཉིས་པ་ལ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བསྐྱེད།
 གསུམ་པ་ལ་འཕགས་ལམ་འཛོལ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཤེན་ཏུ་མྱུར་ན་སྲིད་པ་
 གཉིས་ཀྱི་མཐར་ཐར་པར་འགྱུར་ཏེ། དང་པོ་ལ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་བསྐྱེད། གཉིས་པ་ལ་
 བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བསྐྱེད་དེ། ཆོ་དེ་
 ཉིད་ལ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་ཏུ་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེའི་རྩ་བ་ནི་ཐོས་པ་
 དང་བསམས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི། བསྐྱེད་སྐྱེད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།
 ལས་ནི་གཙ་བོ་ཡིད་དེ། འཁོར་བ་ལས་སྐྱེ་ཞིང་ཐར་པར་འདོད་པའི་སྒྲོན་ལམ་
 དང་། དེས་སྒྲུངས་པའི་ལུས་རྒྱུ་ཡིན་པས་ན་ནམ་པ་གསུམ་ཆར་ཡིན་ནོ། །དེས་
 ན་ཐར་པ་འདོད་པའི་ཕྱིར་སྐྱིན་སྒྲུབ་བསྐྱེད་པའང་དེའི་ནང་ཏུ་བསྟུལ། །འོ་ན། ཐར་
 པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་ཅ་དེ་གང་གི་ནང་ནས་འཕེན་ཞེ་ན། ཐོག་མར་སྤྱིང་གསུམ་གྱི་
 མིའི་ནང་ཁོ་ན་ནས་འཕེན་པར་བྱེད་དེ། སྒྲོགས་ལ་ཞིང་སྐྱེ་བ་ཤས་ཆེ་བའི་ཕྱིར།

(གསུམ) བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ།

གསུམ་པ་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་
 མཆོག་ལས་གང་སྐྱེ་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་མཆོག་ལས་ཆོས་ཀྱི་བཟོད་པ་བྲག་...
 པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེའོ། །དེས་གང་ལ་དམིགས་ན། དེས་ནི་འདོད་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་
 ལ་དམིགས་པ་ཡིན། དེ་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་འདོད་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་དེ་ཉིད་ལ་.....
 དམིགས་ན་སྤེལ་སྐྱེད་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་། འདོད་
 པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལ་དམིགས་ནས་ཆོས་བཟོད་དང་ཆོས་ཤེས་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་ཏུ།
 འདོད་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ལྷག་མ་གོང་མའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལ་དམིགས་པའི་རྗེས་བཟོད་...
 དང་རྗེས་ཤེས་སྐྱེའོ། །ཀྱན་འབྱུང་ལ་སྒྲུབ་པ་བདེན་པ་གཞན་གསུམ་ལའང་དམིགས་
 པའི་ཤེས་བཟོད་སྐྱེད་ཅིག་མ་བཞི་བཞི་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་བདེན་པ་.....

མངོན་པར་རྟོགས་པ་འདི་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གོ། །དེ་དག་བསྟན་ན་ནམ་
 པ་གསུམ་སྟེ། མཐོང་བ་མངོན་རྟོགས། དམིགས་པ་མངོན་རྟོགས། བྱ་བ་མངོན་
རྟོགས་ཞེས་བྱ་བ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དང་པོ་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་བདེན་
 བཞིའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའོ། །གཉིས་པ་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་
 རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པས་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི་བདེན་
 པ་གང་ལ་བྱ་བ་གང་ཡོད་པ་སྟེ། སྟག་བསྟུལ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། ཀྱན་འབྱུང་སྤང་
 བ་དང་། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ་བ་དང་། ལམ་བསྐྱམ་པའོ། །བདེན་པ་མངོན་པར་
 རྟོགས་པའི་ལམ་དེ་ས་གང་ལ་བརྟེན་ཞེ་ན། དེ་ནི་བསམ་གཏན་ས་དྲུག་ལ་བརྟེན་པ་
 ཡིན་ཏེ། ཚས་མཚག་དང་ས་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བཟོད་དེ་གཉིས་ལས་གཉེན་པོ་
 གང་ཞེ་ན། བཟོད་པ་བརྟུན་ནི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཏེ། སྤང་བྱའི་འཛོལ་པ་གཅོད་པ་ལ་
 གཞན་གྱིས་བར་ཆད་བྱར་མེད་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟུན་པོ་ཕྱིར་སྤྱང་བ་བཞིན།
 ཤེས་པ་བརྟུན་ནི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤང་བྱ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་བྲལ་འཛོལ་
 འཛོན་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྒོ་འཕང་བཅད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་གོ་
 རིམ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ། །དེ་གཉིས་མཐོང་ལམ་དང་སྒོམ་ལམ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལ་
སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་བཙུལ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པ་སྤར་མ་མཐོང་བ་
 གསར་དུ་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པ་ནི་སྒོམ་པའི་
 ལམ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བེན་རྒྱན་ལྡན་དུ་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་
 ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

〈གསུམ〉 བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག

གསུམ་པ་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ལ་གཉིས། དབྱེ་བ་
 བསྟུས་ཏེ་བསྟན། མཐུག་བསྟུལ་།

༼གཅིག༽ དབྱེ་བ་བཅུས་ཏེ་བཏུན་པ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། ཆགས་བྲལ་སྟོན་སང་། མཐར་གྱིས་པམ།

༼གཅིག༽ ཆགས་བྲལ་སྟོན་སང་།

དང་པོ་ལ། བྱགས། གནས་གཉིས།

༼གཅིག༽ བྱགས་པ།

དང་པོ་ནི། སྤྱིར་གང་ཟག་གི་ངོ་པོ་ནི་ཟག་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པའི་སྤང་པོ་
བཞིའམ་ལྟའི་རྒྱན་ལ་བརྟུང་བ་ཡིན་ལ། དེས་ཆོག་ནི་ཐིག་པ་མི་དག་བ་ལས་རིང་དུ་
འཕགས་ཤིང་། ཉེས་པ་བྱི་ཞིང་ཡོན་ཏན་འཕེལ་བས་ན་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཅེས་
བྱའོ། །དེ་ལ་ཆགས་བྲལ་སྟོན་འགྲོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲིམ་ལམ་ཞི་རགས་
གྱི་རྣམ་པས་རང་གི་སྤང་བྱ་སྤིང་ཅེ་མ་གཏོགས་པའི་ས་བརྒྱད་པོ་ཅི་རིགས་པ་འདྲིང་
ཆགས་དང་བྲལ་བ་སྟོན་དུ་སང་ནས་ཕྱིས་མཐོང་ལམ་སྒྲིམ་པར་བྱེད་པ་ལྟེ། དེ་བས་ན་
འདི་ནི་འབྲས་བྱ་བར་པ་གཉིས་ལ་ཡོད་ཅིང་། སྤྱི་གཉིས་ལ་ནི་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་
འདིར་རྒྱན་བྱགས་ནས་ཚུམ་པ་ནི་གོ་རིམ་དེས་པའི་ཕྱིར་བཏུན་ཏོ། །དེ་ལ་དབང་པོ་
རྒྱལ་པོ་ནི་ཡུལ་ལ་རྒྱ་རྒྱུང་བ་དང་། ཡུལ་བ་དང་། མི་གསལ་བར་འཇུག་པ་དང་། རྣ་
བ་ནི་དེ་ལས་བརྒྱག་པར་འཇུག་པ་དེ་ཉིད་མཐོང་ལམ་སྒྲིམ་གཅིག་བཙུ་ལའི་.....
གནས་སྐབས་དེ་དག་ཏུ་དད་པས་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་
ཞེས་བྱ་བའི་མིང་འཛབ་ལྟེ། སྤྱི་མ་ནི་སྟོན་ལམ་ཚུམ་པ་ན་གཞན་གྱི་ཆོག་ལ་དད་པས་
རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་མ་ནི་དེ་ཙམ་ལ་
ཡིད་མི་ཆེས་པར་ཆོས་མདོ་ལ་སྐགས་པའི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་བདེན་པ་.....
མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། སྐད་ཅིག་བཙུ་ལའི་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་དད་པ་
དང་། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་དེ་དག་སྤར་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་བསྒྲིམས་པས་སྤང་

པར་བྱ་བ་གཅིག་ཀྱང་། མ་སྤངས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་དང་པོ་རྒྱན་ཞུགས་གི་
 འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་བཙུ་ལ་པ་ལ་གནས་པ་དེ་གཉིས་སྤར་འཇིག་
 རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འདྲོད་པའི་སྒྲིམ་སྤང་གཅིག་ནས་རྣམ་པ་ལྡ་པ་འབྲིང་གི་འབྲིང་
 པའི་བར་བཙུ་ལ་པ་གང་ཡིན་པ་དེའང་འབྲས་བུ་དང་པོ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་
 དེ་གཉིས་འབྲས་བུ་གཉིས་པ་ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་སྤར་
 འདྲོད་པའི་སྒྲིམ་སྤང་དགྲུ་པ་ཚུན་ཆད་དེ། རྒྱག་པ་དང་། བརྟན་པ་དང་། བརྟུང་པ་
 རྣམས་ཅི་རིགས་པར་ཟད་ཅིང་སྤངས་པ་སྤྲད་ཅིག་བཙུ་ལ་པ་ལ་གནས་པ་ན་ཡིན་ནོ། །
 ཡང་བཙུ་ལ་པ་ལ་གནས་པ་དེ་གཉིས་སྤར་འདྲོད་ཉོན་མ་ལུས་པ་སྤངས་པ་འཇམ།
 ཡང་ན་དེ་ནས་བཟུང་ཉེ་གོང་མ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྒྲིམ་ཆེད་གྱི་བར་ལས་འདྲོད་
 ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་འབྲས་བུ་གསུམ་པ་ཕྱིར་མི་འོང་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་
 ནོ།

[གཉིས་] གནས་པ།

གཉིས་པ་གནས་པ་ནི། གང་ཟག་གཉིས་པོ་གང་ཞིག་སྤྲད་ཅིག་བཙུ་ལ་པའི་ཆེ་
 འབྲས་བུ་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་གང་ལ་ཞུགས་པར་གྱུར་པ་རྣམས་
 ནི་སྤྲད་ཅིག་མ་བརྟུ་རྒྱག་པ་ལ་རྒྱན་ཞུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དང་དེའི་འབྲས་བུ་ལ་
 གནས་པ་ཡིན་ནོ། །བརྟུ་རྒྱག་པ་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་དེའི་ཆེ་ནི་སྤར་གྱི་དབང་པོ་
 རྒྱལ་པོ་དང་པའི་རྗེས་འབྲང་དང་། རྣ་བ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་དག་ནི་དད་པས་སྤོས་
 པ་དང་མཐོང་བས་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་འཐོབ་ཉེ། དེ་དག་དང་པ་དང་ཤེས་རབ་
 ལྷག་པར་ཆེ་བའི་ཕྱིར། དེ་ནས་བཟུང་ཉེ་དགྲུ་བཙུ་ལ་པའི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པའི་
 བར་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོ་ན། སྤར་འདྲོད་པའི་སྒྲིམ་སྤང་ལྡ་པའི་
 བར་དུ་སྤངས་ཀྱང་བརྟུ་རྒྱག་པའི་ཆེ་རྒྱན་ཞུགས་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། ཕྱི་འོང་ལ་ཞུགས་པ་

ཅིའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་ཞེ་ན། ལྷན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཙམ་པོ་སྒོ་བ་པ་དེས་དེའི་ཆེ་འབྲས་
བུ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་ལམ་ཕྱིར་འོང་ལ་ཞུགས་པ་སྒོ་བ་པ་མེད་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་
ནི་དེ་ལ་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟུར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལྷན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་
གནས་བྱུང་པར་ཅན་ཏུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་གཉིས་པའི་སྤང་བྱའི་ཉོན་མོངས་པ་
སྤང་བའི་སྦྱར་བ་ལ་མི་བཙོན་པ་དེ་སྤྲིད་ཏུ་ནི་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཙོན་
པ་ནས་ནི་འབྲས་གནས་བྱུང་པར་ཅན་ཡིན་ནོ།

(གཉིས) མཐར་ཁྲིམ་པ།

གཉིས་པ་མཐར་ཁྲིམ་པ་ལ་གཉིས། ལྷ་མཚན་དང་། ལྷ་མཚན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་
སོ། །

(གཅིག) ལྷ་མཚན།

དང་པོ་ནི། མཐར་ཁྲིམ་པ་ནི་སྤར་སྒྲོམ་སྤང་ནམས་རུང་ཟད་ཀྱང་མ་སྤངས་པ་
ཞིག་མཐོང་ལམ་ནས་རིམ་གྱིས་འབྲས་བུ་བཞི་སྒོ་བ་པ་སྟེ། སྤང་གཉེན་ནམས་རིམ་
བཞིན་ཁོ་ན་ཡོད་པས་སོ། །རི་ལྟར་ཞེ་ན། འདྲིང་པ་ན་སྒྲོམ་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་པ་
དགུར་བྱེ་བ་དེ་བཞིན་ཏུ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་སྤྲིད་ཅེའི་བར་གྱི་ས་དང་། ས་
བརྒྱད་པོ་རེ་རེ་ནའང་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉེས་པ་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུ་གསུམ་དང་། དེ་དག་
རེ་རེ་ལའང་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ནས་རྒྱུ་བྱའི་རྒྱུ་བྱ་བར་རྣམ་པ་དགུ་དགུ་ཡོད་པས།
སྤྱིར་བརྒྱད་ཅུ་ཙམ་གཅིག་ཡོད་དོ། །རི་ལྟར་སྤང་བྱའི་གྲངས་དེ་བཞིན་ཏུ་གཉེན་པོའི་
ཡོན་ཏན་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་པ་དང་། རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་རྣམས་ཀྱང་དགུ་དགུ་
བརྒྱད་ཅུ་ཙམ་གཅིག་ཡོད་དེ། དེ་དག་རེ་རེ་ན་རྒྱུ་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོ་
གསུམ་གསུམ་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་རེ་རེ་ཞིང་ཡང་རྒྱུ་བྱའི་རྒྱུ་བྱ་ལ་སྐྱེས་པའི་དབྱེ་
བ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་གཉེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྤང་བྱ་སྤང་རྒྱལ་ནི་ལམ་རྒྱུང་རིམ་

ནས་སྐྱེས་པས་སྤང་བྱ་ཆེ་རིམ་ནས་འགགས་ཏེ། དཔེར་ན། གོས་འབྲུ་བ་དང་། སྤང་བ་
སྐྱན་པ་ལྟ་བུའི་ཆེ་རགས་པ་གསལ་སྟེ། སྤང་བ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ།

༼གཉིས༽ རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་གང་ཟག

གཉིས་པ་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ལ་བཞི། རྒྱན་ཞུགས། ཕྱིར་འོང་། ཕྱིར་མི་
འོང་། དག་བཙམ་མོ།

༼གཅིག༽ རྒྱན་ཞུགས།

དང་པོ་ནི། རྒྱན་ཞུགས་སྤྱད་པ་ལན་བརྟན་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་
གནས་པ་གང་ཞིག་སྤང་བ་སྟོན་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་ཟད་པ་དེ་ནི་དེ་
ལྟར་ཏེ་རབ་ཏུ་ཐོགས་ན་ལན་བརྟན་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཕྱིར་སྤྱད་པ་ལན་བརྟན་པ་ཞེས་
བྱའོ། སྐྱེ་བ་བརྟན་པའི་དོན་ནི་ལྟ་དང་མའི་སྟོན་ཏུས་སུ་ལན་བརྟན་བརྟན་ལ་བྱའོ། །
ཡང་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་འདྲིང་པའི་སྟོན་སྤང་ནམ་པ་གསུམ་མམ་ནམ་པ་.....
བཞིའི་བར་ལས་གྲོལ་བ་དེ་ནི་བཞི་སྤངས་ན་ཆེ་གཉིས་སམ། གསུམ་སྤངས་ན་ཆེ་
གསུམ་ཏུ་སྟོན་ལྟམས་མའི་རྟོན་གང་ལ་བདེན་པ་མཐོང་བའི་རྟོན་དེའི་རིགས་སུ་སྐྱེ་
བ་ལེན་པའོ། །འདྲིང་པའི་སྟོན་སྤང་གཅིག་ནས་ནམ་པ་ལྟའི་བར་བཙམ་པ་ནི་རྒྱན་
ཞུགས་འབྲས་གནས་བྱད་པར་ཅན་གཞན་ཞིག་ཡིན་ནོ།

༼གཉིས༽ ཕྱིར་འོང་།

གཉིས་པ་ཕྱིར་འོང་ལ། ཞུགས། གནས་གཉིས།

༼གཅིག༽ ཞུགས་པ།

དང་པོ་ནི། རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་བྱད་པར་ཅན་དེ་འབྲས་བུ་གཉིས་པ་
འདྲིང་བར་ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་ལ་ནི་ཞུགས་པའང་ཡིན་ནོ།

〈གཉིས〉 གནས་པ།

གཉིས་པ་གནས་པ་ནི། འདྲ་པའི་སྒྲིམ་སྤང་ནམ་པ་རྒྱག་པ་ཟད་པར་ཕྱར་པ་
དེ་ནི་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་གནས་ཡིན། ཅིའི་ཕྱིར་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་
ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ལྷའི་ནང་དུ་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་དོན་གྱིས་ན་དེ་སྤང་ཅེས་བྱའོ། །
ཕྱིར་འོང་ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་དེ་ཉིད་
འདྲ་པའི་སྒྲིམ་སྤང་གི་ཉིས་པའི་ཆ་བརྒྱན་པ་དང་བརྒྱད་པ་ཟད་པ་ན་དག་བཅོམ་
ཐོབ་པ་ལ་ཆེ་གཅིག་པ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་པ་ལ་ཉོན་མོངས་གཅིག་གིས་བར་དུ་
ཆད་པས་ན་བར་ཆད་གཅིག་པ་ཞེས་བྱའོ།

〈གསུམ〉 ཕྱིར་མི་འོང་།

གསུམ་པ་ཕྱིར་མི་འོང་ལ། རྒྱགས། གནས་གཉིས།

〈གཅིག〉 རྒྱགས་པ།

དང་པོ་ནི། ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་བྱད་པར་ཅན་དེ་འབྲས་བྱ་གསུམ་པ་འདྲ་
ཁམས་སུ་ཕྱིར་མི་འོང་ལ་ནི་རྒྱགས་པ་འང་ཡིན་ནོ།

〈གཉིས〉 གནས་པ།

གཉིས་པ་གནས་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་བཏགས། ཕྱི་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ།

༡ སྤྱིར་བཏགས་པ།

དང་པོ་ནི། ཕྱིར་མི་འོང་རྒྱགས་པ་དེ་འདྲ་ཉོན་དག་པ་ཟད་པས་ཕྱིར་མི་འོང་
འབྲས་གནས་ཡིན་ནོ།

༡ ཕྱི་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ཕྱི་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། དེ་ཕྱི་བ། སྤེལ་མ་སྒྲིམ་པ། ལྷས་མཛོན་

བྱེད་བཤད་པའོ།

(7) དབྱེ་བ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། དཛུག་དང་། རྟོན་བྱི་བྱེད་པར་རོ།

(7) དཛུག་བཤད་པ།

དང་པོ་ནི། བྱིར་མི་འདྲ་ལ་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོ་དང་། གཟུགས་མེད་ཉེར་འགྲོ་
གཉིས་ལས། བྱིར་མི་འདྲ་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོ་དེ་ནི་ལྟ་ཡོད་དེ། ཆངས་ཆེན་མ་
གཏོགས་པའི་གནས་རིས་བརྒྱ་དྲུག་གང་རུང་གི་བར་དོར་དག་བཙམ་ཐོབ་པ་དང་།
བར་དོར་འདའ་བ་མ་རྒྱས་པ་གང་རུ་སྦྱེས་མ་ཐག་དག་བཙམ་ཐོབ་པ་དང་། སྦྱེས་ན་
རུང་ཟད་ལེན་ནས་འདུ་བྱེད་པ་སྟེ་ལམ་བསྟོན་པ་ལ་འབད་ཚེ་ལ་དྲག་པོས་དག་.....
བཙམ་ཐོབ་པ་དང་། མི་བཙུན་ཡང་ལམ་ངང་གིས་འབྱུང་བས་རེ་ཞིག་ནས་འདུ་.....
བྱེད་པ་སྟེ་འབད་ཚེ་ལ་ཆེན་པོ་མེད་པར་ཡངས་སུ་བྱ་བ་ལས་འདའ་བ་དང་། གང་
རུ་སྦྱེས་པའི་རྟོན་དེ་ལ་དག་བཙམ་ཐོབ་མ་རྒྱས་ནས་དེ་ལས་གོང་མ་ཞིག་རུ་འཕོ་ནས་
བྱ་བ་ལས་འདའ་བར་བྱེད་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་བྱིར། བཤད་མ་ཐག་པའི་གོང་རུ་
འཕོ་བ་དེ་ནི་ལྟག་མཐོང་ལ་དགའ་བ་དང་། ཞི་གནས་ལ་དགའ་བའི་རིགས་གཉིས་
ལས། དང་པོ་རྒྱུ་མི་ནས་བསམ་གཏན་སྟེ་ལ་མ་སྟོན་པ་ཞིག་ཡིན་ན་འབྲས་བུའི་སྟོ་
ནས་འོག་མིན་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་ཞིང་། དེར་བྱ་བ་ལས་འདའ་འོ། །དེ་ལ་འདྲ་
འཕར་བ་དང་། བྱེད་རུ་འཕར་བ་དང་། གནས་ཐམས་ཅད་རུ་འཆི་འཕོ་བ་གསུམ་
ཡོད་དེ། དང་པོ་ནི་མི་ཆེ་བ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་སྟེ་ལ་མ་ཞིག་དང་པོའི་རྟོན་མོངས་
ཀྱིས་ཉམས་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་ཆངས་རིས་ལ་སྟགས་པར་སྦྱེས་ཤིང་། དེར་བསམ་
གཏན་བཞི་པ་ཆེན་པོ་བཙུ་སྟེ་བསྟོན་པས་འོག་མིན་རུ་སྦྱེས་ནས་དག་.....
བཙམ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་ཆངས་རིས་ལ་སྟགས་པར་སྟེ་ལ་མ་ཆེན་པོ་

སྐྱེད་མ་རྒྱས་པར་རྒྱུ་འབྲིང་ཙམ་བསྐྱེད་པས་མི་ཆེ་བའམ་མི་གདུང་བར་སྐྱེས་ནས།
 དེར་སྐྱེལ་མ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པས་ཤིང་འོག་མིན་ཏུ་སྐྱེས་ཏེ་དགྲ་བཙམ་ཐོབ་པའོ། །གསུམ་
 པ་ནི་ཆངས་ཆེན་ལས་གཞན་གནས་ཐམས་ཅད་ཏུ་རིམ་གྱིས་སྐྱེས་ནས་མཐར་འོག་.....
 མིན་ཏུ་དགྲ་བཙམ་འཐོབ་པར་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་རྒྱུ་འབྲིང་བསམ་གཏན་སྐྱེལ་མ་
 བསྐྱེད་པ་ལས་གཞན་ཞི་གནས་ལས་དགའ་བ་སྐྱེལ་མ་ལ་བསྐྱེད་པ་ནི་སྤྱིང་པའི་.....
 ཅེ་མོ་མཐར་སྤྱག་པར་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གནས་དང་པོ་ནས་བཞི་པའི་གནས་
 གཙང་མ་ལྷ་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་སྤྱི་རིམ་གྱིས་སོང་སྟེ། དེ་ནས་གཞུགས་མེད་རྣམས་
 སྤྱི་སོང་ནས་སྤྱིང་ཅེ་དགྲ་བཙམ་འཐོབ་པར་བྱེད་པའོ། །ཡང་ཕྱིར་མི་འོང་དེ་དག་ལས་
 གཞན་འདྲོད་པར་གཞུགས་མེད་སེམས་ཐོབ་ཅིང་མ་ཉམས་པ་ནི་གཞུགས་མེད་ཏུ་ཉེ་
 བར་འགྲོ་བ་སྟེ། དེ་ལ་བར་སྤྱིང་མེད་པས་སྐྱེས་འདའ་བ་ནས་གོང་འཕྱི་བར་རྣམ་པ་
 བཞི་ཡིན་ནོ། །གཞུགས་དང་གཞུགས་མེད་འགྲོ་བ་ལས་གཞན་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ནི་
 གང་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་པའི་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་འདྲོད་པའི་ཁམས་ཉིད་ཏུ་ཐུང་ན་ལས་
 འདའ་བ་ཡིན་ནོ།

(༢) དོན་གྱི་བྱུང་པར།

གཉིས་པ་དོན་གྱི་བྱུང་པར་ནི། བར་དོར་འདའ་བ་དང་། སྐྱེས་འདའ་བ་དང་།
 གོང་འཕྱི་སྟེ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་གསུམ་ཏུ་སྐྱེ་ནས་གཞུགས་སྤྱི་རིམ་
 འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་དགྲར་ཡང་བཤད་དོ། །འབྱེད་རྒྱལ་ནི་དང་པོ་ལ་ལྷགས་གྱི་ཚྭ་ཚྭའི་
 དཔེས་སྐྱར་བ་དང་། སྐྱར་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཆེས་རིང་མོ་ནས་འདའ་བ་གསུམ་
 དང་། གཉིས་པ་ལ་སྐྱེས་མ་ཐག་པ་དང་། འདུ་བྱེད་དང་བཅས་པ་དང་། བྱེད་མིན་ཏུ་
 འདའ་བའོ། །གསུམ་པ་ལ་འཕར་བ། བྱེད་འཕར་བ། གནས་ཐམས་ཅད་ཏུ་འགྲོ་བའོ། །
 དེ་དག་གི་བྱུང་པར་གང་ལས་བཞག་ཅེ་ན། ཕྱིར་མི་འོང་དགྲ་པོ་དེ་དག་གི་བྱུང་པར་

ནམས་ལས་དང་། དབང་པོ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་བྱེ་བྲག་ལས་བཞག་སྟེ། དང་
པོ་གསུམ་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་ལས་དང་། བར་པ་གསུམ་སྟེས་ནས་སྤྱང་འཕྱར་གྱི་
ལས་དང་། ཕྱི་མ་གསུམ་ལན་གངས་གཞན་ལ་སྤྱང་འཕྱར་གྱི་ལས་དང་། དང་པོ་
གསུམ་དབང་པོ་རྣེ་བ་དང་། བར་པ་གསུམ་དབང་པོ་འབྲིང་དང་། ཐ་མ་གསུམ་
དབང་པོ་རྩལ་བ་དང་། དང་པོ་གསུམ་ཉོན་མོངས་རྒྱུ་བ་དང་། བར་པ་གསུམ་ཉོན་
མོངས་འབྲིང་དང་། ཕྱི་མ་གསུམ་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་བྱེ་བྲག་ལས་བཞག་པའི་ཕྱིར།
འོ་ན། ལུང་བར་མ་ལས། སྟེས་བྱ་དམ་པའི་འགྲོ་བ་བརྟན་རྒྱ་བཤད་ན། དེ་དག་གང་
ཡིན་ཞེ་ན། དགྲ་པོ་དེ་དག་ལས་གོང་རྒྱ་འཕོ་བ་གསུམ་རྒྱ་མ་ཕྱི་བར་དམ་པའི་འགྲོ་བ་
བརྟན་རྒྱ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། སྟོབ་པ་ཆགས་བཅས་དམ་པའི་འགྲོ་བ་མིན་པའི་རྩ་
མཚན་ཅི་ཞེ་ན། དེའི་རྩ་མཚན་ཡོད་དེ། དམ་པ་དགེ་བ་བརྩུ་ལ་འཇུག། དམ་མིན་
མི་དགེ་བ་ལ་མི་འཇུག། ཁམས་གང་རྒྱ་ཟིན་པ་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་རྩ་མཚན་གསུམ་.....
ཚང་བའི་ཕྱིར་དམ་པའི་འགྲོ་བར་བཤད་ན། སྟོབ་པ་ཆགས་བཅས་ལ་རྩ་མཚན་
གསུམ་པོ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འདོད་པར་ཆོ་དང་པོ་ལ་བདེན་པ་མཐོང་ལ། དེ་
ཆོ་བརྟེན་ནས་ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་པ་ལའང་བར་དོར་འདེལ་བ་ལ་སྐྱེས་པའི་དབྱེ་བ་...
ཡོད་དམ་ཞེ་ན། འདོད་པར་བདེན་པ་མཐོང་ཞིང་ཆོ་ཡོངས་སུ་གྱུར་ནས་ཡང་.....
འདོད་པར་སྟེས་པའི་འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་པ་ནི་གཞུགས་ལ་སྐྱེས་པའི་.....
ཁམས་གཞན་རྒྱ་ནི་འགྲོ་བ་མེད་དེ། འདོད་པ་སྦྱག་བསྟུལ་མང་བས་སྟོབ་པ་ཤས་ཆེ་བས་
ཆོ་དེ་ཉིད་ལ་དགྲ་བཅམ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་པར་ཆོ་ཡོངས་གྱུར་གྱི་འཕགས་པ་དེ་
དང་། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་པོར་སྟེས་པའི་འཕགས་པ་ནམས་ནི་ཡོངས་སུ་ཉམས་...
པར་མི་འཕྱར་ཏེ། སྟོབ་བརྟུན་མར་འཕགས་པའི་ལམ་ལ་འདྲིས་ནས་བརྟན་པར་
བྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ནི་དབང་པོ་འཕོ་བའང་མི་སྟེན་ཏེ། སྟོབ་རྒྱ་མར་ལམ་གྱིས་

དབང་པོ་ཡངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱས་པའི་བྱིར།

(༡) སྤེལ་མ་བསྐྱེམ་པ།

གཉིས་པ་སྤེལ་མ་བསྐྱེམ་པ་ནི། སྤར་བསམ་གཏན་སྤེལ་ནས་འག་མིན་འགྲོ་ཞེས་
བཤད་པས། སྤེལ་ཚུལ་རི་ལྟར་ཞེ་ན། སྤར་མ་སྤྱེས་པའི་དང་པོར་ནི་ལས་སྤ་བ་ནམས་
ཁྱི་མཆོག་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་སྤེལ་བར་བྱེད་དེ། བསམ་གཏན་བཞི་
པ་ཟག་མེད་རྒྱན་ལྡན་དང་། དེ་ནས་ཟག་བཅས་རྒྱན་ལྡན། དེ་ནས་ཟག་མེད་རྒྱན་
ལྡན་གསུམ་སྤེལ་ནས་སྤྱེམས་པར་འཇུག་ཅིང་། རིམ་གྱིས་དེ་དག་ལ་སྤང་ཅིག་མ་
གཉིས་སུ་སྤེལ་བའི་བར་ནི་སྦྱར་བ་ཡིན་ལ། གང་གི་ཆེ་ཟག་མེད་སྤང་ཅིག་མ་གཅིག་
དང་། ཟག་བཅས་སྤང་ཅིག་མ་གཅིག་ཡང་ཟག་མེད་སྤང་ཅིག་མ་གཅིག་སྟེ། དེ་ལྟར་
སྤང་ཅིག་མ་གསུམ་ནི་བསྤེས་ནས་སྤྱེམས་པར་འཇུག་ཅུས་པས་དེའི་ཆེ་སྤེལ་མའི་……
དངོས་གཞི་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དང་པོ་གཉིས་ནི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་།
གསུམ་པ་ནི་ནམ་གྲོལ་ལམ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་བྱིར། སྤྱབ་དཔོན་ནི། སྤང་ཅིག་མ་སྤེལ་བ་
སངས་རྒྱས་མ་གཏོགས་མི་ཅུས་པས། རྒྱན་ལྡན་གསུམ་ལ་འདོད་རྒྱར་འཇུག་ཅུས་པས་
ན་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། རྟེན་ནི་ཐོག་མར་སྤྱིང་གསུམ་གྱི་མའི་ནང་དང་། ཕྱིས་གཟུགས་
གྲུང་སྤེལ་ཞིང་། གོམས་ནས་ཕྱིས་འག་མ་གསུམ་དང་ཡང་སྤེལ་ལོ། །དགོས་པ་ནི་
གནས་གཙང་མར་སྤྱེ་བར་བྱ་བའི་བྱིར་དང་། མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་……
པར་བྱ་བའི་བྱིར་དང་། ཉོན་མོངས་པས་འཇིགས་ཏེ་རོ་སྤྱང་གི་ཉིང་དེ་འཇིན་ཐག་
བསྐྱང་བའི་བྱིར་ཡང་བསྐྱེམ་ལོ། །ཡང་ཅིའི་བྱིར་གནས་གཙང་མ་ལྟར་རེས་ཤེ་ན། རྒྱ་
སྤེལ་མ་བསྐྱེམ་པ་དེ་ནི་ཟག་མེད་གཉིས་ཁྱི་བར་ཏུ་ཟག་བཅས་རེ་རེ་སྤེལ་བའི་རྒྱན་……
གཅིག་ལ་རྒྱང་ཏུ་གསུམ་སྤེལ་དང་། འབྲིང་ཏུ་སྤེལ་དང་། ཆེན་པོ་དགྲ་དང་། ཆེས་
ཆེན་པོ་བཅུ་གཉིས་སྤེལ། ཤིན་ཏུ་ཆེས་ཆེན་པོ་བཅོ་ལྔ་སྤེལ་ཏུ་བསྐྱེམ་པ་ནམ་པ་ལྟ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་རིམ་པ་ལྟར་འབྲས་བུ་གནས་གཙང་མའི་སྐྱེ་བའང་མི་ཆེ་བ་ནས་འོག་་་
མིན་ཕྱི་བར་ལྷ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ།།

(༣) ལྷས་མངོན་བྱེད་བཤད་པ།

གསུམ་པ་ལྷས་མངོན་བྱེད་བཤད་པ་ནི། ཕྱིར་མི་འང་ལྷས་མངོན་བྱེད་གང་ཞེ་ན།
འགོག་པའི་སྦྲུམས་འབྲུག་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འང་ཡིན་ཏེ། སེམས་མེད་པའི་ལྷས་
ཀྱིས་མཚུངས་ལྡན་མཐའ་དག་ཞི་བའི་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་དང་འདྲ་བའི་འགོག་པ་
མངོན་སུམ་བྱེད་པས་ན་དེར་འདྲོད་པའི་ཕྱིར། སེམས་མེད་པའི་ལྷས་ཀྱིས་འགོག་
པའི་སྦྲུམས་འབྲུག་མངོན་བྱེད་དེ། སེམས་མེད་པའི་ལྷས་ལ་བརྟེན་ནས་འགོག་པའི་
སྦྲུམས་འབྲུག་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར།

〈བཞི〉 དགྲ་བཙམ་པ།

བཞི་པ་དགྲ་བཙམ་ལ། རྒྱགས་པ་དང་། གནས་པ་གཉིས།

〈གཅིག〉 རྒྱགས་པ།

དང་པོ་ནི། ཕྱིར་མི་འང་དེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྦྲུམ་སྤང་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་
ནས་སྤྱད་ཅེའི་བར་གྱི་ཉེས་པའི་ཆ་བརྒྱད་ཟད་པ་ནི་དགྲ་བཙམ་པ་ཉིད་ལ་རྒྱགས་པ་་་
ཡིན། དེར་མ་ཟད་སྤྱད་ཅེའི་ཉོན་མངས་དགྲ་པ་སྤྱང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་་་་་་
གནས་པ་ཡང་དགྲ་བཙམ་ལ་རྒྱགས་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱད་ཅེའི་དགྲ་པའི་བར་ཆད་མེད་
ལམ་དེ་ནི་རྩི་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་ཏེ། བར་ཆད་མེད་ལམ་ཐམས་ཅད་གྱི་
མཆོག་ཡིན་པས་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྤྱ་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འཛོམས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། དེའང་
སྤྱང་རྒྱས་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་སུ་སྤྱང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱད་ཅེའི་ཉོན་མངས་བརྒྱད་པ་
མན་ཆད་སྤངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

〈གཉིས〉 གནས་པ།

གཉིས་པ་གནས་པ་ལ་བརྟུན། དངོས་དང་། ཞར་ལ་སྤང་བྱ་སྤྱང་ཚུལ། ཤེས་པའི་
འབྱུང་ཚུལ། དགེ་སྤྱང་ཚུལ་གྱི་བསྟུ་བ། ཚངས་པའི་འཁོར་ལོ། དགེ་སྤྱང་ཚུལ་གྱི་
འབྲས་བུ་འཛོལ་ཚུལ། དག་བཙམ་གྱི་དབྱེ་བའོ།

༡ དངོས་བཤད་པ།

དང་པོ་ནི། དག་བཙམ་ཞུགས་པ་དེས་སྤྱད་ཅེའི་སྒྲིམ་སྤང་ཚུང་བྱའི་ཚུང་བྱ་དེ་
རྩར་ཉིང་གིས་ཟད་པའི་ཚོབ་པ་དང་། དེ་ཟད་པ་ཤེས་པའི་ནམ་གྲོལ་ལམ་སྒྲིམ་པ་
དེའི་ཆེ་འཕགས་པ་དེ་ལ་མི་སྒྲོབ་པ་ཞེས་བྱ་ཞི། འབྲས་བུ་མ་ཚོབ་པ་ཚོབ་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་སྒྲོབ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། དག་བཙམ་པ་ཞེས་བྱང་བྱ་ཞི། རང་དོན་རྩྭ་གས་
ནས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་དང་། ས་སྒྲེ་དང་སྒྲོབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཆོད་པར་འོས་
པའི་ཕྱིར།

༢ ཞར་ལ་སྤང་བྱ་སྤྱང་ཚུལ།

གཉིས་པ་ཞར་ལ་སྤང་བྱ་སྤྱང་ཚུལ་ལ་གསུམ། ལམ་གང་གིས་ས་གང་གི་སྤྱང་བྱ་
སྤྱང་། ས་གང་གིས་ས་གང་གི་སྤྱང་བྱ་སྤྱང་། ཞར་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱི་དམིགས་
ནམ་མོ།

(༡) ལམ་གང་གིས་ས་གང་གི་སྤང་བྱ་སྤྱང་བ།

དང་པོ་ནི། འཕགས་པ་དག་ས་དང་ས་ལས་འདྲོད་ཆགས་དང་བྲལ་ན་གཉིན་པོ་
གང་གིས་ས་གང་ལས་འདྲོད་ཆགས་དང་བྲལ་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་བསྒྲིམ་པའི་ལམ་ནི་
འཇིག་རྟེན་དང་དེ་ལས་འདས་པ་གཉིས་ལས། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་དེ་
ཉིད་ཀྱིས་སྤྱད་ཅེ་ལས་འདྲོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་འབྱུང་གི། འཇིག་རྟེན་པས་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ། སོང་ས་མེད་ཅིང་རང་ས་སྤྱད་པ་རྒྱས་པ་དང་། འོག་ས་དམན་པའི་ཕྱིར།
སྤྱད་ཅེ་ལས་གཞན་པའི་ས་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་ལས་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་དེ་ལས་.....

འདས་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་འདྲ་ཆགས་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ས་
 གོང་མའི་ཉེར་བཞགས་ཀྱིས་དང་། འདས་ལམ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒྲོན་ས་སྟེ།
 འོ་ན། སྐྱེ་དང་འཕགས་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་བྲལ་ཚོབ་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅི་ན།
 འཇིག་རྟེན་པ་ཡིས་ས་བརྒྱད་པོ་ཅི་རིགས་པར་འདྲ་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་.....
 འཕགས་པ་ལ་བྲལ་བའི་ཚོབ་པ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་སྐྱེ་བས་སྤངས་....
 པ་བརྟན་ལ། སྐྱེ་ལ་ནི་ཟག་བཅས་ཁོ་ན་ལས་མི་སྐྱེ་བས་མི་བརྟན་ནོ། །ཉེ་པ་ཁ་ཅིག་
 ན་རེ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་ཀྱང་བྲལ་ཚོབ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་....
 གཉིས་ཀ་སྐྱེ་ཞེ། དེ་ལྟར་མིན་ན་ཕྱིར་མི་འོང་དབང་རྒྱལ་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་ཅི་ཡང་
 མེད་པའི་བར་ལས་འདྲ་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཞིག་དབང་པོ་སྤངས་ཏེ་རྣོན་པོར་.....
 འཕྱོས་པ་ན་རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ལ་སྐྱོད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ལྡན་པར་འགྱུར་ཏེ།
 སྤར་རྒྱལ་པའི་བྲལ་ཚོབ་ཟག་མེད་བཏང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཟག་བཅས་མེད་པའི་ཕྱིར།
 འདྲ་མི་རྒྱས་ཏེ། དེ་འདྲའི་འཕགས་པ་བྲལ་ཚོབ་ཟག་མེད་བཏང་བ་ལ་ཉོན་མོངས་
 པ་མི་ལྡན་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་བྲལ་ཚོབ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །
 འདི་ནི་མ་དེས་ཏེ། འདས་ལམ་གྱིས་སྲིད་ཅེས་ཉོན་མོངས་པ་དགུའི་བྱེད་དེ་བརྒྱད་པ་
 མན་ཆད་ཅི་རིགས་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དབང་རྒྱལ་ཞིག་རྣོན་པོར་འཕྱོས་པ་ན་....
 དེ་ལ་བྲལ་ཚོབ་ཟག་བཅས་ནི་དེའི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་པས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་།
 ཟག་མེད་བཏང་བ་ཞེ་བྲལ་ཚོབ་གཉིས་ཀ་མེད་ཀྱང་དེའི་ཉོན་མོངས་པ་མི་ལྡན་པར་...
 བྱེད་རང་གི་འདྲ་འདྲ་པ་བཞིན་དང་། དེར་མ་ཟད་སྐྱེ་འདྲ་པ་ལས་གྲོལ་བའི་
 བྲལ་ཚོབ་ཅན་བསམ་གཏན་དང་པོ་པ་དེ་གོང་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་སྐྱོད་པ་....
 དག་ཏུ་སྐྱེས་པ་ན་འདྲ་པའི་བྲལ་ཚོབ་ས་འཕྱོས་པས་བཏང་ཡང་འདྲ་པའི་ཉོན་...
 མོངས་མི་ལྡན་པ་བཞིན་ནོ།།

(3) ཞར་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱི་དམིགས་རྣམ་བཤད་”

པ།

གསུམ་པ་ཞར་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱི་དམིགས་རྣམ་ནི། འཇིག་རྟེན་ལས་
འདས་པའི་ལམ་བདེན་པའི་དམིགས་རྣམ་ཅན་ཡིན་ན། འཇིག་རྟེན་པའི་ཇི་ལྟར་ཞེ་
ན། འཇིག་རྟེན་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། བར་ཆད་མེད་ལམ་དག་ནི་གོ་རིམ་……
བཞིན་དུ་གོང་ས་ནི་ཞི་བ་དང་། སྐྱེས་པས་གཟུང་བ་གྲུ་ལྟོས་པ་དང་། དེས་པར་
འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། འོག་ས་ནི་གོང་སར་སྦྱོས་ནས་འདུ་བྱེད་ཆེན་པོས་
བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་རགས་པ་དང་། སྐྱེས་པས་ཐ་བ་ངན་པ་དང་། ཅིག་པ་
ཉུག་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ལ། དམིགས་པའང་རྣམ་གྲོལ་ནི་གོང་ས་དང་། བར་ཆད་
མེད་ལམ་ནི་འོག་མའི་རྒྱུད་ལྷལ་ཅན་ཡིན་ནོ།

3 ཤེས་པའི་འབྱུང་ཚུལ།

གསུམ་པ་ཤེས་པའི་འབྱུང་ཚུལ་ནི། ཟད་པ་ཤེས་པའི་མཚུགས་མོག་དུ་ཤེས་པ་གང་
སྐྱེ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་དགྲ་བཅོམ་དབང་རྣམས་མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་མི་……
ཉམས་པས་ཟད་པ་ཤེས་པ་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་སྒོ་གྲས་ཏེ་ཤེས་པ་སྐྱེ་ལ། གལ་ཏེ་མི་གཡོ་
བའི་ཆོས་ཅན་མིན་ན་ནི་ཟད་པ་ཤེས་པ་ལས་དེའི་རྒྱན་ནས། ཡང་ན་མི་སྐྱོབ་པའི་……
ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་སྐྱེའོ། །ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དེ་མི་གཡོ་བ་ལ་མི་སྐྱེ་འམ་ཞེ་ན། དེ་
ནི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱེར་བྱུང་བའི་བྱུར་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་རྗེས་སུ་སྐྱེའོ།

4 དགེ་སྦྱང་ཚུལ་གྱི་བརྒྱ་བ།

བཞི་པ་དགེ་སྦྱང་ཚུལ་གྱི་བརྒྱ་བ་ནི། དགེ་སྦྱང་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་བཞི་ཞེས་
བརྗོད་ན། དགེ་སྦྱང་ནི་གང་། ཚུལ་ནི་གང་། འབྲས་བུ་ནི་གང་ཞེ་ན། དེ་ལ་དགེ་སྦྱང་
ནི་ཉོན་མངས་པ་ཅི་རིགས་པ་གཏན་དུ་ཞི་བའི་རྒྱུད་དེ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་……

ལ། དེའི་ཚུལ་ལམ་ཐབས་ནི་དངོས་སུ་འཛོལ་བྱེད་དྲི་མ་མེད་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 ཡིན་ཏེ། དེས་ཉོན་མོངས་པ་དངོས་སུ་ཞི་བར་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་དགེ་སྤྱོད་ཏུ་འགྱུར་
 པའི་ཕྱིར། ཚུལ་དེའི་འབྲས་སུ་ནི་ནམ་གྲོལ་འདུས་བྱས་དང་། སྤང་བྱ་ལས་བྲལ་བ་
 འདུས་མ་བྱས་སོ། །དེ་དག་རྒྱས་པར་རེ་རེ་འང་བརྒྱད་ཅུ་ཙ་དགུའོ། །གང་ཞེ་ན།
 གང་འདྲ་གི་མཐོང་སྤང་རིས་བརྒྱད། ས་དགུའི་སྒོམ་སྤང་དགུ་དགུ་བརྒྱད་ཅུ་ཙ་
 གཅིག་ཉེ་སྤང་བྱ་བརྒྱད་ཅུ་ཙ་དགུ་པོ་སྤྱོད་བྱེད་བར་ཆད་མེད་ལམ་བརྒྱད་ཅུ་ཙ་དགུ་
 ནི་ཚུལ་ཡིན་ལ། ཚུལ་གྱི་འབྲས་སུ་ནི་འདུས་བྱས་ནམ་གྲོལ་ལམ་བརྒྱད་ཅུ་ཙ་དགུ་
 དང་། སྤང་བྱ་དེ་དག་ཟད་པའི་འགོག་པ་བརྒྱད་ཅུ་ཙ་དགུ་པོ་ནམས་དང་བཅས་པ་
 ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འབྲས་སུ་ནམ་པ་མང་པོ་ཡོད་ན། འབྲས་སུ་བཞིར་རི་ལྟར་བཞག་ཅེ་
 ན། སྒྱུན་མེད་དེ། འབྲས་སུ་བཞིར་ནམ་པར་བཞག་པ་ནི་གནས་སྐབས་གང་ལ་རྒྱ་
 མཚན་ལྟ་དག་ནི་སྤྱིད་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཚན་ལྟ་གང་ཞེ་ན། འབྲས་.....
 ནུའི་སྒོན་ཏུ་ཞུགས་པའི་ལམ་བཟང་བ་དང་། གཞན་འབྲས་སུ་ལ་གནས་པ། ཐོབ་
 པ་དང་། སྤྱོད་བྱ་ཟད་པ་ནམས་བསྐྱམས་པའི་ཐོབ་པ་གཅིག་རྟེན་པ་དང་། ལྷག་.....
 བསྐྱེད་པ་སོགས་པ་ལ་ཚོས་ཤེས་པ་བཞི་དང་། རིས་སུ་ཤེས་པ་བཞི་ཉེ་ཤེས་པ་བརྒྱད་
 ཚན་ཅིག་ཅར་ཏུ་ཐོབ་པ་ཉེ་ལྟ་པ་དང་། མི་རྟག་སོགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ནམ་པ་བརྒྱ་.....
 ཏུག་ཚང་བར་ཐོབ་པ་འོ། །དེ་ལྟར་ན་མཐོང་ལམ་སྤང་ཅིག་བཙུ་མན་ཆད་ཞུགས་
 པ་དང་པོ་ལ་ནི་རྒྱ་ལྟ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞུགས་པ་ཕྱི་མ་གསུམ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཕྱི་
 མ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་ལྟ་མ་གསུམ་མེད་པའི་ཕྱིར་འབྲས་སུར་མ་བཤད་དོ། །གལ་ཏེ་ཟག་
 མེད་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཁོ་ན་དགེ་སྤྱོད་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་སུ་ཡིན་ན་ཆགས་བྲལ་སྒོན་
 འགོས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཕྱིར་འོང་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་པ་དེ་དག་རི་ལྟར་
 དགེ་སྤྱོད་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་སུ་ཡིན་ཞེ་ན། སྒྱུན་མེད་དེ། འབྲས་སུ་དེ་གཉིས་ནི་འཇིག་

ནིན་པ་ཡི་ལམ་ཁོ་ནས་ཐོབ་པ་ནི་མེད་དེ། འདས་ལམ་གྱིས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱ་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། རི་ལྷར་ཞེ་ན། བྲལ་འབྲས་ཟག་བཅས་དང་ནི་ཕྱིས་ཟག་མེད་མཐོང་ལམ་གྱི་
བྲལ་ཐོབ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་པས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐོང་ལམ་མ་ཐོབ་པར་འབྲས་
 གནས་དེ་དག་གི་མིང་མི་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲས་བྱ་བར་པ་གཉིས་ཀྱིས་.....
བསྐྱེས་པའི་ཟག་མེད་གྱི་ཐོབ་པ་གཅིག་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དེའང་ཟག་བཅས་ཀྱི་བྲལ་
 ཐོབ་འབྲས་གནས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བསྐྱེས་ནས་ཟག་མེད་གྱི་རོ་ཐོར་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ།

༥ ཆངས་པའི་འཁོར་ལོ།

ལུ་པ་ཆངས་པའི་འཁོར་ལོ་ནི། དགེ་སྦྱང་གི་ཚུལ་ཏུ་བཤད་པའི་ཟག་མེད་བར་
 ཆད་མེད་ལམ་དེ་ཉིད་ལ་ཆངས་པའི་ཚུལ་ཞེས་གྲང་བྱ་སྟེ། ཉན་མོངས་པ་སྤངས་པ་ནི་
ཆངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་འཐོབ་བྱེད་གྱི་ཚུལ་ལམ་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཉིད་ལ་
ཆངས་པའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་གྲང་བྱ་སྟེ། ཆངས་པ་ནི་བཙམ་ལྡན་འདས་ཡིན་ལ། དེས་
 དེ་དག་འཁོར་ལོ་དང་འདྲ་བར་གསུལ་བྱའི་རྒྱད་ལ་བསྐྱར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ནང་
 ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
 ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་
 དེ་ལྟར་བར་འགོ་བ་དང་། སྐགས་པས་ཡུལ་གཞན་དོར་ནས་གཞན་ཏུ་འརྱལ་པ་.....
 དང་། མ་རྒྱལ་བ་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱལ་བ་ནམས་ནལ་ཏུ་འགོད་པ་དང་།
 ས་མཐོ་བར་འཕར་བ་དང་། དམའ་བར་འབབས་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་ཏུ། མཐོང་
 ལམ་སྐད་ཅིག་བཙུ་པོ་ལྟར་ཏུ་འགོ་བ་དང་། ཤེས་བཟོད་དེ་བདེན་པའི་དམིགས་པ་
 ལྷ་མ་དོར་ནས་ཕྱི་མར་འརྱལ་པ་དང་། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་མཐོང་སྤང་མ་རྒྱལ་
 བ་ལས་རྒྱལ་བ་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་བྲལ་ཐོབ་འཛིན་པས་རྒྱལ་བ་རྣལ་
 ཏུ་འགོད་པ་དང་། ཁམས་གོང་མའི་བདེན་པ་ལས་འཕར་བ་དང་། འདོད་པའི་བདེན་

པ་ལ་འབབས་པའི་ཕྱིར། བཅུན་པ་དབྱངས་སྒྲགས་ན་རེ། མཐོང་ལམ་འཕགས་ལམ་
 ཡན་ལག་བརྒྱད་ནི་འཁོར་མའི་ཅིབས་དང་། སྐགས་ཀྱིས་ཉེ་བ་དང་ལུ་ཁྱུང་དང་.....
 འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་མའི་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཡང་དག་པའི་
 ལྟ་བ་དང་། རྟོགས་པ་དང་། ཚེལ་བ་དང་། དྲན་པ་ནམས་ནི་ཅིབས་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ།
 ཡན་ཚུན་འབྲུག་པས་སམ་མཐོང་སྤང་གཙང་པའི་ཕྱིར། ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་ལུ་ཁྱུང་
 འདྲ་ཉེ། དེས་དམིགས་ལ་སེམས་སྤྱད་པའི་ཕྱིར། ཚེལ་བྱིས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་པ་དག་དང་།
 ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། འཆོ་བ་གསུམ་ནི་ཉེ་བ་དང་འདྲ་ཉེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་
 རབ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ།

༤ དགེ་སྦྱང་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་ཚུལ།

དུག་པ་དགེ་སྦྱང་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་ཚུལ་ནི། འོ་ན། ཁམས་གང་ཏུ་དགེ་
 སྦྱང་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བྱ་གང་འཐོབ་ཅེ་ན། འདྲོད་པར་ནི་འབྲས་བྱ་དང་པོ་གསུམ་
འཐོབ་ལ། ཐ་མ་དགྲ་བཙམ་ནི་ཁམས་གསུམ་ཆར་ཏུ་འཐོབ་པའོ། འོ་ན། རྒྱན་
 རྟགས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་དང་། ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བྱ་དང་། མཐར་ཁྱིམ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་
 གི་འབྲས་བྱ་འདྲོད་པའི་རྟེན་ལ་འཐོབ་མོད། ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་
 འབྲས་བྱ་ཁམས་གོང་མའི་རྟེན་ལ་མི་འཐོབ་པའི་རྒྱ་མཆན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་.....
 མཆན་ཡོད་དེ། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་མཐོང་ལམ་ཡོད་ན་ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་འགོ་ས་
 སྐད་ཅིག་མ་བརྩ་དུག་པའི་ཆེ་ཕྱིར་མི་འོང་འཐོབ་ཏུ་རུང་བ་ལས། དེ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། ཁམས་གོང་མ་སྒྲིམས་བདེར་ཆགས་ཤིང་། ལྷག་བཟུལ་གྱི་ཆོར་བ་མེད་པས་མི་
 སྐྱེ་ལ། སྐྱེ་བ་མེད་པར་འཕགས་ལམ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། བརྩ་ཆན་བརྩའི་ལུང་ལས་ཀྱང་
 བར་དོར་ལྷ་རན་ལས་འདའ་བ་ནས་གོང་འཕོའི་བར་གང་ཟག་ལུ་ནི་འདིར་རྩོམ་.....
 ཞིང་། དེར་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འབྱུང་ཉེ། དེ་ལ་འདིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་

འདྲི་པའི་ཁམས་ཡིན་ཞིང་། དེར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁམས་གང་མ་ཡིན་ལ། ཚུལ་པ་ནི་
མཐོང་ལམ་གྱི་མགོ་འཇུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཧ དག་བཙམ་གྱི་དབྱེ་བ།

བདུན་པ་དག་བཙམ་གྱི་དབྱེ་བ་ལ་བཞི། དངོས་དང་། ཚས་གྱི་བྱང་པར། ཉམས་
པའི་དབྱེ་བ། དབང་པོའི་འཕྲི་ཚུལ་གྱི་བྱུང་བ་ཤད་པའོ།

(༡) དངོས་བཤད་པ།

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་མི་གཡའི་ཟད་ཤེས་ལས། ཞེས་པའི་དག་བཙམ་པ་ལ་དབྱེ་
བ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཉན་ཚས་དག་བཙམ་པ་ནི་རྒྱལ་རྒྱ་འདྲི་དེ། རྒྱུ་རྒྱུ་དུས་
ཀྱང་རྟོགས་པ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཚས་ཅན་དང་། ཉམས་པར་རྟོགས་པས་
འཆི་བར་སེམས་པའི་ཚས་ཅན་དང་། ཉམས་པར་རྟོགས་པས་རྗེས་སུ་བསྐྱུང་བའི་
ཚས་ཅན་དང་། རྒྱུ་རྒྱུ་དུས་རྟོགས་པ་ལས་མི་སྦྱོད་པའི་ཚས་ཅན་དང་། དབང་པོ་
འཕྲི་ཏེ་མི་གཡོ་བ་རྟོགས་པའི་སྒྲུབ་བ་ཅན་དང་། དབང་པོ་རྣེས་པས་རྟོགས་པ་ལས་
ཉམས་མི་སྤྱི་དུས་མི་གཡོ་བ་རྣམས་སོ། རྒྱལ་པོ་དེ་དག་ལས་དང་པོ་ལྟ་ནི་དབང་པོ་
རྒྱལ་པོ་དང་པས་མོས་པ་ལས་སྦྱེས་པ་ཡིན་ལ། ལྟ་པོ་དེ་དག་གི་སེམས་གྱི་རྣམ་པར་
སྒྲུབ་བ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་མཛོན་རྒྱ་འབྱུར་བ་མཐུན་རྒྱུ་ཡོད་ཅུང་དང་། བད་མེད་
པ་དང་། ལྷལ་གྱི་བྱང་པར་ལ་སོགས་པ་དུས་ལ་ངེས་པར་སྦྱོས་པའི་ཕྱིར་དུས་དང་
སྦྱར་བ་ཞེས་བྱའོ། རྒྱལ་པོ་མི་གཡོ་བའི་ཚས་ཅན་ནི་རྟོགས་པ་ལས་ཉན་ཚས་ཀྱིས་
མི་ཉམས་ཤིང་མི་གཡོ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དེ་ནི་མཐུན་རྒྱུ་དང་འགལ་རྒྱུ་ཡོད་.....
མེད་ལ་མི་སྦྱོས་པར། ཉིང་དེ་འཛིན་འདྲི་རྒྱུར་འབྱུང་བས་དུས་དང་མི་སྦྱོར་བའི་
རྣམ་པར་སྒྲུབ་བ་ཞེས་བྱའོ། རྟོན་དབང་པོ་རྣེས་པོ་མཐོང་བས་ཐོབ་པའི་རྒྱལ་པོ་.....
འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་རྒྱལ་པོ་འབྲུལ་བའི་ཕྱིར།

ས་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་དྲུག་དང་ལྔ་ཉེ།
 དགྲ་བཅོམ་པའི་རིགས་དེ་དག་ཀྱང་དངོས་དང་བརྒྱད་ནས་དེ་དག་སྟོན་ཏེ་འཕྲོ་བའི་
 ཕྱིར། འོ་ན། དབང་པོ་རྩལ་པོ་རྣམས་པོར་འཕོ་བ་ན་གནས་སྐབས་གང་ཏེ་འཕོ་ཞིན།
 མཐོང་བའི་ལམ་ལ་ནི་འཕོ་བ་མེད་དེ། དེ་ནི་མཉམ་བཞག་གི་རྒྱན་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་
 པས་གཞན་སྦྱར་བྱས་པའི་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ས་སྐྱེ་བོ་དང་། སྦྱོབ་པ་
 དད་མོས་དང་། མི་སྦྱོབ་པ་རྩལ་སྦྱར་གྱི་གནས་སྐབས་ན་འཕོ་འོ། །དེའང་དད་མོས་ནི་
 ཟག་མེད་ཁོ་ན་ལས་འཕོ་ལ། བྱིས་པ་ནི་ཞི་རགས་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གང་ལ་བརྟེན་ཡང་
 མི་འགལ་ཉེ། ཅི་ནས་ཀྱང་བདག་གི་དབང་པོ་དག་རྣམས་པོར་བྱའོ་ཞེས་བསམས་ནས་
 སྦྱར་བ་བར་ཆད་མེད་པ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་དབང་པོ་འཕོ་འོ། །

(༣) ཉམས་པའི་དབྱེ་བ།

གསུམ་པ་ཉམས་པའི་དབྱེ་བ་ནི། ཉམས་པ་དེ་ལ་རྩ་ཡོད་ཅིན། ཡོངས་སུ་
 ཉམས་པ་རྣམས་པ་གསུམ་རྩ་ཤེས་པར་བྱ་ཞྱེ། ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་ཤོར་བ་ཐོབ་པ་ལས་
 ཉམས་པ་དང་། ཐོབ་པར་བྱ་བ་མ་ཐོབ་པ་མ་ཐོབ་པ་ལས་ཉམས་པ་དང་། ཐོབ་པ་
 མངོན་རྩ་མ་བྱས་པ་ཐོབ་པ་ཉེར་སྦྱད་པས་ཉམས་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དེ་
 དག་གང་ལ་མངའ་ཞིན། རྟོན་པ་ལ་ཐ་མ་ཉེར་སྦྱད་ལས་ཉམས་པ་མངའ་ཞྱེ། ཡོན་
 ཏན་ཐམས་ཅད་ལ་མངའ་བརྟེན་ཀྱང་འགའ་ཞིག་མངོན་རྩ་མ་མཛད་པ་སྟིན་པའི་.....
 ཕྱིར། མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་ལ་ཐ་མ་ཡོད་པར་མ་ཟད་བར་མ་ཐོབ་པ་ལས་ཉམས་
 པའང་མངའ་ཞྱེ། སངས་རྒྱས་གྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ས་སྐྱེ་
 དང་དབང་རྩལ་ལ་ནི་ཡོངས་ཉམས་རྣམས་པ་གསུམ་ག་ཡོད་དོ། །དགྲ་བཅོམ་པ་དབང་
 རྩལ་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་ན་སྟིན་པ་དང་ལྔ་ན་པས་སྟིན་པར་སྦྱོ་བར་འགྱུར་ཞིན།
 སྟོན་མེད་དེ། དེ་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་ཀྱང་། འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པ་སོར་མ་རྒྱུད་

གྱི་བར་རྩ་འཆི་བ་མེད་དེ། འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་གྱི་བར་རྩ་དེ་དང་འགལ་བའི་བྱ་བ་མ་
ཡིན་པ་དེ་མི་བྱེད་ཅིང་། ལམ་བསྐྱབ་པ་ལ་བརྩོན་པའི་ཕྱིར།

(༤) དབང་པོའི་འཕྲི་ཆུང་གི་བྱ་བ་ཤད་པ།

བཞི་པ་དབང་པོའི་འཕྲི་ཆུང་གི་བྱ་བ་ཤད་པ་ནི། དབང་པོ་འཕྲི་བ་ལ་ལམ་
རྩ་དགོས་ཞེ་ན། རྟོགས་པའི་སྐལ་བ་ཅན་མི་གཡོ་བར་དབང་པོ་འཕྲི་བའི་ཆོ་རྒྱལ་གྲོ་ལ་
ལམ་དང་བར་ཆད་མེད་ལམ་དགུ་དགུ་དགོས་ཏེ། དབང་པོ་རྩལ་པོའི་རིགས་ཡུན་
རིང་རྩ་ཤིན་རྩ་བཞེན་ཅིང་། དེ་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་
གཉིས་ཀྱིས་བརྟན་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། དང་མོས་པ་མཐོང་བས་ཐོབ་པར་དབང་པོ་
འཕྲི་བ་ལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྒྱལ་གྲོ་ལ་ལམ་རེ་རེས་ཆོག་ཏེ། གོམས་པ་རྒྱུང་.....
བས་དབང་པོ་འཕྲི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་འཕྲི་བའི་ལམ་དེ་བྱ་བ་ཅས་དང་བྱ་བ་
མེད་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འཕགས་པ་དབང་པོ་འཕྲི་བའི་རྒྱལ་གྲོ་ལ་ལམ་དང་བར་ཆད་
མེད་ལམ་ནི་བྱ་བ་མེད་ཡིན་ཏེ། རྟོར་བ་བྱ་བའི་དབང་པོའི་ལམ་ཡང་བྱ་བ་མེད་ཡིན་ན།
བྱ་བ་ཅས་ཀྱིས་འདྲོར་བར་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམན་པས་མཆོག་ལ་ངེས་པར་མི་
འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ས་སྤྱོད་ནི་བྱ་བ་ཅས་ཀྱིས་འཕོའོ། རྟེན་ནི་མི་ཁོ་ནའི་ནང་རྩ་ཉམས་
པ་སྤྱིད་པས་འཕལ་ཞིང་འཕོ་ཏེ། འབད་པས་བསྐྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ས་གང་ལ་
བརྟེན་ནས་འཕོ་ཞེ་ན། མི་སྤྱོད་པ་ཞིག་དབང་པོ་སྤྱོད་བ་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་ས་.....
རྩལ་གཞུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་ཏེ་བྱ་བ་མེད་ཀྱིས་དགུ་ཆར་གང་རྩང་ལ་བརྟེན་ཏེ་...
འཕོར་རྩང་ལ། སྤྱོད་པ་ནི་ཕྱིར་འོང་ཡིན་ན་ཅི་ཚུག་མེད་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་ན་
བསམ་གཏན་རྩལ་ཅི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ་འཕོའོ། གཞུགས་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་མི་
འཕོ་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན། ཕྱིར་མི་འོང་བ་དབང་པོ་འཕལ་བ་དབང་པོ་རྩལ་པོས་
བསྐྱས་པའི་འབྲས་བུ་བྱེད་པར་ཅན་བཏང་ཏེ། དབང་པོ་རྩོན་པོས་བསྐྱས་པའི་.....

འབྲས་བུ་ཙམ་པོ་འཛོལ་པར་འགྱུར་བ་གང་ཞིག །ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཙམ་པོ་
གཟུགས་མེད་ཀྱིས་བསྟུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

《གཉིས་》 མཆུག་བསྟུ་བ།

གཉིས་པ་མཆུག་བསྟུ་བ་ནི། དག་བཙམ་པ་དེ་ལ་དག་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་ལ་
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་རང་སངས་རྒྱས་གཉིས། མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཙན་ལ་རང་
བཞིན་ཏུ་གནས་པ་དང་དབང་པོ་སྤངས་པ་གཉིས་སུ་བྱེ་བས་ཉོན་ཐོས་དག་བཙམ་
ལ་བརྟན་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དག་བཙམ་པ་དེ་དགྱུར་ངེས་ཏེ། དབང་པོ་རྒྱལ་འབྲིང་
རྣམས་པོ་གསུམ་པོ་རེ་རེའང་གསུམ་གསུམ་ཏུ་དབྱེ་བས་རྣམས་པ་དག་ཙན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དབྱེ་རྒྱལ་ནི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཙན་རྒྱལ་པའི་རྒྱུ་ཏུ་ཡིན་པ་ན་རྫོགས་
པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་པོའི་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་བར་དུ་འོ། །འཕགས་པའི་གང་ཟག་
བརྟན་ཡོད་དེ། དད་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གཉིས། དད་མོས་མཐོང་ཐོབ་གཉིས།
ལུས་མངོན་བྱེད་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་རྣམས་པར་གྲོལ་བ་དང་། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམས་
པར་གྲོལ་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། གང་ཟག་བརྟན་པོ་དེ་གང་གི་སྒྲོན་ས་
བཞག་ཅེ་ན། སྤམ་གཉིས་སྦྱར་བའི་སྒྲོན་ས་བཞག་སྟེ། གཞན་ལ་དད་པའི་ཆོག་གི་
རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་ལ་སྦྱར་བ་དང་། ཆོས་གསུང་རབ་ཀྱི་
རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་ལ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར། བར་བ་གཉིས་པོ་
དབང་པོའི་སྒྲོན་ས་བཞག་སྟེ། དད་པ་ལྷག་པ་དང་ཤེས་རབ་ལྷག་པས་རབ་ཏུ་དབྱེ་
བའི་ཕྱིར། ལུས་མངོན་བྱེད་སྟོམས་འཆུག་གི་སྒྲོན་ས་བཞག་སྟེ། འགྲོག་པའི་སྟོམས་
འཆུག་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་ཀྱི་རྣམས་པོ་ལ་རྣམས་པོ་སྒྲོན་ས་བཞག་སྟེ། ཤེས་རབ་
ཀྱིས་ཉོན་མངས་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམས་པོ་སྟོམས་འཆུག་
དང་རྣམས་པོ་གཉིས་ཀས་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོམས་འཆུག་གིས་རྣམས་པོ་སྦྱོབ་པ་

ལས་གྲོལ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་ལས་གྲོལ་བར་བྱས་པའི་ཕྱིར།
 བརྟན་པོ་དེ་དག་རྣམས་སུ་བསྟན་བྱུག་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་མཐོང་སྒྲུབ་མི་སྒྲིབ་ཀྱི་ལམ་
གསུམ་པོ་ལ་དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་དང་རྩོན་པོའི་བྱེ་བྲག་གིས་དང་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་
འབྲང་དང་། དད་མོས་མཐོང་ཐོབ་དང་། རུས་དང་སྦྱར་བ་དང་། མི་སྦྱར་བའི་གང་
ཟག་གཉིས་གཉིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། གཉིས་ཀ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་གྲོལ་གང་
ཡིན་ཞེ་ན། མི་སྒྲིབ་པ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲག་སྒྲུབ་ས་ཐོབ་
པ་དེ་ནི་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་
དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྣམ་ཐར་སྐྱེད་མི་རུས་པའི་སྐྱིབ་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ནི་
མངོན་ཤེས་སྐྱེས་དང་ལྡན་པས་དགྲ་བཙེམ་རྒྱུན་ཅན་ཞེས་བྱའོ། ཁི་ཚྭ་གས་མེད་ལ་
བརྟེན་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་ལས་གྲོལ་བ་ནི་གཉིས་ཀའི་ཆ་.....
ལས་རྣམ་གྲོལ་ལས། ཅིག་ཤོས་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་ཡིན་ཏེ། འགྲག་སྒྲུབ་ས་ཐོབ་
པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་མངོན་ཤེས་སྐྱེས་མེད་པས་རྒྱུན་མེད་ཅེས་བྱུང་བྱའོ། ཡང་མདོ་ལས་
སྒྲིབ་པ་རྫོགས་པ་ཞེས་གསུངས་ན། སྒྲིབ་མི་སྒྲིབ་རྫོགས་རྒྱལ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཐར་པ་
དང་འདྲ་བའི་འགྲག་པ་ཐོབ་པ་ནི་སྒྲུབ་ས་འཇུག་གིས་རྫོགས་པ་དང་། རྒྱུན་གྱིས་མི་
འཕྲག་པའི་དབང་པོ་རྩོན་པོ་ནི་དབང་པོས་རྫོགས་པ་དང་། ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྡ
སྤངས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ནི་འབྲས་བུས་རྫོགས་པ་སྟེ། གསུམ་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲིབ་པ་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཞེས་བསྟན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། དབང་པོ་དང་སྒྲུབ་ས་འཇུག་....
གཉིས་ཀྱིས་ནི་མི་སྒྲིབ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ།

(བཞི) མངོན་རྟོགས་ཀྱི་ལམ་བསྟན་པ།

བཞི་པ་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་ལམ་བསྟན་ལ་གསུམ། སྦྱར་སྐྱེས་བཞི་བཤད་པ།
གནས་དང་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་པའི་ལམ་བཤད་པ། བྱང་རྒྱལ་སྦྱོགས་མཐུན་གྱི་ལམ་

བཤད་པའོ།

〈གཅིག〉 ལྷུ་རྩ་ལྷུ་རྩ་བཞི་བཤད་པ།

དང་པོ་ནི། བར་ལམ་ལ་རྩ་མ་བཤད་ན། བསྟར་ན་ཞེ་ན། མདོར་ན་བར་པའི་
ལམ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། གང་གི་མཆད་མོག་རྩ་བར་ཆད་ཅིང་ལམ་སྟེ་བའི་སྟུར་བའི་
ལམ་དང་། སྒང་བྱ་དངོས་སུ་སྒྲོང་པའི་བར་ཆད་ཅིང་ལམ་དང་། སྒང་བྱ་ལས་.....
དང་པོར་གྲོལ་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། དེ་ཡན་ཆད་གྱི་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་ལས་ལས་
རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་སྟུར།

〈གཉིས〉 གནས་དང་དབང་ལྷ་མས་མད་པའི་ལས་.....

འགྲུག་པ།

གཉིས་པ་གནས་དང་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་པའི་ལམ་བཤད་པ་ནི། ལམ་སྤྱོད་པ་མངོན་ཤེས་ལྟར་བ་སྟགས་བཞི་བཤད་ན། དེ་གང་ཞི་ན། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་དག་གི་ལམ་རྣམས་སྤྱོད། ཡན་ལག་གིས་ཟིན་པ་དང་། ཞི་ལྷག་ཆ་མཉམ་པས་རང་གིས་རང་གིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ས་གཞན་དག་ནི་ལམ་ནི་དཀའ་བ་ཡིན་ཏེ། ཡན་ལག་གིས་མ་ཟིན་པ་དང་། ཞི་ལྷག་ཆ་མི་མཉམ་པས་འབད་པས་བསྐབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེའང་ཉེར་བཙོགས་མི་ཚུགས་མེད་དང་བསམ་གཏན་བྱད་པར་ཅན་ཞི་གནས་ཤས་ཆུང་ཞིང་། གཟུགས་མེད་རྣམས་ལྷག་མཐོང་ཤས་ཆུང་བའི་ཕྱིར། སྤྱོད་དབང་པོ་རྒྱལ་པོའི་ལམ་ནི་མངོན་ཤེས་བྱལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཡལ་ལ་མངོན་ཏུ་ཚུགས་ཀྱང་ནས་ཤེས་པ་བྱལ་བའི་ཕྱིར། ཅིག་ཤོས་དབང་པོ་རྣམས་པོའི་ལམ་ནི་མངོན་ཤེས་ལྟར་བ་ཡིན་ཏེ། ཡལ་ལ་མངོན་ཏུ་ཚུགས་ནས་ཤེས་པ་རྒྱུར་བའི་ཕྱིར།

(གཞུང་) བྱང་ཆུབ་ལྷོ་གན་མ་ལྷན་གྱི་པམ་པག་པ།

གསུམ་པ་བྱང་ཆུབ་སྒྲིགས་མཐུན་གྱི་ལམ་བཤད་པ་ལ་བརྟན། མིང་གི་སྒྲིན་ནས་
དབྱེ་བ། རིས་ཀྱི་སྒྲིན་ནས་དབྱེ་བ། རྩེ་ཚན་གྱི་གོ་རིམ། རོ་བོའི་བྱང་པར། ས་གང་གིས་
བསྐྱུལ། ཞར་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་ཚུལ། མི་སྒྲོབ་པའི་ཆས་བྱེ་བྲག་རུ་བཤད་པའོ།

(གཅིག) མིང་གི་སྒྲིན་ནས་དབྱེ་བ།

དང་པོ་ནི། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་སོགས་སུམ་ཅུ་ཙུང་བརྟན་པོ་བྱང་ཆུབ་དེའི་སྒྲིགས་
དང་མཐུན་པའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། ཟད་པ་དང་མི་སྒྲིབ་པ་ཤེས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཡིན་ལ།
དེ་དང་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དྲན་པ་ཉེ་
བར་གཞག་པ་བཞི་དང་། ཡང་དག་པར་སྦྲང་བ་བཞི་དང་། རྩེ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་བཞི་
དང་། དབང་པོ་ལྔ་དང་། སྒྲོབས་ལྔ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བརྟན་དང་།
འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྟན། དེ་ལ་དང་པོ་བཞི་བཤད་ཟིན་ལ། ཡང་དག་པར་
སྦྲང་བ་བཞི་ནི་མི་དགེ་བ་སྒྲེས་པ་རྣམས་སྦྲང་བ་དང་། མ་སྒྲེས་པ་རྣམས་མི་སྒྲེད་པ་
དང་། དགེ་བ་མ་སྒྲེས་པ་རྣམས་སྒྲེད་པ་དང་། སྒྲེས་པ་རྣམས་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པར་བྱ་
བའི་ཕྱིར་བསམ་སྦྱར་གྱིས་འབྱུང་པ་སྒྲེད་ཅིང་འབད་ལ། དངོས་གཞིས་བཙུན་འགྲུས་
ཙུང་ཞིང་། རིས་སེམས་རབ་རུ་འཛིན་པ་དང་། ཡང་དག་པར་རབ་རུ་འཛིན་པ་
རྣམས་སོ། །རྩེ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་བཞི་ནི་གུས་པར་སྦྱར་བའི་འབྱུང་པ་དང་། རྩེ་ལྔ་
སྦྱར་བའི་བཙུན་འགྲུས་དང་། སེམས་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ས་ཐོན་དང་། དམིགས་པ་
ལ་སྦྱོད་པ་དང་བཞི་ལས་བྱུང་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སྦྲང་བའི་འབྱུང་བྱེད་ལྔ་པ་རྣམས་
སོ། །དགེ་བའི་ཆས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བྱེད་པའི་དད་པ་དང་། བཙུན་འགྲུས་དང་།
དྲན་པ་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་སྟེ་ལྔ་དང་། དེ་རྣམས་ལ་མ་
དད་པ་ལ་སོགས་པའི་མི་མཐུན་སྒྲིགས་ཀྱིས་མི་བརྩི་བར་བྱུར་པ་ནི་སྒྲོབས་ལྔ་དང་།
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བརྟན་ནི་བྱང་ཆུབ་ནི་ཆས་ཉིད་རྟོགས་པ་སྟེ། དེའི་རང་བཞིན་

གྱི་ཡན་ལག་ནི་ཚས་རབ་རྩ་ཅུ་ཅུ་པར་འབྱེད་པ་དང་། དེའི་གནས་གྱི་ཡན་ལག་དྲན་
 པ་དང་། གསུམ་པ་བཙུན་འགྲུས་ནི་འོག་ས་ལས་འདའ་བར་བྱེད་པའི་ངེས་འབྱུང་གི་
 ཡན་ལག་དང་། བཞི་པ་དགའ་བ་ནི་ལུས་སེམས་ལ་ཡན་འདྲིགས་པས་ཡན་ཡོན་གྱི་
 ཡན་ལག་དང་། ལྷག་མ་གསུམ་ནི་ཉོན་མངས་པ་མེད་པའི་ཡན་ལག་སྟེ། འདི་ལའང་
 གྲུན་ནས་ཉོན་མངས་པའི་གཞི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་གཉེན་པོ་ཤིན་རྩ་སྦྱངས་པ་དང་།
 དེའི་གནས་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཉོན་མངས་བྱིང་ཚོད་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་རྩ་བ་སྟན་
 པ་ནི་བརྟུང་སྟོམས་ཡང་དག་བྱང་རྩལ་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་རྩ་མཉམ་
 གཞག་རྩ་རྟོགས་པའི་དོན་རྗེས་གྱི་ཤེས་པས་ཡོངས་སུ་གཙོད་ཅིང་འཇལ་བ་ཡང་དག་
 པའི་ལྟ་བ་དང་། རྟོགས་པ་གཞན་ལ་གོ་བྱེད་གྱི་གྲུན་སྟོ་རྟོག་པ་དང་། ངག་དང་། ལས་
 གྱི་མཐའ་དང་། འཚོ་བ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་གྱིས་ནི་རིམ་པ་ལྟར། ལྟ་བ་བཟང་པོ་དང་། རྩལ་
 བྱིམས་དག་པ་དང་། ཡོ་བྱད་སྦྱངས་པར་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པ་དང་། ལྷག་མ་
 གསུམ་ནི་མི་མཐུན་སྟུགས་གྱི་གཉེན་པོ་སྟེ། རྩལ་བ་ནི་སྦྱོར་སྤང་གི་ཉོན་མངས་པ་ལེ་
 ལོ་དང་། དྲན་པ་ནི་ཉེ་བའི་ཉོན་མངས་པ་བྱིང་ཚོད་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི་སྟོམས་
 འབྱུག་གི་སྦྱིབ་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། འཕགས་པའི་ཡན་ལག་ནི་དེ་ལྟར་
 བརྒྱད་པོ་ཉིད་དོ།

(གཉིས) རྩས་གྱི་སྟོ་ནས་དབྱེ་བ།

གཉིས་རྩས་གྱི་སྟོ་ནས་དབྱེ་བ་ནི། དེ་ལྟར་སུམ་རྩ་ཙུ་བརྟན་ཞེས་བྱ་བའང་མིང་
 གི་སྟོ་ནས་ཡིན་གྱི། རྩས་སུ་ནི་བརྟུར་བསྟུས་ཉེ། དབང་སྟོབས་གྱི་དད་པ་གཉིས་དད་
 པར་བསྟུ་བ་དང་། དེ་བཞིན་རྩ་ཡང་དག་སྤོང་བ་བཞི། དབང་སྟོབས་གྱི་བཙུན་
 འགྲུས་གཉིས། བཙུན་འགྲུས་ཡང་དག་བྱང་རྩལ་གྱི་ཡན་ལག །ཡང་དག་པའི་རྩལ་བ་
 དང་བརྒྱད་ནི་བཙུན་འགྲུས་སོ། །དབང་སྟོབས་གྱི་དྲན་པ་གཉིས། དྲན་པ་ཡང་དག་

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག ཡང་དག་པའི་དྲན་པ་བཞི་ནི་དྲན་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་
 ལྟ་བུ། ཆོས་རབ་རྒྱ་ནམ་འབྱེད། དབང་སྟོབས་ཀྱི་ཤེས་རབ་སྟེ་བཞི་དང་། དྲན་པ་ཉེར་
 བཞག་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་ནི་ཤེས་རབ་པོ། །དབང་སྟོབས་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་གཉིས། ལྷ་
 འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་ཡན་ལག ཉིང་འཛིན་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག །ཡང་དག་པའི་
 ཉིང་རེ་འཛིན་དང་བརྒྱད་ནི་ཉིང་འཛིན་ཡིན་པས། ལུ་པོ་དེར་སྤྲུལ་ཅུ་བསྟུས་ཤིང་།
 བཏང་སྟོམས་དང་། དགའ་བ་དང་། རྟོག་པ་དང་། ཤིན་རྒྱ་སྤངས་པ་བཞི་ནི་.....
 རྣམས་ཀྱང་རེ་རེ་ཡིན་ལ། དག་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན། ཤེས་རབ་དང་། བཙུན་འབྲུས་དང་། ཉིང་འཛིན་རི་ལྟར་བརྒྱད་
 ཡིན་ཞེ་ན། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བཞི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
 བཙུན་འབྲུས་ལ་ཡང་དག་པར་འཛིན་ཅིང་སྤྱང་བ་བཞི་ཞེས་བྱ་བར་བརྟེན་ཅིང་དོན་
 གཅིག་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་ཡན་ལག ཉིང་འཛིན་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དྲན་པ་ཉེར་བཞག་སོགས་ཤེས་རབ་སོགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའང་གཙ་
 བོ་སྟོས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་དག་གྱང་འཁོར་དང་བཅས་ན་ནི་ཆོགས་པ་དེ་དང་དེ་ན་.....
 ཡོད་པའི་སྤྱིར་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་ཐོས་བསམ་བསྟོམས་གསུམ་གྱི་ཟག་བཅས་.....
 ཟག་མེད་དང་། དད་བཙུན་དྲན་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ཀྱན་གྱང་དྲན་པ་ཉེར་
 བཞག་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ།།

(གསུམ) རྟེན་ཆ་གྱི་གོ་རིམ།

གསུམ་པ་རྟེན་ཆ་གྱི་གོ་རིམ་ནི། དེ་དག་གྱང་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་གང་རུ་གང་
 ཞིག་གཙུག་པས་བཞག་ཅེ་ན། བྱེ་བྲག་རྒྱ་སྤྱོད་པ་རྟེན་ཆ་བདུན་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ།
 ལས་དང་པོ་པ་ཆོགས་ལམ་དག་རྒྱ་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་བཞི་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་དྲན་པ་ཉེར་.....
 བཞག་དང་། དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ནམས་ལས་རྟོ་བར་བདེན་པའི་དམིགས་ནམ་གྱི་

བྱད་པར་ཐོབ་པའི་རྒྱས་བཙུན་འབྲུག་སྒེལ་བའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་དང་། ཅེ་
 མོར་མི་ཉམས་པའི་དགེ་བ་བཟོད་པ་ལ་འབྲུག་པའི་ཕྱིར་རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་དང་།
 བཟོད་པར་མི་ཉམས་པས་དད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དབང་པོ་.....
 དང་། ཚས་མཚག་རྒྱ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཚས་མི་མཐུན་པའི་སྤྱགས་ཉོན་མངས་པས་མི་
 བཟྱི་བས་སྤྲོབས་ནམས་དང་ནི། སྒྲོམ་ལམ་རྒྱ་བྱང་རྒྱུ་དང་ཉེ་བའི་ཕྱིར་འཕགས་...
 ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་། མཐོང་ལམ་རྒྱ་རྒྱར་བ་ལ་རབ་རྒྱ་འགོ་བས་སྤྱེ་བའི་ཕྱིར་
 བྱང་རྒྱུ་གྱི་ཡན་ལག་བརྒྱན་བཞག་གོ་ཞེས་འདོད་ལ། སྒྲོབ་དཔོན་དང་གཞན་དག་
 ནི། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱང་སྤྱེ་བའི་གོ་རིམ་དང་མཐུན་པར་མཐོང་ལམ་ལ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་ཡན་
 ལག་བརྒྱན་དང་། མཐོང་སྒྲོམ་གཉིས་ཀ་ལ་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཡིན་ནོ་
 གསུངས་སོ།།

(བཞི) ར་པོའི་བྱད་པར།

བཞི་པ་ར་པོའི་བྱད་པར་ནི། འོ་ན། བྱང་རྒྱུ་གྱི་སྤྱགས་མཐུན་རྒྱ་ཞིག་ཟག་
 བཅས་དང་། རྒྱ་ཞིག་ཟག་མེད་ཡིན་ཞེ་ན། བྱང་རྒྱུ་གྱི་ཡན་ལག་བརྒྱན་དང་།
 འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ནི་ཟག་པ་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ལམ་དང་
 འདས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་ལ་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ནས་
 སྤྲོབས་གྱི་བར་ནི་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ནམ་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། སྤྱེའི་རྒྱུ་ལ་ཡོད་
 པ་ཚོགས་སྤྱོར་གྱིས་བསྐྱུས་པ་དག་ནི་ཟག་བཅས་དང་། འཕགས་པའི་རྒྱུ་ལ་ཡོད་པ་
 ལམ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ནི་ཟག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།།

(ལྔ) ས་གང་གིས་བསྐྱུས་པ།

ལྔ་པ་ས་གང་གིས་བསྐྱུས་པ་ནི། ས་གང་ན་རྒྱ་ཡོད་ཅེ་ན། བསམ་གཏན་དང་
 པོ་ན་སུམ་རྩ་སོ་བརྒྱན་པ་ཐམས་ཅད་ཡོད་རྒྱ་བྱང་ལ། དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱུས་མི་

དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་མ་བཤད་དེ། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཟད་
 པ་དང་མི་སྐྱེ་བར་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་གྲོལ་དེ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ།
ཉོན་མོངས་བཅོམ་པ་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་འདུས་མ་བྱས་རྣམ་གྲོལ་དང་། མོས་་་་
པ་འདུས་བྱས་རྣམ་གྲོལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མི་སྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གསུངས་པ་
ནི་མོས་པ་འདུས་བྱས་རྣམ་གྲོལ་དེ་ཡིན་ལ། རྣམ་གྲོལ་འདུས་བྱས་དེ་ཉིད་ལ་དབྱེ་ན་
 གཉིས་ཏེ། སེམས་འདྲོད་ཆགས་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། ཤེས་རབ་མ་རིགས་པ་
 ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཡན་
 ལག་བརྒྱུ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བའི་ནང་ཏུ་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། མ་
 ཡིན་ཏེ། དྲང་རྒྱུ་ཅས་སྤར་རི་སྐྱད་བཤད་པའི་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་གང་་་་
 ཡིན་པ་དེ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། ཟད་དང་མི་སྐྱེ་སྟོ་ལྟ་མིན། །ཞེས་འབྱུང་
 པའི་ཕྱིར།།

(གཉིས) ཞར་ལ་སྤང་བྱ་སྤང་རྒྱུ་ལ།

གཉིས་པ་ཞར་ལ་སྤང་བྱ་སྤང་རྒྱུ་ནི། མི་སྐྱབ་པའི་སེམས་ཏུས་གསུམ་པོ་གང་
 སྐྱབ་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་འགྱུར་ཞེ་ན། མི་སྐྱབ་པའི་སེམས་ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་
 མ་འོངས་པ་དེ་སྐྱབ་པ་ལས་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན། ཏུས་གསུམ་གྱི་
 ལམ་གང་གིས་སྐྱབ་པ་དེ་སྤང་ཞེ་ན། འགག་པར་འགྱུར་བ་སྟེ་འགག་པ་ལ་མངོན་ཏུ་
 མྱགས་པ་ད་ལྟ་བའི་ལམ་གྱིས་ནི་ད་ལྟར་བ་དེ་ཡི་སྐྱབ་པ་རབ་ཏུ་སྤང་བ་ཡིན་ཏེ། སྤང་
 གཉེན་གཞོན་བྱ་གཞོན་བྱེད་ཡིན་ན། འདས་མ་འོངས་ནི་བྱ་བ་འགག་པ་དང་མ་སྐྱེས་
 པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤང་བྱ་བྱི་མ་སྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་དང་མི་ལྟན་པར་སྐྱེད་པ་ལ་སྐྱབ་པ་
 སྤང་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། རྣམ་གྲོལ་འདུས་མ་བྱས་སུ་བཤད་པ་དེ་དང་།
 མདོ་ལས་སྤངས་པའི་ཁམས་དང་། འདྲོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཁམས་དང་། འགོག་

པའི་ཁམས་ཞེས་གསུམ་རུ་བཤད་པ་དེ་དག་ལ་བྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། རྣམ་གྲོལ་
 འདུས་མ་བྱས་སུ་བཤད་པ་དེ་ཉིད་སྤངས་པའི་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྔགས་པའི་.....
 གསུམ་པོ་འང་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ཁམས་གསུམ་གྱི་འདོད་ཆགས་ཀྱན་ཟད་ཅིང་སྤངས་
 པས་ན་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཁམས་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་བཞིན་རུ་སྤངས་པའི་
 ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ཉིད་འདོད་ཆགས་ལས་གཞན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཞེ་སྤང་ལ་...
 སྔགས་པ་དག་སྤངས་པའོ། །འགོག་པའི་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞི་གཟུགས་ལ་སྔགས་
 པ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་སྤངས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །འོ་ན། ལམ་གྱིས་འདོད་ཆགས་
 དང་བྲལ་བ་ནི་དམིགས་ལྷལ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བ་ཉིད་རུ་ངེས་སམ་ཞེ་ན། སྤྱག་བསྐལ་...
 དང་། དེའི་རྩ་ཀྱན་འབྱུང་ལ་དམིགས་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་
 བདེན་པ་ཟག་བཅས་ཡིན་པས་ཡིད་འབྱུང་བར་འབྱུར་ཏེ། ལྷལ་དམན་པ་ལ་སྦྱོན་རུ་
 བརྟགས་པའི་ཕྱིར། འགོག་ལམ་ལ་དམིགས་པས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དམན་པ་ལ་དམིགས་
 པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལམ་གང་གིས་དངོས་སུ་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱང་བར་འབྱུར་བ་དེ་ནི་
 བདེན་པ་བཞི་པོ་གང་ལ་དམིགས་ཀྱང་ཅུང་། ཀྱན་གྱིས་འདོད་ཆགས་དང་འབྲལ་...
 བར་འབྱུར་ཏེ། སྤང་བྱའི་དངོས་གཞིན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་
 ན་ཡིད་འབྱུང་ལ་འདོད་ཆགས་དང་འབྲལ་བ་སྔགས་ལ་སྤྱ་བཞི་སྤྱད་དེ། དང་པོ་.....
 ཡིད་འབྱུང་ལ་འདོད་ཆགས་དང་འབྲལ་བར་མི་འབྱུར་བ་ནི་སྤང་བྱ་དངོས་སུ་སྤྱང་...
 བ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལས་གཞན་པའི་སྤྱག་ཀྱན་ལ་དམིགས་པའི་སྦྱར་བ་དང་། རྣམ་
 གྲོལ་བྱད་པར་ཅན་གྱི་ལམ་ལ་སྔགས་པ་སྟེ། དམིགས་པ་ལ་སྦྱོན་རུ་ལྟ་བུ་བས་སོ། །འདོད་
 ཆགས་དང་འབྲལ་ལ་ཡིད་མི་འབྱུར་བ་ནི་འགོག་ལ་དམིགས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 སྟེ། དམིགས་པ་ལ་ཡོན་ཏན་རུ་ལྟ་བུ་བས་སོ། །གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི་སྤྱག་ཀྱན་ལ་དམིགས་
 པའི་དངོས་སུ་སྤྱང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་མོ། །གཉིས་ཀ་མིན་པ་ནི་འགོག་ལམ་ལ་

དམིགས་པའི་སྒྱུར་བ་དང་། རྣམ་གྲོལ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ལམ་རྣམས་སྟ། །ཆོས་
མངོན་པའི་མངོད་ཀྱི་ཆོག་ལེན་པ་ལས། ལམ་དང་གང་ཟག་བསྟན་པ་ནིས་་་་
བྱ་བ་སྟེ་གནས་དྲུག་པའི་པའི་མཆན་འགྲེལ་བཤད་པའོ། །

[བདུན] ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་གནས་འཆད་པ།

བདུན་པ་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་གནས་ལ་ལྷ་སྟེ། ཤེས་པའི་གཞི། ཤེས་པའི་རང་
བཞིན། ཤེས་པའི་ལྷན་པ། ཤེས་པའི་ཐོབ་པ། ཤེས་པས་བསྟུས་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ།

[གཅིག] ཤེས་པའི་གཞི།

དང་པོ་ནི། སྐད་རུ་བཟོད་པ་ཞེས་ཀྱང་བཤད། ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་ཞེས་ཀྱང་
བཤད་ན། བཟོད་པ་ཡིན་ལ་ཤེས་པ་མིན་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ་ཡང་
དག་པའི་ལྷ་བ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། དྲི་མེད་མཐོང་ལམ་གྱི་བཟོད་པ་བརྒྱད་་་
པོ་རྣམས་ནི་རང་ཡུལ་ངེས་པའི་ཤེས་པ་མིན་ཏེ། རང་ཡུལ་འཇུག་པའི་ཐེ་ཚོམ་མ་
སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཐེ་ཚོམ་སྤང་བྱེད་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བའི་སྒོ་ནི་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་མིན་ཏེ། ཡུལ་ལ་
ཡང་དག་པར་ངེས་པར་རྟོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱ་བ་བྱར་མེད་པ་ཅམ་རུ་རྟོག་
པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་འཕགས་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒོ་སྟུག་་་
བསྐལ་ཚོས་ཤེས་ནས་ལམ་རྗེས་ཤེས་པར་ནི་ཤེས་པ་དང་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་གཉིས་་་
ཀྱ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པའི་ཡུལ་ལ་ངེས་པར་རྟོག་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པའི་
སྒོ་དེ་ལས་གཞན་པའི་སྐྱེ་བའི་སྒོ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་ནི་ཤེས་པ་ཡིན་
ཏེ། རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་ལ་ལྷ་བ་སྟགས་ལྷ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་
ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་སྟེ་རྟུག་ནི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་མ་ཟད་ལྷ་བ་འང་ཡིན་ནོ།

[གཉིས] ཤེས་པའི་རང་བཞིན།

གཉིས་པ་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ལ་ལྷ། བསྐྱ་བ་ཡུལ་དང་བཅས། དབྱེ་བ་བྱུང་
པར་དང་བཅས། གྲངས་ངེས་གཉེན་པོའི་བྱེ་བྲག་དང་བཅས། རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་ཆོས་
ཀྱི་བྱུང་པར་རོ།

〈གཅིག〉 བསྐྱ་བ་ཡུལ་དང་བཅས་པ།

དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། ཤེས་པ་ནི་བརྩ་སྟེ། ཆོས་ཤེས་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཤེས་པ་
དང་། ཀྱན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་། ས་རོལ་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་དང་། སྐྱག་བསྐྱལ་ཤེས་པ་
དང་། ཀྱན་འབྱུང་ཤེས་པ་དང་། འགྲོག་པ་ཤེས་པ་དང་། ལམ་ཤེས་པ་དང་། ཟད་པ་
ཤེས་པ་དང་། མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་རིམ་ལྔར་ཡིན་ཞེ་ན། ཤེས་པ་
ཐམས་ཅད་མདོར་བསྐྱ་ན་གཉིས་ཏེ། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་ཟག་པ་མེད་པ་.....
གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། ཀྱན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སལ་ཆེར་.....
བུམ་སྐྱམ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་ཀྱན་རྫོབ་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཟག་པ་མེད་པ་རྣམས་པ་གཉིས་ཏེ། ཆོས་ཤེས་དང་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་.....
ཕྱིར། ཀྱན་རྫོབ་ཤེས་པའི་ཡུལ་ནི་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་.....
ཅད་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་སྐྱད་ཅིག་དང་པོས་རང་དང་རང་གི་ཆོགས་པ་ན་ཡོད་པ་ལས་
གཞན་པ་ཐམས་ཅད་རིག། སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པས་དེའང་རིག་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཤེས་
ཞེས་བྱ་བའི་རྫྱིད་ཡུལ་ནི་འདོད་པའི་སྐྱག་བསྐྱལ་ལ་སོགས་པའི་བཞི་པ་ཡིན་ཏེ།
འདོད་པའི་སྐྱག་བསྐྱལ་སོགས་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཆོས་ཤེས་བཞག་པའི་ཕྱིར།
རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་རྫྱིད་ཡུལ་ནི་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་བསྐྱམས་པའི་སྐྱག་བསྐྱལ་ལ་.....
སོགས་པའི་བཞི་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གོང་མའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

〈གཉིས〉 དབྱེ་བ་བྱུང་པར་དང་བཅས་པ།

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་བྱུང་པར་དང་བཅས་པ་ནི། ཆོས་ཤེས་དང་རྗེས་ཤེས་དེ་དག་

ཉིད་ལ་རྣམ་པ་བཞི་བཞི་ཡོད་དེ། བདེན་པ་བཞི་ཤེས་པ་འི་བྱེ་བྲག་གི་ས་བཞི་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བདེན་པ་རྣམ་པ་བཞི་ཤེས་པ་དེ་དག་ལས་ནི་མི་སྐྱེ་བ་དང་ཟད་པ་ཤེས་པ་བཞག་ཏེ། ཟད་པ་ཤེས་པ་ནི་སྐྱག་བསམ་ཤེས་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་ནི་སྐྱག་བསམ་ཤེས་ཏེ་སྤྲོད་ཤེས་པར་བྱུང་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་དེ་གཉིས་དང་སྟེ་སྐྱེས་པ་ནི་སྐྱག་བསམ་དང་། རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་ལ་དམིགས་པ་ནི་རྗེས་སྤྱོད་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིད་ཅེ་འི་སྒྲིམ་སྤང་རྒྱུ་དེ་རྒྱུ་དེ་དམིགས་ནས་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱག་བསམ་གྱི་རྣམ་པ་དང་། རྒྱ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ནི་སྤྱིད་ཅེ་འི་རྣམ་གྲུ་ལ་ལམ་ཡིན་པ་རྗེས་ཤེས་སོ། །ཆོས་ཤེས། རྗེས་ཤེས། ལམ་ཤེས། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་བཞི་ལས་པ་རྩལ་གྱི་སེམས་རིག་པ་བཞག་ཏེ། གཞན་སེམས་ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་། ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་ནི་ལམ་ཤེས་པ་དང་། གཉེན་པོའི་བྱེ་བྲག་གི་ཆོས་ཤེས་རྗེས་ཤེས་ཀྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཤེས་དེས་གང་ཡུལ་དུ་བྱེད་ཅེ་ན། དེ་ནི་ས་འདས་པ་ས་འོག་མའི་པ་རྩལ་སེམས་ཤེས་ཀྱིས་ས་གོང་མའི་སེམས་མི་རིག་ཏེ། བསམ་གཏན་གོང་འོག་ལྟ་བུའོ། །དབང་པོ་འདས་པ་དབང་རྒྱལ་དད་མོས་པ་ལྟ་བུའི་པ་རྩལ་སེམས་ཤེས་ཀྱིས་དབང་རྫོན་མཐོང་ཐོབ་ལྟ་བུའི་སེམས་མི་རིག་གང་ཟག་འདས་པ་ཕྱིར་འོང་གི་པ་རྩལ་སེམས་ཤེས་ཀྱི་དགྲ་བཙུན་པའི་སེམས་མི་རིག་ཏེ། དེ་དག་གི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞིག་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་མི་རིག་ཏེ། ད་ལྟ་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། པ་རྩལ་སེམས་ཤེས་ཆོས་ཤེས་དང་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ཅན་རིག་པ་མིན་ཏེ། འདོད་པ་དང་གོང་མའི་གཉེན་པོའི་རིས་སུ་བྱུར་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་མཐུན་གྱིས་རིག་གོ། །དེ་འདྲ་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། མཐོང་ལམ་ལ་པ་

རྩལ་སེམས་ཤེས་མེད་དེ། ཡུན་རྒྱུ་བས་སེམས་ཤེས་ཀྱི་སྦྱར་བ་བྱ་བའི་སྐབས་མེད་
 པའི་ཕྱིར་དང་། མཉམ་བཞག་རྒྱན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་མཐོང་ལམ་དེ་
 ཉིད་གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱུར་པས། དེ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སེམས་ཤེས་པས་ནི་
 པ་རྩལ་པོའི་མཐོང་བའི་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཙུ་ལམ། དང་པོ་སྦྱག་བསྐལ་ཚོས་
 བཟོད་ཚོས་ཤེས་གཉིས་རིག་གི་རྗེས་ཤེས་སོགས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་པ་མི་.....
 མཐུན་པས་དེ་ཤེས་འདོད་ན་སྦྱར་བ་གཞན་གྱིས་སྦྱབ་དགོས་ལ། དེའི་བར་ལ་སྐད་
 ཅིག་བཙུ་འདས་ཤིང་། འདས་པར་དམིགས་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར། རང་སངས་རྒྱས་
 བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཤེས་པས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་གཉིས་དང་བརྒྱད་པ་གསུམ་རིག་...
 ཉེ། དབང་པོ་རྣེ་བས་དེའི་བར་ལ་མངོན་ཤེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ཕྱིན་ཆད་རུབ་ནས་
 མི་རྣམས་སོ། །སངས་རྒྱས་བཙུ་མ་འདས་ནི་མཐོང་པ་ཐམས་ཅད་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་...
 པའི་སྦྱར་བ་ལས་འབད་ཚུལ་མེད་པར་སྐད་ཅིག་བཙུ་ཀྱན་རྟགས་པར་མཐུན་ནོ། །
 འོ་ན། ཟད་པ་དང་མི་སྦྱེ་བ་ཤེས་པའི་བྱད་པར་ཅི་ཞེ་ན། ཟད་པར་ཤེས་པ་ནི་བདེན་
 པ་རྣམས་ལ་བདག་གིས་སྦྱག་བསྐལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་སོ། །ལ་སོགས་པས་ཀྱན་འབྱུང་...
 སྐངས་སོ། །འགོག་པ་མངོན་རུ་བྱས་སོ། །ལམ་བསྐྱམས་སོ། །ཞིས་མཉམ་བཞག་གི་
 རྟགས་པ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱིས་ངེས་པའོ། །དེ་བཞིན་རུ་སྦྱག་བསྐལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་སོ། །
 སྐར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱར་མེད་དོ། །ཞིས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱིས་ངེས་...
 པ་ནི་མི་སྦྱེ་བ་ཤེས་པའི་སྦྱར་བ་ཆེ་བ་རྣམས་འདོད་དོ། །

(གསུམ་) བྱངས་ངེས་གཉེན་པོའི་བྱེ་བྲག་དང་བཅས་པ།

གསུམ་པ་བྱངས་ངེས་གཉེན་པོའི་བྱེ་བྲག་དང་བཅས་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་
 བརྒྱར་བྱེ་ཞེ་ན། རྒྱ་མཚན་བརྒྱན་གྱིས་བཞག་སྟེ། ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ཤེས་པ་ལས་ཀྱན་
 རྩལ་ཤེས་པ་བཞག་པ་དང་ནི། །ཁམས་གོང་འོག་གི་གཉེན་པོ་ལས་ཚོས་ཤེས་རྗེས་...

ཤེས་བཞག་པ་དང་། རྣམ་པ་མི་རྟག་སྐྱེས་ལས་སྦྱག་ཀྱན་ཤེས་པ་ཕྱེ། རྣམ་པ་.....
 དང་སྦྱང་ཡུལ་ཏེ་དམིགས་པ་གཉིས་ཀ་ལས་ནི་འགྲོག་ལམ་ཤེས་པ་ཕྱེ་ཏེ་རྣམ་པ་བཞི་
 ཚན་དང་། དམིགས་པ་འང་འདུས་བྱས་མ་བྱས་ཐ་དད་པའོ། །སྦྱར་བ་ལས་པ་རྣམས་
 ལེས་ཤེས་ཕྱེ་ཏེ། ལེས་ཤེས་པར་བྱའོ་སྦྱེས་ནས་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་བྱས་
 པ་ཉིད་ལས་ཟད་ཤེས་བཞག་ཏེ། རྒྱུད་ལ་དང་པོ་ཉིད་ཏེ་སྦྱོས་པའི་ཕྱིར། སྐལ་མཉམ་
 གྱི་རྒྱ་རྒྱས་པ་ལས་མི་སྦྱེ་ཤེས་པ་བཞག་ཏེ། ཟག་མེད་ཤེས་པ་སྦྱར་སྦྱོས་ཐམས་ཅད་.....
 གྱི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་རྒྱ་མཚན་བདུན་གྱིས་ཤེས་པ་བརྒྱར་བཞག་པ་
 ཡིན་ནོ། །འོ་ན། ཚས་ཤེས་འདྲོད་པའི་གཉེན་པོ་དང་། རྗེས་ཤེས་གང་མའི་གཉེན་པོར་
 དེས་སམ་ཞི་ན། མཐོང་ལམ་ལ་ངེས་གྱི། སྦྱོས་པའི་ལམ་ལ་མ་ངེས་ཏེ། འདྲོད་པའི་
 འཕགས་པ་འདྲོད་པའི་སྦྱོས་སྤང་དགུ་འགྲོག་པ་ལ་ཚས་ཤེས་པ་དང་ལམ་ལ་ཚས་.....
 ཤེས་གང་ཡིན་པ་བསྦྱང་པས་སྤངས་ནས་འདྲིས་པའི་ལམ་དེ་ཉིད་གྱིས་ཁམས་གོང་.....
 མའི་སྦྱོས་སྤང་སྤང་བ་སྤིང་པའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ཁམས་གསུམ་ཆར་གྱི་ནི་གཉེན་པོ་.....
 ཡིན་པ་སྤིང་དོ། །དེ་འང་འགྲོག་ལམ་གཉིས་ཟག་མེད་ཡིན་པས་ཁམས་སུ་མ་གཏོགས་
 པས་གོང་སའི་འགྲོག་ལམ་ལས་མི་དམན་པའི་ཕྱིར་དེའི་གཉེན་པོ་བྱེད་གྱི། སྦྱག་ཀྱན་
 ལ་ཚས་ཤེས་པ་ནི་གོང་མའི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། གོང་མའི་སྦྱག་ཀྱན་བས་དམན་པའི་
 སྦྱག་ཀྱན་ལ་དམིགས་པའི་སྦྱོས་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམན་པ་ས་མཚག་སུན་འབྱེན་
 མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། འགྲོག་ལམ་ལ་རྗེས་ཤེས་གྱིས་འདྲོད་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པར་
 འགྱུར་རྩ་ཞེ་ན། འདྲོད་པའི་ཁམས་གྱི་སྤང་བྱའི་གཉེན་པོ་རྗེས་ཤེས་གྱིས་བྱེད་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་མ་སྦྱོས་གོང་ཏེ་ཚས་ཤེས་པས་སྤངས་ཐེན་པའི་ཕྱིར།

(བཞི) རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག

བཞི་པ་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་ནི། འོ་ན། ཤེས་པ་བརྒྱ་པོ་ཡུལ་གང་གི་རྣམ་པ་ཅན་

ཡིན་ཞེ་ན། ཚས་ཤེས་པ་དང་ཐེས་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི་མི་རྟག་སྟགས་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་.....
ཅན་ཡིན་ཞིང་། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ནི་རྒྱུར་ལམ་ན་ཡོད་པ་དག་གཉིས་པོ་དེ་བཞིན་....
རུ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་པ་ཡིན་ལ། གནས་སྐབས་གཞན་ན་ཡོད་པ་ནི་རྣམ་པ་གཞན་
རུ་འང་ཡིན་ཏེ། མི་སྟག་བྱམས་སྟགས་རང་སྤྱི་མཆན་ཉིད་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་
རྣམ་པ་ཅན་ཡང་ཡོད་དོ། ཤད་ན་པ་བཞི་ཤེས་རྣམས་ནི་རང་རང་གི་བདེན་པའི་རྣམ་
པ་ཅན་རུ་འབྱུག་པས་མི་རྟག་སྟགས་རྣམ་པ་བཞི་བཞི་པ་ཡིན་ནོ། ཤ་རོལ་ཡིད་.....
ཤེས་དྲི་མེད་ཀྱང་ལམ་ཤེས་པ་ཡིན་པས། ལམ་ཤེས་པ་དེ་བཞིན་རུ་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་
པ་བཞི་ཅན་ཡིན་ནོ། ཤ་རོལ་སེམས་ཤེས་དྲི་མ་དང་བཅས་པ་ནི་ཤེས་བྱ་སེམས་དང་
སེམས་ལས་བྱུང་བའི་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ནོ། དེ་གཉིས་ཀྱང་སེམས་
དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་རེ་རེ་ཞིག་གི་རྒྱུད་ལྷལ་ཡིན་གྱི། གཉིས་ཀ་ཅིག་ཅར་རུ་
མི་འཛིན་ཏེ། སེམས་སྐྱེས་རུ་འཛིན་པའི་ཆེ་སེམས་བྱུང་མི་འཛིན། སེམས་བྱུང་རྩ་
སྐྱེས་རུ་འཛིན་པའི་ཆེ་སེམས་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། དྲི་མའོ་སྐྱེས་རུ་འཛིན་
པའི་ཆེ་གོས་མི་འཛིན། གོས་སྐྱེས་རུ་འཛིན་པའི་ཆེ་དྲི་མ་མི་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ། །
དེ་དག་གི་སྟག་མ་ཟད་པ་དང་མི་སྤྱེ་བའི་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པ་བཅུ་བཞི་ཅན་ནོ། སྟོང་
པ་དང་བདག་མེད་མ་གཏོགས་ཏེ། དེའི་རྗེས་ཐོབ་གྱི་སྐབས་སུ་བདག་གིས་བྱ་བ་བྱས་
སོ། སྟག་བསྐལ་ཤེས་སོ། འདི་ལས་སྤྱིད་པ་གཞན་མི་ཤེས་སོ། ཞེས་སྟགས་འབྱུང་
བས། བདག་གི་ཐ་སྟངས་དང་སྟོང་བདག་མེད་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། མཉམ་རྗེས་རྒྱ་
འབྲས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དྲི་མེད་གྱི་ལམ་ལ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ལས། གཞན་རང་གི་མཆན་
ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། མེད་དེ། དྲི་མེད་བཅུ་དྲུག་ལས་གཞན་རྣམ་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར། ཉི་འག་པ་ན་རེ། གཞན་ཡོད་ཅེས་ཟེར་ཏེ། བསྟན་བཅོས་རྣམ་ཤེས་གྱི་
ཆོགས་ལས། མི་རྟག་ནས་སྤྱི་བར་ལ་འདི་ནི་གནས་ཡོད་དོ། འདི་ནི་གཞི་ཡོད་དོ་

ཞེས་གསུངས་ན། གནས་ནི་མཚན་ཉིད་དང་། གཞི་ནི་རྩ་ཡིན་པས་མཚན་ཉིད་དང་རྩ་
 ཤེས་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། བརྩ་བྱག་པོ་རྣམས་སུ་ཞེ་ན།
རྣམས་སུ་རྣམ་པ་བརྩ་བྱག་གྱེ། བརྩ་བྱག་པོ་སྐྱོད་མཛོན་སུམ་སུ་བྱེད་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། གང་ཞེ་ན། རྩེན་ལ་རག་ལས་པས་མི་རྟག་པ་དང་། གནོད་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་
 པས་སྟག་བསྐལ་བ་དང་། བདག་གིར་ལྟ་བའི་མི་མཐུན་སྟགས་ཡིན་པས་སྟོང་པ་དང་།
 བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་མི་མཐུན་སྟགས་ཡིན་པས་བདག་མེད་པ་དང་། སྟག་བསྐལ་གྱི་ས་
 བོན་ཡིན་པས་རྩ་དང་། དེ་མ་ཐག་ཏུ་འབྱུང་བས་ཀྱན་འབྱུང་དང་། རྩེན་འབྲེལ་བའི་
 རྩེལ་གྱིས་རབ་ཏུ་སྦྱེ་བ་དང་། རྩེ་མང་པོས་མཛོན་པར་གྲུབ་པའི་རྩེན་དང་། སྟག་
 བསྐལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཞིག་པས་འགོག་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་མེ་གསུམ་ཞི་
 བས་ཞི་བ་དང་། འཆོ་བ་མེད་པས་གྱུ་ཚོམ་པ་དང་། རྩེན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་
 རེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། ཐར་པ་བསྟོད་པའི་དོན་གྱིས་ལམ་དང་། ཐབས་དང་ལྡན་
 པས་རིགས་པ་དང་། ཐར་པ་སྦྱབ་པས་སྦྱབ་པ་དང་། གཏན་སུ་ཡང་དག་པར་འདའ་
 བར་བྱེད་པས་རེས་པར་འབྱེན་པའོ། །ཡང་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་གང་ཞེ་ན། མདོ་སྡེ་པ་ཤེས་
 པའི་འཛིན་སྐྱངས་བཞེད་མོད་གྱི། འདིར་བྱེ་སྡེ་ལྟར་ན། རྣམ་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ།
དེ་འང་ཡུལ་འཛིན་པ་ན་ཤེས་རབ་ཁོ་ནས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཤེས་རབ་དེ་དང་
བཅས་པའི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་.....
གྱིས་འཛིན་པར་བྱེད་ལ། ཤེས་བྱར་ཡོད་པའི་གཞུགས་སོགས་ཐམས་ཅད་ནི་གཞུང་བྱ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ནི་རྣམ་པ་དང་གཞུང་འཛིན་གསུམ་ག་དང་། དེ་ལས་
 གཞན་པའི་དམིགས་པ་བཅས་ཐམས་ཅད་ནི་གཞུང་འཛིན་གཉིས་དང་། དམིགས་པ་
 མེད་པ་རྣམས་ནི་གཞུང་བར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ།

(ལ) ཆོས་ཀྱི་བྱེད་པར།

ལུ་པ་ཚེས་ཀྱི་བྱང་པར་ནི། ཤེས་པ་བརྩ་པོ་དག་མི་དག་ལྷང་མ་བཟུན་གང་ཞེ་ན།
 དང་པོ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་ག་ཡོད་དེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་ཤེས་པ་
 ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་རྣམས་དག་བ་ཡིན་
 ཏེ། སེམས་ཤེས་སྒྲིམ་བྱུང་ཡིན་ལ། གཞན་རྣམས་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་
 བླ་ཤེས་པ་བརྩ་པོ་དེ་སྔ་གང་ན་ཡོད་ཅེ་ན། དང་པོ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཁམས་གསུམ་
 ས་དགུ་པོ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་དེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་ཤེས་པ་ཟག་བཅས་ཐམས་
 ཅད་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་དུག་ན་ཚེས་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་
 དེ། འདྲོད་པའི་སྤྱག་བསྐལ་སྐྱེས་ལ་དམིགས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཟག་མེད་ས་དགུ་ན་རྗེས་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དེ། མཐོང་ལམ་གྱིས་བསྐྱེས་པ་བསམ་
 གཏན་ས་དུག་ན་ཡོད། སྒྲིམ་ལམ་གྱིས་བསྐྱེས་པ་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་ན་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། རྗེས་ཤེས་དེ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་བཞི་ཤེས་པ་དང་། ཟད་མི་སྦྱེ་ཤེས་པ་སྟེ་
 དུག་ནི་ཟག་མེད་ས་དགུ་ན་ཡོད། གཞན་པ་རྩལ་གྱི་ཡིད་ཤེས་པ་བསམ་གཏན་གྱི་
 དངོས་གཞི་བཞི་ན་ཡོད་དེ། ལམ་སྤྱོད་པ་ལ་བརྟེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དེ་དག་
 ཁམས་གང་གི་རྟེན་ལ་ཡོད་ཅེ་ན། པ་རྩལ་སེམས་ཤེས་དེ་ནི་འདྲོད་པ་དང་གཟུགས་གྱི་
 རྟེན་ཅན་ཡིན་གྱི། གཟུགས་མེད་ལ་མི་བརྟེན་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་
 བརྟེན་པའི་ཕྱིར། ཚེས་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་འདྲོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་གྱི། གང་མ་ལ་མི་
 བརྟེན་ཏེ། འདྲོད་པའི་གཞིན་པོར་གྱུར་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཁམས་གསུམ་པ་ཡི་རྟེན་ཅན་ནི་སེམས་ཤེས་དང་ཚེས་ཤེས་ལས་གཞན་བརྒྱད་པོ་ཡིན་
 ཏེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་ཟག་བཅས་ཤེས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁམས་
 གསུམ་གྱི་རྟེན་ལ་རྗེས་ཤེས་སྦྱེ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཤེས་པ་འདི་དག་དུན་པ་ཉེར་
 གཞག་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འགོག་པར་ཤེས་པའི་སྒྲོ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་

བས་ཚས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་གཅིག་པ་སྟེ། བ་རྩལ་སེམས་པའི་སྒྲི་ནི་ཡུས་ལ་.....
 མི་དམིགས་ཤིང་། མཚུངས་ལྡན་ཁོ་ན་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ཕྱི་མ་
 གསུམ་མོ། །དེ་དག་གི་ལྷག་མ་ཤེས་པ་བརྒྱད་ལ་བཞི་ག་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྟག་བསམ་ལ་
 སོགས་རེས་འགའ་ཡུས་ནས་ཚས་ཀྱི་བར་ལ་དམིགས་ཤིང་། ལམ་ཤེས་ཟག་མེད་ཀྱིས་
 སྒྲིམ་ལ་དམིགས་ན་ཡུས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་རྒྱུར་འབྱུར་བས་བཞི་ག་ཡིན་ནོ། །འོ་ན།
 ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱང་གཟུང་བྱར་བཤད་པས་ཤེས་པ་བརྒྱ་པོ་གང་གི་ཡུལ་རྩ་ཤེས་པ་རྩ་.....
 འབྱུར་ཞེ་ན། ཚས་ཤེས་པའི་སྒྲིའི་སྦྱད་ཡུལ་ཏེ་དམིགས་པ་ནི་ཤེས་པ་དགུ་ཡིན་ཏེ།
 ལམ་ལ་ཚས་ཤེས་པས་རྗེས་ཤེས་མ་གཏོགས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་བརྒྱན་དང་།
 སྟག་ཀྱན་ཚས་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་། གཞན་སེམས་ཟག་བཅས་ལ་
 དམིགས་པའི་ཕྱིར། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ནི་ཟག་མེད་ཐམས་ཅད་ཡིན་པས་ཀྱན་རྫོབ་.....
 ཤེས་པ་ལས་གཞན་དགུ་དང་། རྗེས་སྒྲིའི་སྦྱད་ཡུལ་ཡང་གང་མའི་བདེན་པ་ཁོ་ན་ལ་
 དམིགས་པས་ཚས་ཤེས་ལས་གཞན་དགུ་ཡིན་ནོ། །སྟག་བསམ་དང་དེའི་རྩ་ཀྱན་.....
 འབྱུར་ཤེས་པའི་སྒྲིའི་ཡུལ་ནི་ཟག་བཅས་ཡིན་པས་ཀྱན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་། བ་རྩལ་
 སེམས་ཤེས་ཟག་བཅས་གཉིས་ཡིན་ནོ། །ཀྱན་རྫོབ་ཤེས་པ་སེམས་ཤེས་ཟད་མི་སྟེ་.....
 ཤེས་པ་བཞིའི་སྦྱད་ཡུལ་ནི་ཤེས་པ་བརྒྱ་རྒྱུ་ཡིན་རྩ་བར་སྟེ། ཀྱན་རྫོབ་ཤེས་པའི་ཡུལ་
 ནི་ཚས་ཐམས་ཅད་ཡིན་ཞིང་། སེམས་ཤེས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ཡང་ཤེས་པ་དགུ་དང་།
 སེམས་ཤེས་ཟག་བཅས་ཀྱིས་ཀྱན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་སེམས་ཤེས་ཟག་བཅས་གཞན་.....
 ཡང་རིག་ལ། ཟད་མི་སྟེ་ཤེས་ནི་བདེན་པ་བཞི་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འགོག་པ་ཤེས་པ་གཅིག་གི་ཡུལ་ནི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་མིན་ཏེ། ས་སར་བརྟག་འགོག་
 ཁོ་ནར་དམིགས་ཤིང་། དེ་ཤེས་པ་མིན་པས་སོ། །ད་ནི་ཤེས་བྱའི་ཚས་ཐམས་ཅད་
 བརྒྱར་བྱེ་ལ། ཚས་བརྒྱ་པོ་དག་ནི་ཤེས་པ་རྩ་ཞིག་གི་ཡུལ་རྩ་འབྱུར་བ་ཡིན་ཞེས་.....

སྐར་བར་བྱའོ། །ཆོས་བརྩར་ཇི་ལྟར་འབྱེད་ཅེ་ན། འདུས་བྱས་ཁམས་གསུམ་པའི་
 ཆོས་དང་དྲི་མ་མེད་པའི་ཆོས་དེ་ནམ་པ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལའང་མཚུངས་ལྡན་དང་།
 མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་པ་ལའང་དགེ་བ་དང་། ལྷང་མ་
 བཟུན་ནམས་གཉིས་གཉིས་སུ་བྱེད་ནས་སོ། །ཇི་ལྟར་སྐར་ཞེ་ན། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པའི་
 ཡུལ་ནི་ཆོས་བརྩ་པོ་ཐམས་ཅད་དང་། ཆོས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་རྩ་འདྲོད་པའི་ཆོས་གཉིས།
 དྲི་མེད་འདུས་བྱས་ཀྱི་འང་གཉིས། འདུས་མ་བྱས་དགེ་བ་སྟེ་ལྟ་དང་། རྗེས་ཤེས་ཀྱི་
 ཡུལ་རྩ་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་དང་། དྲི་མེད་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་མིན་
 གཉིས་གཉིས་རེ་དང་། འདུས་མ་བྱས་དགེ་བ་སྟེ་བརྟན། ལྷག་ཀུན་ཤེས་པའི་ཡུལ་རྩ་
 ཁམས་གསུམ་པའི་བྱག་དང་། འགོག་པ་ཤེས་པའི་ཡུལ་རྩ་འདུས་མ་བྱས་དགེ་བ་
 གཅིག་སུ་དང་། ལམ་ཤེས་པའི་ཡུལ་རྩ་དྲི་མེད་འདུས་བྱས་གཉིས་དང་། སེམས་ཤེས་
 ཀྱི་ཡུལ་རྩ་འདྲོད་གཟུགས་དང་། བག་མེད་ཀྱི་མཚུངས་ལྡན་གསུམ་དང་། ཟད་པ་
 དང་། མི་སྦྱེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་རྩ་འདུས་མ་བྱས་ལྷང་མ་བཟུན་མ་གཏོགས་པ་ཆོས་
 དཔྱར་འབྱར་ཏེ། ཤེས་པ་དེ་དག་གི་དམིགས་ཡུལ་ཤེས་བྱ་དེ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འ་
 བ། ཤེས་པ་གཅིག་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་རྩ་ཤེས་པར་འབྱར་བ་ཡོད་དམ་ཞེ་
 བ། དེ་ནི་མེད་དེ། ཡུལ་རྩ་ཆེ་ཤོས་རིག་པ་ནི་ཆོས་བསམ་ལས་བྱུང་བའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་
 པ་ཡིན་ལ། དེས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་སུ་སྟེ། དང་པོས་རང་དང་རང་གི་ཆོགས་པ་
 བྱ་ཡོད་པ་ལ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རིག་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་
 རོ་ཞེས་ལྟ་བ་ན་གཞན་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་ཉིད་རྩ་རིག་པར་འབྱར་གྱི། རང་
 དང་ལྟན་ཅིག་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ལ་རང་གིས་བྱེད་པ་འགལ་
 བའི་ཕྱིར་དང་། རང་གིས་ཆོགས་པ་བྱ་ཡོད་པ་ཏ་ཅང་ཉེ་བའི་ཕྱིར། གཞོད་སྐད་ཅིག་
 གཉིས་པས་སྒྲ་མ་གཞལ་བའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་ལས་ཀྱང་ཤེས་པ་གཅིག་གིས་ཐམས་

ཅད་ཤེས་པ་མེད་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

〈གསུམ〉 ཤེས་པའི་ལྡན་པ།

གསུམ་པ་ཤེས་པའི་ལྡན་པ་ནི། འོ་ན། ཤེས་པ་རྒྱ་གང་ཟག་གང་ལ་ལྡན་ཞིན། སྡེ་འདྲོད་པ་ལ་འདྲོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་ཀྱན་རྫོབ་ཤེས་པ་གཅིག་སྤྱད་ལྡན། འདྲོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དེ་དང་ཡང་རྩལ་སེམས་ཤེས་ཏེ་གཉིས་དང་ལྡན། འཕགས་པ་ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་དང་པོ་སྟག་བསྐལ་ཆོས་བཟོད་ལ་གནས་པའི་ཆོ་ཆགས་ཅན་... ཡན་ན་ཀྱན་རྫོབ་ཤེས་པ་གཅིག་སྤྱད་ལྡན་ཏེ། དྲི་མེད་བཟོད་ནམས་ཤེས་པ་མིན་ཞེས་པས་སོ། །སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་སྟག་བསྐལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་ལ་ནི་ཀྱན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་། ཆོས་ཤེས་དང་། བདེན་པ་བཞི་ཤེས་ཀྱི་ནང་ནས་སྟག་བསྐལ་ཤེས་པ་སྟེ་གསུམ་དང་ལྡན་ནོ། །དེ་ཡན་ཆད་ནི་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་པ། རྒྱལ་པ། བརྩ་པའི་ཤེས་པ་རེ་རེ་འཕེལ་བ་དང་ལྡན་པས་བརྩན་གྱི་བར་རྒྱ་ལྡན་ནོ། །ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་གནས་པ་ཆགས་ཅན་མིན་ན། ཀྱན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཡང་རྩལ་སེམས་ཤེས་ཏེ་གཉིས་དང་ལྡན། དེས་འགྲེམ།

〈བཞི〉 ཤེས་པའི་འཛོལ་པ།

བཞི་པ་ཤེས་པའི་འཛོལ་པ་ལ་གསུམ། ལམ་གང་རྒྱ་ཤེས་པ་རྒྱ་འཛོལ། ས་གང་རྒྱ་ཤེས་པ་རྒྱ་འཛོལ། འཛོལ་པའི་དབྱེ་བའོ།

〈གཅིག〉 ལམ་གང་རྒྱ་ཤེས་པ་རྒྱ་འཛོལ།

དང་པོ་ལ་གསུམ། མཐོང་ལམ་རྒྱ་རྒྱ་འཛོལ། སྒོམ་ལམ་རྒྱ་རྒྱ་འཛོལ། བཤད་པའི་ལྟག་མ་ལ་རྒྱ་འཛོལ་པའོ།

〈གཅིག〉 མཐོང་ལམ་རྒྱ་ཤེས་པ་རྒྱ་འཛོལ།

དང་པོ་ནི། འོ་ན། མཐོང་ལམ་དུ་ཤེས་པ་དུ་འཛོལ་ཅེ་ན། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་
བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་སྐྱེས་པའི་ཆེ་མི་ལྟར་སྐྱེས་པ་ནམས་དང་རིགས་སམ་དམིགས་་་་
ནམ་འདྲ་བ་མ་འངས་པ་དག་ཀྱང་འཛོལ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའང་མི་སྐྱེ་བའི་ཆས་ཅན་
 དག་ཡིན་གྱི། སྐྱེ་བའི་ཆས་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ལམ་ལན་དུ་མར་སྐྱེ་བར་ཐལ་
 བའི་ཕྱིར། འོ་ན། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བ་གཏན་ནས་མི་འཛོལ་བམ་ཞེ་
 ན། མཐོང་ལམ་དེ་ཉིད་ལ་སྐྱུག་ཀྱན་འགོག་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་གསུམ་ལ་ནི་བདེན་
པ་དེ་དང་དེ་ཟད་པར་མངོན་པར་རྟོགས་པས་ཀྱན་རྫོབ་ཤེས་པ་བྱད་པར་ཅན་ལྟོན་་་་
 མེད་པ་དག་ཀྱང་འཛོལ་བའི་ཕྱིར་མི་འདྲ་བའང་འཛོལ་ལོ། ཆོས་ཤེས་ནམས་ཀྱི་ཆེ་མི་
 འཛོལ་པ་ནི་བདེན་པར་ཟད་པར་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདེན་པ་གསུམ་པོ་རེ་
 ཟད་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་ལ་འཛོལ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཀྱན་རྫོབ་ཤེས་པ་དེ་ནི་མངོན་
 པར་རྟོགས་པའི་མཐའ་ལས་བྱང་བ་ཞེས་བྱའོ། །འོ་ན། མངོན་རྟོགས་ཀྱི་མཐའ་ལས་
 འབྱུང་བའི་ཀྱན་རྫོབ་ཤེས་པ་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་དམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་གཅིག་དུ་མི་སྐྱེ་་་་་་
བའི་ཆས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནམ་ཡང་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་
 དེའི་ཆེ་འཛོལ་པ་འབྱུང་བས་འཛོལ་ཅེས་བྱའོ། །ལམ་ལ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་ཆེ་ཀྱན་རྫོབ་ཤེས་
 པ་མི་འཛོལ་སྟེ། ལམ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་མཐའ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་མཐའ་
 དག་སྒྲིམ་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། སྐྱུག་བསྐྱལ་དང་ཀྱན་འབྱུང་གི་མཐའ་ལས་བྱང་
 བའི་ཀྱན་རྫོབ་ཤེས་པ་མེད་པར་ཐལ། སྐྱུག་བསྐྱལ་མཐའ་དག་ཤེས་པར་མི་རུས། ཀྱན་
 འབྱུང་མཐའ་དག་སྤོང་བར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཀྱན་
 འབྱུང་མཐའ་དག་སྤོང་བར་རུས། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་མཐའ་དག་སྒྲིམ་པར་མི་རུས་
 པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དེ་ས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འཛོལ་ཅེ་ན། མཐོང་ལམ་ས་གང་ལ་བརྟེན་
 པའི་རང་ས་དང་འོག་ས་ལ་བརྟེན་ནས་འཛོལ་སྟེ། མི་ཚུགས་མེད་ལ་བརྟེན་ན་འདྲོད་

བ་དང་དེས་བསྐྱས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་འཛོལ་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན། དེ་དུན་པ་ཉེར་
 གཞག་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འགོག་པའི་མཐའ་ལས་བྱང་བའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དེ་དུན་...
 ཉེར་མཐའ་མ་ཚས་དུན་ཡིན་ཏེ། འགོག་བདེན་ལ་དམིགས་ལ། དེའང་ཚས་ཁོ་ན་ཡིན་
 པའི་ཐྱིར། ལྷག་ཀུན་གྱི་ནི་བཞི་ག་ཡིན་ནོ། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དེ་དག་གྲང་རང་རང་གི་
 བདེན་པའི་ནམ་པ་ཅན་མི་རྟག་སྟགས་དང་། དམིགས་པའང་བདེན་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་
 ནོ། །དེའང་སྦྱར་བ་འབད་ཚལ་ལས་བྱང་བ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ལམ་བསྐྱམས་པའི་སྟོབས་
 ཀྱིས་འཛོལ་པའི་ཐྱིར།།

(གཉིས་) སྒྲིམ་ལམ་དུ་ཤེས་པ་དུ་འཛོལ་བ།

གཉིས་པ་སྒྲིམ་ལམ་དུ་དུ་འཛོལ་པ་ནི། སྒྲིམ་ལམ་ལ་ཤེས་པ་དུ་འཛོལ་ཅེ་ན།
 འདྲོད་པ་ལ་ཆགས་བཅས་སྐད་ཅིག་བརྩུ་བྱག་པ་ལམ་རྗེས་ཤེས་ལ་གནས་པ་ལ་ནི་.....
 ཤེས་པ་དུག་འཛོལ་སྟེ། བདེན་པ་བཞི་ཤེས་དང་། ཚས་རྗེས་ཤེས་ཏེ་དུག་འཛོལ་པའི་
 ཐྱིར། དེའང་ལམ་རྗེས་ཤེས་ནི་ལམ་ཤེས་པ་དང་རྗེས་ཤེས་གཉིས་ཀའི་ངོ་མ་ཡིན་པའི་
 ཐྱིར་དེ་གཉིས་ནི་ད་ལྟར་བྱང་བ་ཡིན་ལ། གཞན་བཞི་ནི་མ་འོངས་པ་ཁོ་ན་འཛོལ་བོ། །
 ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་མི་འཛོལ་སྟེ། ལས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་མཐའ་ལས་བྱང་བའི་
 ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་མི་འཛོལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་འཛོལ་པའི་རྒྱ་
 མཚན་མེད་པའི་ཐྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལམ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་མཐའ་མེད་པའི་
 ཐྱིར། བ་རྩལ་སེམས་ཤེས་མི་འཛོལ་སྟེ། ཆགས་བཅས་ཡིན་པའི་ཐྱིར། ཟད་མི་སྦྱེ་ཤེས་
 པ་མི་འཛོལ་སྟེ། སྟོབ་ལམ་པ་ཡིན་པའི་ཐྱིར། བརྩུ་བྱག་པ་འདྲོད་ལས་འདྲོད་ཆགས་
 དང་བྲལ་བས་དེའི་ཉིང་དུ་བ་རྩལ་སེམས་ཤེས་པ་སྟེ་བརྩུན་འཛོལ་བོ། །ཀུན་རྫོབ་ཤེས་
 པ་དང་། ཟད་པ་དང་། མི་སྦྱེ་ཤེས་པ་མི་འཛོལ་པ་ཐུར་དང་འདྲ། སྐད་ཅིག་བརྩུ་བྱག་
 པ་དེའི་གོང་མ་འདྲོད་པ་ལ་ཆགས་བཅས་ཀྱི་སྒྲིམ་པའི་ལམ་སྦྱར་བ་དང་། བར་ཆད་

མེད་པ་དང་། རྣམ་གྲོལ་དང་། བྱད་པར་ཅན་གྱི་ལམ་རྣམས་ལ་ནི་ཆོས་རྒྱུ་ཤེས་
 དང་། བདེན་པ་བཞི་ཤེས་དང་། ལྷན་རྒྱུ་ཤེས་པ་བརྟན་འཛོལ་པོ། །བསམ་གཏན་
 བཞི་དང་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་སྟེ་ས་བརྟན་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པའི་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་རྟུག་ཅུ་ཙུ་གསུམ་པོ་ལའང་བཤད་མ་ཐག་པའི་བརྟན་བརྟན་འཛོལ་པོ། །
 སློབ་པ་ཞིག་མངོན་ཤེས་དང་པོ་ལྟ་འཛོལ་པར་བྱེད་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལའང་.....
 ལྷན་གྱི་བརྟན་འཛོལ་པོ། །རྟོགས་པའི་སྒྲུལ་བ་ཅན་ཞིག་མི་གཡོ་བ་འཛོལ་པར་བྱེད་
 པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་ནི་ཆོས་རྒྱུ་ཤེས་། བདེན་པ་བཞི་ཤེས་དང་། ཟད་ཤེས་ཏེ་
 བརྟན་འཛོལ་པོ། །སློབ་པ་ཞིག་བསམ་གཏན་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་སྟེ་ལ་མར་
 སྒྲུལ་པའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་དག་ལའང་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཆོས་ཤེས་སོགས་.....
 དང་པོ་རྟུག་དང་ལྷན་རྒྱུ་ཤེས་པ་སྟེ་བརྟན་འཛོལ་པོ། །ས་བརྟན་གྱི་འང་གོང་མ་སྟིང་
 ཅེ་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་དང་པོ་བརྟུང་ལའང་ཆོས་རྒྱུ་ཤེས་.....
 ཤེས་། བདེན་པ་བཞི་ཤེས་། ས་རྟོག་སེམས་ཤེས་བཅས་བརྟན་འཛོལ་པོ། །སློབ་པ་
 དབང་རྒྱལ་ཞིག་རྟོན་པོར་སྦྱང་བའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་ལ་ནི་ཆགས་བཅས་གྱི་.....
 ཆོས་རྒྱུ་ཤེས་བདེན་པ་བཞི་ཤེས་པ་རྟུག་དང་། ཆགས་བྲལ་ཡིན་ན་སེམས་ཤེས་.....
 བརྟན་པའི་བརྟན་འཛོལ་པོ། །བས་ཞེས་པས། ཁ་ཅིག་འདིས་འབྲས་བུ་འཛོལ་པར་
 བྱེད་པ་མཐོང་ལམ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་མངོན་རྟོགས་གྱི་མཐའ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷན་.....
 རྒྱུ་ཤེས་པ་འཛོལ་པས་བརྟན་དང་བརྟུང་ཡིན་ན་ཞོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །སློབ་པ་དབང་པོ་
 སྦྱང་བའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ལ་ནི་ཆགས་བཅས་ཆགས་བྲལ་གཉིས་ཀས་ཆོས་.....
 རྒྱུ་ཤེས་བདེན་པ་བཞི་ཤེས་ཏེ་རྟུག་འཛོལ་གྱི། བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་སློབ་པ་ཡིན་པས་
 གསུམ་མི་འཛོལ་ལ་མཐོང་ལམ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ལྷན་རྒྱུ་ཤེས་པ་མི་འཛོལ་པོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་སྟིང་ཅེ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བར་བྱེད་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལའང་རྟུག་.....

བོ་དེ་ཉིད་ཁོ་ན་འཛབ་ཀྱི། གཞན་མི་འཛབ་པ་ནི་སྤར་བཞིན་ནོ། །སྲིད་ཅེད་རྣམ་གྲོལ་
 གྱི་ལམ་དགུ་པ་ཟད་པ་ཤེས་པ་ལ་ནི་དབང་རྒྱལ་ལ་ཉམས་པ་སྲིད་པས་མི་སྦྱིབ་མ་.....
 གཏོགས་པའི་དགུ་འཛབ་ཅིང་། མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱིས་ནི་མི་སྦྱིབ་འང་འཛབ་...
 པས་བརྩུ་པོ་ཐོབ་ལ། དབང་རྒྱལ་མི་གཡོ་བ་དེར་འཕོ་བའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་...
 ཐམ་ལའང་བརྩུ་པོ་ཐམས་ཅད་འཛབ་སྟེ། དེའི་ཆོ་མི་གཡོ་བར་ལྷུར་པའི་ཕྱིར་དང་།
 ས་ནི་ཟག་མེད་ས་དགུ་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་རྒྱས་པས་འཛབ་པོ།

(གསུམ) བཤད་པའི་ལྷག་མ་ལ་ཤེས་པ་བྱ་འཛབ་པ།

གསུམ་པ་བཤད་པའི་ལྷག་མ་ལ་བྱ་འཛབ་པ་ནི། སྤར་བཤད་པའི་ལྷག་མ་འདོད་
 པའི་རྣམ་གྲོལ་དགུ་པོ་དང་། ས་བརྩན་གྱི་རྣམ་གྲོལ་ཐམས་ཅད་དང་། བཅོམ་ཤེས་
 དང་། སྤེལ་མའི་རྣམ་གྲོལ་དང་། མི་གཡོ་བར་འཕོ་བའི་རྣམ་གྲོལ་དང་པོ་བརྒྱད་དང་།
 ཕྱིར་མི་འོང་གི་སྦྱར་བ་དང་། ལྷད་པར་ལམ་རྣམས་ལ་ཟད་མི་སྦྱིབེས་མ་གཏོགས་
 པའི་བརྒྱད་བརྒྱད་འཛབ་པོ།

(གཉིས) ས་གང་བྱ་ཤེས་པ་བྱ་འཛབ་པ།

གཉིས་པ་ས་གང་བྱ་ཤེས་པ་བྱ་འཛབ་པ་ནི། འོ་ན། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གྱི་
 ལམ་གང་ལས་ས་བྱའི་ཤེས་པ་འཛབ་ཅེ་ན། དེ་ལ་ལམ་གཉིས་ལས། དང་པོ་འཇིག་
 ཉེན་པའི་ལམ་ལ་ནི་མི་ལྷོགས་མེད་ལ་བཞེན་ནས་འདོད་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་...
 བྲལ་བར་བྱས་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་འཛབ་པ་ན་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་
 དགུ་པ་ལ་དང་པོའི་ཉེར་བཞེགས་དང་། དངོས་གཞིས་བསྐྱས་པའི་ཀླན་རྒྱུ་ཤེས་པ་
 འཛབ་པ་ནས་སྲིད་ཅེད་ཉེར་བཞེགས་གྱིས་ཅི་ཡང་མེད་ལས་ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་...
 བར་བྱ་སྦྱར་རོ། །གཉིས་པ་འདས་ལམ་ནི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་གང་ལས་
 འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ལས་བསྐྱས་པའི་...

ཟག་མེད་གང་ཞིག་ཐོབ་པའི་རུས་དེར་ཡང་འོག་མ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་.....
 བསྐྱེད་པ་དང་། དངོས་གཞི་དང་། དངོས་གཞི་བྱད་པར་ཅན་དང་། རྣམ་གྲོལ་དགུ་
 པའི་ཆེ་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་ལས་བསྐྱེད་པའི་ཟག་པ་མེད་པའང་འཛོལ་སྟེ།
 གཉེན་པོའི་རིགས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་རུ་ས་གཞན་གྱི་ཟག་མེད་ལའང་སྦྱར་
 རོ། །གང་གིས་ཟད་པ་ཤེས་པ་འཛོལ་པ་ལ་ནི་ཟག་མེད་རུ་མ་ཟད་ཟག་བཅས་གྱི་ཡོན་
 ཏན། མི་སྡུག་། དབུགས་འབྱུང་རྩབ། རྒྱན་པ་ཉེར་གཞག་སྐྱེས་ཀྱང་འཛོལ་ལ། དེའང་
 ས་ཀྱན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་འདྲོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སྦྱབས་གྱིས་འཛོལ་པ་
 རྣམས་བསྐྱེད་པའི་རྩལ་གྱིས་བྱུང་སྟེ། སེམས་གྱི་རྒྱལ་སྤྱིད་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དཔེར་ན། རྒྱལ་སྤྱིད་ཐོབ་ན་ཡུལ་མིས་སྦྱོས་གྱིས་བསྐྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །སྦྱར་བ་ལ་སྦྱོས་
 པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ནི་བསྐྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་དེའི་ཆེ་འཛོལ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ས་ཀྱན་
 གྱི་ཡོན་ཏན་འཛོལ་པའང་འདྲོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་དགུ་བཙམ་ཡིན་ན་ཁམས་གསུམ་
 ཆར་གྱི་དང་། གཞུགས་གྱི་ཁམས་གཉིས་གྱི་དང་། གཞུགས་མེད་པའི་རྟེན་ལ་གཅིག་
 གིས་འཛོལ་པོ། །འོ་ན། གང་རྟེན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་འཛོལ་བམ་ཞེ་ན། སྦྱོར་འཁོར་
 བར་འདྲིས་པ་གང་རྣམ་པར་ཉམས་པ་ལས་རྟེན་ཅིང་མངོན་རུ་བྱས་པ་ནི་མ་འོངས་
 པ་མི་འཛོལ་སྟེ། སྦྱར་ཐོབ་པ་གཏོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས་སྦྱར་མ་འདྲིས་པ་ཟག་མེད་
 དང་མཐུན་པའི་བསམ་གཏན་ཆད་མེད་ལ་སྐྱེས་པ་མངོན་རུ་བྱུར་ན། དེ་དང་
 མཐུན་པ་ཁོ་ན་མ་འོངས་པ་འཛོལ་པོ་ཞེས་སོ། །

(གསུམ) འཛོལ་པའི་དབྱེ་བ།

གསུམ་པ་འཛོལ་པའི་དབྱེ་བ་ནི། འོ་ན། འཛོལ་པ་ལ་རུ་ཡོད་ཅེ་ན། རྣམ་པ་བཞི་
 ཡོད་དེ། དང་པོ་ཆོས་སྦྱར་མེད་གསར་རུ་རྟེན་པ་ནི་རྟེན་པའི་འཛོལ་པ་དང་བཞུན་
 པའི་འཛོལ་པ་ནི་ཡང་ཡང་མངོན་རུ་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་དག་ནི་ཕལ་ཆེར་དགེ་

བ་འདུས་བྱས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཐོབ་པའོ། །ལམ་བསྐྱམ་པ་ནི་གཉིན་པའི་.....
འཐོབ་པ་དང་ནི་ཉན་མངས་པའི་འཐོབ་པ་གཙང་པ་ནི་ཐག་བསྐྱང་བའི་ཐོབ་པ་སྟེ།
དེ་གཉིས་ནི་སལ་ཆེར་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་སྤྱང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ལྟར་ན་ཟག་མེད་ཀྱི་ཐོབ་པ་དང་པོ་གཉིས་དང་། དགེ་བ་ཟག་བཅས་ཀྱི་བཞི་ཀ་དང་།
 ཟག་བཅས་ལྟག་མ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱི་མ་གཉིས་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ།

(ལྷ) ཤེས་པས་བསྐྱས་པའི་ཡོན་ཏན།

ལྷ་པ་ཤེས་པས་བསྐྱས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་གཉིས། སྤྱན་མང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་
 དང་། སྤྱན་མང་གི་ཡོན་ཏན་ནོ།།

(གཙུག) སྤྱན་མང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན།

དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།།

(གཙུག) མདོར་བསྟན་པ།

དང་པོ་ནི། ཟད་པ་ཤེས་ལ་ཟག་བཅས་ཀྱང་། །ཞེས་པ་དང་། ཤེས་པའི་ཆེ་དག་
 བཙམ་པའི་ཡོན་ཏན་འཐོབ་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་མོད། དེའི་ཆེ་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནས་འཐོབ་
 པའི་ཡོན་ཏན་དེ་གང་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཟད་པ་མཁྱེན་པའི་ཆེ་བརྟེན་པའི་.....
ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་ནི་ཉན་ཐོས་དང་སྤྱན་མང་མ་ཡིན་པས་མ་འདྲེས་པའི་སྟོབས་བརྩ་
དང་། ལ་སོགས་པ་མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་གསུམ་དང་།
 སྤྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟེ་བཙུན་དོ།།

(གཉིས) རྒྱས་པར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་ལ་བཞི། སྟོབས་བཤད། མི་འཇིགས་པ་བཤད། དྲན་
 པ་ཉེར་གཞག་བཤད། སྤྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟོབས་པ་དང་བཅས་པ་བཤད་པའོ།།

[གཅིག] ལྷོ་བས་བཤད་པ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐུགས་ཀྱི་ལྷོ་བས། ལྷོ་བས་ས།

<གཅིག> ཐུགས་ཀྱི་ལྷོ་བས།

དང་པོ་ནི། འོ་ན། ལྷོ་བས་བཅུ་པོ་དེ་ཤེས་པ་གང་གིས་བསྐྱས་ཤེ་ན། གནས་
དང་གནས་མིན་མཆེན་པ་ཤེས་པ་བཅུས་བསྐྱས་ཏེ། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་
མཆེན་པ་དེས་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ལས་དང་
དེའི་འབྲས་བུ་རྣམས་མིན་མཆེན་པ་ལ་འགོག་ལམ་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་པའི་བརྒྱད་ཡོད་
དེ། ལྷལ་ལས་འབྲས་ནི་སྤྱག་ཀྱན་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་དང་རྣམ་
ཐར་སོགས་མཆེན་པ་དང་། དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་མཆེན་པ་དང་།
མོས་པ་སྤྲ་ཆོགས་མཆེན་པ་དང་། ཁམས་སྤྲ་ཆོགས་མཆེན་པ་ལ་ནི་འགོག་པ་ཤེས་
པ་མིན་པའི་དགུ་འོ་སྟེ། འདུས་བྱས་ཁོ་ནར་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དམུལ་བ་ནས་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་འགོ་བའི་ལམ་མཆེན་པ་དག་ལ། ལམ་རང་གི་ངོ་བོ་མཆེན་པ་ལ་.....
བྱས་ན་འགོག་པ་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་པ་དག །ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་མཆེན་པ་
ལ་བྱས་ནས་བཅུ་པོ། ལྷོ་བས་ཀྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་
མཆེན་པ་གཉིས་ནི་ཀྱན་རྫོབ་ཤེས་པས་བསྐྱས་པ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་མ་
ཡིན་པར་ཤེས་བྱ་རང་གི་མཆོམ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟག་པ་ཟད་པ་
མཆེན་པའི་ལྷོ་བས་ལ། ཟག་པ་ཟད་པ་འགོག་པ་རང་གི་ངོ་བོ་མཆེན་པ་ལ་བྱས་ན་
ཆོས་ཤེས། རྗེས་ཤེས། འགོག་ཤེས། ཀྱན་རྫོབ་ཤེས་པ། ཟད་པ་དང་། མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་སྟེ་
དུག་གམ། ཟག་པ་ཟད་པའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པའི་མཆེན་པ་ལ་བྱས་ན་ཤེས་པ་བཅུ་ག་....
ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ས་གང་ལ་རྟེན་ཞེས་ན། དེ་ལ་སྤྲོད་གནས་རྗེས་དྲན་དང་། འཆི་
འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་མཆེན་པའི་ལྷོ་བས་གཉིས་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་བཞི་དག་ན་

[གཉིས་] མི་འཇིགས་པ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་མི་འཇིགས་པ་བཤད་པ་ནི། འོ་ན། མི་འཇིགས་པ་དེ་ལ་རྟེན་ཡོད་ཅེ་ན།
མི་འཇིགས་ནི་ནམ་པ་བཞི་ཉེ། རང་དོན་རྟོགས་པ་ལུན་ཆོགས་སུ་དམ་བཅས་པ་ལ་
མི་འཇིགས་པ། རང་དོན་སྤངས་པ་ལུན་ཆོགས་སུ་དམ་བཅས་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ།
གཞན་དོན་བར་ཆད་ཀྱི་ཆོས་དམ་བཅས་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ། གཞན་དོན་ངེས་
འབྱུང་གི་ལམ་དམ་བཅས་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དེ་
དག་ཤེས་པ་གང་གིས་བསྐྱས་ཤེ་ན། དེ་ལ་ཇི་ལྟར་རྟེ། དཔེར་ན། ལྟོབས་ནི་དང་པོ་
ཤེས་པ་བརྩུ་ཡིན་པ་ལྟར་མི་འཇིགས་པ་དང་པོ་འང་ཡིན་རྟེ། མངོན་པར་རྟོགས་པ་
སངས་རྒྱས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མ་བྱེན་པ་ཡིན་པའི་.....
ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ལྟོབས་བརྩུ་པ་ཤེས་པ་དུག་གམ་བརྩུ་ཡིན་པ་ལྟར། མི་འཇིགས་པ་གཉིས་
པ་འང་བཅུ་པ་བཅད་པ་ཉིད་བཟུང་ན་དུག་དང་། བརྩུད་ཀྱི་བཟུང་ན་བརྩུའོ། ལྟོབས་
གཉིས་པ་ཤེས་པ་བརྩུད་ཡིན་པ་ལྟར་མི་འཇིགས་པ་གསུམ་པ་འང་བར་ཆད་ཀྱི་ཆོས་....
ནི་བཅུ་བཅས་ཅི་རིགས་པ་ཉེ། ཀུན་སྐྱུག་ཡིན་པས་ཤེས་པ་བརྩུད་ཡིན་ནོ། ལྟོབས་
བརྩུན་པ་ཤེས་པ་དགུའམ་བརྩུ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་མི་འཇིགས་པ་བཞི་པ་འང་ཡིན་རྟེ།
ངེས་པར་འབྱེན་པའི་ལམ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་བཟུང་ན་བརྩུའམ། ལམ་ཁོ་ན་
བཟུང་ན་འགོག་ཤེས་པར་བའི་དགུའོ།

[གསུམ་] དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བཤད་པ།

གསུམ་པ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བཤད་པ་ནི། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་གསུམ་གང་ཞེ་ན།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་སྟོན་པ་ན། འཁོར་ནམས་གྲས་མི་གྲས་འདྲེས་པར་གྱུར་
པ་ལ་ད་གྲེས་མི་ད་གྲེས་ཆ་གཉིས་སུ་མི་འབྱུར་བ་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་བཏང་.....
སྟོམས་སུ་བཞུགས་པ་ཉེ། དེ་བས་ན་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ནི་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱི་

བདག་ཉིད་ཡིན་ཡང་། འཁོར་གྱི་བྱེ་བྲག་ལ་སྟོན་ནས་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།

(བཞི) སྤྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟོན་པ་དང་བཅས་པ་བཤད་པ།

བཞི་པ་སྤྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟོན་པ་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་ནི། སྤྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་
སྤེལ་རོ་སོ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་འི་སྟོང་ཡིན་ཏེ། བཙེ་བས་ཉིན་མཚན་དུས་དུག་དུ་འཇིག་
རྟེན་གྱི་དར་རྒྱུད་སྐྱེགས་ལ་གཟིགས་པ་འི་ཕྱིར། ཅི་འི་ཕྱིར་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་ཞིན། བྱངས་
མེད་གསུམ་དུ་ཆོགས་གཉིས་ཀྱིས་བྱུང་པས་རྒྱ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། སྤྱག་བསྐལ་གསུམ་མུ་
དང་བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག་པར་དགོངས་ཤིང་རྗེས་སུ་བཙེ་བས་རྣམ་པ་ཆེ་བ་དང་།
ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གཟིགས་པས་སྦྱང་ཡུལ་ཆེ་བ་དང་།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་དང་བྲལ་བར་དགོངས་པ་འི་མུ་
སྤྱགས་རྗེ་མཉམ་པ་སྟེ་འདྲ་བར་འཇུག་པ་འི་ཕྱིར་དང་། འདི་ཉིད་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་
བཞིན་ཡིན་པས་རྣམ་ཞིང་ཆེ་བ་འི་རྣམ་པ་ཆེས་ཆེ་བ་འི་ཕྱིར་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །འོ་ན།
འདི་དང་སྟོང་རྗེ་ལ་བྱུང་པར་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། ཐ་དང་དུ་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱུད་ཡོད་
དེ། སྟོང་རྗེ་ནི་ཞེ་སྤང་མེད་པ་དང་། སྤྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་གཏི་མུག་མེད་པ་ཡིན།
དམིགས་པ་འི་བྱུང་པར་སྟོང་རྗེ་ནི་འདྲོད་པ་འི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས། སྤྱགས་རྗེ་ཆེན་
པོ་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས། རྣམ་པ་འི་བྱུང་པར་སྟོང་རྗེ་ནི་སྤྱག་
བསྐལ་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་དང་བྲལ་བར་འདྲོད་པ་འི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན། སྤྱགས་རྗེ་ཆེན་
པོ་འི་སྤྱག་བསྐལ་གསུམ་གྱི་དང་བྲལ་བར་འདྲོད་པ་འི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན། རྟེན་གྱི་བྱུང་
པར་སྟོང་རྗེ་བསམ་གཏན་བཞི་ལ་བརྟེན། སྤྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་
ལ་བརྟེན་པ་འི་ཕྱིར། རྒྱུད་ཀྱི་བྱུང་པར་སྟོང་རྗེ་ཉན་རང་གི་རྒྱུད་ལ་འང་ཡོད། སྤྱགས་རྗེ་
ཆེན་པོ་སངས་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད། ཐོབ་པ་འི་བྱུང་པར་སྟོང་རྗེ་འདྲོད་པ་ལ་
འདྲོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་ཐོབ། སྤྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟོང་རྗེ་ལ་འདྲོད་ཆགས་དང་

བྲལ་བས་ཐོབ་དགས་པའི་ཕྱིར། སྤྱིང་རྗེ་དང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་དོན་ཡོངས་ལུ་སྦྱོབ་
 མི་སྦྱོབ་དང་། སྤྱིང་རྗེ་མི་འདྲ་བར་འབྱུག །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་འདྲ་བར་འབྱུག་པའི་
 བྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཉམ་
 མམ་ཞེ་ན། མཉམ་པ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་མཉམ་པ་ཉིད་དེ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་
ཆོགས་གཉིས་བསགས་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། འབྲས་བུ་ཆོས་སྦྱོབ་པར་མཉམ་
པ་དང་། ཐིན་ལས་འགྲོ་བའི་དོན་སྦྱོད་པས་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་གྲུང་
སྦྱ་ཆེ་དང་། རིགས་དང་། སྦྱ་བོང་ཆོད་གྱིས་མཉམ་པ་མིན་ཏེ། དེ་དག་གསུལ་.....
 བྱའི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་སྟོན་པའི་ཕྱིར།

(གཉིས) ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན།

གཉིས་པ་ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་དོ།

(གཅིག) མདོར་བསྟན་པ།

དང་པོ་ནི། འོ་ན། ཐུན་མོང་བའི་ཡོན་ཏན་དེ་གང་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་གྱི་ཆོས་
གཞན་ནི་སྦྱོབ་མ་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་དང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ལ། ཁ་ཅིག་ས་སའི་
སྦྱོབ་དང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་གྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ས་འདྲ་བ་དེ་
 དག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའང་རིགས་འདྲ་བ་ཙམ་ལ་བརྗོད་ཀྱི། རོ་བོས་བྱད་
 པར་ཡོད་དོ། འོ་ན། དེ་དག་གང་ཞེ་ན། ཉན་མོངས་མེད་པ་དང་། སྟོན་ནས་ཤེས་
པ་དང་། ས་ས་ཡང་དག་རིག་པ་དང་། མདོན་ཤེས་རྒྱག་པོ་ནི་འཕགས་པ་དང་.....
 ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ལ། སྐགས་ཁོངས་ནས་མདོན་ཤེས་དང་པོ་ལྟ་དང་། བསམ་གཏན།
 ཆོད་མེད། གཟུགས་མེད། རྣམ་ཐར། ཟིལ་གཞོན། ཟད་པར་རྣམས་ནི་སྦྱོབ་འཕགས་
 གཉིས་ཀ་དང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ནོ།

(གཉིས) རྒྱས་པར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་གཉིས། འཕགས་པ་དང་ཐུན་མིང་བ་དང་། རྒྱུ་
འཕགས་གཉིས་ཀ་དང་ཐུན་མིང་བའོ།

༼གཅིག༽ འཕགས་པ་དང་ཐུན་མིང་བ།

དང་པོ་ལ་བཞི། ཉན་མིངས་མེད་པ། སྒྲོན་ནས་ཤེས་པ། ས་ས་ཡང་དག་པར་རིག་པ་
བཞི་བཤད་པ། འཛོལ་ཚུལ་ལོ།

༼གཅིག༽ ཉན་མིངས་མེད་པ།

དང་པོ་ནི། ཉན་མིངས་མེད་པ་དང་། ཞེས་བཤད་ན། དེ་གང་ཞེ་ན། ཉན་
མིངས་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་སྟེ། བདག་ལ་དམིགས་ན་ལ་ས་
རྩ་ལྟེ་རྒྱུད་ལ་ཉན་མིངས་པ་འགའ་ཡང་སྟེ་བར་མ་ཡུར་ཅིག་ཅིག་སྒྲུམས་པར་.....
འཇུག་ཅིང་། ཡངས་ནས་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་པར་གཞན་གྱི་སེམས་སྤང་བའི་ཐབས་
བྱེད་པའོ། །ས་གང་ན་ཡོད་ན། བསམ་གཏན་གྱི་མཐའ་བཞི་པ་ན་ཡོད་དེ། ལམ་སྤྲ་
བ་ནམས་གྱི་ནང་ནས་མཚག་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གང་གིས་མངོན་དུ་བྱེད་
ན། དགྲ་བཙམ་པ་མི་གཡོ་བའི་ཆས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ཀྱི། གཞན་ལ་མེད་དེ། ཉན་
མིངས་པ་སྟེ་བའི་ཕྱིར། །ལམས་གང་གི་རྟེན་ལ་སྟེད་ཅེ་ན། མིས་སྟེད་དེ། མིའི་རྟེན་
ལ་དགྲ་བཙམ་པ་ཐོབ་པ་ཞིག་གིས་སྒྲོན་གཞན་གྱི་ཉན་མིངས་པའི་དམིགས་ཅན་བྱས་
པ་དྲན་ནས་དེ་འགྲོག་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དམིགས་པ་ཉན་མིངས་
པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར། དེའང་མིའི་རྟེན་ཅན་ལ་དམིགས་པས་འདྲོད་པར་
གཏོགས་པ་དང་། རྒྱུས་ཐིན་སྤང་མི་རྒྱས་པས་མ་སྟེས་དང་། གཞི་མེད་མཐོང་སྤང་
ནམས་དགྲ་བཙམ་པ་མི་དམིགས་པས་གཞིར་བཅས་སྒྲུམ་སྤང་གི་ཆགས་སྒྲུབ་སྟེད་...
ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་མི་སྟེ་བར་ཡུར་ཅིག་སྒྲུམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ནོ།

༼གཉིས༽ སྒྲོན་ནས་ཤེས་པ།

(གཏུང) རྩ་རྩ་ཡན་དབ་པར་མིག་པ་པའི་པག་པ།

418

གཞན་ཆོས་དང་ངེས་པའི་ཆོག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་འོ། །
 ས་ནི་ཆོས་རིག་འདྲ་པ་དང་བསམ་གཏན་བཞིན་ཡོད་ཀྱི། གཟུགས་མེད་ན་མེད་དེ།
 དེ་ན་མིང་གི་ཆོག་ས་མེད་པའི་ཕྱིར། ངག་རིག་པ་ནི་འདྲ་པ་དང་བསམ་གཏན་.....
 དང་པོ་ན་ཡོད་ཀྱི། དེ་ཡན་ཆད་ན་མེད་དེ། ངག་ཀུན་ནས་སྤང་བྱེད་ཀྱི་རྟག་པ་མེད་
 པའི་ཕྱིར།

༼བཞི༽ ཐོབ་རྒྱལ།

བཞི་པ་ཐོབ་རྒྱལ་ནི། འོ་ན། དེ་དག་གཅིག་ཐོབ་པ་ལ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པས་ཁྱབ་
 བམ་ཞེ་ན། ཁྱབ་སྟེ། བཞི་པོ་དེ་དག་མ་ཆང་བར་ནི་དེ་གང་རྒྱུ་གཅིག་ཐོབ་པ་མེད་
 པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཉམ་མངས་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དུག་པོ་དེ་ས་གང་
 གིས་འཛབ་ཅེ་ན། དུག་པོ་དེ་དག་བསམ་གཏན་གྱི་རབ་མཐའ་བཞི་པའི་སྒྱུར་བས་...
 འཛབ་པོ། །དེ་ལ་བྱ་ཡོད་ཅེ་ན། རབ་མཐའ་དེ་ནི་ནམ་པ་དུག་ཡོད་དེ། རྟོན་དབྱེ་ན་
 སྒར་གྱི་དུག་པོ་འམ་ངེས་ཆོག་ནི་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཛབ་ཀྱི། འདྲ་པ་དང་པོར་ངེས་
 པས་དེ་ཉིད་པོར་བ་ལྟ་དང་དེ་དག་མ་ཡིན་པའི་རབ་མཐའ་སྟེ་ནམ་པ་དུག་བྱ་ཡིན་....
 པའི་ཕྱིར། ངེས་ཆོག་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་མ་གཏོགས་ཏེ། དེ་འདྲ་པ་དང་བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་ས་པ་བསྐྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ངག་ནི་འདྲ་དང་དང་པོ་ནི། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡོན་ཏན་དུག་པོ་དེ་ལ་རབ་མཐའ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་
 མཆན་ཅི་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་རབ་མཐའ་དེ་ནི་བསམ་གཏན་དང་
 པོ་ནས་སྟིང་ཅེའི་བར་གྱི་ལུགས་འབྱུང་དང་ལུགས་བརྒྱུ་གི་ས་ཀུན་གྱིས་མཐུན་པར་
 བྱས་ནས། རྒྱུ་བྱ་ལས་འབྲིང་། འབྲིང་ལས་ཆེན་པོ་འཕེལ་བའི་རབ་བྱ་ཕྱིན་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཡོན་ཏན་དུག་པོ་དེ་དག་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུ་ལ་ཡོད་པ་
 ནི་སྒྱུར་བ་འབད་ཚོལ་ལས་སྟེས་པ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ལ་ནི་སྒྱུར་བ་མེད་དེ། ཡོན་

ཏན་གྱི་དབང་ཕྱག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

(གཉིས) ཐུན་མང་བའི་ཡན་ཏན།

གཉིས་པ་སྐྱེ་འཕགས་གཉིས་ཀ་དང་ཐུན་མང་བ་ལ་ལ། དབྱེ་བ། རོ་བོ། ཆོས་གྱི་
བྱུང་པར། མངོན་ཤེས་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཡན་ཏན། མངོན་ཤེས་དང་པོ་རྒྱས་པར་
བཤད་པའོ།

(གཅིག) དབྱེ་བ།

དང་པོ་ནི། ས་ས་ཡང་དག་རིག་མངོན་སྟགས། ཞེས་བཤད་ན། མངོན་ཤེས་དེ་
ལ་རྟེན་ཡོད་ཅེ་ན། མངོན་ཤེས་ནམ་པ་རྟེན་ཡོད་དེ། རྩ་འབྲུལ་གྱིས་ཡུལ་སྐྱུལ་པ་དང་།
འགྲོ་བ་ཤེས་པ་དང་། ལྷའི་ན་བའི་ནམ་ཤེས་གྱིས་སྐྱ་ཐམས་ཅད་ཐོས་པ་དང་། ལྷར་
བཤད་པའི་ཡ་རོལ་ཡིད་ཤེས་དང་ནི། ཐུན་གྱི་གནས་སམ་ཆེ་རབས་རྗེས་སུ་བྱན་པ་
དང་། འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་ཤེས་པ་མངོན་རྟེན་གྱི་
བའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཞེས་རེ་རེ་ལ་སྐྱར་ཏེ། ནམ་པ་རྟེན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

(གཉིས) རོ་བོ།

གཉིས་པ་རོ་བོ་ནི། སྐྱུར་མངོན་ཤེས་རྟེན་པོ་ཐམས་ཅད་ནམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་སྒྲ་ཉྟེ་
ཤེས་རབ་ཡིན་ལ། བྱེ་བྲག་རྟེན་གསུམ་པ་དང་རྟེན་པ་ལས་གཞན་པའི་མངོན་ཤེས་
བཞིའི་རོ་བོ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ནམ་པ་.....
ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་གྱི་སེམས་ལ་དམིགས་ནས་དེའི་བྱུང་པར་ཤེས་པའི་.....
མངོན་ཤེས་ནི་ཟག་མེད་ཡིན་ན་ཆོས་ཤེས། རྗེས་ཤེས། ལམ་ཤེས་དང་། ཟག་བཅས་
ཡིན་ན་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་། སེམས་ཤེས་རང་དང་ལྡེ་ཡིན་ནོ། ཟག་པ་ཟད་པའི་
མངོན་པར་ཤེས་པ་ནི་ཟག་ཟད་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་བཞིན་རྟེན་ཟག་ཟད་ཤེས་པ་ཉིད་.....
བཟུང་ན་རྟེན་གས། དེ་རྒྱུད་ལྡན་ལ་བཟུང་ན་ཤེས་པ་བཟུངོ།

(གསུམ) ཚེས་ཀྱི་བྱད་པར།

གསུམ་པ་ཚེས་ཀྱི་བྱད་པར་ནི། འོ་ན། དེ་དག་ས་གང་ན་ཡོད་ཅེ་ན། མངོན་པར་
ཤེས་པ་དང་པོ་ལཱ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་བཞི་དག་ན་ཡོད་དེ། ལམ་སྲ་བ་ལ་
བརྟེན་པའི་ཕྱིར། འུག་པ་ཟག་མེད་ནི་ས་དགུ་ན་ཡོད་དོ། །དེ་དག་གྲང་རང་གང་ལ་
བརྟེན་པའི་རང་ས་དང་འོག་སའི་སྤྱད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གང་གིས་འཛོལ་ཅེ་
ན། མོབ་པར་བྱ་བའི་མངོན་ཤེས་རྣམས་ཆེ་སྒར་འཁོར་བར་འདྲིས་པ་འདྲིང་པ་ལ་
འདྲིང་ཆགས་དང་བྲལ་བས་འཛོལ། མ་འདྲིས་པ་སྦྱར་བས་འཛོལ་བོ། འོ་ན། དེ་དག་
དྲན་པ་ཉེར་གཞག་གང་ཡིན་ཞེ་ན། གསུམ་པ་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་……
ནི་ལུས་མ་གཏོགས་པའི་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་གསུམ་ལ་ཡོད་དེ། མཚུངས་ལྡན་ཁོ་……
ནར་དམིགས་པའི་ཕྱིར། རྩ་འབྲུལ་དང་། ལྟའི་རྣ་བ་དང་། མིག་གི་མངོན་ཤེས་ནི་
དང་པོ་ལུས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་གཅིག་ཤུ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་སྒྲར་དམིགས་པའི་ཕྱིར།
འོ་ན། དེ་དག་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བརྟན་གསུམ་པོ་གང་ཞེ་ན། མིག་དང་རྣ་བའི་
མངོན་ཤེས་ནི་མ་བསྐྱེབས་ལུང་དུ་མ་བརྟན་པ་ཡིན། ལྟག་མ་རྣམས་དགེ་བ་ཡིན་ནོ།།

(བཞི) མངོན་ཤེས་ཀྱིས་བརྟུས་པའི་ཡོན་ཏན།

བཞི་པ་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་བརྟུས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་གཉིས། རིག་པ་གསུམ་བཤད།
ཚེས་འབྲུལ་གསུམ་བཤད་པའོ།

(གཅིག) རིག་པ་གསུམ་བཤད་པ།

དང་པོ་ནི། དག་བཙམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ཐ་མ་གསུམ་ནི་རིག་པ་ཡིན་ཏེ།
སྒྲོན་དྲན་གྱིས་སྒྲོན་གྱི་མཐའ་དང་། སྒྲགས་སྒྲ་འཆི་སྒྲེ་ཤེས་པས་བྱི་མཐའ་དང་།
ཟག་ཟད་གྱིས་ད་ལྟ་བ་ལ་ཚོངས་པ་མ་རིག་པ་ནི་བརྒྱག་པའི་ཕྱིར་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར།
སྒྲོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་མངོན་ཤེས་ནི་སྒྲོན་གྱི་མཐའ་ལ་མ་རིག་པ་རྒྱག་བྱེད་……

ཡིན་ཏེ། མཛོན་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱད་པ་དེས་སྦྱོབ་པའི་ཕྱིར། འཛི་འཕོ་བ་དང་སྦྱོབ་
 པ་ཤེས་པའི་མཛོན་ཤེས་ནི་ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་སྒྲིངས་པ་སྒྲིག་བྱེད་ཡིན་ཏེ། གཏུལ་བྱ་
 གཞན་གྱི་མ་འོངས་པའི་རྒྱད་པ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དེས་སྦྱོབ་པའི་ཕྱིར། ཟག་པ་ཟད་པའི་
 མཛོན་ཤེས་ནི་ད་ལྟར་བའི་མཐའ་ལ་སྒྲིངས་པ་སེལ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟར་བའི་གནས་
 ལུགས་མཛོན་སུམ་རུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཅིའི་ཕྱིར་མི་སྦྱོབ་པའི་རིག་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན།
 དེ་དག་ལས་མི་སྦྱོབ་པ་འདྲ་ཡིན་ལ་དེའི་རིག་པ་འདྲ་ཡིན་པ་ནི་ཐ་མ་ཟག་ཟད་མཛོན་
 ཤེས་ཡིན་ལ། དང་པོ་གཉིས་ནི་མི་སྦྱོབ་པ་དེའི་རྒྱད་པ་སྦྱོབ་པའི་ཕྱིར་མི་སྦྱོབ་པ་དེ་
 རིག་པ་ཞེས་བྱའི། དངོས་སུ་ན་དེ་གཉིས་ཟག་བཅས་ཡིན་པས་སྦྱོབ་མི་སྦྱོབ་གཉིས་ཀ་
 མ་ཡིན་ནོ། །སྦྱོབ་པ་ཆགས་བྲལ་ལའང་དེ་གཉིས་ཡོད་པ་བཞིན་རུ་ཅིའི་ཕྱིར་རིག་པར་
 མི་གཞག་ཅེ་ན། འདི་དག་སྦྱོབ་པ་ལའང་ཡོད་པར་འདྲ་མོད་དེ། འོན་ཀྱང་མ་རིག་
 པས་ཐིམ་གྱིས་མནན་པ་དང་བཅས་པའི་རྒྱད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན། མདོ་ལས་རིག་
 པར་མ་བཤད་དེ་འགལ་བའི་ཕྱིར།

(གཉིས) ཆོས་འབྲུལ་གསུམ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ཆོ་འབྲུལ་གསུམ་བཤད་པ་ནི། མཛོན་ཤེས་དེ་དག་ལས་དང་པོ་རྩ་
 འབྲུལ་དང་། གསུམ་པ་སེམས་ཀྱི་ནམ་གངས་ཤེས་པ། ཏུག་པ་ཟག་ཟད་ནི་རིམ་པ་
 བཞིན་རུ་རྩ་འབྲུལ་དང་། ཀུན་རུ་བརྗོད་པ་དང་། ལམ་རི་ལྟ་བུར་རྗེས་སུ་བཞུན་པའི་
 ཆོ་འབྲུལ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། གཏུལ་བྱའི་ཡིད་འཕྲོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། གསུམ་
 པ་དེ་ལས་གང་མཆོག་ཡིན་ཞེ་ན། རྗེས་སུ་བཞུན་པ་མཆོག་ཡིན་ཏེ། ཟག་པ་ཟད་པ་ལ་
 མི་འབྲུལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཕན་པ་དང་ཡིད་འོང་གི་འབྲས་བུ་ལ་སྦྱར་བར་བྱེད་པའི་
 ཕྱིར།

(ལྔ) མཛོན་ཤེས་དང་པོ་རྒྱས་ལར་བཤད་པ།

ལུ་པ་མངོན་ཤེས་དང་པོ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། རྩ་འབྲུལ་གྱི་མངོན་ཤེས་
བཤད་པ་དང་། ལྟའི་མིག་ན་བཤད་པ། རྟོགས་གཙང་ལྟག་མ་བཤད་བའོ།

།གཅིག། རྩ་འབྲུལ་གྱི་མངོན་ཤེས་བཤད་པ།

དང་པོ་ལ་གསུམ། རོ་བོ་ཡུལ་དང་བཅས་པ། སྤུལ་སེམས་བཤད་པ། རྩ་འབྲུལ་གྱི་
དབྱེ་པའོ།

།གཅིག། རོ་བོ་ཡུལ་དང་བཅས་པ།

དང་པོ་ནི། འོ་ན། རྩ་འབྲུལ་གྱི་མངོན་ཤེས་ཞེས་བཤད་ན། རྩ་འབྲུལ་དེ་གང་ཞེ་
ན། རྩ་འབྲུལ་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་རྩ་འབྲུལ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན།
དེ་ལས་ནི་ཡོན་ཏན་རྣམས་འབྱུང་ཞིང་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཡོན་ཏན་གང་ཞེ་ན། ཡུལ་ལྷ་
ཆོགས་སྤུལ་པ་དང་འགྲོ་བ་ལ་དབང་འབྱུར་བའི་ཕྱིར། འོ་ན། འགྲོ་བ་དེ་ལ་རྟེན་ཡོད་ཅེ་
ན། ཡིད་ལྟར་མཆོགས་པར་འགྲོ་བ་དང་། ལྟར་རྟེན་འདབས་ཆོགས་ལྟར་ལུས་ཕྱིན་པར་
བྱེད་པས་འགྲོ་བ་དང་། ཐག་རིང་པོ་འཕམ་ཐུང་རྟེན་མོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་འགྲོ་བ་དང་
གསུམ་མོ། །དེ་དག་གང་ཟག་གང་ལ་ཡོད་ཅེ་ན། ལྟན་པ་ལ་ཡིད་མཆོགས་ཀྱི་འགྲོ་བ་
ཡོད། །གཞན་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་དེ་དག་ལ་ཕྱིན་བྱེད་ཀྱི་འགྲོ་བ་དང་། མོས་པ་.....
ལས་བྱུང་བའི་འགྲོ་བ་ཡང་ཡོད། སྤུལ་པ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། འདྲིང་པར་གཏོགས་པའི་
སྤུལ་པ་དང་། གཟུགས་སུ་གཏོགས་པའི་སྤུལ་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདྲིང་པར་
གཏོགས་པའི་སྤུལ་པ་ཅིའི་ཕྱིར་སྟེ་མཆེད་གཟུགས་དྲི་རོ་རེག་བཞི་སྤུལ་པ་ཡིན་གྱི།
མིག་ལ་སོགས་པ་སྤུལ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་རིགས་ལས་སྤར་མེད་གསར་སྟེ་
མེད་པའི་ཕྱིར། སྤུལ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་འདྲའི་རྒྱན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཀྱི་སྟེ་
མཆེད་དང་ཡིད་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་སྤུལ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤུལ་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་
རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། རང་ཉིད་སང་གེ་ལ་སོགས་པར་བསྐྱར་བ་རང་ལུས་དང་

འབྲེལ་བ་དང་། བྱི་རྩ་ལ་སྤྱོད་གཏུགས་པར་བསྐྱར་བ་གཞན་ལུས་དང་འབྲེལ་བ་
གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞུགས་སུ་གཏོགས་པའི་སྤྱལ་པས་གཞུགས་དང་རིག་བྱ་.....
གཉིས་སྤྱལ་པ་ཡིན་གྱི། དྲི་རྩ་མི་སྤྱལ་རྟེ། གཞུགས་ན་དྲི་རྩ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའང་རང་
ལུས་དང་འབྲེལ་བ་དང་། གཞན་ལུས་དང་འབྲེལ་བ་གཉིས་སོ།།

༼གཉིས༽ སྤྱལ་སེམས་བཤད་པ།

གཉིས་པ་སྤྱལ་སེམས་བཤད་པ་ནི། མངོན་ཤེས་ཁོ་ནས་སྤྱལ་པ་སྤྱལ་བར་བྱེད་
དམ་ཞིན། མ་ཡིན་རྟེ། མངོན་ཤེས་ཀྱིས་རྣམ་འབྱུང་གི་ལྟ་དགོས་པ་ཤེས་ཤིང་། དེ་
ལས་ལངས་རྟེ། སྤྱལ་སེམས་དག་གིས་མངོན་རྒྱ་བྱས་ནས་སྤྱལ་ཡོ། །སྤྱལ་སེམས་དེ་དག་
ཀྱང་དབྱེ་ན་ནི་བརྩ་བཞིའོ། །གང་ཞིན། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་བཞི་ལས་.....
འབྲས་བུ་རང་ས་དང་འོག་ས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱལ་སེམས་དག་འབྱུང་བས། དེས་ན་བསམ་
གཏན་དང་པོའི་ས་པའི་འབྲས་བུ་རང་ས་དང་འདྲོད་པའི་སྤྱལ་སེམས་གཉིས་ཡིན་པ་
ནས། གཉིས་པ་ལ་རང་ས་དང་འོག་ས་གཉིས་རྟེ་གསུམ་དང་། གསུམ་པའི་བཞི་
དང་། བཞི་པའི་ལྷ་ཡིན་པའི་བར་རྒྱ་རིམ་པ་བཞིན་རྒྱ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་འོག་
སའི་བསམ་གཏན་གྱི་འབྲས་བུ་ས་གོང་མ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྤྱལ་སེམས་ནི་མིན་རྟེ། ཡིན་
ན་འོག་སས་གོང་ས་སྤྱལ་རྒྱས་པར་ཐལ་ཡོ། །དེ་རི་ལྟར་འཛོལ་ཅེ་ན། སྤྱལ་སེམས་དེ་
རྟེན་པའི་ཚུལ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་དག་པ་བཞིན་རྒྱ་འོག་ས་ལས་འདྲོད་....
ཆགས་དང་བྲལ་བས་འཛོལ་པོ། །འོ་ན། ལྡང་འཇུག་རི་ལྟར་བྱ་ཞིན། སྤྱལ་སེམས་དེ་
ནི་ཐོག་མར་མངོན་རྒྱ་བྱེད་ཅིང་། སྤྱལ་སེམས་ལ་འཇུག་པ་ན་བསམ་གཏན་དག་པ་
ལས་དང་། རྒྱན་གྱི་ཆེ་རང་ཉིད་ལས་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལས་ཀྱང་མ་ལངས་བར་རྒྱ་
རང་གི་རྒྱན་ཁོ་ན་དང་། ལངས་པ་ན་བསམ་གཏན་དག་པ་བ་གཉིས་འབྱུང་ཞི། ཉིང་
དེ་འཛིན་ལ་མ་ཞུགས་པ་ལ་ལྡང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྤྱལ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་རང་

གི་ས་པའི་སྐུལ་སེམས་ཀྱི་ས་རང་སའི་སྐུལ་པ་སྐུལ་པར་བྱེད་ཀྱི། གཞན་གྱི་སྐུལ་སེམས་
 ཀྱིས་ས་གཞན་གྱི་སྐུལ་པ་སྐུལ་པར་མི་བྱེད་དོ། །འོན་ཀྱང་སྐུལ་པ་ངག་སྒྲར་འཇུག་
 པའི་སྐྱ་སེམས་ནི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་རང་ས་ན་མེད་པས་འོག་མ་དང་...
 པོའི་རྟོག་དཔྱད་མངོན་ཏུ་བྱས་ནས་སྟེ། གྲང་ཞེས་པ་ནི་འདྲོད་པ་དང་། དང་པོའི་
 ས་པའི་སྐུལ་པ་ནི་རང་སའི་སྐྱ་སེམས་ཀྱིས་སྐྱ་བར་སྟོན་པ་འོ། །སྐྱ་བ་དེའང་ལྟ་མའི་
 སྟོན་པའི་སྐུལ་པ་སྐྱ་ཡང་རང་ཉིད་མི་གསུང་བ་ལ་སྟགས་པ་རི་ལྟར་བཞེད་པ་ལྟར་...
 ཡིན་ལ། དེ་མིན་པའི་སྐུལ་པ་ནམས་ནི་སྐུལ་པ་པོ་དང་བཅས་ཏེ་སྐྱ་དགོས་སོ། །འོན་།
 ལྷུང་གཅིག་ལ་སེམས་གཉིས་ཅིག་ཅར་མི་འབྱུང་བས། སྐྱ་སེམས་ཡོད་པའི་ཆེ་སྐུལ་
 སེམས་མེད་ལ། སྐུལ་སེམས་ཡོད་པའི་ཆེ་སྐྱ་སེམས་མེད་པས་རི་ལྟར་སྐུལ་པ་སྐྱར་
 འཇུག་ཅེན། དང་པོ་སྐྱར་བའི་ཆེ་སྐུལ་སེམས་ཀྱིས་སྐུལ་པ་སྐུལ་ནས་བདག་གི་སྐུལ་པ་
 འདི་ཡུན་རིང་ཏུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག །དེ་ནས་སྐྱ་སེམས་ཀྱིས་སྐྱ་བར་གྱུར་ཅིག །ཅིས་
 རིམ་པ་ལྟར་འབྱུང་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས། བྱིས་སྐུལ་སེམས་ལས་གཞན་སྐྱ་...
 སེམས་ཀྱིས་སྐྱ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་མེད་དོ། །ཅི་གསོན་པོ་ཁོ་ན་ལ་བྱིན་བརྒྱབས་ཡོད་
 དམ་ཞེན། ཤི་བ་ལའང་བྱིན་བརྒྱབས་ཡོད་དེ། འོད་སྤང་ཆེན་པོའི་ཀོང་ཅུས་གནས་
 པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དེ་སྤྱིད་ཏུ་གནས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་མི་བརྟན་པ་ཤ་ལ་
 སྟགས་པ་ལ་ནི་བྱིན་བརྒྱབས་མེད་དེ། དེ་ལྟར་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་
 ཁ་ཆེ་བ་འདྲོད་ལ། གཞན་དག་ནི་ཤི་བ་ལ་བྱིན་བརྒྱབས་ཡོད་པ་མིན་གྱི། འོད་སྤང་
 གི་ཀོང་ཅུས་གནས་པ་ནི་གནས་གཙང་མའི་ལྟ་ནམས་ཀྱི་མཐུའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོན་།
 སྐུལ་སེམས་ཏུ་མས་སྐུལ་པ་གཅིག་སྐུལ་ལས། གཅིག་གིས་གཅིག་ཁོ་ན་སྐུལ་ཞེན།
 དང་པོར་མ་བྱང་བའི་ཆེ་ནི་སྐུལ་སེམས་ཏུ་མས་སྐུལ་པ་གཅིག་སྐུལ་པ་ཡིན་ཏེ། ཡུན་
 རིང་ཏུ་འབད་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱིས་མངོན་ཤེས་བྱང་བར་གྱུར་ནས་ནི་སྐྱ་མ་ལས་

བསྐྱེད་པ་སྤྱལ་སེམས་གཅིག་གིས་རྩ་མ་སྤྱལ་པར་བྱེད་དོ། །ཅི་སྤྱལ་སེམས་དེའི་ང་པོ་
 དགེ་སྐྱེད་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བསྐྱེད་པ་ལས་སྤྱེས་པའི་སྤྱལ་སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་...
 གི་ངེས་པར་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ལ། ལྷ་སྤྱ་ཤ་བཟ་ལ་སྐྱེས་པའི་སྤྱེ་བ་ལས་སྤྱེས་ཤིང་
 མོབ་པའི་སྤྱལ་སེམས་ཀྱི་ཕན་གཞོན་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྤྱལ་པར་བྱེད་པ་དང་། བཏང་
 སྤྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་ནམ་པ་གསུམ་མོ།

༼གསུམ༽ རྩ་འབྲུལ་གྱི་དབྱེ་བ།

གསུམ་པ་རྩ་འབྲུལ་གྱི་དབྱེ་བ་ནི། ཅི་རྩ་འབྲུལ་བསྐྱེད་པ་བྱུང་དང་སྤྱེས་མོབ་ཁོ་
 བར་བཟང་དམ་ཞེ་ན། མ་བཟང་དེ། རྩ་འབྲུལ་གི་གཉིས་པོ་དེ་དག་དང་། གཞན་ཡང་
 ལྷན་སྒྲིལ་སྐྱེས་པའི་གསང་སྐྱེས་ལས་བྱུང་བ་དང་། རྩས་སྤྱལ་གྱི་བེ་བ་དང་།
 མ་བྱའི་མདྲོངས་ལ་སྐྱེས་པའི་སྤྱན་དག་ལས་བྱུང་བ་དང་། རྩ་པོ་ང་ལས་རྩ་དང་
 བར་མྱིད་པ་ནམས་གྱི་ལྷ་སྤྱ་ལས་ལས་སྤྱེས་པ་དང་ནམ་པ་ལྷ་ཡིན་ནོ།

༼གཉིས༽ ལྷ་འཁྱེད་ལྷ་ལྷ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལྷ་འཁྱེད་ལྷ་ལྷ་བཤད་པ་ནི། ཅི་ལྷ་འཁྱེད་དང་ལྷ་བཤད་དེ་དག་ལྷ་འཁྱེད་དང་ས་
 མཁུ་འོན་ཏེ་འདྲ་བས་དེ་སྐད་བརྗོད་ཅེ་ན། ལྷ་འཁྱེད་དང་ལྷ་བཤད་གཉིས་ཀྱི་གཟུགས་
 ཁམས་པ་ནམས་གྱི་དང་བྱུང་མེད་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱི་མཐུས་དབང་པོ་དེ་
 གཉིས་ཀྱི་ཚྭ་གས་པར་བསམ་གཏན་དེ་དང་དེའི་ས་པའི་གཟུགས་དང་བ་འབྲུབ་པའི་
 ཕྱིར། དེ་གཉིས་ཀྱི་ནམ་ཤེས་དང་བཅས་པས་ཡུལ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རྟག་རྟེན་པ་
 དང་བཅས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། འར་བ་དང་། རྟོངས་པ་དང་། འོན་པ་ལ་སྐྱེས་པའི་མ་
 ཚང་བ་མེད་པའོ། །དེ་དག་གི་ཡུལ་ནི་གཟུགས་སྤྱུ་ཐག་རིང་བ་དང་། སྤྱ་བ་དང་།
 སྐྱེས་སྤྱེས་བསྐྱེད་པ་དག་གི་འང་སྤྱིད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་ཤིང་མིག་ལས་བྱུང་པར་
 རྩ་འཕགས་སོ། །འོ་ན། ལྷ་འཁྱེད་གི་མདྲོན་ཤེས་གྱིས་ཐག་རིང་པོ་རི་ཅམ་མཚོང་ཞེ་ན།

ཉན་ཐོས་དག་བཙམ་པ་དང་། རང་རྒྱལ་བལ་རུ་ལྟ་བུ་དང་། ལྷ་མིའི་སྟོན་པ་རྣམས་
ཀྱི་ལྷའི་མིག་གིས་ནི་རིམ་པ་ལྟར། སྟོང་གཉིས་དང་། སྟོང་གསུམ་དང་། འཇིག་...
རྟེན་གྱི་ཁམས་གྲངས་མེད་པ་མཐོང་སྟེ། འདི་ནི་མངོན་པར་འདུ་མཛད་པའི་དབང་
དུ་བྱས་སོ། །མངོན་འདུ་མཛད་པར་ཡང་རིམ་པ་ལྟར། སྟོང་སྟེ་ལྷུད་དང་། སྟོང་གཉིས་
དང་། སྟོང་གསུམ་རྣམས་མཐོང་ངོ་། །

(གསུམ) དོགས་གཙང་ལྷག་མ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་དོགས་གཙང་ལྷག་མ་བཤད་པ་ནི། ཅི་རྩུ་འབྲུལ་ཁོ་ན་སྦྱིས་ཐོབ་ཡིན་
ནམ། འོན་ཏེ་གཞན་ཡང་སྦྱིས་ཐོབ་ཡོད་ཅེ་ན། རྩུ་འབྲུལ་ལས་གཞན་ལྷག་ན། སེམས་
ཤེས། སྟོན་གནས་རྗེས་སུ་ལ་ཡང་སྦྱིས་ཐོབ་པ་ཡོད་དོ། །སྦྱིས་ཐོབ་ཀྱི་ལྷའི་མིག་
དེས་ནི་སྤྲོད་པ་བར་མ་མི་མཐོང་ངོ་སྟེ། དེ་ནི་བསྟོམས་བྱུང་གི་ལྷའི་མིག་གི་ཡུལ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། སྦྱིས་ཐོབ་ཀྱི་སེམས་ཤེས་དེ་ནི་བསམ་པའི་དབང་གིས་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་
བསྟན་རྣམ་པ་གསུམ་ག་ཡོད་དོ། །གང་ཡང་རྟོག་གི་བ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་དག་གི་མཚན་
མ་ལས་སེམས་ཤེས་པ་དང་རིག་སྤྲལས་ཀྱིས་བྱས་པའི་སེམས་ཤེས་པ་དེའང་དགེ་མི་...
དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་ཡིན་ལ། སེམས་ཤེས་བསྟོམས་བྱུང་ནི་དགེ་བ་ཁོ་ན་འོ། །
དེའང་དཔྱལ་བ་པ་དག་གི་སེམས་ཤེས་དང་སྟོན་གནས་རྗེས་སུ་བས་ནི་དང་པོ་...
སྦྱིས་མ་ཐག་ནས་ངེ་སྤྲོད་སྤྲལ་བ་སྦྱིས་ཐོབ་པས་ཡིད་མ་དགྲགས་པ་དེ་སྤྲོད་དུ་ཤེས་
ཀྱི། ཕྱིས་ནི་བདག་ཀྱང་མི་སུན་པའི་ཕྱིར་མི་ཤེས་སོ། །འགྲོ་བ་གཞན་ལྟ་དང་དུད་འགྲོ་
ཡི་དྲགས་སོགས་ལ་ཡོད་པའི་སྦྱིས་ཐོབ་ཀྱིས་ནི་རྟག་དུ་ཤེས་སོ། །མི་རྣམས་ལ་ནི་རྩུ་...
འབྲུལ་ལ་སོགས་པ་སྤར་ངེ་སྤྲོད་བཤད་པ་དེ་དག་བསྟོམས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། རྟོག་
གི་དང་། རིག་སྤྲལས་དང་། སྟོན་དང་། ལས་ལས་སྦྱིས་པ་རྣམས་ཡོད་ཀྱི། དེ་དག་སྦྱེ་
བས་ཐོབ་པ་ནི་མེད་དེ། སྦྱིས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་སྟན་པའི་ཕྱིར་ངོ། །ཚོས་མངོན་པའི་

མཛོད་ཀྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས། ཡེ་ཤེས་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཉྱེ་གནས་བདུན་མཛོད་.....

པའི་མཆན་འགྲེལ་བཤད་པའོ།།

(བརྒྱད) ལྷམས་འཇུག་བསྟན་པའི་གནས་བཤད་ལ།

བརྒྱད་པ་ལྷམས་འཇུག་བསྟན་པའི་གནས་ལ་གཉིས། ལྷམ་འཇུག་དངོས། དེས་
བསྟན་པའི་ཡན་ཏན་ནོ།

(གཅིག) ལྷམས་འཇུག་དངོས།

དང་པོ་ལ་བཞི། དངོས་གཞི། ཉེར་བསྟགས། བྱད་པར་ཅན། ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་
དབྱེ་བཤ།

(གཅིག) དངོས་གཞི།

དང་པོ་ལ་ལྔ། དབྱེ་བ། བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག །རི་ལྟར་འཛོལ་ཚུལ། གང་
ལས་གང་འབྱུང་། ཆོས་ཀྱི་བྱད་པར་རོ།

(གཅིག) དབྱེ་བ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་དབྱེ་བ། བསྟན་པ་བསྟན་པའོ།

(གཅིག) རྒྱས་པར་དབྱེ་བ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། བསམ་གཏན་གྱི་དབྱེ་བ། གཞུགས་མེད་ཀྱི་དབྱེ་བཤ།

(གཅིག) བསམ་གཏན་གྱི་དབྱེ་བ།

དང་པོ་ནི། ཡན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྟེ་བའི་རྟེན་བསམ་གཏན་དག་ནི་མདོར་
བསྟན་ན་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ལྷམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་དང་། འབྲས་བུ་སྟེ་
བའི་བསམ་གཏན་ནོ། །དེའང་འག་སར་མདོན་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། མཉམ་བཞག་དང་
དགེ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་ནི་རྒྱའི་བསམ་གཏན་ནོ། །རང་སར་ཁོ་ནར་མདོན་ཏུ་གྱུར་པ་

དང་། མཉམ་པར་བཞག་མིན་གཉིས་ཀར་ཡོད་པ་དང་། དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བཟུན་
 ཡང་ཡིན་པ་ནི་འབྲས་བུའི་བསམ་གཏན་ནོ། །དེ་དག་རེ་རེ་ཞིང་ཡང་སའི་སྒྲོན་ནས་
 དབྱེན་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་བཞི་པའི་བར་བཞི་བཞི་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འབྲས་
 བུ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་དེར་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་དག་ནི་གནས་གསུམ་
 པར་ས་ས་ཡི། བསམ་གཏན་ས་ནི་གསུམ་པ་ཡིན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རབ་རྒྱ་ཉྱེ་དང་
 པོར་བཤད་ཅིན་ལ། ཟུ་སྟོམས་འབྲུག་གི་བསམ་གཏན་ནི་དགེ་བའི་སེམས་ཅེ་ཉྱེ་
 དམིགས་པ་གཅིག་པར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱང་ཉྱེ། འདི་ལ་བྱེ་སྤྲུལ། གཙུ་བ་སེམས་བྱང་
 ཉིང་རེ་འཛིན་ཡིན་ཀྱང་། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་བྱང་ཅེ་གཅིག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་སོ། ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཁོར་རྒྱ་འབྱུང་ཡང་སྒྲིན་མེད་དེ། ལྷ་
 པར་ཅན་གྱི་དབང་རྒྱ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་འཁོར་དང་བཅས་
 ན་བསམ་གཏན་སྟོམ་པ་རིག་མིན་གཟུགས་དང་ཚོར་སོགས་ཐུང་པོ་ལྡེའི་རང་བཞིན་
 ཡིན་ནོ། །ས་སའི་མཚན་ཉིད་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནི་དཔྱད་པ་དང་། དགའ་བ་
 དང་། བདེ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་དགེ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའོ། །དེར་རྟོག་
 པ་མ་སྒྲོས་པ་ནི་དཔྱད་པ་ལ་རྟོག་པར་ལྡན་པས་སོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ནི་ཡན་
 ལག་སྤྲ་མ་རྟོག་དཔྱད་སྤངས་ཤིང་དགའ་བདེ་དང་ལྡན་པའི་ཅེ་གཅིག་པ་དང་།
 གསུམ་པ་ནི་ཡན་ལག་སྤྲ་མ་རྟོག་དཔྱད་དང་དགའ་བ་སྤངས་ཤིང་བདེ་བ་དང་ལྡན་
 པའི་ཅེ་གཅིག་པ་དང་། བཞི་པ་ནི་དེ་བཞི་ཀ་སྤངས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་ཅེ་
 གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་བསམ་གཏན་རྣམས་ཡན་ལག་ལས་ངེས་པར་རྒྱ་འབྱུང་
 བ་ཞེས་བྱའོ།

(གཉིས་) གཟུགས་མེད་ཀྱི་དབྱེ་བ།

གཉིས་པ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི། ཇི་ལྟར་བསམ་གཏན་རྣམས་ཟུ་སྟོམས་

འབྲུག་དང་། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་གཉིས་དང་། རེ་རེ་ལའང་བཞི་བཞི་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་རུ་
 གཞུགས་མེད་པ་དག་ཀྱང་ནམ་པ་གཉིས་དང་། བཞི་སྟགས་ཡིན་ནོ། །ཇིས་འབྲང་གི་
གཞུགས་མེད་པས་འཁོར་དང་བཅས་ན་ཕུང་པོ་བཞི་པ་ཡིན་ཞིང་། གཞུགས་མེད་པ་
 རྣམས་ནི་དམིགས་པ་ལས་རེས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་པས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་།
 རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྟགས་འོག་མ་འོག་མའི་སའི་དམིགས་པ་ལས་དབེན་ཞིང་.....
 འདའ་བར་བྱེད་པའི་ཉེར་བཞོགས་ལས་སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱ་ལ་ཡིན་ལ། དེའང་དངོས་
 གཞི་ཉེར་བཞོགས་ཕྱི་མ་གསུམ་དང་བཅས་པར་ནི་གཞུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཤེག་པ་.....
 ཅས་བྱ་སྟེ། རང་ས་ན་གཞུགས་མེད་ཅིང་འོག་མ་ལ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁའ་
 མཐའ་ཡས་ཀྱི་ཉེར་བཞོགས་ནི་གཞུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཤེག་པ་མིན་ཏེ། བསམ་གཏན་
 བཞི་པའི་གཞུགས་ལ་དམིགས་ནས་རགས་སྟགས་སུ་བལྟ་བའི་ཕྱིར། གཞུགས་མེད་ན་
 གཞུགས་ཅུང་ཟད་ཡོང་པ་སྟགས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་ལ་ཚད་པ་མང་ཡང་། རང་ལུགས་ནི་
 གཞུགས་མེད་པའི་ཁམས་ན་ནི་གཞུགས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་གཞུགས་མེད་...
 ཅས་བཤད་དོ། །འོ་ན། དེ་ནས་འོག་མར་སྐྱེས་པའི་གཞུགས་གང་ལས་སྐྱེ་ཞེ་ན།
 གཞུགས་དེ་ནི་གཞུགས་མེད་རུ་མ་སྐྱེས་པའི་སྤར་གཞུགས་དང་ལྟན་ཅིག་སྤྱད་པའི་.....
 སེམས་རྒྱུད་ཀྱིས་སྐྱེན་བྱས་ཤིང་ནམ་མཁུན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་གཞུགས་སྤར་འགགས་པ་.....
 ལས་སྐྱེ་བར་འབྱུར་བའི་འགལ་བ་མེད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ལ་
 སྟགས་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དེ་ལ་དང་པོ་གསུམ་ནི་སྤྱིར་བའི་མིང་གིས་བཏགས་ཏེ། འདི་
 ལྟར་སྤྱིར་བའི་རུས་སུ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྣམ་ཤེས་མཐའ་...
 ཡས་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཅི་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་སྤྱིར་བའི་ཕྱིར། སྤྱིང་ཅེ་
 ནི་འདུ་ཤེས་རྒྱུད་ཞིང་མི་གསལ་བས་དམན་པའི་ཕྱིར་འདུ་ཤེས་མེད་པ་ཞེས་བྱ་ལ།
 འདུ་ཤེས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་འདུ་ཤེས་མེད་པའང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་.....

བརྗོད་དོ།

[གཉིས་] བཟུ་བ་བཟུན་པ།

གཉིས་པ་བཟུ་བ་བཟུན་པ་ནི། གང་ཏུ་བཤད་པའི་ཚིག་དེ་ལྟར་ན་བསམ་གཏན་
བཞི་དང་གཟུགས་མེད་པ་བཞི་སྟེ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་དངོས་གཞིའི་རྣམ་ཅི་རྣམ་
པ་བརྒྱད་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལས་སྲིད་ཅེ་མ་གཏོགས་པའི་བརྒྱན་ནི་རྩོམ་སྟོན་གྱི་
ན་རྣམ་པ་གསུམ་ཏེ། གང་དག་ཅེ་ན། རྩོམ་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་།
དག་པ་བ་དང་། ཟག་མེད་རྣམས་སོ། འབྱུང་པ་སྲིད་ཅེ་ནི་རྩོམ་པ་ལྡན་དང་།
དག་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་གྱི། འདུ་ཤེས་མི་གསལ་བས་ཟག་མེད་མ་ཡིན་ནོ། དེ་ལ་
རྩོམ་པ་ལྡན་ནི་མཚུངས་ལྡན་གྱི་གྲགས་སྲིད་པ་དང་བཅས་པའོ། འཛིག་རྟེན་པའི་
སྟོམས་འཇུག་གི་དགེ་བ་ནི་མ་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་.....
དག་པ་བ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ནི་རྩོམ་པ་ལྡན་དེས་ལྡན་པར་བྱ་བའང་ཡིན་ཏེ། དགེ་བ་པ་
འདི་ནི་བཟང་རྩོམ་དེ་ལ་ཞེན་ཅིང་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཟག་མེད་ནི་འཛིག་རྟེན་
ལས་འདས་པའི་སྟོམས་འཇུག་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ནོ།

[གཉིས་] བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག

གཉིས་པ་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས། རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་ཡན་ལག་
དང་། འབྲས་བུ་སྟེ་བ་ན་ཆར་བ་ཏུ་ཡོད་དཔུང་པའོ།

[གཅིག་] རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་ཡན་ལག

དང་པོ་ལ་གསུམ། དགེ་བའི་ཡན་ལག་དང་། ཉན་མོངས་ཅན་གྱི་ཡན་ལག་དང་།
བཞི་པ་མི་གཡོ་བར་བཞག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ།

[གཅིག་] དགེ་བའི་ཡན་ལག

དང་པོ་ལ་གཉིས། མིང་གི་སྒྲིག་སྒྲིག་དབྱེ་བ། རྒྱུ་གྱི་སྒྲིག་སྒྲིག་དབྱེ་བའོ།

༥ གཅིག། མིང་གི་སྒྲིག་སྒྲིག་དབྱེ་བ།

དང་པོ་ནི། ཡན་ལག་ལྷ་ལྷ་སྤངས་པ་ཡི། ཞེས་བཤད་ན། བསམ་གཏན་ནམས་
ཡན་ལག་ཏུ་དང་ལྷ་ཞེ་ན། རྒྱ་སྒྲིམས་འབྲུག་གི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཡན་ལག་
ལྷ་དང་ལྷ་ཏེ། རྒྱ་དབྱེད་གཉིས་པོ་འདི་ཡན་ལག་དང་། དགའ་བ་དང་བདེ་བ་.....
ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ ཁྱིའ་དེ་འཛིན་གནས་གྱི་ཡན་ལག་ནམས་དང་ལྷ་པོ་ཕྱིར།
དང་པོ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་དབྱེད་གཉིས་པོ་དེས་མི་མཐུན་སྒྲིགས་འདྲི་པའི་གནོད་སེམས་
དང་ནམ་འཆེ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་དབྱེད་གྱི་གནོད་སེམས་དང་
ནམ་འཆེ་སྤངས་པ་ལས་དེས་དབེན་པའི་དགའ་བདེ་སྒྲིམ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡིན་
ཏེ། རྒྱ་དབྱེད་ལ་སོགས་པ་ཁྱིའ་དེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུག་པའི་ཕྱིར། བསམ་
གཏན་གཉིས་པ་ལ་ནི་ཡན་ལག་བཞི་དང་ལྷ་ཏེ། ཞི་བ་ནང་རབ་ཏུ་དང་བ་གཉིན་
པོ་འདི་ཡན་ལག་ དགའ་བ་སོགས་སྒྲིམ་བདེ་བ་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ ཁྱིའ་དེ་འཛིན་
གནས་གྱི་ཡན་ལག་དང་ལྷ་པོ་ཕྱིར། དང་པོ་ཡིན་ཏེ། བྱང་རབ་ཏུ་དང་བ་དེས་མི་
མཐུན་སྒྲིགས་བསམ་གཏན་དང་པོ་འདི་རྒྱ་དབྱེད་སྤངས་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་
གསུམ་པ་ལ་ཡན་ལག་ལྷ་དང་ལྷ་ཏེ། འབྲུ་བྱེད་བྱང་སྒྲིམས་དང་། བྱང་སྒྲིམས་
མི་བཟེད་པའི་བྲན་པ་དང་། བྲན་པ་མི་བཟེད་པའི་ཤེས་བཞིན་གཉིན་པོ་འདི་ཡན་.....
ལག་ ཆོར་བ་བདེ་བ་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ ཁྱིའ་དེ་འཛིན་གནས་གྱི་ཡན་ལག་.....
དང་ལྷ་པོ་ཕྱིར། དང་པོ་དེ་ཡིན་ཏེ། གསུམ་པོ་དེས་མི་མཐུན་སྒྲིགས་བསམ་གཏན་
གཉིས་པའི་དགའ་བ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གྱི་ཡ་མཐའ་བཞི་པ་ན་ཡན་ལག་
བཞི་དང་ལྷ་ཏེ། འོག་སའི་སྒྲིན་བརྒྱད་ལས་སྒྲོལ་བའི་བྲན་པ་དང་འབྲུ་བྱེད་བྱང་
སྒྲིམས་དག་པ་གཉིན་པོ་འདི་ཡན་ལག་ བདེ་མིན་སྒྲིག་མིན་གྱི་ཆོར་བ་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་

ལག ཉིང་རེ་འཛིན་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་བྱིར། དང་པོ་དེ་མིན་
 ཉེ། དྲན་པ་དང་བཏང་སྒྲུམས་དག་པ་དེས་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་བདེ་བ་སྤང་
 བའི་བྱིར། འདི་དག་གིས་གཉེན་པོ་བྱེད་ཚུལ་ནི་མི་མཐུན་སྒྲིགས་ཐག་སྲིང་བར་
 བྱེད་ ༎།

〈གཉིས〉 རྩས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱེད་པ།

གཉིས་པ་རྩས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱེད་པ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་མིང་གི་
 སྒྲོ་ནས་བཙུག་ཡོད་ཀྱང་རྩས་སུ་བཅུ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་
 ཡན་ལག་ལྔ་དང་། གཉིས་པའི་ནང་རབ་རྒྱ་དང་བ་དང་། གསུམ་པའི་དང་པོ་བཞི་
 དང་། བཞི་པའི་བཏང་སྒྲུམས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཅིའི་བྱིར་གསུམ་པའི་བདེ་བ་
 དང་པོའི་བདེ་བ་ལས་རྩས་གཞན་རྒྱ་བརྒྱད་ཅེ་ན། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་བདེ་བ་
 དེ་ནི་སེམས་ཚར་བདེ་བ་ཡིན་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ན་ནི་དགེ་བའི་ས་མ་
 མང་པོ་བའི་སེམས་ཤིན་རྒྱུངས་པ་ལ་བདེ་བ་ཞེས་བརྒྱད་པ་ཡིན་གྱི། ཚར་བ་ནི་……
 མིན་ཏེ། སེམས་བདེ་མ་ཐོབ་ཅིང་ལུས་བདེ་ཁ་བྱིར་བལྟས་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་
 རྒྱ་མི་རྒྱུད་ལ། དགའ་བ་ལོགས་སུ་བགྱངས་པས་ཡིད་བདེ་བའང་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ་
 ཞེས་བྱེ་སྐྱེ་འདོད་ལ། མདོ་ལྗེ་པ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་རྒྱ་བཞག་པའི་བདེ་བ་
 རྣམས་ནི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་མཐུས་ལུས་ཀྱི་ནང་རྒྱ་ཤིན་རྒྱུངས་པའི་རེག་བྱ་ཞེས་བྱ་
 བ་རྒྱུང་གིས་རྒྱས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་མཐུན་
 པ་དག་ཡིན་ཏེ། དེའི་བྱིར་དེ་སྐྱེས་པ་ན་བྱི་རྩལ་རྒྱ་གཡང་བ་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་
 ལས་ལངས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་བས་ཀྱིས་འདོད་པའི་ལུས་
 དབང་གིས་གཞུགས་ན་སྦྱོད་པའི་རེག་བྱ་འཛིན་པའི་རྣམ་ཤེས་འཁོར་བཅས་སྐྱེས་……
 པའང་ཡོད་དོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པའི་ནང་རབ་རྒྱ་དང་བ་ནི་གཉིས་པ་ཐོབ་པས་རྟོག་

དམྱུང་གི་འཁྱུགས་པ་དང་བྲལ་ཞིང་། དང་པོའི་ས་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ལ་ཡིད་
 ཆེས་པའི་དང་པ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་བདེ་བ་ནི་ཡིད་བདེ་
 ཡིན་ལ། དགའ་བ་ནི་ཚོར་བ་གཞན་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཡོངས་སུ་བསྐྱར་བ་
 དང་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་སྟོན་པའི་ལུང་རྣམས་པ་གཉིས་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེར་བསམ་གཏན་གསུམ་པར་ཡིད་བདེ་མ་ལུས་པ་འགགས་པར་འབྱུར་རོ། །ཞིས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དགའ་བ་ཡིད་བདེ་ཡིན་ནོ།

(གཉིས་) ཉན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡན་ལག

གཉིས་པ་ཉན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡན་ལག་ནི། དགེ་བའི་ཡན་ལག་དེ་དག་བསམ་
 གཏན་ཉན་མོངས་ཅན་ལའང་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཉན་མོངས་ཅན་གྱི་བསམ་
 གཏན་དང་པོ་ལ་དགའ་བ་དེ་མེད་དེ། ཉན་མོངས་པས་མ་དབེན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉན་
 མོངས་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་ནང་རབ་ཏུ་དང་བ་མེད་དེ། ཉན་མོངས་
 པས་སེམས་རྟག་མར་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཉན་མོངས་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་
 ཤེས་བཞིན་དང་བྱན་པ་མེད་དེ། ཉན་མོངས་པས་སེམས་རྟག་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་
 དང་། ཉན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་བཏང་སྟོམས་དང་བྱན་པ་
 དག་པ་མེད་དེ། ཉན་མོངས་པས་སེམས་དྲི་མ་ཅན་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཉན་
 མོངས་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ལ་ཤིན་ཏུ་སྐྱུངས་པ་མེད་ལ། ཉན་མོངས་
 ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་གྲོང་མ་གཉིས་ལ་བཏང་སྟོམས་མེད་དེ། དེ་གཉིས་དགེ་བའི་ས་
 མང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར།

(གསུམ་) བཞི་པ་མི་གཡོ་བར་བཞག་པའི་རྩ་མཆན།

བཞི་པ་མི་གཡོ་བར་བཞག་པའི་རྩ་མཆན་ནི། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མན་ཆད་
 གཡོ་བ་དང་། བཞི་པ་མི་གཡོ་བར་བརྗོད་པའི་རྩ་མཆན་ཅི་ཞེ་ན། བཞི་པ་གཡོ་བ་

མེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིན་བརྒྱད་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར། སྒྲིན་བརྒྱད་གང་ཞེ་ན། རྟོག་པ་
དང་དཔྱད་པ་གཉིས་དང་། དབུགས་རྒྱལ་པ་དང་འབྱུང་བ་དག་དང་། བདེ་བ་.....
དང་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེས་སྐྱུག་བསྐལ་དང་། ཡིད་བདེ་དང་ཡིད་མི་བདེ་དང་བཞི་སྟེ་
བརྒྱད་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་མན་ཆད་སྒྲིན་བརྒྱད་པོ་ཅི་རིགས་པས་གཡོ་བ་ཡིན་ནོ།

[གཉིས་] འབྲས་བུ་སྟེ་བ་ན་ཆོར་བ་རྩ་ཡོད་དཔྱད་པ།

གཉིས་པ་འབྲས་བུ་སྟེ་བ་ན་ཆོར་བ་རྩ་ཡོད་དཔྱད་པ་ནི། ཅི་རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་
བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་ཆོར་བ་བདེ་བ་དང་། གཉིས་པ་ན་ཡིད་བདེ། གསུམ་པ་ན་
སེམས་བདེ། བཞི་པ་ན་བཏང་སྟོམས་ཡོད་པ་ལྟར། འབྲས་བུ་སྟེ་བའི་བསམ་གཏན་
ལའང་དེ་ལྟར་ངེས་སམ་ཞེ་ན། མ་ངེས་ཏེ། འབྲས་བུ་སྟེ་བའི་བསམ་གཏན་བཞི་པོ་
དག་ལས་དང་པོ་ན་ནི་ཡིད་ཀྱི་ས་པའི་ཡིད་བདེ་དང་། མིག་ན་ལུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་
མཚུངས་ལྡན་གྱི་བདེ་བ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་འགལ་མེད་ཀྱི་བཏང་སྟོམས་དང་།
དེ་ཡན་ཆད་ན་རྣམ་ཤེས་ཚུགས་ལྷ་མེད་པས་གཉིས་པ་ན་ཡིད་ཀྱི་བཏང་སྟོམས་དང་།

ཡིད་བདེ་དང་། གསུམ་པ་ན་ཡིད་ཀྱི་ས་པའི་སེམས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་། བཏང་
སྟོམས་དང་། བཞི་པ་ན་ནི་ཡིད་ཀྱི་ས་པའི་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་ཆོར་བ་ཁོ་ན་ཡོད་དོ། །འོ་
ན། གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ན་མིག་ཤེས་སོགས་གསུམ་དང་རྟོག་དཔྱད་མེད་པའི་ཕྱིར་
གཞུགས་སྐྱ་རིག་བྱ་མི་འཛིན་པ་དང་། ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་ཀྱང་མེད་པར་འབྱུར་རོ་
ཞེ་ན། མི་འབྱུར་ཏེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་སོགས་གསུམ་པོའི་རང་ས་ན་ལུས་དང་།

མིག་དང་། རྣ་བའི་རྣམ་ཤེས་གསུམ་དང་། ལུས་ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱན་
སྒྲོང་དང་བཅས་པ་མེད་ཀྱང་། འོག་སའི་དེ་དག་མངོན་རྩ་བའི་སྒྲན་ནས་རྟོན་དེ་
དག་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་རྩ་དགོས་པའི་དབང་གིས་མངོན་རྩ་བའི་པ་གང་ཡིན་
པ་དེ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོར་གཏོགས་པ་དང་། དེའང་མ་བསྐྱབས་ལུང་མ་.....

བསྟན་ཡིན་གྱི། ཉམ་མངས་ཅན་ནི་མིན་ཏེ། དེ་ལས་འདྲད་ཆགས་དང་བལ་བའི་
ཕྱིར། དག་པ་སྟགས་མིན་ཏེ། ས་འཕྲོས་པས་བཏང་བའི་ཕྱིར།

(གསུམ) རི་ལྟར་འཛོལ་ཚུལ།

གསུམ་པ་རི་ལྟར་འཛོལ་ཚུལ་ནི། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དག་པ་དག་པ་
བ་ལ་སྟགས་པ་རི་ལྟར་འཛོལ་ཅེ་ན། དངོས་གཞི་དག་པ་བ་དེ་དང་སྟར་གཏན་མི་
ལྡན་པ་ནི་འོག་ས་ལས་འདྲད་ཆགས་དང་བལ་བའམ། སྲིད་ཅེ་མ་གཏོགས་པའི་.....
གོང་ས་ནས་འོག་སར་སྐྱེ་བ་ལས་ནི་དག་པ་བ་འཛོལ་གྱི། སྲིད་ཅེ་ནི་སྐྱེ་བ་ལས་མི་
འཛོལ་ཞེ། གོང་ས་མེད་ཅིང་རང་ས་དང་འོག་ས་ནས་སྐྱེ་བ་ལ་རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་དེ་
སྟར་ནས་ལྡན་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཟག་མེད་རྣམས་
ཀྱང་སྟར་མི་ལྡན་ན་འོག་ས་ལས་འདྲད་ཆགས་དང་བལ་བ་ཁོ་ན་ཡིས་འཛོལ་གྱི། སྐྱེ་
བས་འཛོལ་པ་ནི་མེད་དོ། ཉམ་མངས་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ནི་འོག་...
སའི་ཉམ་མངས་པས་ཉམས་པ་དང་། སྲིད་ཅེ་མ་གཏོགས་པ་གོང་ས་ནས་འོག་སར་སྐྱེ་
བ་ཡིས་འཛོལ་གྱི། འོག་ས་ནས་གོང་སར་སྐྱེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྟར་ནས་ལྡན་པའི་ཕྱིར།

(བཞི) གང་ལས་གང་འབྱུང་བ།

བཞི་པ་གང་ལས་གང་འབྱུང་བ་ལ་གསུམ། གསུམ་པོ་གང་ལས་གང་འབྱུང་བ།
དག་པ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད། མོད་ཀྲལ་གྱི་སྟོམས་འཇུག་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ།

(གཅིག) གསུམ་པོ་གང་ལས་གང་འབྱུང་བ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། སྟོམས་འཇུག་གི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་
དབང་ཏུ་བྱས་པའོ།

(གཅིག) སྟོམས་འཇུག་གི་དབང་ཏུ་བྱས་པ།

དང་པོ་ནི། གཡ་ཏེ་སྟོམས་འཇུག་གི་རྩལ་དེ་དག་གང་གི་མཇུག་ཏུ་བྱ་བྱིས་སྐྱེ་ཞེ་
 བ། ཟག་མེད་པའི་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་མཇུག་ཐོག་ཏུ་རྒྱན་གྱི་ཆེ་རང་གི་.....
 རིགས་འདྲ་སྐྱེ་མ་དང་། དེ་ལས་ལྷང་བ་ན་རང་སའི་དག་པ་བ་དང་། རྟག་གི་ས་
 དང་། འོག་གི་ས་སྟོམས་འཇུག་ཅན་ཡིན་ན་རང་དང་དེ་གཉིས་ཏེ་ས་གསུམ་པའི་.....
 བར་གྱི་དགོ་བ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་དག་སྐྱེའོ། །སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་ལས་དག་
 པ་བ་དང་། ཟག་མེད་སྐྱེ་བའང་། དག་པ་བ་ལ་མཇུག་ཐོག་ཏུ། རྟག་འོག་གསུམ་པའི་
 བར་དགོ་བ་སྐྱེའོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཟག་པ་མེད་པ་ལྟ་བུའི་
 མཇུག་ཐོགས་སུ་རྟག་འོག་དང་བཅས་ན་རང་ས་ནས་བསྐངས་པའི་གསུམ་པའི་བར་
 གྱི་དགོ་བ་སྐྱེའོ། །དེ་ནི་འདི་རྟག་རྒྱན་གྱི་ཆེ་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྐྱེ་མ་དང་དེ་ལས་ལྷང་
 བའི་ཆེ་རང་སའི་དག་པ་དང་། ཐོད་ཀྲལ་རིང་སྦྱར་ལུགས་མཐུན་གྱི་ཆེ་བཞི་བའི་ཟག་
 མེད་དང་། སྤེལ་ནས་འཇུག་པའི་ཆེ་དག་པ་དང་། ཉེ་སྦྱར་གྱི་ཆེ་ནམ་མཁའ་ཟག་མེད་
 དང་། དངོས་གཞིའི་ཆེ་གཉི་ག་གང་ཅུང་ཏུ་འབྱུང་ལ། ཐོད་ཀྲལ་སྦྱར་བའི་ལུགས་ལྟོག་
 གི་ཆེ་གཉིས་པའི་དེ་གཉིས་དང་། དངོས་གཞིའི་ཆེ་དང་པོའི་དེ་གཉིས་སོ། །དེ་བཞིན་
 ཏུ་བཞི་པ་དང་ནམ་མཁའ་ལའང་སྦྱར་རོ། །ནམ་ཤེས་ལ་གསུམ་པའི་བར་གྱི་དགོ་བ་
 སྐྱེ་ཡང་གིད་ཅེར་ཟག་མེད་མེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །ཅི་ཡང་ལ་བརྟན་དང་གིད་
 ཅེ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་རྟག་རྟག་དང་གཉིས་པ་ལ་བརྟན་དོ། །དེ་ཡང་
 གཟུགས་མེད་གྱི་དག་པ་བ་དང་། ཟག་མེད་རྗེས་ཤེས་མཇུག་ལྷང་བྱེད་གྱི་ཆོས་ཤེས་
 དང་དམིགས་པ་མི་མཐུན་པས་མ་ཡིན་ནོ། །ཟག་མེད་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་ནི་ནམ་
 ཡང་ཕན་ཚུན་མཇུག་ཐོགས་སུ་འབྱུང་བ་མེད་དོ། །དེའི་དོན་ནི་རི་རྟག་ཟག་མེད་ལ་
 ཏུ་འབྱུང་བ་བཤད་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་དག་པ་ལའང་རྟག་འོག་གསུམ་སོགས་རིག་པར་.....
 བྱེའོ། །འོན་ཀྱང་ཁྱད་པར་འདི་ཡོད་དེ། དག་པ་བ་ལ་ནི་སྦྱར་གྱི་སྤྱིང་ཏུ་སྟོམས་འཇུག་

ཉན་མངས་ཅན་གྱིས་གཟིར་བའམ། རྩུང་བ་ན་རང་རང་གི་ས་པའི་ཉན་མངས་
 ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་། །སྒྲིམས་འཇུག་ཉན་མངས་ཅན་ལས་ནི་ཤེས་
 བཞིན་དང་དྲན་པ་ཐིན་ན་ལངས་པའི་ཆེ་རང་སའི་དག་པ་བ་དང་། ལྷན་གྱི་ཆེ་.....
 ཉན་མངས་ཅན་དང་། གཟིར་བའི་ཆེ་འོག་མའི་དག་པ་བ་གཅིག་ཀྱང་འབྱུང་ཤི། དེ་
 བས་འོག་མའི་དག་པ་བ་དག་འཁོར་སྒྲིམ་སྟེ་ལངས་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ།

(གཉིས་) དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་པ།

གཉིས་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་ནི། འཆི་འཕོ་བའི་དགོ་བ་དག་
 པ་བ་ལས་རང་ས་དང་། འོག་ས་དང་། ཞོང་སའི་ཉན་མངས་སྟེ་སྟེ། དག་པ་བས་འཆི་
 སེམས་བྱས་པ་ལས་རང་ས། འོག་ས། ཞོང་ས་ཀྱན་ཏུ་སྟེ་བའི་ཕྱིར། ཉན་མངས་ཅན་
 གྱིས་འཆི་སེམས་བྱས་པ་ལས་རང་ས་དང་འོག་སར་སྟེ་འོ། ཞོང་མར་སྟེ་བ་མིན་ཏེ།
 འོག་མའི་ཉན་མངས་མ་སྤངས་པར་གོང་མར་མི་སྟེ་བའི་ཕྱིར།

(གཉིས་) དག་པ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་དག་པ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། འོ་ན། དག་པ་ལས་དེ་བཞིན། ཞེས་
 བཤད་ན། དག་པ་བ་ལས་ལྷག་འོག་གསུམ་པའི་བར་གྱི་དགོ་བ་ཐམས་ཅད་སྟེ་བས་
 རྩབ་བམ་ཞེ་ན། སྤྱིར་དག་པ་བ་དེ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ། ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་དང་།
 སྐྱེས་པ་གནས་པ་ཆ་མཐུན་དང་། རྒྱུད་པར་ཆ་མཐུན་དང་། དེས་འབྱེད་ཆ་
 མཐུན་རྣམས་སྟོན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་ངོ་ཤོ་གང་ཞེ་ན། བཞི་པ་དེ་དག་ནི་གོ་
 རིམ་བཞིན་ཏུ། རང་སའི་ཉན་མངས་སྟེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དང་རང་སའི་དག་
 པ་སྟེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དང་། ཞོང་སའི་དག་པ་སྟེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་
 དང་། ཐག་མེད་སྟེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་འོ། འོ་ན། ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་སྐྱེས་
 བཞི་པ་དེ་གང་གི་མཇུག་ཐོག་ཏུ་གང་སྟེ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་སྐྱེས་

གྱི་མཆུག་ཐོག་རྩ་རང་དང་གནས་པ་ཆ་མཐུན་གཉིས་དང་། གནས་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་
 མཆུག་ཐོག་རྩ་རིས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་མ་གཏོགས་པ་གསུམ་དང་། བྱད་པར་ཆ་.....
 མཐུན་གྱི་མཆུག་ཐོག་རྩ་ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་མ་གཏོགས་པ་གསུམ་དང་། རིས་.....
 འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་མཆུག་ཐོག་རྩ་ཟག་མེད་གཅིག་ཕྱ་འབྱུང་རྡོ་།།

[གསུམ་] ཐོད་ཀྱི་ཕྱི་སྒྲུབ་པ་འབྱུག་ཕྱི་ཟག་རྩ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་ཐོད་ཀྱི་ཕྱི་སྒྲུབ་པ་འབྱུག་ཕྱི་ཟག་རྩ་བཤད་པ་ནི། འོ་ན། ཐོད་ཀྱི་ཕྱི་
 སྒྲུབ་པ་འབྱུག་ཕྱི་སྒྲུབ་པ་འབྱུག་ཕྱི་ཟག་རྩ་བཤད་པ་ནི་གཞི་ནི་ཟག་བཅས་
 གྱི་ས་བརྒྱད་དང་ཟག་མེད་བརྒྱད་ཏེ་ནམ་པ་གཉིས་དང་འབྲེལ་བ་སྟེ་ག་རིམ་བཞིན་...
 རྩ། ཟག་བཅས་གྱི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་སྤྱི་ཅེད་པར་མཉམ་པར་བཞག་ནས་
 ཕྱགས་མཐུན་རྩ་སྤང་ཞིང་། དེ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཟག་བཅས་གྱི་བར་རྩ་
 ཕྱགས་མེ་མཐུན་རྩ་འོངས་པ་དང་། ཟག་མེད་ལའང་དང་པོ་ཟག་མེད་ནས་ཅི་ཡང་
 མེད་པའི་བར་རྩ་ཡར་སྤང་ཞིང་། མར་འོངས་ཏེ་སྒྲུབ་པ་འབྱུག་ཕྱི་སྒྲུབ་པ་འབྱུག་ཕྱི་
 བར་བྱས་པ་ནི་རིང་བའི་སྒྱུར་བའོ། །དེ་ནས་ཟག་བཅས་དང་པོ་ནས་གཅིག་བརྒྱལ་ཏེ་
 གསུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ནས་སྤྱི་ཅེད་པར་རྩ་ཡར་སྤང་ཞིང་། མར་དང་པོའི་བར་
 འོངས་པ་དང་། ཟག་མེད་ལའང་དེ་བཞིན་ཏེ། ཟག་མེད་དང་པོ་ནས་གཅིག་བརྒྱལ་ཏེ་
 གསུམ་པ་དང་། དེ་བཞིན་རྩ་རེ་རེ་བརྒྱལ་ཏེ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་བར་ཡར་སྤང་ཞིང་།
 མར་དང་པོའི་བར་འོངས་པ་ནི་ཉེ་བའི་སྒྱུར་བའོ། །གང་གི་ཆེ་ཟག་བཅས་དང་པོ་
 ནས་ཟག་མེད་གསུམ་པ། ཟག་བཅས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ནས་ཟག་མེད་ཅི་ཡང་
 མེད་པའི་བར་ཕྱགས་མཐུན་རྩ་ཡར་འགྲོ་ཞིང་། ཡང་ཟག་བཅས་ཅི་ཡང་མེད་ནས་
 ཟག་མེད་ནམ་མཐའ་། ཟག་བཅས་གསུམ་པ་ནས་ཟག་མེད་དང་པོའི་བར་རྩ་ཕྱགས་
 མེ་མཐུན་རྩ་འོངས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཟག་བཅས་སམ་ཟག་མེད་རིས་མེ་མཐུན་པ་གསུམ་

པར་འགྲོ་ཏེ་སྒྲུབ་ས་པར་འཇུག་པ་དེའི་ཆོ་སྒྲོན་ཀྱི་སྒྲུབ་ས་འཇུག་གི་དངོས་གཞི་...
གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། ཉེན་ནི་སྒོ་གསལ་བའི་མི་ཁོ་ན་དང་། གང་ཟག་ནི་ཉེན་མོངས་པ་
མེད་པ་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་དབང་བས་མི་གཡོ་བ་ཁོ་ན་འོ།

(ལ) ཆོས་ཀྱི་བྱད་པར།

ལ་པ་ཆོས་ཀྱི་བྱད་པར་ནི། འོ་ན། སྒྲུབ་ས་འཇུག་དེ་དག་རྟེན་གྲོང་མ་དེས་པས་
མངོན་ཏུ་བྱེད་དམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྒྲུབ་ས་
འཇུག་དེ་ནི་རང་ས་དང་ནི་འོག་སའི་རྟེན་ཅན་ཏེ་དེར་མངོན་ཏུ་བྱེད་ཀྱི། གོང་སར་
ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ལ་མཆོག་ཡོད་བཞིན་ཏུ་འོག་དམན་པའི་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
རྟོགས་སྒྱུར་བཞུག་ནས། དམིགས་བསལ་ནི་སྲིད་ཅེར་སྒྲུབ་པའི་འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་
འོང་སྲིད་ཅེ་ལས་འདའ་བར་བྱེད་པས་ནི་རང་ས་ན་ཟག་མེད་མེད་པས་ཅི་ཡང་མེད་
ཀྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་མངོན་སུམ་བྱས་ནས་ཟག་པ་ཟད་པར་བྱེད་པ་སྲིད་དོ། །ཡང་
སྒྲུབ་ས་འཇུག་དེ་དག་གི་དམིགས་པ་གང་ཞེ་ན། སྲིད་བཅས་ཏེ་རྩ་བ་དང་.....
མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སྒྲུབ་ས་འཇུག་ནམས་ནི་རང་རང་གི་ས་པའི་སྲིད་པ་ཟག་.....
བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་ཀྱི། འོག་ས་ལས་འདོད་ཆགས་བྲལ་བ་དང་གོང་
སའང་ས་ཐ་དད་ཀྱི་སྲིད་པའི་མཆོམས་གཙོད་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་ལ། ཟག་མེད་ལ་
དམིགས་པའང་དགེ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་ནོ། །བསམ་གཏན་དགེ་
བ་དག་པ་བ་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་དམིགས་ལྷལ་ནི་ཅི་རིགས་པར་ཡོད་དགུ་ཙག་སྟེ།
འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཐམས་ཅད་ཡིན་ཏུ་ཅུང་ངོ། །གཟུགས་མེད་པའི་.....
དངོས་གཞི་དགེ་བ་དག་པ་བ་དང་ཟག་མེད་ནམས་ཀྱི་སྲིད་ལྷལ་ནི་ཟག་བཅས་ཀྱི་.....
འོག་མ་མིན་ཀྱི། རང་ས་དང་གོང་སའི་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཅི་རིགས་པ་དང་། འོག་
སའི་ཟག་མེད་རྗེས་ཤེས་སྒྲུགས་ཀྱི་ལམ་ནམས་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། སྒྲུབ་ས་འཇུག་གསུམ་པོ་

གང་གིས་ཉོན་མོངས་སྤྱང་ཞེ་ན། དངོས་གཞི་ཟག་པ་མེད་པས་ཉོན་མོངས་ནམས་
 སྤྱང་གི། དངོས་གཞི་དག་པ་བས་མི་སྤྱང་སྟེ། འོག་ས་ལས་འདྲི་ཆགས་དང་བྲལ་
 ཟིན། རང་སའི་སྤྱང་པ་རྒྱས། གང་ས་དེ་ལས་བྱད་པར་རྩ་འཕགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
 ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་ལྟ་ཅི་སྟོན། ཉེར་བསྟོགས་དག་པ་བས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་སྤྱང་།
 འོག་ས་ལས་འདྲི་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

༼གཉིས༽ ཉེར་བསྟོགས།

གཉིས་པ་ཉེར་བསྟོགས་ནི། ཉེར་བསྟོགས་དག་པས་ཀྱང་། ཞེས་བཤད་ན། ཉེར་
 བསྟོགས་དེ་ལ་རྩ་ཡོད་ཅི་ན། དངོས་གཞི་དེ་དག་ལ་ནི་འཇུག་པའི་ཉེར་བསྟོགས་
 བརྒྱད་ཡོད་དོ། དེའི་ངོ་བོ་གང་ཞེ་ན། དག་པ་བ་ཡིན་གྱི། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་
 ཉི། འོག་ས་ནས་འདྲི་ཆགས་ལས་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོར་བ་
 གང་ཡིན་ཞེ་ན། བདེ་མིན་སྟུག་བསྐྱུལ་མིན་པའི་བཏང་སྟོམས་དང་མཚུངས་ལྡན་
 ཡིན་ཉི། ལམ་དཀའ་བས་འབད་ནས་དྲང་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། བསམ་གཏན་དང་
 སྤེའི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་འཕགས་པ་ཟག་པ་མེད་པའང་ཡོད་དེ། ཉེར་བསྟོགས་གཞན་
 ལས་སེམས་གསལ་བའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡང་ཡོད་དེ། དངོས་གཞི་ལ་
 འགྲན་བསྟོན་པའི་ཕྱིར། དེ་ན་གསུམ་ཡོད་ཟེར།

༼གསུམ༽ བྱད་པར་ཅན།

གསུམ་པ་བྱད་པར་ཅན་ནི། འོ་ན། བསམ་གཏན་དང་སྤེའི་དངོས་གཞི་བྱད་
 པར་ཅན་དེ་གང་ཞེ་ན། རྟོག་པ་མེད་ཅིང་དབྱད་པ་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་
 དངོས་གཞི་ནི་བསམ་གཏན་བྱད་པར་ཅན་ཡིན་ནོ། དེ་ལ་ཟག་མེད་དང་། དག་པ་བ་
 དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་ནམས་པ་གསུམ་ཡོད། བདེ་བའང་མིན། སྟུག་བསྐྱུལ་ཡང་
 མིན་པའི་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ཉི། འབད་པས་བསྐྱུབ་པར་བྱ་

བའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་བྱང་པར་ཅན་དེ་ནི་ཚངས་ཆེན་གྱི་འབྲས་བུ་
ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་བསྐྱམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚངས་ཆེན་རྒྱ་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར།

(བཞི) ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་དབྱེ་བ།

བཞི་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་དབྱེ་བ་ལ་བཞི། ཁམས་གྱི་སྒྲིན་ནས་དབྱེ་བ། ལམ་གྱི་སྒྲིན་
ནས་དབྱེ་བ། ལམ་སྤྱོད་འབྱུང་པའི་སྒྲིན་ནས་དབྱེ་བ། བྱེད་པའི་སྒྲིན་ནས་དབྱེ་བར།

(གཅིག) ཁམས་གྱི་སྒྲིན་ནས་དབྱེ་བ།

དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། རྟོག་པ་བཅས་ལ་དཔྱུང་པ་དང་བཅས་པའི་ཉིང་དེ་
འཛིན། རྟོག་པ་མེད་ལ་དཔྱུང་པ་ཅམ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན། རྟོག་པ་འང་མེད་དཔྱུང་
པ་འང་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཞེས་གསུངས་ན། དེ་དག་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བསམ་
གཏན་བྱང་པར་ཅན་མན་ཆད་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱེད་དང་དངོས་.....
གཞི་ཅམ་པོ་བ་ནི་རྟོག་པ་དང་བཅས་ལ་དཔྱུང་པ་དང་བཅས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན།
བསམ་གཏན་བྱང་པར་ཅན་རྟོག་པ་མེད་ལ་དཔྱུང་པ་ཅམ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན། བྱེད་
པར་ཅན་ཡན་ཆད་རྟོག་དཔྱུང་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡིན་ནོ།

(གཉིས) ལམ་གྱི་སྒྲིན་ནས་དབྱེ་བ།

གཉིས་པ་ལམ་གྱི་སྒྲིན་ནས་དབྱེ་བ་ནི། མདོ་ལས། རྟོང་ཉིད། མཚན་མེད། སྒྲིན་
མེད་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་གསུངས་ན། དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། མཚན་མ་མེད་པའི་ཉིང་དེ་
འཛིན་ནི་ཞེ་བ་འགྲོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་ཉིང་དེ་.....
འཛིན་ཡིན་ལ། རྟོང་པ་ཉིད་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་.....
ནས་རྣམ་པ་བདག་མེད་པ་དང་རྟོང་པ་ཉིད་རྒྱ་འཇུག་པ་སྟེ་དེ་དག་དང་མཚུངས་.....
པར་ལྟན་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡིན་ཞིང་། སྒྲིན་པ་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་སྤར་.....
རྣམ་པ་རྒྱག་པོ་དེ་ལས་གཞན་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ལྟག་མ་བཅུ་དང་ལྟན་པའི་ཉིང་དེ་

འཛིན་ཡིན་གྱི། སྤར་བྱག་པོ་ནི་ཡིད་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ལམ་ནི་
 ལྷག་མེད་ཏུ་འབྱུག་པ་ན་འདྲོར་བས་སྒྲོན་བྱ་མིན་པའོ། །ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ་པོ་འང་
 འཛིག་རྟེན་དང་དེ་ལས་འདས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་དག་པ་དང་དྲི་མ་མེད་པ་ཡིན་ལ།
 ས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་ཏུ་བསམ་གཏན་ས་བྱག། །གཟུགས་མེད་བཞི་འདྲོད་པ་སྟེ་བརྩ་
 གཅིག་དང་། ཟག་མེད་ས་དགུ་ནའོ། །གསུམ་པོ་དེ་དག་དྲི་མ་མེད་པ་ནི་ཐར་པའི་རྩ་
 དང་། དེར་འབྱུག་པའི་སྒྲི་ཡིན་པས་མདོ་ལས་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲི་གསུམ་ཏུ་འང་
 གསུངས་སོ།།

(གསུམ) ལམ་སྟན་འབྱེན་པའི་སྒྲི་ནས་དབྱེ་བ།

གསུམ་པ་ལམ་སྟན་འབྱེན་པའི་སྒྲི་ནས་དབྱེ་བ་ནི། ཡང་མདོ་ལས། སྟོང་པ་
 ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། ལ་སོགས་པའི་སྒྲི་སྒྲོན་པ་མེད་
 སྒྲོན་པ་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། མཚན་མ་མེད་མཚན་མ་མེད་པའི་ཉིང་དེ་
 འཛིན་ཏོ་ཞེས་སྤྲ་མ་གསུམ་ལས་གཞན་ཡང་ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ་གསུངས་ཏེ། རིམ་
 པ་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྤྲ་མ་གསུམ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་མིང་དེ་སྟོང་ཅེས་
 བྱའོ། །དེ་གསུམ་ལས་དང་པོ་གཉིས་ནི་མི་སྒྲོབ་པའི་རྩུད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་དེ་
 འཛིན་ལ་དམིགས་ནས། འདི་ནི་བདག་གི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོང་པའི་རྣམ་པ་དང་།
 མི་སྒྲོབ་པའི་སྒྲོན་པ་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་དམིགས་ནས། འདི་ནི་མི་རྟག་པའོ་
 ཞེས་མི་རྟག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །མཚན་མ་མེད་མཚན་མ་མེད་པའི་ཉིང་དེ་
 འཛིན་ནི་ཞི་བའི་རྣམ་པ་ཁོ་ནར་བལྟ་ཞིང་དམིགས་པ་ནི་མ་བརྟགས་ཟག་པ་འམ་.....
 འགོག་པ་ལ་སྟེ། མི་སྒྲོབ་པའི་མཚན་མ་མེད་པ་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་ལ་ཟག་བཅས་ལྟ་
 ཏུ་ཤེས་པ་གཞན་སྟེས་པས་མཚན་མེད་ཀྱི་རྩུན་སྟེ་བ་ལ་རྩུན་མ་ཚང་བས་སོ་སོར་.....
 བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་ཚོབ་པ་དེ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་གསུམ་ལས་དང་པོ་

གཉིས་ནས་ཐར་ཉིད་ལ་དམིགས་ཤིང་། གསུམ་པ་ནི་དེ་བཞག་པ་ལ་དམིགས་ནས་
 ལུན་འབྱེན་པས་ནས་པར་ལུན་འབྱེན་ཞེས་ཀྱང་བྱེད། །གསུམ་པོའི་ངོ་མོ་ནི་ཟག་
 བཅས་ཡིན་ཏེ། ཉིང་དེ་འཛིན་ཐུ་མ་གསུམ་ལ་རྒྱབ་གྱིས་སྤྱགས་པས་བལྟ་བའི་ཕྱིར།
 རྟན་ནི་སྒྲིགས་ལ་བས་མིའི་ནང་དུ་འདྲ། །གང་ཟག་ནི་དབང་པོ་རྣམས་པོའི་ཕྱིར་དག་བཅས་
 པ་མི་གཡོ་བའི་ཆས་ཅན་ཁོ་ན་ལ་སྦྱེད། དག་བཅས་གཞན་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་
 སྦྱེད་པའི་མཐུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ས་ནི་བདེན་པའི་ནས་པ་ཅན་ཡིན་པས་གཉིས་པ་ཡན་
 གྱི་ཉིང་བསྒྲགས་བརྟན་ནི་མ་གཏོགས་པའི་བསམ་གཏན་དུག་གཟུགས་མེད་པ་བཞི་
 རྟེན་བཅུ་གཅིག་ན་ཡོད་ངོ་།

(བཞི) བྱེད་པའི་སྒྲིགས་དབྱེ་བ།

བཞི་པ་བྱེད་པའི་སྒྲིགས་དབྱེ་བ་ནི། མདོ་ལས། ཉིང་དེ་འཛིན་སྒྲིམ་པ་ཀྱན་དུ་
 བསམ་གཏན་གོམས་པར་བྱས། ལན་མང་དུ་བྱས་ན་མཐོང་བའི་ཆས་ལ་བདེ་བར་
 གནས་པར་འགྱུར་བའང་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ། ཤེས་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་
 བའང་ཡོད། ཤེས་རབ་རབ་དུ་ནས་པར་འབྱེད་པར་འགྱུར་བའང་ཡོད། ཟག་པ་ཟད་
 པར་འགྱུར་བའང་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པ་ནས་གང་དག་ཅེ་ན། དགེ་བའི་བསམ་
 གཏན་དང་པོ་ལ་མཉམ་པར་འཛིན་པ་ནི་མཐོང་བའི་ཆས་ལ་བདེ་བར་འགྱུར་བའི་
 ཉིང་འཛིན་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་མཆོན་པ་ཅམ་ཞེ་བཞི་ཆར་ཡང་ངོ་། །དེའང་
 མཐོང་བའི་ཆས་ལ་བདེ་བར་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱའི། ཕྱི་མ་ལ་བདེ་བར་འགྱུར་བ་ཞེས་ནི་
 མི་བྱ་ཞེ། ཕྱི་མ་ལ་བདེ་བར་འགྱུར་བའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉམས་པ་དང་། དེ་
 ལས་གོང་མར་སྦྱོབ་དང་། ལྷ་འདྲེ་ལས་འདའ་བ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། མིག་གི་མདོན་
 ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཤེས་རབ་ནི་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྒྲིམ་པ་
 དང་། མིག་གི་མདོན་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྦྱོས་པའི་ཡིད་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཤེས་

རབ་ནི་ཤེས་པར་འགྱུར་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སྒྲིམ་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་
 བརྟུག་ནས་ཤེས་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་བར་འདོད་དེ། དེ་དག་གིས་བརྟུགས་པ་ན་
 སེམས་ཅན་འདི་དག་ལུས་ཀྱི་ཉེས་པར་སྦྱང་པ་དང་ལྡན་པའོ་ཞེས་ཤེས་ཤིང་མཐོང་……
 བའི་ཕྱིར། སྦྱར་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་ཟག་བཅས་མི་སྤྲུག་སྒྲིམ་པ་དང་། ཉན་
 མོངས་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཟག་མེད་ནམ་ཐར་གྱི་སྒྲིལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་སྟེ་
 ཤེས་རབ་ནི་ནམ་པར་དབྱེ་བའམ་འབྱེད་པར་འགྱུར་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཞེས་བྱ་སྟེ།
 ཤེས་རབ་ཀྱི་བྱུང་པར་གོང་ནས་གོང་དུ་ནམ་པར་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། རྩོམ་ལྟ་བུའི་……
 ཉིང་རེ་འཛིན་བསམ་གཏན་གྱི་ཡ་མཐའ་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྒྱུད་
 དེའི་ཟག་པ་མ་ལུས་པ་ཟད་པར་འགྱུར་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་བསྒྲིམ་པ་ཞེས་བྱའོ།

〈གཉིས〉 སྒྲིམས་འབྲུག་གིས་བརྟུག་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།

གཉིས་པ་སྒྲིམས་འབྲུག་གིས་བརྟུག་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་ལྟ་སྟེ། ཚད་མེད། རྣམ་
 ཐར། ཐུལ་གཞོན། ཟད་པར། དེ་དག་གི་སྒྲིམ་པ་བཤད་པའོ།

〈གཅིག〉 ཚད་མེད་བཤད་པ།

དང་པོ་ནི། དམིགས་ལུལ་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་བསོད་
 རྣམས་ཚད་མེད་པ་དང་ལྡན་པའི་ཚད་མེད་པ་ནི་བཞི་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱམས་པ།
 སྤྱིང་རྩེ། དགའ་བ། བཏང་སྒྲིམས་ཚད་མེད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། བཞིར་
 གངས་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། གནོད་སེམས་དང་། ལ་སོགས་
 པ་རྣམས་འཛེད་དང་། གཞན་བདེ་བ་ལ་མི་དགའ་བ་དང་། གནོད་སེམས་དང་ཆགས་པ་
 མང་བའི་གཉེན་པོར་བཞིར་ངེས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་སོ་སོའི་རོ་བོ་གང་ཞེ་ན། ཞེ་……
 ལྷང་མེད་པའི་དགེ་བ་ནི་བྱམས་པ་ཡིན་ལ། སྤྱིང་རྩེ་ཡང་ཞེ་ལྷང་མེད་པའི་དགེ་……
 བའོ། །གཞན་བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་ཤེས་ནས་ཡོད་བདེ་བ་ནི་དགའ་བ་ཚད་མེད་ཡིན་

ལ། བཏང་སྟོམས་ནི་མ་ཆགས་པའི་རང་བཞིན་དགེ་བའོ། །རྣམ་པ་ནི་ག་རིམ་.....
བཞིན་ཏུ། ཀྱི་མ་སེམས་ཅན་རྣམས་བདེ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག། །སྤྱག་བསྐུལ་.....
ལས་གྲོལ་བར་གྱུར་ཅིག་སྟོམ་པ་དང་། དགའ་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་གྱུར་ཅིག། །
སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆགས་པའི་མེད་པ་སྟོམས་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །དེ་དག་གི་
སྤྱད་ཡུལ་ཏི་དམིགས་པ་ནི་འདྲོད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཏི། །དེ་དག་ལ་དམིགས་
པའི་གནོད་སེམས་ལ་སྐྱེས་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སའང་དགའ་བ་ནི་
ཡིད་བདེ་བ་ཡིན་པས་བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ཁོ་ན་ན་ཡོད་ལ། །གཞན་གསུམ་...
ནི་བསམ་གཏན་རྒྱག་པོ་ཀྱན་ན་ཡོད་ཅེས་དང་། །ཁ་ཅིག་ནི་འདི་དག་དངོས་གཞི་ཁོ་
ནའི་ས་པ་ཡིན་པས་མི་སྟོགས་མེད་མ་གཏོགས་པའི་བྱད་པར་ཅན་ལྟར་འདྲོད་དོ། །
འོ་ན། །བྱམས་སྐྱེས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་དངོས་སུ་སྤྲོད་ངམ་ཞེ་ན། །ཚད་མེད་བཞི་པོ་
དེ་ཡིས་ཉོན་མོངས་པ་དངོས་སུ་མི་སྤྲོད་ཟླ། །འདི་དག་ནི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་
མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། །དངོས་སུ་སྤྲོད་ལམ་ནི་དེ་ཁོ་ཉིད་
ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟེན་ནི་སྒོ་གསལ་ཞིང་འདྲོད་པ་ཉེས་དམིགས་མང་
བས་མི་དག་གི་ནང་ཏུ་སྐྱེད་དེ་གཞན་ཏུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གཅིག་དང་ལྡན་པས་
ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་ནམ་ཞེ་ན། །དགའ་བ་མ་གཏོགས་པ་གསུམ་ནི་གཅིག་དང་ལྡན་
ན་གཞན་གཉིས་ཀྱང་ལྡན་པས། །གཅིག་ཡོད་ན་ངེས་པར་གསུམ་གསུམ་དང་ལྡན་ལ།
དགའ་བ་ནི་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་དང་བཞི་པར་སྐྱེས་པ་ལ་མེད་པས་ངེས་ལྡན་མ་
ཡིན་ནོ།།

(གཉིས) རྣམ་པར་ཐར་པ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རྣམ་ཐར་ནི། རྣམ་པར་ཐར་པ་ནི་བརྒྱད་ཏུ་མདོ་ལས་གསུངས་ཏི།
 ནང་གཟུགས་སུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་། གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རྒྱུ་

གཟུགས་རྣམས་ལ་ལྟ་བུ་གཉིས་དང་། སྤྱག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། གཟུགས་མེད་
 བཞི་དང་། འཁོག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའོ། །རྣམ་ཐར་དང་པོ་གཉིས་མི་སྤྱག་པ་ཡིན་
 ཏེ། རྣམ་པར་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཆགས་པ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་
 གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་རུ་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཁ་དོག་ལ་ཆགས་པའི་
 གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་གཞི་ན་ཡོད།
 བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ན་མེད་དེ། འདི་ཁ་དོག་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་གང་
 ཞིག །བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཁ་དོག་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 གསུམ་པ་སྤྱག་པའི་རྣམ་པར་ནི་མི་སྤྱག་པ་མིན་ཏེ། ལྷལ་ཡིད་རུ་འོང་བ་ལ་
 དམིགས་ནས་སྤྱག་པར་བལྟ་བའི་ཕྱིར། མཐའ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ན་ཡོད། རྩ་བོ་
 དེ་མ་ཆགས་པ་ཡིན་ནོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་རྣམ་ཐར་མི་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཁ་དོག་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་མེད་པའི་
 ཕྱིར། །འོ་ན། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་རྣམ་ཐར་མི་འཛོག་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་
 གསུམ་པའི་ཁ་དོག་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ།
 སྤྱག་པའི་རྣམ་ཐར་དེ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། བསམ་
 གཏན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མི་སྤྱག་པ་བསྐྱེད་པས་ཡིད་ལྷུང་དེ་གཟེངས་.....
 བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་ཐར་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་བ་མ་གྱུ་བ་བརྟགས་པར་བྱ་
 བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ནི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་མཉམ་.....
 བཞག་དགེ་བ་དག་པ་བ་དང་ཟག་མེད་རྣམས་སོ། །འཁོག་པའི་རྣམ་ཐར་ནི་འཁོག་
 པའི་སྒྲིམས་པར་འབྱུག་པའོ། །འཁོག་པར་འབྱུག་སེམས་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་
 སྤྱ་བ་ནི་སྤྱི་ཆེ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱང་ཆེས་སྤྱ་བར་བྱས་པའི་མཐུག་ཐོག་ཏུ་སྒྲིམས་
 པར་འབྱུག་གོ །ལྷང་བ་ན་སྤྱི་ཆེ་རང་གི་ས་པའི་དྲག་པ་བ་དང་། །འག་མ་ཅི་ཡང་

མེད་པའི་སེམས་ལ་བརྟེན་པའི་འཕགས་པ་བླ་པ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་འགྲོག་པ་དེ་
 ལས་ལྡང་བའོ། དམིགས་པ་ནི་རྣམ་ཐར་དང་པོ་གཉིས་འདྲ་པར་གཏོགས་པའི་སྤང་
 བ་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲུ་མཆེད་ཡིད་རྒྱ་མི་འོང་བ་དང་། གསུམ་པ་ནི་ཡིད་རྒྱ་འོང་བའི་ཡུལ་
 ཅན་ཡིན་ནོ། །གང་དག་གཟུགས་ཅན་མིན་པའི་རྣམ་ཐར་བཞི་པོ་དེ་དག་གི་སྤྱད་ཀྱིས་
 ཡུལ་ཏེ། དམིགས་པ་ནི་ས་གོང་མ་དང་། རང་གི་ས་པའི་སྤྱག་བསྐལ་དང་། སྤགས་
 སྤྱུལ་གྱུན་འབྱུང་དང་། འགྲོག་པ་དང་། རྗེས་ཤེས་སྤྱུགས་ཀྱི་ལམ་གོང་འོག་དང་ཀྱིས་
 རང་ས་ཐམས་ཅད་ཡིན་རྒྱ་བྱུང་རོ།།

༼གསུམ༽ ཟླ་ལྷན་གཞོན་པའི་སྒྲུ་མཆེད་བཤད་པ།

གསུམ་པ་ཟླ་ལྷན་གཞོན་པའི་སྒྲུ་མཆེད་ནི། མདོ་ལས། རང་གཟུགས་སུ་འདྲ་
 ཤེས་པས་སྤྱོད་ལ་གྱི་གཟུགས་སྤྱང་རྒྱ་ཁ་དོག་བཟང་བ་དང་རན་པ་རྣམས་ལ་བཟླ་བ་
 དང་། གཟུགས་ཆེན་པོ་ཁ་དོག་བཟང་བ་དང་རན་པ་རྣམས་ལ་བཟླ་བ་ཉེ་གཉིས་
 དང་། རང་གཟུགས་མེད་པར་འདྲ་ཤེས་པས་བྱང་དེ་བཞིན་རྒྱ་བཟླ་བ་གཉིས་ཏེ་བཞི་
 དང་། རང་གཟུགས་མེད་པར་འདྲ་ཤེས་པས་སྤྱོད་ལ་གྱི་གཟུགས་སྤྱོད་པོ་དང་། སེར་
 པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། དཀར་པོ་རྣམས་ལ་བཟླ་བ་བཞི་ཉེ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་
 ལའང་གཟུགས་དེ་དག་ཟླ་ལྷན་མནན་ནས་ཤེས། ཟླ་ལྷན་མནན་ནས་མཐོང་སྟེ།
 དེ་ལྟ་བུར་འདྲ་ཤེས་པར་འབྱུང་བ་དེ་ནི་ཟླ་ལྷན་གཞོན་པའི་སྒྲུ་མཆེད་དང་པོ་ནས་
 བརྒྱད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་རྒྱ་སྤྱར་བ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་ཟླ་ལྷན་མནན་ནས་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབང་བསྐྱར་ནས་སོ། །ཤེས་པ་ཞི་གནས་དང་མཐོང་བ་ནི་ལྷག་མཐོང་
 རམ། ཡང་ན་བར་ཆད་མེད་པ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་མོ། །ཟླ་ལྷན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་
 རོ་པོ་དང་། ས་དང་། གང་གི་གཉེན་པོ་ཡིན་པ་དང་། དམིགས་པ་ནི་རྣམ་ཐར་དང་པོ་
 གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་བཟླ་བ་དེ་བཞིན་རྒྱ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཟླ་ལྷན་གསུམ་པ་

དང་བཞི་པ་གཉིས་ཀྱི་རྩོམ་ལ་སྐྱེས་པ་ནི་རྣམ་ཐར་གཉིས་པ་གཟུགས་མེད་.....
 གཟུགས་ལ་བལྟ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་ལས་གཞན་ཁ་དྲོག་གི་ཟིལ་གཞོན་...
 བཞིའི་ས་དང་རྩོམ་སྐྱེས་པ་ནི་སྤྱད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བཞིན་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །
 འོན་ཀྱང་ཁྱད་པར་ནི་རྣམ་ཐར་དམིགས་པ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་སྤྱགས་པ་ཙམ་ཏུ་བྱེད་གྱི།
 ཟིལ་གྱིས་མི་གཞོན་ལ། འདིས་ནི་དམིགས་པ་ཇི་ལྟར་འདྲོད་པ་བཞིན་མས་ཤིང་། ཉན་
 མངས་མི་སྐྱེ་བའི་སྒྲོན་མ་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་ཕྱིར་རོ།

(བཞི) ཟད་པར་བཤད་པ།

བཞི་པ་ཟད་པར་ནི། ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དམིགས་པ་ས་ལ་.....
 སྐྱེས་པར་མས་པའི་རྣམ་པ་བར་མ་ཆད་པར་བྱབ་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་རྟེ། དབྱེ་
 བ་ཟད་པར་ས་དང་། རྒྱ་དང་། མེ་དང་། རྒྱུ་དང་། སྒོན་པོ་དང་། སེར་པོ་དང་།
 དམར་པོ་དང་། དཀར་པོ་དང་། རྣམ་མཁའ་དང་། རྣམ་ཤེས་དང་བཅུའོ། །དེ་རྣམས་
 ལས་དང་པོ་བརྒྱད་ནི་རྩོམ་མ་ཆགས་པའི་དགེ་བ་ཡིན་ལ། ས་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་ལ་
 མཐའ་བཞི་པ་ཁོ་ན་ཡོད་ཅིང་། སྤྱད་ལྷལ་རྟེ་དམིགས་པ་ནི་འདྲོད་པའི་གཟུགས་ཀྱི་
 སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་རྟེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དང་མཐུན་པར་ཁ་དྲོག་དང་དབྱེབས་སུ་
 འདྲོད་པའི་ཕྱིར། ཟད་པར་རྣམ་མཁའ་དང་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ནི་གཟུགས་མེད་དང་པོ་
 གཉིས་དག་པ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། སྤྱད་ལྷལ་ནི་རང་གི་ས་པའི་སྤྱང་པོ་བཞི་.....
 ཡིན་ནོ།

(ལྔ) དེ་དག་གི་སྒྲིས་པ་བཤད་པ།

ལྔ་པ་དེ་དག་གི་སྒྲིས་པ་བཤད་པ་ནི། ཉི་ཤུ་ཙམ་ཏུག་པོ་དེ་དག་དེ་དག་འཕྲོ་
 རྒྱལ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། འགྲོག་པའི་རྣམ་ཐར་གྱི་རྟེན་ནི་སྤར་གནས་གཉིས་པར་བཤད་...
 ཟིན་ལ། ལྷག་མ་ཉི་ཤུ་ཙམ་པོ་ནི་སྤར་འདྲིས་པ་ཡིན་ན་འདྲོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་...

ཅམ་དང་། མ་འདྲིས་པ་སྒྱུར་བ་འབད་ཚུལ་གྱིས་འཛོལ་པོ། །རྟེན་ནི་གཟུགས་མེད་
 ཅེས་བྱ་བའི་རྣམ་ཐར་བཞི་དང་བྱད་པར་གཉིས་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པ་
 ལ། དེ་དག་གི་ལྷན་མ་བཅུ་དགུ་པོ་རྣམས་ནི་མི་ལས་སྐྱེ་ཞེ། དེས་པར་ལུང་ལ་བརྟེན་
 བས་སྐྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་མེད་པས་དེ་དག་ཏུ་གོང་མ་
 གོང་མའི་སྟོམས་འཇུག་འོག་མ་འོག་མའི་རྟེན་ལ་ངེ་ལྟར་སྐྱེ་ཞིན། ཁམས་གཉིས་པོ་
 དེར་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་ནི་རྒྱའི་སྟབས་དང་ལས་ཀྱི་སྟབས་གཉིས་གྱིས་
 ཅི་རིགས་པར་སྐྱེ་ཞེ། དང་པོ་རྒྱའི་སྟབས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ནི་སྟོན་མའི་རྟེན་ལ་སྤྱད་ཅེའི་
 ཉིང་དེ་འཛིན་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་ཉམས་ཏེ་གཟུགས་ཁམས་གང་ཡང་བྱད་པར་
 སྐྱེས་པ་ན་སྟོན་གོམས་པའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱས་སྤྱད་ཅེའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་
 ཡིན་ལ། ལས་ཀྱི་སྟབས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ནི་སྟོན་མའི་ནང་ཏུ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་
 ཐོབ་ནས་ཉམས་པ་དེ་ཉིད་ལན་གངས་གཞན་ལ་སྦྱང་འཁྱར་གྱི་ལས་སྒྱུ་ལྟར་པའི་
 སྟབས་ཀྱིས་གཟུགས་ཁམས་སྐྱེ་བ་ན་འང་གཟུགས་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ་ཞེ།
 དེའི་ཕྱི་མར་གཟུགས་མེད་ཏུ་སྐྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་འོག་མ་
 རྣམས་སྐྱེ་བསམ་གཏན་གོང་མ་རྣམས་རྒྱ་དང་ལས་ཀྱི་སྟབས་དེ་དག་དང་ཆོས་ཉིད་
 ཀྱིས་ཁྱང་སྐྱེའོ། །དེ་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་འཇིག་པའི་ཆོ་བསམ་གཏན་
 འོག་མའི་སེམས་ཅན་ལ་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་འཇུག་པ་ཤས་ཆེ་བས་བསམ་
 གཏན་གོང་མའི་སེམས་ངང་གིས་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཆོས་མཛོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཆོག་
 ལེའུར་བྱས་པ་ལས། སྟོམས་པར་འཇུག་པ་བཟུན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཞེ་གནས་བརྒྱད་
 པའི་མཆན་འགྲེལ་བཤད་པའོ། །

ལེ་ཚན་བཞི་པ། མཚུག་གི་དོན།

བཞི་པ་མཚུག་གི་དོན་ལ་གསུམ། བསྟན་པ་གནས་པའི་ཚད། རང་དགའ་སྤངས་
ཤིང་ཁེངས་སྤྱང་བ། བྱི་རབས་ལ་བག་ཡོད་བྱ་བར་གདམས་པའོ།

དང་པོ། བསྟན་པའི་གནས་ཚད།

དང་པོ་ནི། གང་རུ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རང་དང་སྤྱི་འཛུགས་ཉིད་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་
མངོན་པའི་ཚོས་རིམ་ལྷན་རྒྱ་གནས་ཤིན། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་.....
དམ་པའི་ཚོས་རྣམས་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ལྷང་ཐེ་སྟོན་གསུམ་དང་། རྟོགས་པར་
བྱ་བ་བྱང་སྟོགས་སོ་བརྟན་གྱི་བདག་ཉིད་དོ། ལྷང་གི་བསྟན་པ་དེ་འཛིན་པར་བྱེད་
པ་ནི་ལྷང་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྐྱབ་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན། རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་དེ་
འཛིན་པར་བྱེད་པ་ནི་ལྷང་གི་ཚོས་དེའི་དོན་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྐྱབ་ཅིང་ཉམས་སྲུ་
ལེན་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལོ། ཁོ་ན་ཞེས་པས་དེ་ལས་གཞན་མེད་པར་བསྟན་རྟོ། །
དེ་དག་རི་སྤྱི་རུ་གནས་པ་དེ་སྤྱི་རུ་མངོན་པའི་ཚོས་ཀྱང་གནས་སོ། །འོ་ན། ལྷང་
དང་རྟོགས་པ་དེ་དག་རི་སྤྱི་རུ་གནས་ཤིན། །ཁ་ཅིག་ལ་སྟོང་རུ་གནས་སོ་ཞེས་ཟེར།
ཁ་ཅིག་རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི། ལྷང་ནི་ཆེས་རིང་རུ་གནས་སོ་ཞེས་ཟེར།

གཞན་ཡང་ལྷ་བརྒྱ་པ་སྤྱག་བརྩུར་གནས་པར་གསུངས་ཏེ། ལྷ་བརྒྱ་པ་སྤྱག་དང་པོ་
ལ་དག་བཅོམ་པ་དང་། གཉིས་པ་ལ་བྱིར་མི་འོང་དང་། གསུམ་པ་ལ་འབྲས་བུ་དང་
པོ་གཉིས་ཐོབ་པ་མང་རུ་འབྱུང་སྟེ་འབྲས་བུའི་རུས་དང་། བཞི་པ་ལ་ཤེས་རབ་དང་།
ལྷ་པ་ལ་སེམས་དང་། རྟག་པ་ལ་རྩིས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་གནས་པ་མང་རུ་འབྱུང་

བས་སྐྱབ་པའི་རྒྱས་དང་། བརྟན་པ་ལ་མངོན་པ་དང་། བརྟུང་པ་ལ་མངོན་པ་དང་།
དགྲ་པ་ལ་འདུལ་བ་ཤས་ཆེར་འཛིན་པ་མང་རྒྱ་བྱུང་སྟེ་ལྷང་གི་རྒྱས་དང་། བརྟུང་པ་ལ་
རྟགས་ཅམ་འཛིན་པའི་རྒྱས་སོ།།

གཉིས་པ། རང་དགའ་སྤངས་ཤིང་ཁེངས་པ་སྦྱང་བ།

གཉིས་པ་རང་དགའ་སྤངས་ཤིང་ཁེངས་སྦྱང་བ་ནི། འོ་ན། མངོན་པའི་བསྟན་
བཅས་འདི་ཡེ་ཤེས་ལ་འདུག་པ་ལ་སྐྱེས་པ་ནས་རི་ལྟར་གསུངས་པ་བཞིན་རྒྱ་.....
བཤད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དབྱིག་གཉེན་བདག་གིས་མངོན་པའི་ཆོས་འདི་ཅུང་ཟད་
མངོན་པ་སྐྱེས་པ་དང་མཐུན་པ་འང་ཡོད་ཡོད་ཀྱི། སྤུངས་ཆེར་ནི་ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་རྒྱ་.....
སྦྱང་བའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་ཏེ་ལྷགས་སུ་བྱུང་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་བཤད་པས་རང་
དགའ་མ་ཡིན་ལ། འོ་ན་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལ་གཞུང་འདིར་ཆོག་དང་དོན་གྱི་ཆ་ལ་
ཉེས་པར་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བློ་ཏེ་མཐུན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཚོམ་པ་པོ་བདག་
གིས་ཉེས་པ་ཡིན་པས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཟོད་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་པ་འོ། །གལ་
ཏེ་བྱེ་སྦྱང་སྦྱོབ་དཔོན་གཅིག་ནས་གཅིག་རྒྱ་བརྟུང་པའི་ལྷང་བཞིན་བཤད་པས་ཉེས་
པ་མེད་དོ་སྟེ་མ་ན། ལྷང་རྟགས་ཀྱི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ཏེ་མཚན་ཉིད་བརྗོད་པ་ལ་
ཆད་མར་གྱུར་པ་ནི་བྱུང་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་དང་། དེའི་སྤྱིས་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། གཞན་ནི་འཁྲུལ་པ་སྲིད་པས་དེ་ལྟར་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ། བྱི་རབས་ལ་བག་ཡོད་བར་བྱ་བར་གདམས་པ།

གསུམ་པ་བྱི་རབས་ལ་བག་ཡོད་བྱ་བར་གདམས་པ་ནི། རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་དང་
ལམ་མ་ཡིན་པ་སྟོན་པར་མཛད་པས་ན་སྟོན་པ་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱི་མིག་ལྟ་བུར་
གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ནི་བྱུང་སྟེ་བྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་གྱུར་.....

ཅིང་། སངས་རྒྱལ་ལས་གཞན་ཚས་ཀྱི་དཔང་པོར་གྱུར་པའི་འཕགས་པའི་སྤྱོད་.....
 དགྲ་བཙམ་པ་ནམས་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་ཐུང་ན་ལས་འདས་ཏེ་ཟད་པར་གྱུར་པ་ན་ཚས་...
 ཀྱི་དེ་ཉིད་མ་མཐོང་ལ། ལྷན་པའི་ལྷང་ལ་མི་བརྟེན་ཞིང་གཞན་གྱིས་བཙས་སུ་མི་.....
 བརྟུབ་པས་རང་དགར་གྱུར་པའི་རྟོག་གི་ངན་པ་ལ་ཞུགས་པའི་ངན་རྟོག་ཅན་ནམས་
 ཀྱིས་ཆེག་དང་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བཟུན་པ་འདི་དཀྱགས་སོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ཡངས་པ་
 ཅན་པའི་དགེ་སྤྱོད་ནམས་ཀྱིས་རྩང་བ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་བཅུས་བཟུན་པ་ལ་རྩ་བར་...
 བྱས་པ་དང་། ཅ་བའི་ཐེ་བཞི་གྱིས་པའི་ཐེ་པ་བཙེ་བརྒྱད་རྩ་བྱུར་ཏེ་བཟུན་པ་ལ་སྒྲོ་
 སྒྱར་ན་ཆོགས་སུ་གྱུར་པའོ། །གཞན་ཡང་རང་བྱུང་རྒྱུ་གས་པའི་སངས་རྒྱལ་དང་།
 རང་བྱུང་དེའི་བཟུན་པ་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་ལྷང་རྟོགས་དང་ལྷན་པའི་སྤྱོད་བྱ་.....
 ནམས་ཀྱང་འཁོར་བ་ལས་མཆོག་རྩ་བྱུར་པ་ལྷག་བསམ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཞི་བའི་ཐུ་...
 ངན་ལས་འདས་པར་གསེགས་ཏེ་འགྲོ་བ་ནམས་ལ་སྦྱབ་པར་བྱེད་པའི་མགོན་མེད་.....
 པར་གྱུར་པ་ན་ཡང་དག་པར་འདོམས་པར་བྱེད་པ་མེད་ཅིང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཤེས་
 རབ་སྟེ་ཡོན་ཏན་འཛོམས་པར་བྱེད་ཅིང་བཟུན་པ་རྩབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་དྲི་མ་ནི་ལྟ་...
 ངན་དང་རྩག་གསུམ་སྟེ། དེས་དགའ་མགུར་བྱས་ནས་དང་སང་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་
 སྦྱོད་པར་བྱེད་དོ། །ཤོང་རྩ་བཟུན་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཐུབ་པ་སངས་རྒྱལ་དག་གི་བཟུན་
 པ་ནི། དཔེར་ན། འཆི་བའི་རྩས་སུ་སྒྲོག་མར་སྒྲིག་བྱེན་པ་ན་འཆི་བ་ལ་ཉེ་བ་དང་
 འདྲ་བར་རིང་རྩ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་དང་། དྲི་མ་ནམས་ཀྱང་སྦྱབས་དང་ལྷན་པའི་...
 རྩས་སུ་རིག་པར་བྱས་ནས་ནི་ཐར་པ་འདོད་པ་ནམས་ཀྱིས་བག་ཡོད་པར་གྱིས་ལ་.....
 བཟུན་པ་འཛིན་པ་ལ་ནམ་པར་བཙོན་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་འདོམས་པ་སྟེ། བཙམ་
 ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞལ་སྤུ་ནས། བག་ཡོད་འཆི་མེད་གནས་ཡིན་ཏེ། །བག་མེད་པ་ནི་འཆི་
 བའི་གནས། །བག་ཡོད་འཆི་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། །བག་མེད་རྟོག་རྩ་འཆི་བར་འགྱུར། །

11

འབྲེལ་པའི་མཆུག་བྱང་།

སྤར་སྤུས་པ།

མགོན་དེས་བསྐལ་པར་དཀའ་སྤྱད་ཀྱིས་བསྐྱབས་པའི།

ཆས་ཚུལ་དཔག་མེད་སྟོན་ལས་ཤེས་བྱ་ཀྱན།

སློ་སྟོས་མིག་གིས་ཅིག་ཅར་མཐོང་བ་ནི།

མངོན་པའི་ཆས་ཀྱི་མེ་ལོང་ལས་གཞན་མེད།

རྒྱ་ཆེན་གཞུང་ལུགས་ཐོས་པའི་སྐལ་བཟང་ཞིག །

སྟིགས་དུས་འདི་འདྲར་ཐུངས་ལ་སློ་བའི་རྒྱབས།

སྟིང་ནས་འཕྱར་བའི་ལེགས་བྱས་ཟེགས་མ་འདི།

དམ་པའི་ཆས་ལ་བག་ཆགས་གཞག་ཕྱིར་འབད།

འདི་ལས་ཐོབ་དང་དུས་གསུམ་དགེ་བའི་ཆོགས།

ཡོངས་བསྟོམས་གཞན་དོན་རྩོལ་བ་མེད་འཛོ་བ།

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་བསྟོས་པའི་མཆུས།

ལུང་རྟོགས་བཤད་སྐྱབ་བསྟན་པ་རྒྱས་ཕྱར་ཅིག།

བསྟན་པ་རིན་ཆེན་གཅིག་ཏུ་གཅིས་སྦྱང་བ།

བསྟན་འཛིན་ཞིང་གཞན་གཤེགས་རྣམས་ཐུགས་དགོངས་དང་།

བཏུན་སྒྲིག་སྤྱོད་ལྟར་པ་བསྐྱང་ཚུལ་བ།
གང་ན་སྤྱོད་བཞུགས་བཞིན་དོན་འབྱུང་ལྟར་ཅིག །

ཡིད་ཅན་འཁོར་བའི་བཙོན་ར་གཏིང་ཟབ་པར།
མ་རིག་ལྷགས་ཀྱི་སྒྲིག་གྲུས་བཅིངས་པ་རྣམས།
ཡེ་ཤེས་རལ་གྱིས་རྩམ་བྱུར་བཅད་པའི་མོད།
ཐར་པའི་ཁང་བཟང་དམ་པར་འདོང་ལྟར་ཅིག

བདག་ཀྱང་སྤྱི་ཀུན་འཁོར་ལོ་བཞི་ལྟར་ལ།
ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པས་བཏུན་པ་རིང་སྤེལ་ཞིང་།
རང་གིས་རྟོགས་པའི་ཤེས་བྱའི་གནས་མཐའ་དག །
ལྷགས་བྱུང་སྤྱིང་རྗེས་འགོ་ལ་འདོམས་ལྟར་ཅིག །

ཅས་ཆོས་མངོན་པའི་མངོད་ཀྱི་མཆན་འགྲེལ་དབྱིག་གཞེན་དགོངས་པ་གསལ་...
བའི་སྒྲོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མཁན་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བྱམས་པ་ཀུན་.....
དགའ་བཏུན་པའི་རྒྱལ་མཆན་དང་། རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྗེ་སྤྱི་མ་འཇམ་དབྱངས་
མཁྱེན་བཅེའི་དབང་པོ་གཙོ་བོར་སྒྲོས་པའི་ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་རྩ་མའི་ཞབས་རྩལ་...
སྤྱི་བོས་ལེན་པ་འཇམ་དབྱངས་སྤྱི་གཏིང་དབང་པོས་རྒྱུང་རྩལ་མཁས་དབང་ཤེས་.....
རབ་རྒྱ་མཆོད་དང་། ལུབ་བཏུན་མཁན་ཆེན་མི་པམ་སངས་ཀྱི་རབ་རྒྱས་ཀྱི་ཞལ་སྤྱོད་ནས་
འདིའི་བྱུང་བཀོལ་འགའ་རེ་ནས་ཤིང་། རྩལ་ལྷན་གྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་ཉི་མ་ལྷགས་རྗེ་
བཀའ་རྒྱུན་གཏིང་ཆེན་ལུབ་བཏུན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་ཞབས་པད་ལྟན་རྩལ་བཏུན་.....

ནས་འདིའི་བཤད་ཁྱིད་ཞིབ་རྒྱས་སུ་ཐོབ་སྐབས་སྒྲོས་ཇི་ཟིན་ཡིག་གར་བཀོད་པ་ལ།
སྤད་ནས་ཡིག་ཆ་ཁུངས་ཐུབ་དག་ལའང་གཏུགས་ཏེ་བཙས་བསྐྱར་གྱིས་གཏན་ལ་.....
ཕབ་ནས་གོ་བདེར་བྲིས་པའི་དགེ་བས་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་ཞིང་...
རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་རུ་གནས་པར་ཐུར་ཅིག །སང་རྒྱ་ཁྱི་རྩ་མ་ཏུ། །

པར་བྱང་།

ཆོས་ནམས་མཆན་ཉིད་སྟོན་པ་ཡི། །མདོ་དོན་གསལ་བྱེད་མཛན་པའི་མཛོད། །
གོ་བདེ་མཆན་གྱི་འགྲེལ་པ་འདི། །ཁེར་ཚང་པ་གླིའི་རིགས་འབྲུངས་ཤིང་། །མཁས་
བཙུན་བཟང་པོའི་དཔལ་མངའ་བ། །ཆོས་རྗེ་མཁས་གྲུབ་རྒྱ་མཆོ་ཡིས། །དགེ་བའི་
བཤེས་ལ་དྲིན་གཙོ་དང་། །དམ་པའི་ཆོས་ལ་བཀུར་སྟོའི་ཕྱིར། །ཆོས་སྦྱིན་མི་བཟང་པར་
ཏུ་བསྐྱབས། །དགེ་བས་བཤད་སྐྱབ་བསྟན་པ་དང་། །ལ་མས་གཙོ་བྱས་ཡིད་ཅན་ཀུན། །
བྱང་ཆེན་རྒྱལ་སར་འགོད་ཀྱང་ཅིག། །དགེ་ལེགས་འཕེལ། །

